Budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030

Byrådets budsjettforslag Sak 1

Foto: Nikolai Kobets Freund / Oslo kommune

Innholdsfortegnelse

Budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030 1
Byrådets budsjettforslag Sak 1 1
Til Oslo bystyre 10
Kommuneplanens handlingsdel 11
Klimabudsjettet 12
Samfunnsøkonomiske forutsetninger 37
Økonomiplan 2027-2030 39
Økonomisk status 39
Driftsbudsjettet 2027-2030 40
Investeringsbudsjettet 2027-2030 50
Pensjonskostnader 60
Befolkningsutvikling 65
Innstilling til vedtak 71
Skattevedtak 71
Lånevedtak 72
Klimabudsjett 73
Verbalforslag 90
Takster, avgifter og ulike typer betalings- og utbetalingssatser 90
Økonomireglementet 100
Kommunens tjenesteområder 101
Bydelene (HLS, SET og UTD) 101
Sektoransvar 101
Hovedtall på sektoren 101
Driftsbudsjett med endringer 101
Investeringsbudsjett 2027-2030 113
Investeringstabell 114
Bydelsfordeling av ordinær drift og økonomisk sosialhjelp 116
Spesifikasjon av budsjettrammer for bydelene 117
Sentrale avsetninger bydelene 120
Klimaprofil bydelene samlet 120
Øremerkede midler 121
Bosetting og integrering av flyktninger - avsetninger (SET) 122
Bydelene - etablering av nye barnehager (UTD) 123
Bydelene - diverse barnehagetiltak (UTD) 125
Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET) 128
Bydelene - avsetning helse (HLS) 133
Bydelsrammer 138
Helse (HLS) 146

Sektoransvar 146
Hovedtall på sektoren 146
Byrådets ambisjon for sektoren 146
Måltabell 147
Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen 149
Tiltak for å nå sektormålene 149
Driftsbudsjett med endringer 151
Investeringsbudsjett 2027-2030 157
Funksjonsområdene 157
FO1 Administrasjon og fellestjenester 157
FO2C Helsestasjon og skolehelsetjeneste 158
FO3 Helse og omsorg 159
Tilskuddsmidler 161
Verbalvedtak 161
Øremerkede midler 161
Sykehjemsetaten (HLS) 162
Helseetaten (HLS) 171
Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (HLS) 180
Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (HLS) 182
Avsetning husleier sykehjem mv (HLS) 183
Byomf. - avsetn. Helse 184
Prosjekteringsmidler helse (HLS) 188
Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (HLS) 191
Sosiale tjenester (SET) 195
Sektoransvar 195
Hovedtall på sektoren 195
Byrådets ambisjon for sektoren 195
Måltabell 197
Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen 198
Tiltak for å nå sektormålene 199
Driftsbudsjett med endringer 202
Investeringsbudsjett 2027-2030 208
Funksjonsområdene 208
FO2B Barnevern 208
FO2C Aktivitetstilbud for barn og unge Ansvarsområde 210
FO4AB Sosiale tjenester Ansvarsområde 212
FO4C Økonomisk sosialhjelp 214
Tilskuddsmidler 215
Verbalvedtak 215
Velferdsetaten (SET) 219

Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging (SET) 227
Trygdeordninger (SET) 229
Barne- og familieetaten (SET) 231
Kriminalitetsforebygging blant ungdom (SET) 238
Byomf. - sosiale tjenester (SET) 241
Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET) 245
Tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker (TT-transport) (SET) 248
Tap på utlån (SET) 251
Bostøtte og boligtilskudd (SET) 254
Områdesatsinger (SET) 257
Utdanning (UTD) 259
Sektoransvar 259
Hovedtall på sektoren 259
Byrådets ambisjon for sektoren 259
Måltabell 260
Tiltak for å nå sektormålene 263
Driftsbudsjett med endringer 267
Investeringsbudsjett 2027-2030 279
Funksjonsområdene 279
FO2A Barnehager 279
Tilskuddsmidler 281
Verbalvedtak 282
Øremerkede midler 282
Utdanningsetaten (UTD) 283
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (UTD) 292
Avsetning husleier skoler (UTD) 294
Grunnskolen (UTD) 297
Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (UTD) 304
Videregående skoler (UTD) 306
Fagopplæring (UTD) 310
Fagskoleopplæring (UTD) 313
Barnehagemyndigheten (UTD) 314
Bydelsoppgaver (UTD) 316
Voksenopplæring (UTD) 316
Byutvikling (BYU) 319
Sektoransvar 319
Hovedtall på sektoren 319
Byrådets ambisjon for sektoren 319
Måltabell 320
Tiltak for å nå sektormålene 321

Driftsbudsjett med endringer 324
Investeringsbudsjett 2027-2030 328
Tilskuddsmidler 329
Verbalvedtak 329
Øremerkede midler 329
Oslo Havn KF - overføring (BYU) 330
Boligbygg Oslo KF - overføring (BYU) 331
Oslobygg KF - overføring (BYU) 334
Usikkerhetsavsetning invest. (BYU) 337
Forskjellige utbedringstiltak (BYU) 337
Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU) 338
Filipstad infrastruktur (BYU) 345
Andre utbyggingsformål (BYU) 350
Byantikvaren (BYU) 354
Plan- og bygningsetaten (BYU) 359
Kommunale foretak 367
Sektoransvar 367
Måltabell 367
Forklaring til resultatindikatorer 368
Tiltak for å nå sektormålene 368
Boligbygg Oslo KF (BYU) 369
Oslo Havn KF (BYU) 373
Oslobygg KF (BYU) 377
Miljø og samferdsel - miljø (MOS) 383
Sektoransvar 383
Hovedtall på sektoren 383
Byrådets ambisjon for sektoren 383
Måltabell 384
Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen 386
Tiltak for å nå sektormålene 387
Driftsbudsjett med endringer 388
Investeringsbudsjett 2027-2030 396
Tilskuddsmidler 396
Verbalvedtak 397
Øremerkede midler 397
Bymiljøetaten (MOS) 398
Driftsbudsjett med endringer 400
Bymiljøetaten - parkering (MOS) 411
Usikkerhetsavsetning investering MOSM 416
Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring (MOS) 416

Brann- og redningsetaten (MOS) 420
Kjøp av transporttjenester (MOS) 427
Fornebubanen (MOS) 432
Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS) 435
Grønn mobilitet (MOS) 437
Klimaetaten (MOS) 442
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS) 446
Sektoransvar 446
Hovedtall på sektoren 446
Måltabell 446
Driftsbudsjett med endringer 447
Investeringsbudsjett 2027-2030 452
Tilskuddsmidler 452
Verbalvedtak 452
Beregningsgrunnlag for gebyrer 452
Øremerkede midler 458
Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS) 459
Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS) 467
Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiing (MOS) 475
Usikkerhetsavsetning investering MOSS 476
Tilskudd til klima- og energitiltak (MOS) 477
Kultur og næring (KON) 480
Sektoransvar 480
Hovedtall på sektoren 480
Byrådets ambisjon for sektoren 480
Måltabell 481
Tiltak for å nå sektormålene 483
Driftsbudsjett med endringer 484
Investeringsbudsjett 2027-2030 493
Tilskuddsmidler 493
Verbalvedtak 495
Næringsutvikling (KON) 496
Overføring av statlige næringsrettede midler (KON) 500
Næringsetaten (KON) 501
Kulturtilskudd m.m. (KON) 505
Kulturetaten (KON) 509
Munchmuseet (KON) 517
Deichman bibliotek (KON) 521
Idrett (KON) 527
Avsetning til husleier idrettsprosjekter (KON) 536

Tilskudd til Den norske kirke (KON) 538
Gravplassetaten (KON) 542
Byrådslederens kontor (BLK) 548
Sektoransvar 548
Hovedtall på sektoren 548
Byrådets ambisjon for sektoren 548
Måltabell 549
Tiltak for å nå sektormålene 551
Driftsbudsjett med endringer 553
Investeringsbudsjett 2027-2030 557
Tilskuddsmidler 558
Verbalvedtak 558
Øremerkede midler 558
Medvirkningsrådene (BLK) 559
Byråd/byrådsavdelingene (BLK) 561
Kommuneadvokaten (BLK) 565
Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK) 569
Beredskapsetaten (BLK) 575
Tilf. utg. etter byrådets bestemmelse (BLK) 580
Finans (FIN) 581
Sektoransvar 581
Hovedtall på sektoren 581
Byrådets ambisjon for sektoren 581
Måltabell 582
Forklaring til resultatindikatorer 584
Tiltak for å nå sektormålene 584
Driftsbudsjett med endringer 587
Investeringsbudsjett 2027-2030 593
Tilskuddsmidler 593
Verbalvedtak 593
Øremerkede midler 593
Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN) 594
Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN) 598
Digitaliseringsetaten (FIN) 606
Bystyrets virksomheter (BYS) 613
Hovedtall på sektoren 613
Driftsbudsjett med endringer 613
Øremerkede midler 617
Bystyret m.v. (BYS) 618
Kontrollutvalget (BYS) 621

Kommunerevisjonen (BYS) 623
Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS) 626
Stortingsvalg og kommunevalg (BYS) 629
Barnehage-, skole - og lærlingombud (BYS) 632
Hovedoversikter 634
Hovedoversikter - samlet bykassen og foretak 634
Konsolidert bevilgingsoversikt drift etter § 5-4 første ledd 634
Konsolidert bevilgingsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd 635
Konsolidert bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd 636
Konsolidert bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd 637
Bykasse - forskriftsskjemaer 638
Foretak - forskriftsskjemaer 646
Felles inntekter og utgifter Frie inntekter 649
Øvrige statstilskudd 656
Renter og avdrag 657
Aksjeutbytte 659
Pensjon 659
Forsikringer 661
Diverse avsetninger og tilfeldige inntekter 662
Mottatte overføringer fra KF 663
Fond 665
Overføringer fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet 667
Videreutlånsordningen 669
Tap på lånegarantier 671
Lån 671
Økonomireglementet 677
1. Budsjettfullmakter 678
2. Budsjettfullmakter delegert til byrådet 680
3. Budsjettfullmakter delegert til bydelsutvalgene 684
4. Budsjettfullmakter for kommunale foretak 687
5. Instruks for økonomiforvaltningen 689
6. Instruks for økonomiforvaltningen i bydeler 691
7. Instruks for økonomiforvaltningen i kommunale foretak 694
8. Instruks for investeringer 695
Budsjettekniske merknader 697
Pris- og lønnskompensasjon i 2027-budsjettet 697
Resultat av tariffoppgjøret i 2026 699
Kompensasjon for befolkningsutvikling 699
Merverdiavgift og investeringer 699
Prisforutsetninger investeringsprosjekter 699

KOSTRA 700
Endringer i kapittelinndelingen 700
Vedlegg 702

Til Oslo bystyre

Byrådet legger med dette fram sitt forslag til Budsjett 2027 og økonomiplan 2027–2030.
Under «Klimabudsjett» presenteres kommunens klimabudsjett, et verktøy som viser hvor utslippene skal kuttes og hvem som har ansvar for det.
Detaljert informasjon om økonomiplanen og de enkelte sektorenes budsjettposter og tiltak, omtales under «Kommunens tjenesteområder».

Oslo, 23. september 2026

Eirik Lae Solberg Hallstein Bjercke

Kommuneplanens handlingsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsverktøy. Den har en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp. I Oslo kommune utgjør årsbudsjett og økonomiplan kommuneplanens handlingsdel.

Handlingsdelen gir grunnlag for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretiserer tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer. En god kobling mellom kommuneplanen og økonomiplanen bidrar til effektiv ressursbruk for å oppnå kommunens mål på tvers av kommunen.

Kommuneloven stiller krav om at kommunal planlegging skal ses i sammenheng med tilgjengelige økonomiske ressurser og økonomiplan. Økonomiplanen er derfor et sentralt verktøy for å samordne de politiske målsettingene med de økonomiske rammene.

«Sammen skaper vi verdens beste by: Kommuneplanens samfunnsdel med byutviklingsstrategi 2025» (vedtatt av bystyret 30. april 2025) fastsetter fem, felles mål – som gjelder for hele kommunen. Disse målene ligger til grunn for byrådets forslag til årsbudsjett 2027 og økonomiplan. Det er viktig for kommunens helhetlige styring og planlegging at det er sammenheng mellom overordnede mål og konkrete tiltak. En handlingsdel som harmonerer med kommuneplanens samfunnsdel, er derfor en målsetting for byrådet.

De viktigste tiltakene i budsjettet for å nå kommunemålene

Mål 1 - Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv

Målet handler om at barn og unge i Oslo skal oppleve trivsel og mestring i gode barnehager og skoler, om folkehelse og livskvalitet, at flest mulig er i arbeid, at vi har en by med flere gode boliger, nabolag og byrom og et inkluderende idretts- og kulturliv. Byrådet foreslår derfor blant annet en stor satsning for at flere skal ha et sted å bo, både ved å øke startlånrammen og gjøre den mer sosial, men også ved å gjøre tiltak for å bygge flere boliger. Videre foreslår byrådet å styrke skolen for at alle elever skal få en mer tilpasset opplæring, og byrådet foreslår flere tiltak for å hjelpe flere i jobb.

Mål 2 – Oslo er grønn og levende

Målet handler om at Oslo skal være en klimarobust nullutslippsby, at vi skal utvikle og forbedre miljøvennlige reisemåter, sikre en bærekraftig energiforsyning, redde Oslofjorden og ta vare på Oslomarka, gi mer plass til natur i byen og fremme sirkulærøkonomi. Byrådet foreslår derfor blant annet å styrke tilbudet til de kollektivreisende i byen for å gjøre reisene bedre og billigere, og å sette av mer penger til naturrestaurering, overvannshåndtering og bekjempelse av fremmede arter. Det foreslår også tiltak innenfor kultur- og næringsområdet for å gjøre byen mer levende.

Mål 3 – Oslo er nyskapende og attraktiv

Målet handler om at Oslo skal ha et seriøst arbeidsliv med god rekruttering, å støtte frivilligheten, legge til rette for grønn omstilling, gi gode rammevilkår til næringslivet, styrke Oslos rolle som

kunnskapshovedstad og være en pulserende hovedstad for både innbyggere og besøkende. Byrådet foreslår blant annet å øke tilsagnsrammene innenfor både kultur- og frivilligheten og å styrke samarbeidet med Fair Play bygg om et seriøst arbeidsliv.

Mål 4 – Oslo er åpen, inkluderende og trygg

Målet handler om demokrati og medborgerskap, samfunnssikkerhet og beredskap, at vi skal være en by med toleranse og respekt for andre mennesker, mangfold og inkluderende arenaer, og å gi barn og unge gode alternativer til negative sosiale arenaer for å forebygge utenforskap og redusere ungdomskriminalitet. Byrådet foreslår en kraftig styrking av kommunens beredskap, bl.a. knyttet til cybersikkerhet, tilfluktsrom og brann- og redning. Samtidig forsterker byrådet arbeidet med å forhindre at unge faller utenfor samfunnet, blant annet ved å tilby flere ferie- og deltidsjobber og styrke skolehelsetjenesten.

Mål 5 – Oslo er velfungerende og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester

Målet handler om at det skal være enkelt å være innbygger i Oslo, at kommunen skal ha høy prioritet på digitalisering og innovasjon, føre en ansvarlig økonomisk politikk i et langsiktig perspektiv, og sikre effektiv bylogistikk. Byrådets budsjettforslag følger opp enigheten i bystyret om en bydelsreform for å kunne levere bedre tjenester til en endret befolkning i framtiden. Samtidig foreslås det å begynne en fornyelse av flere fagsystemer som er viktig for å kunne levere gode tjenester i framtiden. Alle tiltak gjøres innenfor en ansvarlig økonomisk ramme.

Med felles, tverrgående kommunemål har byrådet en ambisjon om bedre koordinering og mer samarbeid på tvers og å rette ressursene mot prioriterte områder. Utfordringene kommunen står overfor gjelder hele kommunen og ingen enkeltsektor kan løse de alene. Nettopp derfor er kommunemålene felles for hele kommunen og går på tvers av sektor og organisering. Under hvert kommunemål er det utarbeidet sektormål som viser sektorenes bidrag til å nå kommunemålene og synliggjør at alle må bidra hvis vi skal lykkes.

De seks samfunnsflokene vi som kommune og samfunn står overfor; **Klima- og naturkrisen, Den demografiske utfordringen, Krevende boligmarked og bærekraftig by, Ungt utenforskap, Fattigdom og økende ulikhet og Trusler mot trygghet og samfunnssikkerhet** krever nye arbeidsformer. Dersom vi skal lykkes i å løse opp i komplekse samfunnsproblemer er det behov for både tverrsektoriell, langsiktig og helhetlig innsats – i tillegg til eksperimenterende og lærende arbeidsmetoder. Kommunen kan heller ikke løse opp i samfunnsflokene alene. Å samarbeide med aktører utenfor kommunen og mobilisere ulike deler av samfunnet vil være avgjørende for utviklingen fremover. For byrådet er derfor viktig at kommunen er en god samarbeidspartner, involverer flere aktører i arbeidet og tar alle gode krefter i bruk.

Klimabudsjettet

Sammen skaper vi verdens beste by, en grønn og levende hovedstad som tar vare på mennesker og natur. I Oslo skal det lønne seg å velge klima- og miljøvennlig. Vi skal gjøre det enklere å reise klimavennlig, gjenbruke så mye som mulig, bruke energi på en smartere måte, bevare og etablere mer natur og gjøre byen robust for klimaendringene. Oslo skal være et forbilde i klima- og miljøarbeidet og vise vei til et klimarobust nullutslippssamfunn.

Klimabudsjettet er kommunens styringsverktøy for å nå Oslos fem klimamål. Klimabudsjettet viser hvilke virkemidler som skal gjennomføres i økonomiplanperioden 2027-2030 for å bidra til å nå de ulike målene. Ansvaret for gjennomføringen er fordelt på de kommunale virksomhetene og rapporteres på årlig, med unntak av direkte utslipp som rapporteres sammen med øvrig økonomirapportering. Klimabudsjettet viser også nye bevilgninger til klimatiltak. I tillegg presenteres identifiserte virkemidler som kan styrke klimaarbeidet dersom de vedtas i senere års klimabudsjetter. Dette er altså ikke virkemidler byrådet nå foreslår å gjennomføre, men en synliggjøring av virkemidler det er identifisert at kan bidra til høyere måloppnåelse i framtiden.

Innledningsvis vil byrådet løfte frem fem særlig viktige milepæler i 2026 som er av stor betydning for målet om å bli en nullutslippsby i 2030:

1. Byrådet la i august 2026 frem forslag til forskrift om utslippsfrie bygge- og anleggsplasser, som skal behandles av bystyret. Forslaget innebærer at innføringen skjer i tre trinn, med gradvis økning av den utslippsfrie energibruken. Første trinn starter 1. juli 2028. Da skal minst 30 % av energibruken på byggeplassen komme fra nullutslippsløsninger eller biogass. I 2030 økes kravet til 60 % og i 2032 til 75 %. Kravet vil bidra til at private og statlige bygge- og anleggsplasser i Oslo følger etter kommunen og kutter kraftig i utslippene. De minste byggeplassene får unntak.
2. Byrådet sendte i juni 2026 forslag til grønn mobilitetsplan på høring. Hensikten med planen er å legge bedre til rette for gående, syklende, reisende med kollektivtransport og næringsliv. Blant målene som foreslås er at 85 % av alle reiser skal foregå til fots, med sykkel eller kollektivt.
3. Oslo er et viktig steg nærmere å kunne etablere en nullutslippssone. Regjeringen sendte i juli 2026, etter årelangt påtrykk fra Oslo kommune, et forslag på høring som gir kommuner hjemmel til å innføre nullutslippssoner.
4. Byrådet sendte i mai 2026 utkast til arealdel i kommuneplanen på høring. Den inneholder mange forslag til nye bestemmelser på klima, blant annet en bestemmelse om 35 % utslippsreduksjon fra materialer, som oppjusteres til 55 % fra 2030. Dette kan gi store utslippsreduksjoner og vil stimulere til mer ombruk og gjenbruk og bruk av materialer med lavere klimagassutslipp. Den inneholder også forslag om massehåndteringsplaner for å fremme mer gjenbruk av masser og minimere utslipp fra massetransporten. Den inneholder videre forslag om arealnøytralitet, økologiske korridorer i Marka og hensynssoner for flomveier som vil fremme mer naturlig karbonlagring og klimatilpasning.
5. Byrådet legger i dette klimabudsjettet inn en ny føring til kommunens virksomheter om at ombruk av møbler og inventar skal være standard i Oslo kommune og at kommunen skal øke ombruk av møbler og kjøp av brukte møbler og inventar betydelig. Innkjøp av nye møbler og inventar i Oslo kommune er blant de større utslippskildene i kommunens egne innkjøp og er beregnet å gi et klimagassutslipp tilsvarende ca. 4 400 tonn CO2 årlig (2025-tall, Klimaetaten). Dette er derfor et viktig nytt virkemiddel for å redusere de indirekte klimagassutslippene i kommunens egen virksomhet og bidra til en mer sirkulær økonomi. Dette vil samtidig gi reduserte kostnader.

Oslos klimamål

De fem målene i Oslos klimastrategi mot 2030 er:

1. Oslos klimagassutslipp i 2030 er redusert med 95 % sammenlignet med 2009
2. Oslos natur skal forvaltes slik at naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn blir ivaretatt og opptaket av klimagasser i skog og annen vegetasjon økes mot 2030
3. Oslos samlede energiforbruk i 2030 er redusert med 10 % sammenlignet med 2009
4. Oslos evne til å tåle klimaendringer er styrket fram mot 2030, og byen utvikles slik at den er rustet for de endringene som forventes fram mot 2100
5. Oslos bidrag til klimagassutslipp utenfor kommunen er betydelig lavere i 2030 enn i 2020

I tillegg har byrådet i Temaplan for sirkulær økonomi mot 2030 (byrådssak 162/23) vedtatt mål for det sirkulære Oslo om at "forbruk av jomfruelige naturressurser skal være redusert til et nivå som kan anses som forenlig med et globalt bærekraftig forbruk".

Byrådet har igangsatt et arbeid med å utarbeide en revidert klimastrategi for 2030 – 2040. Den nye strategien skal i hovedsak omhandle nye mål og delmål for det videre klimaarbeidet.

Forslag til vedtak

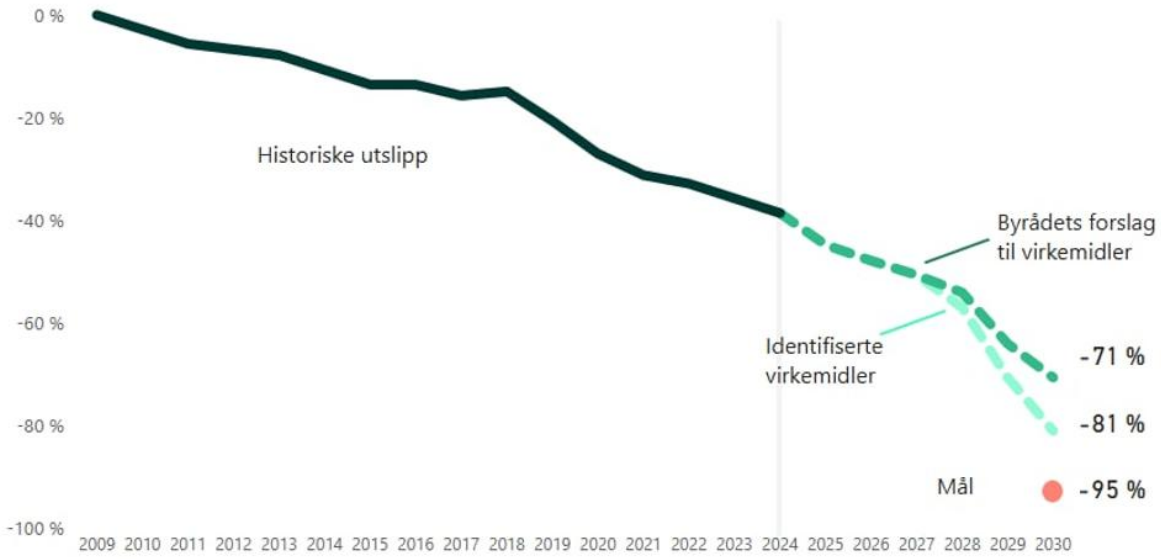
Byrådet foreslår følgende vedtak:

«Bystyret slutter seg til byrådets forslag til virkemidler i Klimabudsjettet 2027. Byrådet skal arbeide videre med nye og forsterkede virkemidler som bidrar til at kommunen når sine klimamål, slik målene fremgår av klimastrategien (bystyresak 109/20). Byrådet rapporterer til bystyret på gjennomføring av virkemidlene på energi, indirekte utslipp og klimatilpasning/naturlig karbonlagring og mulighet for måloppnåelse i årsberetningen. Status og måloppnåelse for virkemidler for å redusere direkte utslipp rapporteres sammen med øvrig økonomirapportering».

Direkte utslipp (mål 1): Oslo er en nullutslippsby i 2030

Oslo skal redusere sine direkte klimagassutslipp med 95 % i 2030, sammenlignet med 2009. Ifølge Miljødirektoratets kommunefordelte utslippsregnskap, supplert med lokale data av Klimaetaten, er disse utslippene redusert med nær 40 % siden 2009. De største utslippsreduksjonene er oppnådd gjennom overgang til utslippsfri transport og utfasing av fossil oppvarming. Kommunens krav om utslippsfrie bygge- og anleggsplasser i egne prosjekter har også bidratt til å utvikle markedet for utslippsfrie anleggsmaskiner og redusere utslippene fra bygge- og anleggsvirksomhet.

Figur 1: Historisk utvikling i utslipp fra 2009-2024 og framskrivninger av utslippsreduksjoner for årene 2025-2030 med byrådets forslag til virkemidler og identifiserte virkemidler.

Med byrådets forslag til virkemidler er Oslo på vei mot en utslippsreduksjon på om lag 71 % i 2030 sammenlignet med 2009. Etablering av karbonfangst ved avfallsforbrenningsanlegget på Klemetsrud er det største enkelttiltaket og vil alene kutte omtrent 19 % av byens utslipp i 2024 når anlegget er i full drift. Anlegget er planlagt ferdigstilt i 2029. I 2026 foreslo byrådet for bystyret en lokal forskrift med krav til nullutslippsløsninger og biogass på bygge- og anleggsplasser i Oslo, gjeldende fra 1.7.2028. Kravet vil bidra til at private og statlige bygge- og anleggsplasser i Oslo følger etter kommunen og kutter kraftig i utslippene. I tillegg er videre utvikling av et helhetlig, effektivt og utslippsfritt mobilitets- og transportsystem viktig for å fortsette utslippsreduksjonen i byen mot 2030 med en økende befolkning. Dette inkluderer Oslos målrettede satsning på kollektiv, sykkel og gange. Det å oppnå utslippsreduksjonen på 71 % i 2030 krever et kontinuerlig arbeid med å gjennomføre de vedtatte virkemidlene.

Oslo kommune arbeider systematisk med å identifisere nye virkemidler som kan redusere utslippsgapet (24 %-poeng) mellom reduksjoner vi når med virkemidler foreslått i dette budsjettet og målet på 95 reduksjon i 2030. Dersom de identifiserte virkemidlene (se tabell lenger ned) blir vedtatt og gjennomført i tide, kan utslippene reduseres med 81 % innen 2030. Siden anslag for effekt av virkemidler er usikre og avhenger av innretting og innfasing av ikke-vedtatt politikk, er det sannsynlig at anslagene vil bli endret i fremtidige klimabudsjetter.

For de resterende utslippene som det ikke er identifisert virkemidler for (14 %-poeng), kommer nesten halvparten fra veitrafikk og hovedsakelig fra varebiler og tunge kjøretøy, mens resten er spredt på andre utslippskilder. Tiltak som kan bidra til å tette gapet er:

- Utfasing av de gjenværende fossile personbilene
- Raskere utfasing av fossile varebiler og tunge kjøretøy, inkl. gjennomgangstrafikk
- Redusert trafikk med fossile varebiler og lastebiler
- Utslippsfrie løsninger for ikke-veigående maskiner i industrien, avfallsbehandlingen og ved godsterminaler
- Raskere innfasing av utslippsfrie bygge- og anleggsmaskiner enn minstekravene i lokal forskrift
- Bruk av fornybart drivstoff på godsskip
- Redusere lekkasjer av metan fra de nedlagte avfallsdeponiene på Rommen og Grønmo
- Elektrifisering og annen utslippsreduksjon i industrien

Virkemidler for å utløse disse tiltakene kan være ytterligere innstramminger og styrkinger av det som ligger i tabellen med identifiserte virkemidler. Byrådet vil særlig vurdere virkemidler som gjør det mer attraktivt å gå, sykle og reise kollektivt, samt tiltak som gjør det enklere for næringslivet å kutte utslipp i egen drift. Byutredningen som er faggrunnlaget for ny byvekstavtale for Oslo-området peker på at slike virkemidler bør kombineres med bl.a. mer bruk av prising av veitrafikk, særlig i Akershus.

Se kapittel 2.2 i vedlegget *Underlag til Klimabudsjett* 2027 for mer informasjon om klimabudsjettanalysen og metoden for å beregne effekt av vedtatte og identifiserte virkemidler.

Byrådets forslag til virkemidler for å redusere direkte utslipp

Tabell 1 under viser byrådets forslag til virkemidler for å redusere direkte utslipp som skal gjennomføres i økonomiplanperioden.

Virkemidlene er estimert til å ha et samlet potensial til å bidra til at utslippene reduseres med om lag 51 % i 2027 og 71 % i 2030 sammenlignet med 2009-nivå. Effekten som vises i tabellen under, er effekt utover utviklingen som ligger i referansebanen. Referansebanen er en framskrivning som viser utslippene uten nye virkemidler og med dagens forutsetninger for bl.a. kostnads- og teknologiutvikling. Merk at eksempelvis det viktige virkemiddelet "karbonfangst på Klemetsrud" i 2027-budsjettet ikke ligger i tabellen under, men er lagt til referansebanen, fordi virkemiddelet er vedtatt politikk og anlegget er under bygging. Se mer om referansebanen i vedlegget.

Der det er flere virkemidler som påvirker samme utslippskilde, er dobbelttelling av effekter unngått.

Tabell 1: Forslag til virkemidler for reduksjon av direkte utslipp (utslipp som skjer innenfor Oslos grenser)

Sektor	Nr	Virkemidler	Ansvar	Effekt 2027 (tonn CO2e)	Effekt 2030 (tonn CO2e)
Avfall og avløp					
Uttak av deponigass	1	**Kartlegge diffuse gassutslipp på nedlagte avfallsdeponier i Oslo**	EBY*	Ikke beregnet	Ikke beregnet
Veitrafikk					
Redusert biltrafikk	2	**Innkjøp av utslippsfrie (inkl. biogass) kjøretøy i kommunen** iht. byrådssak 1078/23	Alle, BYM*, OKF*, REG*, VAV*, UDE*, Bydeler: Alna*, Bjerke*, Nordstrand*, Østensjø*	900	1 900
	3	**Utslippsfri (inkl. biogass) leveranse av varer og tjenester på oppdrag for kommunen** iht. reviderte krav i byrådssak 1004/25	Alle*, OKF*	Inkludert i varebiler og tunge kjøretøy	Inkludert i varebiler og tunge kjøretøy

Sektor	Nr	Virkemidler	Ansvar	Effekt 2027 (tonn CO2e)	Effekt 2030 (tonn CO2e)
	4	**Utslippsfri (inkl. biogass) transport av masser og øvrig transport i kommunens bygg- og anleggsprosjekter** iht. reviderte krav i byrådssak 1014/25	Alle*, OKF*	3 200	2 800
	5	**Tilrettelegge for økt sykling og gange:** Bygge 5 km ny eller oppgradert gangeinfrastruktur, 10 km ny eller oppgradert sykkelinfrastruktur og 300 sykkelstativ, samt drifte 180 km sykkelveinett om sommeren og 130 km om vinteren og etablere 11 nye hjertesoner i 2027.	BYM*	Ikke beregnet	Ikke beregnet
	6	**Forbedre kollektivtransporten:** Øke framkommelighet, prisvirkemidler, opptrapping trikketilbud, nye togsett og utbedringer for t-banen, bygge Fornebubanen.	BYM*, Ruter, Sporveien, FOB	Ikke beregnet	Ikke beregnet
	7	**Deleløsninger:** Sette av kommunal veigrunn til bysykler og utleie av elsparkesykler og elsykler. Rundt 1000 parkeringsplasser forbeholdt bildeling skal videreføres i 2027.	BYM*	Ikke beregnet	Ikke beregnet
Utslippsfrie personbiler	8	**50 nye eller oppgraderte normalladere**	BYM*	Ikke beregnet	Ikke beregnet
	9	**Forvalte tilskudd til ladeinfrastruktur for elbil**	KLI*	Ikke beregnet	Ikke beregnet
Utslippsfrie varebiler				1 000	4 000
	10	**Nulltakst i bomringen for elvarebiler til og med 2030**			
	11	**Halvert parkeringsavgift for varebiler som lader på dagtid på kommunale plasser**	BYM*		
	12	**Etablere lading til vare- og nyttetransport:** 12 nye hurtigladere og nattlading for elvarebiler på kommunale arealer som ved skoler og andre formålsbygg i 2027.	BYM*, Oslobygg		
	13	**Forvalte tilskudd til og informere om virkemidler for omstilling til utslippsfrie varebiler til transportbransjen**	KLI*		
Utslippsfri/biogass tunge kjøretøy og buss				6 000	15 000
	14	**Nulltakst for utslippsfrie (inkl. biogass) tunge kjøretøy til og med 2030, samt takstøkning for tunge fossile kjøretøy fra 2028**			
	15	**Forvalte tilskudd til etablering av ladere for tunge kjøretøy (inkl. buss) og informere om virkemidler for utslippsfri tungtransport til transportbransjen**	KLI*		

Sektor	Nr	Virkemidler	Ansvar	Effekt 2027 (tonn CO2e)	Effekt 2030 (tonn CO2e)
Annen mobil forbrenning					
Utslippsfri bygg- og anleggs-virksomhet	16	**Krav til nullutslippsløsninger og biogass på bygge- og anleggsplasser i Oslo i lokal forskrift** iht. byrådssak 137/26. Utarbeide veiledning og rutiner for vurdering av virkeområde, dokumentasjon, tilsyn og behandling av unntakssøknader.	PBE*	0	25 000
Utslippsfrie maskiner og motorredskaper	17	**Tilrettelegge for at maskiner som håndterer varer og last på Oslo Havn er utslippsfrie**	Oslo Havn*	1 900	2 400
	18	**Innkjøp av utslippsfrie maskiner i Oslo kommunes maskinpark** iht. byrådssak 1078/23	Alle*, OKF*	200	200
	19	**Forvalte tilskudd til elektriske maskiner og motorredskaper**	KLI*	600	900
Sjøfart					
Utslippsfri havneligge	20	**Etablere landstrømsanlegg:** I løpet av 2027 ferdigstille landstrøm til bulkskip og skip som skal levere CO2 fra karbonfangstprosjektet på Klemetsrud til Northern lights. Følge opp bruk av ferdigstilte landstrømanlegg til container-, tank- og cruiseskip.	Oslo Havn*	6 500	12 100
	21	**Fritak for kaivederlag for godsskip som seiler utslippsfritt og innføre cruiseavgift****	Oslo Havn*	Ikke beregnet	Ikke beregnet
Summert effekt av virkemidler				**20 300**	**64 300**

*: Rapporteringsansvar
**: Cruiseavgift er primært ment å bidra til kommunens kostnader som følger av slitasje på bymiljøet, men økt kostnad kan potensielt redusere antallet anløp og således bidra til utslippsreduksjon.

Forslag til nye bevilgninger for å redusere direkte utslipp 2027 - 2030

I budsjettet for 2027 er det foreslått bevilget 242,85 mill. på driftsbudsjettet og 0,2 mill. på investeringsbudsjettet til nye/styrkede virkemidler som bidrar til å redusere de direkte klimagassutslippene, vist i tabell 2 og 3 under.

Tabell 2: Nye/styrkede bevilgninger til virkemidler med klimaeffekt for direkte utslipp i driftsbudsjettet (i tusen)

Virksomhet	Virkemidler i driftsbudsjettet	2027	2028	2029	2030
Plan- og bygningsetaten	**Oppfølging og håndheving av lokal forskrift for nullutslippsløsninger og biogass på bygge- og anleggsplasser i Oslo** *Relevant for virkemiddel 16*	2 000	2 000	2 000	2 000
Klimaetaten	**Kapitaltilførsel Klima- og energifondet** *Relevant for virkemiddel 9, 13, 15, 19 og virkemiddel 4 og 15 under energi*	20 000	20 000	20 000	20 000
Kjøp av transporttjenester	**Et bedre og mer attraktivt kollektivtilbud** *Relevant for virkemiddel 6*	220 000	220 000	220 000	220 000
Bymiljøetaten	**Redusert parkeringsavgift for utslippsfri varebil som lader på dagtid på kommunale plasser** Relevant for virkemiddel 11	850	600	600	600
SUM		**242 850**	**242 600**	**242 600**	**242 600**

Tabell 3: Nye/styrkede bevilgninger til virkemidler med klimaeffekt for direkte utslipp i investeringsbudsjettet (i tusen)

Virksomhet	Virkemidler i investeringsbudsjettet	2027	2028	2029	2030
Barne- og familieetaten	**Utskiftning til elbiler** *Relevant for virkemiddel 2*	200	200	200	200
SUM		**200**	**200**	**200**	**200**

Identifiserte virkemidler for å redusere direkte utslipp

Tabellen under viser identifiserte virkemidler som kan iverksettes for å redusere direkte utslipp ned til 81 % i 2030. De identifiserte virkemidlene er virkemidler som har et potensiale for utslippsreduksjon, men det er ikke politisk besluttet lokalt og/eller nasjonalt om de skal gjennomføres. Enkelte virkemidler forutsetter nye nasjonale avklaringer, nye lovhjemler e.l. Virkemidlene er ikke nødvendigvis ferdig utredet, og endelig utforming må vurderes nærmere.

Tabell 4: Identifiserte virkemidler for reduksjon av direkte utslipp (utslipp som skjer innenfor Oslos grenser)

Sektor	Identifiserte virkemidler	Effekt 2030 (tonn CO2e)
Tverrgående virkemidler	**CO2-avgift tilsvarende 2 400 kr/tonn i 2030:** Anslått effekt forutsetter at Stortinget ikke kompenserer for avgiftsøkningen med å lette på andre virkemidler, som å redusere veibruksavgiften. Opptrappingen følges opp år for år og avhenger av nasjonale myndigheter. Stortingsvedtak for midlertidig avgiftslettelser på grunn av økte drivstoffkostnader ble opphevet 1. september 2026.	6 000 – 11 000
Avfallsforbrenning og energiforsyning	**Karbonfangst på husholdningsavfall fra Oslo kommune:** Anskaffelse av slik forbrenning er under vurdering.	40 000 – 50 000

Sektor	Identifiserte virkemidler	Effekt 2030 (tonn CO2e)
	Utfasing av fossilt materiale på avfallsforbrenningsanlegget til Hafslund Celsio på Haraldrud: Det er iverksatt et arbeid for å vurdere muligheter for utfasing av utslipp.	20 000 – 30 000
	Økt utsortering av plast fra husholdningsavfallet: Ny avfallsforskrift krever 60 % utsortering av plast som er egnet til materialgjenvinning i løpet av 2030. Renovasjons- og gjenvinningsetaten vurderer hvordan kommunen kan øke utsorteringen av plast fra husholdningsavfallet. Effekten overlapper i stor grad med effekten av karbonfangst.	14 000 – 23 000
	100 % fossilfri fjernvarme: I perioder med høye strømpriser/lave temperaturer benyttes det fremdeles noe fossil gass.	5 000 – 9 000
	Prising av utslipp fra avfallsforbrenning og nye insentiver for karbonfjerning: Regjeringen har varslet en opptrapping av avfallsforbrenningsavgiften til generelt nivå på 2 400 kr/tonn i 2030. I 2026 skal EU kommisjonen gi sin anbefaling om avfallsforbrenning skal inkluderes i EUs kvotesystem (EU-ETS). Det er satt av 1,7 milliarder til Enova for å støtte karbonfjerning fra industri og avfallsanlegg med oppstart 2026 eller senest første halvår 2027.	Ikke beregnet
Avfall og avløp	**Forbedring av toppdekke på Rommen deponi:** Deponiet på Rommen har et gammelt toppdekke som ikke er gasstett. Foreløpige analyser indikerer at gassutslipp kommer fra «hot-spots», og rehabilitering/tetting av disse områdene av toppdekket vil kunne redusere lekkasjer og øke oppsamlingen av deponigass.	Ikke beregnet
	Redusere vannstand i deponiet på Grønmo: Dette vil kunne øke oppsamlingen av metan fra deponiet. Eiendoms- og byfornyelsesetaten skal vurdere tetningstiltak for å redusere innsig av overvann og grunnvann til deponiet, basert på utredning fra 2026, og muligheter for forbedring av dreneringssystemet i de eldste deponiområdene.	Ikke beregnet
Veitrafikk	**Opptrapping av nasjonalt omsetningskrav for biodrivstoff til 33 % i veitrafikken i 2030:** Vedtatt omsetningskrav er 20 % i 2026 og 21 % i 2027. I 2027 vil Regjeringen beslutte nye nivåer for omsetningskravet for å komme til nivåene som er varslet for 2030.	7 000 – 13 000
	Dobbel takst i bomringen for nye fossile personbiler: Vedtatt i revidert Oslopakke 3-avtale våren 2024. Virkemiddelet forutsetter at nasjonale myndigheter åpner for dette i bompengeproposisjonen. Bompengeproposisjonen skal legges frem våren 2027.	200 – 400
	Dobbel takst i bomringen for nye fossile varebiler: Virkemidlet forutsetter at nasjonale myndigheter åpner for dette ved å opprette en ny takstklasse, for eksempel i bompengeproposisjonen som legges frem våren 2027. Oslopakke 3-avtalen sier også at det skal vurderes ytterligere insentiver for å endre varebilparken fra fossil til nullutslipp i avtaleperioden.	2 500 – 4 500
	Tilgang til kollektivfelt for utslippsfrie varebiler og tunge kjøretøy: Virkemidlet forutsetter at nasjonale myndigheter vedtar forskriftsendring. Statens vegvesen har sendt forslag til endringer som nå ligger til behandling i Samferdselsdepartementet.	Ikke beregnet
	Nullutslippssone for varebiler og tunge kjøretøy innenfor Ring 2 (langs indre bomring): Forutsetter ny lovhjemmel fra Stortinget. På vegne av Samferdselsdepartementet har Statens vegvesen sendt ut høringsforslag som kan gi kommuner hjemmel til å innføre nullutslippssoner, som inkluderer nødvendige endringer i vegtrafikkloven, ny forskrift og endringer i skiltforskriften.	8 000 – 14 000

Sektor	Identifiserte virkemidler	Effekt 2030 (tonn CO2e)
	Parkeringsutforming som reduserer utslipp og biltrafikk: Avgiftsbelegge og omdisponere parkeringsplasser ved kommunale arbeidsplasser, øke parkeringstakster for fossile kjøretøy, utvide beboerparkeringsordningen i ytre by, samt stille krav til at private aktører må ta betalt for parkering på eksempelvis arbeidsplasser, kjøpesentre osv. Det siste forutsetter at Stortinget gir hjemmel til dette. Et alternativ kan være å la parkering ved arbeidsplasser bli omfattet av fordelsbeskatning.	4 000 – 7 500 (inkl. kun de to første virkemidlene)
	Forsterkede nasjonale virkemidler for utslippsfrie tunge kjøretøy: Dette er for å sikre det nasjonale målet om 100 % nullutslipp eller biogass i nybilsalget i 2030. I revidert nasjonalbudsjett ble det besluttet at det skal gjennomføres en utredning av insentiver for tunge nullutslippskjøretøy som synliggjør innretning for å bidra til å nå målet. Mulig virkemiddel kan eksempelvis være engangsavgift på fossile lastebiler.	6 000 – 11 000
	Krav i løyver til busser som opererer i Oslo (utover Ruter): Stortinget ba i 2023 Regjeringen fremme forslag om lovendring slik at det kan stilles nullutslippskrav til all løyvebasert virksomhet. Det har foreløpig ikke kommet noen endringer.	2 000 – 3 500
Annen mobil forbrenning	**Opptrapping av nasjonalt omsetningskrav for avansert biodrivstoff til 28 % i 2030 for ikke-veigående maskiner:** Vedtatt omsetningskrav er 11 % i 2026 og 12 % i 2027. I 2027 vil Regjeringen beslutte nye nivåer for omsetningskrav for å komme til nivåene som er varslet for 2030.	3 000 – 5 000
Sjøfart	**Stille krav eller gi insentiver for utslippsfri inn- og utseiling for utenriksfergene**	4 000 – 6 000
	Etablere landstrøm for bruk til gjenværende godsskip uten tilgang på landstrøm i dag: Etablering av landstrøm må kombineres med insentiver som sikrer at anlegg tas i bruk.	1 300 – 2 000
	Miljødifferensiering av kaivederlag for andre skip som seiler utslippsfritt: I 2026 innførte Oslo Havn fritak fra kaivederlag for godskip som seiler utslippsfritt. Dette kan utvides til å dekke for eksempel utenriksferjene.	Ikke beregnet
	Tilgang til kai og andre arealer for skip som bruker fornybart drivstoff	Ikke beregnet
Oppvarming	**Nasjonalt forbud mot bruk av gass til permanent oppvarming:** Klima- og miljødepartementet har sendt på høring et forslag om forbud mot bruk av fossil gass til oppvarming av bygninger innen 2028. Høringen har frist 27. oktober 2026.	7 000 – 11 000

Indirekte utslipp og sirkulær økonomi (mål 5): Et bærekraftig forbruk

Målet for Oslos indirekte klimagassutslipp (utslipp som skjer utenfor Oslos grenser, men som er forårsaket av forbruk i Oslo) er at disse utslippene skal være betydelig lavere i 2030 sammenlignet med 2020. I tillegg har byrådet gjennom Temaplan for sirkulærøkonomi mot 2030 vedtatt mål og visjon for det sirkulære Oslo, hvor forbruk av jomfruelige naturressurser er redusert til et nivå som kan anses som forenlig med et globalt bærekraftig forbruk. I en sirkulær økonomi utnyttes naturressurser og produkter så effektivt og lenge som mulig. Oslo kommune skal fremme mer sirkulær ressursbruk og bærekraftig næringsutvikling, og være et forbilde innen deling, gjenbruk, ombruk og materialgjenvinning. Dette er sentralt i kommunens arbeid med å redusere indirekte utslipp.

Oslos indirekte utslipp er anslått å være i størrelsesorden 9 mill. tonn CO2-ekvivalenter årlig, utledet av tall fra Miljødirektoratet. Dette tilsvarer mer enn 10 ganger Oslos direkte (lokale) utslipp. Bygge- og anleggsvirksomhet er den største utslippskilden. Transport og mat er også store utslippskilder. Kommunens egne indirekte utslipp er på om lag 1 mill. tonn CO2-ekvivalenter årlig. Dette inkluderer utslipp fra kommunens bygge- og anleggsprosjekter og innkjøp. Anslagene er beheftet med betydelig usikkerhet.

Byrådets forslag til virkemidler for å bidra til en mer sirkulær økonomi og redusere indirekte utslipp

Tabellen under viser byrådets forslag til virkemidler for reduksjon av indirekte utslipp og mer sirkulær økonomi som skal gjennomføres i økonomiplanperioden.

Grunnet lite data og lav kvalitet, er det krevende å effektberegne virkemidler for indirekte utslipp og sirkulær økonomi. Likevel vet vi at utslipp fra materialbruk i bygge- og anleggsprosjekter er den største kilden til Oslos indirekte utslipp, og at det er her det største potensialet for utslippsreduksjoner ligger. I tillegg vil flere av virkemidlene som handler om et mer sirkulært forbruk bidra til å effektivisere kommunens drift og spare penger på kort og lang sikt. Se kapittel 3.2 i vedlegget *Underlag til Klimabudsjett* 2027 for mer informasjon om beregninger av virkemidler for indirekte utslipp og sirkulær økonomi.

Tabell 5: Byrådets forslag til virkemidler for å redusere indirekte utslipp og bidra til en mer sirkulær økonomi

Virksomhet	Nr	Virkemidler	Ansvarlig
Bygg og anlegg			
	1	**30 % utslippsreduksjon fra materialer i kommunens nye og rehabiliterte bygg:** Stille klimakrav og gjennomføre tiltak for å forlenge levetiden til eksisterende bygg og prioritere rehabilitering og ombruk.	OBF*, BBY*
	2	**Prosjekter i forbildeprogrammet FutureBuilt med 50 % redusert utslipp fra materialer:** Følge opp FutureBuilt-programmet, med mål om å inngå samarbeid med tre nye prosjekter i 2027.	PBE*
	3	**Bevaring og ombruk av bygg og materialer:** KLI og OBF skal i 2027 ferdigstille og følge opp mulighetsstudie, gjennomført i samarbeid med Sirkulær ressurssentral og Ombygg, med mål om at private aktører etablerer en permanent ombrukssentral for byggematerialer i Oslo. PBE skal i 2027 utvikle veiledning og rutiner i plan- og byggesaksbehandling for ombruk av bygg og utrede muligheten for, og eventuelt lage, et ressurskart som viser planlagt riving av bygg. EBY skal i 2027 etablere en koordinerende enhet for innleie av kommunens kontorlokaler for å effektivisere innleieprosesser og leietakerforhold. Enheten skal bistå med å fremme effektiv og redusert arealbruk og redusert klimagassutslipp, iht. til byrådssak 1054/26.	OBF*, PBE*, EBY*, KLI
	4	**Teste og videreutvikle mal for klimagassberegninger i plansaker**	PBE*

Virksomhet	Nr	Virkemidler	Ansvarlig
	5	**Klimakrav i kommunens anskaffelser av anleggsmaterialer og i entreprise:** VAV skal videreføre klimakrav til betong og stål, stille klimakrav til øvrige relevante materialtyper og i økende grad stille krav til miljøvaredeklarasjon. FOB skal redusere materialbruk og bruke klimavennlige materialer i gjenstående entrepriser. FOB skal innhente klimagassregnskap fra gjennomførte entrepriser. I 2027 skal BYM i minst ett prosjekt innarbeide klimagassregnskap i detaljprosjektering med et referansebudsjett og et "best case"-budsjett for de mest utslippsintensive materialene, samt teste ut Oslo kommune sine foreslåtte standardkrav til materialer i minst ett pilotprosjekt Videre skal klimagassbudsjettene fra tidligere pilotprosjekter følges opp og endelig klimagassregnskap utarbeides.	BYM*, VAV*, FOB*
	6	**Ombruk og gjenvinning av masser og stein i kommunens prosjekter:** BYM, VAV og OBF ombruker og gjenvinner masser og stein i egne prosjekter der det er mulig og hensiktsmessig for å redusere uttak av nye masser og transportbehov. BYM skal i 2027 teste ut kommunens veileder for massehåndtering i minimum 2 pilotprosjekter.	BYM*, OBF*, VAV*
Forbruk og varehandel			
	7	**Kommunikasjon og nettverksarbeid for mer sirkulært forbruk hos innbyggere og næringsliv**	KLI
	8	**Øke vareomsetningen på kommunens ombruksutsalg:** Bedre og utvidede lokaler og lagringsmuligheter samt økte ressurser til drift, sortering og klargjøring av varer skal øke aktivitet i ombruksutsalget i 2027.	REG*
	9	**Bærekraftig og sunn mat i kommunale barnehager:** Ta i bruk e-læringen "Bærekraftig og sunn mat i barnehagen" i resterende 156 kommunale barnehager. 8 bydeler vil i 2027 ha egne kjøkkenassistenter, blant annet med mål om å styrke mattilbudet med bedre kosthold i barnehagene.	OKF*, VEL*
	10	**Vegetarmat skal være standard på kommunens møter og arrangementer**	Alle*
	11	**Måling av matsvinn hos kommunens virksomheter med matproduksjon og -servering**	OKF*, SYE, UDE, Bydelene
	12	**Bærekraftig mat på kommunale sykehjem og helsehus:** SYE skal ha menyer i tråd med nasjonale kostholdsråd i kommunale sykehjem og helsehus i 2027.	SYE*, OKF, Bydelene
	13	**Øke brukstid og andelen ombruk, deling og reparasjon av IKT-utstyr i kommunen:** OKF skal legge til rette for et mer bærekraftig forbruk blant kommunens virksomheter gjennom innkjøpsavtaler for IKT-utstyr og andre hensiktsmessige tiltak. Målet er å øke gjennomsnittlig brukstid på PC-er til inntil 5 år.	OKF*, DIG*
	14	**Redusere forbruk av nye møbler i kommunens drift:** Ombruk av møbler og inventar skal være standard i Oslo kommune. Vi skal betydelig øke ombruk av	Alle*,

Virksomhet	Nr	Virkemidler	Ansvarlig
		møbler og kjøp av brukte møbler og inventar, fremfor å kjøpe nytt. Dette kan gi årlige besparelser på om lag 120 mill. OKF skal i 2027 øke omløp av varer på kommunens ombruksplattform og bidra til økt bruk av kommunens samkjøpsavtaler for reparasjon og redesign. EBY skal iht. til byrådssak 1054/26 sette innleiende virksomhet i kontakt med relevante aktører for bistand til deler av innleieprosessen som ligger utenfor koordinerende enhets ansvarsområde. Dette skal blant annet bidra til økt om-/gjenbruk av møbler og inventar internt i kommunen.	OKF*, EBY
	15	**Redusere svinn og unødvendig kassering av arbeidsklær i kommunens drift:** Digital sporing av klær i helse- og omsorgssektoren for å få oversikt over svinn på tjenestestedene som benytter seg av samkjøpsavtalen for leie og vask. GPE skal øke ombruk av arbeidstøy med 5 % i 2027.	OKF*, HEL*, SYE*, bydelene*, GPE*
	16	**Redusere tekstiler til energigjenvinning:** Videreføre pilotprosjekt for å øke utsortering av ombrukbare tekstiler fra restavfallet i 2027.	REG*
	17	**Redusere engangsprodukter i plast:** SYE skal i 2027 erstatte engangsprodukter i plast hvor ombrukbare alternativer er tilgjengelige på kommunens sykehjem. BYM skal veilede og støtte sykehjem, kommunale barnehager og helsehus/omsorgsboliger til å redusere bruken av engangsartikler i plast.	BYM*, SYE*, Bydelene
	18	**Redusere bruk av engangsemballasje:** BYM skal i 2027 jobbe videre med å gradvis innføre krav til ombruksløsninger på arrangementer på kommunens grunn der det er hensiktsmessig, samt videreføre støtteordning for ombruksløsninger på arrangementer og spisesteder.	BYM*
Reiser og mobilitet			
	19	**Etablere felles bildelings- og flåtestyringssystem for kommunens kjøretøy og maskiner**	OKF*, alle

*: Rapporteringsansvar

Identifiserte virkemidler for å bidra til en mer sirkulær økonomi og redusere indirekte utslipp

Tabellen under viser mulige nye virkemidler som kan iverksettes i Oslo for å bidra til en mer sirkulær økonomi og redusere indirekte utslipp ytterligere.

Av de identifiserte virkemidlene, vil det å stille krav om reduserte utslipp fra materialer gi størst utslippsreduserende effekt. En stor andel av disse utslippsreduksjonene vil også fremme en mer sirkulær økonomi i bygge- og anleggsbransjen, i form av redusert materialbruk, ombruk, økt grad av rehabilitering og gjenvinning av materialer.

De identifiserte virkemidlene er virkemidler som har et potensiale for utslippsreduksjon, men de er ikke politisk besluttet lokalt og/eller nasjonalt. Enkelte virkemidler forutsetter nye nasjonale avklaringer, nye lovhjemler e.l. Virkemidlene er ikke nødvendigvis ferdig utredet, og endelig utforming må vurderes nærmere.

Tabell 6: Identifiserte virkemidler for å redusere indirekte utslipp og bidra til en mer sirkulær økonomi

Sektor	Identifiserte virkemidler
Bygg og anlegg	
	Stille krav om gradvis reduserte utslipp fra materialer for alle utbyggere: Kommuneplanens arealdel er på høring med to alternativer til nye bestemmelser om krav til utslippsreduksjoner fra materialbruk i bygg. Det mest ambisiøse forslaget kan gi årlig utslippsreduksjon i størrelsesorden 100 000 - 150 000 tonn CO2-ekvivalenter i 2030. Byrådet ga i tillegg i mai 2026 høringsuttalelse til Direktoratet for byggkvalitet om behovet for ambisiøse krav i TEK til reduserte klimagassutslipp i materialer.
	Stille standard klima- og miljøkrav til materialer i kommunens bygge- og anleggsprosjekter: Det foreligger et forslag fra fagetatene som inkluderer standardkrav til asfalt, betong, stål, stein (masser) og pukkvarer, trevirke og plast.
	Mer sirkulær massehåndtering: Kommunen har utarbeidet en veileder for massehåndtering. Et krav om å bruke veilederen i kommunens prosjekter vil bidra til tidlig planlegging av hvordan massene skal håndteres og tilrettelegge for mer ombruk. I byrådets forslag til Kommuneplanens arealdel (på høring til august 2026) er det krav om massehåndteringsplaner i alle plansaker som medfører uttak av masser på over 1000 m3. Et felles system for innsamling og rapportering av massedata vil muliggjøre bedre planlegging og sirkulær massehåndtering, i tillegg til å gi besparelser i ressursbruk ved å bruke samme digital løsning, i stedet for manuelle løsninger.
Forbruk og varehandel	
	Innføre klimavekting ved innkjøp av mat i kommunen: Aarhus kommune har redusert innkjøp av matvarer med høyt klimagassutslipp med 40 % ved å etablere en intern klimaavgift. Avgiften fordeles direkte tilbake til virksomhetene basert på deres tidligere forbruk. Virksomheter som reduserer forbruket av klimaintensive varer, sitter igjen med økonomisk gevinst.
	Produsentansvar tekstiler: Miljødirektorat har hatt på høring et forslag om produsentansvar for tekstiler med forslag om ikrafttredelse 1. januar 2027. Oslo kommune har i høringsuttalelse august 2026 støttet forslaget om produsentansvar. Det er et viktig virkemiddel, blant annet for å stimulere til tiltak tidlig i verdikjeden, før produktene har blitt til avfall. Dette er viktig for å etablere et sirkulært tekstilmarked.
	Føring om at alle virksomheter i reforhandlingsprosesser av leieavtale eller gjennom samarbeid med andre leietakere, fremmer tiltak for bærekraftig, sunn og mer plantebasert mat i kantiner.
	Innføre forbud mot reklame for klimaintensive varer og tjenester på kommunens egne flater: Flere europeiske byer har innført reklameforbud mot klimaintensive varer og tjenester, som kjøtt og flyreiser. Klimaetaten, i samarbeid med blant annet Sporveien, vil gjøre en nærmere vurdering av om forbud mot fossilreklame kan være et egnet virkemiddel.
	Abonnementsordning for parkdresser i barnehager: Barnehagebarn får dekket sine behov for parkdress både i og utenfor barnehagen, i alle sesonger, gjennom en abonnementsordning. Ordningen sikrer dress i riktig størrelse og gjenbruk og reparasjon av dresser.
Reiser og mobilitet	
	Øke andel parkeringsplasser forbeholdt elektriske delebiler på kommunal grunn

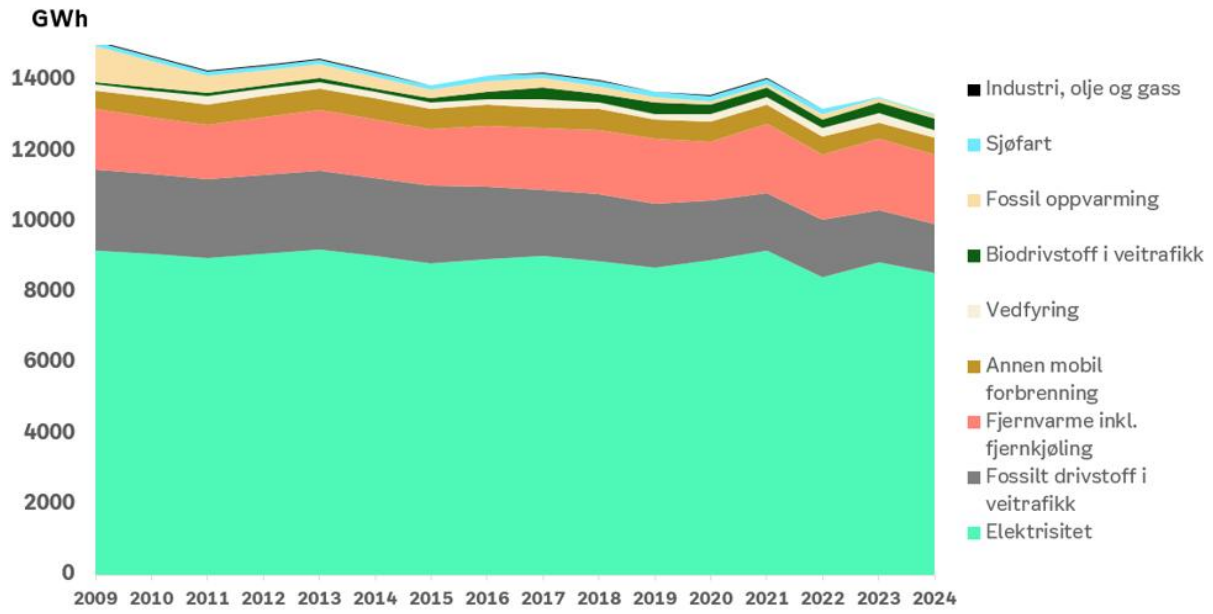
Sektor	Identifiserte virkemidler
	Effektivisere kommunens egne vareleveranser: Ved å blant annet øke sentraliseringen av innkjøp, redusere antall leveringsdager, unngå delleveranser, unødvendig ekspresslevering og småordre, samt samlaste varer til samme område, kan kommunen redusere både transportomfanget og behovet for kjøretøy. I tillegg kan levering på tider av døgnet gjøre at kjøretøy og veikapasitet kan brukes mer effektivt.
	Innføre felles føringer for tjenestereiser i kommunens virksomhet som sier at flyvninger minimeres der det finnes alternative reisemetoder som ikke er uforholdsmessig dyre eller tidkrevende.

Energi (mål 3): Et energisystem tilpasset nullutslippsbyen

Oslo har mål om at energiforbruket skal reduseres med 10 % innen 2030 sammenlignet med 2009. Siden 2009 har energiforbruket i Oslo gått ned med om lag 13 %, hovedsakelig som følge av elektrifisering av personbilparken, utfasing av bruk av olje til oppvarming og mer energieffektive bygg. Dermed er målet innenfor rekkevidde, om ikke energibruken øker i de nærmeste årene. Det er likevel behov for nye og styrkede virkemidler fordi befolkningen vokser og byen skal elektrifiseres ytterligere, samtidig som det er begrenset nettkapasitet inn til Oslo. Et utslippsfritt energisystem med nok tilgjengelig energi og effekt, er en forutsetning for at Oslo skal bli en nullutslippsby.

Det framtidige samlede effektbehovet til elektrifisering av tungtransporten og bygge- og anleggssektoren i Oslo er beregnet til om lag 100 MW. Til sammenligning er det maksimale effektforbruket i Oslo på omtrent 2 300 MW. Oslo kommune jobber derfor med å frigjøre effekt i nettet gjennom et mer fleksibelt og effektivt forbruk, i tillegg til å øke lokal energiproduksjon. Dette kan også dempe behovet for utbygging av mer nett og ny energiproduksjon i framtiden.

Figur 2: Utvikling i energibruk i Oslo fra 2009 til 2024 (GWh)

Byrådets forslag til virkemidler for energi

Tabellen under viser byrådets forslag til virkemidler som skal gjennomføres i økonomiplanperioden for energi. Virkemidlene er estimert til å ha et potensial til å frigjøre omtrent 5 MW på vinterstid når effektbehovet er størst, samt å bidra til å redusere energiforbruket og produsere energi estimert til om lag 19 GWh årlig. Dette tilsvarer energiforbruket til om lag 1 250 husholdninger. Mange av virkemidlene er tilretteleggende. Det vil si at de gir ikke umiddelbare effekter, men tilrettelegger for effekter på lengre sikt. Se kapittel 4.2 i vedlegget *Underlag til Klimabudsjett* 2027 for mer informasjon om beregninger av virkemidler for energi.

Tabell 7: Byrådets forslag til virkemidler for energi

Sektor	Nr	Virkemidler	Ansvarlig	Besparelse/produksjon av energi årlig	Potensial for frigjort vintereffekt
Tverrgående virkemidler					
	1	**Videreutvikle og ta i bruk energikartet** for mer helhetlig energiplanlegging	PBE*	Tilrettelegggende	Tilrettelegggende
	2	**Ambisiøse energikrav i kommunens standard leieavtale for næringslokaler:** BYU skal i 2027 vurdere å stille mer ambisiøse energikrav, for eksempel ved å justere eksisterende krav til energimerking og vurdere absolutte minimumskrav i noen situasjoner. Energikravene skal samtidig utformes slik at de ikke bare stimulerer til leie i nybygg. Virksomheter som leier/eier bygg involveres i vurderingen.	BYU*, EBY, OBF, BBY	Tilrettelegggende	Tilrettelegggende
	3	**Kommunikasjon og nettverksarbeid om energitiltak for innbyggere og næringsliv**	KLI	Tilrettelegggende	Tilrettelegggende
Energi-effektivisering					
	4	**Forvalte tilskudd til energieffektivisering av bygg**	KLI*	7,2 GWh	3,4 MW
	5	**Systematisere energikartlegginger i kommunale virksomheter:** OKF skal i 2027 utvikle en rutine for lagring og behandling av	OKF*, DIG, OBF, BBY, KLI	Tilrettelegggende	

Sektor	Nr	Virkemidler	Ansvarlig	Besparelse/produksjon av energi årlig	Potensial for frigjort vintereffekt
		energimerker og videreutvikle Energiportalen med oversikt over kommunens energimerker, tiltak og kostnader, for å styrke beslutningsgrunnlaget for prioriteringer på tiltaksnivå.			
	6	**Energitiltak i kommunens bygg og infrastruktur:** Kommunale virksomheter skal i 2027 videreføre kartlegginger av potensialet for energi- og kostnadsbesparelser og gjennomføre energitiltak i egen bygningsmasse og infrastruktur som er i bruk.	OBF*, BBY*, VAV*, REG*, Oslo Havn*	0,7 GWh	0,4 MW
	7	**Kartlegge energibruk i drift og produksjon:** Finne potensialet for mer effektiv energibruk i driften av utsorteringsanleggene, energigjenvinningsanlegget, komposteringsanlegget og gjenvinningsstasjonene i 2027 og 2028.	REG*	Tilretteleggende	
	8	**Redusere energibruk til belysning av gate- og parkanlegg, havna og byrom** ved å skifte ut og oppgradere eldre lysarmaturer til LED.	BYM*, Oslo Havn*	1 GWh	0,5 MW
	9	**"Fang energityven" i kommunale bygg:** Årlig kampanje hvor energirådgivere går gjennom energianlegg i utvalgte bygg, og identifiserer driftsfeil og energisluk. OBF skal gjennomføre "Fang energityven" i minimum 15 bygg i 2027.	OBF*	1 GWh	0,5 MW
Økt energi-fleksibilitet					
	10	**Løsninger for energifleksibilitet i Oslo kommune:** OBF, Oslo Havn, BYM og OKF skal i 2027, gjennom prosjektet Oslofleks, ta i bruk smart styring av strømforbruk og levere fleksibilitetstjenester til	KLI*, OBF, Oslo Havn, OKF		Ikke beregnet

Sektor	Nr	Virkemidler	Ansvarlig	Besparelse/produksjon av energi årlig	Potensial for frigjort vintereffekt
		strømnettet. KLI koordinerer arbeidet.			
	11	**Sentralisere innkjøp av teknisk utstyr for energi- og fleksibilitetsløsninger:** OKF skal i 2027 sentralisere kommunens innkjøp av energi- og fleksibilitetsløsninger. OBF, Oslo Havn og BYM skal bistå i arbeidet.	OKF*, OBF, Oslo Havn, BYM	Tilretteleggende	Tilretteleggende
	12	**Utrede hvordan smart styring kan benyttes for offentlig ladeinfrastruktur og endestasjonsladere (ikke hurtigladere)**, herunder muligheten for automatisk styring av lading basert på nettkapasitet og strømpris. Som del av dette kan det vurderes om deler av infrastrukturen på sikt kan delta i fleksibilitetsmarkedet.	BYM*	Tilretteleggende	Tilretteleggende
	13	**Videreføre arbeidet med å etablere smart styring i henholdsvis fire formålsbygg og ti store boligbygg** for å redusere spisslastbehovet i fjernvarmenettet. Arbeidet gjøres i samarbeid med Hafslund Celsio		Ikke beregnet	Ikke beregnet
Lokal energi-produksjon					
	14	**Installere solenergianlegg på kommunale bygg og anlegg:** Oslo Havn skal videreføre arbeidet med å etablere et solcelleanlegg med en kapasitet på 1 MWp. OBF og BBY skal etablere solcelleanlegg på egne bygg der det er lønnsomt.	OBF*, BBY*, Oslo Havn*,	1,24 GWh/1,7 MWp	
	15	**Forvalte tilskudd til etablering av solenergianlegg**	KLI*	7,5 GWh/10 MWp	
	16	**Utrede bruk av spillvarme fra Bekkelaget renseanlegg og potensialet for energiproduksjon fra turbiner**	VAV*		

Sektor	Nr	Virkemidler	Ansvarlig	Besparelse/produksjon av energi årlig	Potensial for frigjort vintereffekt
	17	**Utvikle og ta i bruk miljøkrav ved innkjøp av solceller til kommunale bygg**	OBF*	Tilretteleggende	
SUM				**18,6 GWh**	**4,8 MW**

*: Rapporteringsansvar

Forslag til nye bevilgninger for energiarbeidet 2027 - 2030

I budsjettet for 2027 er det foreslått bevilget 10 mill. på investeringsbudsjettet til nye/styrkede energivirkemidler, vist i tabellen under.

Tabell 8: Nye/styrkede bevilgninger til energivirkemidler i investeringsbudsjettet (i tusen)

Virksomhet	Virkemidler i investeringsbudsjettet	2027	2028	2029	2030
Boligbygg	**Klimatiltak (Bysnivå 122600) -** energieffektiviserende tiltak i forbindelse med rehabiliteringsprosjekter *Relevant for virkemiddel 6*	10 000	10 000	15 000	15 000
SUM		**10 000**	**10 000**	**15 000**	**15 000**

Identifiserte virkemidler for energi

Tabellen under viser hvilke mulige nye/styrkede virkemidler som kan iverksettes i Oslo for å redusere energibruken, få et mer fleksibelt energisystem og produsere mer av energien lokalt.

Over 75 % av energibruken i byen går til bygg, og det er derfor virkemidler som reduserer energibruken i bygg som har det største potensialet for å bidra til måloppnåelse. Det viktigste identifiserte virkemidlet er strengere krav til energiytelse i teknisk forskrift (TEK). Dette vil bidra til energireduksjoner ved generelt vedlikehold slik som ved utskiftning av vinduer og dører.

De identifiserte virkemidlene er virkemidler som har et potensiale for redusert og bedre energibruk, men de er ikke politisk besluttet lokalt og/eller nasjonalt. Enkelte virkemidler forutsetter nye nasjonale avklaringer, nye lovhjemler e.l. Virkemidlene er ikke nødvendigvis ferdig utredet, og endelig utforming må vurderes nærmere.

Tabell 9: Identifiserte virkemidler for energi

Sektor	Identifiserte virkemidler
Tverrgående virkemidler	
	Endringer i den nasjonale strømstøtteordningen og Norgespris-ordningen: Norgespris og strømstøtteordningen øker isolert sett energiforbruket og reduserer lønnsomheten til energiøkonomisering og investeringer i fornybar energi. Ordningene kan innrettes til i større grad å stimulere til tiltak for energieffektivisering og energifleksibilitet og gjøre at tilbakebetalingstiden for slike investeringer blir kortere.
Energieffektivisering	

	Pilotere deling av varme mellom kommunale bygg: Potensialet for å utnytte varme mellom bygg er et område som har fått lite oppmerksomhet. Bedre utnyttelse av lokal overskuddsvarme fra bygg med energianlegg under 10 MW krever ikke konsesjon. Dette innebærer at disse byggene kan levere varme mellom kommunale bygg innenfor fjernvarmeselskapets konsesjonsområde.
	Strengere krav til energiytelse i teknisk forskrift (TEK): Byrådet ga i mai 2026 høringsuttalelse til Direktoratet for byggkvalitet om behov for energiytelse for bygningskomponenter. Dersom kravene innføres, vil det bidra til store energireduksjoner ved generelt vedlikehold, sammenlignet med i dagens praksis.
Energifleksibilitet	
	Insentiver til konvertering til vannbåren varme i bygg: Dette kan være rettet mot større eksisterende borettslag, sameier og næringsbygg for å stimulere til økt bruk av termisk oppvarming av bygg, som fjernvarme. Dette kan avlaste strømnettet.
Energiproduksjon	
	Stille krav om lokal energiproduksjon: Byrådet støttet i høringsuttalelse til Direktoratet for byggkvalitet ny bestemmelse om krav til solenergi på yrkesbygg over 500 m2 i byggteknisk forskrift (TEK17) høsten 2025. Beslutning er foreløpig ikke tatt. I byrådets forslag til kommuneplanens arealdel (på høring til august 2026) er det foreslått at det skal redegjøres for muligheter for etablering av fornybar energiproduksjon i planområdet.
	Etablere lokal kraftproduksjon på grå arealer: Oslobygg jobber med å kartlegge grå arealer på sine eiendommer. Egnede kommunale arealer kan også tilgjengeliggjøres til blant annet solkraftproduksjon for private utbyggere gjennom konkurranser om utbygging.

Klimatilpasning og karbonlagring (mål 2 og 4): Oslo er en klimarobust by og har økt opptak og lagring av karbon

Bystyret har i klimastrategien vedtatt at Oslos evne til å tåle klimaendringer skal være styrket fram mot 2030, og byen skal utvikles slik at den er rustet for de endringene som forventes fram mot 2100. Videre skal naturen forvaltes slik at naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn blir ivaretatt og opptaket av klimagasser i skog og annen vegetasjon øker mot 2030.

Klimaendringene gjør Oslo mer utsatt for ekstremvær. Økt nedbør og hyppigere styrtregn øker risikoen for overvann, elveflom og skred. Høyere gjennomsnittstemperatur gir større sannsynlighet for hetebølger og tørke, som igjen øker faren for skogbrann. Samtidig forventes vintrene å bli mer krevende med hyppigere væromslag og kraftige snøfall.

Oslo kommune arbeider for at bygg, gater og annen infrastruktur skal være robuste mot et klima i endring, samtidig som de ikke bidrar til å forsterke klimautfordringene. Byens drift og beredskap må også videreutvikles for å kunne håndtere et økende omfang av ekstreme naturhendelser, som styrtregn, flom, hetebølger og skogbrann.

Natur og grønne områder er en viktig del av klimatilpasningen. Parker, bytrær, skog og våtmarker bidrar til å holde tilbake overvann, redusere varmebelastning og lagre karbon. Samtidig styrker et rikt naturmangfold naturens evne til å tåle klimaendringer og levere viktige økosystemtjenester. Klima- og naturkrisen må derfor møtes i sammenheng.

Miljødirektoratets klimagassregnskap for skog og arealbruk for perioden 2016-2020 viser at Oslos skoger tar opp mindre karbon enn tidligere. Kommunen arbeider for å snu denne trenden og samtidig gjøre skogene mer robuste mot klimaendringene. Dette innebærer naturbaserte

løsninger som restaurering av myr, mer skånsom skogsdrift, utvikling av en variert fleraldersskog og planting av tørkeresistente treslag. Virkemidlene bidrar til økt karbonlagring, flomdemping og økt motstandskraft mot brann, tørke og skadedyr.

Samtidig er utviklingen i byggesonen viktig for Oslos naturlige karbonlagre. Kommunens grøntregnskap viser at de grønne arealene ble redusert med 6 % fra 2017 til 2021. Nedbygging av karbonrike arealer i byggesonen bidrar til økte klimagassutslipp. Ifølge NIBIOs rapport *Kunnskap om karbonrike arealer* er om lag 3 700 dekar karbonrike arealer avsatt til utbygging i gjeldende planer i Oslo. Dersom disse arealene bygges ned, kan det gi utslipp på om lag 217 000 tonn CO_2-ekvivalenter.

Byrådets forslag til virkemidler for klimatilpasning og økt naturlig karbonlagring

Tabellen under viser Byrådets forslag til virkemidler som skal gjennomføres i økonomiplanperioden for å styrke Oslos klimatilpasning og øke naturlig karbonlagring. Målene er samlet fordi mange av de samme virkemidlene bidrar til begge formål. Bevaring, restaurering og utvikling av grønne arealer og en natur- og klimavennlig naturforvaltning styrker både klimatilpasningen, karbonlagringen og naturmangfoldet.

Arbeidet med å bevare natur og ivareta grønnstruktur viser hvordan kommunen jobber for å løse klima- og naturkrisen i sammenheng. Bevaring av eksisterende natur gir som regel større klima- og naturgevinst enn å etablere nye grønne arealer, samtidig som et rikt biologisk mangfold er avgjørende for naturens evne til å tilpasse seg klimaendringer og opprettholde karbonlagring over tid.

Tabell 10: Byrådets forslag til virkemidler for klimatilpasning og naturlig karbonlagring

Virksomhet	Nr	Virkemidler	Ansvarlig
Tverrgående virkemidler			
	1	**Bruk av biokull i Oslo**: KLI skal i 2027 følge opp avslutningen av et treårig forskningsprosjekt på bruk av biokull langs sykkelvei på Oppsal. BYM og GPE skal pilotere bruk av biokull i ulike testområder i 2027.	KLI*, BYM*, GPE*
Økte nedbørsmengder, overvann, flom og skred			
	2	**Lage en skybruddsplan (temakart overvann) for Oslo:** Lage en metodikk for risikovurdering og flomsikring basert på skadedatabase for nedbørshendelser og overvannsmodellering i 2027 (iht. T4 i byrådssak 215/19). Som en del av dette arbeidet skal det også utvikles en kartportal for risikoanalyser av overvannsskader (midler fra Miljødirektoratets tilskuddsordning for klimatilpasning).	PBE*
	3	**Planlegge for og bygge hovedflomvei- og fordrøyningsnettverk:** BYM skal utarbeide konseptvalgutredninger og gjennomføre forprosjekter for flomveitiltak (T5 iht. byrådssak 215/19).	BYM*, VAV

Virksomhet	Nr	Virkemidler	Ansvarlig
		BYM skal i samarbeid med VAV følge opp eksisterende anlegg og utrede og gjennomføre nye fordrøyningstiltak i Marka for å redusere fare for vannskader nedstrøms.	
	4	**Klimarobuste gater, grønnstruktur og andre offentlige arealer som tåler et varmere og våtere klima:** Videreføre arbeidet med å redusere avrenning av overvann i egne prosjekter for gater, park og byrom og fortsette drift av overvannsløsninger, som regnbed, rister og grøfter.	BYM*
	5	**Rense overvann fra gater og rør**: Teste ulike renseløsninger for tømming av sandfang, utrede grenseverdier for forurensing av overvann og tømme sandfang i 2027.	BYM*
	6	**Klimarobust vann- og avløpssystem som tåler og håndterer et varmere og våtere klima:** Lage en helhetlig plan for reduksjon av fremmedvann i avløpsnettet og gjennomføre et forprosjekt for demonstrasjonsanlegg for rensing av overløp fra avløpsledninger med våtmarksfilter.	VAV*
	7	**Klimarobuste bygg og uteområder som tåler et varmere og våtere klima:** OBF skal i 2027 gjennomføre overvannstiltak (T9 iht. byrådssak 215/19) og andre klimatilpasningstiltak på egne nye uteområder og innarbeide kartleggingsverktøy av klimarobusthet i tilstandsvurderinger på eksisterende eiendommer. BYA skal i 2027 utarbeide en veileder for klimatilpasning av offentlige kulturhistoriske byrom (midler fra Miljødirektoratets tilskuddsordning for klimatilpasning).	OBF*, BYA*
	8	**Sikring og vedlikehold av dammer**: Forprosjekt for rehabilitering av demningen ved Brekkedammen.	BYM*
	9	**Gjenåpne lukkete bekker, samt etablere og bevare natur langs vassdrag:** VAV og BYM skal i 2027 fortsette gjenåpningen av Bakåsbekken på Furuset. BYM skal i 2027 ferdigstille åpning av Refstadbekken, starte på åpning av Østensjøbekken og Aurevannsbekken. BYM skal bevare og plante kantvegetasjon langs minimum en delstrekning av et vassdrag hvert år, iht. byrådssak 1080/23.	VAV*, BYM*
	10	**Videreutvikle samlet beredskap i kommunen for flom, overvann og sammenfallende hendelser ved ekstreme nedbørshendelser (styrtregn):** Kjøpe utstyr til håndtering av ekstremvær i 2027.	BRE*
	11	**Forvalte tilskudd og informere om overvannstiltak til boligeiere, borettslag og sameier**	VAV*
	12	**Styrke kommunikasjon om overvannshåndtering:** PBE skal i 2027, i samarbeid med KLI, BYM, VAV og BRE, utarbeide en handlingsplan til kommunikasjonsstrategien for overvannshåndtering (T17 iht. byrådssak 215/19) og løpende gjennomføre kommunikasjonstiltak.	PBE*, KLI, BYM, BRE, VAV
Økte temperaturer, tørke og hetebølger			
	13	**Vannhøsting og resirkulering av vann:** Høste og gjenbruke regnvann til eget bruk, og etablere damanlegg med fordrøyning på flere gravplasser i 2027.	GPE*
Klimarobust natur og naturlig karbonlagring			

Virksomhet	Nr	Virkemidler	Ansvarlig
	14	**PBE, BYM og KLI utarbeider veileder for å søke avbøting, restaurering eller kompensering** der omdisponering av grønnstruktur ikke kan unngås, slik at det er mulig å bli en arealnøytral kommune.	PBE*, BYM, KLI,
	15	**Sikre grøntområder i byggesonen**: BYM skal i 2027 og 2028 kartlegge arealer med potensiale for å etablere ny natur eller restaurere eksisterende natur iht. byrådssak 1080/23. PBE skal i plansaksbehandlingen legge kart over karbonrike arealer til grunn, i tråd med byutviklingsstrategien i kommuneplanens samfunnsdel.	BYM*, PBE*, KLI
	16	**Bevare og skjøtte bytrær og verdifulle skogmiljøer:** BYM skal bevare, plante og forvalte trær, samt styrke truede treslag og skjøtte biologisk verdifulle skogmiljøer og store gamle enkelttrær. BYM skal også teste alternativer til veisalt, som i dag skader trær om vinteren, og kartlegge biologisk viktige trær i byggesonen. Tiltakene gjøres iht. byrådssak 1080/23 og Bytrestrategien. Oslotrær (PBE) skal tilrettelegge for å bevare og øke antall trær i byen.	BYM*, PBE*
	17	**Videreføre og fremme lokaltilpasset fleralderskogbruk med lukkete hogstformer:** BYM skal plante furu eller løvtrær på spesielt tørre og skogbrannutsatte områder i Marka, og konvertere kommuneskogen til fleraldret skog der forholdene ligger til rette. Etaten skal tilstrebe lukkete hogstformer på 70 % av det behandlete skogarealet hvert år. BYM skal i 2027, i samarbeid med KLI, vurdere muligheten for å sertifisere hele eller deler av kommuneskogen etter sertifiseringsordning for naturnært skogbruk med lukkete hogstformer.	BYM*, KLI
	18	**Restaurere naturområder:** I snitt skal 10 dekar våtmarksområder restaureres i hhv. Nordmarka/Lillomarka og Østmarka, og minst fem dekar forringete engmiljøer og minst fire amfibiedammer restaureres, iht. byrådssak 1080/23. Fremmedartbekjempelse på Huken og oppfølging av forvaltningsplan for Østensjøvannet med tiltak som styrker verdifull natur i området.	BYM*
	19	**Reetablere ålegrasenger i Oslofjorden:** Følge opp og evaluere prosjektet for å utvide ålegrasenger i Frognerkilen og ved Gressholmen.	BYM*

*: Rapporteringsansvar

Forslag til nye bevilgninger til virkemidler for klimatilpasning og økt naturlig karbonlagring 2027 - 2030

I budsjettet for 2027 er det bevilget 12 mill. på driftsbudsjettet og 20,6 mill. på investeringsbudsjettet til nye/styrkede virkemidler som bidrar til klimatilpasning og naturlig karbonlagring, vist i tabellene under.

Tabell 11: Nye bevilgninger til virkemidler for klimatilpasning og naturlig karbonlagring i driftsbudsjettet (i tusen)

Virksomhet	Virkemidler i driftsbudsjettet	2027	2028	2029	2030
Bymiljøetaten	**Mer naturrestaurering, fremmedartbekjempelse og økt biologisk mangfold** *Relevant for virkemiddel 18*	10 000	10 000	10 000	10 000

Virksomhet	Virkemidler i driftsbudsjettet	2027	2028	2029	2030
Bymiljøetaten	**Utprøving av alternativer til veisalt** *Relevant for virkemiddel 16*	2 000	2 000	1 000	1 000
SUM		**12 000**	**12 000**	**11 000**	**11 000**

Tabell 12: Nye bevilgninger til virkemidler for klimatilpasning og naturlig karbonlagring i investeringsbudsjettet (i tusen)

Virksomhet	Virkemidler i driftsbudsjettet	2027	2028	2029	2030
Bymiljøetaten	**Overvannshåndtering – etablering av trygge flomveier** *Relevant for virkemiddel 3*	8 000	28 000	28 000	28 000
Bymiljøetaten	**Gjenåpning av Aurevannsbekken** *Relevant for virkemiddel 9*	2 500	10 250	50 250	11 500
Brann- og redningsetaten	**Beredskapstiltak ekstremvær – utstyr og kjøretøy** *Relevant for virkemiddel 10*	10 600	2 000	2 000	2 000
Bymiljøetaten	**Attraktivitet i marka og på øyene - rehabiliteringstiltak av damanlegg** *Relevant for virkemiddel 9*	1 500			
SUM		**22 600**	**40 250**	**80 250**	**41 500**

Identifiserte virkemidler for klimatilpasning og økt naturlig karbonlagring

Tabellen under viser identifiserte virkemidler som kan iverksettes for å styrke arbeidet med klimatilpasning og naturlig karbonlagring i Oslo.

De viktigste identifiserte virkemidlene er bedre hensyn til klimatilpasning i arealplanlegging og at det innføres et krav om arealnøytralitet.

De identifiserte virkemidlene er virkemidler som har et potensiale for bedre klimatilpasning, men de er ikke politisk besluttet lokalt og/eller nasjonalt. Enkelte virkemidler forutsetter nye nasjonale avklaringer, nye lovhjemler e.l. Virkemidlene er ikke nødvendigvis ferdig utredet, og endelig utforming må vurderes nærmere».

Tabell 13: Identifiserte virkemidler for klimatilpasning og å ivareta og styrke naturlige karbonlagre

Sektor	Identifiserte virkemidler
Tverrgående virkemidler	
	Produsere biokull fra avløpsslam fra Bekkelaget renseanlegg: Å pyrolysere avløpsslammet fra Bekkelaget renseanlegg sammen med trevirke kan bidra til å lagre karbon i størrelsesorden 20 000 tonn CO2 årlig. Biokullet kan muligens brukes som jordforbedringsmiddel eller i byggematerialer. VAV og KLI ferdigstilte en mulighetsstudie i 2026.
	Krav til klimatilpasning og arealnøytralitet: I byrådets forslag til kommuneplanens arealdel (på høring til august 2026) foreslås arealnøytralitet og flere bestemmelser som kan sikre bedre risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) ved utbygginger, mer hensyn til grunnforholdene og vassdragene i arealplanlegging og mer egnete arealer for snøhåndtering i byen og hensynssoner for flomveier.
Økte nedbørsmengder, overvann, flom og skred	
	Pålegg om overvannstiltak på eksisterende bebyggelse: VAV skal vurdere bruk av ny bestemmelse i forurensingsloven (§22a) om pålegg om frakobling av taknedløp.
	Overvannsgebyr: Regjeringen har foreslått å gi kommunene adgang til å innføre et eget overvannsgebyr, noe som kan både bidra til finansiering av overvannstiltak og gi private insentiv til å gjennomføre overvannstiltak på egen eiendom (avhengig av innretning). Byrådet avga høringssvar til forslaget i 2025 som støtter forslag om hjemmel, men påpekte at innretningen vil gjøre det krevende å bruke hjemmelen i praksis. Forslaget er til behandling i Stortinget.
	Gjenåpning av sidebekker til Alnaelva: Nesten alle sidebekkene til Alna er lukket. Dette bidrar til rask avrenning mot Alna i flomsituasjoner. Ved gjenåpning av sidebekkene vil man forsinke avrenningen og bidra til å dempe flomtoppen i Alna som igjen kan føre til reduserte skadeomfang. Åpne bekker er også viktig for biologisk mangfold. Arbeidet vil kreve flere utredninger.
Økte temperaturer, tørke og hetebølger	
	Redusere varmeøyer ved sårbar befolkning: Norsk institutt for naturforskning har, på oppdrag fra KLI, kartlagt varmeøyer i byen og synliggjort hvor disse overlapper med sårbare befolkningsgrupper og institusjoner. Varmeøyer er områder som blir ekstra varme om sommeren på grunn av mye asfalt og lite grøntområder. Analysen har identifisert barnehager, skoler og helseinstitusjoner i Oslo og områder som kan prioriteres for grønne tiltak og andre løsninger som bidrar til å redusere varmebelastningen, for eksempel å erstatte asfalt og mørke flater med mer natur i barnehagers uteområder.
	Skogbrannforebygging i Oslo kommunes skoger: Utvikle en tiltaksplan for forebygging av skogbrann i Marka: Kommunens arbeid med fremme lokaltilpasset fleralderskogbruk forebygger skogbrann, men det er ikke gjort en systematisk analyse av sårbarhet mot skogbrann eller andre mulige tiltak som ryddetiltak nær bebyggelse eller etablering av branngater i marka (åpne områder som hindrer spredning av skogbrann).
Klimarobust natur	
	Ikke tillate hogst og inngrep i gammelskog og intakt myr: Byrådsavdeling for miljø og samferdsel skal utarbeide forslag til instruks til RKL på bakgrunn av faglige anbefalinger fra

Sektor	Identifiserte virkemidler
	Regionkontor landbruk (RKL), Klimaetaten (KLI) og Bymiljøetaten (BYM), med sikte på at RKL skal innarbeide instruksen i sin saksbehandling.
	Begrense nye landbruksveier: MOS skal utarbeide forslag til instruks til RKL på bakgrunn av faglige anbefalinger fra RKL, KLI og BYM, med sikte på at RKL skal innarbeide instruksen i sin saksbehandling.

Samfunnsøkonomiske forutsetninger

Kommunens økonomiske handlingsrom påvirkes av utviklingen globalt, nasjonalt, i kommunesektoren som helhet, og lokalt.

Vekstutsikter i global og norsk økonomi

Veksten hos Norges handelspartnere holdt seg godt oppe gjennom 2025, til tross for politisk spenninger og USAs økte tollmurer. Fra slutten av februar har krigen i Midtøsten og stengingen av Hormuzstredet ført til forstyrrelser i produksjon og leveranse av olje og gass. Dette har økt energiprisene globalt (Norges bank, Pengepolitisk rapport 2/2026, side 14.). De største internasjonale finansmarkedene falt til og med mars 2026, men har nå tatt seg opp, og er forbi tidligere nivåer. Oslo børs, der petroleumsrelaterte selskaper utgjør en stor andel, har gått opp i 2026, ettersom etterspørselen for olje og gass som ikke fraktes via Hormuzstredet økte.

Norges bank varsler at aktiviteten i norsk økonomi har avtatt. Prisstigningen har økt noe, etter at den avtok de siste årene, og er fortsatt over inflasjonsmålet på 2 prosent. Arbeidsledigheten har vært stabil, etter at den økte litt fra et lavt nivå etter pandemien. Norges Bank har hevet renten én gang i 2026, og antyder at det kan komme flere hevinger, enten i år eller i løpet av 2027 (Norges bank, Pengepolitisk rapport 2/2026, side 10.).

Situasjonen i kommunesektoren

Ifølge Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (juni 2026, side 1-4) fremsto kommuneøkonomien mye bedre i 2025 enn i 2024. Midlertidig merskattevekst i årene før 2024 skjulte en underliggende ubalanse mellom inntekter og utgifter. Sektorens utgiftsvekst fra 2022 til 2024 var høyere enn sektorens inntektsvekst. Dette svekket driftsresultatene.

For å bedre den økonomiske situasjonen tok mange kommuner grep, og kommunesektoren reduserte utgiftene reelt i 2025. Investeringene avtok også. Samtidig ble realveksten i frie inntekter i 2025 uvanlig sterk, både grunnet økte bevilgninger og merskattevekst. For kommunene og fylkeskommunene var netto driftsresultat i 2025 på henholdsvis 2,3 og 4,3 prosent, som er over de anbefalte nivåene på henholdsvis 1,75 og 4 prosent.

Også Oslo kommune tok grep for å bringe utgiftene i balanse med inntektene. Regnskapet for 2025 viste at veksten i utgifter var lavere enn lønns- og prisveksten, altså en realnedgang. Antall årsverk i Oslo kommune gikk også ned i 2025, ifølge årsberetningen. Kombinert med vekst i frie inntekter bidro dette til at kommunen snudde underskudd til overskudd. Dette gjør kommunen bedre rustet til å håndtere utfordringene Oslo står overfor i framtiden.

I revidert nasjonalbudsjett 2026 anslås realveksten i frie inntekter utover merutgifter til demografi til om lag 3,8 mrd. kroner. Realinntektene i kommunesektoren, justert for

oppgaveendringer og merutgifter til demografi, er over nivået før pandemien, og på nivå med 2022.

Kommuneproposisjonen 2027 signaliserte vekst i frie inntekter på 3,5-4,0 mrd. i 2027. Dette anslås å gi 0,5-1,0 mrd. i økt handlingsrom for kommunesektoren, utover merutgifter til demografi.

Kommunesektoren står samtidig foran flere utfordringer i årene framover. I Kommunekommisjonens første delutredning pekes det på at aldring av befolkningen og mangel på arbeidskraft er en hovedutfordring fremover. Dette gir behov for omstilling av tjenestetilbudet i kommunene. Mange kommuner har allerede en krevende situasjon, og den er forventet å forverre seg frem mot 2050. Penger alene kan ikke løse disse utfordringene, ettersom det er mangel på kapasitet og kompetanse som utgjør hovedproblemet. Særlig i kommuner med nedgang i befolkningstallet, og endring i befolkningssammensetning i favør av andelsmessig flere eldre, vil det være behov for å flytte ressurser mellom ulike tjenesteområder. (Kommuneproposisjonen 2027, side 8-9).

Utviklingen for Oslo

S&P Global Ratings (S&P) vurderer to ganger per år Oslo kommunes kredittverdighet – altså vår evne til å betjene gjeld. Fram til våren 2025 hadde kommunen hatt toppratingen AAA siden 2007. I 2024 nedjusterte S&P Oslo kommunes *Outlook*, som er indikasjon på fremtidig rating, fra *Stable* til *Negative*. I 2025 ble Oslo nedgradert fra AAA *Negative Outlook* til AA+ *Stable Outlook og denne* vurderingen ble videreført i 2026. S&P skriver i årets analyse at «Oslo kommunes finansielle situasjon har bedret seg i 2025» og løfter spesielt frem kostnadskutt, reduksjon i antall ansatte og byrådets handlingsregel (krav om 1,5% resultatgrad og et tak på 75% gjeldsgrad). Samtidig peker S&P på høy gjeld, investeringer og press på skatteinntektene.

Utvikling for Oslos husholdninger

Renter på boliglån er blant de største utgiftene for mange av Oslos husholdninger. Boliglånrenten er tett knyttet til styringsrenten fra Norges bank. Etter at styringsrenten hadde ligget på 0 prosent en periode under pandemien, økte den raskt til 4,5 prosent i desember 2023. For boligeiere med høy belåningsgrad betyr renteøkningene at bokostnadene øker betraktelig. Styringsrenten har holdt seg stabilt på 4,5 prosent i halvannet år, med mål om å få inflasjonen nærmere inflasjonsmålet på 2 prosent. Den første senkningen av styringsrenten kom i juni 2025, og deretter videre ned i september 2025. Grunnet flere faktorer, som sterke lønnsoppgjør, offentlig forbruk og ikke minst konflikten mellom USA og Iran, økte inflasjonen igjen. Norges bank svarte på inflasjonstallene ved å øke styringsrenten, med utsikter til ytterligere økninger.

Økte kostnader til boliglån kombinert med at sekundærbolig siden 2023 ikke lenger har noen verdsettelsesrabatt på formuesverdien for formuesskatten, har gjort det mindre lønnsomt å drive utleie. Dette har ført til at mange utleieboliger har blitt solgt. Tilbudssiden på leiemarkedet har blitt redusert, samtidig som etterspørselen er høy, og leieprisene har derfor økt betydelig.

Det har vært reallønnsvekst i 2024 og 2025, samt anslag om en moderat reallønnsvekst i 2026 og årene fremover mot 2029, som isolert sett bidrar til bedre husholdningsøkonomi (Økonomiske analyser 3/2026, SSB, juni 2026, side 26). Samtidig kommer veksten etter noen år med svak og tidvis fallende reallønnsutvikling. Først i 2024 var reallønnen tilbake på 2020-nivået, etter år med nedgang. Reallønnsveksten viser gjennomsnittstall for lønnsvekst og prisvekst. Ulike grupper har forskjellig lønnsutvikling og fordeling av forbruk. For eksempel vil personer med høyt boliglån

oppleve at de høye rentene er tunge å bære. I Oslo er boligprisene høye, følgelig har mange høy belåningsgrad, så nasjonale gjennomsnittstall for lønnsutvikling og KPI skjuler at mange i Oslo opplever privatøkonomien som trang.

Samtidig har byrådet gjort flere grep for å lette husholdningenes økonomi i Oslo, blant annet ved å redusere og fjerne eiendomsskatten på bolig og redusere prisen for et månedskort i kollektivtrafikken.

Økonomiplan 2027-2030

Økonomisk status

Budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030 er det siste budsjettet byrådet legger frem før neste års kommunevalg. Byrådet foreslår et ansvarlig budsjett som prioriterer det viktigste først. I budsjettforslaget er det lagt til grunn at byrådssaken om økonomisk handlingsregel og finansielle måltall for Oslo kommune følges opp.

Det er viktig for byrådet at driftsutgiftene tilpasses driftsinntektene og at varige driftsutgifter ikke finansieres med «engangspenger» fra disposisjonsfond. Resultatgraden i driftsbudsjettet er noe styrket de to første årene i kommende økonomiplan og noe redusert de to siste årene i økonomiplanen sammenlignet med vedtatt økonomiplan. Det budsjetteres med et netto driftsresultat i 2027 på 706 mill., økende til 1 370 mill. i 2030. Det innebærer en resultatgrad på 0,8 % i 2027 og 1,5 % i årene 2028-2030. En styrket resultatgrad bidrar isolert sett til økt driftsfinansiering av investeringene og til lavere vekst i kommunens gjeldsgrad. Både styrket resultatgrad og redusert vekst i gjeldsgrad er viktig for at Oslo kommune skal oppnå god rating for å betjene sin gjeld fra analysebyrået S&P Global Ratings.

For 2027 foreslås det brutto driftsutgifter i virksomhetene på ca. 87 mrd. (det er da korrigert for interne transaksjoner mellom virksomhetene) og netto driftsutgifter på ca. 67,5 mrd. For 2027 foreslås det investeringer for ca. 18,6 mrd. Byrådet foreslår et totalt drifts- og investeringsbudsjett for Oslo kommune i 2027 på ca. 106 mrd.

Byrådet foreslår at eiendomsskatt på bolig og fritidsbolig avvikles fra 2027. Sammenlignet med vedtatt økonomiplan foreslås samlet eiendomsskatt på bolig, fritidsbolig og næringseiendom redusert med mellom 500 mill. og 520 mill. årlig i økonomiplanperioden. Eiendomsskatt på næringseiendom utgjør 1 259 mill. årlig i kommende økonomiplanperiode.

Byrådet foreslår en styrking av midler til kollektivtrafikk med 220 mill. årlig fra 2027. Midlene skal bidra til et bedre og mer attraktivt kollektivtilbud i byen, blant annet gjennom flere avganger og lavere billettpriser. Byrådet vil bl.a. heve aldersgrensen for gratis kollektivtrafikk for barn opp til 13 år.

I budsjettforslaget er det lagt inn en økning til økonomisk sosialhjelp med 300 mill. årlig fra 2027 hvorav 200 mill. i bydelsrammen og 100 mill. som sentral usikkerhetsavsetning. Byrådet fortsetter å følge utviklingen i økonomisk sosialhjelp nøye, og vurderer fortløpende tiltak som kan bidra til at behovet reduseres.

I budsjettforslaget er det lagt til grunn en lønnsvekst på 3,9 % i 2027. For øvrige kommunale driftsutgifter og konsumprisindeksen er det forutsatt en vekst i 2027 på hhv. 2,8 og 2,5 %. Virksomhetenes rammer fra 2027 kompenseres også 100 % for høyere lønns- og prisvekst utover

det som er forutsatt i vedtatt budsjett for 2026. Til sammen kompenseres virksomhetenes rammer for lønns- og prisvekst med 3,24 mrd. årlig fra 2027.

Forliket i bystyret om bydelsreform innebærer bl.a. at bydelenes krav til inndekning av fremført merforbruk fra 2025 skal slettes og at det skal inndras 80 % fra bydeler som har fremført mindreforbruk fra 2025. Dette innebærer en merkostnad på ca. 261 mill. hvorav 175 mill. er innarbeidet i 2027 (jf. fem bydeler som til revidert budsjett 2026 vedtok å dekke merforbruk fra 2025 over to år) og resterende 86 mill. dekkes i budsjettjusteringssak høsten 2026. I tillegg sier avtalen at det skal settes av en pott for å jevne ut eventuelle økonomiske ulikheter mellom de åtte nye bydelene når reformen trer i kraft fra 2028. Det siste tiltaket vil byrådet komme tilbake til i 2028-budsjettet. I budsjettforslaget er det også satt av 46,8 mill. i 2027 for å dekke prosjektkostnader til bydelsreformen. I tillegg er det satt av 150 mill. i 2027 til IKT-kostnader for å gjennomføre bydelsreformen. Det forutsettes at bydelsreformen skal gi økonomiske gevinster. I budsjettforslaget er det innarbeidet et foreløpig anslag på gevinst med 100 mill. i 2029 og 200 mill. i 2030.

I budsjettforslaget er det ikke innarbeidet nye uspesifiserte rammekutt i 2027, 2028 eller 2029. Det er innarbeidet et uspesifisert rammekutt i 2030 på om lag samme nivå som i de øvrige årene (0,5 %).

Byrådet foreslår et investeringsbudsjett for økonomiplanperioden 2027-2030 på til sammen 48,6 mrd. Dette er en del lavere sammenlignet med vedtatt økonomiplan 2026-2029. Dette skyldes i hovedsak at prosjektene Ny vannforsyning til Oslo og Fornebubanen ferdigstilles i økonomiplanperioden. I vedtatt økonomiplan er det avsatt 20,7 mrd. til disse to prosjektene mens det i ny økonomiplan foreslås avsatt 10,9 mrd.

Ca. 56 % av investeringene i økonomiplanperioden forutsettes finansiert med lån. Beregnet gjeldsgrad i økonomiplanperioden er 72 % ved utgangen av 2027, økende til 76 % ved utgangen av 2030. Gjeldsgradsveksten er lavere sammenlignet med vedtatt økonomiplan og må ses i sammenheng med lavere investeringsvolum og økt driftsfinansiering av investeringene.

Driftsbudsjettet 2027-2030

Hovedstørrelser i Oslo kommunes driftsbudsjett - bykassen og kommunale foretak

Sak 1/2027 *Tall i mill.*

	Dok 3/2026	2027	2028	2029	2030
Sum generelle driftsinntekter*	-70 014	-72 880	-72 950	-73 061	-73 237
Netto driftsutgifter virksomhetene	64 804	67 471	66 177	65 657	64 945
Netto finansutgifter (inkl. aksjeutbytte)	4 580	4 703	5 427	6 008	6 921
Netto driftsresultat	**-631**	**-706**	**-1 346**	**-1 396**	**-1 370**
Benyttet slik:					
Bruk av driftsfond til drift	-268	-287	-117	-117	-117
Bruk av driftsfond til investering	-610	-723	-981	-933	-542

Avsetning til driftsfond	631	623	1 145	1 044	735
Overføring fra drift til investering-generell	267	370	318	469	753
Overføring fra drift til investering-midler fra driftsfond	610	723	981	933	542
Sum disponering av netto driftsresultat	**631**	**706**	**1 346**	**1 396**	**1 370**

Dok 3/2026 er i 2026-kroner. Økonomiplan 2027-2030 er i 2027-kroner.
**Skatt på inntekt og formue (kap. 800), eiendomsskatt (kap. 810), rammetilskudd fra staten (kap. 840) og andre generelle statstilskudd (kap. 845 Rentekompensasjon og kap. 850 Integreringstilskudd flyktninger).*

Netto driftsresultat (driftsinntektene fratrukket driftsutgifter og netto finansutgifter) er positivt alle årene i økonomiplanperioden og øker fra 0,7 mrd. i 2027 til mellom 1,3 og 1,4 mrd. i 2028-2030.

Sum generelle driftsinntekter ligger jevnt på mellom 72,9 og 73,2 mrd. alle årene i økonomiplanperioden.

Netto driftsutgifter i virksomhetene reduseres utover i økonomiplanperioden, fra 67,5 mrd. i 2027 til ca. 65 mrd. i 2030. Reduksjonen i netto driftsutgifter i virksomhetene skyldes i hovedsak dels innarbeidede rammekutt og effektiviseringsgevinst av bydelsreformen, dels økte gebyrinntekter i VAR-sektor og dels redusert fondsbruk.

Netto finansutgifter (inklusiv aksjeutbytte) øker fra 4,7 mrd. i 2027 til ca. 6,9 mrd. i 2030. Økningen i netto finansutgifter må i hovedsak ses i sammenheng med behovet for å lånefinansiere deler av utgiftene i investeringsbudsjettet og at det legges til grunn en høyere innlånsrente i kommende økonomiplan sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Tabell: Overføring fra drift til investering i ny økonomiplan (ekskl. overføring av midler fra driftsfond)

Tall i mill.

Overføring fra drift til investering generell	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bykassen	16	178	291	334	
Kommunale foretak	251	239	242	197	
Sum vedtatt økonomiplan	**267**	**418**	**534**	**531**	
Bykassen		135	100	218	501
Kommunale foretak		234	218	251	251
Sum ny økonomiplan		**370**	**318**	**469**	**753**

Samlede overføringer fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet, inklusive de kommunale foretakene, ligger på mellom 370 mill. og 753 mill. årlig i forslaget til ny økonomiplan (eksklusiv overføring av midler fra driftsfond). Dette er noe høyere enn i vedtatt økonomiplan. Overføringene finansierer ca. 3 % av de samlede utgiftene i investeringsbudsjettet i kommende økonomiplanperiode mens overføring av midler fra driftsfond finansierer ca. 5 % av de samlede utgiftene i investeringsbudsjettet i økonomiplanperioden.

Tabell: Generelle driftsinntekter

Tall i mill.

Generelle driftsinntekter	Dok. 3/2026	2027	2028	2029	2030
Skatt på inntekt og formue (kap. 800)	-49 276	-51 654	-51 754	-51 854	-51 954
Rammetilskudd fra staten (kap. 840)	-17 610	-19 108	-19 188	-19 268	-19 348
Eiendomsskatt (kap. 810)	-1 749	-1 259	-1 259	-1 259	-1 259
Andre generelle driftsinntekter	-1 380	-858	-748	-679	-675
Sum generelle driftsinntekter	**-70 014**	**-72 880**	**-72 950**	**-73 061**	**-73 237**

I ny økonomiplan er årlig nivå på sum generelle driftsinntekter på mellom 72,9 og 73,2 mrd. Dette er mellom 2,9 og 3,2 mrd. høyere enn nivået i 2026 i vedtatt budsjett.

Økningen i skatt på inntekt og formue og rammetilskudd skyldes i hovedsak at beløpene er prisjustert, at det er lagt inn inntektsvekst for forventet befolkningsvekst basert på oppdaterte anslag i revidert nasjonalbudsjett, realvekst og innlemming av statlige øremerkede midler i rammetilskuddet.

Byrådet foreslår at eiendomsskatt på bolig og fritidsbolig avvikles fra 2027. Sammenlignet med vedtatt økonomiplan foreslås samlet eiendomsskatt på bolig, fritidsbolig og næringseiendom redusert med mellom 500 mill. og 520 mill. årlig i økonomiplanperioden. Eiendomsskatt på næringseiendom utgjør 1 259 mill. årlig i kommende økonomiplanperiode.

Andre generelle driftsinntekter gjelder integreringstilskudd flyktninger fra staten og midler fra den statlige rentekompensasjonsordningen for investeringer i skoler, omsorgsboliger, sykehjem og kirkebygg. Disse inntektene utgjør ca. 0,9 mrd. i 2027, synkende til ca. 0,7 mrd. i 2030. Dette skyldes i hovedsak redusert integreringstilskudd.

Det vises til kapittelet om felles inntekter og utgifter for nærmere omtale av generelle driftsinntekter.

Tabell: Finansinntekter og finansutgifter i driftsbudsjettet

Tall i mill.

	Dok. 3/2026	2027	2028	2029	2030
Utbytte fra aksjeselskaper	-2 000	-2 350	-2 400	-2 400	-2 300
Renteinntekter	-1 135	-1 370	-1 345	-1 346	-1 345
Sum finansinntekter	**-3 135**	**-3 720**	**-3 745**	**-3 746**	**-3 645**
Renteutgifter	4 066	4 911	5 355	5 698	6 091
Avdrag på lån	3 649	3 512	3 817	4 056	4 476
Sum finansutgifter	**7 715**	**8 423**	**9 172**	**9 754**	**10 566**
Sum netto finansutgifter	**4 580**	**4 703**	**5 427**	**6 008**	**6 921**

Netto finansutgifter i kommende økonomiplanperiode øker med 2,2 mrd., fra ca. 4,7 mrd. i 2027 til ca. 6,9 mrd. i 2030.

Gjennom hele økonomiplanperioden er det en vekst i finansutgiftene, fra 8,4 mrd. i 2027 til ca. 10,6 mrd. i 2030. Finansinntektene varierer mellom ca. 3,6 mrd. og 3,7 mrd. i perioden hvorav aksjeutbytte utgjør mellom 2,3 og 2,4 mrd. årlig.

Økningen i finansutgiftene skyldes dels behov for lånefinansiering av en andel av utgiftene i investeringsbudsjettet og at det i ny økonomiplan er lagt til grunn en innlånsrente på 4,56 prosent for nye låneopptak, hvilket 0,37 prosentpoeng høyere enn i vedtatt økonomiplan.

Økonomisk handlingsregel og finansielle måltall

Med finansielle måltall siktes det til politiske mål for økonomisk utvikling, eksempelvis mål for utvikling i netto driftsresultat, gjeldsgrad og driftsreserver. Finansielle måltall skal benyttes som styringsverktøy, og etter kommuneloven har kommunestyret en plikt til å fastsette slike.

Dette vil kunne bidra til å øke bevisstheten om langsiktig økonomiforvaltning i budsjettprosessene og bedre kunnskapen om kommunens økonomiske stilling og hvilke ambisjoner det er rom for i et lengre perspektiv.

Kommuneloven stiller ikke nærmere krav til valg av måltall og hvilket nivå måltallene bør ligge på. Dette må vurderes individuelt av den enkelte kommune. Måltallene må fastsettes slik at de gjenspeiler hva som skal til for å oppnå en forsvarlig langsiktig økonomisk utvikling.

Byrådet fremmet sak til bystyret om økonomisk handlingsregel for Oslo kommune i juni i fjor, jf. byrådssak 92/25. Byrådet legger i sitt budsjettforslag for 2027-2030 til grunn den økonomiske handlingsregelen for resultatgrad og finansielle måltall for gjeldsgrad og risikofond, som ble foreslått i byrådssak 92/25, for å sikre en bærekraftig økonomisk utvikling og et stabilt tjenestetilbud over tid.

Den økonomiske handlingsregelen innebærer at resultatgraden – netto driftsresultat som andel av driftsinntektene – skal utgjøre minimum 1,5 prosent, innført trinnvis i kommende økonomiplanperiode. Resultatet gir rom for fondsavsetninger, driftsfinansiering av investeringer og redusert låneopptak. Byrådet foreslår finansielle måltall for gjeldsgrad – brutto lånegjeld som

andel av driftsinntektene – som over tid ikke skal utgjøre mer enn maksimalt 75 prosent, og for et risikofond – et reservefond for å håndtere vesentlige uforutsette negative endringer i kommunens økonomiske handlingsrom – på 2 prosent av kommunens årlige driftsinntekter.

Det vises til eget kapittel for nærmere omtale av gjeldsgraden.

Resultatgrad
Resultatgraden viser netto driftsresultat som andel av driftsinntektene:

Resultatgrad = netto driftsresultat/sum driftsinntekter

Netto driftsresultat fremkommer på følgende måte:

	Driftsinntekter
-	Driftsutgifter
-	Avskrivninger
	Finansinntekter
-	Finansutgifter
-	Avdrag på lån
+	Motpost avskrivninger
=	**Netto driftsresultat**

Et positivt netto driftsresultat kan benyttes til å finansiere investeringer (jf. overføringer fra drift til investering) eller avsettes til driftsfond.

Som følge av eiendomsreformen i Oslo kommune, med etablering av egne kommunale eiendomsforetak og med en mer profesjonell ivaretakelse av eiendomsmassen, benyttes en resultatgrad som er 0,5 %-poeng lavere sammenlignet med anbefalingen på 2 % fra det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU).

Tabell: Resultatgrad i vedtatt økonomiplan og ny økonomiplan

Resultatgrad	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Vedtatt øk.plan 2026-2029	0,7 %	1,0 %	1,8 %	1,8 %	
Ny øk.plan 2027-2030		0,8 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %

Tabell: Netto driftsresultat og resultatgrad 2027-2030

Tall i mill.

	2027	2028	2029	2030
Netto driftsresultat bykassen	-472	-1 099	-1 145	-1 119
Netto driftsresultat KFene	-234	-246	-251	-251
Samlet netto driftsresultat Oslo kommune	**-706**	**-1 346**	**-1 396**	**-1 370**
Resultatgrad Sak 1	**0,8 %**	**1,5 %**	**1,5 %**	**1,5 %**

I forslag til økonomiplan 2027-2030 ligger resultatgraden på hhv. 0,8 % i 2027 og på 1,5 % i 2028-2030. Dette er noe lavere sammenlignet med vedtatt økonomiplan hvor resultatgraden ligger på mellom 0,7 og 1,8 %. En resultatgrad på minimum 1,5 % i ny økonomiplanperiode innebærer at netto driftsresultat det enkelte år må ligge på om lag 1,4 mrd. Skal netto driftsresultat forbedres det enkelte år må enten utgiftene reduseres og/eller inntektene økes.

Tiårsperioden 2016-2025 viser følgende utvikling i resultatgraden for Oslo kommune:

Resultatgrad	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budsjett	1,7 %	1,2 %	2,7 %	2,3 %	2,0 %	0,5 %	1,0 %	-1,5 %	0,1 %	0,5 %
Regnskap	2,9 %	4,4 %	4,1 %	4,8 %	3,0 %	3,1 %	4,7 %	-0,6 %	-1,1 %	3,8 %
Måltall	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %

De relativt gode regnskapsresultatene vs. budsjett skyldes i hovedsak økte skatteinntekter men også mindreforbruk i virksomhetene. I Sak 1/2027 legges det til grunn, som i alle budsjettår, at virksomhetene bruker opp det driftsbudsjettet de får tildelt.

I budsjett 2023 var resultatgraden på minus 1,5 %. Dette må ses i sammenheng med at budsjettert bruk av fond for å finansiere driften i 2023 var på hele 1,8 mrd.

I beregninger av resultatgraden for Oslo kommune fram til og med 2020 ble det korrigert for driftsresultatene til Oslo Havn KF og VAR-sektor. Fra og med 2021 korrigeres det ikke lenger for Oslo Havn KF da det nå i løpet av økonomiplanperioden legges til grunn utbytte fra foretaket til bykassen. Det korrigeres heller ikke for VAR-sektor (dette gjelder avregning mot selvkostfond som utgjør relativt små beløp). Byrådet mener at resultatgraden blir lettere tilgjengelig dersom det ikke gjøres korrigeringer.

Status for risikofondet p.t. viser følgende:

Mill.kr

Risikofond	2026	2027
Inngående fondsbeholdning pr 01.01.	100	300
Avsetning vedtatt budsjett 2026	100	
Avsetning revidert budsjett 2026	100	
Utgående fondsbeholdning pr 31.12.	300	300
%-andel av sum driftsinntekter	0,3 %	0,3 %

Byrådet foreslår at videre oppbygging av risikofondet primært skal gjøres gjennom disponering av eventuelle fremtidige regnskapsmessige overskudd. Det er derfor ikke foreslått en videre oppbygging av fondet i kommende økonomiplanperiode.

Driftsrammer for bykassesektorene

Netto driftsrammer - bykassen

Beløp i mill kr

Sektor	Dok. 3 - 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Bydelene (HLS, SET og UTD)	29 883,4	31 695,0	31 673,1	31 625,3	31 653,1
Helse (HLS)	3 953,0	4 219,1	4 158,4	4 168,8	4 152,2
Sosiale tjenester (SET)	2 436,2	2 707,8	2 689,8	2 674,3	2 662,5
Utdanning (UTD)	23 476,8	24 405,8	24 365,5	24 239,1	24 186,9
Byutvikling (BYU)	557,2	589,9	569,6	552,7	545,1
Miljø og samferdsel - miljø (MOS)	5 502,3	6 135,5	5 964,6	6 046,7	5 997,5
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	-2 572,6	-3 527,9	-4 089,2	-4 238,3	-4 377,5
Kultur og næring (KON)	3 330,3	3 468,9	3 462,4	3 437,4	3 449,5
Byrådslederens kontor (BLK)	837,7	884,7	869,0	864,4	859,9
Finans (FIN)	1 416,0	1 560,7	1 532,1	1 558,8	1 554,4
Bystyrets virksomheter (BYS)	257,6	349,1	261,8	341,3	259,2
Avsetningskapitler (FIN)	597,1	578,0	619,1	600,0	485,6
Finansposter (FIN)	-1 602,4	-1 621,7	-1 579,2	-1 552,4	-1 501,3
Totalsum	**68 072,6**	**71 445,0**	**70 497,0**	**70 318,0**	**69 927,2**

Tabellen viser hvordan netto driftsrammer fordeles mellom de ulike sektorene. Økonomiplan 2027-2030 inkluderer prisjustering av Dok. 3/2026. Sektorene har ulik finansering. Enkelte sektorer er i stor grad forutsatt egenfinansiert av kommunen (for eksempel utdanning - UTD). Andre sektorer har store inntekter, noe som blant annet medfører at miljø og samferdsel sine selvfinansierende virksomheter har en negativ netto driftsramme (dvs. at inntektene er høyere enn utgiftene).

Ca. 78,5 % av bykassens samlede netto driftsramme vil i 2027 bli benyttet til de to største sektorene, bydelene og utdanning.

Brutto driftsrammer - bykassen

Beløp i mill kr

Sektor	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Bydelene (HLS, SET og UTD)	29 938,4	36 124,0	36 102,1	36 054,3	36 082,1
Helse (HLS)	9 437,7	9 947,1	9 886,4	9 896,8	9 880,2
Sosiale tjenester (SET)	4 100,1	4 424,7	4 406,7	4 391,2	4 379,4
Utdanning (UTD)	25 721,7	26 753,2	26 712,9	26 586,5	26 534,3
Byutvikling (BYU)	1 153,9	1 216,1	1 200,7	1 186,8	1 179,2
Miljø og samferdsel - miljø (MOS)	7 313,1	8 021,0	8 003,2	7 991,6	7 927,4
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	2 828,3	2 994,1	2 983,6	2 990,4	2 986,6
Kultur og næring (KON)	3 984,7	4 150,4	4 150,0	4 131,1	4 143,2
Byrådslederens kontor (BLK)	903,1	954,5	937,3	932,4	928,1
Finans (FIN)	2 041,5	2 214,6	2 185,6	2 212,2	2 207,9
Bystyrets virksomheter (BYS)	296,9	397,0	302,4	381,8	299,8
Avsetningskapitler (FIN)	781,9	802,8	843,9	824,8	710,4
Finansposter (FIN)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Totalsum	**88 502,7**	**98 001,1**	**97 716,1**	**97 581,5**	**97 260,1**

Effektiviseringstiltak

For at Oslo kommune skal nærme seg kommunemålene, yte gode tjenester til innbyggerne og løse store samfunnsutfordringer i årene som kommer, må kommunen fortsette å identifisere måter å drive mest mulig effektivt på. Det innebærer å se kritisk på hva vi bruker penger på, hvordan vi bruker pengene og vurderer hva som støtter opp under de overordnede målene.

Byrådet har gjennomført effektiviseringsprogram for hele kommunen for å gå gjennom de ulike sektorene, identifisere unødvendig dobbeltarbeid og finne tiltak som frigjør ressurser til bedre tjenester.

Samtidig er arbeidet med effektivisering og forbedring en kontinuerlig oppgave. Det må hele tiden vurderes hvordan vi kan redusere kostnader, øke inntekter, forenkle arbeidsprosesser og løse kjerneoppgaver mer effektivt. Slik skaper vi handlingsrom til stadig å forbedre tjenestene for innbyggerne og løse de store samfunnsutfordringene byen står ovenfor.

Noen effektiviseringsgrep kan identifiseres og gjennomføres sentralt i kommunen, enten som spesifiserte kutt eller gjennom å realisere gevinster av konkrete prosjekter. Andre grep identifiseres best lokalt i virksomhetene og realiseres gjennom det uspesifiserte rammekuttet. Byrådet mener det er riktig å opprettholde et jevnt, forutsigbart effektiviseringskrav overfor alle virksomheter, og foreslår derfor uspesifiserte rammekutt på mellom 0,4 % og 0,6 % i økonomiplanperioden.

Rammereduksjoner

Uspesifiserte rammereduksjoner utgjør totalt 200,4 mill. i 2027. I arbeidet med økonomiplan 2027-2030 er det innarbeidet nytt uspesifisert rammereduksjon i 2030 på 300 mill.

Uspesifiserte rammereduksjoner (mill. kr)	2027	2028	2029	2030
Bydelene (HLS, SET og UTD)	-153,1	-305,7	-435,1	-565,8

Helse (HLS)	-0,3	-2,8	-28,6	-53,1
Sosiale tjenester (SET)	-6,0	-18,4	-31,0	-43,1
Utdanning (UTD)	-11,6	-94,4	-203,3	-285,7
Byutvikling (BYU)	0,5	0,4	-5,1	-10,7
Miljø og samferdsel - miljø (MOS)	-15,0	-10,0	-26,6	-42,7
Kultur og næring (KON)	-9,2	-23,0	-36,6	-49,5
Byrådslederens kontor (BLK)	-4,7	-9,7	-14,5	-18,9
Finans (FIN)	0,4	0,0	-11,2	-21,3
Bystyrets virksomheter (BYS)	-1,5	-2,9	-4,3	-5,5
Sum uspesifiserte rammereduksjoner	**-200,4**	**-466,5**	**-796,3**	**-1 096,3**

Årlige nye uspesifiserte rammereduksjoner (mill.kr)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Kutt 2027 (0,4 %)	-200,4	-200,4	-200,4	-200,4
Kutt 2028 (0,5 %)		-266,1	-266,1	-266,1
Kutt 2029 (0,6 %)			-329,8	-329,8
Kutt 2030 (0,5 %)				-300,0
Sum aggregert	**-200,4**	**-466,5**	**-796,3**	**-1 096,3**

Tabellen nedenfor viser spesifiserte innsparingstiltak fordelt på sektor. Det vises til ytterligere informasjon om de spesifiserte innsparingstiltakene under sektoromtalene.

Spesifiserte innsparingstiltak (mill. kr)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bydelene (HLS, SET og UTD)	0,0	0,0	-100,0	-200,0
Helse (HLS)	-22,5	-33,9	-33,9	-33,9
Sosiale tjenester (SET)	-14,2	-14,2	-14,2	-14,2
Utdanning (UTD)	-81,6	-91,4	-91,4	-91,4
Byutvikling (BYU)	-7,9	-22,5	-25,5	-25,5
Miljø og samferdsel - miljø (MOS)	0,3	-21,0	-20,3	-20,3
Kultur og næring (KON)	-13,1	-19,2	-25,3	-25,3
Finans (FIN)	-10,9	-22,5	-22,5	-22,5
Sum spesifiserte innsparingstiltak	**-149,9**	**-224,6**	**-333,1**	**-433,1**

Det er også innarbeidet rammereduksjoner i virksomheter som normalt ikke inngår ved en proporsjonal fordeling av rammereduksjoner.

Tabellen nedenfor viser rammereduksjoner, for økonomiplan 2027-2030, i de selvfinansierende etatene Vann- og avløpsetaten, og Renovasjons- og gjenvinningsetaten. Samt rammereduksjoner og effektiviseringstiltak i Oslobygg KF og Boligbygg Oslo KF.

Andre kutt/effektivisering	2027	2028	2029	2030
Rammereduksjon VAV	-23,0	-23,0	-23,0	-23,0
Rammereduksjon REG	-15,2	-22,1	-22,1	-22,1
Oslobygg KF - Redusere antall rammeavtaler	-5,0	-10,0	-20,0	-20,0
Oslobygg KF - Forenkle inngående og utgående fakturabehandling	-1,5	-3,0	-5,0	-5,0
Effektivisering Oslobygg KF	-10,	-10,0	-10,0	-10,0
Effektivisering Boligbygg Oslo KF	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5
Sum andre kutt/effektivisering	**-62,2**	**-75,6**	**-87,6**	**-87,6**

Gevinstrealiseringer

Gevinstrealisering fra større kommuneovergripende utviklings- og omstillingsprosjekter vil være viktig for at kommunen kan realisere de uspesifiserte rammekuttene. Kommunen gjennomfører flere større utviklings- og omstillingsarbeider som skal bidra til mer effektiv ressursbruk og realisering av gevinster.

Etableringen av felles regnskapstjeneste, felles lønnstjeneste og felles budsjettverktøy skal blant annet gi mer standardiserte arbeidsprosesser, redusere sårbarhet og legge til rette for en mer effektiv organisering av administrative tjenester. Etableringen av felles lønnstjeneste har i tillegg ført til en betydelig økning i refusjonskrav mot NAV for refusjonsberettiget fravær. Dette bidrar til å øke det økonomiske handlingsrommet i virksomhetene.

Det nye reglementet for overordnet styring av digitalisering og teknologi skal bidra til mer helhetlig og kostnadseffektiv bruk av teknologi på tvers av kommunen. Bedre porteføljestyring, samordnet prioritering av teknologiutvikling og investeringer og økt standardisering skal legge til rette for mer effektiv ressursbruk og realisering av økonomiske gevinster. Utviklingen innen automatisering og kunstig intelligens gir samtidig nye muligheter for å forenkle arbeidsprosesser, redusere manuelt arbeid og frigjøre kapasitet til andre oppgaver.

Innenfor anskaffelsesområdet er det tatt i bruk et nytt system for konkurransegjennomføring og kontraktsadministrasjon. Felles og mer digitale arbeidsprosesser skal redusere tidsbruk og behovet for manuelle operasjoner. Det planlegges også anskaffelse av en felles bestillingsløsning, som skal gjøre det enklere å benytte kommunens avtaler, bidra til riktigere bestillinger og redusere behovet for manuell feilretting. Det arbeides i tillegg med økt samordning av anskaffelser på tvers av kommunen. Dette kan gi mer effektive anskaffelsesprosesser og legge til rette for bedre utnyttelse av kommunens samlede innkjøpsvolum.

Bydelsreformen skal også bidra til mer effektiv ressursbruk i kommunen. I økonomiplanen er det lagt til grunn gevinster på 100 mill. kroner i 2029 og 200 mill. kroner i 2030. Gevinstene skal blant annet realiseres gjennom mer effektiv organisering og oppgaveløsning i den nye bydelsstrukturen.

Investeringsbudsjettet 2027-2030

Hovedstørrelser i Oslo kommunes investeringsbudsjett - bykassen og kommunale foretak

Byrådet foreslår et investeringsbudsjett for økonomiplanperioden 2027-2030 på til sammen 48,6 mrd. hvorav 28,7 mrd. (59 %) for bykassen og 19,9 mrd. (41 %) i regi av de kommunale foretakene. Sammenlignet med vedtatt økonomiplan 2026-2029 er dette en reduksjon på ca. 14 mrd. hvorav i underkant av 10 mrd. skyldes prosjektene Fornebubanen og Ny vannforsyning til Oslo.

Tall i mill.

Investeringer i varige driftsmidler	2026	2027	2028	2029	2030	Sum
Vedtatt økonomiplan 2026-2029						
Bykassen	15 717	12 230	6 199	4 099		38 245
KF	7 378	6 491	5 826	4 738		24 434
Sum Oslo kommune*	**23 096**	**18 721**	**12 025**	**8 837**		**62 679**
Ny økonomiplan 2027-2030						
Bykassen		12 414	7 593	4 540	4 124	28 672
KF		6 210	5 715	4 920	3 081	19 927
Sum Oslo kommune*		**18 625**	**13 308**	**9 460**	**7 205**	**48 599**

** Korrigert for investeringstilskudd mellom bykassen og KF*

10,9 mrd. (22 %) av Oslo kommunes investeringer i ny økonomiplanperiode gjelder Fornebubanen (7,4 mrd.) og Ny vannforsyning til Oslo (3,5 mrd.). Ny vannforsyning til Oslo er planlagt ferdigstilt i 2028 mens Fornebubanen er planlagt ferdigstilt i 2029/2030.

I ny økonomiplan ligger det inne investeringer for ca. 18,6 mrd. i 2027 fordelt med 12,4 mrd. på bykassen og 6,2 mrd. i de kommunale foretakene. Ca. 7,2 mrd. (39 %) av samlede investeringer i 2027 gjelder Ny vannforsyning til Oslo (2,5 mrd.) og Fornebubanen (4,7 mrd.).

Tabell: Oversikt over hva byrådet foreslår av endringer i bykassens investeringsbudsjett sammenlignet med vedtatt økonomiplan

Tall i mill.

Kap.	Endringer i investeringer - bykassen	2027	2028	2029	2030
Diverse	Videreføre løpende investeringer i 2030				1 157,9
620/648	Diverse endringer VAR-sektor (vann, avløp og renovasjon)	-693,1	1 261,8	334,6	1 514,6
761	Gang- og sykkelveier	-26,0	-157,0	-94,0	567,0
761	Ljabruveien kollektivtrase	7,0	21,0	88,0	213,2
542	Røatunnelen - endret periodisering	23,0	4,0	-268,5	241,5
542	Attraktive parker og byrom	10,0			
542	Attraktivitet i Marka og på øyene	6,0	4,5	2,5	2,5

Tall i mill.

Kap.	Endringer i investeringer - bykassen	2027	2028	2029	2030
542	Gjenåpning av Aurevannsbekken	2,5	10,3	50,3	11,5
192	Oppgradering tilfluktsrom	30,0	100,0	100,0	100,0
542	Oppfølging av «Handlingsplan for overvann i Oslo kommune»	8,0	28,0	28,0	28,0
650	Beredskapstiltak ekstremvær og bortfall strøm	13,1	2,0	2,0	2,0
184	Styrking av nødkommunikasjon og informasjonspunkter		7,8	7,8	7,8
128	Styrking av sentralt responsmiljø - Oslo Cybersikkerhetssenter	5,0			
128	Sentralisert livssyklusforvaltning nettverksutstyr IKT	148,2	1,4	38,4	62,5
425	Prosjekter for å initiere boligbygging i byen	25,0	25,0	25,0	25,0
425/620	Tilrettelegge for boligbygging på Skullerud	54,0			
502	VAV-anlegg, Hudøy	11,0	11,0		
505	Bibliotek Hovinområdet	21,0			
545	Satsing på undervarme kunstgressbaner	52,0			
313	Inventar og utstyr 3 nye private sykehjem	35,0	35,0	33,8	
315	Skjermet utendørs værested for rusavhengige	10,0			
200	Oppgradering av spesialrom i grunnskolen	10,0			
200	Forprosjektmidler skole	80,0			
270	Forprosjektmidler barnehage	8,2			
374	Forprosjektmidler sykehjem og omsorg+	57,7			
375	Forprosjektmidler ROP boliger	9,4			
127	Forprosjekt anskaffelse av nytt økonomisystem	15,0			
127	Anskaffe system for tidsregistrering og turnusplanlegging	23,8	12,0		
128	Anskaffelse og etablering nytt arkivsystem	20,8	26,1		
Diverse	Diverse øvrige endringer	217,8	1,2	93,4	190,5
	Sum endringer bykassen	**184,3**	**1 394,1**	**441,3**	**4 123,9**

I 2027 foreslås det avsatt 155,3 mill. til forprosjektmidler for skole, barnehage, sykehjem, Omsorg+ og ROP-boliger.

Det foreslås en rekke tiltak for å styrke beredskap og samfunnssikkerhet i økonomiplanperioden, bl.a. 330 mill. til oppgradering av tilfluktsrom, 19,1 mill. til Brann- og redningsetaten til beredskapstiltak mot ekstremvær og bortfall av strøm, 23,4 mill. til Beredskapsetaten til styrking av nødkommunikasjon og informasjonspunkter, 92 mill. til oppfølging av handlingsplan for overvann og 5 mill. til styrking av sentralt responsmiljø (Oslo cybersikkerhetssenter).

Det foreslås avsatt til sammen 154 mill. til prosjekter for å initiere boligbygging i byen hvorav 54 mill. i 2027 for å tilrettelegge for boligbygging på Skullerud.

Det foreslås avsatt til sammen 74,5 mill. til gjenåpning av Aurevannsbekken, 15,5 mill. til mer attraktivitet i marka og på øyene og 10 mill. til attraktive parker og byrom.

I 2027 foreslås det avsatt 52 mill. til undervarme på kunstgressbaner, 21 mill. til bibliotek i Hovinområdet, 10 mill. til skjermet værested for rusavhengige og 10 mill. til oppgradering av spesialrom i grunnskolen. Det foreslås avsatt til sammen 103,8 mill. til inventar og utstyr for tre nye private sykehjem hvorav 35 mill. i 2027.

En andel av økningen i investeringsutgiftene i 2027 og 2028 gjelder reperiodisering av investeringsmidler som ble trukket inn i revidert budsjett 2026.

Økningen på ca. 4,1 mrd. i 2030 skyldes bl.a. videreføring av nivået i 2029 på løpende investeringsprosjekter i vedtatt økonomiplan og økte VAR-investeringer. I forslag til endringer i investeringsbudsjettet er det i tillegg tatt hensyn til Handlingsprogram 2027-2030 for Byvekstavtalen for Oslo-området og Oslopakke 3. Dette gjelder bl.a. midler til gang- og sykkelveier, Røatunnelen og Ljabruveien kollektivtrase.

Tabell - Oversikt over hva byrådet foreslår av endringer i foretakenes investeringsbudsjett sammenlignet med vedtatt økonomiplan

Tall i mill.

Endringer investeringer - kommunale eiendomsforetak	2027	2028	2029	2030
Omsorg+ investeringer	-318	-	110	350
Sykehjemsinvesteringer	-	-	-	90
Skoleinvesteringer	13	-525	-374	1 294
Barnehageinvesteringer	-110	172	71	100
Lokale omsorgsboliger	-91	-111	7	-
Boliger til vanskeligstilte	120	120	125	615
Idrettsinvesteringer	-121	50	62	298
Diverse investeringer	21	247	112	44
Oslo Havn investeringer	95	-64	69	290
Sum endringer kommunale eiendomsforetak	**-391**	**-111**	**182**	**3 081**

Noen av de viktigste satsingene, utover skoler og barnehager, som det er innarbeidet midler til er 1 mrd. til kjøp av boliger for vanskeligstilte, 300 mill. til kjøp av ferdige boliger tilpasset ulike målgrupper innenfor helse- og omsorgssektoren og 334 mill. til Ny brannstasjon Oslo sør.

Tabell: Oversikt over investeringer i varige driftsmidler pr. bykassesektor og pr. KF

Tall i mill.

Investeringer i varige driftsmidler	Dok. 3/2026	2027	2028	2029	2030	Sum 2027-2030
Bydelene (HLS, SET og UTD)	265	93	49	59	29	230
Helse (HLS)	210	209	125	88	54	476
Sosiale tjenester (SET)	52	34	15	15	8	72
Utdanning (UTD)	344	263	117	118	146	644
Byutvikling (BYU)	729	248	248	248	148	893

Tall i mill.

Investeringer i varige driftsmidler	Dok. 3/2026	2027	2028	2029	2030	Sum 2027-2030
Miljø og samferdsel - miljø (MOS)	6 785	6 280	3 683	1 899	1 899	13 761
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	6 518	4 481	2 858	1 713	1 515	10 567
Kultur og næring (KON)	483	391	150	131	34	705
Byrådslederens kontor (BLK)	11	13	22	22	22	80
Finans (FIN)	320	372	226	146	170	914
Avsetningskapitler (FIN)	-	30	100	100	100	330
Sum bykassen	**15 717**	**12 414**	**7 593**	**4 540**	**4 124**	**28 672**
Oslo Havn KF (BYU)	448	500	238	316	290	1 344
Boligbygg Oslo KF (BYU)	705	715	715	715	615	2 760
Oslobygg KF (BYU)	6 225	4 995	4 762	3 889	2 176	15 823
Sum kommunale foretak	**7 378**	**6 210**	**5 715**	**4 920**	**3 081**	**19 927**
Sum Oslo kommune	**23 096**	**18 625**	**13 308**	**9 460**	**7 205**	**48 599**

Av bykassens samlede investeringer i økonomiplanperioden på 28,7 mrd. gjelder 24,4 mrd. MOS-sektor hvorav 13,8 mrd. MOS-miljø og 10,6 mrd. MOS-selvfinansierende. 10,9 mrd. av MOS-sektors samlede investeringer i økonomiplanperioden gjelder Fornebubanen og Ny vannforsyning til Oslo.

Det foreslås investeringer i de kommunale foretakene med ca. 6,2 mrd. i 2027, hvorav ca. 5,0 mrd. i Oslobygg KF, 0,7 mrd. i Boligbygg Oslo KF og 0,5 mrd. i Oslo Havn KF. For hele økonomiplanperioden foreslås det investeringer i foretakene med 19,9 mrd. hvorav 18,6 mrd. i regi av de to eiendomsforetakene og 1,3 mrd. for Oslo Havn KF.

Sak 1/2027 Økonomiplan 2027-2030

Investeringer i varige driftsmidler - mill.kr	2027	2028	2029	2030	sum 2027-2030	%-andel 2027-2030
Skolebygg	3 613	2 472	1 782	1 319	9 186	19 %
Omsorgsboliger/sykehjem/institusjoner	636	1 224	1 197	460	3 517	7 %
Barnehager	130	272	171	100	673	1 %
Kommunale utleieboliger	615	615	615	615	2 460	5 %
Samferdsel/kommunaltekniske anlegg	10 990	6 687	3 489	3 236	24 402	50 %
Kirke, kultur, idrett og friluftsliv*	950	822	893	342	3 006	6 %
Byutvikling	630	545	723	563	2 460	5 %

Øvrig (inventar, IKT, maskiner, biler etc.)	1 060	671	591	571	2 894	6 %
Sum totalt Oslo kommune	**18 625**	**13 308**	**9 460**	**7 205**	**48 599**	**100 %**

50 % eller 24,4 mrd. av Oslo kommunes investeringer i ny økonomiplanperiode er knyttet til samferdsel og kommunaltekniske anlegg (inklusiv Fornebubanen og Ny vannforsyning til Oslo) og 19 % til skolebygg (9,2 mrd.).

Det vises til sektoromtalen i Sak 1 for nærmere omtale av de enkelte investeringsprosjektene.

Samlet finansieringsbehov i Oslo kommunes investeringsbudsjett - Bykassen og kommunale foretak

Tabell: Samlet finansieringsbehov i investeringsbudsjettet

Tall i mill.

	Dok. 3/2026	2027	2028	2029	2030	Sum 2027-2030
Investeringer i varige driftsmidler	23 096	18 625	13 308	9 460	7 205	48 599
Tilskudd til andres investeringer	305	325	263	243	196	1 028
Utlån	2 306	2 356	2 356	3 256	2 783	10 751
Avdrag på lån	1 000	1 149	1 196	1 246	1 297	4 889
Avsetninger til fond	154	244	254	266	169	933
Sum finansieringsbehov	**26 860**	**22 699**	**17 378**	**14 472**	**11 650**	**66 199**

Samlet finansieringsbehov i Oslo kommunes investeringsbudsjett i kommende økonomiplanperiode utgjør 66,2 mrd. I 2027 utgjør finansieringsbehovet ca. 22,7 mrd. Foruten investeringer i varige driftsmidler med ca. 18,6 mrd., foreslås det i investeringsbudsjettet i 2027 tilskudd til andres investeringer med ca. 0,3 mrd., utlån med ca. 2,35 mrd. (2,05 mrd. i Startlån og 0,3 mrd. til Sporveien), 1,1 mrd. til avdrag på kommunens lån i Husbanken og ca. 0,24 mrd. i avsetning til bundet investeringsfond (grunneierbidrag til byutviklingsprosjekter).

Finansiering av Oslo kommunes investeringsbudsjett - Bykassen og kommunale foretak

Tabell: Finansiering av investeringsbudsjettet

Tall i mill.

	Dok. 3/2026	2027	2028	2029	2030	Sum 2027-2030	Sum 2027-2030 i %-andel
Bruk av lån	-17 098	-12 969	-10 155	-8 818	-6 573	-38 514	58 %
Salg av varige driftsmidler	-397	-366	-366	-366	-366	-1 464	2 %
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 544	-1 250	-1 115	-965	-849	-4 179	6 %
Mottatte avdrag på utlån og tilskudd fra andre	-6 793	-6 859	-4 294	-2 751	-2 334	-16 239	25 %
Utdeling fra selskaper (utbytte)	-150	-120	-120	-120	-120	-480	1 %
Bruk av bundne investeringsfond	-	-43	-28	-50	-114	-235	0 %

Overføring fra drift-midler fra driftsfond	-610	-723	-981	-933	-542	-3 179	5 %
Overføringer fra drift-generell	-267	-370	-318	-469	-753	-1 909	3 %
Sum finansiering	**-26 860**	**-22 699**	**-17 378**	**-14 472**	**-11 650**	**-66 199**	**100 %**
Andel lånefinansiering av sum finansieringsbehov	64 %	57 %	58 %	61 %	56 %		

Det foreslås et samlet låneopptak i 2027 med ca. 13,0 mrd., hvilket finansierer 57 % av de totale utgiftene på ca. 22,7 mrd. (inklusiv utgifter til utlån, avdrag på lån, tilskudd til andres investeringer og avsetning til fond) i investeringsbudsjettet til Oslo kommune. For hele økonomiplanperioden sett under ett er lånefinansieringsandelen på 58 % av samlet finansieringsbehov.

Tabell: Finansiering av investeringer i varige driftsmidler

OSLO KOMMUNE - tall i mill. kr	**2027**	**Fin. i %**	**2028**	**Fin. i %**	**2029**	**Fin. i %**	**2030**	**Fin. i %**	**sum 2027-2030**	**Fin. i %**
Investeringer i varige driftsmidler	**18 625**		**13 308**		**9 460**		**7 205**		**48 599**	
Finansiering:										
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 250	6,7 %	-1 115	8,4 %	-965	10,2 %	-849	11,8 %	-4 179	8,6 %
Tilskudd fra andre	-5 373	28,8 %	-2 813	21,1 %	-1 140	12,0 %	-738	10,2 %	-10 063	20,7 %
Salg av varige driftsmidler	-366	2,0 %	-366	2,8 %	-366	3,9 %	-366	5,1 %	-1 464	3,0 %
Utdeling fra selskaper (utbytte)	-120	0,6 %	-120	0,9 %	-120	1,3 %	-120	1,7 %	-480	1,0 %
Bruk av lån	-10 381	55,7 %	-7 567	56,9 %	-5 417	57,3 %	-3 724	51,7 %	-27 089	55,7 %
Bruk av bundne investeringsfond	-43	0,2 %	-28	0,2 %	-50	0,5 %	-114	1,6 %	-235	0,5 %
Overføring fra drift-generell	-370	2,0 %	-318	2,4 %	-469	5,0 %	-753	10,4 %	-1 909	3,9 %
Overføring fra drift-midler fra driftsfond	-723	3,9 %	-981	7,4 %	-933	9,9 %	-542	7,5 %	-3 179	6,5 %
Sum finansiering	**-18 625**	**100 %**	**-13 308**	**100 %**	**-9 460**	**100 %**	**-7 205**	**100 %**	**-48 599**	**100 %**

Andelen lån som finansierer investeringer i varige driftsmidler er på 56 % i 2027 og utgjør ca. 10,4 mrd. For hele økonomiplanperioden sett under ett er låneandelen også på 56 %, tilsvarende ca. 27,1 mrd.

Kompensasjon for merverdiavgift finansierer 9 % av investeringene i økonomiplanperioden (ca. 4,2 mrd.) og 7 % i 2027 (1,25 mrd.)

Tilskuddsfinansiering av investeringer, som utgjør 21 % (ca. 10,1 mrd.) i økonomiplanperioden og 29 % i 2027 (ca. 5,4 mrd.), gjelder i hovedsak midler fra staten til Fornebubanen og midler fra Oslopakke 3. I tillegg mottar kommunen grunneierbidrag til byutviklingsprosjekter.

Midler fra driftsfond finansierer 7,0 % (ca. 3,2 mrd.) av investeringene i økonomiplanperioden og 4 % (0,7 mrd.) i 2027.

Overføringer fra driften (generell) finansierer 4 % (1,9 mrd.) av investeringene i varige driftsmidler i økonomiplanperioden og 2 % i 2027 (ca. 0,4 mrd.).

Salg av varige driftsmidler finansierer 3 % (ca. 1,5 mrd.) av investeringene i økonomiplanperioden og 2 % (ca. 0,4 mrd.) i 2027. Dette gjelder salg av eiendom.

Utdeling fra selskaper (utbytte) med 120 mill. årlig finansierer 1,0 % (0,48 mrd.) av investeringene i økonomiplanperioden og 1 % i 2027. Dette gjelder midler fra Hav Eiendom AS som eies 100 % av Oslo Havn KF. Utbyttet inngår i finansieringen av investeringene i Oslo Havn KF.

Nærmere om låneopptak og utvikling av langsiktig rentebærende lånegjeld

Tabell: Samlet låneopptak for Oslo kommune

Tall i mill.

	Dok. 3/2026	2027	2028	2029	2030	Sum 2027-2030
Låneopptak bykassen	11 570	8 624	5 834	5 231	4 544	24 232
Låneopptak kommunale foretak	5 527	4 345	4 322	3 587	2 029	14 282
Samlet låneopptak Oslo kommune	**17 098**	**12 969**	**10 155**	**8 818**	**6 573**	**38 514**

Det foreslås et samlet låneopptak i 2027 på ca 13,0 mrd. fordelt med 8,6 mrd. på bykassen og ca. 4,4 mrd. for kommunale foretak. For hele økonomiplanperioden foreslås det et samlet låneopptak på ca. 38,5 mrd., hvor 8,2 mrd. gjelder lån i Husbanken til videreutlånsordningen (startlån).

Tabell: Nærmere spesifisering av samlet låneopptak

Tall i mill.

	Dok. 3/2026	2027	2028	2029	2030	Sum 2027-2030
Bruk av lån Oslo kommune	**17 098**	**12 969**	**10 155**	**8 818**	**6 573**	**38 514**
Fordelt på:						
Lån i lånefondet til egne investeringer	14 798	10 919	8 105	6 768	4 523	30 314
Lån i husbanken til videreutlånsordningen	2 300	2 050	2 050	2 050	2 050	8 200
Sum bruk av lån Oslo kommune	**17 098**	**12 969**	**10 155**	**8 818**	**6 573**	**38 514**

Tabell: Netto gjeldsøkning

Tall i mill.

	Dok. 3/2026	2027	2028	2029	2030	Sum 2027-2030
Avdrag på lån - driftsbudsjettet	3 577	3 512	3 817	4 056	4 476	15 860
Avdrag på lån - investeringsbudsjettet	1 000	1 149	1 196	1 246	1 297	4 889
Sum avdrag på lån	4 577	4 661	5 013	5 302	5 773	20 748
Sum bruk av lån	17 098	12 969	10 155	8 818	6 573	38 514
Netto gjeldsøkning	**12 521**	**8 308**	**5 143**	**3 515**	**800**	**17 766**

Samtidig som kommunens samlede låneopptak øker med 38,5 mrd. i økonomiplanperioden, så er samlet avdrag på lån i drifts- og investeringsbudsjettet på ca. 20,7 mrd. Dette medfører en netto gjeldsøkning i løpet av økonomiplanperioden på 17,8 mrd.

Oslo kommunes langsiktige gjeld (eksklusiv pensjonsforpliktelser) utgjorde 103,3 mrd. ved utgangen 2025 hvorav ca. 13,1 mrd. var gjeld til Husbanken (videreutlånsordningen med startlån). I beregningen av kommunens gjeldsgrad gjøres det korrigeringer av den samlede langsiktige gjelden. Det vises til egen omtale av kommunens gjeldsgrad nedenfor.

Økte investeringer gir økte finanskostnader

Befolkningsvekst og endringer i befolkningssammensetningen innebærer at det må investeres for å sikre tilstrekkelig kapasitet i det kommunale tjenestetilbudet og nødvendig infrastruktur. For å kunne finansiere disse investeringene er det nødvendig for kommunen å gjøre låneopptak. Dette medfører igjen økte finanskostnader som må dekkes over kommunens driftsbudsjett.

27,1 mrd. av kommunens planlagte investeringer på 48,6 mrd. vil i kommende økonomiplanperiode bli finansiert med lån. Årlige rente- og avdragsutgifter vil øke fra 7,7 mrd. i 2026 til ca. 10,6 mrd. i 2030. I forslag til økonomiplan 2027-2030 er det lagt til grunn en langsiktig innlånsrente på nye låneopptak med 4,56 % hvilket er 0,37 prosentpoeng høyere enn i vedtatt økonomiplan.

Tabell: Forventet utvikling i rente- og avdragsutgifter i driftsbudsjettet 2027-2030 Oslo kommune

Tall i mill.

	Dok. 3/2026	2027	2028	2029	2030
Renteutgifter	4 066	4 911	5 355	5 698	6 091
Avdrag på lån	3 649	3 512	3 817	4 056	4 476
Sum finansutgifter	**7 715**	**8 423**	**9 172**	**9 754**	**10 566**
Økning fra året før		708	749	582	812
Økning fra året før i %		9 %	9 %	6 %	8 %
Økning fra 2026 akkumulert		708	1 457	2 039	2 851

Gjeldsgraden

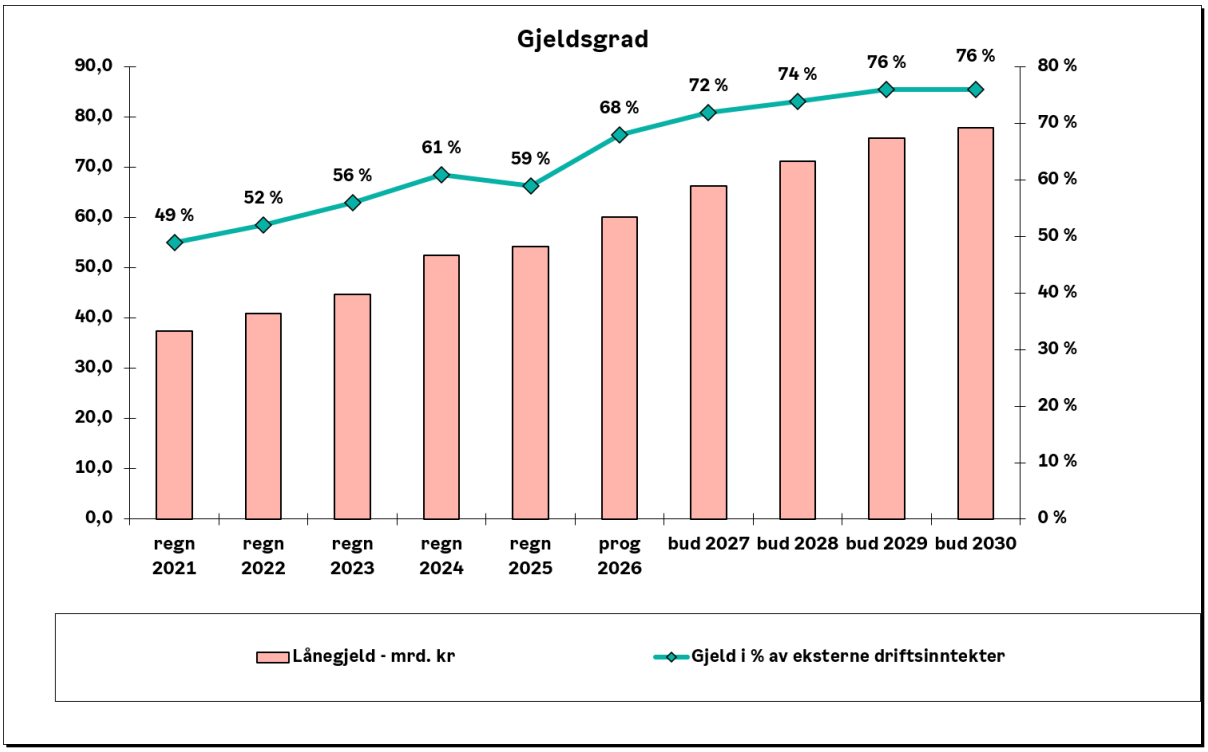
I byrådssaken om økonomisk handlingsregel for Oslo kommune har byrådet foreslått et finansielt måltall for gjeldsgrad. Målet er at gjeldsgraden ikke skal være høyere enn 75 %. Måltallet er en målsetting som kommunen skal styre etter for å sikre en bærekraftig økonomisk utvikling og et stabilt tjenestetilbud over tid.

Gjeldsgraden viser brutto lånegjeld som andel av driftsinntektene: Gjeldsgrad = brutto lånegjeld/sum driftsinntekter

Da det er driftsinntektene som skal betjene gjelden, er det nyttig å se hvordan lånegjelden utvikler seg i forhold til driftsinntektene.

Hva som inngår i beregningen av gjeldsgrad

Ikke all lånegjeld tas med i beregningen av kommunens gjeldsgrad. Det ses bort fra pensjonsforpliktelsene som ikke er en rentebærende lånegjeld. Videre ses det bort fra lån for å finansiere investeringer til vann, avløp og renovasjon (finanskostnadene dekkes av VAR-gebyrer), og lån i Husbanken til videreutlånsordningen (en selvfinansierende ordning hvor kommunens låntagere betaler det samme til kommunen som kommunen må betale til Husbanken).

Utvikling i gjeldsgrad 2021-2030

Figuren viser at kommunens gjeldsgrad vil øke fra 68 % i 2026 til 72 % i 2027. I de tre siste årene i økonomiplanperioden ligger gjeldsgraden stabilt på mellom 74 og 76 %. Dette skyldes i hovedsak at investeringsutgiftene reduseres hvert år i 2028-2030 og økt driftsfinansiering av utgiftene i investeringsbudsjettet. Korrigert lånegjeld utgjør ca. 66 mrd. ved utgangen av 2027, økende til 78 mrd. ved utgangen av 2030.

Gjeldsgrad	2026	2027	2028	2029	2030
Vedtatt øk.plan 2026-2029	74 %	76 %	76 %	77 %	
Sak 1 øk.plan 2027-2030		72 %	74 %	76 %	76 %

Erfaringsmessig vil det imidlertid være et visst omfang av investeringene som blir gjennomført noe senere enn budsjettert. Et påregnelig etterslep i 2030 vil isolert sett redusere gjeldsgraden i 2030. Kommunens finansstrategi med ikke å ta opp lån før det likviditetsmessig er behov for det, vil også medføre at veksten i gjeldsgraden blir noe forskjøvet ut i tid.

I beregningen av gjeldsgrad er det forutsatt at de løpende driftsinntektene vil øke med 3,5 % årlig etter 2027 som følge av at kommunen årlig blir kompensert for forventet lønns- og prisvekst (i kommunens driftsbudsjett er alle driftsinntekter og driftsutgifter i faste 2027-kroner alle årene i økonomiplanperioden 2027-2030).

Tabell: Korrigert netto gjeldsøkning

Oslo kommune (bykassen + KF) - Tall i mill.kr		Øk.plan 2027-2030				
	Prognose 2026	2027	2028	2029	2030	Sum 2027-2030
Avdrag på lån - driftsbudsjettet	3 621	3 512	3 817	4 056	4 476	15 860
Avdrag på lån - investeringsbudsjettet	1 070	1 149	1 196	1 246	1 297	4 889
Sum avdrag på lån	**4 691**	**4 661**	**5 013**	**5 302**	**5 773**	**20 748**
Sum bruk av lån	**19 405**	**12 969**	**10 155**	**8 818**	**6 573**	**38 514**
Netto gjeldsøkning	**14 714**	**8 308**	**5 143**	**3 515**	**800**	**17 766**
Tallene inkluderer VAR-sektor og videreutlån (startlån) som utgjør følgende netto gjeldsøkning:	7 710	4 628	2 567	1 334	1 111	9 639
Korrigerer man for dette får vi følgende netto gjeldsøkning:						
Korrigert netto gjeldsøkning	**7 004**	**3 680**	**2 576**	**2 182**	**-311**	**8 126**

I forslag til økonomiplan 2027-2030 er det en netto gjeldsøkning i perioden på 17,8 mrd., hvorav 8,1 mrd. inngår i beregning av gjeldsgraden.

I økonomiplanen er det lagt til grunn en innlånsrente på 4,56 prosent for nye låneopptak. Da majoriteten av kommunens gjeld er i lån med fastrente, er usikkerheten i planperioden relativt liten. På sikt vil utviklingen i renten ha stor påvirkning på renteutgiftene.

Pensjonskostnader

Oslo kommunes pensjonsordninger

Oslo kommune betaler pensjonspremie til Oslo Pensjonsforsikring AS (OPF) som er kommunens heleide livsforsikringsselskap, og til Statens Pensjonskasse (SPK) for undervisningspersonalet. Den betalte pensjonspremien er kommunens finansiering av de ansattes OfTP, og finansieringen av de to ordningene er grunnleggende forskjellig.

I OPF er det i henhold til forsikringsvirksomhetsloven krav om at alle fremtidige pensjonsforpliktelser skal være fullt ut fonderte etter hvert som de oppstår. Dette innebærer at pensjonsmidlene som forvaltes av OPF til enhver tid skal tilsvare pensjonsforpliktelsene kommunen har påtatt seg overfor sine arbeidstakere. Det vil si at kommunen må innbetale pensjonspremie i dag for ytelser som skal utbetales i fremtiden.

Ordningen i SPK er derimot, i all hovedsak, en såkalt «pay-as-you-go-ordning». Foruten å betale engangspremie for årets lønnsvekst til de yrkesaktive, innebærer dette at det er tilstrekkelig at årlig innbetalt premie skal dekke de årlige pensjonsutbetalingene. Som følge av at OfTP finansieres ulikt i OPF og SPK innebærer dette at pensjonspremien til de to ordningene utvikler seg forskjellig.

Forenklet sagt har ordningen i OPF forskuddsvis innbetaling av fremtidige pensjonsutbetalinger (sparing), mens ordningen i SPK er refusjon av årlig utbetalt pensjon. Som følge av usikkerhet om størrelsen på de fremtidige pensjonsutbetalingene, varierer årlig premie til OPF vesentlig mer enn premie til SPK. Av denne grunn vil den etterfølgende delen av kapitlet i all hovedsak omhandle tjenestepensjonsordningen i OPF.

Økonomiplan

Sterke lønns-, trygde- og pensjonsoppgjør i 2026

Inneværende års lønns-, trygde- og pensjonsoppgjør ble sterkere enn forutsetningene som lå til grunn i Dok3/2026. Spesielt resultatene av G- og pensjonsreguleringene har stor effekt på pensjonskostnadene da de påvirker trygd og pensjon som allerede er under utbetaling og får umiddelbar effekt på årets pensjons- og reguleringspremier. I tillegg til økningen i pensjonspremier, premieavvik og amortiseringskostnader for inneværende år påvirkes også pensjonsforpliktelsene- og premiene for hele ny økonomiplanperiode 2027-2030.

Ny offentlig AFP

Ny AFP-ordning for ansatte i offentlig sektor som er født i 1963 eller senere ble innført med virkning fra 01.01.2025. Endringene gjelder både selve pensjonsytelsen og vilkårene for å få den innvilget. Den tidligere ordningen var en tidsbegrenset tidligpensjon som kunne tas ut mellom 62 og 67 år, mens den nye ordningen derimot gir livsvarige utbetalinger, i tillegg til at det blir mulig å kombinere AFP med arbeidsinntekt uten at pensjonen reduseres.

Endrede bergeningsforutsetninger for pensjonskostnadene

På grunn av veksten i akkumulerte premieavvik har KDD justert beregningsforutsetningene. Det er særlig forholdet mellom diskonteringsrenten og lønnsvekst som har betydning for nivået på pensjonskostnadene. Etter en helhetsvurdering vedtok KDD i 2025 en reduksjon i forholdstallet fra 1,0 til 0,88 for beregning av pensjonskostnadene for regnskapsåret 2026, og videre en ytterligere reduksjon av forholdstallet fra 0,88 til 0,75 for regnskapsåret 2027 i inneværende år.

Målet er at pensjonskostnadene, gjennom forventningsrette anslag, over tid skal reflektere nivåene på pensjonspremiene. Dette forventes isolert sett også å bidra til et redusert premieavvik over tid.

Egenandelsordningen for AFP 62-64
Egenandelsordningen for uføretilfeller ble avviklet i 2020. Ny offentlig AFP er en ytelse som tas ut av alle som kvalifiserer, og kan fritt kombineres med arbeid. Dette i motsetning til tidligere AFP som var en ren tidligpensjonsytelse. Det vil derfor ikke være behov for egenandelsordning med ny AFP. Forhenværende AFP-ordning vil gradvis utfases frem til den er helt avviklet fra og med 2028. Egenandelsordningen for AFP vil utfases i samme takt. Byrådet vil i Tilleggsinnstillingen komme tilbake til fordeling av budsjettramme til virksomhetene som er omfattet av ordningen.

Utvikling i pensjonsutgifter- og kostnader for ordningene i OPF
Kommunens prinsipper for eierstyring og dialog med styret, forankringen av selskapets investeringsstrategi og OPFs profesjonelle forvaltning av pensjonsmidlene er viktige suksesskriterier som har bidratt til selskapets gode resultater over tid. Det har bidratt til å gjøre Oslo kommune bedre stilt enn ellers til å møte utfordringene knyttet til de voksende pensjonsutgiftene.

Dette har gitt seg til kjenne i god avkastning i OPF som har bidratt til lave og stabile netto pensjonskostnader, samtidig som billigere prising, økning av den årlige ordinære premiefondstilførselen og overskuddsavsetninger til premiefondet har gitt vesentlige besparelser i premieinnbetalinger med sikte på å stabilisere totale pensjonskostnader.

Nedenstående tabell viser byrådets forslag til budsjett for 2027 og økonomiplanperioden 2027-2030. I tabellen er pensjonskostnaden total kostnad, med andre ord inkludert amortisering, mens pensjonspremie er etter premiefondsdisposisjon, begge inkludert arbeidsgiveravgift.

Tabell Premie- og kostnadsutvikling for ordningen i OPF i planperioden 2026 – 2030.

Tall i mill.

	2026*	2027	2028	2029	2030
Pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift	5 081	5 416	5 547	5 493	5 371
Pensjonspremie inkl. arbeidsgiveravgift	6 476	5 687	6 087	6 165	6 250
Differanse mellom pensjonspremie – og kostnad	**1 395**	**271**	**540**	**672**	**880**

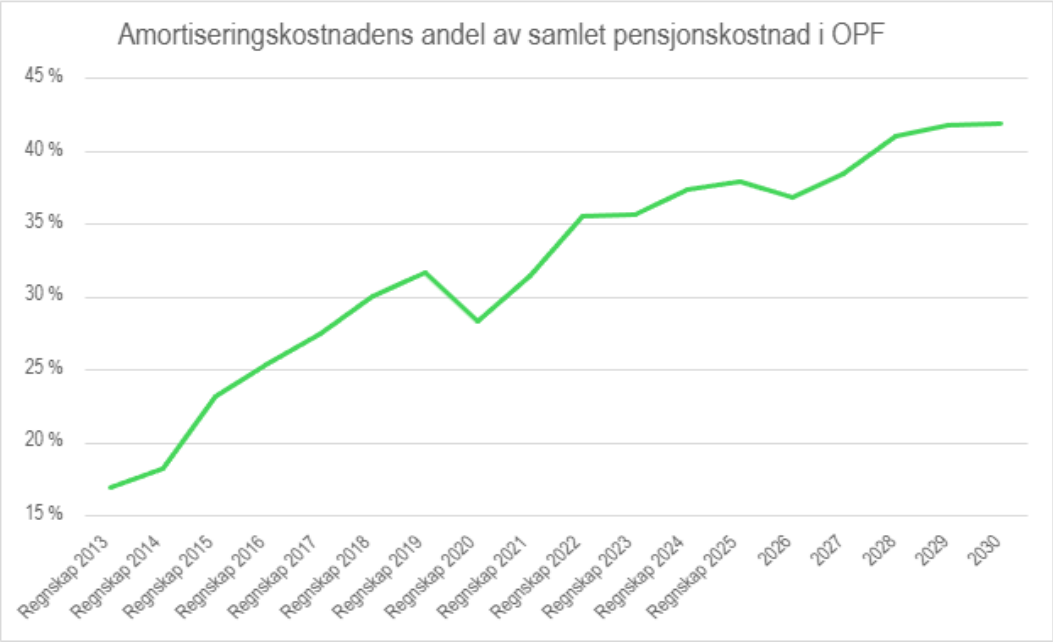
**Dok3/2026 i 2026-kroner, økonomiplanperioden er i 2027-kroner*

I ny økonomiplanperiode 2027-2030 fører de sterke lønns-, trygde- og pensjonsoppgjørene, ny offentlig AFP og endrede beregningsforutsetninger til at både pensjonspremiene- og kostnadene stiger sammenlignet med Dok3/2026. For å motvirke dette har kommunen gjennomført ekstraordinære disponeringer i inneværende år og foreslår ytterligere disponeringer i ny økonomiplanperiode fra premiefondet i OPF for å redusere pensjonspremiene, og dermed også akkumulerte premieavvik og amortiseringskostnadene. Følgen av dette er at differansen mellom pensjonspremiene- og kostnadene er lave i starten av ny økonomiplanperiode, før differansen øker etter hvert som premiefondsdisposisjonene avtar utover i økonomiplanperioden og innbetalte premier til OPF, og dermed også amortiseringskostnadene, stiger.

I ny økonomiplan er amortiseringskostnaden i 2030 forventet å utgjøre rundt 40 % av samlet pensjonskostnad, og dette er et uttrykk for den betraktelige størrelsen det akkumulerte

premieavviket har antatt. Som følge av de store ekstraordinære premiefondsdisposisjonene som er gjennomført inneværende år og foreslått i ny økonomiplanperiode er amortiseringskostnadens andel av samlet pensjonskostnad redusert i ny økonomiplanperiode sammenlignet med vedtatt budsjett hvor den var anslått å utgjøre nærmere halvparten av samlet pensjonskostnad i 2029. Alt annet likt vil den imidlertid stige etter hvert som de ekstraordinære premiefondsdisposisjonene amortiseres.

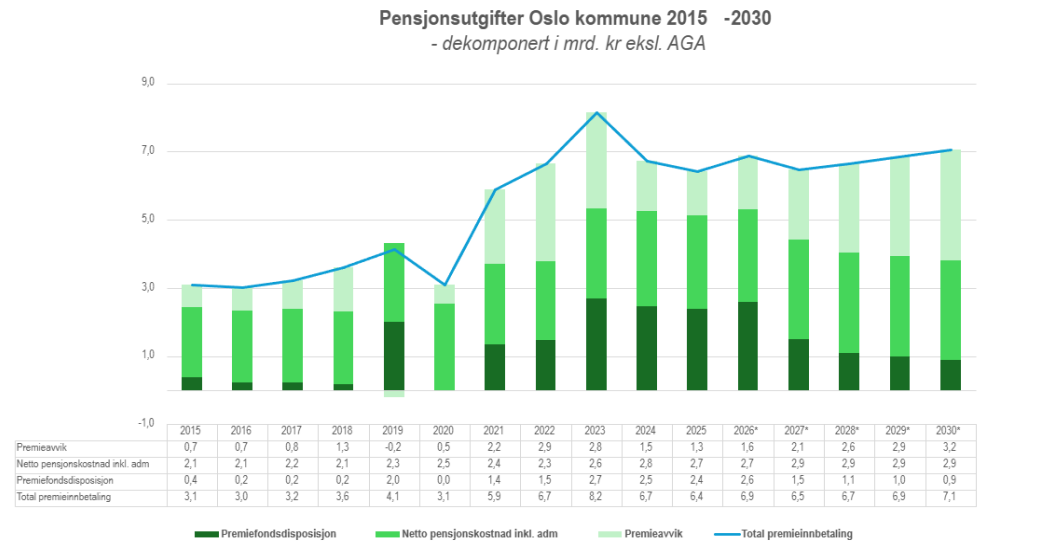
Periodiseringen av tidligere års premieutgifter er hovedårsaken til den sterke veksten i samlede pensjonskostnader, og med den forventede veksten i premieavvik utover i ny økonomiplanperiode vil problemet kun tilta ettersom kommunens reelle utgifter til pensjon gjør seg gjeldende i budsjettene. Dette vil alt annet likt legge beslag på betydelige midler og redusere det økonomiske handlingsrommet i årene fremover.

I grafen og tabellen under vises de reelle pensjonsutgiftene til kommunen fra 2015-2030. Tallene for 2015 til 2025 er regnskapstall, 2026 er gjeldende prognose mens tall for 2027 – 2030 er hva som er budsjettert for økonomiplanperioden. Grafen og tabellen viser at:

1. **Pensjonsutgiftene har økt betydelig** over et kort tidsrom. Fra 2015 til inneværende år har premieinnbetalingene til pensjon doblet seg, og veksten er forventet å fortsette.
2. **Kommunen har disponert 16 mrd.** i premiefond mellom 2015-2026 som har ført til lavere innbetalinger og pensjonskostnader. Dette ville ikke vært mulig uten god avkastning på pensjonsmidlene i OPF.
3. **Endrede beregningsforutsetninger fra KDD er foreløpig utilstrekkelig som botemiddel mot akkumulerte premieavvik**. Selv om endrede beregningsforutsetninger øker pensjonskostnadene i ny økonomiplanperiode 2027-2030 og fremover i tid er veksten i pensjonsutgifter langt større, hvilket fører til en markant vekst i premieavvikene.
4. **Differensen mellom de reelle pensjonsutgiftene og de kalkulatoriske pensjonskostnadene vokser**. Det er problematisk for de folkevalgte beslutningstagerne i byrådet og bystyret om diskrepansen mellom budsjett og regnskap og de faktiske utgiftene blir for stor og

sender gale styringssignaler. Både punkt 3 og 4 tydeliggjør behovet for at KDD må fortsette den gradvise justeringen av pensjonskostnadenes beregningsforutsetninger.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
Premieavvik	0,7	0,7	0,8	1,3	-0,2	0,5	2,2	2,9	2,8	1,5	1,3	1,6	2,1	2,6	2,9	3,2
Netto pensjonskostnad inkl. adm	2,1	2,1	2,2	2,1	2,3	2,5	2,4	2,3	2,6	2,8	2,7	2,7	2,9	2,9	2,9	2,9
Premiefondsdisposisjon	0,4	0,2	0,2	0,2	2,0	0,0	1,4	1,5	2,7	2,5	2,4	2,6	1,5	1,1	1,0	0,9
Total premieinnbetaling	3,1	3,0	3,2	3,6	4,1	3,1	5,9	6,7	8,2	6,7	6,4	6,9	6,5	6,7	6,9	7,1

Utvikling i pensjonskostnader for ordningene i OPF og SPK

Nedenstående tabell viser utviklingen i pensjonskostnadene for ordningene i OPF og SPK fra 2019 til 2030. Tallene for 2019 til 2025 er regnskapstall, tall for 2026 er vedtatt budsjett, mens tall for 2027–2030 er hva som er budsjettert for økonomiplanperioden.

SPK har ikke levert oppdaterte aktuarberegninger når dette skrives, og tallene for SPK er følgelig ikke hensyntatt effektene av inneværende års lønns,- trygde,- og pensjonsoppgjør.

Tabell Utvikling i pensjonskostnader for ordningene i OPF og SPK

Tall i mill.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kostnad OPF inkl. arbeidsgiveravgift	3 889	4 051	3 930	4 063	4 676	5 031	5 143	5 081	5 416	5 547	5 493	5 371
Kostnad SPK inkl. arbeidsgiveravgift	702	628	655	702	656	721	873	770	802	843	881	
Samlet kostnad inkl. arbeidsgiveravgift	**4 591**	**4 679**	**4 585**	**5 014**	**5 332**	**5 752**	**6 016**	**5 851**	**6 218**	**6 390**	**6 375**	**5 371**
Kostnadsprosent OPF	20,5 %	21,2 %	21,9 %	21,9 %	21,9 %	20,3 %	19,1 %	18,1 %	18,9 %	19,4 %	19,2 %	18,7 %
Kostnadsprosent SPK	14,1 %	12,6 %	13,2 %	14,1 %	14,1 %	14,5 %	15,7 %	18,2 %	19,0 %	19,9 %	20,8 %	

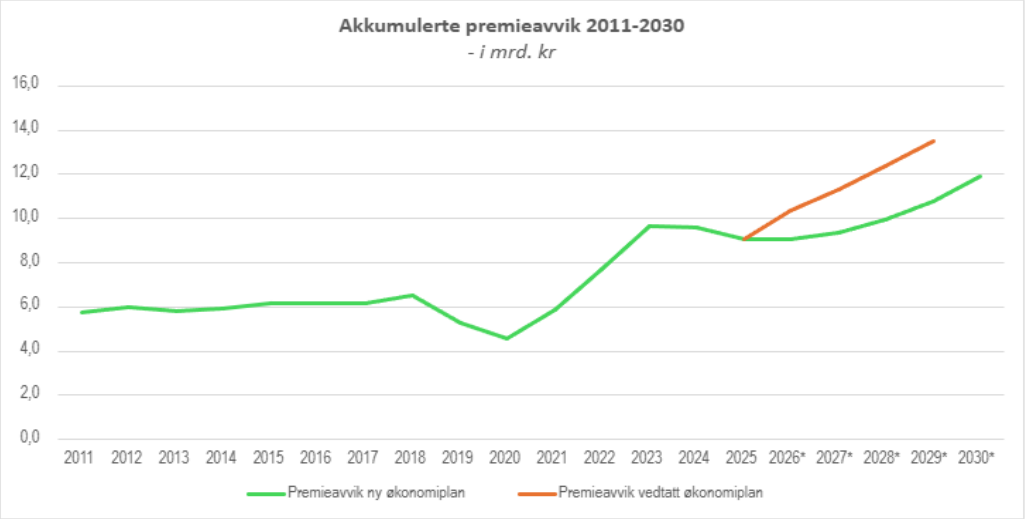
Utvikling i akkumulert premieavvik

Nedenstående figur illustrerer utviklingen i akkumulert premieavvik for ordningen i OPF. Premieavviket er svært avhengig av hvilken lønns, - trygde, - og pensjonsoppgjørsvekst og avkastning som realiseres.

Akkumulert premieavvik er et «lån» som tilbakebetales med amortiseringselementet som inngår i samlet pensjonskostnad. Kostnadene med tilbakebetalingen er derfor hensyntatt i prognosen for

pensjonskostnad. Et stadig akkumulerende premieavvik innebærer høyere fremtidig pensjonskostnader all den tid hvert års avvik skal tilbakebetales de etterfølgende 7 år.

Utvikling i akkumulert premieavvik

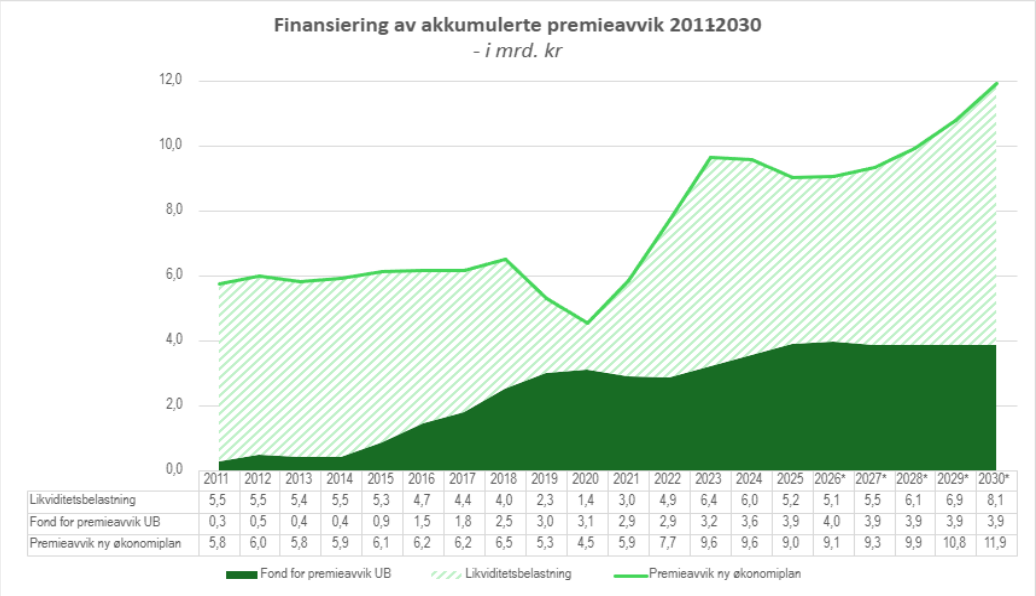

Etter den voldsomme veksten i akkumulerte premieavvik fra 2020 til toppen i 2023, har veksten i netto premieavvik vært negativ eller nøytral de siste tre årene. Dette er som følge av betydelige premiefondsdisposisjoner som medfører at premieavviket blir mindre enn eller lik årets amortisering. Den underliggende tendensen fortsetter imidlertid og i ny økonomiplanperiode for 2027-2030 er det akkumulerte premieavviket forventet å vokse til 11,8 mrd. i 2030, med påfølgende konsekvenser for vekst i amortiseringskostnader og økte samlede pensjonskostnader.

I tillegg vil effekten på premieavviket av tidligere ekstraordinære premiefondsdisposisjoner elimineres etter hvert som de amortiseres. Ved disposisjoner fra premiefondet vil amortiseringskostnaden, og dermed samlet pensjonskostnad, reduseres de etterfølgende 7 årene. Samtidig vil effekten være eliminert i det 8. året når det lavere premieavviket er fullt ut amortisert. I både vedtatt og ny økonomiplan er det lagt til grunn betydelige premiefondsdisposisjoner som vil løpe ut etter ny økonomiplanperiode.

Finansiering av akkumulert premieavvik

Akkumulerte premieavvik kan finansieres på tre måter, ved avsetninger i driftsfond, disposisjoner fra premiefond i OPF eller over kommunens likviditet. Premiefondsdisposisjoner kan redusere årets premieinnbetalinger, og dermed stabilisere eller redusere veksten i premieavvik sammenlignet med amortiseringskostnaden og hindre likviditetsbehovet fra å øke. Fond for premieavvik kan ikke direkte påvirke likviditetsbehovet, men sørge for at pensjonene sikres finansiering og belastes over budsjettet. Om det ikke sikres nok finansiering til kommunens pensjonsutgifter via premiefond eller avsetninger vil det gjenværende finansieres over kommunens likviditet.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
Likviditetsbelastning	5,5	5,5	5,4	5,5	5,3	4,7	4,4	4,0	2,3	1,4	3,0	4,9	6,4	6,0	5,2	5,1	5,5	6,1	6,9	8,1
Fond for premieavvik UB	0,3	0,5	0,4	0,4	0,9	1,5	1,8	2,5	3,0	3,1	2,9	2,9	3,2	3,6	3,9	4,0	3,9	3,9	3,9	3,9
Premieavvik ny økonomiplan	5,8	6,0	5,8	5,9	6,1	6,2	6,2	6,5	5,3	4,5	5,9	7,7	9,6	9,6	9,0	9,1	9,3	9,9	10,8	11,9

Grafen og tabellen over viser finanseringen av kommunens akkumulerte premieavvik fra 2011-2030. Grafen for akkumulerte premieavvik er *etter* ordinær og ekstraordinær bruk av premiefond og viser utviklingen etter at alle midler fra premiefondet er disponert. Fond for premieavvik vises som det mørkegrønne arealet, mens det grønne skraverte arealet viser differansen mellom alle fondsdisposisjoner, både på bykassens hånd og hos OPF, og det akkumulerte premieavviket, som finansieres over kommunenes likviditet som økt låneopptak, her kalt likviditetsbelastningen.

Et vesentlig forhold er differansen mellom premieavviket, som kan beskrives som et lån, og hva som er avsatt i fond. Byrådet har over tid bedret finansieringen av kommunens pensjonsgjeld ved avsetninger til Fond for premieavvik, hvilket har redusert likviditetsbelastningen og kommunens finansutgifter. OPF har gitt betydelige bidrag til kommunen for å redusere premieavviket med billigere prising, økning av den årlige ordinære premiefondstilførselen og overskuddsavkastning som gir tilførsel til premiefondet.

Uten nye avsetninger til Fond for premieavvik eller fremtidige avsetninger til premiefond vil imidlertid veksten i akkumulerte premieavvik øke utover i ny økonomiplanperiode med en påfølgende svekkelse av likviditeten.

De akkumulerte premieavvikene som finansieres over likviditeten fører til økt låneopptak og renteutgifter. Med gjeldende rentenivå er det svært kostbart for Oslo kommune, og resten av kommunal sektor, å likviditetsfinansiere akkumulerte premieavvik. I motsetning til øvrige pensjonskostnader som inngår den statlige kompensasjonen for anslåtte merkostnader til pensjon, kompenseres ikke renteutgiftene til likviditetssvekkelsen som akkumulerte premieavvik medfører, og medfører dermed en reduksjon av det økonomiske handlingsrommet til kommunen.

Befolkningsutvikling

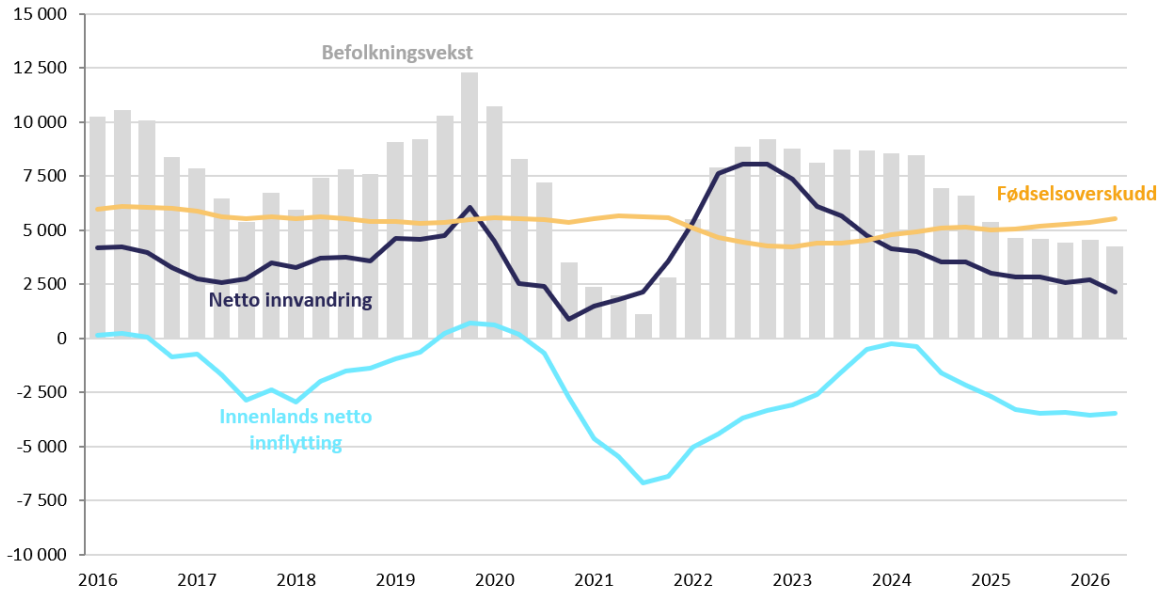
Ved planlegging av kommunens tjenesteproduksjon er det viktig å ta hensyn til demografien i kommunen. Antall innbyggere og aldersfordelingen påvirker både investeringsbehovet og det løpende tjenestebehovet. Befolkningsutviklingen vil påvirke det økonomiske handlingsrommet til kommunen, både på utgiftssiden og inntektssiden. Virkningen for kommunen ved befolkningsvekst avhenger av hvilke aldersgrupper som vokser. Det er stor forskjell i behovet for kommunale

tjenester mellom et barn og en ung voksen i yrkesaktiv alder. Vekst i den yrkesaktive delen av befolkningen kan også bety økte skatteinntekter til kommunen.

Befolkningsutviklingen i Oslo de siste årene

Oslo hadde 728 700 innbyggere per 1. januar 2026. Gjennom 2025 økte antall innbyggere med 4 400 personer, eller 0,6 prosent fra året før. I løpet av første halvår 2026 økte befolkningen i Oslo med ytterligere 700 personer, til en folkemengde på 729 400 personer.

Oslo har hatt variabel befolkningsvekst de siste 10 årene, fra over 12 000 personer i 2019 til under 3 000 personer i 2021. I alt økte folkemengden i Oslo med 70 000 fra 2016 til 2026, i gjennomsnitt med litt over 7 000 personer i året. Veksten i 2025 på 4 400 personer var dermed en del lavere enn den gjennomsnittlige veksten den foregående tiårsperioden.

Befolkningsvekst i Oslo siste 12 måneder fordelt på fødselsoverskudd, netto innvandring og innenlands netto innflytting. Kvartalsvise tall, glidende sum av fire kvartaler. 1. kvartal 2016–2. kvartal 2026. Kilde: Statistisk sentralbyrå, ssb.no (tabell 01222)

I likhet med landet som helhet hadde Oslo i perioden 2010-2022 en synkende fruktbarhet og nedgang i barnefødsler. I 2022 og 2023 var det samlede fruktbarhetstallet (SFT) rekordlavt. Trenden har deretter snudd, og antall fødte barn har de siste årene økt noe. Tallene for første halvår 2026 kan tyde på en ytterligere økning i 2026.

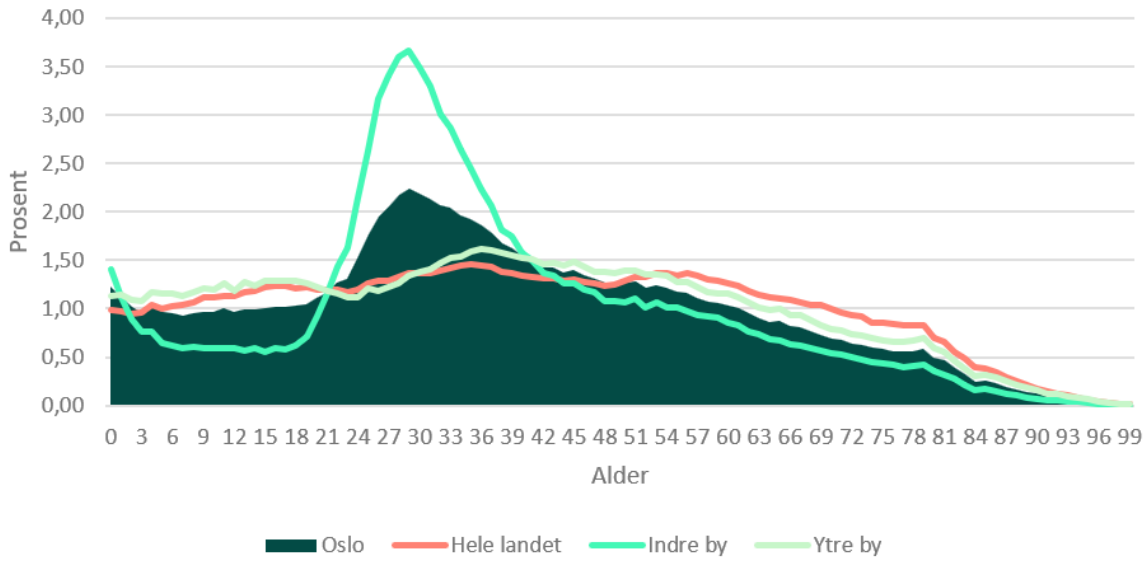
Oslo er en by med høy flytteaktivitet. Det gjelder både internt i byen, mellom Oslo og andre kommuner og mellom Oslo og utlandet. De siste årene har flere flyttet *ut* av Oslo, til andre kommuner, enn fra andre kommuner *til* Oslo. Flytteregnskapet innenlands har dermed bidratt til å dempe befolkningsveksten i Oslo. Innvandring til Oslo fra utlandet derimot, har oversteget antall utvandringer de siste årene, og dermed bidratt til befolkningsvekst. I sum har den samlede nettoinnflyttingen til Oslo hatt en fallende trend det siste året, og beveget seg fra å være positiv til svakt negativ.

Til tross for at Oslo hadde et negativt flytteregnskap i 2025, var det likevel en befolkningsvekst

på 4 400 personer. Dette skyldtes at fødselsoverskuddet (fødte minus døde) var på over 5 000. Selv om det fødes færre barn per kvinne i Oslo enn i landet som helhet, har Oslo en ung befolkning og et høyt antall kvinner i fruktbar alder. Dette gjør at det hvert år fødes mange barn i Oslo selv om fruktbarheten er beskjeden sammenlignet med mange andre kommuner.

Alderssammensetningen

Oslo har en alderssammensetning som skiller seg betydelig fra landet som helhet. Sammenlignet med nasjonale tall, har Oslo en høyere andel barnehagebarn, men en lavere andel skolebarn. Videre har Oslo en vesentlig høyere andel unge voksne, og gjennomgående en noe lavere andel befolkning fra 45-årsalderen og eldre.

Befolkningen fordelt etter alder i Oslo, hele landet, indre by* og ytre by* i Oslo. Prosent av folkemengden. 1.1.2026. Kilde: Statistisk sentralbyrå, tabell 07459 og Oslo kommunes statistikkbank, tabell BEF001.
* Bydeler i indre by: Gamle Oslo, Grünerløkka, Sagene, St. Hanshaugen, Frogner og Sentrum.
* Bydeler i ytre by: Ullern, Vestre Aker, Nordre Aker, Bjerke, Grorud, Stovner, Alna, Østensjø, Nordstrand, Søndre Nordstrand og Marka.

Aldersprofilen til Oslo holdes ved like av et gjentagende aldersbestemt flyttemønster. De høye andelene i ung voksen-alder skyldes kraftig tilflytting i forbindelse med studier og jobb blant unge voksne. Mange unge voksne stifter familie i Oslo, men flytter ut av kommunen mens barna er relativt små. Dette aldersbestemte flyttemønsteret har holdt seg stabilt over mange år, og gjør at Oslo bevarer de tydeligste kjennetegnene i aldersprofilen sin år etter år, med et toppunkt på rundt 30 års alder.

Det er store variasjoner i alderssammensetningen når vi sammenligner de ulike bydelene i Oslo. De sentrumsnære bydelene i Oslo har en særegen aldersprofil med kraftig dominans av unge voksne. De ytre bydelene har på sin side større andeler barn og eldre, og har en alderssammensetning som ligner på den vi finner i landet ellers.

Framskrevet befolkning i økonomiplanperioden

Byrådsavdeling for finans lager hvert år en befolkningsframskriving for Oslo kommune. Tallgrunnlaget til budsjettforslaget utarbeides tidligere på året enn framskrivingen, og bygger derfor på fjorårets framskriving. Befolkningsframskrivingen som omtales i dette kapittelet, ble ferdigstilt i september 2026 og er dermed nyere enn den budsjettforslaget hviler på. Tallene her kan derfor avvike noe fra budsjettets tallgrunnlag. Det gjøres normalt enkelte justeringer i tråd med den nye framskrivingen i tilleggsinnstillingen i november.

I befolkningsframskrivingen beregnes framtidig folkemengde, alderssammensetning og fordelingen av befolkningen på bydeler og delbydeler. Befolkningsframskrivingen brukes til å beregne framtidig tjenestebehov innenfor områder som f.eks. skole- og barnehage og eldreomsorg. De brukes også til planlegging av kommunens investeringer på områder som bygg, samferdsel, vann- og avløp, renovasjon m.m.

I økonomiplanperioden, 2027-2030, forventes en befolkningsvekst på rundt 5 000-6 000 personer i året. Dette innebærer en noe mer dempet befolkningsvekst enn hva som har vært vanlig for Oslo de siste 10-20 årene.

Tabell: Aldersfordelingen i Oslo, statistikk per 1.1.2026 og framskrevet aldersfordeling i økonomiplanperioden 2027-2030 (mellomalternativet)

	2026	2027	2028	2029	2030	Endring i prosent 2026-2030	Endring i prosent 2027-2030
0 år	8 986	9 284	9 328	9 433	9 534	6,1	2,7
1-5 år	36 988	37 219	37 488	38 449	39 381	6,5	5,8
6-12 år	48 976	48 561	48 013	47 160	46 401	-5,3	-4,4
13-15 år	21 796	21 496	21 576	21 238	21 214	-2,7	-1,3
16-18 år	22 336	22 392	22 368	22 301	21 989	-1,6	-1,8
19-29 år	128 315	127 417	127 571	128 274	128 863	0,4	1,1
30-39 år	140 427	140 879	140 859	140 250	139 884	-0,4	-0,7
40-66 år	233 845	236 638	239 383	242 731	246 014	5,2	4
67-79 år	61 220	61 294	62 033	62 822	63 832	4,3	4,1
80-84 år	13 921	15 636	16 605	17 057	17 121	23	9,5
85-89 år	7 339	7 466	7 919	8 557	9 359	27,5	25,4
90+ år	4 565	4 587	4 670	4 847	5 124	12,2	11,7
Totalt	**728 714**	**732 869**	**737 813**	**743 119**	**748 716**	**2,7**	**2,2**

Kilde: Oslo kommunes befolkningsframskriving 2026 (mellomalternativet), Oslo kommunes statistikkbank

Det forventes sterkest vekst i den eldre delen av befolkningen. Den store økningen kommer av at

dagens eldrebefolkning, som er født i de relativt små mellomkrigskullene, gradvis vil bli etterfulgt av de langt større etterkrigskullene. Det første store etterkrigskullet, født i 1946, fyller 80 år i løpet av 2026. Aldersgruppen 80-84 år forventes å øke kraftig fram til 2030. Mye av denne veksten vil imidlertid realiseres allerede i løpet av 2026, altså før økonomiplanperioden, i form av at det nevnte etterkrigskullet blir 80 år. Når det gjelder 85-89-åringene vil også denne gruppen øke markant fram mot 2030, men veksten vil først tilta i slutten av økonomiplanperioden. Antall personer over 90 år ser ut til å øke noe de kommende årene, men det er fortsatt 10 år før denne aldersgruppen virkelig forventes å øke markant.

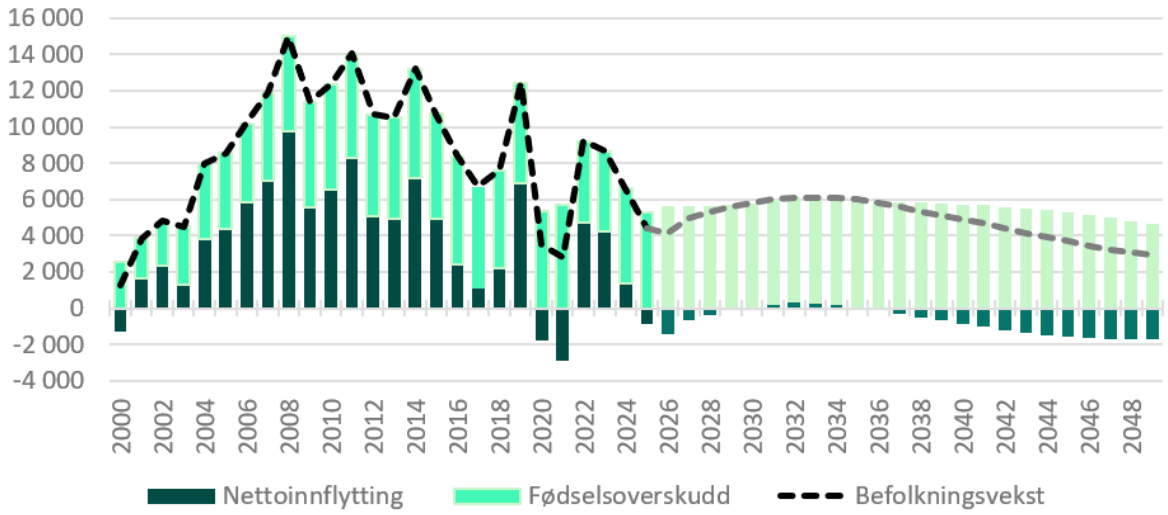
I befolkningsframskrivingen forutsettes det at fruktbarheten vil fortsette å øke noe fra dagens nivå, og at vi vil få en økning i antall barnefødsler de kommende årene. Dette vil bidra til noe økning i antall barn i barnehagealder i økonomiplanperioden. Når det gjelder barn i grunnskolealder er alderskullene som står for tur de nærmeste årene, temmelig små. Dette gjør at antall barn i grunnskolealder forventes å synke gjennom hele økonomiplanperioden. Når det gjelder elever i videregående skolealder (16-18 år) vil disse nå en topp i løpet av et par år og begynne å synke i siste halvdel av økonomiplanperioden.

I økonomiplanperioden forventes det noe vekst blant innbyggere i yrkesaktiv alder. Aldersgruppen mellom 40 og 66 år forventes å øke noe, mens aldersgruppen 19-39 år forventes å flate ut.

Framskrevet befolkning på lengre sikt

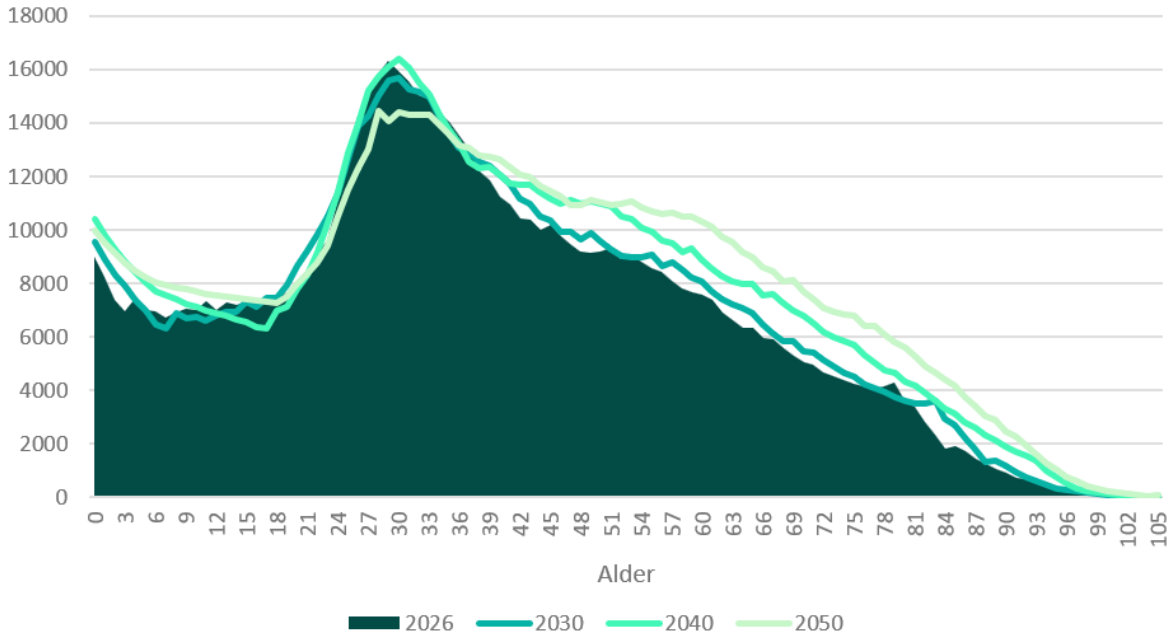
Selv om økonomiplanen gjelder de nærmeste fire årene, vil et lengre perspektiv være nyttig bakgrunn for investeringer med lang levetid, som skolebygg, sykehjem og infrastruktur.

Befolkningsframskrivingen for 2026-2050 (mellomalternativet) viser en økning i folkemengde, fra 729 000 ved inngangen til 2026, til 845 000, i 2050. Framskrivingen har dermed en litt høyere befolkningsvekst på lang sikt enn hva fjorårets framskriving hadde (831 000 i 2050).

Årlig befolkningsvekst fordelt på fødselsoverskudd og netto innflytting. Statistikk 2000-2025. Framskrevet 2026-2050 (mellomalternativet). Kilde: Oslo kommunes befolkningsframskriving 2026 (mellomalternativet), Oslo kommunes statistikkbank

Sammensetningen av befolkningsveksten forventes å endre seg gjennom perioden. Nettoinnflyttingen til Oslo, som i mange år bidratt til vekst, anslås å være lav eller negativ i framskrivingsperioden. Befolkningsveksten vil i så tilfelle i hovedsak bli båret av fødselsoverskuddet.

Antall personer bosatt i Oslo etter alder. Statistikk 2026 og framskrevet 2030, 2040 og 2050 (mellomalternativet). Kilde: Oslo kommunes befolkningsframskriving 2026 (mellomalternativet), Oslo kommunes statistikkbank

Resultatene av framskrivingen innebærer en gradvis eldre befolkning. De store ung voksen-kullene holder seg lenge stabile, med noe nedgang mot slutten av perioden. Veksten er klart sterkest i de eldste aldersgruppene og den vil øke utover i perioden. For kommunen betyr dette at tjeneste- og investeringsbehovet innen eldreomsorg vil utgjøre en økende andel av det samlede behovet. De største utslagene vil imidlertid komme etter den førstkommende økonomiplanperioden.

Du kan lese mer om befolkningsframskrivingen til Oslo kommune på nettsidene https://www.oslo.kommune.no/statistikk/befolkning/befolkningsframskrivinger, og du kan laste ned resultater i statistikkbanken, https://statistikkbanken.oslo.kommune.no/.

Innstilling til vedtak

Skattevedtak

1. For skatt på inntekt og formue for personlige skatteytere for inntektsåret 2027

a) På inntekt benyttes Stortingets vedtatte maksimumssats

b) På formue benyttes Stortingets vedtatte maksimumssats

2. Forskrift om eiendomsskatt

Fastsatt av Oslo bystyre **xx**. desember 2026 med hjemmel i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova) § 2.

§ 1. Utskrivingsalternativ

For eiendomsskatteåret 2027 skrives eiendomsskatt ut på næringseiendom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum, i Oslo kommune, jf. eiendomsskatteloven § 3 bokstav d.

§ 2. Skattesats

Alminnelig skattesats settes til 3,7 promille, jf. eiendomsskatteloven § 10 og § 11 første ledd.

§ 3. Eiendomsskattegrunnlag

Eiendomsskattegrunnlaget fastsettes etter bestemmelsene i eiendomsskatteloven § 8A og § 8B.

§ 4. Fritak

Bystyret vedtar følgende fritak for eiendomsskatt, jf. eiendomsskatteloven § 7:

i. Nærmere angitte eiendommer eller del av eiendommer eid av stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten jf. eiendomsskatteloven § 7 bokstav a. Bystyret vil angi de enkelte eiendommene som fritas i eget vedtak. Fritak er særlig aktuelt for eiendommer som benyttes til

- helsetjenester,
- sosialt arbeid,
- utdanning,
- idrett,
- kultur,
- samfunns- og bydelshus,
- arbeid for interessene til personer med psykiske og fysiske helseutfordringer,

så langt eiendommene ikke benyttes til kommersiell aktivitet.

ii. Nærmere angitte eiendommer eller del av eiendommer med bygninger av historisk verdi fritas for eiendomsskatt, jf. eiendomsskatteloven § 7 bokstav b. Med bygning av historisk verdi menes bygninger som etter kulturminneloven er fredet (enten automatisk, ved forskrift eller ved enkeltvedtak), midlertidig fredet eller hvor fredning pågår. Bystyret vil angi de enkelte

eiendommene som fritas i eget vedtak.

§ 5. Betaling
Eiendomsskattekrav forfaller til betaling i fire like store terminer, jf. eiendomsskatteloven § 25.

§ 6. Delegasjon av kompetanse
Bystyrets kompetanse i alle saker hvor eiendomsskatteloven har lagt kompetansen til formannskapet, delegeres til byrådet.

§ 7. Ikrafttredelse
Forskriften trer i kraft 1. januar 2027.

Lånevedtak

3. Oslo kommune tar opp lån i 2027 i henhold til punktene a, b, c, d, og e nedenfor:
a) Bykassen bruk av lån i 2027 fastsettes til 8 624,1 mill.

Lånet fordeler seg på følgende elementer:

6. Lån i lånefondet med 6 574,1 mill. (budsjettkapittel 910)
7. Lån i Husbanken til videreutlånsordningen med 2 050 mill. (budsjettkapittel 926)

Gjennomsnittlig finansiering- /avdragstid kan være inntil 20 år med jevne årlige avsetninger/avdrag for låneopptak til investeringer i bykassen. For investeringer i VAR-sektor kan gjennomsnittlig finansierings-/avdragstid være inntil 40 år med jevne årlige avsetninger/avdrag.

b) Kommunale foretak får fullmakt til å ta opp lån i Lånefondet for inntil:

6. Oslobygg KF 3 907,7 mill.
7. Boligbygg Oslo KF 437,0 mill.

c) Innlån til Lånefondet (budsjettkapittel 080), 16 106,9 mill., til nye låneopptak med 10 918,8 mill. og til refinansiering av eldre lån med 5 188,1 mill.

d) Lån til likviditetsformål inntil 4 000 mill.

e) Der hvor kommunen kan oppnå bedre lånebetingelser i Husbanken enn ved eget innlån til Lånefondet, benyttes Husbanken. Alle låneopptak i Husbanken til kommunale foretak utføres av bykassens sentrale enhet for finansforvaltning.

Klimabudsjett

4. Oslo klimamål:

Bystyret slutter seg til byrådets forslag til virkemidler i Klimabudsjettet 2027. Byrådet skal arbeide videre med nye og forsterkede virkemidler som bidrar til at kommunen når sine klimamål, slik målene fremgår av klimastrategien (bystyresak 109/20). Byrådet rapporterer til bystyret på gjennomføring av virkemidlene på energi, indirekte utslipp og klimatilpasning/naturlig karbonlagring og mulighet for måloppnåelse i årsberetningen. Status og måloppnåelse for virkemidler for å redusere direkte utslipp rapporteres sammen med øvrig økonomirapportering

Tallbudsjett

5. Drifts- og investeringsbudsjettet for bykassen i 2027 vedtas slik:

5.1 Driftsbudsjettet bykassen

Driftsbudsjettet Bydelene (HLS, SET og UTD)
(Tall i tusen)

Kap.		Driftsramme	Økonomisk sosialhjelp	Sum 2027
1	Bydel Gamle Oslo	2 394 429	279 416	2 673 845
2	Bydel Grünerløkka	2 109 925	263 500	2 373 425
3	Bydel Sagene	1 707 643	172 492	1 880 135
4	Bydel St. Hanshaugen	1 159 143	136 332	1 295 475
5	Bydel Frogner	1 914 472	151 378	2 065 850
6	Bydel Ullern	1 437 206	67 146	1 504 352
7	Bydel Vestre Aker	1 878 615	82 049	1 960 664
8	Bydel Nordre Aker	1 951 269	120 720	2 071 989
9	Bydel Bjerke	1 580 798	156 735	1 737 533
10	Bydel Grorud	1 535 971	131 605	1 667 576
11	Bydel Stovner	1 973 913	205 279	2 179 192
12	Bydel Alna	2 554 857	218 986	2 773 843
13	Bydel Østensjø	2 381 675	129 021	2 510 696
14	Bydel Nordstrand	2 181 872	101 349	2 283 221
15	Bydel Søndre Nordstrand	1 993 419	215 472	2 208 891
	Sum bydelsfordelt ramme	**28 755 207**	**2 431 480**	**31 186 687**

Driftsbudsjettet bydelene (HLS, SET og UTD)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift 2027	Inntekt 2027	Netto 2027
302	Bosetting og integrering av flyktninger - avsetninger (SET)	146 545	0	146 545
305	Bydelene - etablering av nye barnehager (UTD)	113 846	0	113 846
306	Bydelene - diverse barnehagetiltak (UTD)	92 532	-55 000	37 532
307	Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	129 863	0	129 863
308	Bydelene - avsetning helse (HLS)	80 525	0	80 525
Totalsum		**563 311**	**-55 000**	**508 311**

Driftsbudsjettet Helse (HLS)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift 2027	Inntekt 2027	Netto 2027
313	Sykehjemsetaten (HLS)	7 108 827	-5 236 949	1 871 878
314	Helseetaten (HLS)	1 835 445	-428 935	1 406 510
316	Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (HLS)	31 612	-26 785	4 827
317	Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (HLS)	779 551	-32 826	746 725
328	Avsetning husleier sykehjem mv (HLS)	5 500	0	5 500
372	Byomf. - avsetn. Helse	122 287	0	122 287
374	Prosjekteringsmidler helse (HLS)	11 301	0	11 301
384	Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (HLS)	52 608	-2 527	50 081
Totalsum		**9 947 131**	**-5 728 022**	**4 219 109**

Driftsbudsjettet Sosiale tjenester (SET)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift 2027	Inntekt 2027	Netto 2027
315	Velferdsetaten (SET)	1 840 510	-874 072	966 438
319	Tilskudd til helse-, sosial og mangfold og krim.forebygging (SET)	202 592	0	202 592
350	Trygdeordninger (SET)	10 424	0	10 424
360	Barne- og familieetaten (SET)	1 052 915	-610 340	442 575
362	Kriminalitetsforebygging blant ungdom (SET)	7 147	0	7 147
371	Byomf. - sosiale tjenester (SET)	197 434	0	197 434
375	Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET)	2 115	0	2 115
417	Tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker (TT-transport) (SET)	56 028	0	56 028
427	Tap på utlån (SET)	4 000	0	4 000
428	Bostøtte og boligtilskudd (SET)	932 758	-232 521	700 237
485	Områdesatsinger (SET)	118 800	0	118 800
Totalsum		**4 424 723**	**-1 716 933**	**2 707 790**

Driftsbudsjettet Utdanning (UTD)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift 2027	Inntekt 2027	Netto 2027
200	Utdanningsetaten (UTD)	505 083	-56 880	448 203
203	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (UTD)	297 790	-19 586	278 204
208	Avsetning husleier skoler (UTD)	62 936	0	62 936
210	Grunnskolen (UTD)	14 317 672	-857 931	13 459 741
211	Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (UTD)	1 041 207	-143 007	898 200
230	Videregående skoler (UTD)	5 124 311	-256 959	4 867 352
231	Fagopplæring (UTD)	425 572	-126 975	298 597
250	Fagskoleopplæring (UTD)	120 276	-103 664	16 612
270	Barnehagemyndigheten (UTD)	3 837 850	-318 940	3 518 910
294	Voksenopplæring (UTD)	1 020 486	-463 465	557 021
Totalsum		**26 753 183**	**-2 347 407**	**24 405 776**

Driftsbudsjettet Byutvikling (BYU)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift 2027	Inntekt 2027	Netto 2027
170	Oslo Havn KF – overføring (BYU)	2 000	0	2 000
179	Oslobygg KF - overføring (BYU)	8 333	0	8 333
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	392 210	-285 485	106 725
405	Filipstad infrastruktur (BYU)	14 521	0	14 521
520	Byantikvaren (BYU)	47 502	-2 601	44 901
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	751 494	-338 026	413 468
Totalsum		**1 216 060**	**-626 112**	**589 948**

Driftsbudsjettet Miljø og samferdsel (MOS)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift 2027	Inntekt 2027	Netto 2027
542	Bymiljøetaten (MOS)	2 148 906	-814 434	1 334 472
543	Bymiljøetaten - parkering (MOS)	367 168	-756 797	-389 629
647	Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring (MOS)	92 917	-134 534	-41 617
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	792 596	-172 751	619 845
711	Kjøp av transporttjenester (MOS)	4 545 959	0	4 545 959
752	Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS)	4 641	0	4 641
771	Klimaetaten (MOS)	68 860	-7 008	61 852
Totalsum		**8 021 047**	**-1 885 524**	**6 135 523**

Driftsbudsjettet Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift 2027	Inntekt 2027	Netto 2027
620	Vann- og avløpsetaten – selvkost	1 555 557	-4 892 579	-3 337 022
648	Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	1 293 541	-1 583 379	-289 838
651	Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiing (MOS)	34 038	-37 226	-3 188
770	Tilskudd til klima- og energitiltak (MOS)	110 978	-8 799	102 179
Totalsum		**2 994 114**	**-6 521 983**	**-3 527 869**

Driftsbudsjettet Kultur og næring (KON)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift 2027	Inntekt 2027	Netto 2027
455	Næringsutvikling (KON)	82 518	-17	82 501
456	Overføring av statlige næringsrettede midler (KON)	24 614	-24 614	0
459	Næringsetaten (KON)	78 887	-39 787	39 100
500	Kulturtilskudd m.m. (KON)	404 925	-7 903	397 022
502	Kulturetaten (KON)	581 147	-132 228	448 919
504	Munchmuseet (KON)	517 607	-179 405	338 202
505	Deichman bibliotek (KON)	588 572	-39 755	548 817
545	Idrett (KON)	1 490 788	-146 760	1 344 028
581	Tilskudd til Den norske kirke (KON)	193 170	0	193 170
590	Gravplassetaten (KON)	188 211	-111 040	77 171
Totalsum		**4 150 439**	**-681 509**	**3 468 930**

Driftsbudsjettet Byrådslederens kontor (BLK)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift 2027	Inntekt 2027	Netto 2027
115	Medvirkningsrådene (BLK)	10 963	0	10 963
120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	688 308	-22 830	665 478
140	Kommuneadvokaten (BLK)	60 119	-13 082	47 037
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	152 296	-32 089	120 207
184	Beredskapsetaten (BLK)	41 297	-1 800	39 497
191	Tilf. utg. etter byrådets bestemmelse (BLK)	1 500	0	1 500
Totalsum		**954 483**	**-69 801**	**884 682**

Driftsbudsjettet Finans (FIN)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift 2027	Inntekt 2027	Netto 2027
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	86 319	-1 953	84 366
127	Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)	846 425	-238 528	607 897
128	Digitaliseringsetaten (FIN)	1 281 863	-413 430	868 433
Totalsum		**2 214 607**	**-653 911**	**1 560 696**

Driftsbudsjettet Bystyrets virksomheter (BYS)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift 2027	Inntekt 2027	Netto 2027
100	Bystyret m.v. (BYS)	180 924	-4 678	176 246
109	Kontrollutvalget (BYS)	5 503	-10	5 493
110	Kommunerevisjonen (BYS)	78 484	-24 364	54 120
111	Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS)	30 959	-10 731	20 228
112	Stortingsvalg og kommunevalg (BYS)	92 091	-8 117	83 974
113	Barnehage-, skole - og lærlingombud	8 992	0	8 992
Totalsum		**396 953**	**-47 900**	**349 053**

Driftsbudsjettet Felles inntekter og utgifter (FIN)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift 2027	Inntekt 2027	Netto 2027
124	Forsikringer (FIN)	194 803	-180 823	13 980
192	Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN)	587 269	-44 014	543 255
193	Avsetning pensjon (FIN)	20 775	0	20 775
800	Skatt på inntekt og formue (FIN)	0	-51 654 305	-51 654 305
810	Eiendomsskatt (FIN)	0	-1 259 000	-1 259 000
840	Rammetilskudd fra staten (FIN)	0	-19 108 327	-19 108 327
845	Øvrige generelle statstilskudd (FIN)	1 530	-64 730	-63 200
850	Generelle statstilskudd vedr. flyktn. Mv. (SET)	0	-793 601	-793 601
898	Overføringer fra KF mv. (FIN)	0	-1 623 202	-1 623 202
900	Renter (FIN)	1 836 832	-762 000	1 074 832
901	Utbytte fra aksjeselskaper (KON)	0	-2 350 000	-2 350 000
910	Lån (FIN)	2 207 921	0	2 207 921
927	Betjening av videreutlån (SET)	605 700	-575 000	30 700
940	Disposisjonsfond (FIN)	279 978	-449 978	-170 000
950	Bundne driftsfond (FIN)	343 494	-314 474	29 020
980	Overføring mellom drift og investering (FIN)	612 516	0	612 516
Totalsum		**6 690 818**	**-79 179 454**	**-72 488 636**

5.2 Øremerkede midler

På følgende kapitler gjøres prosjekter i driftsbudsjettet øremerket:

Kapittel nr.	Kapittelnavn	Øremerkede overførbare prosjekter	Inntil (beløp i tusen)
100	Bystyret m.v. (BYS)	Dataløsninger folkevalgte i bystyreperioden 2027-2031	7 000
120	Byråd/Byrådsavdelingene (BLK)	Medfinansiering av EU-prosjekter	3 000
120	Byråd/Byrådsavdelingene (BLK)	Oppfølging av prosjekter og initiativ til støtte for Ukraina	1 000
127	Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)	Forprosjekt - sentralisering av anskaffelser	9 000
314	Helseetaten (HLS)	Modernisering av fagsystem ved Legevakten og Kommunal akutt døgnenhet (KAD)	27 300
314	Helseetaten (HLS)	Ny elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse og omsorgtjenesten	20 000
374	Prosjekteringsmidler helse (HLS)	Prosjekteringsmidler - OPS for minst 400 sykehjemsplasser og OPS for inntil 300 Omsorg+ boliger og lokale omsorgsboliger	10 000
302	Bosetting og integrering av flyktninger - avsetninger (SET)	Bosettingstilskudd flyktninger	146 545
200	Utdanningsetaten (UTD)	Avvikling av midlertidige barnehagelokaler	2 700

Kapittel nr.	Kapittelnavn	Øremerkede overførbare prosjekter	Inntil (beløp i tusen)
270	Barnehagemyndigheten (UTD)	Pensjonstilskudd til private barnehager	11 900
307	Bydelene - avsetninger sosiale tjenester (SET)	IKT-tiltak (FO4AB)	13 125
307	Bydelene - avsetninger sosiale tjenester (SET)	Tilskudd til etablering av fritidsklubb Hovinbyen (FO2C)	3 000
371	Byomfattende sosiale tjenester (SET)	Handlingsplan Tryggere liv, tiltak rusfeltet	33 400
371	Byomfattende sosiale tjenester (SET)	Boligmelding - oppfølging av enighet i bystyret om bydelsreform	2 600
375	Prosjekteringsmidler Sosiale tjenester (SET)	Prosjekteringsmidler boliger til vanskeligstilte	2 115
319	Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging (SET)	Tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner på helse- og sosialområdet	160 932
319	Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging (SET)	Tilskudd til integrerings- og mangfoldstiltak	23 354
319	Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging (SET)	Tilskudd til akuttovernatting og sanitær for tilreisende bostedsløse	8 089
319	Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging (SET)	Tilskudd til kriminalitetsforebyggende tiltak i regi av frivillige og ideelle organisasjoner	6 208
319	Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging (SET)	Tilskudd til tiltak for likestilling og kvinnefrigjøring	4 641
428	Bostøtte og boligtilskudd (SET)	Kommunale bostøtter	571 187
428	Bostøtte og boligtilskudd (SET)	Etableringstilskudd	129 050
485	Områdesatsinger (SET)	Områdesatsing	118 800
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten	Kommunale deponier og villfyllinger	13 500
405	Filipstad Infrastruktur	Filipstad Infrastruktur	14 521
520	Byantikvaren	Tilskudd til verneverdige bygg i privat eie	2 500
609	Plan- og bygningsetaten	Fjordbyen	4 000
609	Plan- og bygningsetaten	Bjørvika	3 500
609	Plan- og bygningsetaten	FutureBuilt	2 000
609	Plan- og bygningsetaten	Arkeologiske undersøkelser	2 000
609	Plan- og bygningsetaten	Oslotrær	9 500

Kapittel nr.	Kapittelnavn	Øremerkede prosjekter (ikke overførbare)	Inntil (beløp i tusen)
001- 015	Bydelene (FO2C)	Styrket psykisk helsehjelp for ungdom	20 000

Kapittel nr.	Kapittelnavn	Øremerkede prosjekter (ikke overførbare)	Inntil (beløp i tusen)
001- 015	Bydelene (FO2C)	Ungt utenforskap - Ferie og deltidsjobber	73 827
001- 015	Bydelene (FO2C)	Ungt utenforskap - Én-til-én oppfølging	39 478
001- 015	Bydelene (FOC)	Ungt utenforskap - Sosialagenter	21 818
001- 015	Bydelene (FO4AB)	Ungt utenforskap - Styrket ungdomsarbeid i NAV	9 506
001- 015	Bydelene (FO2C)	Ungt utenforskap - Fritidsklubber, gratis helgetiltak	3 576
001- 015	Bydelene (FO2C)	SaLTo - stillinger	19 500
001- 015	Bydelene (FO2B)	Trygge barnevernstjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling barnevernet	8 100
306	Bydelene - diverse barnehagetiltak (UTD)	Språkstimulering førskolebarn (F02A)	24 635
306	Bydelene - diverse barnehagetiltak (UTD)	Kvalitet og kompetanse i barnehagene (F02A)	28 500
306	Bydelene - diverse barnehagetiltak (UTD)	Tidlig innsats i barnehagen (F02A)	7 000
306	Bydelene - diverse barnehagetiltak (UTD)	Nytt fagsystem for barnehage (F02A)	2 000
307	Bydelene - avsetninger sosiale tjenester (SET)	Fritidsklubber i bydelene (FO2C)	41 776
307	Bydelene - avsetninger sosiale tjenester (SET)	Kompensasjonsordning bydelene omfattende barnevern (FO2B)	34 570
307	Bydelene - avsetninger sosiale tjenester (SET)	Situasjonsbestemt satsing Mortensrudområdet (FO2C)	20 000
307	Bydelene - avsetninger sosiale tjenester (SET)	Oppfølging og utviklingstiltak	6 142
307	Bydelene - avsetninger sosiale tjenester (SET)	Levekår bolig og sosiale tjenester	4 000
307	Bydelene - avsetninger sosiale tjenester (SET)	Kvalitetsreform i barnevernet (FO2B)	3 750
307	Bydelene - avsetninger sosiale tjenester (SET)	Trygge barneverntjenester, styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet	2 000
307	Bydelene - avsetninger sosiale tjenester (SET)	Byomfattende ungdomstiltak i bydelene (FO2C)	1 500
315	Velferdsetaten (SET)	Ungt utenforskap - Én-til-én oppfølging	3 133
360	Barne- og familieetaten (SET)	Trygge barnevernstjenester, styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet	5 500

Kapittel nr.	Kapittelnavn	Øremerkede prosjekter (ikke overførbare)	Inntil (beløp i tusen)
362	Kriminalitetsforebygging blant ungdom	Kriminalitetsforebyggende tiltak	7 147
371	Byomfattende sosiale tjenester (SET)	Fritidskortet	116 000
371	Byomfattende sosiale tjenester (SET)	Spir AS	12 755
371	Byomfattende sosiale tjenester (SET)	Oppfølging og utviklingstiltak	15 579
371	Byomfattende sosiale tjenester (SET)	Avsetning til ungdomsjobber som besøksvenn	10 000
371	Byomfattende sosiale tjenester (SET)	Kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk, rusmiddelanalysetj.	4 000
371	Byomfattende sosiale tjenester (SET)	Tiltak mangfoldsfeltet	2 100
371	Byomfattende sosiale tjenester (SET)	Frivillighetsmelding oppfølging	1 000

5.3 Investeringsbudsjettet - bykassen

Investeringsbudsjettet Bydelene (HLS, SET og UTD)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
002	Bydel Grünerløkka	1 Investeringsutgifter	3 125
002	Bydel Grünerløkka	2 Finansiering av investeringer	-575
Sum 002			**2 550**
003	Bydel Sagene	1 Investeringsutgifter	2 438
003	Bydel Sagene	2 Finansiering av investeringer	-488
Sum 003			**1 950**
307	Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	1 Investeringsutgifter	39 197
307	Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	2 Finansiering av investeringer	-2 400
Sum 307			**36 797**
308	Bydelene - avsetning helse (HLS)	1 Investeringsutgifter	48 500
308	Bydelene - avsetning helse (HLS)	2 Finansiering av investeringer	-5 700
Sum 308			**42 800**
Totalsum			**84 097**

Investeringsbudsjettet Helse (HLS)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
313	Sykehjemsetaten (HLS)	1 Investeringsutgifter	52 050
313	Sykehjemsetaten (HLS)	2 Finansiering av investeringer	-10 060
Sum 313			**41 990**
314	Helseetaten (HLS)	1 Investeringsutgifter	55 600
314	Helseetaten (HLS)	2 Finansiering av investeringer	-11 120
Sum 314			**44 480**
372	Byomf. - avsetn. Helse	1 Investeringsutgifter	41 800
372	Byomf. - avsetn. Helse	2 Finansiering av investeringer	-8 360
Sum 372			**33 440**
374	Prosjekteringsmidler helse (HLS)	1 Investeringsutgifter	57 714
Sum 374			**57 714**
384	Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (HLS)	1 Investeringsutgifter	1 400
384	Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (HLS)	2 Finansiering av investeringer	-280
Sum 384			**1 120**
Totalsum			**178 744**

Investeringsbudsjettet Sosiale tjenester (SET)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
315	Velferdsetaten (SET)	1 Investeringsutgifter	15 000
315	Velferdsetaten (SET)	2 Finansiering av investeringer	-1 000
Sum 315			**14 000**
360	Barne- og familieetaten (SET)	1 Investeringsutgifter	10 000
360	Barne- og familieetaten (SET)	2 Finansiering av investeringer	-1 600
Sum 360			**8 400**
375	Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET)	1 Investeringsutgifter	9 375
Sum 375			**9 375**
427	Tap på utlån (SET)	1 Investeringsutgifter	4 000
427	Tap på utlån (SET)	2 Finansiering av investeringer	-2 000
Sum 427			**2 000**
Totalsum			**33 775**

Investeringsbudsjettet Utdanning (UTD)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
200	Utdanningsetaten (UTD)	1 Investeringsutgifter	262 800
200	Utdanningsetaten (UTD)	2 Finansiering av investeringer	-15 375
Totalsum			**247 425**

Investeringsbudsjettet Byutvikling (BYU)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
172	Boligbygg Oslo KF - overføring (BYU)	1 Investeringsutgifter	169 500
Sum 172			**169 500**
179	Oslobygg KF - overføring (BYU)	1 Investeringsutgifter	51 850
Sum 179			**51 850**
405	Filipstad infrastruktur (BYU)	1 Investeringsutgifter	50 000
Sum 405			**50 000**
425	Andre utbyggingsformål (BYU)	1 Investeringsutgifter	193 250
425	Andre utbyggingsformål (BYU)	2 Finansiering av investeringer	-309 650
Sum 425			**-116 400**
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	1 Investeringsutgifter	5 000
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	2 Finansiering av investeringer	-1 000
Sum 609			**4 000**
Totalsum			**158 950**

Investeringsbudsjettet Miljø og samferdsel (MOS)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
542	Bymiljøetaten (MOS)	1 Investeringsutgifter	685 270
542	Bymiljøetaten (MOS)	2 Finansiering av investeringer	-470 900
Sum 542			**214 370**
543	Bymiljøetaten - parkering (MOS)	1 Investeringsutgifter	20 000
Sum 543			**20 000**
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	1 Investeringsutgifter	41 500
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	2 Finansiering av investeringer	-8 955
Sum 650			**32 545**
711	Kjøp av transporttjenester (MOS)	1 Investeringsutgifter	50 000
Sum 711			**50 000**
712	Fornebubanen (MOS)	1 Investeringsutgifter	4 750 000
712	Fornebubanen (MOS)	2 Finansiering av investeringer	-4 750 000
Sum 712			**0**

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
761	Grønn mobilitet (MOS)	1 Investeringsutgifter	783 403
761	Grønn mobilitet (MOS)	2 Finansiering av investeringer	-245 402
Sum 761			**538 001**
Totalsum			**854 916**

Investeringsbudsjettet Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	1 Investeringsutgifter	4 224 928
Sum 620			**4 224 928**
648	Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	1 Investeringsutgifter	256 000
Sum 648			**256 000**
Totalsum			**4 480 928**

Investeringsbudsjettet Kultur og næring (KON)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
502	Kulturetaten (KON)	1 Investeringsutgifter	71 200
502	Kulturetaten (KON)	2 Finansiering av investeringer	-5 890
Sum 502			**65 310**
505	Deichman bibliotek (KON)	1 Investeringsutgifter	21 000
Sum 505			**21 000**
545	Idrett (KON)	1 Investeringsutgifter	289 500
545	Idrett (KON)	2 Finansiering av investeringer	-54 563
Sum 545			**234 937**
581	Tilskudd til Den norske kirke (KON)	1 Investeringsutgifter	50 000
Sum 581			**50 000**
590	Gravplassetaten (KON)	1 Investeringsutgifter	9 500
590	Gravplassetaten (KON)	2 Finansiering av investeringer	-1 900
Sum 590			**7 600**
Totalsum			**378 847**

Investeringsbudsjettet Byrådslederens kontor (BLK)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	1 Investeringsutgifter	13 100
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	2 Finansiering av investeringer	-2 420

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
Sum 150			**10 680**
Totalsum			**10 680**

Investeringsbudsjettet Finans (FIN)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	1 Investeringsutgifter	2 650
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	2 Finansiering av investeringer	-530
Sum 122			**2 120**
127	Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)	1 Investeringsutgifter	41 250
127	Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)	2 Finansiering av investeringer	-7 250
Sum 127			**34 000**
128	Digitaliseringsetaten (FIN)	1 Investeringsutgifter	327 910
128	Digitaliseringsetaten (FIN)	2 Finansiering av investeringer	-50 982
Sum 128			**276 928**
Totalsum			**313 048**

Investeringsbudsjettet Felles inntekter og utgifter (FIN)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
192	Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN)	1 Investeringsutgifter	30 000
Sum 192			**30 000**
910	Lån (FIN)	2 Finansiering av investeringer	-6 574 133
Sum 910			**-6 574 133**
920	Utlån egne midler (FIN)	1 Investeringsutgifter	300 000
920	Utlån egne midler (FIN)	2 Finansiering av investeringer	-330 000
Sum 920			**-30 000**
926	Videreutlån (SET)	1 Investeringsutgifter	2 056 000
926	Videreutlån (SET)	2 Finansiering av investeringer	-2 050 000
Sum 926			**6 000**
927	Betjening av videreutlån (SET)	1 Investeringsutgifter	1 149 300
927	Betjening av videreutlån (SET)	2 Finansiering av investeringer	-911 000
Sum 927			**238 300**
959	Bundne investeringsfond (FIN)	1 Investeringsutgifter	243 887
959	Bundne investeringsfond (FIN)	2 Finansiering av investeringer	-42 948
Sum 959			**200 939**

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2027
980	Overføring mellom drift og investering (FIN)	2 Finansiering av investeringer	-612 516
Sum 980			**-612 516**
Totalsum			**-6 741 410**

6. Krav til netto driftsresultat samt investeringsbudsjett med finansiering for 2027 for kommunale foretak vedtas slik:

6.1 Kapittel 055 Boligbygg Oslo KF

Krav til netto driftsresultat for Boligbygg Oslo KF settes til 0 mill. i 2027. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

Investeringsbudsjettet Boligbygg Oslo KF

Beløp i 1000 kr

Utgift/Inntekt	Prosjektnr	Prosjekt	Kontotype	Forslag 2027
1 Investeringsutgifter	106600	Rehabiliterings-/utviklingsprosjekter	Nybygg	350 000
1 Investeringsutgifter	118605	Fremskaffelse av boliger til vanskeligstilte	Nybygg	250 000
1 Investeringsutgifter	122600	Klimatiltak	Nybygg	15 000
1 Investeringsutgifter	126600	Kjøp av ferdige konsepter HLS	Nybygg	100 000
Sum 1 Investeringsutgifter				**715 000**
2 Finansiering av investeringer	P-3-BBY	Finansiering Boligbygg Oslo KF	Avgiftsfritt salg av tomter og grunn	-66 000
2 Finansiering av investeringer	P-3-BBY	Finansiering Boligbygg Oslo KF	Bruk av konserninterne lån	-437 000
2 Finansiering av investeringer	P-3-BBY	Finansiering Boligbygg Oslo KF	Kompensasjon for merverdiavgift	-42 500
2 Finansiering av investeringer	P-3-BBY	Finansiering Boligbygg Oslo KF	Overføringer fra egen eierkommune	-169 500
Sum 2 Finansiering av investeringer				**-715 000**
Totalsum				**0**

6.2 Kapittel 060 Oslo Havn KF

Krav til netto driftsresultat for Oslo Havn KF settes til 134,063 mill. i 2027. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

Investeringsbudsjettet Oslo Havn KF

Beløp i 1000 kr

Utgift/inntekt	Prosjektnr	Prosjekt	Kontotype	Forslag 2027
1 Investeringsutgifter	123900	Diverse investeringer	Nybygg	500 000
Sum 1 Investeringsutgifter				**500 000**
2 Finansiering av investeringer	P-4-HAV	Finansiering Oslo Havn KF	Overføring fra drift, bruk av fond - virksomhetene	-245 937
2 Finansiering av investeringer	P-4-HAV	Finansiering Oslo Havn KF	Overføring fra drift, virksomhetene	-134 063
2 Finansiering av investeringer	P-4-HAV	Finansiering Oslo Havn KF	Utbytte fra selskaper	-120 000
Sum 2 Finansiering av investeringer				**-500 000**
Totalsum				**0**

6.3 Kapittel 063 Oslobygg KF

Krav til netto driftsresultat for Oslobygg KF settes til 100 mill. i 2027. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

Investeringsbudsjettet Oslobygg KF

Utgift/inntekt	Prosjektnr	Prosjekt	Kontotype	Forslag 2027
1 Investeringsutgifter	106500	Akuttiltak/Generell rehabilitering	Nybygg	550 000
1 Investeringsutgifter	106520	Kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg mv.	Nybygg	1 974 269
1 Investeringsutgifter	106730	Rehabilitering/akuttiltak - barnehager	Nybygg	100 000
1 Investeringsutgifter	109500	Investering avsetn - ikke fordelt	Nybygg	323 500
1 Investeringsutgifter	109700	Akuttvedlikehold/rehabilitering sykehjem	Nybygg	90 000
1 Investeringsutgifter	111710	Ufordelt sykehjem	Nybygg	175 008
1 Investeringsutgifter	111711	Ufordelt Omsorg+	Nybygg	70 000
1 Investeringsutgifter	113605	Ufordelt avsetn. boliger til vanskeligstilte	Nybygg	48 000
1 Investeringsutgifter	114725	Investeringer barnehager - ikke fordelt	Nybygg	30 000
1 Investeringsutgifter	115810	Rehabilitering idrettsanlegg og kulturbygg	Nybygg	72 600
1 Investeringsutgifter	116503	Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak	Nybygg	282 000
1 Investeringsutgifter	116510	Kapasitetsbevarende tiltak - fordelte prosjekter	Nybygg	633 074
1 Investeringsutgifter	116810	Idrettsanlegg - rehab/nybygg	Nybygg	164 000
1 Investeringsutgifter	116820	Idrettsanlegg - ufordelt	Nybygg	134 509
1 Investeringsutgifter	116830	Biler og maskiner	Nybygg	2 904
1 Investeringsutgifter	117700	Ufordelt avsetning lokale omsorgsboliger	Nybygg	12 000
1 Investeringsutgifter	123403	Kjelsåsveien - Omsorg+ boliger	Nybygg	22 000
1 Investeringsutgifter	123405	Villa Sorgenfri - demontering/gjenoppbygging	Nybygg	64 000
1 Investeringsutgifter	125404	Lokale omsorgsboliger	Nybygg	35 000
1 Investeringsutgifter	126401	Briskeby brannstasjon	Nybygg	68 000
1 Investeringsutgifter	126402	Rehabilitering BFE og VEL	Nybygg	20 000
1 Investeringsutgifter	126403	Brannstasjon Oslo sør	Nybygg	100 000
1 Investeringsutgifter	127400	Tilgjengelighetsmidler OBF	Nybygg	24 500
Sum 1 Investeringsutgifter				**4 995 364**

Utgift/inntekt	Prosjektnr	Prosjekt	Kontotype	Forslag 2027
2 Finansiering av investeringer	P-2-OBF	Finansiering Oslobygg KF	Andre statlige overføringer	-140 371
2 Finansiering av investeringer	P-2-OBF	Finansiering Oslobygg KF	Bruk av konserninterne lån	-3 907 712
2 Finansiering av investeringer	P-2-OBF	Finansiering Oslobygg KF	Kompensasjon for merverdiavgift	-795 431
2 Finansiering av investeringer	P-2-OBF	Finansiering Oslobygg KF	Overføring fra drift, virksomhetene	-100 000
2 Finansiering av investeringer	P-2-OBF	Finansiering Oslobygg KF	Overføringer fra egen eierkommune	-51 850
Sum 2 Finansiering av investeringer				**-4 995 364**
Totalsum				**0**

Prosjektnr. 106520 fordeles på følgende skoler:

Beløp i tusen

Kap. 063, prosjektnr. 106520 Skoleanlegg - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg	Ferdig-stillelse K-åå	Styrings-ramme P50	Kostnads-ramme P85	Bevilget tom 2026	2027
Edvard Munch vgs - utvidelse (Kunstindustrimuseet)	1-27	1 607 000	1 784 000	1 129 161	348 000
Bjørvika skole inkl. klimatilskudd	3-28	2 152 152	2 612 152	1 292 551	540 000
Økern ungdomsskole	2-27	2 340 000	2 650 000	1 908 068	431 932
Engebråten ungdomsskole - utvidelse til U9	2-27	365 000	421 000	265 923	99 077
Ellingsrud ungdomsskole	3-27	634 000	753 000	444 079	189 921
Gamlebyen skole - utvidelse skolegård	2-27	50 331	57 731	44 993	5 338
Bryn skole		1 100 432	1 309 432	109 432	360 000
Oppstartsmidler Midtstuen skole				19 000	
Sum		**8 248 915**	**9 587 315**	**5 213 207**	**1 974 268**

Prosjektnr. 116510 fordeles på følgende skoler:

Beløp i tusen

Kap. 063, prosjektnr. 116510 Skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak	Ferdigstillelse K-åå	Styrings-ramme P50	Kostnads-ramme P85	Bevilget tom 2026	2027
Klemetsrud barneskole - nybygg og rehabilitering	4-26	481 000	550 000	438 000	43 000
Lilleborg barneskole - totalrehabilitering	4-26	624 000	719 000	557 000	67 000
Stovner skole - tilbygg	3-27	600 000	760 000	416 926	183 074
Ellingsrudåsen skole	2-28	944 983	1 035 983	267 290	340 000
Lambertseter skole - oppstartsmidler				20 000	
Sum		**2 649 983**	**3 064 983**	**1 699 216**	**633 074**

Prosjektnr. 116810 fordeles på følgende idrettsanlegg:

Beløp i tusen

Kap. 063, prosjektnr. 116810 Idrettsanlegg – rehab/nybygg	Ferdig-stillelse	Styrings-ramme P50	Kostnads-ramme P85	Bevilget tom 2026	2027
Frognerbadet rehabilitering	4-27	387 865	458 865	171 865	164 000
Sum		**387 865**	**458 865**	**171 865**	**164 000**

Prosjektnr. 125404 fordeles på følgende lokale omsorgsboliger:

Beløp i tusen

Kap. 063, prosjektnr. 125404 Lokale omsorgsboliger	Ferdig-stillelse K-åå	Styrings-ramme P50	Kostnads-ramme P85	Bevilget tom 2026	2027
Østensjø - Ulsrudveien 50-54 - rehab	1-27	77 674	84 274	42 674	35 000
Sum		**77 674**	**84 274**	**42 674**	**35 000**

7. Lånefondets budsjett for 2027 vedtas slik:

7.1 Lånefondet drift
(beløp i mill.)

Artsgruppe		DOK 3 2026	Budsjettforslag 2027
100-509	Omkostninger og renteutgifter	3 501,9	4 207,9
510-519	Avdrag på eksterne lån	3 577,2	3 511,7
	Sum eksterne finansutgifter	**7 079,1**	**7 719,6**
190	Refunderte omkostninger og renter	3 501,9	4 207,9
192	Mottatte avdrag på utlån	3 577,2	3 511,7
	Sum interne finansinntekter	**7 079,1**	**7 719,6**

7.2 Lånefondet investering
(beløp i mill.)

Artsgruppe		DOK 3 2026	Budsjettforslag 2027
520-529	Utlån	14 797,8	10 918,8
	Sum interne utlån	**14 797,8**	**10 918,8**
910-919	Bruk av lån	14 797,8	10 918,8
	Sum bruk av lån	**14 797,8**	**10 918,8**

8. Følgende finansielle måltall vedtas:

8.1 Resultatgrad skal utgjøre minimum 1,5 %, innført trinnvis i kommende økonomiplanperiode.

8.2 Gjeldsgrad skal ikke være høyere enn 75 %

8.3 Risikofond skal utgjøre 2 % av kommunens årlige driftsinntekter

9. Forslag til økonomiplan 2027-2030 vedtas

Byrådet gis fullmakt til å oppdatere samtlige oversikter til økonomiplan 2027-2030 i tråd med bystyrets budsjettvedtak for 2027.

10. Mål og oversikter over drifts- og investeringsprosjekter

Byrådet gis fullmakt til å oppdatere samtlige tabeller om måltall og oversikter over drifts- og investeringsprosjekter i tråd med bystyrets budsjettvedtak for 2027.

Verbalforslag

11. Følgende verbalforslag vedtas

Sosiale tjenester

11.1 Mottak av flyktninger

Oslo kommune tar imot flyktninger i tråd med IMDis anmodning.

11.2 Egenbetaling for opphold i rusinstitusjon

På lik linje med øvrige tjenestekategorier, innføres det egenbetaling etter gjeldende forskrifter også ved kartleggings- og videreformidlingsenhetene i Velferdsetaten, unntatt ved Kirkens bymisjon Holmen.

Miljø og Samferdsel

11.3 Klima- og energifondet

Det kan i 2027 gis tilsagn om tilskudd innenfor en ramme på 150 mill. over ordningen "Tilskudd til klima- og energitiltak".

Byrådslederens kontor

11.4 Endring av revisjonsgrensen for tilskuddsordninger

Revisjonsgrensen i Regler for tilskuddsforvaltningen – instruks om utforming av tilskuddsordninger i Oslo kommune, jf. pkt. 9, andre avsnitt, første strekpunkt heves til kr 500 000: - Krav om revisorbekreftet regnskap og signerte rapporter for tilskudd på kr 500 000 eller mer. For beløp under kr 500 000 er det tilstrekkelig at leder av organisasjonen og en til undertegner regnskap og rapporter. For bevilgninger over 1 mill. anbefales at det stilles krav om særattestasjon fra revisor på at midlene er brukt etter formålet.

Takster, avgifter og ulike typer betalings- og utbetalingssatser

12. Takster, avgifter og ulike betalings- og utbetalingssatser for 2027 fastsettes slik:

12.1 Månedlig foreldrebetaling i barnehage

Månedlig foreldrebetaling i barnehage 01.01.2027 – 31.12.2027
For foresatte med årlig inntekt lik eller over 220 000 kr gjelder følgende satser:

	Beløp i kroner
1. barn	1 530
2. barn (70 %)	1 170
3. barn (kun kostpenger)	330

Kost i barnehage tilsvarer kr 330 per barn per måned og er inkludert i satsene.

Foresatte med årlig inntekt under kr 220 000 skal etter søknad betale en månedlig sats som på årsbasis tilsvarer 6 % av årlig inntekt. Kostpenger kommer i tillegg. Søskenmoderasjon gjelder også for denne gruppen.

Satsene gjelder fulltidsplass i kommunale barnehager, dvs. oppholdstid 41 timer pr. uke eller mer. Bydelsutvalgene fastsetter betalingssatser for barn med oppholdstid inntil 41 timer.

Det gis fritak for foreldrebetaling for 20 timer per uke (gratis kjernetid) til alle barn i alderen 2 til 5 år i husholdninger med en samlet inntekt under kr 692 465. Tilsvarende gjelder for barn med utsatt skolestart. For fire- og femåringer i bydelene Alna, Stovner, Bjerke, Grorud og Søndre Nordstrand er inntektsgrensen for gratis kjernetid for barnehageåret 2026/2027 kr 807 100.

Foreldrebetalingen for fulltidsplass i bydeler med gratis kjernetid utover nasjonal ordning, reduseres med betaling tilsvarende 20 timer.

Maksimalprisen for en barnehageplass og inntektsgrensen for den nasjonale ordningen med gratis kjernetid for barn i alderen 2 til 5 år vil bli fastsatt av Stortinget i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2027. Foreldrebetalingen i Oslo kommune må justeres i henhold til Stortingets vedtak.

12.2 Oppholdsbetaling i aktivitetsskolen

Månedlig oppholdsbetaling i Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) 01.01.2027 – 31.12.2027 (beløp i kroner):

	Inntekt til og med kr 307 235 (2,25G)	Inntekt fra kr 307 236 (2,25 G) til kr 546 196 (4G)	Inntekt fra kr 546 197 (4G) til kr 1 551 000	Inntekt over kr 1 551 000
Fulltidsplass 1.-3. trinn	302	555	1 284	1 284
Deltidsplass 1.-3. trinn	0	0	0	0
Fulltidsplass 4. trinn	302	555	1 284	3 961
Deltidsplass 4. trinn	0	0	0	2 677

Inntektsgrensene justeres i samsvar med endring i folketrygdens grunnbeløp (G) per 01.05.2027.

Satsene tar utgangspunkt i en sats for fulltidsplass uten inntektsmoderasjon på 3 961 kr/mnd.

Alle elever i Osloskolen på 1. til 3. trinn har tilbud om gratis deltidsplass i Aktivitetsskolen (AKS), mens på 4. trinn gjelder tilbudet om gratis deltidsplass elever fra husholdninger med samlet inntekt inntil 1 551 000. Skoleåret 2026/2027 tilbys alle elever på 4. trinn gratis deltidsplass i bydelene Alna, Bjerke, Gamle Oslo, Grorud, Stovner og Søndre Nordstrand gjennom en statlig tilskuddsordning.

Det er også et nasjonalt krav til inntektsgradert oppholdsbetaling i AKS. Kommunen skal etter søknad gi reduksjon i oppholdsbetalingen slik at oppholdsbetalingen per elev maksimalt utgjør seks prosent av husholdningens inntekt. Oslo kommunes inntektsgrenser kommer i tillegg til denne ordningen. Foresatte får den mest gunstige oppholdsbetalingen av de to.

Fra høsten 2026 er det innført søskenmoderasjon for elever med deltidsplass i AKS på 4. trinn. For barn nr. 2 i AKS gis det 30 % rabatt, mens for barn nr. 3 og ev. flere er tilbudet gratis.

Det kreves ikke oppholdsbetaling i aktivitetsskolen for barn med særskilte behov fra 5.-7. trinn. Det kreves ikke oppholdsbetaling i aktivitetsskolen for barn av flyktninger som deltar i introduksjonsprogrammet.

12.3. Tilbud til barn med særskilte behov fra 8.-10. trinn og på videregående skole

Det kreves ikke oppholdsbetaling for tilbud før og etter skoletid til barn med særskilte behov fra 8.-10. trinn og på videregående skole.

12.4 Fastsettelse av kurspriser og avgifter for opplæring i norsk og samfunnsfag for voksne innvandrere

Byrådet gis fullmakt til å fastsette følgende satser innenfor rammen av vedtatt budsjett:

- Kurspriser for opplæring i norsk og samfunnskunnskap for betalingselever
- Prøveavgifter for avsluttende prøve i norsk og avsluttende prøver i samfunnskunnskap for betalingselever og personer med rett, som må gå opp til ny prøve
- Prøveavgifter for å gjennomføre statsborgerskapsprøve

12.5 Fastsetting av timepris ved salg av fysioterapitjenester

Pris for kjøp og salg av fysioterapitjenester mellom bydelene justeres i samsvar med bydelsdeflator, 4,44 % og settes i 2027 til kr. 582 for 60 minutters behandling og kr. 439 for 45 minutters behandling.

12.6 Pris pr vektet sykehjemsplass 2027

Prisen pr vektet sykehjemsplass i 2027 fastsettes til kr 1 233 207

12.7 Pris på helsehusplasser med varighet på mer enn 40 døgn

For opphold i helsehus som sammenhengende varer mer enn 40 døgn økes prisen pr døgn for bydelene med 10 prosent fra og med dette tidspunkt.

12.8 Salgspris for forsterkede plasser for yngre med demenssykdom ved Furuset Hageby

Salgspris for forsterkede plasser for yngre med demenssykdom ved Furuset Hageby skal være kostnadsdekkende og fastsatt i samsvar med vedtatte effektiviseringskrav og inntektsforutsetninger. Når avtaler om kjøp av tjenester inngås skal det være dialog med kjøperbydel om tjenesteinnhold. Justering av pris på avtaler om salg av tjenester til bydelene skal holdes innenfor kommunens deflator. Ved aktivitetsendringer i tjenestekjøpene skal avtalene reforhandles i dialog med kjøperbydelene.

12.9 Salgspris for nevrologiske plasser ved Majorstuhjemmet

Salgspris for nevrologiske plasser ved Majorstuhjemmet skal være kostnadsdekkende og fastsatt i samsvar med vedtatte effektiviseringskrav og inntektsforutsetninger. Når avtaler om kjøp av tjenester inngås skal det være dialog med kjøperbydel om tjenesteinnhold. Justering av pris på avtaler om salg av tjenester til bydelene skal holdes innenfor kommunens deflator. Ved aktivitetsendringer i tjenestekjøpene skal avtalene reforhandles i dialog med kjøperbydelene.

12.10 Kostøre i sykehjem

Kostøret i sykehjem fastsettes til kr 153 pr. dag.

12.11 Egenbetaling for trygghetsalarm

Egenbetaling for trygghetsalarm

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag - i henhold til forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester *1)*	Månedssats i kroner

Fra kr 409 647 (over 3G)	332

1) Alminnelig inntekt 2025 tillagt ev. utenlandsk pensjon og hjelpestønad til hjelp i huset, og fratrukket ev omsorgslønnsbidrag i alminnelig inntekt. Inntekten gjelder for husstanden, dvs. hjelpemottaker og ektefelle/partner/samboer, evt. også foreldres inntekt dersom hjelpemottaker er under 18 år.

Egenbetaling på kr 332 pr mnd. Omfatter både innendørs og utendørs alarmer (inklusiv SIM-kort).

Bydelene gis fullmakt til å avgjøre om de vil innkreve egenandeler på trygghetsalarmer eller dekke dette selv.

12.12 Behovsprøving ved vedtak om utvidede trygghetspakker

Personer over 75 år skal ha rett på å få trygghetsalarm til innendørs bruk når de selv ønsker dette, dvs. uten at bydelen gjør en behovsvurdering. Søknader om tildeling av alarmer og utstyr utover digital trygghetsalarm til innebruk skal behovsprøves før vedtak om slike utvidede trygghetspakker fattes. Dette skal gjelde for alle aldersgrupper.

12.13 Egenandel på anskaffelse av utstyr når brukerens husholdningsinntekt er over 2G

Leiepriser for teknisk utstyr finansieres 100 % av Oslo kommune. For utstyr som kjøpes inn av kommunen betaler bruker 50 % av innkjøpspris som egenandel når brukerens husholdningsinntekt er over 2G. Brukere med husholdningsinntekt under 2G fritas for egenandel.

12.14 Egenandel på installasjon av utstyr når brukerens husholdningsinntekt er over 2G

Engangskostnaden for installasjon av alle typer trygghetsalarmer og tilleggsutstyr skal betales av brukeren når brukerens husholdningsinntekt er over 2 G. Brukere med husholdningsinntekt under 2G fritas for egenandel. Bydelene gis anledning til å frita personer som allerede har trygghetsalarm for ny installasjonskostnad ved utskiftning av eksisterende utstyr.

12.15 Egenbetaling for praktisk bistand og opplæring

Maksimal egenandel per måned for hjemmetjenester i husholdninger med inntekt under 2G vedtas hvert år i statsbudsjettet. Egenandeler som foreslås i tilleggsinnstillingen:

Egenbetaling for praktisk bistand og opplæring.

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag - i henhold til forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester 1)	Timesats i kroner	Utgiftstak i kroner pr. mnd/pr år (timer)
Under kr 273 098 (under 2 G) *2)*	40	kr 245 pr. mnd. (6 timer)
Fra kr 273 098 (2-3 G)	99	kr 9 900 pr. år (100 timer)
Fra kr 409 647 (3-4 G)	252	kr 25 200 pr. år (100 timer)
Fra kr 546 196 (over 4 G)	416	Kr 41 600 pr. år (100 timer)

1) Alminnelig inntekt 2025 tillagt ev. utenlandsk pensjon og hjelpestønad til hjelp i huset, og fratrukket ev omsorgslønnsbidrag i alminnelig inntekt. Inntekten gjelder for husstanden, dvs. hjelpemottaker og ektefelle/partner/samboer, evt. også foreldres inntekt dersom hjelpemottaker er under 18 år.
2) Dersom husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er under 2 G, skal samlet vederlag for tjenester ikke overstige et utgiftstak på kroner 245 pr. måned i 2026. Jfr. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 10. Utgiftstaket reguleres hvert år i

statsbudsjettet som legges frem i oktober og vedtas i desember. Revidert utgiftstak for inntekter under 2 G legges derfor fram i tilleggsinnstillingen for budsjett 2027.

12.16 Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold

Veiledende norm for økonomisk sosialhjelp til livsopphold prisjusteres med 3,4 % (kommunal deflator) og fastsettes slik fra 1.1.2027:

Sak 1 2025	**Veiledende norm pr måned**
Enslige aleneboende	9 726
Ektepar/samboere	15 262
Enslige forsørgere	11 350
Mottakere i bofellesskap	7 378
Barn 0-5 år	4 412
Barn 6-10 år	4 412
Barn 11-17 år	5 842
Unge hjemmeboende 18-23 år	5 842

12.17 Bydelsbetaling for opphold i rus-institusjoner/botiltak i rusomsorgen under Velferdsetaten:

1. Bydelsbetaling for opphold på rusinstitusjoner/botiltak under Velferdsetaten prisjusteres 3,4 % og utgjør kr 1 293 pr. døgn pr. beboer.

2. For Svingen, Lassonløkken, Adamstuen, Bjørnerud og i forsterket bolig er bydelsbetalingen kr 2 243 pr. døgn pr. beboer.

3. Velferdsetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for beboere med særlige utfordringer

12.18 Bydelsbetaling for øvrige institusjoner og botilbud under Velferdsetaten

Bydelsbetalingen justeres med 3,4 %.

12.19 Egenbetaling ved rusinstitusjoner og botilbud under Velferdsetaten

1. For opphold i omsorgsinstitusjoner under Velferdsetaten med full forpleining beregnes egenbetaling etter forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Egenbetalingen kan maksimalt utgjøre kr. 10 580 pr. måned.

2. For opphold i øvrige institusjoner under Velferdsetaten med redusert forpleining beregnes egenbetaling etter forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester (unntatt for akuttplasser og plasser ved Kirkens Bymisjon Holmen). Det er bydelene som beregner og krever inn egenbetalingen. Hvor mye egenbetaling som kan kreves vil variere som følge av ulik forpleining ved de ulike rehabiliteringsinstitusjonene.

Egenbetalingen ved den enkelte institusjon er prisjustert med 3,4 % og kan maksimalt utgjøre:

	Maks egenbetaling pr måned
Bjørnerud	7 600
Bygdøy	6 362
Dalsbergstiens hus	6 362
Frelsesarmeen Fagerborg	6 362
Karlsborg	7 929
Lassonløkken	8 094
Liakollen	7 600
Marcus Thranes hus	6 362
Østensjøveien hus	6 362
Østensjøveien Svingen	8 837

3. Byrådet gis fullmakt til å fastsette husleie for beboere i private og kommunale boligtiltak under Velferdsetaten

12.20 Bydelsbetaling for opphold i midlertidig botilbud i Velferdsetaten

Bydelsbetaling for opphold i midlertidig botilbud i Velferdsetaten justeres med 3,4 % og settes til kr 1 555 pr. døgn.

12.21 Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens institusjoner

1. Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens institusjoner justeres med 3,4 %.
2. Barne- og familieetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for beboere med særlige utfordringer.

12.22 Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens bo- og avlastningstilbud

1. Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens bo- og avlastningstilbud justeres med 3,4 %.
2. Barne- og familieetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for beboere med særlige utfordringer.

12.23 Bydelsbetaling for hjelpetiltaket MST i Barne- og familieetaten

Bydelsbetaling for hjelpetiltaket MST justeres med 3,4 % og settes til kr 590 pr. døgn.

12.24 Bydelsbetaling for opphold ved Aline og Frydenberg familieavdeling

Bydelsbetaling for opphold ved Aline og Frydenberg familieavdeling justeres med 3,4 %.

12.25 Betalingssatser fritidskort

Alder på barnet	Inntekt inntil 6G	Inntekt inntil 9G	Inntekt inntil 12G
6-12 år	3 300	2 700	2 200
13-19 år	4 900	4 100	3 300

12.26 Tilrettelagt transport: Egenandel for TT-reiser i Oslo

Egenandel for TT-reiser innenfor Oslos grenser prisjusteres med 3,4 % og settes til kr 60 for voksne og kr 30 for barn under 18 år.

12.27 Tilrettelagt transport: Egenandelstak for faste reiser til dagtilbud som alternativ til arbeid, og høyere utdanning

Det settes et egenandelstak tilsvarende egenandelen på 10 turer for voksne og 20 turer for personer under 18 år for faste TT-reiser. Egenandelstaket gjelder både i Oslo og Akershus.

12.28 Tilrettelagt transport: Egenandel for reisende til aktivitetsskole (AKS)/skolefritidsordning annet sted enn lokalisert til grunnskolen.

Månedlig egenandel for transporttjenester for reiser til aktivitetsskole (AKS)/skolefritidsordning på annet sted enn lokalisert til grunnskolen settes tilsvarende egenandelen på 10 turer for voksne og 20 turer for personer under 18 år for reiser i Oslo.

12.29 Tilrettelagt transport: Kvote – fritidsreiser

For brukere av transporttjenesten for forflytningshemmede fra og med 6 år settes kvoten til 150 reiser pr. år. For brukere som for første gang søker etter 1. juli, settes kvoten til 75 fritidsreiser første året. Det gis anledning til å søke om et begrenset antall tilleggsreiser.

12.30 Tilrettelagt transport: Egenandel for fritidsreiser til kommunene Lørenskog, Nittedal, Bærum og Nordre Follo geografisk begrenset til området som tidligere tilhørte Oppegård kommune

I forskrift om tilrettelagt transport med forflytningsvansker, Oslo kommune, § 9, er følgende gjort gjeldende: Dersom sterke helse- eller sosialmessige grunner tilsier det, og det foreligger et særskilt reisebehov, kan TT-brukere unntaksvis innvilges rett til å benytte et bestemt antall fritidsreiser etter avtalt formål i kommunene Bærum, Lørenskog, Nittedal og Nordre Follo begrenset til området som tidligere tilhørte Oppegård kommune. I Nordre Follo er retten til å benytte et bestemt antall fritidsreiser etter avtalt formål begrenset til området som før 01.01.2020 tilhørte Oppegård kommune. Egenandel for fritidsreiser til Lørenskog, Nittedal, Bærum og del av Nordre Follo begrenset til området som tidligere tilhørte Oppegård kommune, settes til kr. 120 for voksne og kr. 60 for barn under 18 år.

12.31 Tilrettelagt transport: Egenandel for faste reiser i Akershus

Egenandel for faste TT-reiser i Akershus, settes til kr 60 for voksne og kr 30 for barn under 18 år.

12.32 Tilrettelagt transport: Egenandel for fritidsreiser til Oslo lufthavn Gardermoen ved egne flyreiser

I forskrift om tilrettelagt transport med forflytningsvansker, Oslo kommune, § 9, er følgende gjort gjeldende: TT- brukere kan benytte fritidsreiser til Oslo lufthavn Gardermoen ved egen flyreise. Egenandelen for TT-reiser til Oslo lufthavn Gardermoen settes til kr 293 for voksne og kr 146 for barn under 18 år.

12.33 Administrasjonsgebyr for kommunale gravferder

Sats for administrasjonsgebyr for kommunale gravferder (gravferder uten pårørende) økes med 3,4 % til kr 2 403 fra 01.01.2027.

12.34 Leiepris for utenbys brukere for kapell og seremonirom

For utleie av kapell og seremonirom for utenbys brukere økes leieprisen med 3,4 % til kr 3 605 fra 01.01.2027.

12.35 Egenbetaling for elevplasser ved Oslo kulturskole

Egenbetaling for ordinære elevplasser i Oslo kulturskole økes med 3,4 % til kr 5 020 per elev fra 01.01.2027. Byrådet gis fullmakt til å endre øvrige priser innen rammen av vedtatt budsjett. I

tillegg gis byrådet fullmakt til å øke prisene for tilbud til voksne elever i Kulturskolen med inntil kr 2 000 per semester.

12.36 Gebyr for vann og avløp

Samlet gebyr for vann- og avløp økes med 28,9 % i 2027.

Vanngebyret øker med 39,7 % i 2027.

Avløpsgebyret øker med 12,8 % i 2027.

Tilknytningsgebyr vann økes 3,4 % i 2027.

Tilknytningsgebyr avløp økes 3,4 % i 2027.

Abonnements- og vannmålergebyret økes med 3,4 % i 2027.

12.37 Gebyr for tømming av slam og avløpsvann fra mindre avløpsanlegg

Satsene for tømmegebyr prisjusteres med kommunal deflator på 3,4 %. Sats pr kubikkmeter i 2027 settes til kr 644 eks. mva.

12.38 Gebyr for husholdningsrenovasjon

Gebyr for renovasjon økes med 2 % i 2027.

12.39 Tilsynsgebyr for ildsted (tidligere feiegebyret)

Tilsynsgebyret settes til kr 247 eks. mva.

Gebyr for utført feiing ved behov settes til kr 1 034 eks. mva. for den første skorsteinen, og kr 775 eks. mva. for de påfølgende.

12.40 Gebyr for unødig utrykning - Brann- og redningsetaten

Gebyr for unødig utrykning økes med kommunal deflator på 3,4 % og settes til kr 2 580 eks. mva.

12.41 Parkeringsavgift

Satser for beboerparkering

Taksten for helårs beboerparkeringstillatelse endres som skissert under.

	2026 Fossil	2027 Fossil	2026 Elektrisk	2027 Elektrisk
Ordinær beboerparkeringstillatelse indre by				
Bil	3 850	3 981	1 300	1 344
MC/moped	1 925	1 990	650	672
Næringsdrivende				
Én bil	8 620	8 913	2 160	2 233
To biler	18 680	19 315	4 680	4 839
Tre biler	30 190	31 216	7 560	7 817
Fire biler	43 130	44 596	10 800	11 167
Fem biler	57 510	59 465	14 400	14 890
Økning per bil over fem	14 375	14 864	3 600	3 722

Indre by (takstgruppe 2300) består av bydelene Frogner, St. Hanshaugen, Gamle Oslo, Grünerløkka og Sagene. Ytre by (takstgruppe 2310) består av bydelene Ullern, Nordre Aker, Alna, Stovner, Bjerke og Vestre Aker. Med fossil menes diesel-, bensin-, hybrid og ladbare hybridbiler.

Satser for parkeringsavgift

Takstene for bruk av kommunale parkeringsplasser endres som skissert under.

Takst-gruppe	Maks p-tid	Avgiftstid	Tidsenhet	2026 Fossil	2027 Fossil	2026 Elektrisk	2027 Elektrisk
2012	2 timer	13-20	1 time	93	96	47	49
2012	2 timer	13-20	2 timer	219	226	110	114
2020	2 timer	sep.20	1 time	93	96	47	49
2020	2 timer	sep.20	2 timer	219	226	110	114
2040	8 timer	00-24	1 time	93	96	Gratis	Gratis
2040	8 timer	00-24	2 timer	219	226	Gratis	Gratis
2040	8 timer	00-24	Per påfølgende halvtime	47	49	Gratis	Gratis
2200	2 timer	sep.20	1 time	71	73	36	37
2200	2 timer	sep.20	2 timer	141	146	70	72
2240	4 timer	sep.20	1 time	71	73	36	37
2240	4 timer	sep.20	2 timer	141	146	70	72
2240	4 timer	sep.20	3 timer	208	215	105	109
2240	4 timer	sep.20	4 timer	277	286	139	144
2250	Ubegr.	sep.20	1 time	71	73	36	37
2260	2 timer	sep.20	1 time	71	73	36	37
2260	2 timer	sep.20	2 timer	141	146	70	72
2300	Ubegr.	sep.20	1 time	71	73	36	37
2300	Ubegr.	sep.20	2 timer	141	146	70	72
2300	Ubegr.	sep.20	3 timer	208	215	105	109
2300	Ubegr.	sep.20	4 timer	277	286	139	144
2300	Ubegr.	sep.20	5-24 timer	345	357	173	179
2310*	Ubegr.	sep.20	1 time	41	42	21	22
2310*	Ubegr.	sep.20	2 timer	84	87	42	43
2310*	Ubegr.	sep.20	3 timer	126	130	63	65
2310*	Ubegr.	sep.20	4 timer	169	175	85	88
2310*	Ubegr.	sep.20	5-24 timer	211	218	106	110
2520	4 uker	sep.20	1 time	71	73	36	37
2520	4 uker	sep.20	1 uke	395	408	198	205
2520	4 uker	sep.20	4 uker	1 415	1 463	708	732
2600*	2 timer	sep.20	1 time	41	42	21	22
2600*	2 timer	sep.20	2 timer	88	91	45	47
2650*	4 uker	sep.20	1 time	21	22	10	10
2650*	4 uker	sep.20	1 døgn	95	98	48	50
2650*	4 uker	sep.20	1 uke	245	253	123	127
2650*	4 uker	sep.20	4 uker	884	914	442	457
2700*	Ubegr.	sep.20	1 time	21	22	10	10
2850	1 døgn	sep.20	1 time	21	22	10	10
2850	1 døgn	sep.20	1 døgn	95	98	58	60
2880	Ubegr.	sep.20	1 time	21	22	13	13
2960*	4 uker	sep.20	1 time	21	22	13	13
2960*	4 uker	sep.20	1 døgn	95	98	58	60
2960*	4 uker	sep.20	1 uke	245	253	123	127
2960*	4 uker	sep.20	4 uker	884	914	442	457

*: For takstgruppene 2310, 2600, 2650, 2700 og 2960 gjelder satsene i tabellen kun mandag til fredag. Satsen for lørdager er fastsatt til 1 krone per time for fossile og elektriske kjøretøy, med en maksimal døgnpris på 11 kroner.

Oversikt, takstgrupper:

2012 – Gateparkering innenfor Ring 1, kombinert med lastesone
2020 – Gateparkering utenfor Ring 1
2040 – Næringsparkering innenfor Ring 1
2200 – Gateparkering mellom Ring 1 og Ring 3
2240 – Jordal Park
2250 – Gateparkering mellom Ring 1 og Ring 3
2260 – Gateparkering mellom Ring 1 og Ring 3

2300 – Gjesteparkering i beboersonen, indre by
2310 – Gjesteparkering i beboersonen, ytre by
2520 – Gateparkering mellom Ring 1 og Ring 3
2600 – Gateparkering utenfor Ring 3
2650 – P-plasser utenfor Ring 3
2700 – P-plasser utenfor Ring 3
2850 – P-plasser fritidsparkering
2880 – P-plasser fritidsparkering
2960 – P-plasser fritidsparkering

12.42 Betaling for vigsler

Betaling for vigsel for innbyggere fra andre kommuner, innen vanlig tid og sted	Betaling for vigsel på lørdager i Oslo rådhus og Heftyevillaen	Betaling for vigsel på lørdager i leide lokaler	Betaling for vigsel etter brudeparets ønske utenfor kommunens vanlige tilbud om tid og sted
3 296	3 614	4 733	7 279

Økonomireglementet

13. Byrådets forslag til økonomireglement for 2027 vedtas.

Kommunens tjenesteområder

Bydelene (HLS, SET og UTD)

Sektoransvar

Dette kapitlet omfatter bydelsøkonomi. Her presenteres økonomiplan 2027–2030 for bydelene samlet og alle sentrale avsetningskapitler. Dette omfatter tjenesteområder under både Byrådsavdeling for helse (HLS), Byrådsavdeling for utdanning (UTD) og Byrådsavdeling for sosiale tjenester (SET).

Hovedtall på sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype	Dok 3/2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Driftsutgifter	29 938,4	36 124,0	36 102,1	36 054,3	36 082,1
Driftsinntekter	-55,0	-4 429,0	-4 429,0	-4 429,0	-4 429,0
Totalsum	**29 883,4**	**31 695,0**	**31 673,1**	**31 625,3**	**31 653,1**

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**29 883 437**	**29 883 437**	**29 883 437**	**29 883 437**
Vedtak forrige periode				
Aldersvennlig transport - overføring til bydeler (FO3)	15 000	15 000	15 000	15 000
Aldersvennlig transport – overføring til bydeler (kap. 308)	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Avsetning til etablering av barnehageplasser - (planlegging og prosjektering)	9 000	9 000	9 000	9 000
Bosetting flyktninger år 2-5	-540 211	-540 211	-540 211	-540 211
Bosettingstilskudd flyktninger	355 193	222 471	145 041	145 041
Demografikompensasjon (FO2B)	-9 000	-17 000	-24 000	-24 000
Demografikompensasjon (FO2C)	-5 000	-8 000	-11 000	-11 000
Demografikompensasjon (FO3)	233 000	506 000	762 000	762 000
Driftsmidler til nytt fagsystem for barnehage (kap. 306)	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Etablering av nye barnehageplasser (planlegging og prosjektering) (kap. 306)	-399	-399	-399	-399
Ferie- og deltidsjobber til unge	0	-6 500	-6 500	-6 500
Finansiering av ny byomfattende spesialbarnehage	6 200	6 200	6 200	6 200
Fordeling bydelene 2026	0	0	0	0
Generell rammereduksjon avsetning sosiale tjenester (kap. 307)	-3 765	-4 710	-5 700	-5 700
Generell rammereduksjon bydelene	-147 494	-297 643	-424 728	-424 728
Generell rammereduksjon sentrale avsetninger helse (kap. 308)	-306	-506	-634	-634
Gevinstrealisering flyktningeportalen	-1 660	-1 660	-1 660	-1 660

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Justering av kapittel 305 Bydelene – etablering av nye plasser (kap. 305)	18 267	18 359	18 359	18 359
Kompensasjon tomgangsleie Omsorg+ (kap. 308)	-3 100	-3 100	-3 100	-3 100
Korrigering i fremføring av merforbruk etter 4 % regelen fra 2024 til 2025 (flere bydeler)	115 018	115 018	115 018	115 018
Kvalitet og kompetanse i barnehagen (kap. 306)	-500	-500	-500	-500
Kvalitets- og kompetansemidler (kap. 306)	0	-2 000	-2 000	-2 000
Midlertidige plasser for Sofies Hage barnehage (kap. 305)	-500	-500	-500	-500
Opphør av avdrag på inventar og utstyr i nytt bydelshus (Bydel Søndre Nordstrand)	2 000	2 000	2 000	2 000
Rammereduksjon avsetninger barn og unge (kap. 303)	0	-500	-500	-500
Rammereduksjon avsetninger barn og unge OVK (kap. 303)	-530	-530	-530	-530
Rammereduksjon avsetninger diverse barnehagetiltak (kap. 306)	-1 499	-2 882	-4 065	-4 065
Sentral BPA-enhet – evaluering (kap. 308)	200	-400	-400	-400
Språkstimulering førskolebarn (kap. 306)	899	899	899	899
Teknisk justering (FO2B) (SET)	-2 221	-1 721	-1 721	-1 721
Ungt utenforskap - styrket ungdomsarbeid i Nav	4 550	4 550	4 550	4 550
Økonomisk sosialhjelp	-34 000	-34 000	-34 000	-34 000
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**-20 858**	**-53 265**	**-14 081**	**-14 081**
Vedtak forrige periode	**-20 858**	**-53 265**	**-14 081**	**-14 081**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**29 862 579**	**29 830 172**	**29 869 356**	**29 869 356**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 218 203**	**1 218 203**	**1 218 203**	**1 218 203**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 218 203**	**1 218 203**	**1 218 203**	**1 218 203**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon bydelene	0	0	0	-129 222
Generell rammereduksjon bydelene - avsetning helse	0	0	0	-153
Generell rammereduksjon bydelene - avsetning sosiale tjenester	0	0	0	-803
Generell rammereduksjon diverse barnehagetiltak	0	0	0	-509
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-130 687**
Andre tekniske justeringer				
Aktivitetsendringer i kommunale barnehager (FO2A)	0	0	0	0
Bosettingstilskudd flyktninger	64 400	95 000	111 500	107 500
Bydel Gamle Oslo - sosialagenter	3 150	3 150	3 150	3 150
Demografikompensasjon (FO2B)	2 000	3 000	4 000	0
Demografikompensasjon (FO2C)	1 000	2 000	2 000	5 000
Demografikompensasjon (FO3)	-21 000	-16 000	-14 000	244 000
Endring pensjon OPF	111 953	111 953	111 953	111 953
Felles regnskapstjeneste	-25 410	-25 410	-25 410	-25 410
Integreringstilskudd årgang 2-5	0	0	0	0
Justering av kapittel 305 Bydelene - etablering av nye plasser	32 000	38 000	38 000	38 000
Kommunalt rustilskudd innlemmet i rammetilskuddet - særskilt fordeling til bydelene	77 000	77 000	77 000	77 000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Kompensasjon tomgangsleie Omsorg+ (kap. 308)	0	0	0	2 000
Korrigering i fremføring av merforbruk etter 4 % regelen fra 2025 til 2026 (flere bydeler)	-175 111	0	0	0
Kvalitetsreform barnevern - familieråd rekruttering av fosterhjem (307)	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Lønns- og prisjustering særskilte tildelinger	77 296	77 296	77 296	77 296
Mortensrud HUB	1 800	1 800	1 800	1 800
Overføring av midler til Utdanningsetaten - avvikling av midlertidige barnehagelokaler (kap. 306)	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Overføring av midler til Utdanningsetaten - generell planlegging av barnehager (kap. 306)	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-10 946	0	-3 489	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-1 650	-1 650	-1 650	-1 650
Reduksjon i midler avsatt til forprosjektkostnader (kap. 306)	-8 700	0	0	0
Sosialagenter Bydel Gamle Oslo (kap. 307)	-3 150	-3 150	-3 150	-3 150
Styrking av barneverntjenestene i bydelene	0	0	0	0
Tilbakeføring - Korrigering i fremføring av merforbruk etter 4 % regelen fra 2025 til 2027 (flere bydeler)	175 111	0	0	0
Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet	0	0	0	0
Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet (kap.307)	0	0	0	0
Ungt utenforskap - styrket ungdomsarbeid i NAV	9 100	9 100	9 100	9 100
Ungt utenforskap - styrket ungdomsarbeid i NAV (kap. 307)	-9 100	-9 100	-9 100	-9 100
Økonomisk sosialhjelp	200 000	200 000	200 000	200 000
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**493 643**	**556 889**	**572 900**	**831 389**
Nye tiltak				
Bydelsreformen (kap. 308)	46 800	0	0	0
Kveldsåpent dagsenter (Kap. 308)	3 000	3 000	3 000	3 000
Ny byomfattende spesialbarnehage i Bydel Søndre Nordstrand (F02A)	4 033	8 065	8 065	8 065
Styrking av barneverntjenestene i bydelene	14 700	14 700	14 700	14 700
Tilskudd til etablering av fritidsklubb Hovinbyen	3 000	3 000	0	0
Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet	7 800	7 800	7 800	7 800
Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet (kap.307)	2 000	2 000	2 000	2 000
Trygge og sammenhengende tjenester til barn og unge, styrket barnevern: Styrket SaLTo i bydelene	9 240	9 240	9 240	9 240
Ungt utenforskap - ferie- og deltidsjobber for ungdom (SET)	10 000	0	0	0
Ungt utenforskap: Styrket psykisk helsehjelp for ungdom (FO2C)	20 000	20 000	20 000	20 000
Sum Nye tiltak	**120 573**	**67 805**	**64 805**	**64 805**

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Konkrete innsparingstiltak				
Gevinster av bydelsreformen	0	0	-100 000	-200 000
Sum Konkrete innsparingstiltak	**0**	**0**	**-100 000**	**-200 000**
Endringer	**614 216**	**624 694**	**537 705**	**565 507**
Ramme 2027-2030	**31 694 998**	**31 673 069**	**31 625 264**	**31 653 066**

Vedtak forrige periode

Aldersvennlig transport - overføring til bydeler (FO3)
I budsjett 2026 ble tiltaket vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Aldersvennlig transport – overføring til bydeler (kap. 308)
Tiltaket gjelder finansiering aldersvennlig transport i bydelene som er vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Avsetning til etablering av barnehageplasser - (planlegging og prosjektering)
I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 på 9 mill. til planlegging og prosjektering av barnehager. Midlene overføres til Utdanningsetaten, som har tatt over ansvaret som operativ bestiller av barnehager.

Bosetting flyktninger år 2-5
Bosettingstilskudd for årgang 2-5 fordeles til bydelene som en særskilt tildeling hvert år.

Bosettingstilskudd flyktninger
Bosettingstilskudd til flyktninger i vedtatt budsjett justert ut fra bosatte og forventet boende i tilskuddperioden. Bosettingstilskudd for årgang 2-5 overføres til bydelene som en særskilt tildeling årlig.

Demografikompensasjon (FO2B)
Demografikompensasjon er lagt inn i økonomiplan 2026–2029 basert på tidligere folketall. Dette justeres i økonomiplanen for 2027-2030 basert på oppdaterte folketall. Samlet demografikompensasjon for FO2B utgjør -9 mill. i 2027, -17 mill. i 2028 og -24 mill. i 2029 og 2030.

Demografikompensasjon (FO2C)
Demografikompensasjon er lagt inn i økonomiplan 2026–2029 basert på tidligere folketall. Dette justeres i økonomiplanen for 2027–2030 basert på oppdaterte folketall. Samlet demografikompensasjon for FO2C 2027–2030:

2027: -4 mill.
2028: -6 mill.
2029: -9 mill.
2030: -6 mill.

Demografikompensasjon (FO3)
Demografikompensasjon er lagt inn I økonomiplan 2026–2029 basert på tidligere folketall. Dette justeres i økonomiplanen for 2027–2030 basert på oppdaterte folketall. Samlet

demografikompensasjon for FO3 2027–2030:

2027: 212 mill.
2028: 490 mill.
2029: 748 mill.
2030: 1 006 mill.

Driftsmidler til nytt fagsystem for barnehage (kap. 306)
Ettårig bevilgning i 2026 til anskaffelse av nytt fagsystem som ikke er videreført fra 2027.

Etablering av nye barnehageplasser (planlegging og prosjektering) (kap. 306)
I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 0,4 mill. i bevilgningen til planlegging og prosjektering av nye barnehageplasser.

Ferie- og deltidsjobber til unge
I vedtatt budsjett er styrking av ferie- og deltidsjobber med 11,5 mill. i 2026 redusert med 6,5 mill. til 5 mill. fra 2028.

Finansiering av ny byomfattende spesialbarnehage
I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 på 6,2 mill. til å dekke merutgifter i den nye byomfattende spesialbarnehagen i Bydel Stovner. Midlene settes av på den særskilte tildelingen til byomfattende spesialbarnehager.

Generell rammereduksjon avsetning sosiale tjenester (kap. 307)
Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 3,8 mill. i 2027 økende til 5,7 mill. i 2029.

Generell rammereduksjon bydelene
Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 147,494 mill. i 2027 økende til 424,728 mill. i 2029. Samlet rammereduksjon for bydelene er slik i økonomiplanperioden:

2027: 147,494 mill.
2028: 297,643 mill.
2029: 424,728 mill.
2030: 553,950 mill.

Generell rammereduksjon sentrale avsetninger helse (kap. 308)
Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,306 mill. i 2027 økende til 0,634 mill. i 2029. Samlet rammereduksjon på kapitelet er slik i økonomiplanperioden:

2027: 0,306 mill.
2028: 0,506 mill.
2029: 0,634 mill.
2030: 0,787 mill.

Gevinstrealisering flyktningeportalen
I vedtatt budsjett er det satt av investeringsmidler til utvikling og digitalisering av en flyktningeportal. Portalen skal blant annet bidra til samordning og integrering av ulike

fagsystemer som forventes å gi gevinster. Deler av gevinsten tilbakeføres til bykassen ved å redusere rammen på kap. 307 fra og med 2027 med 1,66 mill. årlig.

Justering av kapittel 305 Bydelene – etablering av nye plasser (kap. 305)
I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 på kapittel 305 Bydelene - etablering av nye barnehager på 18,3 mill. i 2027 og 18,4 mill. fra 2028.

Kompensasjon tomgangsleie Omsorg+ (kap. 308)
Engangsbevilgning til kompensasjon for tomgangsleie Omsorg+ er ikke videreført.

Korrigering i fremføring av merforbruk etter 4 % regelen fra 2024 til 2025 (flere bydeler)
Tilbakeføring av utsatt inndekking av merforbruk i 2024 for bydelene Vestre Aker, Søndre Nordstrand, St. Hanshaugen og Ullern.

Kvalitet og kompetanse i barnehagen (kap. 306)
I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 i avsetningen til kvalitet og kompetanse i barnehagene på 0,5 mill.

Kvalitets- og kompetansemidler (kap. 306)
I revidert budsjett 2025 ble det inndratt 4 mill. i ubrukte overførte øremerkede midler avsatt til kvalitets- og kompetansetiltak i barnehagesektoren. Midlene er benyttet i 2026 og 2027 til satsinger som følger opp kvalitet- og kompetansetiltak i Strategi for kvalitet i Oslo kommunale barnehager. Omdisponeringen innebærer en reduksjon på kapitlet på 2 mill. fra 2028.

Midlertidige plasser for Sofies Hage barnehage (kap. 305)
I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 0,5 mill. i bevilgningen til drift av midlertidige plasser for barnehagen Sophies Hage på Rosenhoff.

Opphør av avdrag på inventar og utstyr i nytt bydelshus (Bydel Søndre Nordstrand)
Bydel Søndre Nordstrand ble i 2021 innvilget et lån på 10 mill. for å finansiere inventar og utstyr i nytt bydelshus. Lånet nedbetales med årlig trekk på 2 mill. Fra og med 2027 tilbakeføres 2 mill. til bydelsrammen.

Rammereduksjon avsetninger barn og unge (kap. 303)
Det er innarbeidet et rammekutt på 0,8 mill. i 2025 økende til 2,4 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,8 mill. i 2025 økende til 3,1 mill. i 2028.

Rammereduksjon avsetninger barn og unge OVK (kap. 303)
I tidligere vedtatt økonomiplan er det innarbeidet et rammekutt på 0,2 mill. i 2026 og 0,7 mill. i 2027.

Rammereduksjon avsetninger diverse barnehagetiltak (kap. 306)
Tidligere vedtatt rammekutt på 1,5 mill. i 2027, økende til 4,1 mill. i 2029.

Sentral BPA-enhet – evaluering (kap. 308)
Det er opprettet en prøveordning med et sentralt rådgivende BPA-team i Helseetaten. Prøveordningen varer i 1,5 år og evalueres underveis. Det er satt av 0,4 mill. i 2026 og 0,6 mill. i 2027 til finansiering av evalueringen.

Språkstimulering førskolebarn (kap. 306)
I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 i avsetningen til språkstimuleringstiltak for barn i barnehagealder på 0,9 mill.

Ungt utenforskap - styrket ungdomsarbeid i Nav
Byrådet vil styrke ungdomsteamene på de lokale Nav-kontorene slik at flere unge følges opp raskere og bedre enn i dag. I vedtatt budsjett ble det satt av øremerkede midler til arbeid i Nav med en dedikert ressurs til oppsøkende og forebyggende ungdomsarbeid i bydelene med størst utfordring med ungt utenforskap. Avsetningen var 4,55 mill. i 2026 (halvårsvirkning) og 9,1 mill. årlig fra 2027.

Økonomisk sosialhjelp
I vedtatt budsjett er tiltaket redusert med 34 mill.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon bydelene
Det er innarbeidet en generell rammereduksjon i bydelsrammen fra 2030 på 129,222 mill. Samlet rammereduksjon er 147,494 mill. i 2027, økende til 553,95 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon bydelene - avsetning helse
Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på kapitlet fra 2030 på 0,153 mill. Samlet rammereduksjon på kapitlet er 0,306 mill. i 2027, økende til 0,787 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon bydelene - avsetning sosiale tjenester
Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,8 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 3,8 mill. i 2027, økende til 6,5 mill. i 2030.

Generell rammereduksjon diverse barnehagetiltak
Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,5 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 1,5 mill. i 2027, økende til 4,6 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Aktivitetsendringer i kommunale barnehager (F02A)
Bydelsrammen foreslås økt med 107,8 mill. grunnet økning i antall heltidsekvivalenter i kommunale barnehager i 2025 og vekst i husleieutgifter. Midlene overføres fra det sentrale avsetningskapitlet 305.

Bosettingstilskudd flyktninger
Bosettingstilskudd flyktninger ut fra at Oslo bosetter 600 flyktninger i 2027 og inntil 160 selvbosettere og at bosatte i Oslo bor i Oslo i tilskuddsperioden på 5 år.

Bydel Gamle Oslo - sosialagenter
Midlene satt av til sosialagenter på tre skoler i Bydel Gamle Oslo fra og med 2026 fordeles til bydelen som en særskilt tildeling fra og med 2027.

Demografikompensasjon (FO2B)
Avventer deling pr. FO

Demografikompensasjon (FO2C)
Det justeres i økonomiplanen for 2027–2030 basert på oppdaterte folketall. Samlet demografikompensasjon for FO2C 2027–2030:

2027: -4 mill.
2028: -6 mill.
2029: -9 mill.
2030: -6 mill.

Demografikompensasjon (FO3)
Det justeres i økonomiplanen for 2027–2030 basert på oppdaterte folketall. Samlet demografikompensasjon for FO3 2027–2030:

2027: 212 mill.
2028: 490 mill.
2029: 748 mill.
2030: 1 006 mill.

Endring pensjon OPF
Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste
I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres

fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Integreringstilskudd årgang 2-5

Bosettingstilskudd for årgang 2-5 fordeles til bydelene som en særskilt tildeling.

Justering av kapittel 305 Bydelene - etablering av nye plasser

Det foreslås en økning på kapittel 305 Bydelene - etablering av nye barnehager på 32 mill. for 2027 og 38 mill. for 2028, 2029 og 2030. Midlene skal dekke forventet økning i husleieutgifter og drift av plasser som følge av nyetablering.

Kommunalt rustilskudd innlemmet i rammetilskuddet - særskilt fordeling til bydelene

Statlig tilskudd til kommunalt rusarbeid ble innlemmet i kommunens rammetilskudd i 2026. Tilskuddsordningen kom i stand som oppfølging av Opptrappingsplan for rusfeltet 2007-2012, bydelene mottok 77 mill. i 2025. Byrådet viderefører tilskuddet prisjustert og fordeler 80,4 mill. til bydelene som en særskilt tildeling.

Kompensasjon tomgangsleie Omsorg+ (kap. 308)

I henhold til verbalvedtak 10.4.3/2020 gis bydelene kompensasjon for tapte leieinntekter ved førstegangs innflytting i Omsorg+ tilsvarende 80 % dekning av tomgangsleie første fire måneder etter overtagelsesdato. I 2030 er det planlagt for åpning av nytt Omsorg+ på Mortensrud, og det settes av midler i 2030 til dekning av dette.

Korrigering i fremføring av merforbruk etter 4 % regelen fra 2025 til 2026 (flere bydeler)

I samsvar med økonomireglementet for 2025 – punkt 6 Instruks for økonomiforvaltingen kan bydeler med merforbruk over 2 % vedta å dekke merforbruket over en toårsperiode, men slik at minimum 2 % av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak dekkes inn påfølgende budsjettår og resten i år to. Fem bydeler har vedtatt å inndekke merforbruk over to år basert på ovennevnte bestemmelser.

Kap. 004 Bydel St. Hanshaugen
Bydelen har vedtatt å inndekke 2 % i 2026. Resterende beløp på 26,310 mill. må inndekkes i 2027.

Kap. 007 Bydel Vestre Aker
Bydelen har vedtatt å inndekke 2 % i 2026. Resterende beløp på 41,283 mill. må inndekkes i 2027.

Kap. 012 Bydel Alna
Bydelen har vedtatt å inndekke 2 % i 2026. Resterende beløp på 20,235 mill. må inndekkes i 2027.

Kap. 013 Bydel Østensjø
Bydelen har vedtatt å inndekke 2 % i 2026. Resterende beløp på 48,128 mill. må inndekkes i 2027.

Kap. 015 Bydel Søndre Nordstrand
Bydelen har vedtatt å inndekke 2 % i 2026. Resterende beløp på 39,155 mill. må inndekkes i 2027.

Kvalitetsreform barnevern - familieråd rekruttering av fosterhjem (307)
Byrådet vil styrke rekrutteringen av fosterhjem, særlig i barnas familie og nære nettverk. Familieråd er en effektiv metode for å mobilisere familie og nettverk i barnevernssaker, og bidrar også til økt rekruttering av fosterhjem i barnets nettverk og nærmiljø der det er behov for en slik løsning. Barne- og familieetaten tilføres 2,5 mill. årlig for å styrke arbeidet fra midler satt av på barnevernfeltet.

Overføring av midler til Utdanningsetaten - avvikling av midlertidige barnehagelokaler (kap. 306)
Det foreslås å overføre avsatte midler i budsjettet på kap. 306 Bydelene -diverse barnehagetiltak til avvikling av midlertidige barnehagelokaler til Utdanningsetatens budsjettkap. 200. Midlene øremerkes og gjøres overførbare.

Overføring av midler til Utdanningsetaten - generell planlegging av barnehager (kap. 306)
Utdanningsetaten har tatt over ansvaret som operativ bestiller av barnehager. I den forbindelse foreslås det å overføre avsatte midler i budsjettet til generell planlegging av barnehageprosjekter til Utdanningsetaten.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr
Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)
Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Reduksjon i midler avsatt til forprosjektkostnader (kap. 306)
I henhold til nye rutiner settes det av midler til forprosjektering av barnehager på investeringsbudsjettet til Utdanningsetaten på kap. 200. Det foreslås derfor å redusere avsatte midler til forprosjektkostnader på kap. 306 med 8,7 mill. i 2027.

Sosialagenter Bydel Gamle Oslo (kap. 307)
Midlene satt av i vedtatt budsjett til sosialagenter på tre skoler i Bydel Gamle Oslo fra og med 2026, fordeles til bydelen som en særskilt tildeling fra og med 2027.

Styrking av barneverntjenestene i bydelene

Byrådet er opptatt av at barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg når de trenger det og at barnevernet skal være til støtte for barna og familiene deres. Barn, unge og deres familier skal motta barnevernstjenester som oppleves som trygge og virkningsfulle. Byrådet foreslår å styrke barneverntjenestene i bydelene med 26,5 mill. i 2026.

Tilbakeføring - Korrigering i fremføring av merforbruk etter 4 % regelen fra 2025 til 2027 (flere bydeler)

Bystyret vedtok i sak 207/26 om bydelsreform 2028 at alt arvet underskudd per 1. juli 2026, altså det fremførbare merforbruket i bydelene, slettes. I tråd med gjeldende praksis fikk fem bydeler ved bystyrets behandling av revidert budsjett 2026 utsatt krav om å inndekke deler av sitt merforbruk i 2025 til 2027. Dette merforbruket er en del av et arvet underskudd per 1. juli 2026 og vil derfor samsvar med vedtakspunktet over bli slettet. Dette fordeler seg slik på fem bydeler:

St. Hanshaugen	26,310 mill.
Vestre Aker	41,283 mill.
Alna	20,235 mill.
Østensjø	48,128 mill.
Søndre Nordstrand	39,155 mill.

Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet

Byrådet foreslår midler til styrket internkontroll og til tiltak som skal gi varige forbedringer i kvalitet, trygghet og samhandling i barnevernet. I alt 8,1 mill. prisjustert fordeles på alle bydelene som en øremerket særskilt tildeling.

Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet (kap.307)

Byrådet setter av 2 mill. til styrket internkontroll og til tiltak som skal gi varige forbedringer i kvalitet, trygghet og samhandling i barnevernet. Midlene kommer i tillegg til 8,1 mill. til bydelene fordelt som en øremerket særskilt tildeling og 5,5 mill. til Barne- og familieetaten fra og med 2027.

Ungt utenforskap - styrket ungdomsarbeid i NAV

Som en del av satsingen ungt utenforskap videreføres styrket ungdomsarbeid i NAV fra 2026. I alt 9,1 mill. fordeles som en særskilt tildeling til bydelene Grünerløkka, Frogner, Gamle Oslo, Alna, Nordre Aker, Søndre Nordstrand og Sagene.

Ungt utenforskap - styrket ungdomsarbeid i NAV (kap. 307)

Som en del av satsingen ungt utenforskap videreføres styrket ungdomsarbeid i NAV fra 2026. I alt 9,1 mill. fordeles som en særskilt tildeling til bydelene Grünerløkka, Frogner, Gamle Oslo, Alna, Nordre Aker, Søndre Nordstrand og Sagene.

Økonomisk sosialhjelp

Byrådet foreslår å øke bydelenes budsjetter med 200 mill. som følge av økte utgifter til økonomisk sosialhjelp.

Nye tiltak

Bydelsreformen (kap. 308)

Byrådet foreslår å sette av 46,8 mill. i 2027 til gjennomføring av bydelsreformen. Dette dekker sentral prosjektledelse og ekstern bistand til sentral og lokal prosjektledelse.

Kveldsåpent dagsenter (Kap. 308)

Etablering av kveldsåpent dagsenter har ikke gått som ønsket fordi etterspørselen etter plassene har vært lav. Det er en ambisjon om at tilbudet skal bli mer kjent, og få økt bruk. Byrådet vil derfor at tilbudet skal etableres uavhengig av bydelenes bestillinger og foreslår å sette av 3 mill. i 2027 og 6 mill. årlig fra 2028 til formålet.

I 2025 ble det bevilget en øremerket og overførbare avsetning på Sykehjemsetatens kapittel. Den lave etterspørselen gjør at engangsbevilgningen kan finansiere tilbudet i Sykehjemsetaten i 2027.

Den foreslåtte avsetningen skal finansiere kveld/helgebemanning og servering for åtte kommunalt driftede dagsenter i Sykehjemsetaten og transportkostnader for bydelene.

Det er dermed behov for å sette av 3 mill. årlig på kap. 308 fra 2027 og 3 mill. årlig på kap. 313 Sykehjemsetaten fra 2028.

Ny byomfattende spesialbarnehage i Bydel Søndre Nordstrand (F02A)

Byrådet foreslår å opprette en ny byomfattende spesialbarnehage i Bydel Søndre Nordstrand for barn med autismespekterforstyrrelse og andre nevroutviklingsforstyrrelser. Budsjettbehovet eks. husleie og ordinære driftsutgifter er beregnet til 4 mill. i 2027 og 8,1 mill. fra 2028. Midlene settes av på den særskilte tildelingen til byomfattende spesialbarnehager.

Styrking av barneverntjenestene i bydelene

Byrådet er opptatt av at barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg når de trenger det og at barnevernet skal være til støtte for barna og familiene deres. Barn, unge og deres familier skal motta barnevernstjenester som oppleves som trygge og virkningsfulle. Byrådet foreslår å styrke barneverntjenestene i bydelene med 26,5 mill. i 2026.

Tilskudd til etablering av fritidsklubb Hovinbyen

Byrådet setter av 6 mill. til etablering av fritidsklubb i Hovinbyen fordelt med 3 mill. i 2027 og tilsvarende i 2028.

Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet

Byrådet foreslår midler til styrket internkontroll og til tiltak som skal gi varige forbedringer i kvalitet, trygghet og samhandling i barnevernet. I alt 8,1 mill. prisjustert fordeles på alle bydelene som en øremerket særskilt tildeling.

Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet (kap.307)

Byrådet setter av 2 mill. til styrket internkontroll og til tiltak som skal gi varige forbedringer i kvalitet, trygghet og samhandling i barnevernet. Midlene kommer i tillegg til 8,1 mill. til bydelene

fordelt som en øremerket særskilt tildeling og 5,5 mill. til Barne- og familieetaten fra og med 2027.

Trygge og sammenhengende tjenester til barn og unge, styrket barnevern: Styrket SaLTo i bydelene

Byrådet styrker SaLTo-arbeidet i bydelene og øker den særskilte tildelingen med 9,240 mill. fra og med 2027. Med det fordeles til bydelene i alt 19,500 mill. som tilsvarer en hel årsverksressurs i hver bydel. Styrket innsats foreslås med halvårseffekt i Revidert budsjett.

Ungt utenforskap - ferie- og deltidsjobber for ungdom (SET)

Ferie- og deltidsjobber gir unge jobberfaring og bidrar til å gi en god introduksjon til arbeidslivet. Byrådet styrker innsatsen med 10 mill. i 2027.

Ungt utenforskap: Styrket psykisk helsehjelp for ungdom (FO2C)

Byrådet foreslår å sette av 20 mill. årlig for å styrke den kommunale psykiske helsehjelpen til ungdom. Tilbudet skal være fleksibelt og tilgjengelig for ungdom, både i skoletiden og på ettermiddags- og kveldstid. Midlene er øremerket og fordeles særskilt etter kostnadsnøkkel FO2C.

Konkrete innsparingstiltak

Gevinster av bydelsreformen

Det er lagt inn en forutsetning om at bydelsreformen vil gi en gevinst på 100 mill. i 2029 og 200 mill. fra 2030.

Investeringsbudsjett 2027-2030

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
002	Bydel Grünerløkka	3 125	0	0	0
003	Bydel Sagene	2 438	0	0	0
307	Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	39 197	10 750	10 750	0
308	Bydelene - avsetning helse (HLS)	48 500	38 500	48 500	28 500
Totalsum		**93 260**	**49 250**	**59 250**	**28 500**

Investeringstabell

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Bydelene - avsetning helse (HLS)							
308 - Bydelene - avsetning helse (HLS)	113041	El-biler	LØPENDE		20 000	10 000	20 000	0	50 000
308 - Bydelene - avsetning helse (HLS)	116019	Digitalisering - generell avsetning	LØPENDE		28 500	28 500	28 500	28 500	114 000
		Sum Bydelene - avsetning helse (HLS)		0	48 500	38 500	48 500	28 500	164 000
		Bydel Grünerløkka							
002 - Bydel Grünerløkka	116046	Oppgradering torg og møteplasser - BGA	2016	IA	375	0	0	0	375
002 - Bydel Grünerløkka	127025	Prosjektering for oppgradering av Trondheimsveien 33	2028	IA	2 500	0	0	0	2 500
002 - Bydel Grünerløkka	127026	Ombygging og tilpasning av avlastningsavdelingen i Østerdalsgata 7	2027	IA	250	0	0	0	250
		Sum Bydel Grünerløkka		0	3 125	0	0	0	3 125
		Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)							
307 - Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	121006	IKT fagsystemportefølje SET	LØPENDE		9 500	9 500	9 500	0	28 500
307 - Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	122082	Boliger til flyktninger	2026	IA	27 197	0	0	0	27 197
307 - Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	126017	Digitalisering - Flyktningeportal	2029	IA	2 500	1 250	1 250	0	5 000
		Sum Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)		35 000	39 197	10 750	10 750	0	60 697

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Bydel Sagene							
003 - Bydel Sagene	127027	Oppgradering av fontene Oskar Braatens plass	2027	IA	1 063	0	0	0	1 063
003 - Bydel Sagene	127028	Oppgradering av fontenene Nordpolen	2027	IA	1 375	0	0	0	1 375
		Sum Bydel Sagene		0	2 438	0	0	0	2 438

Bydelsfordeling av ordinær drift og økonomisk sosialhjelp

Tabell: Utvikling av bydelsfordelt ramme og spesifikasjon av rammen for 2027 (Beløp i 1 000 kr)

Kapittel	Regnskap 2025	Dok.3/2026	Bydelsfordelt 2027	Herav driftsramme 2027	Herav økonomisk sosialhjelp 2027
001 Bydel Gamle Oslo	2 830 102	2 535 506	2 673 845	2 394 429	279 416
002 Bydel Grünerløkka	2 460 053	2 254 137	2 373 425	2 109 925	263 500
003 Bydel Sagene	1 955 926	1 779 189	1 880 135	1 707 643	172 492
004 Bydel St. Hanshaugen	1 505 016	1 214 874	1 295 475	1 159 143	136 332
005 Bydel Frogner	2 036 496	1 882 436	2 065 850	1 914 472	151 378
006 Bydel Ullern	1 574 050	1 430 834	1 504 352	1 437 206	67 146
007 Bydel Vestre Aker	2 204 346	1 818 396	1 960 664	1 878 615	82 049
008 Bydel Nordre Aker	2 372 803	1 928 676	2 071 989	1 951 269	120 720
009 Bydel Bjerke	1 859 998	1 651 764	1 737 533	1 580 798	156 735
010 Bydel Grorud	1 684 981	1 618 158	1 667 576	1 535 971	131 605
011 Bydel Stovner	2 048 562	2 035 590	2 179 192	1 973 913	205 279
012 Bydel Alna	2 962 024	2 627 021	2 773 843	2 554 857	218 986
013 Bydel Østensjø	2 634 072	2 428 522	2 510 696	2 381 675	129 021
014 Bydel Nordstrand	2 372 198	2 145 386	2 283 221	2 181 872	101 349
015 Bydel Søndre Nordstrand	2 373 336	2 044 671	2 208 891	1 993 419	215 472
Sum bydelsfordelt ramme	**32 873 963**	**29 395 160**	**31 186 687**	**28 755 207**	**2 431 480**

I tabellen vises hvordan bydelsfordelt budsjettramme på 31,2 mrd. er foreslått fordelt på de 15 bydelenes driftsrammer og økonomisk sosialhjelp for 2027.

Spesifikasjon av budsjettrammer for bydelene

Av den bydelsfordelte rammen på 31,2 mrd. utgjør 28,6 mrd. kriteriefordelt ramme inklusiv lønns- og priskompensasjon og 2,6 mrd. særskilte tildelinger. Etter å ha lagt til 563,3 mill. i sentrale avsetninger får man 31,7 mrd. Når anslag for bydelenes inntekter på 4,4 mrd. er lagt til, blir bydelssektorens brutto budsjettramme 36,1 mrd. Anslag for bydelenes inntekter kan endres som følge av bydelenes budsjetter og oppdateres i vedtatt budsjett (Dok.3/27).

Tabell: Bydelssektorens brutto budsjettramme (tall i 1000)

Rammer	Forslag budsjett 2027
Kriteriefordelt ramme inkl. lønns- og priskompensasjon	28 552 453
Særskilte tildelinger og inndekking av merforbruk	2 634 234
Samlet bydelsfordelt budsjettramme i byrådets budsjettforslag	**31 186 687**
Sentrale avsetninger	563 311
Bydelssektorens samlede budsjettramme ekskl. egne inntekter	**31 749 998**
Bydelenes anslåtte inntekter (brukerbetalinger, salgsinntekter, statstilskudd mv.)	4 373 990
Bydelssektorens samlede brutto budsjettramme	**36 123 988**

Av budsjettet som fordeles bydelene i byrådets budsjettforslag, tildeles det meste gjennom kriteriefordelt ramme. Særskilte tildelinger har sin bakgrunn i særlige satsinger som få bydeler har, eller som må fordeles på annen måte enn gjennom kostnadsnøklene i fordelingssystemet.

Tabell: Sentrale avsetninger (tall i 1000)

Kapittel	Forslag budsjett 2027
302 Bosetting og integrering av flyktninger (SET)	146 545
305 Bydelene - etablering av nye barnehager (FO2A) (UTD)	113 846
306 Bydelene - diverse barnehagetiltak (FO2A) (UTD)	92 532
307 Bydelene - avsetninger arbeid, integrering og sosiale tjenester (UTD)	129 863
308 Bydelene - avsetninger eldre, helse og innbyggertjenester (HLS)	80 525
Sum sentrale avsetninger	563 311

Tabellen over viser at det er avsatt 563,3 mill. i sentrale avsetninger til senere fordeling og bruk. Hoveddelen av avsetningen vil bli fordelt etter ulike fordelingsnøkler i løpet av budsjettåret. På kapittel 305 fordeles midler til bydelene når antall nye barnehageplasser blir kjent. På kapitlene 302, 306, 307 og 308 er det en rekke tiltak hvor midlene først kan fordeles når ulik bakgrunnsinformasjon er klar. For eksempel omfattende barnevernssaker på kap. 307 og bosatte flyktninger på kap. 302.

Bydelssektorens samlede budsjettramme på 31,7 mrd. fordeles i hovedsak etter kriteriene i bydelenes fordelingssystem mens det resterende fordeles som særskilte tildelinger. Dette er i tråd med byrådets målsetning om at størst mulig andel av midlene skal fordeles etter kriteriene i fordelingssystemet.

Fordeling av rammer til bydelene

Bydelene tildeles midler gjennom et rammebudsjetteringssystem. Hver bydel tildeles en ramme for ordinær drift og en ramme for økonomisk sosialhjelp. De danner utgangspunktet for bydelsutvalgenes budsjettfordeling. Bydelsutvalgene er frie til å prioritere rammen til ordinær drift mellom ulike tjenesteområder i egen bydel, men må i opprinnelig lokalt budsjett vedta en ramme for økonomisk sosialhjelp som samsvarer med sentralt vedtatt sosialhjelpsramme.

Innbyggernes behov for bydelenes tjenester varierer mellom bydelene og fordelingssystemet er basert på at det finnes systematiske sammenhenger mellom målbare kjennetegn ved innbyggerne og deres behov for bydelenes tjenester. For eksempel vil ulike aldersgrupper etterspørre ulike tjenester, mens sosioøkonomiske kriterier og andre kjennetegn ved innbyggerne gir ytterligere indikasjoner på behovet for ulike tjenester i bydelen. Eksempel på slike kjennetegn er sivilstand, landbakgrunn, utdanningsnivå og inntektsnivå.

På bakgrunn av statistikk over forbruk av kommunale tjenester, forskning og undersøkelser om behovsskapende forhold hos ulike befolkningsgrupper er det utarbeidet fordelingsnøkler for det enkelte funksjonsområde. Fordelingsnøkkelen består av kriterier som er gitt ulik vekt.

For funksjonsområde FO2A barnehage er fordelingen av rammen basert på faktisk produksjon av barnehageplasser, ikke analyser og statistikk. Fordelingsnøkkelen for barnehage framkommer derfor som en sammenvekting av plasser for småbarn/storbarn i kommunale barnehager. (Midler til private barnehager og familiebarnehager administreres av Utdanningsetaten.)

For barnevern under FO2B fordeles 20 % av rammen ut fra regnskapsandel og 80 % av rammen ut fra kostnadsnøklene. På FO4C Økonomisk sosialhjelp vil rammen ved full effekt bli fordelt med 30 % ut fra regnskapsandel og 70 % av rammen ut fra kostnadsnøklene.

For nærmere informasjon om oppbygging av kriteriesettene på funksjonsområder, herunder kriteriedata, kriterievekter og beregning av kostnadsnøkler, vises til vedlegg til byrådets budsjettforslag for 2027 – dokumentasjon av budsjettgrunnlaget for bydelene (Grønt hefte).

Bydelsfordelt ramme fordeles mellom funksjonsområdene som vist under, jf. tidligere vedtak i bystyret og forslag i denne sak.

Tabell: Bydelsfordelt budsjettramme fordelt på ordinær kriteriefordeling og annen tildeling

Funksjonsområde	Ordinær kriteriefordeling samt kompensasjon for lønns- og prisjustering	Særskilte tildelinger og inndekking av merforbruk	Samlet bydelsfordelt budsjettramme
FO1 Administrasjon og fellestjenester	530 017	-20 356	509 661
FO2A Barnehager	4 996 468	1 299 724	6 296 192
FO2B Barnevern	2 427 438	14 870	2 442 308
FO2C Aktivitetstilbud for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste	1 128 385	322 373	1 450 759
FO3 Helse og omsorg	15 448 620	203 655	15 652 275
FO4AB Sosiale tjenester	1 774 022	629 990	2 404 012
FO4C Økonomisk sosialhjelp	2 247 502	183 978	2 431 480
Sum	**28 552 453**	**2 634 234**	**31 186 687**

Tabell: Den enkelte bydels beregnede budsjettandel gjennom fordelingssystemet på det enkelte funksjonsområde i prosent

Bydel	FO1 Administrasjon og fellestjenester	FO2 Barnehager (vektede heltidsplasser)	FO2B Barnevern	FO2C Aktivitetstilbud barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste	FO3 Helse og omsorg	FO4AB Sosiale tjenester	FO4C Økonomisk sosialhjelp
1 Gamle Oslo	7,489	9,561	10,565	8,679	6,699	12,501	11,698
2 Grünerløkka	7,003	10,083	7,727	7,806	5,678	9,994	10,833
3 Sagene	6,292	7,192	6,356	5,925	5,143	7,149	7,108
4 St. Hanshaugen	5,352	3,979	3,401	3,866	3,846	5,347	5,697
5 Frogner	6,526	5,014	4,249	5,243	7,978	6,426	6,175
6 Ullern	5,864	5,549	2,5	4,775	5,68	2,26	2,551
7 Vestre Aker	6,601	5,707	3,56	7,754	7,769	3,057	3,125
8 Nordre Aker	6,676	6,445	3,857	7,904	7,21	4,297	4,746
9 Bjerke	6,092	5,968	6,51	6,278	4,987	6,374	6,477
10 Grorud	6,073	5,241	6,782	4,528	5,286	5,655	5,554
11 Stovner	6,752	5,687	10,231	6,129	6,551	9,069	8,723
12 Alna	7,791	6,551	11,895	8,305	9,279	9,657	9,274
13 Østensjø	7,577	9,234	6,724	7,884	8,892	5,019	5,032
14 Nordstrand	7,113	8,529	4,735	7,715	8,421	4,124	3,87
15 Søndre Nordstrand	6,797	5,259	10,907	7,209	6,581	9,071	9,137
Sum	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**

Tabell: Utvikling i bydelsfordelt ramme fra året før (Tall i 1000 kr)

Bydelsfordelt Dok.3/2026	**29 395 160**
Reelle endringer	590 828
- herav nye tiltak	64 473
- herav andre tekniske justeringer	561 896
- herav endring i løpende pensjonsutgifter	111 953
- herav innsparingstiltak	0
- herav uspesifiserte rammeendringer	-147 494
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 200 699
Bydelsfordelt budsjett 2027	**31 186 687**

For en utførlig opplisting av endringer på bydelssektoren vises til Bydelenes økonomiske rammer. Under er omtalt noen endringer som inngår i bydelsfordelt ramme.

Demografi

I bydelsfordelt nettoramme for 2027 er det en demografikompensasjon for FO2B Barnevern på -

7 mill., for FO2C Aktivitetstilbud på -4 mill. og for FO3 Helse og omsorg på +212 mill. Det vises for øvrig til omtale av demografikompensasjon under avsnittet "Driftsbudsjett med endringer".

Uspesifiserte rammeendringer (rammekutt)
På bydelskapitlene er det innarbeidet en uspesifisert rammeendring på -147 mill. i 2027.

Lønns- og prisjustering
Bydelsfordelt budsjettramme justeres hvert år for forventet utvikling i lønninger og priser (deflator). Kompensasjonen for antatt lønns- og prisvekst utgjør 1 200,7 mill. fordelt med 1 124,5 mill. til ordinær drift og 76,2 mill. til økonomisk sosialhjelp.

For 2027 er det en forventet lønnsvekst på 3,9 % og en prisvekst i øvrige driftsutgifter på 2,8 %. I vedtatt budsjett for 2026 (Dok. 3) er det forutsatt en lønnsvekst på 4,0 %. Resultatet fra årets lønnsoppgjør ga en lønnsvekst på 4,5 % i 2025, dvs. 0,5 prosentpoeng høyere enn forutsatt i budsjettet. Endelig prisvekst for 2026 er ikke kjent, men det forventes at veksten på kommunale driftsutgifter blir på 4,6 % i 2026, mens det i vedtatt budsjett er forutsatt en vekst på 2,8 %.

Den høyere lønnsveksten i 2026 gir også høyere utgifter i kommende økonomiplanperiode, som det korrigeres for. Det må også korrigeres for endret prisvekst i 2026, som vil ha konsekvenser for økonomiplanperioden.

For bydelene og Sykehjemsetaten benyttes det 80 % lønnsandel i ny deflator og 20 % andel for øvrige kommunale driftsutgifter. For disse justeres nettorammen i 2027 med 3,68 % som er korrigert budsjettdeflator i bydelsrammen.

Rammen til økonomisk sosialhjelp er justert med kommunal deflator som er 3,4 %. Justering for økonomisk sosialhjelp er fordelt i henhold til nøklene for FO4C Økonomisk sosialhjelp.

Pensjon
Brutto pensjonskostnader til Oslo pensjonsforsikring AS (OPF) i 2027 utgjør 18,9 % av pensjonsgivende lønn og belastes virksomheten ved lønnsutbetaling. Dette er en økning fra 2026 da dette tallet var 18,1 %. Det er lagt til 111,9 mill. for bydelene som følge av denne økningen i sats og denne er fordelt forholdsmessig på funksjonsområdene og fordelt etter ordinære fordelingsnøkler bydelene imellom innen hvert funksjonsområde.

Sentrale avsetninger bydelene

Se midler avsatt på avsetningskapitlene, under "Virksomheter" øverst på siden, for nærmere omtale vises det til sektoromtalen for henholdsvis Helse (HLS), Utdanning (UTD) og Sosiale tjenester (SET).

Klimaprofil bydelene samlet

Det er lagt inn årlig bevilgning i investeringsbudsjettet til låneordning for elbiler som virksomhetene aktivt benytter for overgang til fossile til nullutslippskjøretøy. Bydelene har kommet svært langt i arbeidet med å nå målet om en 100 % utslippsfri kjøretøypark. Ved utgangen av 2025 var nullutslippsandelen for lette kjøretøy 94,4 %, og ved utgangen av 1. kvartal

2026 var den økt til 95 %. Medregnet et betydelig antall elsykler i bydelene forventes andelen nullutslipp å være 97 % ved utgangen av 2026.

Det er 16 tunge kjøretøy i bydelene, og av disse er 12 nullutslipp/biogass. Det er dermed kun 4 tunge bensin- og dieselbiler i bydelssektoren.

For å dekke bydelenes transportbehov for rekkevidde og lastekapasitet er det tilgjengelighet på tilfredsstillende nullutslippsalternativer som er avgjørende for når målet om 100 % nullutslipp kan nås.

Bydelene har utover dette ingen tiltak som i vesentlig grad vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Øremerkede midler

Øremerkede ikke-overførbare kommunale midler

Oppført beløp er årets bevilgning til tiltakene. Midlene forutsettes brukt i 2027 i samsvar med planlagt fremdrift.

Funksjonsområde	Tiltak	Beløp i 1 000
FO2C	Styrket psykisk helsehjelp for ungdom	20 000
FO2C	Ungt utenforskap - Ferie- og deltidsjobber	73 827
FO2C	Ungt utenforskap - Én-til-én oppfølging	39 478
FOC	Ungt utenforskap - Sosialagenter	21 818
FO4AB	Ungt utenforskap - Styrket ungdomsarbeid i NAV	9 506
FO2C	Ungt utenforskap - Fritidsklubber, gratis helgetiltak	3 576
FO2C	SaLTo - stillinger	19 500
FO2B	Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet	8 100
Sum		**195 805**

Bosetting og integrering av flyktninger - avsetninger (SET)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**84 401**	**84 401**	**84 401**	**84 401**
Vedtak forrige periode				
Bosettingstilskudd flyktninger	355 193	222 471	145 041	145 041
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**355 193**	**222 471**	**145 041**	**145 041**
Vedtak forrige periode	**355 193**	**222 471**	**145 041**	**145 041**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**439 594**	**306 872**	**229 442**	**229 442**
Andre tekniske justeringer				
Bosettingstilskudd flyktninger	64 400	95 000	111 500	107 500
Integreringstilskudd årgang 2-5	-357 449	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**-293 049**	**95 000**	**111 500**	**107 500**
Endringer	**-293 049**	**95 000**	**111 500**	**107 500**
Ramme 2027-2030	**146 545**	**401 872**	**340 942**	**336 942**

Vedtak forrige periode

Bosettingstilskudd flyktninger

Bosettingstilskudd til flyktninger i vedtatt budsjett justert ut fra bosatte og forventet boende i tilskuddperioden. Bosettingstilskudd for årgang 2-5 overføres til bydelene som en særskilt tildeling årlig.

Andre tekniske justeringer

Bosettingstilskudd flyktninger

Bosettingstilskudd flyktninger ut fra at Oslo bosetter 600 flyktninger i 2027 og inntil 160 selvbosettere og at bosatte i Oslo bor i Oslo i tilskuddsperioden på 5 år.

Integreringstilskudd årgang 2-5

Bosettingstilskudd for årgang 2-5 fordeles til bydelene som en særskilt tildeling.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	84 401	92 518
Overføringsutgifter	0	0	54 027
Sum Driftsutgifter	**0**	**84 401**	**146 545**
Sum	0	84 401	146 545

Bydelene - etablering av nye barnehager (UTD)

Ansvarsområde

Kap. 305 Bydelene - etablering av nye barnehager er et sentralt avsetningskapittel innenfor funksjonsområde 2A Barnehager (F02A Barnehager). F02A barnehager er nærmere omtalt i kapitlet *Utdanning*.

På kapitlet er det avsatt midler til drift av nye barnehageplasser etablert i 2026 eller senere. Midler knyttet til drift av kommunale barnehageplasser etablert før 2026 blir tildelt bydelene gjennom kriteriefordelt ramme på funksjonsområde 2A, mens midler til drift av private barnehageplasser etablert før 2026 budsjetteres på Utdanningsetatens kap. 270. Midler som skal dekke bydelenes husleieutgifter for kommunale barnehager etablert før 2026, blir fordelt til bydelene som en særskilt tildeling. Kapitaltilskudd til private barnehager etablert før 2026 budsjetteres på kap. 270.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**163 817**	**163 817**	**163 817**	**163 817**
Vedtak forrige periode				
Justering av kapittel 305 Bydelene – etablering av nye plasser (kap. 305)	18 267	18 359	18 359	18 359
Midlertidige plasser for Sofies Hage barnehage (kap. 305)	-500	-500	-500	-500
Sum Vedtak forrige periode	**17 767**	**17 859**	**17 859**	**17 859**
Vedtak forrige periode	**17 767**	**17 859**	**17 859**	**17 859**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**181 584**	**181 676**	**181 676**	**181 676**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**8 062**	**8 062**	**8 062**	**8 062**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**8 062**	**8 062**	**8 062**	**8 062**
Andre tekniske justeringer				
Aktivitetsendringer i kommunale barnehager (F02A)	-107 800	-107 800	-107 800	-107 800
Justering av kapittel 305 Bydelene - etablering av nye plasser	32 000	38 000	38 000	38 000
Sum Andre tekniske justeringer	**-75 800**	**-69 800**	**-69 800**	**-69 800**
Endringer	**-75 800**	**-69 800**	**-69 800**	**-69 800**
Ramme 2027-2030	**113 846**	**119 938**	**119 938**	**119 938**

Vedtak forrige periode

Justering av kapittel 305 Bydelene – etablering av nye plasser (kap. 305)

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 på kapittel 305 Bydelene - etablering av nye barnehager på 18,3 mill. i 2027 og 18,4 mill. fra 2028.

Midlertidige plasser for Sofies Hage barnehage (kap. 305)

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 0,5 mill. i bevilgningen til drift av midlertidige plasser for barnehagen Sophies Hage på Rosenhoff.

Andre tekniske justeringer

Aktivitetsendringer i kommunale barnehager (F02A)

Bydelsrammen foreslås økt med 107,8 mill. grunnet økning i antall heltidsekvivalenter i kommunale barnehager i 2025 og vekst i husleieutgifter. Midlene overføres fra det sentrale avsetningskapitlet 305.

Justering av kapittel 305 Bydelene - etablering av nye plasser

Det foreslås en økning på kapittel 305 Bydelene - etablering av nye barnehager på 32 mill. for 2027 og 38 mill. for 2028, 2029 og 2030. Midlene skal dekke forventet økning i husleieutgifter og drift av plasser som følge av nyetablering.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	20 459	135 240	73 502
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	28 577	40 344
Overføringsutgifter	18	0	0
Sum Driftsutgifter	**20 477**	**163 817**	**113 846**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-18	0	0
Sum Driftsinntekter	**-18**	**0**	**0**
Sum	20 459	163 817	113 846

Bydelene - diverse barnehagetiltak (UTD)

Ansvarsområde

Kap. 306 Bydelene - diverse barnehagetiltak er et sentralt avsetningskapittel innenfor funksjonsområde 2A Barnehager (F02A Barnehager). F02A barnehager er nærmere omtalt i kapitlet *Utdanning*.

På kap. 306 er det avsetninger til bl.a. kvalitets- og kompetansetiltak, språkstimulerende tiltak, satsinger for tidlig innsats i barnehagene og en lokal ordning med gratis kjernetid.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**55 339**	**55 339**	**55 339**	**55 339**
Vedtak forrige periode				
Avsetning til etablering av barnehageplasser - (planlegging og prosjektering)	9 000	9 000	9 000	9 000
Driftsmidler til nytt fagsystem for barnehage (kap. 306)	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Etablering av nye barnehageplasser (planlegging og prosjektering) (kap. 306)	-399	-399	-399	-399
Kvalitet og kompetanse i barnehagen (kap. 306)	-500	-500	-500	-500
Kvalitets- og kompetansemidler (kap. 306)	0	-2 000	-2 000	-2 000
Rammereduksjon avsetninger diverse barnehagetiltak (kap. 306)	-1 499	-2 882	-4 065	-4 065
Språkstimulering førskolebarn (kap. 306)	899	899	899	899
Sum Vedtak forrige periode	**-7 499**	**-10 882**	**-12 065**	**-12 065**
Vedtak forrige periode	**-7 499**	**-10 882**	**-12 065**	**-12 065**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**47 840**	**44 457**	**43 274**	**43 274**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 992**	**1 992**	**1 992**	**1 992**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 992**	**1 992**	**1 992**	**1 992**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon diverse barnehagetiltak	0	0	0	-509
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-509**
Andre tekniske justeringer				
Overføring av midler til Utdanningsetaten - avvikling av midlertidige barnehagelokaler (kap. 306)	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Overføring av midler til Utdanningsetaten - generell planlegging av barnehager (kap. 306)	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Reduksjon i midler avsatt til forprosjektkostnader (kap. 306)	-8 700	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**-12 300**	**-3 600**	**-3 600**	**-3 600**
Endringer	**-12 300**	**-3 600**	**-3 600**	**-4 109**
Ramme 2027-2030	**37 532**	**42 849**	**41 666**	**41 157**

Vedtak forrige periode

Avsetning til etablering av barnehageplasser - (planlegging og prosjektering)

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 på 9 mill. til planlegging og prosjektering av barnehager. Midlene overføres til Utdanningsetaten, som har tatt over ansvaret som operativ bestiller av barnehager.

Driftsmidler til nytt fagsystem for barnehage (kap. 306)

Ettårig bevilgning i 2026 til anskaffelse av nytt fagsystem som ikke er videreført fra 2027.

Etablering av nye barnehageplasser (planlegging og prosjektering) (kap. 306)

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 0,4 mill. i bevilgningen til planlegging og prosjektering av nye barnehageplasser.

Kvalitet og kompetanse i barnehagen (kap. 306)

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 i avsetningen til kvalitet og kompetanse i barnehagene på 0,5 mill.

Kvalitets- og kompetansemidler (kap. 306)

I revidert budsjett 2025 ble det inndratt 4 mill. i ubrukte overførte øremerkede midler avsatt til kvalitets- og kompetansetiltak i barnehagesektoren. Midlene er benyttet i 2026 og 2027 til satsinger som følger opp kvalitet- og kompetansetiltak i Strategi for kvalitet i Oslo kommunale barnehager. Omdisponeringen innebærer en reduksjon på kapitlet på 2 mill. fra 2028.

Rammereduksjon avsetninger diverse barnehagetiltak (kap. 306)

Tidligere vedtatt rammekutt på 1,5 mill. i 2027, økende til 4,1 mill. i 2029.

Språkstimulering førskolebarn (kap. 306)

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 i avsetningen til språkstimuleringstiltak for barn i barnehagealder på 0,9 mill.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon diverse barnehagetiltak

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,5 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 1,5 mill. i 2027, økende til 4,6 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Overføring av midler til Utdanningsetaten - avvikling av midlertidige barnehagelokaler (kap. 306)

Det foreslås å overføre avsatte midler i budsjettet på kap. 306 Bydelene -diverse barnehagetiltak til avvikling av midlertidige barnehagelokaler til Utdanningsetatens budsjettkap. 200. Midlene øremerkes og gjøres overførbare.

Overføring av midler til Utdanningsetaten - generell planlegging av barnehager (kap. 306)

Utdanningsetaten har tatt over ansvaret som operativ bestiller av barnehager. I den forbindelse foreslås det å overføre avsatte midler i budsjettet til generell planlegging av barnehageprosjekter til Utdanningsetaten.

Reduksjon i midler avsatt til forprosjektkostnader (kap. 306)

I henhold til nye rutiner settes det av midler til forprosjektering av barnehager på investeringsbudsjettet til Utdanningsetaten på kap. 200. Det foreslås derfor å redusere avsatte midler til forprosjektkostnader på kap. 306 med 8,7 mill. i 2027.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	35 499	105 339	87 532
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	995	5 000	5 000
Overføringsutgifter	16 304	0	0
Sum Driftsutgifter	**52 798**	**110 339**	**92 532**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-2 411	-29 000	-29 000
Refusjoner	-114 306	-26 000	-26 000
Overføringsinntekter	-175 659	0	0
Sum Driftsinntekter	**-292 376**	**-55 000**	**-55 000**
Sum	-239 578	55 339	37 532

Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**137 096**	**137 096**	**137 096**	**137 096**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon avsetning sosiale tjenester (kap. 307)	-3 765	-4 710	-5 700	-5 700
Gevinstrealisering flyktningeportalen	-1 660	-1 660	-1 660	-1 660
Teknisk justering (FO2B) (SET)	-2 751	-2 751	-2 751	-2 751
Ungt utenforskap - styrket ungdomsarbeid i Nav	4 550	4 550	4 550	4 550
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**-3 626**	**-4 571**	**-5 561**	**-5 561**
Vedtak forrige periode	**-3 626**	**-4 571**	**-5 561**	**-5 561**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**133 470**	**132 525**	**131 535**	**131 535**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**6 143**	**6 143**	**6 143**	**6 143**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**6 143**	**6 143**	**6 143**	**6 143**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon bydelene - avsetning sosiale tjenester	0	0	0	-803
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-803**
Andre tekniske justeringer				
Kvalitetsreform barnevern - familieråd rekruttering av fosterhjem (307)	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Sosialagenter Bydel Gamle Oslo (kap. 307)	-3 150	-3 150	-3 150	-3 150
Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet (kap.307)	0	0	0	0
Ungt utenforskap - styrket ungdomsarbeid i NAV (kap. 307)	-9 100	-9 100	-9 100	-9 100
Sum Andre tekniske justeringer	**-14 750**	**-14 750**	**-14 750**	**-14 750**
Nye tiltak				
Tilskudd til etablering av fritidsklubb Hovinbyen	3 000	3 000	0	0
Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet (kap.307)	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Nye tiltak	**5 000**	**5 000**	**2 000**	**2 000**
Endringer	**-9 750**	**-9 750**	**-12 750**	**-13 553**
Ramme 2027-2030	**129 863**	**128 918**	**124 928**	**124 125**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon avsetning sosiale tjenester (kap. 307)

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 3,8 mill. i 2027 økende til 5,7 mill. i 2029.

Gevinstrealisering flyktningeportalen

I vedtatt budsjett er det satt av investeringsmidler til utvikling og digitalisering av en flyktningeportal. Portalen skal blant annet bidra til samordning og integrering av ulike

fagsystemer som forventes å gi gevinster. Deler av gevinsten tilbakeføres til bykassen ved å redusere rammen på kap. 307 fra og med 2027 med 1,66 mill. årlig.

Ungt utenforskap - styrket ungdomsarbeid i Nav

Byrådet vil styrke ungdomsteamene på de lokale Nav-kontorene slik at flere unge følges opp raskere og bedre enn i dag. I vedtatt budsjett ble det satt av øremerkede midler til arbeid i Nav med en dedikert ressurs til oppsøkende og forebyggende ungdomsarbeid i bydelene med størst utfordring med ungt utenforskap. Avsetningen var 4,55 mill. i 2026 (halvårsvirkning) og 9,1 mill. årlig fra 2027.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon bydelene - avsetning sosiale tjenester

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,8 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 3,8 mill. i 2027, økende til 6,5 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Kvalitetsreform barnevern - familieråd rekruttering av fosterhjem (307)

Byrådet vil styrke rekrutteringen av fosterhjem, særlig i barnas familie og nære nettverk. Familieråd er en effektiv metode for å mobilisere familie og nettverk i barnevernssaker, og bidrar også til økt rekruttering av fosterhjem i barnets nettverk og nærmiljø der det er behov for en slik løsning. Barne- og familieetaten tilføres 2,5 mill. årlig for å styrke arbeidet fra midler satt av på barnevernfeltet.

Sosialagenter Bydel Gamle Oslo (kap. 307)

Midlene satt av i vedtatt budsjett til sosialagenter på tre skoler i Bydel Gamle Oslo fra og med 2026, fordeles til bydelen som en særskilt tildeling fra og med 2027.

Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet (kap.307)

Byrådet setter av 2 mill. til styrket internkontroll og til tiltak som skal gi varige forbedringer i kvalitet, trygghet og samhandling i barnevernet. Midlene kommer i tillegg til 8,1 mill. til bydelene fordelt som en øremerket særskilt tildeling og 5,5 mill. til Barne- og familieetaten fra og med 2027.

Ungt utenforskap - styrket ungdomsarbeid i NAV (kap. 307)

Som en del av satsingen ungt utenforskap videreføres styrket ungdomsarbeid i NAV fra 2026. I alt 9,1 mill. fordeles som en særskilt tildeling til bydelene Grünerløkka, Frogner, Gamle Oslo, Alna, Nordre Aker, Søndre Nordstrand og Sagene.

Nye tiltak

Tilskudd til etablering av fritidsklubb Hovinbyen

Byrådet setter av 6 mill. til etablering av fritidsklubb i Hovinbyen fordelt med 3 mill. i 2027 og tilsvarende i 2028.

Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet (kap.307)

Byrådet setter av 2 mill. til styrket internkontroll og til tiltak som skal gi varige forbedringer i kvalitet, trygghet og samhandling i barnevernet. Midlene kommer i tillegg til 8,1 mill. til bydelene fordelt som en øremerket særskilt tildeling og 5,5 mill. til Barne- og familieetaten fra og med 2027.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	0	-2 500	-2 500
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	3 166	160 513	153 991
Overføringsutgifter	1 567	-20 917	-21 628
Finansutgifter	14 470	0	0
Sum Driftsutgifter	**19 203**	**137 096**	**129 863**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-1 792	0	0
Overføringsinntekter	-1 075	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-14 470	0	0
Sum Driftsinntekter	**-17 337**	**0**	**0**
Sum	1 866	137 096	129 863

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)							
		Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)							
307 - Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	121006	IKT fagsystemportefølje SET	LØPENDE		9 500	9 500	9 500	0	28 500
307 - Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	122082	Boliger til flyktninger	2026	IA	27 197	0	0	0	27 197
307 - Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	126017	Digitalisering - Flyktningeportal	2029	IA	2 500	1 250	1 250	0	5 000
		Sum Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)		**35 000**	**39 197**	**10 750**	**10 750**	**0**	**60 697**
		Sum Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)		**35 000**	**39 197**	**10 750**	**10 750**	**0**	**60 697**
		Sum investeringsprosjekter		35 000	39 197	10 750	10 750	0	60 697

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Art beskrivelse	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
307	Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	Kompensasjon for merverdiavgift	121006	IKT fagsystemportefølje AIS	-1 900	-1 900	-1 900	0	-5 700
307	Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	Kompensasjon for merverdiavgift	126017	Digitalisering - Flyktningeportal	-500	-250	-250	0	-1 000
Totalsum					**-2 400**	**-2 150**	**-2 150**	**0**	**-6 700**

Bydelene - avsetning helse (HLS)

Ansvarsområde

Avsetningen gjelder midler avsatt til prosjekter og oppgaver innen helse- og omsorgstjenester i bydelsektor. I budsjett 2027 er det satt av midler til blant annet gjennomføring av bydelsreformen, kveldsåpent dagsenter, digitalisering, Oslohjelpa, folkehelsetiltak og styrket samarbeid HKS og spesialisthelsetjenesten.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**47 624**	**47 624**	**47 624**	**47 624**
Vedtak forrige periode				
Aldersvennlig transport – overføring til bydeler (kap. 308)	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Generell rammereduksjon sentrale avsetninger helse (kap. 308)	-306	-506	-634	-634
Kompensasjon tomgangsleie Omsorg+ (kap. 308)	-3 100	-3 100	-3 100	-3 100
Sentral BPA-enhet – evaluering (kap. 308)	200	-400	-400	-400
Sum Vedtak forrige periode	**-18 206**	**-19 006**	**-19 134**	**-19 134**
Vedtak forrige periode	**-18 206**	**-19 006**	**-19 134**	**-19 134**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**29 418**	**28 618**	**28 490**	**28 490**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 307**	**1 307**	**1 307**	**1 307**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 307**	**1 307**	**1 307**	**1 307**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon bydelene - avsetning helse	0	0	0	-153
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-153**
Andre tekniske justeringer				
Kompensasjon tomgangsleie Omsorg+ (kap. 308)	0	0	0	2 000
Sum Andre tekniske justeringer	**0**	**0**	**0**	**2 000**
Nye tiltak				
Bydelsreformen (kap. 308)	46 800	0	0	0
Kveldsåpent dagsenter (Kap. 308)	3 000	3 000	3 000	3 000
Sum Nye tiltak	**49 800**	**3 000**	**3 000**	**3 000**
Endringer	**49 800**	**3 000**	**3 000**	**4 847**
Ramme 2027-2030	**80 525**	**32 925**	**32 797**	**34 644**

Vedtak forrige periode

Aldersvennlig transport – overføring til bydeler (kap. 308)

Tiltaket gjelder finansiering aldersvennlig transport i bydelene som er vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Generell rammereduksjon sentrale avsetninger helse (kap. 308)

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,306 mill. i 2027 økende til 0,634 mill. i 2029. Samlet rammereduksjon på kapitelet er slik i økonomiplanperioden:

2027: 0,306 mill.
2028: 0,506 mill.
2029: 0,634 mill.
2030: 0,787 mill.

Kompensasjon tomgangsleie Omsorg+ (kap. 308)

Engangsbevilgning til kompensasjon for tomgangsleie Omsorg+ er ikke videreført.

Sentral BPA-enhet – evaluering (kap. 308)

Det er opprettet en prøveordning med et sentralt rådgivende BPA-team i Helseetaten. Prøveordningen varer i 1,5 år og evalueres underveis. Det er satt av 0,4 mill. i 2026 og 0,6 mill. i 2027 til finansiering av evalueringen.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon bydelene - avsetning helse

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på kapitlet fra 2030 på 0,153 mill. Samlet rammereduksjon på kapitlet er 0,306 mill. i 2027, økende til 0,787 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Kompensasjon tomgangsleie Omsorg+ (kap. 308)

I henhold til verbalvedtak 10.4.3/2020 gis bydelene kompensasjon for tapte leieinntekter ved førstegangs innflytting i Omsorg+ tilsvarende 80 % dekning av tomgangsleie første fire måneder etter overtagelsesdato. I 2030 er det planlagt for åpning av nytt Omsorg+ på Mortensrud, og det settes av midler i 2030 til dekning av dette.

Nye tiltak

Bydelsreformen (kap. 308)

Byrådet foreslår å sette av 46,8 mill. i 2027 til gjennomføring av bydelsreformen. Dette dekker sentral prosjektledelse og ekstern bistand til sentral og lokal prosjektledelse.

Kveldsåpent dagsenter (Kap. 308)

Etablering av kveldsåpent dagsenter har ikke gått som ønsket fordi etterspørselen etter plassene har vært lav. Det er en ambisjon om at tilbudet skal bli mer kjent, og få økt bruk. Byrådet vil derfor at tilbudet skal etableres uavhengig av bydelenes bestillinger og foreslår å sette av 3 mill. i 2027 og 6 mill. årlig fra 2028 til formålet.

I 2025 ble det bevilget en øremerket og overførbare avsetning på Sykehjemsetatens kapittel. Den lave etterspørselen gjør at engangsbevilgningen kan finansiere tilbudet i Sykehjemsetaten i 2027.

Den foreslåtte avsetningen skal finansiere kveld/helgebemanning og servering for åtte kommunalt driftede dagsenter i Sykehjemsetaten og transportkostnader for bydelene.

Det er dermed behov for å sette av 3 mill. årlig på kap. 308 fra 2027 og 3 mill. årlig på kap. 313 Sykehjemsetaten fra 2028.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	12 474	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	67 338	47 624	80 525
Overføringsutgifter	9 849	0	0
Sum Driftsutgifter	**89 661**	**47 624**	**80 525**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-9 349	0	0
Overføringsinntekter	-10 200	0	0
Sum Driftsinntekter	**-19 549**	**0**	**0**
Sum	70 112	47 624	80 525

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Bydelene - avsetning helse (HLS)							
		Bydelene - avsetning helse (HLS)							
308 - Bydelene - avsetning helse (HLS)	113041	El-biler	LØPENDE		20 000	10 000	20 000	0	50 000
308 - Bydelene - avsetning helse (HLS)	116019	Digitalisering - generell avsetning	LØPENDE		28 500	28 500	28 500	28 500	114 000
		Sum Bydelene - avsetning helse (HLS)		**0**	**48 500**	**38 500**	**48 500**	**28 500**	**164 000**
		Sum Bydelene - avsetning helse (HLS)		**0**	**48 500**	**38 500**	**48 500**	**28 500**	**164 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	48 500	38 500	48 500	28 500	164 000

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Art beskrivelse	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
308	Bydelene - avsetning helse (HLS)	Kompensasjon for merverdiavgift	116019	Digitalisering - generell avsetning	-5 700	-5 700	-5 700	-5 700	-22 800
Totalsum					**-5 700**	**-5 700**	**-5 700**	**-5 700**	**-22 800**

Bydelsrammer

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**0**	**0**	**0**	**0**
Vedtak forrige periode				
Aldersvennlig transport - overføring til bydeler (FO3)	15 000	15 000	15 000	15 000
Bosetting flyktninger år 2-5	-540 211	-540 211	-540 211	-540 211
Demografikompensasjon (FO2B)	-9 000	-17 000	-24 000	-24 000
Demografikompensasjon (FO2C)	-5 000	-8 000	-11 000	-11 000
Demografikompensasjon (FO3)	233 000	506 000	762 000	762 000
Ferie- og deltidsjobber til unge	0	-6 500	-6 500	-6 500
Finansiering av ny byomfattende spesialbarnehage	6 200	6 200	6 200	6 200
Fordeling bydelene 2026	29 395 160	29 395 160	29 395 160	29 395 160
Generell rammereduksjon bydelene	-147 494	-297 643	-424 728	-424 728
Korrigering i fremføring av merforbruk etter 4 % regelen fra 2024 til 2025 (flere bydeler)	115 018	115 018	115 018	115 018
Opphør av avdrag på inventar og utstyr i nytt bydelshus (Bydel Søndre Nordstrand)	2 000	2 000	2 000	2 000
Økonomisk sosialhjelp	-34 000	-34 000	-34 000	-34 000
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**29 030 673**	**29 136 024**	**29 254 939**	**29 254 939**
Vedtak forrige periode	**29 030 673**	**29 136 024**	**29 254 939**	**29 254 939**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**29 030 673**	**29 136 024**	**29 254 939**	**29 254 939**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 200 699**	**1 200 699**	**1 200 699**	**1 200 699**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 200 699**	**1 200 699**	**1 200 699**	**1 200 699**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon bydelene	0	0	0	-129 222
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-129 222**
Andre tekniske justeringer				
Aktivitetsendringer i kommunale barnehager (FO2A)	107 800	107 800	107 800	107 800
Bydel Gamle Oslo - sosialagenter	3 150	3 150	3 150	3 150
Demografikompensasjon (FO2B)	2 000	3 000	4 000	0
Demografikompensasjon (FO2C)	1 000	2 000	2 000	5 000
Demografikompensasjon (FO3)	-21 000	-16 000	-14 000	244 000
Endring pensjon OPF	111 953	111 953	111 953	111 953
Felles regnskapstjeneste	-25 410	-25 410	-25 410	-25 410
Integreringstilskudd årgang 2-5	357 449	0	0	0
Kommunalt rustilskudd innlemmet i rammetilskuddet - særskilt fordeling til bydelene	77 000	77 000	77 000	77 000
Korrigering i fremføring av merforbruk etter 4 % regelen fra 2025 til 2026 (flere bydeler)	-175 111	0	0	0
Lønns- og prisjustering særskilte tildelinger	77 296	77 296	77 296	77 296
Mortensrud HUB	1 800	1 800	1 800	1 800
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-10 946	0	-3 489	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-1 650	-1 650	-1 650	-1 650
Styrking av barneverntjenestene i bydelene	0	0	0	0

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Tilbakeføring - Korrigering i fremføring av merforbruk etter 4 % regelen fra 2025 til 2027 (flere bydeler)	175 111	0	0	0
Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet	0	0	0	0
Ungt utenforskap - styrket ungdomsarbeid i NAV	9 100	9 100	9 100	9 100
Økonomisk sosialhjelp	200 000	200 000	200 000	200 000
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**889 542**	**550 039**	**549 550**	**810 039**
Nye tiltak				
Ny byomfattende spesialbarnehage i Bydel Søndre Nordstrand (F02A)	4 033	8 065	8 065	8 065
Styrking av barneverntjenestene i bydelene	14 700	14 700	14 700	14 700
Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet	7 800	7 800	7 800	7 800
Trygge og sammenhengende tjenester til barn og unge, styrket barnevern: Styrket SaLTo i bydelene	9 240	9 240	9 240	9 240
Ungt utenforskap - ferie- og deltidsjobber for ungdom (SET)	10 000	0	0	0
Ungt utenforskap: Styrket psykisk helsehjelp for ungdom (FO2C)	20 000	20 000	20 000	20 000
Sum Nye tiltak	**65 773**	**59 805**	**59 805**	**59 805**
Konkrete innsparingstiltak				
Gevinster av bydelsreformen	0	0	-100 000	-200 000
Sum Konkrete innsparingstiltak	**0**	**0**	**-100 000**	**-200 000**
Endringer	**955 315**	**609 844**	**509 355**	**540 622**
Ramme 2027-2030	**31 186 687**	**30 946 567**	**30 964 993**	**30 996 260**

Vedtak forrige periode

Aldersvennlig transport - overføring til bydeler (FO3)

I budsjett 2026 ble tiltaket vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Bosetting flyktninger år 2-5

Bosettingstilskudd for årgang 2-5 fordeles til bydelene som en særskilt tildeling hvert år.

Demografikompensasjon (FO2B)

Demografikompensasjon er lagt inn i økonomiplan 2026–2029 basert på tidligere folketall. Dette justeres i økonomiplanen for 2027-2030 basert på oppdaterte folketall. Samlet demografikompensasjon for FO2B utgjør -9 mill. i 2027, -17 mill. i 2028 og -24 mill. i 2029 og 2030.

Demografikompensasjon (FO2C)

Demografikompensasjon er lagt inn i økonomiplan 2026–2029 basert på tidligere folketall. Dette justeres i økonomiplanen for 2027–2030 basert på oppdaterte folketall. Samlet demografikompensasjon for FO2C 2027–2030:

2027: -4 mill.
2028: -6 mill.
2029: -9 mill.
2030: -6 mill.

Demografikompensasjon (FO3)

Demografikompensasjon er lagt inn I økonomiplan 2026–2029 basert på tidligere folketall. Dette justeres i økonomiplanen for 2027–2030 basert på oppdaterte folketall. Samlet demografikompensasjon for FO3 2027–2030:

2027: 212 mill.
2028: 490 mill.
2029: 748 mill.
2030: 1 006 mill.

Ferie- og deltidsjobber til unge

I vedtatt budsjett er styrking av ferie- og deltidsjobber med 11,5 mill. i 2026 redusert med 6,5 mill. til 5 mill. fra 2028.

Finansiering av ny byomfattende spesialbarnehage

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 på 6,2 mill. til å dekke merutgifter i den nye byomfattende spesialbarnehagen i Bydel Stovner. Midlene settes av på den særskilte tildelingen til byomfattende spesialbarnehager.

Generell rammereduksjon bydelene

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 147,494 mill. i 2027 økende til 424,728 mill. i 2029. Samlet rammereduksjon for bydelene er slik i økonomiplanperioden:

2027: 147,494 mill.
2028: 297,643 mill.
2029: 424,728 mill.
2030: 553,950 mill.

Korrigering i fremføring av merforbruk etter 4 % regelen fra 2024 til 2025 (flere bydeler)

Tilbakeføring av utsatt inndekking av merforbruk i 2024 for bydelene Vestre Aker, Søndre Nordstrand, St. Hanshaugen og Ullern.

Opphør av avdrag på inventar og utstyr i nytt bydelshus (Bydel Søndre Nordstrand)

Bydel Søndre Nordstrand ble i 2021 innvilget et lån på 10 mill. for å finansiere inventar og utstyr i nytt bydelshus. Lånet nedbetales med årlig trekk på 2 mill. Fra og med 2027 tilbakeføres 2 mill. til bydelsrammen.

Økonomisk sosialhjelp

I vedtatt budsjett er tiltaket redusert med 34 mill.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon bydelene

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon i bydelsrammen fra 2030 på 129,222 mill. Samlet rammereduksjon er 147,494 mill. i 2027, økende til 553,95 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Aktivitetsendringer i kommunale barnehager (FO2A)

Bydelsrammen foreslås økt med 107,8 mill. grunnet økning i antall heltidsekvivalenter i kommunale barnehager i 2025 og vekst i husleieutgifter. Midlene overføres fra det sentrale avsetningskapitlet 305.

Bydel Gamle Oslo - sosialagenter

Midlene satt av til sosialagenter på tre skoler i Bydel Gamle Oslo fra og med 2026 fordeles til bydelen som en særskilt tildeling fra og med 2027.

Demografikompensasjon (FO2B)

Avventer deling pr. FO

Demografikompensasjon (FO2C)

Det justeres i økonomiplanen for 2027–2030 basert på oppdaterte folketall. Samlet demografikompensasjon for FO2C 2027–2030:

2027: -4 mill.
2028: -6 mill.
2029: -9 mill.
2030: -6 mill.

Demografikompensasjon (FO3)

Det justeres i økonomiplanen for 2027–2030 basert på oppdaterte folketall. Samlet demografikompensasjon for FO3 2027–2030:

2027: 212 mill.
2028: 490 mill.
2029: 748 mill.
2030: 1 006 mill.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Integreringstilskudd årgang 2-5

Bosettingstilskudd for årgang 2-5 fordeles til bydelene som en særskilt tildeling.

Kommunalt rustilskudd innlemmet i rammetilskuddet - særskilt fordeling til bydelene

Statlig tilskudd til kommunalt rusarbeid ble innlemmet i kommunens rammetilskudd i 2026. Tilskuddsordningen kom i stand som oppfølging av Opptrappingsplan for rusfeltet 2007-2012, bydelene mottok 77 mill. i 2025. Byrådet viderefører tilskuddet prisjustert og fordeler 80,4 mill. til bydelene som en særskilt tildeling.

Korrigering i fremføring av merforbruk etter 4 % regelen fra 2025 til 2026 (flere bydeler)

I samsvar med økonomireglementet for 2025 – punkt 6 Instruks for økonomiforvaltingen kan bydeler med merforbruk over 2 % vedta å dekke merforbruket over en toårsperiode, men slik at minimum 2 % av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak dekkes inn påfølgende budsjettår og resten i år to. Fem bydeler har vedtatt å inndekke merforbruk over to år basert på ovennevnte bestemmelser.

Kap. 004 Bydel St. Hanshaugen
Bydelen har vedtatt å inndekke 2 % i 2026. Resterende beløp på 26,310 mill. må inndekkes i 2027.

Kap. 007 Bydel Vestre Aker
Bydelen har vedtatt å inndekke 2 % i 2026. Resterende beløp på 41,283 mill. må inndekkes i 2027.

Kap. 012 Bydel Alna
Bydelen har vedtatt å inndekke 2 % i 2026. Resterende beløp på 20,235 mill. må inndekkes i 2027.

Kap. 013 Bydel Østensjø
Bydelen har vedtatt å inndekke 2 % i 2026. Resterende beløp på 48,128 mill. må inndekkes i 2027.

Kap. 015 Bydel Søndre Nordstrand
Bydelen har vedtatt å inndekke 2 % i 2026. Resterende beløp på 39,155 mill. må inndekkes i 2027.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Styrking av barneverntjenestene i bydelene

Byrådet er opptatt av at barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg når de trenger det og at barnevernet skal være til støtte for barna og familiene deres. Barn, unge og deres familier skal motta barnevernstjenester som oppleves som trygge og virkningsfulle. Byrådet foreslår å styrke barneverntjenestene i bydelene med 26,5 mill. i 2026.

Tilbakeføring - Korrigering i fremføring av merforbruk etter 4 % regelen fra 2025 til 2027 (flere bydeler)

Bystyret vedtok i sak 207/26 om bydelsreform 2028 at alt arvet underskudd per 1. juli 2026, altså det fremførbare merforbruket i bydelene, slettes. I tråd med gjeldende praksis fikk fem bydeler ved bystyrets behandling av revidert budsjett 2026 utsatt krav om å inndekke deler av sitt merforbruk i 2025 til 2027. Dette merforbruket er en del av et arvet underskudd per 1. juli 2026 og vil derfor samsvar med vedtakspunktet over bli slettet. Dette fordeler seg slik på fem bydeler:

St. Hanshaugen	26,310 mill.
Vestre Aker	41,283 mill.
Alna	20,235 mill.
Østensjø	48,128 mill.
Søndre Nordstrand	39,155 mill.

Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet

Byrådet foreslår midler til styrket internkontroll og til tiltak som skal gi varige forbedringer i kvalitet, trygghet og samhandling i barnevernet. I alt 8,1 mill. prisjustert fordeles på alle bydelene som en øremerket særskilt tildeling.

Ungt utenforskap - styrket ungdomsarbeid i NAV

Som en del av satsingen ungt utenforskap videreføres styrket ungdomsarbeid i NAV fra 2026. I alt 9,1 mill. fordeles som en særskilt tildeling til bydelene Grünerløkka, Frogner, Gamle Oslo, Alna, Nordre Aker, Søndre Nordstrand og Sagene.

Økonomisk sosialhjelp

Byrådet foreslår å øke bydelenes budsjetter med 200 mill. som følge av økte utgifter til økonomisk sosialhjelp.

Nye tiltak

Ny byomfattende spesialbarnehage i Bydel Søndre Nordstrand (F02A)

Byrådet foreslår å opprette en ny byomfattende spesialbarnehage i Bydel Søndre Nordstrand for barn med autismespekterforstyrrelse og andre nevroutviklingsforstyrrelser. Budsjettbehovet eks. husleie og ordinære driftsutgifter er beregnet til 4 mill. i 2027 og 8,1 mill. fra 2028. Midlene settes av på den særskilte tildelingen til byomfattende spesialbarnehager.

Styrking av barneverntjenestene i bydelene

Byrådet er opptatt av at barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg når de trenger det og at barnevernet skal være til støtte for barna og familiene deres. Barn, unge og deres familier skal motta barnevernstjenester som oppleves som trygge og virkningsfulle. Byrådet foreslår å styrke barneverntjenestene i bydelene med 26,5 mill. i 2026.

Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet

Byrådet foreslår midler til styrket internkontroll og til tiltak som skal gi varige forbedringer i kvalitet, trygghet og samhandling i barnevernet. I alt 8,1 mill. prisjustert fordeles på alle bydelene som en øremerket særskilt tildeling.

Trygge og sammenhengende tjenester til barn og unge, styrket barnevern: Styrket SaLTo i bydelene

Byrådet styrker SaLTo-arbeidet i bydelene og øker den særskilte tildelingen med 9,240 mill. fra og med 2027. Med det fordeles til bydelene i alt 19,500 mill. som tilsvarer en hel årsverksressurs i hver bydel. Styrket innsats foreslås med halvårseffekt i Revidert budsjett.

Ungt utenforskap - ferie- og deltidsjobber for ungdom (SET)

Ferie- og deltidsjobber gir unge jobberfaring og bidrar til å gi en god introduksjon til arbeidslivet. Byrådet styrker innsatsen med 10 mill. i 2027.

Ungt utenforskap: Styrket psykisk helsehjelp for ungdom (FO2C)

Byrådet foreslår å sette av 20 mill. årlig for å styrke den kommunale psykiske helsehjelpen til ungdom. Tilbudet skal være fleksibelt og tilgjengelig for ungdom, både i skoletiden og på ettermiddags- og kveldstid. Midlene er øremerket og fordeles særskilt etter kostnadsnøkkel FO2C.

Konkrete innsparingstiltak

Gevinster av bydelsreformen

Det er lagt inn en forutsetning om at bydelsreformen vil gi en gevinst på 100 mill. i 2029 og 200 mill. fra 2030.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	0	0	53 263
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	0	33 075 934
Overføringsutgifter	0	0	2 431 480
Sum Driftsutgifter	**0**	**0**	**35 560 677**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	0	0	-2 302 880
Refusjoner	0	0	-1 551 898
Overføringsinntekter	0	0	-519 212
Sum Driftsinntekter	**0**	**0**	**-4 373 990**
Sum	0	0	31 186 687

Helse (HLS)

Sektoransvar

Sektorområdet omfatter sykehjem (langtidshjem, helsehus og avlastningsplasser), helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende, omsorgsboliger, helsefremmende og forebyggende tjenester til barn og voksne, akuttmedisinsk beredskap/legevakt, offentlig tannhelsetjeneste og arbeid knyttet til folkehelse og smittevern. Sektoren har ansvar for støtte- og rådgivingsfunksjoner innen helse- og omsorgsområdet.

Hovedtall på sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype	Dok 3/2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Driftsutgifter	9 437,7	9 947,1	9 886,4	9 896,8	9 880,2
Driftsinntekter	-5 484,7	-5 728,0	-5 728,0	-5 728,0	-5 728,0
Totalsum	**3 953,0**	**4 219,1**	**4 158,4**	**4 168,8**	**4 152,2**

Byrådets ambisjon for sektoren

Byrådet har mål om at Oslo skal gi alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv. For å nå dette målet skal helse- og omsorgstjenesten ha forebyggende tilbud og tjenester av god kvalitet. Disse skal bidra til livsmestring og selvstendighet for den enkelte, og forebygge behov for mer omfattende tjenester. Innbyggerne skal være trygge på at de får en god eldreomsorg.

For å nå målet om at Oslo er nyskapende og attraktiv skal helse- og omsorgstjenesten ta i bruk ny kunnskap og teknologi, og tilrettelegge for konkurranse for å gi innbyggerne et godt og effektivt helsetilbud. Byrådet vil gjennomføre et kompetanseløft som styrker kompetanse, innovasjon og omstillingsevne i helse- og omsorgstjenestene.

For å nå målet om at Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester, skal helse- og omsorgstjenesten tilby valgfrihet og mangfold. Byrådet vil sikre pasientens helsetjeneste, færre overganger i brukerreisene og mer tilgjengelige tjenester. Gjennom konkurranse mellom ulike leverandører vil byrådet stimulere til mangfold og innovasjon. Innbyggerne skal få god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Forebyggende tilbud og tjenester bidrar til livsmestring og økt selvstendighet for den enkelte	Antall innbyggere 65 år og eldre innlagt på sykehus med hoftebrudd pr 1 000 innbyggere	7,5	7,4	*
		Andel beboere på langtidshjem over 67 år som er kartlagt for ernæringsmessig risiko	92 %	94 %	*
		Andel av mottagere av helsetjenester i hjemmet på 67 år og eldre som er vurdert for risiko for underernæring i løpet av siste 12 mnd.	67,2 %	69 %	*
		Andel beboere på sykehjem over 67 år med legemiddelgjennomgang	93,9 %	95 %	*
		Antall brukere som har mottatt tjenestene hverdagsrehabilitering og avklaring og mestring	6 960	7 400	*
		Tannhelse - andel 5-åringer uten karies	76,4 %	76,5 %	*
		Endring i funksjonsnivå etter opphold på FRA (Barthel score)	39,6	42.7	*
		Levering av hjelpemidler i akutte situasjoner innen 48 timer	100,0 %	100,0 %	100,0 %
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo tar i bruk ny kunnskap og nye metoder for å gi innbyggerne et godt og effektivt helsetilbud				
		Andel av digitalt aktive brukere av hjemmesykepleie som benytter Digihelse til dialog	0	N/A	> 20 %
		Antall hjemmeboende tjenestemottakere som har digital hjemmeoppfølging fra kommunen	407	480	**
		Antall hjemmeboende tjenestemottakere som har digital trygghetsalarm fra kommunen	11 832	11 945	**

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
		Antall hjemmeboende tjenestemottakere som har digital medisineringsstøtte fra kommunen	1 116	1 204	**
		Antall hjemmeboende tjenestemottakere som har digitalt tilsyn fra kommunen	387	620	**
	3.2 Kommunen beholder og rekrutterer helsepersonell med rett kompetanse	Andel fast ansatte i heltidsstillinger byomfattende HLS	57.7 %	59 %	*
		Andel fast ansatte i heltidsstillinger i bydelene (alle FO)	75,9 %	75.2 %	*
		Andel kommunale årsverk i omsorgstjenestene med relevant fagutdanning	76 %	1)	*
		Sykefravær byomfattende HLS	10.7 %	9.8 %	*
		Sykefravær i bydelene (alle FO)	11.6 %	11.3 %	*
		Andel avsluttede lærlingekontrakter som endte med fagbrev	84,8 %	97 %	*
		Kvalifiserte lærlinger som får lærekontrakt	248	193	*
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Innbyggerne får god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det				
		Antall betalingspliktige liggedøgn for utskrivningsklare pasienter fra psykiatriske sykehusavdelinger	721	1 115	*
		Antall betalingspliktige liggedøgn for utskrivningsklare pasienter fra somatiske sykehusavdelinger og rehabiliteringsopphold	3 414	3 763	*
		Oppholdstid ved allmennlegevakten	2 t 3 min	2 t 2 min	*
		Tannhelse – etterslep i innkallinger barn og unge, antall	12 438	9 434	*
		Svartid legevaktsentralen mindre enn 2 minutter, andel av alle samtaler	34,0 %	37,0 %	80,0 %
	5.2 Innbyggerne har valgfrihet i helse- og omsorgstjenestene	Ledig kapasitet hos fastlegene i % av listetaket	3,0 %	3,0 %	4,0 %

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
		Kjennskap til brukervalgsordningen i hjemmetjenesten	N/A	63 % 2)	*

Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen

Forklaring til nye indikatorer:
- Andel av digitalt aktive brukere av hjemmesykepleie som benytter Digihelse til dialog:
Det er et mål er at flere har dialog med tjenestene digitalt. Helsepersonell vil da spare tid på telefonhenvendelser og kommunikasjon med innbygger og pårørende blir automatisk dokumentert og synlig i pasientjournalsystemet (EPJ). Det settes et mål for 2027 om at minst 20 % av digitalt aktive brukere av hjemmesykepleie benytter Digihelse til dialog. Tallene hentes fra journalsystemet Gerica.

- Sykefravær:
Høyt/stigende sykefravær kan være en indikasjon på at man ikke vil nå målet om at kommunen beholder og rekrutterer helsepersonell med rett kompetanse. Utvikling i sykefravær følges tett i styringsdialogen med virksomhetene, og det er et mål at sykefraværet reduseres der det er høyt.

Forklaring til måltall i tabell:
*Måltall for 2027 er minst like godt resultat som i 2026.
** Måltall for 2027 er økning med minst 5 % sammenlignet med 2026, pr. bydel.
Måltallene blir tallfestet i Dok 3.

Kommentar til resultat i 2025 for to indikatorer:
1) Tallene fra SSB er forsinket og innarbeides i Dok 3
2) Resultat fra brukerundersøkelse gjennomført i april 2026

Tiltak for å nå sektormålene

1.1 Forebyggende tilbud og tjenester bidrar til livsmestring og selvstendighet for den enkelte

Bystyret har vedtatt en bydelsreform med virkning fra 1. januar 2028. Målet er et mer helhetlig, tilgjengelig og likeverdig tjenestetilbud, gode og mer effektive tjenester og et styrket lokaldemokrati i bydelene.

Å forebygge utenforskap er en av de viktigste satsingene for byrådet. Byrådet styrker derfor den kommunale psykiske helsehjelpen til ungdom for å sikre et lett tilgjengelig psykisk helsetilbud.

Beboere i Omsorg+-boliger vil fra 1. januar 2027 motta behovsprøvd bostøtte. Dette sikrer at ingen eldre skal måtte avstå fra eller miste bolig i Omsorg+ på grunn av svak økonomi.

Byrådet setter av midler til en trivselpott som skal bidra til å gi eldre, både hjemme og på sykehjem, en mer meningsfull hverdag. I tillegg setter byrådet av midler til ungdomsjobber som skal gi arbeidserfaring innen eldreomsorg.

Vold i nære relasjoner, overgrep og negativ sosial kontroll er et alvorlig og økende samfunnsproblem. Det er innarbeidet varige midler til gjennomføring av konkrete tiltak i handlingsplanen som ble behandlet i bystyret i mai 2026.

I 2025 ble det satt av en engangsbevilgning til kveldsåpent dagsenter. Fra budsjett 2027 foreslår byrådet å sette av varige midler til tiltaket.

3.1 Oslo tar i bruk ny kunnskap og nye metoder og teknologi for å gi innbyggerne et godt og effektivt helsetilbud

Byrådet vil modernisere og fornye pasientjournalsystemer i helse- og omsorgstjenestene. Utskifting av dagens elektroniske pasientjournal er nødvendig. Om lag 27 000 ansatte i Oslo kommune bruker systemet i oppfølgingen av brukerne av tjenestene. Systemet er også en sentral plattform for samhandling på tvers av tjenester og for å gjøre relevant informasjon tilgjengelig for pasienter og pårørende.

Modernisering og utskifting er nødvendig for å sikre stabil og sikker drift, samtidig som det legger til rette for nødvendig utvikling og omstilling i årene som kommer. Den elektroniske pasientjournalen vil være grunnplanken for videre utvikling av digitale løsninger og velferdsteknologi, som er avgjørende for å levere gode helse- og omsorgstjenester i fremtiden.

Et moderne journalsystem vil også gi helsepersonell mer tid med brukerne. I tillegg vil det forbedre kvaliteten på og tilgjengeligheten av data, styrke pasientsikkerheten og redusere unødvendig dobbeltarbeid for de ansatte.

For å styrke informasjonsflyten og dialogen mellom brukere/pårørende og helse- og omsorgstjenestene, vil byrådet bidra til økt bruk av de nasjonale digitale innbyggertjenestene på Helsenorge.

3.2 Oslo beholder og rekrutterer helsepersonell med rett kompetanse

Byrådet vil videreføre arbeidet med å sette oppgavedeling i system og å videreutvikle nye og innovative driftsmodeller. Oppgavedeling innebærer at helsepersonell får mer tid til helsefaglige oppgaver, mens service- og hotelloppgaver utføres av ansatte som har dette som sitt primære ansvarsområde. I tillegg kan det gi verdifulle muligheter for personer som står utenfor arbeidslivet eller utdanning: De kan få arbeidserfaring, mestring og kompetanseutvikling i en sektor med stort behov for arbeidskraft.

Byrådet vil styrke kompetanse, innovasjon og omstilling i tjenestene. Innovasjons- og kompetansefondet skal sikre at ansatte få økt sin kompetanse, bedre muligheter for faglig utvikling og nødvendig støtte til å ta i bruk nye arbeidsformer og ny teknologi.

5.1 Innbyggerne får god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det

Legevakten en svært viktig del av helsetjenesten vår, og byrådet ønsker at innbyggerne skal være trygge på at de får god hjelp på legevakten. Byrådet styrker legevakten med varige midler for å videreføre arbeidet med forbedret pasientflyt og pasientsikkerhet.

Ved helsehus og kommunale langtidshjem er det innført teknologiske løsninger (pasientvarsling med digitalt tilsyn) som gir økt trygghet og bedre søvn for beboerne, samtidig som helsepersonell kan bruke tiden mer målrettet. Byrådet vil sikre systematisk læring i samarbeid med

teknologileverandøren, slik at risikoen for feil og uønskede hendelser reduseres og kvaliteten i tjenestene styrkes.

Boligplan for eldre og andre personer med hjelpebehov viser at det er behov for betydelig flere botilbud i fremtiden for denne gruppen. Byrådet setter av prosjekteringsmidler for å sikre bærekraftige investeringer i sykehjem og omsorgsboliger de nærmeste årene.

5.2 Innbyggerne har valgfrihet i helse- og omsorgstjenestene

Byrådet er opptatt av at eldre skal føle seg trygge og få gode tjenester, og ønsker å benytte ulike aktørers erfaringer, kompetanse og innovasjonskraft for å videreutvikle eldreomsorgen i Oslo. Private leverandører overtok driften av Kantarellenhjemmet, Uranienborghjemmet, Abildsøhjemmet og Bjølsenhjemmet våren 2025, og i 2027 overtar private leverandører driften av Langerudhjemmet og Ellingsrudhjemmet.

Erfaringene til pårørende gir verdifull innsikt i hvordan tjenestene fungerer i hverdagen, og kan bidra til kvalitetsutvikling og forbedring. Byrådet vil styrke pårørenderollen og sikre at pårørende blir hørt og involvert på en god måte.

Byrådet vil styrke ordningen med fritt brukervalg i hjemmetjenesten og dermed unngå å favorisere kommunens tjenester over private leverandører. For å oppnå dette skal brukere som ikke selv foretar et aktivt valg, fordeles mellom kommunale og private leverandører. En jevnere fordeling mellom kommunale og private leverandører gir private leverandører et bedre grunnlag til å investere i kompetanse og kvalitet.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**3 952 964**	**3 952 964**	**3 952 964**	**3 952 964**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon (kap. 372)	0	0	-221	-221
Generell rammereduksjon Helseetaten	-329	-2 801	-11 076	-11 076
Generell rammereduksjon Sykehjemsetaten	0	0	-17 278	-17 278
Gevinstrealisering ved modernisering av fagsystem ved legevakten og KAD (Helseetaten)	-1 000	-10 000	-10 000	-10 000
Intern strukturtilpasning for økt kapasitetsutnyttelse KAD, legevakt og oppdrag for HSØ (Helseetaten)	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
KI Turnus (Sykehjemsetaten)	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Modernisering av fagsystem ved legevakten og Kommunal akutt døgnenhet (KAD) - Helseetaten	27 300	-12 700	-12 700	-12 700
Oppfølging av Fra frykt til frihet – handlingsplan mot vold i nære relasjoner, overgrep og negativ sosial kontroll (kap. 372)	5 000	5 000	5 000	5 000
Prosjekteringsmidler sykehjem og boliger HLS-sektor (kap. 374)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Redusere avsetning spesialistutdanning allmennleger (Helseetaten)	0	-1 429	-1 429	-1 429
Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Helseetaten)	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Sentral BPA-enhet (Helseetaten)	800	-4 600	-4 600	-4 600
Velferdsteknologi - reduksjon i årsverk (Helseetaten)	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Årsverksreduksjon på grunn av digitalt tilsyn langtidshjem (Sykehjemsetaten)	-5 000	-10 000	-10 000	-10 000
Sum Vedtak forrige periode	**3 271**	**-60 030**	**-85 804**	**-85 804**
Vedtak forrige periode	**3 271**	**-60 030**	**-85 804**	**-85 804**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**3 956 235**	**3 892 934**	**3 867 160**	**3 867 160**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**190 255**	**190 255**	**190 255**	**190 255**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**190 255**	**190 255**	**190 255**	**190 255**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon avsetning Helse (kap. 372)	0	0	0	-270
Generell rammereduksjon Helseetaten	0	0	0	-8 032
Generell rammereduksjon Hjelpemiddelformidlingen	0	0	0	-261
Generell rammereduksjon Sykehjemsetaten	0	0	0	-15 976
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-24 539**
Andre tekniske justeringer				
Demografikompensasjon psykososiale tjenester og legevakt (Helseetaten)	2 550	2 550	2 550	2 550
Demografikompensasjon tannhelse (Helseetaten)	500	500	500	500
Endring pensjon OPF	28 193	28 193	28 193	28 193
Felles regnskapstjeneste	-2 575	-2 575	-2 575	-2 575
Husleie nye private sykehjemsbygg (kap. 328)	5 500	44 000	80 200	87 900
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-11 329	-210	-252	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-220	-220	-220	-220
Sum Andre tekniske justeringer	**22 619**	**72 238**	**108 396**	**116 348**
Nye tiltak				
Flere i jobb - Opplæringshub - to sykehjem (Sykehjemsetaten)	5 000	0	0	0
Kveldsåpent dagsenter (Sykehjemsetaten)	0	3 000	3 000	3 000
Legevaktsentralen – behov for styrket bemanning (Helseetaten)	10 000	10 000	10 000	10 000
Ny elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten (Helseetaten)	20 000	0	0	0
Prosjekteringsmidler - OPS for minst 400 sykehjemsplasser og OPS for inntil 300 nye Omsorg+ boliger og lokale omsorgsboliger (kap. 374)	10 000	0	0	0
Trivselspott for eldre (kap. 372)	10 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	**55 000**	**13 000**	**13 000**	**13 000**
Konkrete innsparingstiltak				
Helseetaten – effektivisering av administrative funksjoner	-2 000	-4 000	-4 000	-4 000
Helseetaten – effektivisering av ikke-medisinske tjenester på legevakt	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sykehjemsetaten – effektivisering av administrative funksjoner	-2 000	-4 000	-4 000	-4 000
Sum Konkrete innsparingstiltak	**-5 000**	**-10 000**	**-10 000**	**-10 000**
Endringer	**72 619**	**75 238**	**111 396**	**94 809**
Ramme 2027-2030	**4 219 109**	**4 158 427**	**4 168 811**	**4 152 224**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon (kap. 372)

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på 0,221 mill. fra 2029.

Generell rammereduksjon Helseetaten

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på 0,329 mill. i 2027, 2,801 mill. i 2028 og 11,076 mill. årlig fra 2029.

Generell rammereduksjon Sykehjemsetaten

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på 17,278 mill. fra 2029

Gevinstrealisering ved modernisering av fagsystem ved legevakten og KAD (Helseetaten)

Det er lagt inn en forutsetning om at implementering av nytt fagsystem (EPJ) ved legevakten og KAD gir effektiviseringsgevinst på 1 mill. i 2027 og 10 mill. årlig fra 2028.

Intern strukturtilpasning for økt kapasitetsutnyttelse KAD, legevakt og oppdrag for HSØ (Helseetaten)

Det er behov for å gjennomføre en intern strukturtilpasning mellom oppgaver i egenregi og oppgaver som kommunen utfører på vegne av staten (Helse Sør-Øst/HSØ) mot betaling. På denne bakgrunn er etatens ramme redusert med 11 mill. i 2026 og 18 mill. årlig fra 2027.

KI Turnus (Sykehjemsetaten)

Engangsbevilgning til KI turnus i år 2026 er ikke videreført.

Modernisering av fagsystem ved legevakten og Kommunal akutt døgnenhet (KAD) - Helseetaten

I økonomiplan 26–29 er det satt av 12,7 mill. i 2026 og 41,76 mill. i 2027 for å modernisere fagsystem ved legevakten og Kommunal akutt døgnenhet (KAD). Midlene er øremerket og overførbare til påfølgende budsjettår.

Oppfølging av Fra frykt til frihet – handlingsplan mot vold i nære relasjoner, overgrep og negativ sosial kontroll (kap. 372)

Handlingsplan mot vold i nære relasjoner, overgrep og negativ sosial kontroll ble behandlet i bystyret i mai 2026. I planen er det vedtatt flere tiltak som vil kreve finansiering, både engangs- og varig. I budsjett 2026 er det satt av 10 mill. og ytterligere 5 mill. årlig fra 2027 som skal finansiere kompetansehevende tiltak og operative hjelpetiltak for å imøtekomme identifiserte behov.

Prosjekteringsmidler sykehjem og boliger HLS-sektor (kap. 374)

I budsjett 2026 ble tiltaket vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Redusere avsetning spesialistutdanning allmennleger (Helseetaten)

Avsetningen til spesialistutdanning allmennleger ble redusert med 6,3 mill. i 2026. Fra 2028 reduseres den med ytterligere 1,429 mill. årlig. Etter denne justeringen er det tilstrekkelig med midler til å finansiere forventet aktivitetsnivå innenfor ordningen.

Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Helseetaten)

I økonomiplan 26–29 er det lagt inn en reduksjon i administrasjon/ikke-pasientrettede årsverk med 4 mill. i 2026 og ytterligere 4 mill. årlig fra 2027.

Sentral BPA-enhet (Helseetaten)

I økonomiplan 26–29 er Helseetaten styrket med 4,6 mill. i 2026 og 5,4 mill. i 2027 for å opprette en prøveordning med et sentralt rådgivende BPA-team med fire ansatte. Prøveordningen varer i 1,5 år og evalueres underveis. Den vil dermed koordineres inn mot organisatoriske endringer fra 2028 knyttet til bydelsreformen.

Velferdsteknologi - reduksjon i årsverk (Helseetaten)

Helseetatens ramme reduseres med 1,5 mill. i 2026 og 3 mill. fra 2026 som følge av en reduksjon med to årsverk.

Årsverksreduksjon på grunn av digitalt tilsyn langtidshjem (Sykehjemsetaten)

Investering i pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn frigjør tid for ansatte og medfører behov for færre nattevakter. Sykehjemsetatens ramme er derfor redusert med 20 mill. i 2026, med ytterligere 5 mill. i 2027 og ytterligere 10 mill. årlig fra 2028, slik at varig reduksjon er 30 mill. årlig fra 2028.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon avsetning Helse (kap. 372)

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på kapitlet fra 2030 på 0,27 mill. Samlet rammereduksjon på kapitlet er 0,221 mill. i 2029 og 0,491 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Helseetaten

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på kapitlet fra 2030 på 8,032 mill. Samlet generell rammereduksjon på kapitlet er 0,329 mill. i 2027, 2,801 mill. i 2028, 11,076 mill. i 2029 og 19,108 mill. årlig fra 2030.

Generell rammereduksjon Hjelpemiddelformidlingen

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på kapitlet fra 2030 på 0,261 mill.

Generell rammereduksjon Sykehjemsetaten

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på kapitlet fra 2030 på 15,976 mill. Samlet generell rammereduksjon på kapitlet er 17,278 mill. i 2029 og 33,254 mill. årlig fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Demografikompensasjon psykososiale tjenester og legevakt (Helseetaten)

Demografikostnadene er fremskrevet med basis i total befolkningsvekst i lovpålagte grupper. Dette medfører et behov for å innarbeide 2,55 mill. i demografikompensasjon fra 2027.

Demografikompensasjon tannhelse (Helseetaten)

Demografikostnadene er fremskrevet for de lovpålagte pasientgruppene. Dette medfører behov for å innarbeide 0,5 mill. i demografikompensasjon for tannhelsetjenesten fra og med 2027.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Husleie nye private sykehjemsbygg (kap. 328)

Avsatt beløp gjelder husleie (FDV, kapital og eiendomsskatt) for tre ideelt drevne langtidshjem som åpner i økonomiplanperioden.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Flere i jobb - Opplæringshub - to sykehjem (Sykehjemsetaten)

Byrådet foreslår å sette av 5 mill. i 2027 til utvikling og drift av opplæringshuber på to sykehjem. Hubene skal være treningsarena for personer som står utenfor arbeidslivet, med tett oppfølging fra Nav/ arbeidsmarkedsbedrift. Gjennom treningen kan kandidatene gjøre seg bedre kvalifisert til å søke arbeid i ordinære rekrutteringsprosesser.

Kveldsåpent dagsenter (Sykehjemsetaten)

Etablering av kveldsåpent dagsenter har ikke gått som ønsket fordi etterspørselen etter plassene har vært lav. Det er en ambisjon om at tilbudet skal bli mer kjent, og få økt bruk. Byrådet vil derfor at tilbudet skal etableres uavhengig av bydelenes bestillinger og foreslår å sette av 3 mill. i 2027 og 6 mill. årlig fra 2028 til formålet.

I 2025 ble det bevilget en øremerket og overførbare avsetning på Sykehjemsetatens kapittel. Den lave etterspørselen gjør at engangsbevilgningen kan finansiere tilbudet i Sykehjemsetaten i 2027.

Den foreslåtte avsetningen skal finansiere kveld/helgebemanning og servering for åtte kommunalt driftede dagsenter i Sykehjemsetaten og transportkostnader for bydelene.

Det er dermed behov for å sette av 3 mill. årlig på kap. 308 fra 2027 og 3 mill. årlig på kap. 313 Sykehjemsetaten fra 2028.

Legevaktsentralen – behov for styrket bemanning (Helseetaten)

Legevaktsentralen har fortsatt utfordringer med å nå forskriftskravet om at 80 % av telefonhenvendelsene normalt kan besvares innen to minutter. Byrådet har over tid bevilget midler for å videreutvikle tjenestene, med særlig vekt på bedre pasientflyt, økt pasientsikkerhet, digitalisering, kompetanseheving og redusert ventetid. Byrådet foreslår å styrke legevaktsentralen med 10 mill. årlig for at andelen henvendelser som besvares innen 2 minutter skal økes.

Ny elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten (Helseetaten)

Byrådet foreslår å sette av 20 mill. i 2027 til å starte arbeidet med anskaffelse av ny elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten. Midlene er øremerket og overførbare. Dagens system, Gerica, har siden 2003 vært Oslo kommunes pasientjournal og brukes på en rekke områder både internt i kommunens tjenester og eksternt mot spesialisthelsetjenesten og fastleger. Ifølge leverandøren vil ikke Gerica bli videreutviklet.

Ytterligere behov for drifts- og investeringsmidler i forbindelse med anskaffelse, etablering og drift av systemet vil bli fremmet i de ordinære budsjettprosessene.

Prosjekteringsmidler - OPS for minst 400 sykehjemsplasser og OPS for inntil 300 nye Omsorg+ boliger og lokale omsorgsboliger (kap. 374)

Byrådet foreslår å sette av 10 mill. i prosjekteringsmidler til dekning for OPS-konkurranse for anskaffelse av leieavtaler for minst 400 nye sykehjemsplasser og fremskaffelse av inntil 300 nye Omsorg+ boliger og lokale omsorgsboliger for personer med kognitiv svikt. Midlene er øremerket og overførbare.

Trivselspott for eldre (kap. 372)

Byrådet foreslår å sette av 10 mill. til en trivselpott som skal bidra til å gi eldre, både hjemme og på sykehjem, en mer meningsfull hverdag.

Konkrete innsparingstiltak

Helseetaten – effektivisering av administrative funksjoner

Årsverk som ikke er direkte pasientrettet reduseres med 2 mill. i 2027 og 4 mill. årlig fra 2028. Dette kommer i tillegg til 4 mill. innarbeidet i økonomiplanen for 26–29.

Helseetaten – effektivisering av ikke-medisinske tjenester på legevakt

Det er lagt inn en forutsetning om at ikke-medisinske tjenester på legevakt skal oppnå en effektiviseringsgevinst på 1 mill. i 2027 og 2 mill. årlig fra 2028.

Sykehjemsetaten – effektivisering av administrative funksjoner

Årsverk som ikke er direkte pasientrettet reduseres med 2 mill. i 2027 og 4 mill. årlig fra 2028.

Investeringsbudsjett 2027-2030

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
313	Sykehjemsetaten (HLS)	52 050	45 000	43 750	10 000
314	Helseetaten (HLS)	55 600	41 500	6 000	6 000
372	Byomf. - avsetn. Helse	41 800	37 000	37 000	37 000
374	Prosjekteringsmidler helse (HLS)	57 714	0	0	0
384	Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (HLS)	1 400	1 400	1 400	1 400
Totalsum		**208 564**	**124 900**	**88 150**	**54 400**

Funksjonsområdene

FO1 Administrasjon og fellestjenester

Ansvarsområde

Funksjonsområde 1 Administrasjon og fellestjenester er rendyrket til administrasjon, fellestjenester og enkelte nærmiljøoppgaver.

Følgende nærmiljøoppgaver sorterer under funksjonsområde 1 Administrasjon og fellestjenester:

Plan- og byggesaksbehandling, eierseksjonering, boligbygging og fysiske bomiljøtiltak, kommunal næringsvirksomhet, naturforvaltning og friluftsliv, rekreasjon i tettsted, kulturminneforvaltning, kunstformidling, idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg, kulturaktiviteter og kulturbygg.

Måltabell

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	
Sektormål	Tiltak
5.1 Innbyggerne får god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det	Sikre at informasjonssikkerhet og personvern ivaretas

FO2C Helsestasjon og skolehelsetjeneste

Ansvarsområde

Bydelene gir tilbud om helsefremmende og forebyggende tjenester, svangerskaps- og barselomsorg gjennom helsestasjon, skolehelsetjenesten, helsestasjon for ungdom (HFU) og Oslohjelpa.

Det er én helsestasjon i hver bydel i Oslo. Skolehelsetjenesten er organisert i bydel, men lokalisert på skolene. I tillegg har Oslo to byomfattende helsestasjoner: Helsestasjon for gutter i Bydel Frogner og Helsestasjon for kjønn og seksualitet (HKS) i Bydel Grünerløkka. Alle bydeler tilbyr hjelp og støtte til familier gjennom Oslohjelpa og det finnes tre UngArena som gir hjelp til unge i alderen 12–25 år.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Mange unge strever psykisk, mobbetallene øker, elever rapporterer om mye stress og press. Mange blir stående utenfor viktige sosiale arenaer fordi de ikke går på skole eller ikke er i jobb.

Ungt utenforskap er identifisert som en av seks samfunnsfloker i Oslo. For å forebygge utenforskap er det avgjørende med lett tilgjengelig psykisk helsehjelp for barn, unge og familier. Slik kan behov fanges opp så tidlig som mulig, og tiltak raskt settes i gang. Lavterskeltilbud er viktig for å løse små problemer før de vokser seg store. Byrådet vil styrke den kommunale psykiske helsehjelpen til ungdom. Tilbudet må være fleksibelt og tilgjengelig for ungdom, både i skoletiden og på ettermiddags- og kveldstid.

Oslo kommune innførte i 2026 digitalt helsekort for gravide (DHG) ved alle helsestasjoner. For å nå målet om at DHG bidrar til å løfte kvaliteten i svangerskaps- og fødselsomsorgen gjennom økt digital informasjonsdeling i helse- og omsorgstjenesten, skal helsestasjonene følge opp at dette tas i bruk.

Måltabell

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	
Sektormål	Tiltak
1.1 Forebyggende tilbud og tjenester bidrar til livsmestring og økt selvstendighet for den enkelte	Sikre skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom som tilgjengelige og effektive lavterskeltilbud til målgruppen.
	Føringer i modell for samarbeid mot ungt utenforskap skal ligge til grunn for tjenestene rettet mot barn og unge og Bedre tverrfaglig samarbeid (BTS) skal innføres som et felles faglig rammeverk på oppvekstfeltet.
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	
Sektormål	Tiltak
5.1 Innbyggerne får god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det	Videreutvikle Oslohjelpa og det helhetlige kommunale psykiske helsetilbudet til barn og unge i skoletiden og på ettermiddags- og kveldstid

FO3 Helse og omsorg

Ansvarsområde

Helse- og omsorgstjenestene i bydelene omfatter disse tjenestene og tilbudene:

8. helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende
9. helse- og omsorgstjenester i institusjon
10. psykisk helsetjeneste
11. habilitering og rehabilitering
12. omsorgsboliger
13. fastlegetjenester
14. aktivisering og servicetilbud
15. folkehelse
16. miljørettet helsevern
17. smittevern

Helse- og omsorgstjenestene skal levere tjenester tilpasset den enkelte bruker. De som har behov for akutt hjelp, skal få det. Det skal være tilgang på lavterskeltilbud og forebyggende tjenester som kan bidra til å løse små problemer før de vokser seg store. Dette kan utsette behovet for tjenester for den enkelte. Målet er at de som kan og vil skal få bo trygt hjemme i sin egen bolig.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Antall eldre over 90 år vil nesten tredobles fram mot 2050. Selv om flere lever lenger, holder seg friskere og kan bo lenger i eget hjem, vil veksten i antall eldre føre til økt behov for helse- og omsorgstjenester. Mange vil utvikle demens eller ha omfattende hjelpebehov, samtidig som mangelen på helsepersonell forventes å øke. Byrådet vil prioritere tiltak som bidrar til bærekraftige tjenester gjennom innovasjon, teknologi, kompetanseutvikling og nye arbeidsformer. Det vil også være nødvendig å styrke hjemmebaserte og forebyggende tjenester, slik at flere kan opprettholde selvstendighet og bo hjemme lenger.

Velferdsteknologi er allerede tatt i bruk i tjenester til eldre og personer med funksjonsnedsettelser, men bruken av eksisterende løsninger må økes samtidig som nye

velferdsteknologiske og KI-baserte løsninger tas i bruk.

Brukerundersøkelsen i hjemmetjenesten viser at ordningen med fritt brukervalg er for lite kjent. Byrådet vil derfor sette inn tiltak for å nå flere med informasjon.

Måltabell

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	
Sektormål	Tiltak
1.1 Forebyggende tilbud og tjenester bidrar til livsmestring og økt selvstendighet for den enkelte	Ha systematisk oversikt over behov for samlokaliserte omsorgsboliger til ulike målgrupper
	Sikre at hjemmetjenestene og fastlegene bidrar i samhandlingsprosjektet med spesialisthelsetjenesten om infusjonspoliklinikker for behandling av osteoporose
	Delta i prøveordning for sentral BPA-enhet organisert i Helseetaten
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	
Sektormål	Tiltak
3.1 Oslo tar i bruk ny kunnskap og nye metoder for å gi innbyggerne et godt og effektivt helsetilbud	Øke bruken av velferdsteknologi med formål om å forhindre helsepersonellmangel og å øke kvaliteten
	Øke bruken av og nasjonale e-helseløsninger, deriblant Digihelse, for å styrke informasjonsdeling og dialog mellom innbygger/pårørende og helsetjenestene
3.2 Oslo beholder og rekrutterer helsepersonell med rett kompetanse	Aktivt bruke oppgavedeling for å sikre at oppgaver blir løst av personell med rett kompetanse
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	
Sektormål	Tiltak
5.1 Innbyggerne får god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det	Styrke pårørendes medvirkning og ivaretakelse gjennom jevnlige pårørendeundersøkelser
	Flere brukere med hjemmetjenester skal tilbys kartlegging av brannsikkerhet i eget hjem
	Videreutvikle lavterskeltilbudet Rask psykisk helsehjelp (RPH) som tilbud fra 16 år
5.2 Innbyggerne har valgfrihet i helse- og omsorgstjenestene	Sikre god informasjon om fritt brukervalg i hjemmetjenesten og fordele brukere som ikke selv velger leverandør
	Alle innbyggere sikres fastlege og en reell mulighet til å bytte hvis de ønsker det

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbale vedtak

Øremerkede midler

I 2027 er det bevilget 41,76 mill. til modernisering av fagsystem ved legevakten og KAD og 20 mill. til arbeidet med anskaffelse av ny elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten. Midlene forutsettes brukt i samsvar med planlagt fremdrift. Midlene er overførbare til påfølgende budsjettår.

Sykehjemsetaten (HLS)

Ansvarsområde

Sykehjemsetaten har ansvar for å gi innbyggere med behov for heldøgns pleie og omsorg et tilbud om opphold i helsehus eller plass i langtidshjem når de har fått vedtak om dette. Tilbudet som gis skal være differensiert og tilpasset ulike brukergruppers behov. Etaten skal sikre at det er riktig kapasitet og kvalitet på tilbudet i tråd med bystyrets vedtak, bydelenes bestillinger og innenfor vedtatte økonomiske rammer.

Ved inngangen til 2027 har Sykehjemsetaten ansvar for driften av 35 sykehjem med til sammen 3 378 heldøgnsplasser. Av disse driftes 15 sykehjem av ideelle leverandører og fire av kommersielle leverandører. I tillegg drifter Sykehjemsetaten fire helsehus med til sammen 456 heldøgnsplasser.

Situasjonsbeskrivelse

Den kraftige veksten i antallet eldre fremover, kombinert med en økende mangel på helsepersonell, gjør det nødvendig å vurdere nye modeller for organisering og drift av sykehjem. Oppgavene må løses på nye og smartere måter, med økt bruk av velferdsteknologi og alternative turnusordninger.

Sykehjemsetaten innfører pasientvarslingsanlegg og digitalt tilsyn både for å styrke kvaliteten i tjenestene og for å redusere behovet for arbeidskraft. I tillegg er nye driftsmodeller etablert i flere institusjoner, med tydeligere rolle- og oppgavedeling mellom kliniske og ikke-kliniske funksjoner. Dette gjør at helsepersonell kan rette sin kompetanse og oppmerksomhet mot beboernes pleie- og omsorgsbehov.

I årene fremover er det behov for å bygge flere sykehjemsplasser og å erstatte sykehjem som ikke tilfredsstiller dagens krav. Stadig flere beboere som bor på langtidshjem har store adferdsutfordringer som følge av demenssykdom, og har behov for et tilrettelagt tilbud med et høyere omsorgsnivå.

Kommunen har inngått leie- og driftsavtale med tre ideelle aktører for tre nye sykehjem. Hjemmene skal etter planen åpne i perioden 2027–2029. Dette gir 342 plasser hvorav 82 plasser er beregnet for et høyere omsorgsnivå.

Byrådet ønsker å styrke eldreomsorgen i Oslo gjennom samarbeid med flere aktører, og har derfor konkurranseutsatt ytterligere to sykehjem. Private leverandører tar over driften av Langerudhjemmet og Ellingsrudhjemmet i 2027.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Andel pasienter utskrevet fra helsehus til annen institusjon	0,0 %	0,0 %	20,0 %	18,0 %
Andel pasienter utskrevet fra helsehus til annet helsehus eller KAD	0,0 %	0,0 %	2,0 %	2,0 %
Andel pasienter utskrevet fra helsehus til eget hjem	0,0 %	0,0 %	57,0 %	58,0 %
Andel pasienter utskrevet fra helsehus til sykehus	0,0 %	0,0 %	9,0 %	10,0 %
Andel pasienter utskrevet fra helsehus ved død	0,0 %	0,0 %	12,0 %	11,0 %
Botid korttidsplass ekskl. avlastning, gjennomsnitt (døgn)	25	28	28	28
Botid langtidsplass i institusjon, gjennomsnitt for avsluttede opphold (døgn)	902	874	869	848
Botid langtidsplass i institusjon, median for avsluttede opphold (døgn)	610	539	571	562
Fagdekning sykehjem	81,2 %	82,1 %	82,5 %	83,3 %
Beleggsprosent, langtidsplasser i institusjon	98,5 %	98,2 %	97,7 %	97,1 %
Beleggsprosent, korttidsplasser i institusjon	86,3 %	89,8 %	86,8 %	83,3 %

Forklaring til aktivitetsnøkkeltall

Nytt i Sak 1/27:

«Andel av pasienter utskrevet fra helsehus til eget hjem» erstattes med fem nøkkeltall som spesifiserer forløp etter helsehusopphold: Utskriving til eget hjem, sykehus, annet helsehus eller KAD, eller annen institusjon. I tillegg spesifiseres dødsfall under opphold. På grunn av omorganiseringen av helsehusene, der avlastningsplasser ble skilt ut, er ikke tallene t.o.m. 2023 sammenlignbare med senere år.

Tre nye nøkkeltall innarbeides:
-Botid korttidsplass eks. avlastning, gjennomsnitt
-Botid langtidsplasser i institusjon, gjennomsnitt for avsluttede opphold
-Botid langtidsplasser i institusjon, median for avsluttede opphold

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.1 Forebyggende tilbud og tjenester bidrar til livsmestring og økt selvstendighet for den enkelte	Helsehusene bidrar i samhandlingsprosjektet med spesialisthelsetjenesten om behandling av osteoporose
	Utvide tilbudet om kveldsåpent dagsenter

3. Oslo er nyskapende og attraktiv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3.1 Oslo tar i bruk ny kunnskap og nye metoder for å gi innbyggerne et godt og effektivt helsetilbud	Legge til rett for økt bruk av kvalitetssystemet EQS for avviksrapportering
3.2 Kommunen beholder og rekrutterer helsepersonell med rett kompetanse	Videreutvikle nye og innovative driftsmodeller for bedre å utnytte helsepersonell

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5.2 Innbyggerne har valgfrihet i helse- og omsorgstjenestene	Gjennomføre virksomhetsoverdragelse til to nye private langtidshjem
5.1 Innbyggerne får god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det	Sikre trygg bruk av digitalt tilsyn
	Styrke samarbeidet med pårørende
	Ta i bruk Digihelse for å styrke informasjonsdeling og dialog mellom innbygger/pårørende og helsetjenestene

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**1 779 616**	**1 779 616**	**1 779 616**	**1 779 616**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Sykehjemsetaten	0	0	-17 278	-17 278
KI Turnus (Sykehjemsetaten)	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Årsverksreduksjon på grunn av digitalt tilsyn langtidshjem (Sykehjemsetaten)	-5 000	-10 000	-10 000	-10 000
Sum Vedtak forrige periode	**-11 000**	**-16 000**	**-33 278**	**-33 278**
Vedtak forrige periode	**-11 000**	**-16 000**	**-33 278**	**-33 278**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**1 768 616**	**1 763 616**	**1 746 338**	**1 746 338**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**92 539**	**92 539**	**92 539**	**92 539**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**92 539**	**92 539**	**92 539**	**92 539**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Sykehjemsetaten	0	0	0	-15 976
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-15 976**
Andre tekniske justeringer				

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Endring pensjon OPF	20 153	20 153	20 153	20 153
Felles regnskapstjeneste	-1 655	-1 655	-1 655	-1 655
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-10 665	-210	-147	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-110	-110	-110	-110
Sum Andre tekniske justeringer	**7 723**	**18 178**	**18 241**	**18 388**
Nye tiltak				
Flere i jobb - Opplæringshub - to sykehjem (Sykehjemsetaten)	5 000	0	0	0
Kveldsåpent dagsenter (Sykehjemsetaten)	0	3 000	3 000	3 000
Trivselspott for eldre (kap. 372)	0	0	0	0
Sum Nye tiltak	**5 000**	**3 000**	**3 000**	**3 000**
Konkrete innsparingstiltak				
Sykehjemsetaten – effektivisering av administrative funksjoner	-2 000	-4 000	-4 000	-4 000
Sum Konkrete innsparingstiltak	**-2 000**	**-4 000**	**-4 000**	**-4 000**
Endringer	**10 723**	**17 178**	**17 241**	**1 412**
Ramme 2027-2030	**1 871 878**	**1 873 333**	**1 856 118**	**1 840 289**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Sykehjemsetaten

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på 17,278 mill. fra 2029

KI Turnus (Sykehjemsetaten)

Engangsbevilgning til KI turnus i år 2026 er ikke videreført.

Årsverksreduksjon på grunn av digitalt tilsyn langtidshjem (Sykehjemsetaten)

Investering i pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn frigjør tid for ansatte og medfører behov for færre nattevakter. Sykehjemsetatens ramme er derfor redusert med 20 mill. i 2026, med ytterligere 5 mill. i 2027 og ytterligere 10 mill. årlig fra 2028, slik at varig reduksjon er 30 mill. årlig fra 2028.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Sykehjemsetaten

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på kapitlet fra 2030 på 15,976 mill. Samlet generell rammereduksjon på kapitlet er 17,278 mill. i 2029 og 33,254 mill. årlig fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Flere i jobb - Opplæringshub - to sykehjem (Sykehjemsetaten)

Byrådet foreslår å sette av 5 mill. i 2027 til utvikling og drift av opplæringshuber på to sykehjem. Hubene skal være treningsarena for personer som står utenfor arbeidslivet, med tett oppfølging fra Nav/ arbeidsmarkedsbedrift. Gjennom treningen kan kandidatene gjøre seg bedre kvalifisert til å søke arbeid i ordinære rekrutteringsprosesser.

Kveldsåpent dagsenter (Sykehjemsetaten)

Etablering av kveldsåpent dagsenter har ikke gått som ønsket fordi etterspørselen etter plassene har vært lav. Det er en ambisjon om at tilbudet skal bli mer kjent, og få økt bruk. Byrådet vil derfor at tilbudet skal etableres uavhengig av bydelenes bestillinger og foreslår å sette av 3 mill. i 2027 og 6 mill. årlig fra 2028 til formålet.

I 2025 ble det bevilget en øremerket og overførbare avsetning på Sykehjemsetatens kapittel. Den lave etterspørselen gjør at engangsbevilgningen kan finansiere tilbudet i Sykehjemsetaten i 2027.

Den foreslåtte avsetningen skal finansiere kveld/helgebemanning og servering for åtte kommunalt driftede dagsenter i Sykehjemsetaten og transportkostnader for bydelene.

Det er dermed behov for å sette av 3 mill. årlig på kap. 308 fra 2027 og 3 mill. årlig på kap. 313 Sykehjemsetaten fra 2028.

Trivselspott for eldre (kap. 372)

Byrådet foreslår å sette av 10 mill. til en trivselpott som skal bidra til å gi eldre, både hjemme og på sykehjem, en mer meningsfull hverdag.

Konkrete innsparingstiltak

Sykehjemsetaten – effektivisering av administrative funksjoner

Årsverk som ikke er direkte pasientrettet reduseres med 2 mill. i 2027 og 4 mill. årlig fra 2028.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	3 239 318	2 751 850	2 906 198
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	699 204	723 381	736 581
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2 481 143	3 214 381	3 357 099
Overføringsutgifter	107 500	104 317	108 949
Finansutgifter	73 498	0	0
Sum Driftsutgifter	**6 600 663**	**6 793 929**	**7 108 827**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-4 536 262	-5 014 313	-5 236 949
Refusjoner	-276 224	0	0
Overføringsinntekter	-8 097	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-72 208	0	0
Sum Driftsinntekter	**-4 892 791**	**-5 014 313**	**-5 236 949**
Sum	1 707 872	1 779 616	1 871 878

Priser institusjonsplasser

Priser institusjonsplasser	**Sak 1/ 2027**
Langtidsplasser	
Ordinær langtidsplass	1 233 207
Skjermet langtidsplass demenssykdom	1 233 207
Forsterket, skjermet plass demenssykdom	1 233 207
Ekstra forsterket, skjermet plass demenssykdom og/eller psykiatri	1 233 207
Forsterket plass - MRSA	1 233 207
Forsterket plass - rusavhengighet	1 233 207
Ekstra forsterket plass - rusavhengighet	1 233 207
Andre typer plasser	
Avklaringsplass helsehus 1) 2)	1 146 882
Skjermet plass demenssykdom helsehus 1) 2)	1 146 882
Rehabiliteringsplass helsehus 1) 2)	1 146 882
Avlastningsplass 1)	1 146 882
Forsterket plass - lindrende behandling	1 085 222
Aldershjemsplass	826 248
Dagsenterplass - ordinær	172 649
Dagsenterplass - skjermet	172 649

1) Bydelene forhåndsbestiller et bestemt antall korttidsplasser "en bloc" med mulighet for å justere antallet plasser hvert halvår. Kjøp av plasser utover dette gis et prispåslag på 10%.
2)For opphold i helsehus som sammenhengende vedvarer mer enn 40 døgn gis et prispåslag på 10 % per døgn etter dette tidspunktet.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Sykehjemsetaten (HLS)							
		Sykehjemsetaten (HLS)							
313 - Sykehjemsetaten (HLS)	107006	Inventar og utstyr sykehjem	LØPENDE		10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
313 - Sykehjemsetaten (HLS)	122013	Moderne pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn i langtidshjem	2028	IA	7 050	0	0	0	7 050
313 - Sykehjemsetaten (HLS)	127009	Inventar og utstyr private sykehjem	2029	IA	35 000	35 000	33 750	0	103 750
		Sum Sykehjemsetaten (HLS)		**0**	**52 050**	**45 000**	**43 750**	**10 000**	**150 800**
		Sum Sykehjemsetaten (HLS)		**0**	**52 050**	**45 000**	**43 750**	**10 000**	**150 800**
		Sum investeringsprosjekter		0	52 050	45 000	43 750	10 000	150 800

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kapittelnavn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
313	Sykehjemsetaten (HLS)	Kompensasjon for merverdiavgift	107006	Inventar og utstyr sykehjem	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-8 000
313	Sykehjemsetaten (HLS)	Kompensasjon for merverdiavgift	122013	Bytte varslingssystemer	-1 060	0	0	0	-1 060
313	Sykehjemsetaten (HLS)	Kompensasjon for merverdiavgift	127009	Inventar og utstyr private sykehjem	-7 000	-7 000	-6 750	0	-20 750
Totalsum					**-10 060**	**-9 000**	**-8 750**	**-2 000**	**-29 810**

Klimaprofil

Sykehjemsetaten har ingen tiltak som vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Sykehjemsetaten skal redusere klimaavtrykket ved matservering gjennom mindre matsvinn, bærekraftige innkjøp og ernæringsmessig gode måltider.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbale vedtak

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler

Helseetaten (HLS)

Ansvarsområde

Helseetaten tilbyr kommunale helsetjenester som allmennlegevakt, akutt psykososial oppfølging, akutt døgntilbud, forsterket rehabilitering og tannhelsetjenester. Etaten har ansvar for systematisk folkehelsearbeid, lovpålagte oppgaver i smittevernloven og er delegert myndighet om miljørettet helsevern i saker som gjelder flere bydeler. Helseetaten er sentral i kommunens smittevern- og beredskapsarbeid. Etaten har også en rådgivende og koordinerende funksjon overfor bydelenes helse- og omsorgstjenester.

Helseetaten har ansvar for anskaffelse, utvikling og forvaltning av kommunens fagsystemer innen barnevern, sosiale tjenester, helse- og omsorg, barnehage, helsestasjon og bolig. Disse eies av byrådsavdelingene helse (HLS), utdanning (UTD) og sosiale tjenester (SET) innenfor respektive fagområder. Etaten leder og støtter kommunens arbeid med velferdsteknologi, og er en viktig aktør ved utvikling og bruk av digital teknologi i tjenesteutviklingen.

Situasjonsbeskrivelse

Legevakten har stor pågang fra innbyggere med behov for akutt og trygg helsehjelp. Legevaktsentralen har fortsatt utfordringer med å nå forskriftskravet om at 80 % av telefonhenvendelsene normalt kan besvares innen to minutter. Byrådet har over tid bevilget midler for å videreutvikle tjenestene, med særlig vekt på bedre pasientflyt, økt pasientsikkerhet, digitalisering, kompetanseheving og redusert ventetid.

Helseetaten har anskaffet ny elektronisk pasientjournalløsning for legevakten og KAD. I 2026 og 2027 skal løsningen videreutvikles og tilpasses kommunens behov, med planlagt innføring første halvår 2028.

De siste årene har det vært et etterslep på innkallinger i tannhelsetjenesten. Helseetaten har fått i oppdrag å utvide kapasiteten i tilbudet for 21–28-åringer, samt å videreføre ordningen med behovsvurderinger på telefon for denne gruppen. Nye, større og moderne klinikker erstatter gradvis eldre og mindre robuste klinikker.

Helseetaten har en aktiv rolle overfor virksomhetene i sektoren for å sikre et godt koordinert og systematisk beredskaps- og smittevernarbeid. Dette bidrar til å sikre innbyggernes helse og trygghet, kritiske samfunnsfunksjoner og stabiliteten i samfunnet.

Flere av journalsystemene i helse- og omsorgstjenestene er utdaterte og møter ikke dagens krav til kvalitet, samhandling og effektivitet. I 2027 starter Helseetaten arbeidet med å erstatte pasientjournalsystemet Gerica, som brukes av om lag 27 000 ansatte. Dette er et viktig løft for fremtidens helse- og omsorgstjenester i Oslo.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Tannhelse - antall konsultasjoner, totalt	0	0	143 351	176 071
Tannhelse - årsverk pr 10 000 innbyggere under tilsyn	12,7	12,9	13,1	9,7
Kommunal akutt døgnenhet - beleggsprosent	57,0 %	62,0 %	63,0 %	87,6 %
Kommunal akutt døgnenhet - gjennomsnittlig liggetid, døgn	4,8	4,8	4,5	4,6
Forsterket rehabilitering Aker - gjennomsnittlig liggetid, døgn	27,0	31,0	27,6	23,9

Forklaring til aktivitetsnøkkeltall

Nytt nøkkeltall i Sak 1/27: Tannhelse – antall konsultasjoner, totalt

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.1 Forebyggende tilbud og tjenester bidrar til livsmestring og økt selvstendighet for den enkelte	Bidra til at flest mulig kan bo trygt i eget hjem ved å anskaffe, tilby og distribuere nødvendige hjelpemidler på rett plass til rett tid
	Gjennomføre prøveordning med sentral BPA-enhet i tråd med oppdraget
	Gjennomføre tiltak som forebygger de store folkehelsesykdommene og fremmer gode levevaner blant innbyggerne, i samarbeid med kommunale og private aktører
	Styrke koordineringen mellom bydelene og etater innen beredskap- og smittevernsarbeid

3. Oslo er nyskapende og attraktiv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3.1 Oslo tar i bruk ny kunnskap og nye metoder for å gi innbyggerne et godt og effektivt helsetilbud	Bidra i samhandlingsprosjektet med spesialisthelsetjenesten om behandling av osteoporose
	Forbedre og skifte ut fagsystem for helse- og omsorgstjenestene
	Forbedre og skifte ut fagsystem for helse- og omsorgstjenestene
	Legge til rette for økt bruk av digital hjemmeoppfølging og deling av helsedata i samarbeid med sykehusene og fastlegene

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5.1 Innbyggerne får god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det	Sikre at lovpålagte grupper får tannhelsetilbud basert på faglige vurderinger i tråd med prioriteringskriteriene i Meld. St. 38 2020–2021

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
	Videreføre arbeidet med forbedret pasientflyt og pasientsikkerhet på legevakten og styrke legevaktsentralen

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**1 296 921**	**1 296 921**	**1 296 921**	**1 296 921**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Helseetaten	-329	-2 801	-11 076	-11 076
Gevinstrealisering ved modernisering av fagsystem ved legevakten og KAD (Helseetaten)	-1 000	-10 000	-10 000	-10 000
Intern strukturtilpasning for økt kapasitetsutnyttelse KAD, legevakt og oppdrag for HSØ (Helseetaten)	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Modernisering av fagsystem ved legevakten og Kommunal akutt døgnenhet (KAD) - Helseetaten	27 300	-12 700	-12 700	-12 700
Redusere avsetning spesialistutdanning allmennleger (Helseetaten)	0	-1 429	-1 429	-1 429
Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Helseetaten)	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Sentral BPA-enhet (Helseetaten)	800	-4 600	-4 600	-4 600
Velferdsteknologi - reduksjon i årsverk (Helseetaten)	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Sum Vedtak forrige periode	**14 271**	**-44 030**	**-52 305**	**-52 305**
Vedtak forrige periode	**14 271**	**-44 030**	**-52 305**	**-52 305**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**1 311 192**	**1 252 891**	**1 244 616**	**1 244 616**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**59 216**	**59 216**	**59 216**	**59 216**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**59 216**	**59 216**	**59 216**	**59 216**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Helseetaten	0	0	0	-8 032
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-8 032**
Andre tekniske justeringer				
Demografikompensasjon psykososiale tjenester og legevakt (Helseetaten)	2 550	2 550	2 550	2 550
Demografikompensasjon tannhelse (Helseetaten)	500	500	500	500
Endring pensjon OPF	7 746	7 746	7 746	7 746
Felles regnskapstjeneste	-920	-920	-920	-920
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-664	0	-105	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-110	-110	-110	-110
Sum Andre tekniske justeringer	**9 102**	**9 766**	**9 661**	**9 766**
Nye tiltak				
Legevaktsentralen – behov for styrket bemanning (Helseetaten)	10 000	10 000	10 000	10 000
Ny elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten (Helseetaten)	20 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	**30 000**	**10 000**	**10 000**	**10 000**

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Konkrete innsparingstiltak				
Helseetaten – effektivisering av administrative funksjoner	-2 000	-4 000	-4 000	-4 000
Helseetaten – effektivisering av ikke-medisinske tjenester på legevakt	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Konkrete innsparingstiltak	**-3 000**	**-6 000**	**-6 000**	**-6 000**
Endringer	**36 102**	**13 766**	**13 661**	**5 734**
Ramme 2027-2030	**1 406 510**	**1 325 873**	**1 317 493**	**1 309 566**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Helseetaten

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på 0,329 mill. i 2027, 2,801 mill. i 2028 og 11,076 mill. årlig fra 2029.

Gevinstrealisering ved modernisering av fagsystem ved legevakten og KAD (Helseetaten)

Det er lagt inn en forutsetning om at implementering av nytt fagsystem (EPJ) ved legevakten og KAD gir effektiviseringsgevinst på 1 mill. i 2027 og 10 mill. årlig fra 2028.

Intern strukturtilpasning for økt kapasitetsutnyttelse KAD, legevakt og oppdrag for HSØ (Helseetaten)

Det er behov for å gjennomføre en intern strukturtilpasning mellom oppgaver i egenregi og oppgaver som kommunen utfører på vegne av staten (Helse Sør-Øst/HSØ) mot betaling. På denne bakgrunn er etatens ramme redusert med 11 mill. i 2026 og 18 mill. årlig fra 2027.

Modernisering av fagsystem ved legevakten og Kommunal akutt døgnenhet (KAD) - Helseetaten

I økonomiplan 26–29 er det satt av 12,7 mill. i 2026 og 41,76 mill. i 2027 for å modernisere fagsystem ved legevakten og Kommunal akutt døgnenhet (KAD). Midlene er øremerket og overførbare til påfølgende budsjettår.

Redusere avsetning spesialistutdanning allmennleger (Helseetaten)

Avsetningen til spesialistutdanning allmennleger ble redusert med 6,3 mill. i 2026. Fra 2028 reduseres den med ytterligere 1,429 mill. årlig. Etter denne justeringen er det tilstrekkelig med midler til å finansiere forventet aktivitetsnivå innenfor ordningen.

Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Helseetaten)

I økonomiplan 26–29 er det lagt inn en reduksjon i administrasjon/ikke-pasientrettede årsverk med 4 mill. i 2026 og ytterligere 4 mill. årlig fra 2027.

Sentral BPA-enhet (Helseetaten)

I økonomiplan 26–29 er Helseetaten styrket med 4,6 mill. i 2026 og 5,4 mill. i 2027 for å opprette en prøveordning med et sentralt rådgivende BPA-team med fire ansatte. Prøveordningen varer i

1,5 år og evalueres underveis. Den vil dermed koordineres inn mot organisatoriske endringer fra 2028 knyttet til bydelsreformen.

Velferdsteknologi - reduksjon i årsverk (Helseetaten)

Helseetatens ramme reduseres med 1,5 mill. i 2026 og 3 mill. fra 2026 som følge av en reduksjon med to årsverk.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Helseetaten

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på kapitlet fra 2030 på 8,032 mill. Samlet generell rammereduksjon på kapitlet er 0,329 mill. i 2027, 2,801 mill. i 2028, 11,076 mill. i 2029 og 19,108 mill. årlig fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Demografikompensasjon psykososiale tjenester og legevakt (Helseetaten)

Demografikostnadene er fremskrevet med basis i total befolkningsvekst i lovpålagte grupper. Dette medfører et behov for å innarbeide 2,55 mill. i demografikompensasjon fra 2027.

Demografikompensasjon tannhelse (Helseetaten)

Demografikostnadene er fremskrevet for de lovpålagte pasientgruppene. Dette medfører behov for å innarbeide 0,5 mill. i demografikompensasjon for tannhelsetjenesten fra og med 2027.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt

nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Legevaktsentralen – behov for styrket bemanning (Helseetaten)

Legevaktsentralen har fortsatt utfordringer med å nå forskriftskravet om at 80 % av telefonhenvendelsene normalt kan besvares innen to minutter. Byrådet har over tid bevilget midler for å videreutvikle tjenestene, med særlig vekt på bedre pasientflyt, økt pasientsikkerhet, digitalisering, kompetanseheving og redusert ventetid. Byrådet foreslår å styrke legevaktsentralen med 10 mill. årlig for at andelen henvendelser som besvares innen 2 minutter skal økes.

Ny elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten (Helseetaten)

Byrådet foreslår å sette av 20 mill. i 2027 til å starte arbeidet med anskaffelse av ny elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten. Midlene er øremerket og overførbare. Dagens system, Gerica, har siden 2003 vært Oslo kommunes pasientjournal og brukes på en rekke områder både internt i kommunens tjenester og eksternt mot spesialisthelsetjenesten og fastleger. Ifølge leverandøren vil ikke Gerica bli videreutviklet.

Ytterligere behov for drifts- og investeringsmidler i forbindelse med anskaffelse, etablering og drift av systemet vil bli fremmet i de ordinære budsjettprosessene.

Konkrete innsparingstiltak

Helseetaten – effektivisering av administrative funksjoner

Årsverk som ikke er direkte pasientrettet reduseres med 2 mill. i 2027 og 4 mill. årlig fra 2028. Dette kommer i tillegg til 4 mill. innarbeidet i økonomiplanen for 26–29.

Helseetaten – effektivisering av ikke-medisinske tjenester på legevakt

Det er lagt inn en forutsetning om at ikke-medisinske tjenester på legevakt skal oppnå en effektiviseringsgevinst på 1 mill. i 2027 og 2 mill. årlig fra 2028.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	1 083 361	1 089 229	1 151 569
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	396 703	441 238	498 764
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	143 071	144 421	150 775
Overføringsutgifter	57 567	32 890	34 337
Finansutgifter	48 815	0	0
Sum Driftsutgifter	**1 729 518**	**1 707 778**	**1 835 445**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-163 615	-175 224	-182 934
Refusjoner	-305 980	-228 452	-238 504
Overføringsinntekter	0	-7 181	-7 497
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-48 759	0	0
Sum Driftsinntekter	**-518 354**	**-410 857**	**-428 935**
Sum	1 211 164	1 296 921	1 406 510

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Helseetaten (HLS)							
		Helseetaten (HLS)							
314 - Helseetaten (HLS)	112018	Helseetaten - inventar og utstyr	LØPENDE		6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
314 - Helseetaten (HLS)	120005	Tannklinikkplan - Inventar og utstyr nye klinikker	2028	99 375	48 000	35 500	0	0	83 500
314 - Helseetaten (HLS)	125017	Utskiftning av teknologi knyttet til trygghetspakker	2028	IA	1 600	0	0	0	1 600
		Sum Helseetaten (HLS)		**99 375**	**55 600**	**41 500**	**6 000**	**6 000**	**109 100**
		Sum Helseetaten (HLS)		**99 375**	**55 600**	**41 500**	**6 000**	**6 000**	**109 100**
		Sum investeringsprosjekter		99 375	55 600	41 500	6 000	6 000	109 100

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kapittelnavn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
314	Helseetaten (HLS)	Kompensasjon for merverdiavgift	112018	Helseetaten - inventar og utstyr	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-4 800
314	Helseetaten (HLS)	Kompensasjon for merverdiavgift	120005	Tannklinikkplan - Inventar og utstyr nye klinikker	-9 600	-7 100	0	0	-16 700
314	Helseetaten (HLS)	Kompensasjon for merverdiavgift	125017	Utskiftning av teknologi knyttet til trygghetspakker	-320	0	0	0	-320
Totalsum					**-11 120**	**-8 300**	**-1 200**	**-1 200**	**-21 820**

Klimaprofil

Det er lagt inn årlig bevilgning i investeringsbudsjettet til låneordning for elbiler som virksomhetene aktivt benytter for overgang til fossile til nullutslippskjøretøy. Helseetaten disponerer seks biler, hvorav fem er nullutslipp. Den siste bilen vil bli byttet ut så snart et tilfredsstillende nullutslippsalternativ blir tilgjengelig. Utover dette er det ingen tiltak som i vesentlig grad vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbale vedtak.

Øremerkede midler

I 2027 er det bevilget 41,76 mill. til modernisering av fagsystem ved legevakten og KAD og 20 mill. til arbeidet med anskaffelse av ny elektronisk pasientjournal (EPJ) i helse- og omsorgstjenesten. Midlene forutsettes brukt i samsvar med planlagt fremdrift. Midlene er overførbare til påfølgende budsjettår.

Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (HLS)

Ansvarsområde

Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (OHO) har hovedansvar for å formidle lærlinger innen helsearbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget til barnehager, skoler, sykehjem, hjemmesykepleie, m.m., i både kommunal og privat virksomhet. De har ansvar for å tilrettelegge for at kvalifiserte søkere får læreplass og sikre god kvalitet på opplæringen.

OHO er et samarbeidsorgan for bydeler og etater som tar inn lærlinger i helsearbeider- og barne- og ungdomsarbeiderfaget, og bistår virksomhetene med å følge opp lærlinger som har behov for tett oppfølging. OHO tilbyr opplæringstjenester til ikke-kommunale bedrifter som tar inn lærlinger i disse fagene.

Situasjonsbeskrivelse

Det er et stort behov for kvalifiserte fagarbeidere innen helsearbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget, og derfor viktig å sikre nok læreplasser og at opplæringen holder god kvalitet. Flere kvalifiserte søkere må til for å dekke etterspørselen, og mange lærlinger har behov for tett oppfølging for å gjennomføre læretiden.

Tiltak

3. Oslo er nyskapende og attraktiv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3.2 Kommunen beholder og rekrutterer helsepersonell med rett kompetanse	Øke rekruttering av faglært personell innen helse- og oppvekstfag

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	4 638	4 638	4 638	4 638
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	4 638	4 638	4 638	4 638
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	189	189	189	189
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	189	189	189	189
Ramme 2027-2030	4 827	4 827	4 827	4 827

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	17 970	9 615	10 023
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	26 341	5 362	5 598
Overføringsutgifter	7 509	15 317	15 991
Sum Driftsutgifter	**51 820**	**30 294**	**31 612**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-47 013	0	0
Refusjoner	-1 073	-25 656	-26 785
Sum Driftsinntekter	**-48 086**	**-25 656**	**-26 785**
Sum	3 734	4 638	4 827

Klimaprofil

Opplæringskontoret har ingen tiltak som vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbale vedtak

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler

Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (HLS)

Ansvarsområde

Helseetaten overfører basistilskudd til fastlegene. Utbetalingen gjøres i henhold til antall pasienter legen har på sin liste og etter satser fremforhandlet mellom staten og Legeforeningen.

Norsk pasientskadeerstatning (NPE) fakturerer kommunene for erstatningsutbetalinger etter behandling i primærhelsetjenesten. Utgiftene fordeles pr. innbygger.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**715 253**	**715 253**	**715 253**	**715 253**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**715 253**	**715 253**	**715 253**	**715 253**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**31 472**	**31 472**	**31 472**	**31 472**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**31 472**	**31 472**	**31 472**	**31 472**
Ramme 2027-2030	**746 725**	**746 725**	**746 725**	**746 725**

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	-148	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	7 801	6 780	7 079
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	685 402	711 435	742 738
Overføringsutgifter	22 358	28 481	29 734
Sum Driftsutgifter	**715 414**	**746 696**	**779 551**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-48 305	-30 342	-31 677
Overføringsinntekter	0	-1 101	-1 149
Sum Driftsinntekter	**-48 305**	**-31 443**	**-32 826**
Sum	667 109	715 253	746 725

Avsetning husleier sykehjem mv (HLS)

Ansvarsområde

Kapitlet gjelder husleie og FDV til fornyede sykehjem. Midlene overføres til Sykehjemsetatens ramme når nye bygg ferdigstilles. Det er planlagt åpning av tre nye private sykehjem i økonomiplanperioden.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**0**	**0**	**0**	**0**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**0**	**0**	**0**	**0**
Andre tekniske justeringer				
Husleie nye private sykehjemsbygg (kap. 328)	5 500	44 000	80 200	87 900
Sum Andre tekniske justeringer	**5 500**	**44 000**	**80 200**	**87 900**
Endringer	**5 500**	**44 000**	**80 200**	**87 900**
Ramme 2027-2030	**5 500**	**44 000**	**80 200**	**87 900**

Andre tekniske justeringer

Husleie nye private sykehjemsbygg (kap. 328)

Avsatt beløp gjelder husleie (FDV, kapital og eiendomsskatt) for tre ideelt drevne langtidshjem som åpner i økonomiplanperioden.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	5 500
Sum Driftsutgifter	**0**	**0**	**5 500**
Sum	0	0	5 500

Byomf. - avsetn. Helse

Ansvarsområde

Avsetningen gjelder midler avsatt til byomfattende prosjekter og oppgaver innen helse- og omsorgstjenester. I 2027 er det satt av midler til blant annet kommunal betalingsplikt for drift og vedlikehold av nasjonale e-helseløsninger, vaksinasjonsprogram, tiltak i handlingsplan mot vold, overgrep og negativ sosial kontroll, trivselpott for eldre, tilskudd til livssyns- og trossamfunn sykehjem, forsterkede plasser i sykehjem og tilskudd til SIO Helse – psykisk helse.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**102 555**	**102 555**	**102 555**	**102 555**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon (kap. 372)	0	0	-221	-221
Oppfølging av Fra frykt til frihet – handlingsplan mot vold i nære relasjoner, overgrep og negativ sosial kontroll (kap. 372)	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum Vedtak forrige periode	**5 000**	**5 000**	**4 779**	**4 779**
Vedtak forrige periode	**5 000**	**5 000**	**4 779**	**4 779**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**107 555**	**107 555**	**107 334**	**107 334**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**4 732**	**4 732**	**4 732**	**4 732**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**4 732**	**4 732**	**4 732**	**4 732**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon avsetning Helse (kap. 372)	0	0	0	-270
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-270**
Nye tiltak				
Trivselspott for eldre (kap. 372)	10 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	**10 000**	**0**	**0**	**0**
Endringer	**10 000**	**0**	**0**	**-270**
Ramme 2027-2030	**122 287**	**112 287**	**112 066**	**111 796**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon (kap. 372)

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på 0,221 mill. fra 2029.

Oppfølging av Fra frykt til frihet – handlingsplan mot vold i nære relasjoner, overgrep og negativ sosial kontroll (kap. 372)

Handlingsplan mot vold i nære relasjoner, overgrep og negativ sosial kontroll ble behandlet i bystyret i mai 2026. I planen er det vedtatt flere tiltak som vil kreve finansiering, både engangs- og varig. I budsjett 2026 er det satt av 10 mill. og ytterligere 5 mill. årlig fra 2027 som skal finansiere kompetansehevende tiltak og operative hjelpetiltak for å imøtekomme identifiserte behov.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon avsetning Helse (kap. 372)

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på kapitlet fra 2030 på 0,27 mill. Samlet rammereduksjon på kapitlet er 0,221 mill. i 2029 og 0,491 mill. fra 2030.

Nye tiltak

Trivselspott for eldre (kap. 372)

Byrådet foreslår å sette av 10 mill. til en trivselpott som skal bidra til å gi eldre, både hjemme og på sykehjem, en mer meningsfull hverdag.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	1 650	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	6 304	46 894	64 177
Overføringsutgifter	74 089	55 661	58 110
Finansutgifter	4 921	0	0
Sum Driftsutgifter	**86 964**	**102 555**	**122 287**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-14 723	0	0
Overføringsinntekter	53	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-4 921	0	0
Sum Driftsinntekter	**-19 591**	**0**	**0**
Sum	67 372	102 555	122 287

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Byomf. - avsetn. Helse							
		Byomf. - avsetn. Helse							
372 - Byomf. - avsetn. Helse	114010	Inventar og utstyr Omsorg +	LØPENDE		12 000	7 000	7 000	7 000	33 000
372 - Byomf. - avsetn. Helse	115030	Velferdsteknologi	LØPENDE		29 800	30 000	30 000	30 000	119 800
		Sum Byomf. - avsetn. Helse		**0**	**41 800**	**37 000**	**37 000**	**37 000**	**152 800**
		Sum Byomf. - avsetn. Helse		**0**	**41 800**	**37 000**	**37 000**	**37 000**	**152 800**
		Sum investeringsprosjekter		0	41 800	37 000	37 000	37 000	152 800

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kapittelnavn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
372	Byomf. - avsetn. Helse	Kompensasjon for merverdiavgift	114010	Inventar og utstyr Omsorg +	-2 400	-1 400	-1 400	-1 400	-6 600
372	Byomf. - avsetn. Helse	Kompensasjon for merverdiavgift	115030	Velferdsteknologi	-5 960	-6 000	-6 000	-6 000	-23 960
Totalsum					**-8 360**	**-7 400**	**-7 400**	**-7 400**	**-30 560**

Prosjekteringsmidler helse (HLS)

Ansvarsområde

Avsetningen gjelder utredningskostnader (prosjekteringsmidler) frem til investeringsrammer for konkrete Omsorg+-prosjekter, prosjekter for lokale omsorgsboliger og sykehjemsbygg i helse- og omsorgssektoren er vedtatt.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**6 247**	**6 247**	**6 247**	**6 247**
Vedtak forrige periode				
Prosjekteringsmidler sykehjem og boliger HLS-sektor (kap. 374)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Sum Vedtak forrige periode	**-5 000**	**-5 000**	**-5 000**	**-5 000**
Vedtak forrige periode	**-5 000**	**-5 000**	**-5 000**	**-5 000**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**1 247**	**1 247**	**1 247**	**1 247**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**54**	**54**	**54**	**54**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**54**	**54**	**54**	**54**
Nye tiltak				
Prosjekteringsmidler - OPS for minst 400 sykehjemsplasser og OPS for inntil 300 nye Omsorg+ boliger og lokale omsorgsboliger (kap. 374)	10 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	**10 000**	**0**	**0**	**0**
Endringer	**10 000**	**0**	**0**	**0**
Ramme 2027-2030	**11 301**	**1 301**	**1 301**	**1 301**

Vedtak forrige periode

Prosjekteringsmidler sykehjem og boliger HLS-sektor (kap. 374)

I budsjett 2026 ble tiltaket vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Nye tiltak

Prosjekteringsmidler - OPS for minst 400 sykehjemsplasser og OPS for inntil 300 nye Omsorg+ boliger og lokale omsorgsboliger (kap. 374)

Byrådet foreslår å sette av 10 mill. i prosjekteringsmidler til dekning for OPS-konkurranse for anskaffelse av leieavtaler for minst 400 nye sykehjemsplasser og fremskaffelse av inntil 300 nye Omsorg+ boliger og lokale omsorgsboliger for personer med kognitiv svikt. Midlene er øremerket og overførbare.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	2 047	6 247	11 301
Overføringsutgifter	135	0	0
Sum Driftsutgifter	**2 181**	**6 247**	**11 301**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-135	0	0
Sum Driftsinntekter	**-135**	**0**	**0**
Sum	2 047	6 247	11 301

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Prosjekteringsmidler helse (HLS)							
		Prosjekteringsmidler helse (HLS)							
374 - Prosjekteringsmidler helse (HLS)	125051	Prosjekteringsmidler helse	2029	IA	57 714	0	0	0	57 714
		Sum Prosjekteringsmidler helse (HLS)		**0**	**57 714**	**0**	**0**	**0**	**57 714**
		Sum Prosjekteringsmidler helse (HLS)		**0**	**57 714**	**0**	**0**	**0**	**57 714**
		Sum investeringsprosjekter		0	57 714	0	0	0	57 714

Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (HLS)

Ansvarsområde

Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune er en byomfattende enhet administrert av Bydel Bjerke. Tjenesten ivaretar kommunens ansvar for distribusjon, montering, reparasjon og vedlikehold av hjelpemidler, samt opplæring, innkjøp og utlån ved kortvarige behov. Formålet er å sikre rask og enkel tilgang til nødvendige hjelpemidler, slik at personer med funksjonsvariasjoner kan bo trygt og mestre hverdagen i hjem, skole og arbeid.

Situasjonsbeskrivelse

Hjelpemiddelformidlingen har de tre siste årene hatt en årlig økning i oppdrag. Oslo kommunes befolkningsframskriving viser en forventet dobling av antall innbyggere over 80 år frem mot 2024. Denne gruppen er den største brukeren av hjelpemidler, og Hjelpemiddelformidlingen må ruste seg for å møte de økende behovene i årene som kommer.

Driften ved Hjelpemiddelformidlingen har de senere årene vært preget av omstillinger ved NAV Hjelpemiddelsentral, noe som har medført en økning i antall oppdrag. For å møte den økte etterspørselen har Hjelpemiddelformidlingen styrket kapasiteten og sikret at utkjøring, innhenting og reparasjon av hjelpemidler kan gjennomføres uten unødige forsinkelser. Det er også lagt til rette for at brukerne selv kan hente og levere hjelpemidler, et tilbud som stadig flere benytter seg av.

Leieavtalen for Hjelpemiddelformidlingen utløper i 2030. Det er igangsatt et arbeid med å finne nye lokaler, parallelt med pågående prosesser knyttet til logistikk og tjenesteomstilling.

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.1 Forebyggende tilbud og tjenester bidrar til livsmestring og økt selvstendighet for den enkelte	Gi relevant informasjon og opplæring i bruk av hjelpemidler
	Tilrettelegge for at de som har mulighet til å hente og levere hjelpemidler selv, kan gjøre det

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**47 734**	**47 734**	**47 734**	**47 734**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**47 734**	**47 734**	**47 734**	**47 734**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**2 053**	**2 053**	**2 053**	**2 053**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**2 053**	**2 053**	**2 053**	**2 053**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Hjelpemiddelformidlingen	0	0	0	-261
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-261**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	294	294	294	294
Sum Andre tekniske justeringer	**294**	**294**	**294**	**294**
Endringer	**294**	**294**	**294**	**33**
Ramme 2027-2030	**50 081**	**50 081**	**50 081**	**49 820**

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Hjelpemiddelformidlingen

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på kapitlet fra 2030 på 0,261 mill.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	41 952	30 359	31 941
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	9 360	19 796	20 667
Overføringsutgifter	1 986	0	0
Finansutgifter	2 080	0	0
Sum Driftsutgifter	**55 378**	**50 155**	**52 608**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-2 287	-2 421	-2 527
Refusjoner	-5 839	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 080	0	0
Sum Driftsinntekter	**-10 206**	**-2 421**	**-2 527**
Sum	45 172	47 734	50 081

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (HLS)							
		Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (HLS)							
384 - Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (HLS)	120006	Digitalisering av hjelpemiddelformidling	LØPENDE		1 400	1 400	1 400	1 400	5 600
		Sum Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (HLS)		**5 600**	**1 400**	**1 400**	**1 400**	**1 400**	**5 600**
		Sum Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (HLS)		**5 600**	**1 400**	**1 400**	**1 400**	**1 400**	**5 600**
		Sum investeringsprosjekter		5 600	1 400	1 400	1 400	1 400	5 600

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
384	Hjelpemiddel-formidlingen Oslo kommune (HLS)	Kompensasjon for merverdiavgift	120006	Digitalisering av hjelpemiddel-formidling	-280	-280	-280	-280	-1 120
Sum					**-280**	**-280**	**-280**	**-280**	**-1 120**

Klimaprofil

Det er lagt inn årlig bevilgning i investeringsbudsjettet til låneordning for elbiler som virksomhetene aktivt benytter for overgang til fossile til nullutslippskjøretøy. Hjelpemiddelformidlingen har 27 egne kjøretøy, hvorav 20 er nullutslipp. Ved årets slutt er det forventet at 27 av 27 kjøretøy er nullutslipp. Da flere av bilene er tyngre kjøretøyer med lastelem er leasingkostnadene høyere. Hjelpemiddelformidlingen er styrket med finansiering for å dekke merutgifter og for å benytte låneordningen og dermed oppnå sitt klimamål

Hjelpemiddelformidlingen har utover dette ingen tiltak som i vesentlig grad vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det forslås ingen tilskuddsmidler

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler

Sosiale tjenester (SET)

Sektoransvar

Byrådsavdeling for sosiale tjenester (SET) med underliggende etater utgjør sektoren Sosiale tjenester. Sosiale tjenester har det overordnede ansvaret for tjenester i bydelene innen barnevern, Nav, arbeidsrettede tiltak, rus, boligsosialt arbeid, fritidsklubber og fritidstilbud for barn og unge, kriminalitetsforebyggende arbeid rettet mot ungdom (SaLTo-modellen), bosetting og integrering av flyktninger, tilrettelagt transport, mangfold og likeverd. Sosiale tjenester har ansvar for områdesatsingene, etatsstyringen av Barne- og familieetaten (BFE) og Velferdsetaten (VEL) og har sekretariatsfunksjon for Utvalget for flerkulturelle minoriteter, Utvalget for kjønns- og seksualitetsmangfold og Sentralt ungdomsråd. Den helhetlige oppfølgingen av kommunens frivillighetspolitikk ligger i Sosiale tjenester. Innsats på frivillighetsfeltet gjøres på mange områder i kommunen og omtales i de ulike sektorene. Sosiale tjenester har koordineringsansvar for satsingen Ungt utenforskap.

Hovedtall på sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype	Dok 3/2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Driftsutgifter	4 100,1	4 424,7	4 406,7	4 391,2	4 379,4
Driftsinntekter	-1 663,8	-1 716,9	-1 716,9	-1 716,9	-1 716,9
Totalsum	**2 436,2**	**2 707,8**	**2 689,8**	**2 674,3**	**2 662,5**

Byrådets ambisjon for sektoren

For å nå målet om at Oslo skal gi alle muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv vil Sosiale tjenester bidra til å redusere forskjeller, bekjempe fattigdom og utenforskap, og stille opp for byens befolkning når de trenger det. Barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg. Flere skal gis muligheter til arbeid eller annen kompetansegivende aktivitet. Sosiale tjenester skal bidra til trygge boforhold og til flere tilpassede boliger, og til å forebygge kriminalitet blant barn og unge i samarbeid med Utdanning og Oslo politidistrikt. Sosiale tjenester skal gjennom områdesatsinger i samarbeid med øvrige sektorer utvikle helhetlige innsatser i utsatte lokalområder, for å sikre gode og trygge rammer for oppvekst og hverdagsliv.

For å nå målet om at Oslo er nyskapende og attraktiv vil Sosiale tjenester legge til rette for at det er enkelt å være frivillig i Oslo og for at frivilligheten får utvikle seg på egne premisser. Kommunen skal være en støttespiller og tilrettelegger for frivilligheten.

For å nå målet om at Oslo er åpen, inkluderende og trygg skal Sosiale tjenester bidra til at alle skal kunne leve fritt og trygt, uavhengig av etnisitet, kulturell bakgrunn, religion, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsuttrykk og kjønnsidentitet. Oslo vil ta imot det antall flyktninger staten ber oss om og skal være en trygg by for mennesker på flukt. Sosiale tjenester vil bidra til å motarbeide og forebygge hatefulle holdninger og handlinger. Tjenestetilbudet skal være tilpasset ulike mennesker, og bidra til at flere inkluderes i fellesskap.
For å nå målet om at Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende

tjenester skal innbyggerens behov være i sentrum når tjenester utvikles. Oslo skal være ledende i arbeidet med en human, fordomsfri og kunnskapsbasert ruspolitikk som skal sikre at innbyggere med rusutfordringer får tjenester tilpasset sitt behov og slik at flere kan leve mest mulig selvstendige liv.

Ungt utenforskap

Ungt utenforskap er identifisert som én av seks samfunnsfloker i kommuneplanens samfunnsdel og blant byrådets viktigste prioriteringer i 2027. Byrådet har som hovedmål at alle barn og unge i Oslo skal ha like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv. For å oppnå dette er det avgjørende at barn og unge som er i risikosonen for utenforskap, fanges opp på et tidlig tidspunkt og at barn, unge og deres familier møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som samarbeider om å gi riktig hjelp til riktig tid.

Innsatsen mot ungt utenforskap skal bidra til at flere unge fullfører videregående opplæring med vitnemål eller kompetansebevis, og at flere deltar i utdanning, arbeid eller annen kompetansefremmende aktivitet. Byrådet ønsker å mobilisere hele samfunns- og arbeidslivet i Oslo til å motvirke ungt utenforskap og bekjempe ungdomskriminalitet.

Tilgang til lavterskel psykisk helsehjelp er avgjørende for å fange opp barn og unges behov så tidlig som mulig, og raskt sette i gang tiltak i samarbeid med familien. Derfor foreslår byrådet en styrking av skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom.

Kriminaliteten blant barn og unge i Oslo gikk samlet sett noe ned i 2025. Samtidig blir kriminaliteten mer alvorlig, flere lovbrudd begås av yngre aldersgrupper, og rekrutteringen til kriminelle miljøer og nettverk skjer på nye måter. Innsatsen mot barne- og ungdomskriminalitet som byrådet har satt i gang, fortsetter i 2027, og styrkes ved at EXIN Ung videreføres på varig basis som en del av EXIN tilbudet.

For unge som er i risiko for utenforskap er ferier en sårbar periode. Mange av de faste strukturene skolen skaper er borte over en lang periode. Tilbud og aktiviteter som er tilgjengelige i feriene for barn og unge i ulike aldersgrupper, kan spille en viktig rolle for mestring og inkludering. For å gi flere ungdommer en første arbeidserfaring styrker og videreutvikler byrådet ordningen med ferie- og deltidsjobber og fortsetter samarbeidet med næringslivet. Byrådet foreslår også å styrke sommerskolen, en satsing på guttas campus sommercamp og en ny satsing på ungdomsjobber som kan løse behov innenfor tjenester til eldre. Byrådet har utvidet ordningen med fritidskort, slik at barn fra og med seks år også kan få støtte.

Forpliktende samarbeid og tydelig ansvarsplassering er avgjørende for at barn, unge og familier skal få riktig hjelp så tidlig som mulig. Byrådet har innført en samarbeidsmodell for å forebygge og redusere ungt utenforskap, som legger føringer for bedre tverrsektorielt samarbeid både internt i bydelen og mellom bydel og skole. Dette arbeidet skal videreføres og styrkes i 2027. I tillegg skal Bedre tverrfaglig Samarbeid (BTS) innføres som et felles faglig rammeverk for samarbeid og samordning av alle tjenester på oppvekstfeltet i Oslo i 2027. Styrkingen av ungdomsarbeid i Nav fra 2026 videreføres også i 2027.

Byrådet foreslår:

18. å styrke psykisk helsehjelp for unge gjennom styrking av skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom
19. å utvide EXIN-modellen med en yngre aldersgruppe (16-18 år)
20. å styrke tiltak for unge i ferier, gjennom flere ferie- og deltidsjobber, tiltak i sommerskolen og guttas campus sommercamp
21. en ny satsing på ungdomsjobber innenfor eldreomsorgen
22. en kampsportsatsing på Stovner

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Forskjeller i levekår er redusert	Andel barnefamilier av husstander som har kjøpt bolig med startlån	63,0 %	61,3 %	65,0 %
		Andel positive vedtak for kommunal bolig effektuert innen 6 mnd.	82,0 %	78,5 %	> 78,5 %
		Søknad om kommunal bolig - andel søknader behandlet innen 3 mnd.	96,0 %	96,2 %	100,0 %
	1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud				
		Andel avsluttede undersøkelser i barnevernet innen 3 mnd.	96,0 %	94,4 %	100,0 %
		Antall brudd på bistandsplikten i barnevernet	xx	4	0
		Hastetilbud i barnevernet fremskaffet innen to timer	93,7 %	100 %	100 %
	1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap				
		Andel unge utenfor jobb, utdanning og annen opplæring for aldersgruppen 15-24 år Kilde: SSB	9,1 %	8.8 %	< 8,8 %
		Andel som slutter i videregående opplæring Kilde: SSB	7,3 %	7,3 %	< 7,3%
		Andel som står som aktivitet ukjent i statistikk for oppfølgingstjenesten Kilde: Udir	35,2 %	45,5 %	< 20 %
		Kriminalitet: Antall personer som er registrert for 4 eller flere lovbrudd pr 1 000 innbyggere Kilde: Politiet	3,2	3,3	< 3
		Kriminalitet: Antall personer under 18 år som er registrert for	30,5	29,0	< 28

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
		lovbrudd pr 1 000 innbyggere. Kilde: Politiet			
		Mobbing i skolen 10. trinn Kilde: Udir	11,6 %	10,2 %	0,0 %
	1.4 Innbyggere i utsatte områder opplever trygge og inkluderende nærmiljøer som gir gode rammer for hverdagsliv, oppvekst og deltakelse				
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Flere deltar i arbeidsliv eller opplæring	Antall ferie- og deltidsjobber unge (Kilde: Bydelene)	4 100	3 900	> 4 600
		Andel deltakere i arbeid eller utdanning (utover grunnskole) rett etter avsluttet introduksjonsprogram	47,4 %	49,0 %	> 70 %
		Andel deltakere i arbeid og/eller utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram Kilde: SSB	65,0 %		> 70 %
		Andel deltakere i kvalifiseringsprogram som går ut i arbeid, utdanning eller statlige arbeidsrettede tiltak etter fullført program Kilde: Årsrapport 2024 Velferdsetaten	47 %	62,0 %	> 70 %
		Andel som tilbys introduksjonsprogram innen 3 mnd. etter bosetting	49,0 %	37,0 %	100,0 %
	3.2 Det er enkelt å være frivillig i Oslo	Antall lokaler med Oslonøkkel som har utlån til frivillige (Kilde: Digitaliseringsetaten)	xx	26	> 26
		Antall lokaler med utlån til frivillige gjennom Oslo booking (Kilde: Digitaliseringsetaten)	127	183	> 183
		Antall timer frivillig aktivitet booket gjennom kommunens bookingløsning	4 486 353	7 133 000	> 7 133 000
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Flere lever frie og selvstendige liv i en mangfoldig by	Andel som bosettes innen 6 mnd. fra innvilget oppholdstillatelse	94 %	86 %	100 %
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Innbyggere med rusutfordringer møter helhetlige og kunnskapsbaserte tjenester				
		Antall overdosedødsfall/Osloinnbyggere Kilde: Folkehelseinstituttet	56	35	0

Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen

Andel deltakere i arbeid og/eller utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram: Det foreligger ikke tall for 2025.

Antall brudd på bistandsplikt: Ny indikator fra 2026. Resultat 2025 er hentet fra Barne- og familieetatens årsrapport.

Andel som tilbys introduksjonsprogram innen 3 mnd. etter bosetting. I følge IMDi var nasjonal andel i 2025 50 %.

Antall overdosedødsfall i Oslo: Antallet som er oppgitt for 2025 er foreløpige tall. Folkehelseinstituttet vil legge frem endelige tall i oktober 2026.

Tiltak for å nå sektormålene

Forskjeller i levekår er redusert

Alle barn i byen vår skal ha de samme mulighetene. Det er viktig for dette byrådet å prioritere sårbare og utsatte grupper, utjevne sosiale forskjeller og bekjempe fattigdom. Byrådet la frem i utgangen av 2025 en handlingsplan mot fattigdom i barnefamilier i Oslo for perioden 2026-2031.

Behovet for boliger til vanskeligstilte er betydelig, dette gjelder særlig samlokaliserte boliger til personer med rus- og psykisk helseutfordringer. Byrådet styrker innsatsen og setter av midler til etablering av flere boliger til mennesker i denne målgruppen.

Byrådet vil utarbeide en boligmelding, som legges frem for bystyret i løpet av andre kvartal 2027. Boligmeldingen vil blant annet inneholde tiltak for å spre levekårsutfordringer, hindre opphopning og bedre dekningen av kommunale boliger.

Byrådet vil bidra til at flere kan skaffe seg sin egen bolig, og øker utlånsrammen for startlån i hele økonomiplanperioden. For at startlån også skal være en mulighet for de mest vanskeligstilte styrker byrådet tilskuddet til etablering i egen bolig. Barnefamilier skal fortsatt prioriteres for startlån.

Nytt fagsystem for kommunale boliger skal gi bedre brukervennlighet og mer effektiv saksbehandling. Digitalisering og automatisering i deler av saksbehandling i Nav skal frigjøre ressurser til oppfølging av sosialhjelpsmottakere som trenger bistand til å bli selvhjulpne.

Bydelene kompenseres for økte utgifter til økonomisk sosialhjelp.

Barn og unge opplever trygghet og flere deltar i meningsfulle fritidsaktiviteter

Barn og unge skal ha tilgang til fritidsklubb og mulighet til å delta på fritidsaktiviteter. Byrådet har som mål at alle barn og unge skal kunne delta i fritidsaktiviteter og at økonomi ikke skal være et hinder for deltagelse. Fritidskortet er innført, ordningen er utvidet til å inkludere 6-7 åringer og gjelder dermed barn og unge i Oslo i alderen 6-19 år. Tildelinger til byomfattende fritidstiltak i bydelene opprettholdes. Byrådet setter av midler til etablering av fritidsklubb i Hovinbyen.

Barn, unge og deres familier skal motta barnevernstjenester som oppleves som trygge og virkningsfulle. Kvalitet, kompetanse og samhandling i barnevernet styrkes gjennom implementering av tiltakene i ny Temaplan for kvalitetsutvikling i Oslos barnevern 2025-2034, som bystyret vedtok i april 2026.

Byrådet fortsetter å styrke barnevernet for å følge opp utsatte barn og familier, og viderefører styrkingen av arbeid med internkontroll, sikkerhet og kontraktsoppfølging. Byrådet øker rammefinansiering av omsorgsinstitusjonene i barnevernet og styrker kapasiteten for beredskapshjem. Rekruttering av fosterhjem i barnets familie og nettverk, styrkes med Familieråd. Barn og unge skal ha kunnskap om barnevernet, og medvirke aktivt i egen sak i henhold til Oslostandard for samarbeid med barn i barnevernet.

Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap

Å forebygge og motvirke ungt utenforskap krever innsats på tvers av sektorer og tjenester. Byrådet har innført en samarbeidsmodell for å forebygge og redusere ungt utenforskap, som legger føringer for bedre tverrsektorielt samarbeid. I tillegg skal Bedre tverrfaglig Samarbeid (BTS) innføres som et felles faglig rammeverk for samarbeid og samordning av alle tjenester på oppvekstfeltet i Oslo i 2027. Ordning med sosialagenter på i alt 20 skoler videreføres. Én-til-én-oppfølging av unge som begår gjentatt kriminalitet har gode resultater. Oppfølgingen gjennomføres i tett samarbeid mellom bydel, skole og politi. Byrådet styrker innsatsen for å hjelpe unge ut av kriminelle nettverk ved å utvide målgruppen for EXIN Oslo.

Innbyggere i utsatte områder opplever trygge og inkluderende nærmiljøer som gir gode rammer for hverdagsliv, oppvekst og deltakelse

Innsats i utsatte områder skal bidra til trygge og inkluderende nærmiljøer som gir gode rammer for hverdagsliv, oppvekst og deltakelse. Det skal legges til rette for møteplasser, aktivitet og fellesskap, og for nærmiljøer som fremmer trygghet, tilhørighet og deltakelse. Innsats skal ta utgangspunkt i lokale behov og utfordringer og utvikles i samarbeid med innbyggere og lokale aktører. Oslo kommune arbeider med grunnlaget for videreføring av områdesatsing fra 2027. Byrådet vil legge frem en sak til bystyret om fremtidig innretning av områdesatsingen.

Flere deltar i arbeid eller opplæring

Tjenestene skal legge til rette for et tettere samarbeid med Nav for at flere skal komme ut i arbeid, unge og familier med lav inntekt skal prioriteres. Samarbeidsavtalen mellom Oslo kommune og Nav Oslo forplikter skolene, bydelene og Nav-kontorene i Oslo til å samarbeide om å få flere unge i alderen 16 til 30 år inn i utdanning eller arbeid. Gjennom Program for inkluderende rekruttering (PIR) i Velferdsetaten skal det utvikles nye løsninger for å koble behovet for arbeidskraft i kommunen med inkluderende rekruttering.

Introduksjonsprogrammet arbeidsrettes og kommunen som arbeidsgiver skal bidra med praksisplasser og ansettelser av flyktninger.

Byrådet foreslår å styrke kommunens innsats for å øke sysselsettingen. Som en del av satsingen styrkes arbeids- og bransjerettet norskopplæring i Oslo Voksenopplæring, som muliggjør mindre grupper, økt pedagogisk tilpasning og tettere samarbeid med Nav og arbeidsgivere. Satsingen skal også bidra til å møte utfordringene knyttet til redusert statlig finansiering og kortere opplæringstid for enkelte flyktninggrupper. Det skal tilbys norskopplæring i sommerferiene.

Byrådet setter også av midler i økonomiplanperioden for å utvikle nye veier inn i arbeidslivet

gjennom opplæringshuber på to sykehjem. Opplæringshubene skal rekruttere personer fra Nav og bidra til at kandidatene er bedre kvalifisert til å søke arbeid i ordinære rekrutteringsprosesser i sykehjemssektoren.

Det er enkelt å være frivillig i Oslo

Oslo har en stor og mangfoldig frivillig sektor. Som støttespiller og tilrettelegger for frivilligheten setter byrådet av midler slik at flere av kommunens lokaler tilgjengeliggjøres for bruk av frivilligheten. Velfungerende digitale løsninger for booking- og nøkkelløsninger skal bidra til en meråpen kommune. Byrådet styrker innsatsen.

Frivilligkontoret bidrar til dialog og veiledning for frivillig sektor, og skal fortsette å støtte bydelene i deres arbeid knyttet til frivillighet. Byrådet vil jobbe for gode samarbeidsmodeller mellom kommunen og frivillig sektor, blant annet knyttet til inkludering i fritidsaktiviteter.

Frivillige og ideelle organisasjoner gjør en betydningsfull innsats for Oslos befolkning. For å bidra til gode og forutsigbare rammevilkår har byrådet styrket nivået for tilskudd på helse- og sosialområdet i hele økonomiplanperioden. Tilskuddsnivået i 2027 økes ytterligere.

Flere lever frie og selvstendige liv i en mangfoldig by

Bydeler, etater og foretak skal styrke egen mangfoldskompetanse og ha planer med tiltak for å kunne tilby likeverdige tjenester til alle byens innbyggere uavhengig av bakgrunn. Kommunen som arbeidsgiver skal legge vekt på representativ rekruttering og et inkluderende arbeidsmiljø i sine virksomheter. Virksomhetene skal følge opp tiltak på sine områder i handlingsplanene «Ord betyr noe - mot hat, fordommer og diskriminering» og «Stolt og fri - for kjønns- og seksualitetsmangfold». Innsatsen er spisset mot ungdom, skoler og fritidsklubber, og samordnes med tiltak i SaLTo handlingsplan for forebygging av radikalisering, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme. Rutiner, veiledere og anbefalinger som er innført skal følges opp.

Innbyggere med rusutfordringer møter helhetlige og forebyggende tjenester

Byrådet setter av midler til gjennomføring av *Handlingsplan for rusfeltet i Oslo 2026-2029: Forebygging og skadereduksjon*. Handlingsplanen styrker forebygging rettet mot unge med begynnende rusproblemer, og tiltakene henger tett sammen med innsatsen mot ungt utenforskap. Videre inneholder handlingsplanen tiltak som skal forhindre skade og for tidlig død blant personer med langvarige, alvorlige og sammensatte rusutfordringer. Byrådet jobber for å etablere et brukerrom 2 i Oslo i samarbeid med relevante aktører. Byrådet setter av midler til etablering og drift av skjermet utendørs værested for rusavhengige og gjør ordningen med trivselsvektere som jobber opp mot de åpne rusmiljøene i sentrum varig. Sammen med Bypatruljen ivaretar trivselsvektere intensjonen bak ordningen med Oslovakter.

For ytterligere å tilpasse rusinstitusjonstilbudet til bydelenes etterspørsel og brukerbehov vedtok byrådet våren 2026 Handlingsplan nr. 2 for Oslo kommunes rusinstitusjoner 2026-2027. Byrådet viderefører tilskudd til kommunalt rusarbeid som del av rammetilskuddet til bydelene.

Nøkkeltall

Mangfold og likeverd, mangfoldig by	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall virksomheter med strategi/tiltak for likeverdige tjenester 1)	24 (av 38)	27 (av 42)	28 (av 42)	34 (av 43)	33 (av 43)
Antall virksomheter med opplæring om mangfold blant ledere og ansatte	22 av (38)	27 (av 42)	31 (av 42)	31 (av 43)	31 (av 43)
Antall virksomheter med plan/mål for økt rekruttering av ledere med minoritetsbakgrunn 2)	16 (av 38)	19 (av 42)	24 (av 42)	26 (av 43)	27 (av 43)
Antall virksomheter med OXLO-kontakt / mangfoldskontakt 3)	16 (av 38)	22 (av 42)	34 (av 42)	38 (av 43)	37 (av 43)
Antall virksomheter som har gjort muligheten til å klage på diskriminering kjent og tilgjengelig for sine ansatte og ledere	xx	xx	27 (av 42)	29 (av 43)	34 (av 43)

8. Tiltak som inkluderer språk og tjenester tilpasset ulike brukere og minoriteter med ulike behov for tilrettelegging
9. Minoritetsbakgrunn knyttet til etnisitet, kjønnsidentitet og seksualitet, og funksjonsevne
10. Mangfoldskontakt skal kunne redegjøre for status for mangfoldstiltak i egen virksomhet

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**2 436 237**	**2 436 237**	**2 436 237**	**2 436 237**
Vedtak forrige periode				
Avvikling videreførte bostøtter (kap.428)	-14 150	-14 150	-14 150	-14 150
Boliger til mennesker med rusutfordringer og psykiske lidelser (ROP) - prosjekteringsmidler (drift)	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Fritidskort	50 000	50 000	50 000	50 000
Generell rammereduksjon Barne- og familieetaten (kap. 360)	-4 959	-9 913	-15 016	-15 016
Generell rammereduksjon Byomfattende tiltak SET (kap. 371)	-211	-276	-664	-664
Generell rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom	-73	-169	-261	-261
Generell rammereduksjon Velferdsetaten (kap. 315)	-7 196	-14 465	-21 521	-21 521
Reduksjon uspesifisert rammekutt Barne- og familieetaten	1 935	1 935	1 935	1 935
Reduksjon uspesifisert rammekutt Velferdsetaten	4 515	4 515	4 515	4 515
Tilskuddsmidler bevilget i bystyret	-10 400	-10 400	-10 400	-10 400
Trivselsvektere	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**15 261**	**2 877**	**-9 762**	**-9 762**

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtak forrige periode	**15 261**	**2 877**	**-9 762**	**-9 762**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**2 451 498**	**2 439 114**	**2 426 475**	**2 426 475**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**107 834**	**107 834**	**107 834**	**107 834**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**107 834**	**107 834**	**107 834**	**107 834**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon avsetning Sosiale tjenester	0	0	0	-693
Generell rammereduksjon Barne- og familieetaten	0	0	0	-4 787
Generell rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom	0	0	0	-36
Generell rammereduksjon Velferdsetaten	0	0	0	-6 525
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-12 041**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	10 937	10 937	10 937	10 937
Felles regnskapstjeneste	-3 430	-3 430	-3 430	-3 430
Fritidskortet - forvaltning av og drift av ordningen	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Fritidskortet - forvaltning og drift av tilskuddordningen	5 000	5 000	5 000	5 000
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-1 159	0	-225	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-140	-140	-140	-140
Trygdeordninger - kommunalt frikort (kap.350)	3 800	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**9 008**	**6 367**	**6 142**	**6 367**
Nye tiltak				
Avsetning til ungdomsjobber i eldreomsorgen	10 000	10 000	10 000	10 000
Boligmelding - oppfølging av enighet i bystyret om bydelsreform	2 600	2 600	0	0
Etableringstilskudd - styrking av ordningen, økt tilskuddsramme	14 000	14 000	14 000	14 000
Etableringstilskudd som følge av økt ramme videreutlån (5,4 %)	13 750	13 750	13 750	13 750
Familieråd - rekruttering fosterhjem	2 500	2 500	2 500	2 500
Fritidskortet - utvidet målgruppe	22 000	22 000	22 000	22 000
Innlemming av Omsorg+-boliger i kommunale bostøtteordninger	21 100	21 100	21 100	21 100
Skjermet utendørs værested	4 000	4 000	4 000	4 000
Styrking av barnevernet i Oslo - økt rammefinansiering av omsorgsinstitusjoner og redusert bydelsbetaling fra 1.7.2026	20 000	20 000	20 000	20 000
Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet	5 500	5 500	5 500	5 500
Tryggere Liv - Oppsøkende arbeid etter Oslostandard for unge (VEL)	3 100	3 100	3 100	3 100
Tryggere Liv - tiltak på rusfeltet	8 900	8 900	8 900	8 900
Trygghetstiltak i Oslo sentrum – trivselsvektere/Oslovakter	5 000	5 000	5 000	5 000
Ungt utenforskap: Exin - utvidet målgruppe ned til 16 år	3 000	3 000	3 000	3 000
Økt kapasitet beredskapshjem	1 000	1 000	1 000	1 000
Økt tilskuddsramme frivillige organisasjoner	3 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	**139 450**	**136 450**	**133 850**	**133 850**

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Endringer	148 458	142 817	139 992	128 176
Ramme 2027-2030	2 707 790	2 689 765	2 674 301	2 662 485

Vedtak forrige periode

Avvikling videreførte bostøtter (kap.428)
I vedtatt budsjett er ordningen Videreført bostøtte avviklet fra og med 2026.

Boliger til mennesker med rusutfordringer og psykiske lidelser (ROP) - prosjekteringsmidler (drift)
I vedtatt budsjett er utgifter i planleggingsfasen til fremskaffelse av boliger til mennesker med rusutfordringer og psykiske lidelser (ROP) redusert med 1 mill. Byrådet foreslår å styrke innsatsen i 2027 og setter av midler i investeringsbudsjettet.

Fritidskort
Byrådet vil redusere forskjeller i levekår og legge til rette for at alle barn og unge har mulighet til å delta i fritidsaktiviteter. Byrådet innfører en ordning med fritidskort i 2026 som skal sikre at alle barn og unge, uavhengig av foreldrenes inntekt, kan delta på fritidsaktiviteter. I vedtatt budsjett er det satt av ialt 100 mill. årlig til Fritidskortet.

Generell rammereduksjon Barne- og familieetaten (kap. 360)
Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 5,0 mill. i 2027 økende til 15,0 mill. i 2029.

Generell rammereduksjon Byomfattende tiltak SET (kap. 371)
Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. i 2027 økende til 0,7 mill. i 2029.

Generell rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom
Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,1 mill. i 2027 økende til 0,3 mill. i 2029.

Generell rammereduksjon Velferdsetaten (kap. 315)
Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 7,2 mill. i 2027 økende til 21,5 mill. i 2029.

Reduksjon uspesifisert rammekutt Barne- og familieetaten
I vedtatt budsjett er uspesifisert rammekutt redusert med 1,9 mill.

Reduksjon uspesifisert rammekutt Velferdsetaten
I vedtatt budsjett er uspesifisert rammekutt redusert med 4,5 mill.

Tilskuddsmidler bevilget i bystyret
I vedtatt budsjett under bystyrets behandling ble det bevilget 10,4 mill. i tilskudd som en engangsbevilgning i 2026.

Trivselsvektere
Innsats med trivselsvektere som jobber opp mot åpne rusmiljøer i sentrum og med trygghetsskapende arbeid særlig i Grønlandsområdet ble videreført ut 2026. I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon avsetning Sosiale tjenester
Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,7 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 1,4 mill. i 2030.

Generell rammereduksjon Barne- og familieetaten
Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 3,0 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 5,0 mill. i 2027, økende til 17,9 mill. i 2030.

Generell rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom
Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,3 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,1 mill. i 2027, økende til 0,3 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Velferdsetaten
Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 6,5 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 2,7 mill. i 2027, økende til 23,5 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer
Endring pensjon OPF
Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste
I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Fritidskortet - forvaltning av og drift av ordningen
Tilskuddsordningen for fritidskortet forvaltes av Velferdsetaten. Fra og med 2027 fordeles det 5 mill. årlig til forvaltning og drift av tilskuddsordningen. Tilsvarende fordeles det 1 mill. årlig til Digitaliseringsetaten (DIG) til drift og vedlikehold av den tekniske løsningen.

Fritidskortet - forvaltning og drift av tilskuddordningen
Det innarbeides 5 mill. årlig fra og med 2027 til forvaltning og drift av tilskuddsordningen inkludert lisens og transaksjonskostnader.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr
Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)
Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Trygdeordninger - kommunalt frikort (kap.350)
Det legges inn 3,8 mill. for økte utgifter i ordningen med kommunalt frikort i 2027. Kommunalt frikort budsjetteres dermed med 10,4 mill. i 2027.

Nye tiltak

Avsetning til ungdomsjobber i eldreomsorgen
Byrådet setter av 10 mill. årlig til en ny satsing med ungdomsjobber i eldreomsorgen.

Boligmelding - oppfølging av enighet i bystyret om bydelsreform
Det settes av 2,6 mill. i 2027 og tilsvarende i 2028, i alt 5,2 mill. til arbeid med og oppfølging av en Boligmelding som skal utarbeides i tilknytning til enigheten i bystyret om bydelsreform.

Etableringstilskudd - styrking av ordningen, økt tilskuddsramme
Byrådet vil bidra til at flere av de mest vanskeligstilte kan få mulighet til å eie egen bolig og styrker derfor ordningen med tilskudd til etablering i egen bolig. Rammen økes med 14,0 mill. fra 2027. Tilskuddsordningen utgjør med det 129,1 mill. årlig.

Etableringstilskudd som følge av økt ramme videreutlån (5,4 %)
Byrådet vil bidra til at flere av de mest vanskeligstilte kan få mulighet til å eie egen bolig. Rammen for videreutlån økes med 250 mill. til 2,050 mrd. årlig fra 2027. Ordningen med etableringstilskudd økes med 13,75 mill. årlig slik at tilskuddsandel av rammen for videreutlån opprettholdes på 5,4%.

Familieråd - rekruttering fosterhjem
Byrådet styrker rekrutteringen av fosterhjem, særlig i barnas familie og nære nettverk. Familieråd er en effektiv metode for å mobilisere familie og nettverk i barnevernssaker, og bidrar

også til økt rekruttering av fosterhjem i barnets nettverk og nærmiljø der det er behov for en slik løsning. Barne- og familieetaten tilføres 2,5 mill. årlig fra 2027 for å styrke arbeidet.

Fritidskortet - utvidet målgruppe

Fritidskortet ble utvidet til å inkludere 6-7 åringer i revidert budsjett 2026. Ordningen gjelder dermed barn og unge i Oslo i alderen 6-19 år. Det innarbeides 22 mill. årlig til utvidelsen fra og med 2027. Det er satt av totalt 116 mill. til Fritidskortet etter at 6 mill. er fordelt til Digitaliseringsetaten (1 mill.) og til Velferdsetaten (5 mill.) til forvaltning, drift og vedlikehold av ordningen.

Innlemming av Omsorg+-boliger i kommunale bostøtteordninger

Byrådet foreslår å sette av 21,1 mill. årlig fra 2027 til slik at beboere som er kvalifisert kan motta behovsprøvd bostøtte fra 1.1 2027. I tilleggsinnstillingen for budsjett 2027 vil byrådet komme tilbake til hvordan den fremtidige modellen for bostøtte i Omsorg+ boliger skal se ut, og vil da legge frem konkrete forslag til forskriftsendringer.

Skjermet utendørs værested

Byrådet foreslår å sette av midler til etablering og drift av skjermet utendørs værested for rusavhengige. Det settes av 10 mill. i investeringsbudsjettet (kap. 371) til etablering. Det innarbeides 4 mill. årlig fra 2027 til drift.

Styrking av barnevernet i Oslo - økt rammefinansiering av omsorgsinstitusjoner og redusert bydelsbetaling fra 1.7.2026

Byrådet er opptatt av at barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg når de trenger det og at barnevernet skal være til støtte for barna og familiene deres. Barn, unge og deres familier skal motta barnevernstjenester som oppleves som trygge og virkningsfulle. Rammefinansiering av omsorgsinstitusjonene som økte fra 15 til 25 prosent 1.7.2026 videreføres. Bydelsbetalingen reduseres tilsvarende.

Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet

Det innarbeides 5,5 mill. årlig til styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet. Midlene er øremerket.

Tryggere Liv - Oppsøkende arbeid etter Oslostandard for unge (VEL)

Midler til arbeidet knyttet til Oslostandard for oppsøkende arbeid med utsatte unge videreføres i etatens driftsramme med 3,1 mill. årlig fra 2027.

Tryggere Liv - tiltak på rusfeltet

Statlig tilskudd til kommunalt rusarbeid ble innlemmet i kommunens rammetilskudd i 2026. Byrådet viderefører tilskuddet formålet. I alt 8,9 mill. settes av årlig til gjennomføring av tiltak i Handlingsplanen Tryggere liv for rusfeltet i Oslo som gjelder for perioden 2026-2029. I tillegg fordeles 80,4 mill. til bydelene fra og med 2027 og 3,1 mill. videreføres på varig basis i Velferdsetatens driftsramme til arbeidet med Oslostandard for oppsøkende arbeid med utsatte unge.

Trygghetstiltak i Oslo sentrum – trivselsvektere/Oslovakter

Byrådet gjør ordningen med trivselsvektere som jobber opp mot de åpne rusmiljøene i sentrum varig. Sammen med Bypatruljen ivaretar trivselsvektere intensjonen bak ordningen med Oslovakter. Det innarbeides 5 mill. årlig fra 2027.

Ungt utenforskap: Exin - utvidet målgruppe ned til 16 år

Byrådet styrker innsatsen for å hjelpe unge ut av kriminelle nettverk. EXIN Ung, en pilot som har testet ut EXIN-metodikk mot en yngre målgruppe som står i risiko for alvorlig eller gjentatt kriminalitet, etableres som en del av det ordinære EXIN-tilbudet. Målgruppen for EXIN utvides dermed ned til 16 år. Det innarbeides 3 mill. årlig fra og med 2027.

Økt kapasitet beredskapshjem

Barn, unge og deres familier skal motta barnevernstjenester som oppleves som trygge og virkningsfulle og barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg når de trenger det. Byrådet foreslår å styrke tilgangen til beredskapshjem for å sikre nødvendig akuttberedskap og unngå brudd på bistandsplikten. I perioder med press på kapasiteten i de kommunale beredskapshjemmene kan det være behov for å supplere med kjøp av beredskapshjem fra private leverandører. Barne- og familieetaten styrkes med 1 mill. årlig.

Økt tilskuddsramme frivillige organisasjoner

Byrådet vil bidra til å sikre forutsigbar finansiering for frivillige og ideelle på rusfeltet og bidra til gode rammevilkår for frivillige organisasjoner. Byrådet styrket i 2026 rammen for tilskudd til frivillige- og ideelle organisasjoner på helse, sosial, integrerings og mangfoldfeltet for hele økonomiplanperioden, og øker rammen med ytterligere 3 mill. i 2027.

Investeringsbudsjett 2027-2030

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
315	Velferdsetaten (SET)	15 000	5 000	5 000	5 000
360	Barne- og familieetaten (SET)	10 000	10 000	10 000	2 500
375	Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET)	9 375	0	0	0
427	Tap på utlån (SET)	4 000	4 000	4 000	2 000
Totalsum		**38 375**	**19 000**	**19 000**	**9 500**

Funksjonsområdene

FO2B Barnevern

Ansvarsområde

Oslo kommune har et helhetlig ansvar for barnevernet, inkludert førstelinjebarnevernet i bydelene og institusjonsbarnevernet.
Barnevernstjenesten i bydelene skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Barn og unge i

alderen 0 – 17 år er målgruppen for barnevernet, men tiltak og bistand kan fortsette som frivillig hjelpetiltak fra fylte 18 år til fylte 25 år. Barnevernets arbeid er hjemlet i lov om barnevern.

Situasjonsbeskrivelse

Oslo har, i likhet med resten av landet, hatt nedgang i bruken av hjelpetiltak i familien de siste årene. Bruken av institusjonstiltak, særlig omsorgsinstitusjoner, gikk også noe ned i 2025. I første kvartal 2026 økte antall barn med meldinger, mens antall barn med tiltak i barnevernet var på samme nivå som i første kvartal 2025.

Som oppfølging av kvalitetsreformen for Oslos barnevern har kommunen gjennomført flere tiltak og utredninger. Dette arbeidet har dannet grunnlag for *Temaplan for kvalitetsutvikling i Oslos barnevern 2025-2034*, vedtatt av bystyret i april 2026.

Oppfølgingen av kvalitetsreformen og gjennomganger etter alvorlige hendelser det siste året, har avdekket behov for kvalitetsforbedringer. Det gjelder blant annet styrking av helhetlige og barnevernsfaglige vurderinger, mer systematisk internkontroll og risikostyring, økt reell medvirkning fra barn, bedre samhandling med andre tjenester og videreutvikling av styrings- og kvalitetssystemene.

Temaplanen angir den langsiktige retningen for kvalitetsutviklingen i barnevernet og skal bidra til høyere kvalitet, mer likeverdig praksis og bedre tjenester til barn, unge og familier. Innsatsområdene er utformet for å møte identifiserte utfordringer og understøtte målet om gode oppvekstsvilkår og forebygging av utenforskap.

Nøkkeltall - barnevern

Barnevern	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Netto driftsutgifter pr innbygger 0-24 år – barnevernstjenesten	10 407	10 564	10 806	11 708	10 856
Barn med melding	5 421	4 922	4 931	5 006	4 947
Andel barn med barneverntiltak ift. innbyggere 0-22/24 år 1)	2,90 %	2,60 %	2,40 %	2,30 %	2,20 %
Antall barn og unge med tiltak 31.12.	3 427	3 222	2 977	2 738	2 862
- herav andel barn og unge med tiltak i hjemmet	63 %	61 %	60 %	58 %	61 %
Brutto driftsutgifter pr. barn (f. 244)	71 378	80 241	84 248	91 605	111 938
Brutto driftsutgifter pr. barn i opprinnelig familie (f. 251)	60 829	69 021	77 900	80 281	86 344
Brutto driftsutgifter pr. barn utenfor opprinnelig familie (f. 252)	695 442	723 979	793 379	886 891	668 382

- Fra 2021 kan unge få tiltak fram til fylte 25 år.

Måltabell

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	
Sektormål	Tiltak
1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud	Bydelene skal ivareta medvirkning og barnets beste med utgangspunkt i "Oslostandard for samarbeid med barn i barnevernet" samt sørge for at barn har tilgang til - og får - tilpasset informasjon om hva barnevernet er, hva barnevernet gjør og hvordan barn kan få hjelp.
	Bydelene skal sørge for systematisk og kvalitativ internkontroll, inkl. risikovurderinger med utgangspunkt i det enkelte barns situasjon og behov.
	Bydelene skal følge opp krav i fosterhjemsmeldingen – «Ein trygg heim å bu i» for å styrke rammene rundt fosterfamilien og oppfølgingen av fosterhjem.
1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Bydelene skal legge føringer i modell for samarbeid mot ungt utenforskap til grunn for tjenestene rettet mot barn og unge og Bedre tverrfaglig samarbeid (BTS) skal innføres som et felles faglig rammeverk på oppvekstfeltet.
	Bydelene skal videreutvikle og vedlikeholde medarbeideres kunnskap og trygghet om handlingsrommet til å dele informasjon innenfor taushetsbestemmelsene.
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	
Sektormål	Tiltak
5.1 Innbyggere med rusutfordringer møter helhetlige og kunnskapsbaserte tjenester	Bydelene skal følge opp «Nasjonalt forløp for barnevern – kartlegging og utredning av psykisk, somatisk og seksuell helse, tannhelse og rus» ved å benytte byomfattende rutine – «Hvordan ta i bruk nasjonalt forløp for barnevern i Oslo».

FO2C Aktivitetstilbud for barn og unge

Ansvarsområde

Bydelene organiserer fritidstilbud til barn og unge, i første rekke fritidsklubbene, men også tilbud som motorsentre, media- og musikkverksteder og oppsøkende miljøarbeid. I tillegg samarbeider bydelene med ulike institusjoner om kultur- og idrettstiltak. Dette omtales under Kultur, idrett og frivillighet.

Bydelene tilbyr ferie- og deltidsjobber til unge i aldersgruppen 13-19 år. Dette er en viktig del av tilbudet til unge.

SaLTo er Oslo kommunes og Oslo politidistrikts samarbeidsmodell for forebygging av rusbruk og kriminalitet blant barn og unge, samt radikalisering, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme. Arbeidet gjennomføres lokalt i bydelene og koordineres av egne SaLTo-koordinatorer. Fritidsarenaer og andre forebyggende tilbud til barn og unge er en viktig del av innsatsen. Se også omtalen av kriminalitetsforebygging blant ungdom.

Situasjonsbeskrivelse

Det er fritidstilbud for barn og unge i alle bydeler. I tillegg til å være møteplasser i nærmiljøene, er tilbudene også et viktig fundament i det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet. Fritidstilbudene har høy aktivitet gjennom hele året, med tilbud som i hovedsak er gratis for å sikre deltagelse. Byrådet foreslår midler til etablering av fritidsklubb i Hovinbyen.

I 2026 startet ordningen med fritidskort opp. Fritidskortet skal gjøre det mulig for alle barn og unge å delta i organiserte fritidsaktiviteter uavhengig av familienes inntekt.

I 2025 søkte over 9 000 om ferie- eller deltidsjobb, og rundt 3 900 ungdommer fikk jobb i løpet av året. For å gi flere ungdommer jobb viderefører byrådet samarbeidet med næringslivet om deling av lønnsutgifter. Bydelene skal følge opp samarbeidet og mobilisere flere arbeidsgivere. Byrådet foreslår å styrke innsatsen i 2027.

Barn og unges medvirkning er avgjørende for utviklingen av tilbud og tiltak som påvirker dem. På oppdrag fra Oslo kommune arrangerer UngOrg årlig en ungdomshøring for unge i alderen 12-19 år.

Nøkkeltall - barn og unge

Barn og unge	**Resultat 2021**	**Resultat 2022**	**Resultat 2023**	**Resultat 2024**	**Resultat 2025**
Antall aktivitetstilbydere registrert i fritidskortordningen	xx	xx	xx	xx	xx
Antall innvilgede fritidskort	xx	xx	xx	xx	xx
Unge som har fått hjelp ved Ungdom og rus på Legevakten 2)	493	664	603	467	588

- Fritidskortet innføres høsten 2026
- Kilde: Helseetaten

Måltabell

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	
Sektormål	Tiltak
1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud	Bydelene skal tilby fritidstilbud til barn og unge i alderen 10-18 år
	Bydelene skal legge til rette for at barn og unge får medvirke i alle tiltak som påvirker barn og unge
	Bydelene skal informere, veilede og bistå ungdom og foresatte med å søke om og benytte fritidskort.
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	
Sektormål	Tiltak
3.1 Flere deltar i arbeidsliv eller opplæring	Bydelene skal tilrettelegge for og tilby flere ferie og deltidsjobber til ungdom
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	
Sektormål	Tiltak
5.1 Innbyggere med rusutfordringer møter helhetlige og kunnskapsbaserte tjenester	Bydelene skal gi utsatte ungdom tett oppfølging som kan bidra til et liv uten rus og kriminalitet
	Bydelene skal bidra og legge til rette for rusfrie oppvekstmiljø

FO4AB Sosiale tjenester

Ansvarsområde

Nav-kontorene i Oslo drives i partnerskap mellom kommunen og staten, og gir blant annet sosiale tjenester etter sosialtjenesteloven. Loven skal bedre levekår, sikre sosial og økonomisk trygghet, og fremme inkludering og deltakelse. Sosialtjenesteloven fungerer som et siste sikkerhetsnett, og tjenestene skal være tilgjengelige for alle.

Bydelenes boligsosiale arbeid skal sikre at flere får bo trygt og godt, og inkluderer boligfremskaffelse, bomiljøtiltak, individuell oppfølging og økonomiske virkemidler som startlån og bostøtte.

Bydelene har ansvar for å bosette flyktninger og tilby introduksjonsprogram. Målet med introduksjonsprogrammet er at flyktningene skal få stabil tilknytning til arbeid og integreres i det norske samfunnet. Bydelenes Nav-kontor og Oslo Voksenopplæring samarbeider om innholdet i introduksjonsprogrammet.

Situasjonsbeskrivelse

En for stor andel av innbyggere i arbeidsfør alder er ikke i arbeid eller utdanning. Byrådet foreslår derfor å styrke kommunens innsats for å øke sysselsettingen for å gi flere mulighet til arbeid. Satsingen skal bidra til raskere overgang til arbeid og kvalifisering til arbeid og til inkluderende rekruttering. Tiltakene retter seg særlig mot flyktninger og personer med svake norskferdigheter. Styrkingen av ungdomsarbeidet i Nav videreføres.

Oslo har bosatt i om lag 6 150 flyktninger i årene 2022-2025, nærmere 76 % fra Ukraina. I 2026 er Oslo anmodet om å bosette 600 flyktninger, pr. medio august er i alt 320 bosatt. Det er fremskaffet om lag 460 boliger og flere planlegges i 2027. Prosjekter som muliggjør etterbruk som ordinær kommunal bolig prioriteres.

Tall fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet for 2025 viser at 45 % av flyktningene gikk over til enten arbeid eller en kombinasjon av arbeid og utdanning utover grunnskole rett etter introduksjonsprogrammet. For Oslo var andelen 47 %.

Det er en betydelig underdekning av boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet. Byrådet øker Boligbyggs kjøpsramme og styrker innsatsen for å fremskaffe flere samlokaliserte boliger til personer med samtidige rus- og psykisk helseproblemer. Booppfølging i bydelene skal bidra til at flere får egen bolig og greier å bo og beholde boligen. Oppfølgingen skal skje innenfor rammene av boligsosialloven og være tuftet på sosialfaglige prinsipper.

Byrådet øker rammen for videreutlån og styrker ordningen med etableringstilskudd slik at flere vanskeligstilte på boligmarkedet settes i stand til å eie egen bolig.

Et midlertidig botilbud for unge er etablert i 2026 og driftes av Velferdsetaten.

Nøkkeltall - Sosiale tjenester

Sosiale tjenester og ytelser	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp i løpet av året	19 515	20 599	22 886	25 211	26 304
Antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet i løpet av året	2 102	2 150	2 251	2 181	2 139
Andel sosialhjelpsmottakere med supplerende sosialhjelp	50 %	51 %	53 %	56 %	60 %
Antall deltakere i introduksjonsordningen i løpet av året	1 029	769	1 180	1 782	2 206
Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp - mottagere 25-66 år (måneder)	6,4	6	5,2	5,4	5,6
Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp - mottakere 18-24 år	5	4,7	4,2	4,5	4,6
Andel mottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	39,9	40	41	39,6	30,3
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	49,8	45,7	39,8	43,1	44
Andel søknader om økonomisk sosialhjelp - behandlet innen 2 uker	82	81	81	80	78,3
Finansiering kjøp av bolig - andel søknader behandlet innen 1 mnd.	72	63	75	66	63,7
Andelen av sysselsatte mellom 20-66 år	77,6	78,5	78,2	77,7	77,3

Måltabell

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	
Sektormål	Tiltak
1.1 Forskjeller i levekår er redusert	Bydelene skal jobbe for at flere innbyggere gis mulighet til å kjøpe egen bolig gjennom startlånsordningen
	Bydelene skal følge opp personer som bor i midlertidig botilbud i tråd med Fellesskriv 01/2026 om bydelenes bruk av midlertidig botilbud
	Bydelene skal bidra til gode boløsninger som legger til rette for selvhjulpenhet i tråd med Oslostandard for booppfølging
1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Bydelene skal følge opp unge i Oppfølgingstjenestens målgruppe i tråd med Oslostandard om Oppfølgingstjenesten og samarbeide med relevante aktører om å få flere til å fullføre videregående opplæring eller komme i arbeid eller i annen kvalifiserende aktivitet
	Bydelene skal legge føringer i modell for samarbeid mot ungt utenforskap til grunn for tjenestene rettet mot barn og unge og Bedre tverrfaglig samarbeid (BTS) skal innføres som et felles faglig rammeverk på oppvekstfeltet.
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	
Sektormål	Tiltak
3.1 Flere deltar i arbeidsliv eller opplæring	Bydelene skal tilby kvalifiseringsprogram, andre kompetansehevende tiltak og oppgavedeling som øker mulighetene for å få og beholde ordinært og relevant arbeid
	Bydelene skal bidra til at flere foreldre kommer ut i arbeid eller utdanning, for å redusere fattigdom i barnefamilier.
3.2 Det er enkelt å være frivillig i Oslo	Bydelene skal legge til rette for frivillig aktivitet og bidra til godt samarbeid med frivillig sektor
	Bydelene skal legge til rette for at frivillige organisasjoner, frivillighetssentraler og nærmiljøsentre kan bidra i integreringsarbeidet
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	
Sektormål	Tiltak

4.1 Flere lever frie og selvstendige liv i en mangfoldig by	Bydelene skal arbeidsrette introduksjonsprogrammet og forberede flyktningene på arbeidslivet før programmet starter, åpne for å ta imot flyktninger i praksis og gi mulighet for ordinært arbeid samt sette et måltall for antall flyktninger de skal ha i praksis i løpet av året
	Bydelene skal søke ekstratilskudd for alle flyktninger som er i målgruppen for tilskuddsordningen
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	
Sektormål	Tiltak
5.1 Innbyggere med rusutfordringer møter helhetlige og kunnskapsbaserte tjenester	Bydelene skal bidra til at innbyggere med rus- og/eller psykiske helseutfordringer får tilpassede boliger og tjenester i tråd med Oslostandard for rusfaglig arbeid
	Bydelene skal undersøke og dokumentere opplevd livskvalitet hos personer med rusproblemer som mottar tjenester

FO4C Økonomisk sosialhjelp

Økonomisk sosialhjelp er en midlertidig ytelse som sees i sammenheng med tiltak som kan bidra til overgang til arbeid eller annen aktivitet. For å ha rett til stønad, skal alle reelle muligheter for å forsørge seg selv være forsøkt. Det kan stilles vilkår om aktivitet. Sosialtjenesteloven stiller krav om at alle søknader om økonomisk stønad skal vurderes individuelt. Behovene til alle medlemmene av husstanden som omfattes av søknaden skal kartlegges og kravet til individuell vurdering gjelder gjennom hele prosessen.

Utgiftene til økonomisk sosialhjelp har økt i Oslo, som i resten av landet. Til og med juli 2026 er det netto utbetalt om lag 48 mill. mer økonomisk sosialhjelp enn tilsvarende periode i 2025. Det er bydelsvise variasjoner i veksten i utbetalingene sammenliknet med tilsvarende periode i 2025. Høy prisvekst, økte renter og boligutgifter er medvirkende årsaker. I tillegg har Oslo bosatt et betydelig antall flyktninger.

Mottakere av økonomisk sosialhjelp økte fra 25 211 personer i 2024 til 26 304 i 2025. Tall for perioden januar til juli i 2026 viser 287 flere mottakere (1,7 %) sammenlignet med samme periode året før.

Personer med omfattende rusproblematikk, psykiske lidelser eller sosiale utfordringer skal motiveres til aktivitet. Ved deltakelse i sysselsettings- eller arbeidstreningstiltak kan inntil 2 500 kr pr. måned holdes utenfor ved beregning av supplerende sosialhjelp.

Byrådets satsing på arbeidsrettede tiltak vil kunne bidra til å redusere antallet mottakere av økonomisk sosialhjelp.

Budsjettendringer er omtalt under bydelene.

Tilskuddsmidler

Kap.nr	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025-Sak 1/2027
319	Tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner på helse- og sosialområdet 1)	162 207	161 514	160 932	484 653
319	Tilskudd til integrerings- og mangfoldstiltak 1)	21 109	23 523	23 354	67 986
319	Tilskudd til akuttovernatting og sanitær for tilreisende bostedsløse	7 500	7 775	8 089	23 364
319	Tilskudd til kriminalitetsforebyggende tiltak i regi av frivillige og ideelle organisasjoner	5 300	5 670	6 208	17 178
319	Tilskudd til tiltak for likestilling og kvinnefrigjøring	4 309	4 538	4 641	13 488
Sum		**200 425**	**203 020**	**203 224**	**606 669**

- Inkluderer refordeling av tilbakeførte tilskudd

Verbalvedtak

Mottak av flyktninger
Oslo kommune tar imot flyktninger i tråd med IMDis anmodning.

Egenbetaling for opphold i rusinstitusjon
På lik linje med øvrige tjenestekategorier, innføres det egenbetaling etter gjeldende forskrifter også ved kartleggings- og videreformidlingsenhetene i Velferdsetaten, unntatt ved Kirkens bymisjon Holmen.

Forklaring: Det foreslås en harmonisering av egenbetalingen for opphold i rusinstitusjoner for å motvirke uheldige insentiver knyttet til både valg av og overgang til institusjoner som har egenbetaling. Kirkens Bymisjon Holmen er en kartlegging og videreformidlingsinstitusjon med krav om rusfrihet. Det innføres ikke egenbetaling her da oppholdene er kortere enn ved kartlegging og videreformidlings institusjoner uten krav om rusfrihet. Brukerne ved Kirkens Bymisjon Holmen flytter i all hovedsak tilbake til egen bolig, og ikke videre til en annen institusjon.

Øremerkede midler

Øremerkede ikke overførbare kommunale midler sektor

Kap. 315 Velferdsetaten (SET)

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
2315xxxx	Ungt utenforskap - Én-til-én oppfølging	3 133

Kap. 360 Barne- og familieetaten

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
2360xxxx	Trygge barneverntjenester, styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet	5 500

Kap. 307 Bydelene avsetninger sosiale tjenester (SET)

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
23072504	SET - Fritidsklubber i bydelene (FO2C)	41 776
23072500	SET - Kompensasjonsordning bydelene omfattende barnevern (FO2B)	34 570
23071006	SET - Situasjonsbestemt satsing Mortensrudområdet (FO2C)	20 000
23071200	SET - Oppfølging og utviklingstiltak (FO4AB)	6 142
23071101	SET - Levekår bolig og sosiale tjenester (FO4AB)	4 000
23072501	SET - Kvalitetsreform i barnevernet (FO2B)	3 750
23072603	SET - Trygge barneverntjenester, styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet (FO2B)	2 000
23071001	SET - Byomfattende ungdomstiltak i bydelene (FO2C)	1 500

SET – Fritidsklubber i bydelene (FO2C)
Byrådet er opptatt av å opprettholde nivået på forebyggende tiltak overfor barn og unge og viderefører avsetningen til fritidsklubber i bydelene med 41,8 mill. prisjustert. Tildeling av midler forutsetter at den enkelte bydel ikke kutter i fritidsklubbtilbudet i sine budsjetter, sammenlignet med 2026.

SET - Kompensasjonsordning uforutsett omfattende barnevern (F02B)
Det settes av 34,6 mill. for å kompensere bydeler for uforutsette omfattende tiltak i barnevernet i løpet av året.

SET - Situasjonsbestemt innsats Mortensrudområdet (FO2C)
Situasjonsbestemt innsats i Mortensrudsområdet fortsetter. Det settes av i alt 20,0 mill. Målrettede tiltak rettet unge voksne for å bidra til at flere er i utdanning eller arbeid skal fortsatt ha høy prioritet.

SET – Oppfølging og utviklingstiltak i bydelene (FO4AB)
Det settes av 6,1 mill. til oppfølging- og utviklingstiltak i bydelene.

SET – Levekår bolig og sosiale tjenester (FO4AB)
Det settes av 4,0 mill. til innsats som bidrar til å nå mål for Sosiale tjenester i budsjettet.

SET – Kvalitetsreform i barnevernet (FO2B)
Det settes av 3,8 mill. til tiltak i forbindelse med kvalitetsreform i barnevernet.

SET – Trygge barneverntjenester, internkontroll, kvalitet og samhandling (FO2B)
Det settes av 2,0 mill. til tiltak for styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet. Avsetningen er i tillegg til midler fordelt til bydelene og til barne- og familieetaten

SET – Byomfattende ungdomstiltak i bydelene (FO2C)
Det settes av 1,5 mill. til byomfattende ungdomstiltak i bydelene.

Kap. 371 Byomfattende tiltak - sosiale tjenester (SET)

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
23712502	Fritidskortet	116 000
23711000	SET - Spir AS	12 755
23711100	SET - Oppfølging og utviklingstiltak	15 579
23710001	SET - Avsetning til ungdomsjobber som besøksvenn	10 000
23712501	SET - Kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk, rusmiddelanalysetj	4 000
23712601	SET - Tiltak mangfoldsfeltet	2 100
23712400	SET - Frivillighetsmelding oppfølging	1 000

Avsetningene er omtalt under kapittel 371.

Kap. 362 Kriminalitetsforebyggende tiltak ungdom

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
23620001	SET - Kriminalitetsforebyggende tiltak	7 147

Øremerkede særskilte tildelinger bydelene

Innsats	Beløp i 1000
Ungt utenforskap - ferie- og deltidsjobber for unge	73 827
Ungt utenforskap - én-til-én oppfølging	39 478
Ungt utenforskap - sosialagenter	21 818
Ungt utenforskap - styrket ungdomsarbeid i NAV	9 506
Ungt utenforskap - fritidsklubber gratis helgetiltak (FO2C kriterier)	3 576
SaLTo stillinger	19 500
Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet	8 100

Øremerkede overførbare kommunale midler sektor

Kap. 302 Bosetting og integrering av flyktninger (SET)

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
23022600	SET - Bosettingstilskudd flyktninger (FO4AB)	146 545

Oslo vil ta imot det antall flyktninger IMDi anmoder kommunen om å bosette. Det er satt av midler til mottak og bosetting 600 flyktninger i 2027 og inntil 160 selvbosettere. Det legges til grunn at flyktningene som bosettes blir boende i tilskuddsperioden på 5 år.

Integreringstilskuddet budsjetteres på kap. 850 Generelle statstilskudd som gjelder flyktninger. Se nærmere omtale under Sentrale kapitler, Felles inntekter og utgifter. Midlene fordeles til bydelene og til Utdanningsetaten i tilskuddsperioden.

Kap. 307 Bydelene - avsetninger sosiale tjenester (SET)

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
23071201	SET - IKT tiltak (FO4AB)	13 125
23071005	SET - Tilskudd til etablering av fritidsklubb i Hovinbyen (FO2C)	3 000

SET – IKT tiltak (FO4AB)
Det settes av 13,1 mill. til oppfølging og utvikling av fagsystemene i sosiale tjenester.

SET – Tilskudd til etablering av fritidsklubb i Hovinbyen
Det settes av i alt 6 mill. til etablering av fritidsklubb i Hovinbyen fordelt med 3 mill. i 2027 og tilsvarende i 2028.

Kap. 371 Byomfattende tiltak - avsetninger sosiale tjenester (SET)

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
23710002	SET - Handlingsplan Tryggere liv, tiltak rusfeltet	33 400
23710000	SET - Boligmelding - oppfølging av enighet i bystyret om bydelsreform	2 600

Avsetningene er omtalt under kapittel 371.

Kap. 375 Prosjekteringsmidler boliger til vanskeligstilte sosiale tjenester (SET)

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
23751000	SET - Prosjekteringsmidler boliger vanskeligstilte	2 115

Avsetningen er omtalt under kapittel 375.

Kap. 319 Tilskudd til helse, sosial og mangfold og kriminalitetsforebygging (SET)

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
23192200	Tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner på helse- og sosialområdet 1)	160 932
23192201	Tilskudd til integrerings- og mangfoldstiltak 1)	23 354
23192202	Tilskudd til akuttovernatting og sanitær for tilreisende bostedsløse	8 089
23192204	Tilskudd til kriminalitetsforebyggende tiltak i regi av frivillige og ideelle organisasjoner	6 208
23192203	Tilskudd til tiltak for likestilling og kvinnefrigjøring	4 641

1.Inkludert refordeling av tilbakeførte tilskudd

Kap. 428 Bostøtte og boligtilskudd (SET)

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
2428xxxx	Kommunale bostøtter	571 187
24280130	Etableringstilskudd	129 050

Kap. 485 Områdesatsing (SET)

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
24850100	Områdesatsing	118 800

Velferdsetaten (SET)

Ansvarsområde

Velferdsetaten (VEL) supplerer bydelenes tjenestetilbud på helse- og sosialområdet.

Velferdsetaten er kommunens fagetat på rusfeltet. Tjenestetilbudet inkluderer blant annet spesialiserte bolig- og institusjonstilbud, lavterskel helsehjelp, brukerrom, og forebyggende og oppsøkende arbeid overfor utsatte grupper. Velferdsetaten koordinerer kommunens innsats i sentrumsarbeidet, samt det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet rettet mot ungdom i SaLTo-samarbeidet.

Velferdsetaten bidrar gjennom Program for inkluderende rekruttering til at flere gis muligheter til arbeid. Etaten understøtter Nav-kontorenes arbeid gjennom analyser, nettverksarbeid og kompetansetiltak.

Velferdsetaten har koordineringsansvar for kommunens arbeid på mangfoldsområdet, og er kommunens kompetanseenhet på feltet.

Velferdsetaten gir faglig støtte til bydelenes boligsosiale arbeid, og har forvaltningsoppgaver knyttet til oppfølgingen av kommunens startlånsportefølje, bostøtte og boligtilskudd. Etaten er operativ bestiller for boliger til vanskeligstilte.

Velferdsetaten forvalter ordningen med fritidskort og tilskuddsordninger innenfor helse, sosial, integrerings- og mangfoldsområdet, og har ansvar for anskaffelse av rammeavtaler på helse- og sosialtjenester på vegne av bydelene.

Etaten er faglig sekretariat for Oslo kommunes klagenemnd og Klagenemnda for transportsaker for forflytningshemmede.

Situasjonsbeskrivelse

Rusfeltet i Oslo er preget av komplekse utfordringer knyttet til rusavhengighet, psykisk uhelse, bostedsløshet og sosial marginalisering. Rusmiljøet er hardere med mer vold og farligere stoffer. Flere har problematisk rusbruk og mange med rusproblemer er blitt sykere. Endringer i rusmiddelbruk gir økt risiko for helseskader og overdoser, og stiller nye krav til tjenestene.

Handlingsplanen «Tryggere liv» for rusfeltet i Oslo 2026–2029 skal møte et mer krevende rusrelatert utfordringsbilde i byen, og bidra til tryggere liv for personer med rusutfordringer og deres omgivelser. Velferdsetaten har ansvar for gjennomføring av planen, som ble vedtatt av bystyret i 2026.

Byrådet gjør ordningen med trivselsvektere i de åpne rusmiljøene i sentrum til en varig innsats. Trivselsvekterne har en viktig rolle i å redusere utrygghet og forebygge uønskede hendelser i og rundt rusmiljøene.

Byrådet vil etablere et skjermet utendørs værested for rusavhengige i tilknytning til, eller i geografisk nærhet av, et lavterskeltiltak. Velferdsetaten skal bidra i arbeidet med etableringen av værestedet.

Det er behov for flere samlokaliserte boliger med base, til personer med samtidige rusproblemer og psykiske lidelser. Byrådet styrker innsatsen for å sikre god fremdrift i arbeidet.

Byrådet øker rammen for videreutlån, og sammen med forsøksordningen med startlån til førstegangsetablerere gir det flere vanskeligstilte muligheter til å eie egen bolig. Byrådet styrker også ordningen med tilskudd til etablering.

Velferdsetaten har en sentral rolle i oppfølgingen av Handlingsplanen Ord betyr noe – mot hat, fordommer og diskriminering, samt i oppfølging og fornying av Handlingsplanen Stolt og fri – for kjønns- og seksualitetsmangfold.

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Føringer i modell for samarbeid mot ungt utenforskap skal ligge til grunn for tjenestene rettet mot barn og unge og Bedre tverrfaglig samarbeid (BTS) skal innføres som et felles faglig rammeverk på oppvekstfeltet
1.1 Forskjeller i levekår er redusert	Velferdsetaten skal bidra til fremskaffelse av flere boliger til vanskeligstilte gjennom rollen som operativ bestiller
	Velferdsetaten skal bistå bydelene i arbeidet med oppfølging av personer som har lange opphold i midlertidig botilbud
1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud	Velferdsetaten skal bidra til økt kompetanse i bydelene om saksbehandling av søknader om startlån

3. Oslo er nyskapende og attraktiv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3.2 Det er enkelt å være frivillig i Oslo	Velferdsetaten skal bidra i arbeidet med å forbedre Oslo kommunes nettsider for tilskudd (VEL)

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
4.1 Flere lever frie og selvstendige liv i en mangfoldig by	Velferdsetaten skal bidra til bydelenes arbeid med bosetting av flyktninger
	Velferdsetaten skal bidra til kompetanse om likeverdige tjenester, inkluderende arbeidsmiljø og holdningsskapende innsats mot hatefulle ytringer og holdninger i kommunens virksomheter
	Velferdsetaten skal systematisere arbeidet for å øke kompetansen om inkluderende rekruttering og mangfoldsledelse i kommunens virksomheter

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5.1 Innbyggere med rusutfordringer møter helhetlige og kunnskapsbaserte tjenester	Velferdsetaten skal bidra til etablering av skjermet utendørs værested for rusavhengige
	Velferdsetaten skal bidra til gjennomføringen av Handlingsplan for rusfeltet i Oslo 2026-2029: Forebygging og skadereduksjon
	Velferdsetaten skal videreføre det overdoseforebyggende arbeidet i samarbeid med bydelene med intensjon om å nå andre grupper som lever liv med risiko for overdose og overdosedød

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**907 230**	**907 230**	**907 230**	**907 230**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Velferdsetaten (kap. 315)	-7 196	-14 465	-21 521	-21 521
Reduksjon uspesifisert rammekutt Velferdsetaten	4 515	4 515	4 515	4 515
Trivselsvektere	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**-5 881**	**-13 150**	**-20 206**	**-20 206**
Vedtak forrige periode	**-5 881**	**-13 150**	**-20 206**	**-20 206**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**901 349**	**894 080**	**887 024**	**887 024**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**41 446**	**41 446**	**41 446**	**41 446**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**41 446**	**41 446**	**41 446**	**41 446**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Velferdsetaten	0	0	0	-6 525
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-6 525**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	6 483	6 483	6 483	6 483
Felles regnskapstjeneste	-2 040	-2 040	-2 040	-2 040
Fritidskortet - forvaltning og drift av tilskuddordningen	5 000	5 000	5 000	5 000
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-830	0	-190	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**8 543**	**9 373**	**9 183**	**9 373**
Nye tiltak				
Skjermet utendørs værested	4 000	4 000	4 000	4 000
Tryggere Liv - Oppsøkende arbeid etter Oslostandard for unge (VEL)	3 100	3 100	3 100	3 100
Trygghetstiltak i Oslo sentrum – trivselsvektere/Oslovakter	5 000	5 000	5 000	5 000
Ungt utenforskap: Exin - utvidet målgruppe ned til 16 år	3 000	3 000	3 000	3 000
Sum Nye tiltak	**15 100**	**15 100**	**15 100**	**15 100**
Endringer	**23 643**	**24 473**	**24 283**	**17 948**

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Ramme 2027-2030	966 438	959 999	952 753	946 418

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Velferdsetaten (kap. 315)

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 7,2 mill. i 2027 økende til 21,5 mill. i 2029.

Reduksjon uspesifisert rammekutt Velferdsetaten

I vedtatt budsjett er uspesifisert rammekutt redusert med 4,5 mill.

Trivselsvektere

Innsats med trivselsvektere som jobber opp mot åpne rusmiljøer i sentrum og med trygghetsskapende arbeid særlig i Grønlandsområdet ble videreført ut 2026. I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Velferdsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 6,5 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 2,7 mill. i 2027, økende til 23,5 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Fritidskortet - forvaltning og drift av tilskuddordningen

Det innarbeides 5 mill. årlig fra og med 2027 til forvaltning og drift av tilskuddsordningen inkludert lisens og transaksjonskostnader.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Skjermet utendørs værested

Byrådet foreslår å sette av midler til etablering og drift av skjermet utendørs værested for rusavhengige. Det settes av 10 mill. i investeringsbudsjettet (kap. 371) til etablering. Det innarbeides 4 mill. årlig fra 2027 til drift.

Tryggere Liv - Oppsøkende arbeid etter Oslostandard for unge (VEL)

Midler til arbeidet knyttet til Oslostandard for oppsøkende arbeid med utsatte unge videreføres i etatens driftsramme med 3,1 mill. årlig fra 2027.

Trygghetstiltak i Oslo sentrum – trivselsvektere/Oslovakter

Byrådet gjør ordningen med trivselsvektere som jobber opp mot de åpne rusmiljøene i sentrum varig. Sammen med Bypatruljen ivaretar trivselsvektere intensjonen bak ordningen med Oslovakter. Det innarbeides 5 mill. årlig fra 2027.

Ungt utenforskap: Exin - utvidet målgruppe ned til 16 år

Byrådet styrker innsatsen for å hjelpe unge ut av kriminelle nettverk. EXIN Ung, en pilot som har testet ut EXIN-metodikk mot en yngre målgruppe som står i risiko for alvorlig eller gjentatt kriminalitet, etableres som en del av det ordinære EXIN-tilbudet. Målgruppen for EXIN utvides dermed ned til 16 år. Det innarbeides 3 mill. årlig fra og med 2027.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	1 032 505	1 011 550	1 064 223
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	231 930	249 198	271 288
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	243 245	349 207	364 572
Overføringsutgifter	235 668	134 508	140 427
Finansutgifter	12 748	0	0
Sum Driftsutgifter	**1 756 096**	**1 744 463**	**1 840 510**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-471 748	-628 975	-656 650
Refusjoner	-154 418	-121 882	-127 245
Overføringsinntekter	-199 010	-86 376	-90 177
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-5 144	0	0
Sum Driftsinntekter	**-830 320**	**-837 233**	**-874 072**
Sum	925 777	907 230	966 438

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Velferdsetaten (SET)							
		Velferdsetaten (SET)							
315 - Velferdsetaten (SET)	112019	Velferdsetaten - inventar og utstyr	LØPENDE		5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
315 - Velferdsetaten (SET)	127008	Skjermet utendørs værested for rusavhengige	2028	IA	10 000	0	0	0	10 000
		Sum Velferdsetaten (SET)		**0**	**15 000**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**30 000**
		Sum Velferdsetaten (SET)		**0**	**15 000**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**30 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	15 000	5 000	5 000	5 000	30 000

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
315	Velferdsetaten (SET)	Kompensasjon for merverdiavgift	112019	Velferdsetaten - inventar og utstyr	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-4 000
Sum					**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-4 000**

Klimaprofil

Virksomheten har ingen tiltak som vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Egenbetaling for opphold i rusinstitusjon

På lik linje med øvrige tjenestekategorier, innføres det også egenbetaling etter gjeldende forskrifter ved kartleggings- og videreformidlingsenhetene i Velferdsetaten, unntatt ved Kirkens bymisjon Holmen.

Forklaring: Det foreslås en harmonisering av egenbetalingen for opphold i rusinstitusjoner for å motvirke uheldige insentiver knyttet til både valg av og overgang til institusjoner som har egenbetaling. Kirkens Bymisjon Holmen er en kartlegging og videreformidlingsinstitusjon med krav om rusfrihet. Det innføres ikke egenbetaling her da oppholdene er kortere enn ved kartlegging og videreformidlings institusjoner uten krav om rusfrihet. Brukerne ved Kirkens Bymisjon Holmen flytter i all hovedsak tilbake til egen bolig, og ikke videre til en annen institusjon.

Øremerkede midler

Øremerkede ikke overførbare kommunale midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2315xxxx	Ungt utenforskap - én-til-én oppfølging	3 133

Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging (SET)

Ansvarsområde

Tilskuddsordninger innen helse, sosial, mangfold og kriminalitetsforebygging budsjetteres samlet på dette kapittelet. Velferdsetaten forvalter tilskuddsordningene.

Situasjonsbeskrivelse

Byrådet styrket i 2026 rammen for tilskudd til frivillige- og ideelle organisasjoner på helse, sosial, integrerings og mangfoldfeltet for hele økonomiplanperioden, og øker rammen ytterligere for 2027. Dette bidrar til en mer forutsigbar finansiering for mange frivillige og ideelle organisasjonene som gjør en betydningsfull innsats for Oslos befolkning.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**201 580**	**201 580**	**201 580**	**201 580**
Vedtak forrige periode				
Tilskuddsmidler bevilget i bystyret	-10 400	-10 400	-10 400	-10 400
Sum Vedtak forrige periode	**-10 400**	**-10 400**	**-10 400**	**-10 400**
Vedtak forrige periode	**-10 400**	**-10 400**	**-10 400**	**-10 400**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**191 180**	**191 180**	**191 180**	**191 180**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**8 412**	**8 412**	**8 412**	**8 412**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**8 412**	**8 412**	**8 412**	**8 412**
Nye tiltak				
Økt tilskuddsramme frivillige organisasjoner	3 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	**3 000**	**0**	**0**	**0**
Endringer	**3 000**	**0**	**0**	**0**
Ramme 2027-2030	**202 592**	**199 592**	**199 592**	**199 592**

Vedtak forrige periode

Tilskuddsmidler bevilget i bystyret

I vedtatt budsjett under bystyrets behandling ble det bevilget 10,4 mill. i tilskudd som en engangsbevilgning i 2026.

Nye tiltak

Økt tilskuddsramme frivillige organisasjoner

Byrådet vil bidra til å sikre forutsigbar finansiering for frivillige og ideelle på rusfeltet og bidra til gode rammevilkår for frivillige organisasjoner. Byrådet styrket i 2026 rammen for tilskudd til frivillige- og ideelle organisasjoner på helse, sosial, integrerings og mangfoldfeltet for hele økonomiplanperioden, og øker rammen med ytterligere 3 mill. i 2027.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	1 230	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	39	0	0
Overføringsutgifter	256 273	201 580	202 592
Sum Driftsutgifter	**257 541**	**201 580**	**202 592**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-51 257	0	0
Overføringsinntekter	-1 033	0	0
Sum Driftsinntekter	**-52 290**	**0**	**0**
Sum	205 251	201 580	202 592

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025-Sak 1/2027
319	Tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner på helse- og sosialområdet 1)	162 207	161 514	160 932	484 653
319	Tilskudd til integrerings- og mangfoldstiltak 1)	21 109	23 523	23 354	67 986
319	Tilskudd til akuttovernatting og sanitær for tilreisende bostedsløse	7 500	7 775	8 089	23 364
319	Tilskudd til kriminalitetsforebyggende tiltak i regi av frivillige og ideelle organisasjoner	5 300	5 670	6 208	17 178
319	Tilskudd til tiltak for likestilling og kvinnefrigjøring	4 309	4 538	4 641	13 488
Sum		**200 425**	**203 020**	**203 224**	**606 669**

- Inkluderer refordeling av tilbakeførte tilskudd

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
23192200	Tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner på helse- og sosialområdet 1)	160 932
23192201	Tilskudd til integrerings- og mangfoldstiltak 1)	23 354
23192202	Tilskudd til akuttovernatting og sanitær for tilreisende bostedsløse	8 089
23192203	Tilskudd til tiltak for likestilling og kvinnefrigjøring	4 641
23192204	Tilskudd til krim.forebyggende tiltak i regi av frivillige og ideelle organisasjoner	6 208

3. Inkludert refordeling av tilbakeførte tilskudd

Trygdeordninger (SET)

Ansvarsområde

Ordningene gjelder primært kommunalt frikort. Utgiftene reguleres i Forskrift om tildeling av kommunalt frikort, Oslo kommune, fastsatt av bystyret 13.06.2012.

Formålet med kommunalt frikort er å sikre personer med lav trygd- eller pensjonsinntekt tilgang til helsehjelp uten å måtte betale egenandel. Frikortet dekker egenandelen på medisiner, legekonsultasjoner mv. opptil det beløp som er egenandelstaket for det statlige frikortet.

I forskriften er det overgangsbestemmelser for kommunal tilleggspensjon og kommunalt barnetillegg. Bystyret har tidligere vedtatt å avvikle disse ordningene, slik at ingen nye personer tas inn i ordningene. Det er ingen som nå mottar kommunalt barnetillegg, og ordningen er utfaset.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**6 624**	**6 624**	**6 624**	**6 624**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**6 624**	**6 624**	**6 624**	**6 624**
Andre tekniske justeringer				
Trygdeordninger - kommunalt frikort (kap.350)	3 800	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**3 800**	**0**	**0**	**0**
Endringer	**3 800**	**0**	**0**	**0**
Ramme 2027-2030	**10 424**	**6 624**	**6 624**	**6 624**

Andre tekniske justeringer

Trygdeordninger - kommunalt frikort (kap.350)

Det legges inn 3,8 mill. for økte utgifter i ordningen med kommunalt frikort i 2027. Kommunalt frikort budsjetteres dermed med 10,4 mill. i 2027.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 158	199	199
Overføringsutgifter	9 226	6 425	10 225
Sum Driftsutgifter	**10 384**	**6 624**	**10 424**
Sum	10 384	6 624	10 424

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Barne- og familieetaten (SET)

Ansvarsområde

Barne- og familieetaten (BFE) forvalter det ansvaret på barnevernsområdet i Oslo kommune, som staten har ellers i landet. Etaten er både tjenesteleverandør til bydelene, og en fagetat for barnevernsfeltet i Oslo. I tillegg drifter etaten bolig- og avlastningstilbud for personer med funksjonsnedsettelser.

BFE drifter Oslo kommunes barnevernsinstitusjoner, og har et overordnet ansvar for rekruttering, opplæring og veiledning av fosterhjem i kommunen. Etaten har også ansvar for spesialiserte hjelpetiltak som Multisystemisk terapi (MST).

Situasjonsbeskrivelse

Etatens hovedoppgave er å sikre at barn og unge med sammensatte behov får tilgang til tilgjengelige, tilpassede og kunnskapsbaserte tiltak, i nært samarbeid med bydelenes barnevernstjenester.

Institusjonstilbudet står overfor utfordringer knyttet til å balansere behovet for tilstrekkelig beredskap med en effektiv utnyttelse av kapasiteten. Etterspørselen etter institusjonsplasser har variert de siste årene, samtidig som barn og unge som har behov for plassering ofte har mer omfattende og komplekse utfordringer enn tidligere. Det stiller økte krav til fleksibilitet, spesialisert kompetanse og evne til å tilpasse tilbudene til den enkelte.

Den videre utviklingen av tjenestetilbudet skal sees i sammenheng med *Temaplan for kvalitetsutvikling i Oslos barnevern 2025-2034*, som vektlegger helhetlige, koordinerte og likeverdige tjenester. Etaten har en sentral rolle i å utvikle tiltak, kompetanse og faglig støtte som bidrar til å realisere planens mål og styrke kvaliteten i tjenestene til barn, unge og familier.

Fra 2027 er en større del av institusjonstilbudet rammefinansiert. Dette gir et mer forutsigbart grunnlag for drift og opprettholdelse av nødvendig kapasitet, samtidig som det kan bidra til større økonomisk forutsigbarhet for bydelene.

Rekrutteringen av fosterhjem særlig i barnas familie og nære nettverk styrkes.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
OPPHOLDSDØGN:	0	0	0	0
Barnevernsinstitusjoner (BFE)	17 881	18 348	16 761	13 539
Beredskapshjem (BFE)	10 014	7 919	9 819	7 352
Spesialiserte fosterhjem (BFE)	2 673	2 169	1 976	1 825
Private institusjoner	10 760	10 632	12 670	11 833
Private spesialiserte fosterhjem	31 224	33 415	33 258	30 011
Avlastningstiltak (BFE)	7 063	7 312	7 213	6 858
Gruppeavlastning (BFE)	1 072	998	1 025	1 029
Antall barn med barnevernstiltak i løpet av året	5 044	4 628	4 393	4 294

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Barne- og familieetaten skal følge opp krav i fosterhjemsmeldingen «Ein trygg heim å bu i» med tiltak for å styrke rammene rundt fosterfamilien og støtte kommunen i oppfølgingen av fosterhjem
	Barne- og familieetaten skal sikre at barn har tilgang til, og mottar tilpasset informasjon om barnevernet, og bistå bydelene med å ivareta barns medvirkning og barnets beste i tråd med Oslostandard for samarbeid med barn i barnevernet
	Føringer i modell for samarbeid mot ungt utenforskap skal ligge til grunn for tjenestene rettet mot barn og unge og Bedre tverrfaglig samarbeid (BTS) skal innføres som et felles faglig rammeverk på oppvekstfeltet
1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud	Barne- og familieetaten skal rekruttere et tilstrekkelig antall fosterhjem og familiehjem tilknyttet institusjon
	Barne- og familieetaten skal videreutvikle og dimensjonere hjelpetiltak og institusjonstilbud i samarbeid med bydelene slik at barn og unge for riktig hjelp til rett tid
	Barne- og familieetaten skal videreutvikle og styrke internkontrollsystemet i barnevernet i samarbeid med bydelene

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**394 978**	**394 978**	**394 978**	**394 978**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Barne- og familieetaten (kap. 360)	-4 959	-9 913	-15 016	-15 016
Reduksjon uspesifisert rammekutt Barne- og familieetaten	1 935	1 935	1 935	1 935
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**-3 024**	**-7 978**	**-13 081**	**-13 081**
Vedtak forrige periode	**-3 024**	**-7 978**	**-13 081**	**-13 081**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**391 954**	**387 000**	**381 897**	**381 897**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**18 956**	**18 956**	**18 956**	**18 956**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**18 956**	**18 956**	**18 956**	**18 956**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Barne- og familieetaten	0	0	0	-4 787
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-4 787**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	4 454	4 454	4 454	4 454
Felles regnskapstjeneste	-1 390	-1 390	-1 390	-1 390

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-329	0	-35	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**2 665**	**2 994**	**2 959**	**2 994**
Nye tiltak				
Familieråd - rekruttering fosterhjem	2 500	2 500	2 500	2 500
Styrking av barnevernet i Oslo - økt rammefinansiering av omsorgsinstitusjoner og redusert bydelsbetaling fra 1.7.2026	20 000	20 000	20 000	20 000
Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet	5 500	5 500	5 500	5 500
Økt kapasitet beredskapshjem	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Nye tiltak	**29 000**	**29 000**	**29 000**	**29 000**
Endringer	**31 665**	**31 994**	**31 959**	**27 207**
Ramme 2027-2030	**442 575**	**437 950**	**432 812**	**428 060**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Barne- og familieetaten (kap. 360)

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 5,0 mill. i 2027 økende til 15,0 mill. i 2029.

Reduksjon uspesifisert rammekutt Barne- og familieetaten

I vedtatt budsjett er uspesifisert rammekutt redusert med 1,9 mill.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Barne- og familieetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 3,0 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 5,0 mill. i 2027, økende til 17,9 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen

omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Familieråd - rekruttering fosterhjem

Byrådet styrker rekrutteringen av fosterhjem, særlig i barnas familie og nære nettverk. Familieråd er en effektiv metode for å mobilisere familie og nettverk i barnevernssaker, og bidrar også til økt rekruttering av fosterhjem i barnets nettverk og nærmiljø der det er behov for en slik løsning. Barne- og familieetaten tilføres 2,5 mill. årlig fra 2027 for å styrke arbeidet.

Styrking av barnevernet i Oslo - økt rammefinansiering av omsorgsinstitusjoner og redusert bydelsbetaling fra 1.7.2026

Byrådet er opptatt av at barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg når de trenger det og at barnevernet skal være til støtte for barna og familiene deres. Barn, unge og deres familier skal motta barnevernstjenester som oppleves som trygge og virkningsfulle. Rammefinansiering av omsorgsinstitusjonene som økte fra 15 til 25 prosent 1.7.2026 videreføres. Bydelsbetalingen reduseres tilsvarende.

Trygge barneverntjenester - styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet

Det innarbeides 5,5 mill. årlig til styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet. Midlene er øremerket.

Økt kapasitet beredskapshjem

Barn, unge og deres familier skal motta barnevernstjenester som oppleves som trygge og virkningsfulle og barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg når de trenger det. Byrådet foreslår å styrke tilgangen til beredskapshjem for å sikre nødvendig akuttberedskap og unngå brudd på bistandsplikten. I perioder med press på kapasiteten i de

kommunale beredskapshjemmene kan det være behov for å supplere med kjøp av beredskapshjem fra private leverandører. Barne- og familieetaten styrkes med 1 mill. årlig.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	705 000	764 337	803 838
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	102 038	159 269	170 517
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	1 494	65 733	68 625
Overføringsutgifter	12 297	9 516	9 935
Finansutgifter	2 717	0	0
Sum Driftsutgifter	**823 546**	**998 855**	**1 052 915**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-378 993	-102 753	-87 167
Refusjoner	-60 427	-494 396	-516 149
Overføringsinntekter	-14 363	-6 728	-7 024
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 717	0	0
Sum Driftsinntekter	**-456 500**	**-603 877**	**-610 340**
Sum	367 046	394 978	442 575

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Barne- og familieetaten (SET)							
		Barne- og familieetaten (SET)							
360 - Barne- og familieetaten (SET)	106034	BFE - inventar og utstyr	LØPENDE		500	500	500	500	2 000
360 - Barne- og familieetaten (SET)	119025	BFE - utskifting el-biler	2029	9 000	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
360 - Barne- og familieetaten (SET)	126019	BFE - Nytt fagsystem barnevern	2028	IA	7 500	7 500	7 500	0	22 500
		Sum Barne- og familieetaten (SET)		**9 000**	**10 000**	**10 000**	**10 000**	**2 500**	**32 500**
		Sum Barne- og familieetaten (SET)		**9 000**	**10 000**	**10 000**	**10 000**	**2 500**	**32 500**
		Sum investeringsprosjekter		9 000	10 000	10 000	10 000	2 500	32 500

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
360	Barne- og familieetaten (SET)	Kompensasjon for merverdiavgift	106034	BFE - inventar og utstyr	-100	-100	-100	-100	-400
360	Barne- og familieetaten (SET)	Kompensasjon for merverdiavgift	126019	BFE - Nytt fagsystem barnevern	-1 500	-1 500	-1 500	0	-4 500
Sum					**-1 600**	**-1 600**	**-1 600**	**-100**	**-4 900**

Klimaprofil

Virksomheten har ingen tiltak som vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede ikke overførbare kommunale midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
2360xxxx	Trygge barneverntjenester, styrket internkontroll, kvalitet og samhandling i barnevernet	5 500

Kriminalitetsforebygging blant ungdom (SET)

Ansvarsområde

Kapittelet omfatter midler til rus- og kriminalitetsforebygging overfor unge. SaLTo-modellen er Oslo kommune og Oslo politidistrikts samarbeidsmodell om å forebygge rus og kriminalitet blant unge i Oslo. Arbeidet omfatter også innsats mot radikalisering, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme, med en egen handlingsplan for innsatsen i perioden 2025-2028. Politirådsavtalen mellom Oslo kommune og Oslo politidistrikt, og det overordnede SaLTo handlingsprogrammet, gir føringer for arbeidet. Oslostandard for SaLTo-samarbeidet bidrar til å sikre god kvalitet og samhandling.

Tilskuddsordningen «*Midler til kriminalitetsforebyggende tiltak i Oslo i regi av frivillige og ideelle organisasjoner*» er budsjettert på kap. 319 Tilskudd innen helse og sosiale tjenester, mangfold, kriminalitetsforebygging og arbeid.

Situasjonsbeskrivelse

Den registrerte barne- og ungdomskriminaliteten gikk samlet sett noe ned i 2025 og har vært relativt stabil over tid. Samtidig er det utviklingstrekk som gir grunn til bekymring som mer alvorlig kriminalitet, kriminalitet blant yngre og rekruttering til kriminelle nettverk.

I 2025 var det registrert 193 unge med fire eller flere lovbrudd i Oslo. Majoriteten av disse er gutter, og de står for en betydelig andel av kriminaliteten blant unge. Flere tiltak er iverksatt for å møte utfordringene. Én-til-én oppfølging av unge som begår gjentatt kriminalitet fortsetter.

Gjennom EXIN-modellen får unge voksne hjelp til å finne vei ut av kriminelle nettverk og gjenger. Fra 2027 utvides EXIN-modellen med en yngre aldersgruppe (16-18 år), etter en vellykket utprøving av EXIN-Ung. Velferdsetaten arbeider tett med samarbeidsaktører for å bistå den enkelte.

Bydelene tildeles særskilte midler til SaLTo-koordinatorer, som fra høsten 2026 er utvidet til å dekke en hel stilling per bydel. Velferdsetaten har ansvar for det byomfattende samarbeidet.

Satsingene sees i sammenheng med byrådets innsats mot Ungt utenforskap.

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud	Oslostandard for SaLTo-samarbeid skal legges til grunn i organiseringen av det rus og kriminalitetsforebyggende arbeidet overfor unge (Kap. 362)
	SaLTo handlingsprogram skal ligge til grunn for de lokale SaLTo handlingsplanene (Kap. 362)
	Virksomhetene skal sørge for tett oppfølging av unge som er registrert for gjentatt kriminalitet (Kap. 362)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**6 919**	**6 919**	**6 919**	**6 919**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom	-73	-169	-261	-261
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**-73**	**-169**	**-261**	**-261**
Vedtak forrige periode	**-73**	**-169**	**-261**	**-261**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**6 846**	**6 750**	**6 658**	**6 658**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**301**	**301**	**301**	**301**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**301**	**301**	**301**	**301**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom	0	0	0	-36
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-36**
Endringer	**0**	**0**	**0**	**-36**
Ramme 2027-2030	**7 147**	**7 051**	**6 959**	**6 923**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,1 mill. i 2027 økende til 0,3 mill. i 2029.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,3 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,1 mill. i 2027, økende til 0,3 mill. fra 2030.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	6 919	7 147
Sum Driftsutgifter	**0**	**6 919**	**7 147**
Driftsinntekter			
Overføringsinntekter	-6 000	0	0
Sum Driftsinntekter	**-6 000**	**0**	**0**
Sum	-6 000	6 919	7 147

Tilskuddsmidler

Se kap. 319 Tilskudd til helse, sosial og mangfold og kriminalitetsforebygging.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede ikke overførbare kommunale midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
23620001	SET - Kriminalitetsforebyggende tiltak	7 147

Byomf. - sosiale tjenester (SET)

Ansvarsområde

Her avsettes midler til byomfattende tiltak innen sosiale tjenester.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**102 398**	**102 398**	**102 398**	**102 398**
Vedtak forrige periode				
Fritidskort	50 000	50 000	50 000	50 000
Generell rammereduksjon Byomfattende tiltak SET (kap. 371)	-211	-276	-664	-664
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**49 789**	**49 724**	**49 336**	**49 336**
Vedtak forrige periode	**49 789**	**49 724**	**49 336**	**49 336**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**152 187**	**152 122**	**151 734**	**151 734**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**7 747**	**7 747**	**7 747**	**7 747**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**7 747**	**7 747**	**7 747**	**7 747**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon avsetning Sosiale tjenester	0	0	0	-693
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-693**
Andre tekniske justeringer				
Fritidskortet - forvaltning av og drift av ordningen	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Sum Andre tekniske justeringer	**-6 000**	**-6 000**	**-6 000**	**-6 000**
Nye tiltak				
Avsetning til ungdomsjobber i eldreomsorgen	10 000	10 000	10 000	10 000
Boligmelding - oppfølging av enighet i bystyret om bydelsreform	2 600	2 600	0	0
Fritidskortet - utvidet målgruppe	22 000	22 000	22 000	22 000
Tryggere Liv - tiltak på rusfeltet	8 900	8 900	8 900	8 900
Sum Nye tiltak	**43 500**	**43 500**	**40 900**	**40 900**
Endringer	**37 500**	**37 500**	**34 900**	**34 207**
Ramme 2027-2030	**197 434**	**197 369**	**194 381**	**193 688**

Vedtak forrige periode

Fritidskort

Byrådet vil redusere forskjeller i levekår og legge til rette for at alle barn og unge har mulighet til å delta i fritidsaktiviteter. Byrådet innfører en ordning med fritidskort i 2026 som skal sikre at alle barn og unge, uavhengig av foreldrenes inntekt, kan delta på fritidsaktiviteter. I vedtatt budsjett er det satt av ialt 100 mill. årlig til Fritidskortet.

Generell rammereduksjon Byomfattende tiltak SET (kap. 371)

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. i 2027 økende til 0,7 mill. i 2029.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon avsetning Sosiale tjenester

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,7 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 1,4 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Fritidskortet - forvaltning av og drift av ordningen

Tilskuddsordningen for fritidskortet forvaltes av Velferdsetaten. Fra og med 2027 fordeles det 5 mill. årlig til forvaltning og drift av tilskuddsordningen. Tilsvarende fordeles det 1 mill. årlig til Digitaliseringsetaten (DIG) til drift og vedlikehold av den tekniske løsningen.

Nye tiltak

Avsetning til ungdomsjobber i eldreomsorgen

Byrådet setter av 10 mill. årlig til en ny satsing med ungdomsjobber i eldreomsorgen.

Boligmelding - oppfølging av enighet i bystyret om bydelsreform

Det settes av 2,6 mill. i 2027 og tilsvarende i 2028, i alt 5,2 mill. til arbeid med og oppfølging av en Boligmelding som skal utarbeides i tilknytning til enigheten i bystyret om bydelsreform.

Fritidskortet - utvidet målgruppe

Fritidskortet ble utvidet til å inkludere 6-7 åringer i revidert budsjett 2026. Ordningen gjelder dermed barn og unge i Oslo i alderen 6-19 år. Det innarbeides 22 mill. årlig til utvidelsen fra og med 2027. Det er satt av totalt 116 mill. til Fritidskortet etter at 6 mill. er fordelt til Digitaliseringsetaten (1 mill.) og til Velferdsetaten (5 mill.) til forvaltning, drift og vedlikehold av ordningen.

Tryggere Liv - tiltak på rusfeltet

Statlig tilskudd til kommunalt rusarbeid ble innlemmet i kommunens rammetilskudd i 2026. Byrådet viderefører tilskuddet formålet. I alt 8,9 mill. settes av årlig til gjennomføring av tiltak i Handlingsplanen Tryggere liv for rusfeltet i Oslo som gjelder for perioden 2026-2029. I tillegg fordeles 80,4 mill. til bydelene fra og med 2027 og 3,1 mill. videreføres på varig basis i Velferdsetatens driftsramme til arbeidet med Oslostandard for oppsøkende arbeid med utsatte unge.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	7	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	4 205	83 574	177 782
Overføringsutgifter	12 948	18 824	19 652
Sum Driftsutgifter	**17 160**	**102 398**	**197 434**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-83	0	0
Overføringsinntekter	-5 700	0	0
Sum Driftsinntekter	**-5 783**	**0**	**0**
Sum	11 377	102 398	197 434

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede ikke overførbare kommunale midler sektor

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
23712502	SET - Ungt utenforskap - Fritidskort	116 000
23711000	SET - Spir Oslo	12 755
23711100	SET - Oppfølging og utviklingstiltak	15 579
23710001	SET - Avsetning til ungdomsjobber i eldreomsorgen	10 000
23712501	SET - Kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk, rusmiddelanalysetjenester	4 000
23712601	SET - Tiltak mangfoldsfeltet	2 100
23712400	SET - Frivillighetsmelding oppfølging	1 000

SET - Ungt utenforskap - Fritidskort

Økt deltagelse i fritidsaktiviteter er en viktig del av byrådets satsing på å redusere ungt utenforskap. Mange barn og unge står uten fritidsaktiviteter, og økonomi er en av de viktigste barrierene. Tall fra Ung i Oslo 2026 viser tydelige sosiale forskjeller i barn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter. I alt 53 prosent av ungdom i alderen 12-19 år deltar i organiserte fritidsaktiviteter. Fritidskortet skal sikre at økonomi ikke er et hinder for deltagelse i fritidsaktiviteter. Byrådet har styrket ordningen slik at barn fra og med seks år kan få fritidskort. Satsene gir et betydelig bidrag til å dekke kostnadene til fritidsaktivitetene.

Det er satt av 116 mill. årlig til ordningen. Fritidskort er økonomisk støtte til deltagelse i fritidsaktiviteter. Fritidskortet kan brukes til å betale for fritidsaktiviteter hos organisasjoner som er godkjent av Oslo kommune, og som tilbyr aktiviteter innenfor idrett, kultur eller friluftsliv i Oslo. Ordningen gjelder for barn og unge, fra og med 6 år til og med 19 år, som bor i Oslo og har foresatte med en samlet inntekt på inntil 12 G. Satser fastsettes årlig i kommunens budsjett. Forvaltning av ordningen og vedtaksmyndighet er lagt til Velferdsetaten. Bydelene og skolene skal veilede barn, unge og foresatte om ordningen og bistå innbyggere som trenger hjelp til å søke

om fritidskort.

SET - SPIR Oslo
Det settes av 12,8 mill. til Spir Oslo i 2027. Spir Oslo er en arbeids- og inkluderingsbedrift som gir tilbud om avklaring, kartlegging, karriereveiledning, arbeidstrening og fagbrev på en rekke fagområder og gir bistand knyttet til overtallige og langtidssykmeldte ansatte i Oslo kommune. Spir Oslo er heleid av Oslo kommune og samarbeider med Nav. Spir Oslo gis mulighet til å kreve egenbetaling av virksomhetene.

SET - Oppfølging- og utviklingstiltak – sosiale tjenester
Det settes av 15,6 mill. til oppfølgings- og utviklingstiltak som skal bidra til å nå målene for Sosiale tjenester.

SET – Avsetning til ungdomsjobber i eldreomsorgen
Byrådet setter av 10 mill. årlig til en ny satsing med ungdomsjobber i eldreomsorgen.

SET - Kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk - rusmiddelanalysetjenester
Det settes av 4 mill. årlig til rusmiddelanalysetjenester.

SET- Tiltak på mangfoldfeltet
Det settes av 2,1 mill. til tiltak på mangfoldfeltet som skal bidra til målet Flere lever frie og selvstendige liv i en mangfoldig by

SET - Frivillighetsmelding
Det settes av 1,0 mill. til oppfølging av frivillighetsmeldingen.

Øremerkede overførbare kommunale midler sektor

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1000
23710002	SET - Handlingsplan Tryggere liv, tiltak rusfeltet	33 400
23710000	SET - Boligmelding - oppfølging av enighet i bystyret om bydelsreform	2 600

Handlingsplan Tryggere Liv, tiltak på rusfeltet
Det settes av 33,4 mill. til gjennomføring av tiltak i Handlingsplanen Tryggere liv for rusfeltet i Oslo som gjelder for perioden 2026-2029.

SET – Boligmelding, oppfølging av enighet i bystyret om bydelsreform
Det settes av 2,6 mill. i 2027 og tilsvarende i 2028, i alt 5,2 mill. til arbeid med, og oppfølging av en Boligmelding som skal utarbeides i tilknytning til enigheten i bystyret om bydelsreform.

Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET)

Ansvarsområde

Her budsjetteres utgifter i tidligfase knyttet til fremskaffelse av boliger til personer med utfordringer innen rus og psykiatri.

Situasjonsbeskrivelse

Behovet for boliger til vanskeligstilte er betydelig, dette gjelder særlig samlokaliserte boliger til personer med rus- og psykisk helseutfordringer (ROP). Tilpassede boliger gjør det enklere for målgruppen å stabilisere boforhold og bedre livskvaliteten. Byrådet styrker arbeidet og setter av midler til å fremskaffe flere boliger til mennesker med rus- og psykiske helseutfordringer.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**3 026**	**3 026**	**3 026**	**3 026**
Vedtak forrige periode				
Boliger til mennesker med rusutfordringer og psykiske lidelser (ROP) - prosjekteringsmidler (drift)	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Vedtak forrige periode	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**
Vedtak forrige periode	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**2 026**	**2 026**	**2 026**	**2 026**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**89**	**89**	**89**	**89**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**89**	**89**	**89**	**89**
Ramme 2027-2030	**2 115**	**2 115**	**2 115**	**2 115**

Vedtak forrige periode

Boliger til mennesker med rusutfordringer og psykiske lidelser (ROP) - prosjekteringsmidler (drift)

I vedtatt budsjett er utgifter i planleggingsfasen til fremskaffelse av boliger til mennesker med rusutfordringer og psykiske lidelser (ROP) redusert med 1 mill. Byrådet foreslår å styrke innsatsen i 2027 og setter av midler i investeringsbudsjettet.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	985	3 026	2 115
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	-2	0	0
Sum Driftsutgifter	**983**	**3 026**	**2 115**
Sum	983	3 026	2 115

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET)							
		Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET)							
375 - Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET)	126018	Prosjekteringsmidler ROP boliger	2028	IA	9 375	0	0	0	9 375
		Sum Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET)		**0**	**9 375**	**0**	**0**	**0**	**9 375**
		Sum Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET)		**0**	**9 375**	**0**	**0**	**0**	**9 375**
		Sum investeringsprosjekter		0	9 375	0	0	0	9 375

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
23751000	SET - Prosjekteringsmidler ROP-boliger	2 155

Tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker (TT-transport) (SET)

Ansvarsområde

Tilrettelagt transport (TT) er transporttilbud for personer med funksjonsnedsettelser som ikke kan benytte seg av ordinær kollektivtransport. TT-tjenesten er en del av kollektivtransporttilbudet i kommunen og administreres av Ruter AS, som blant annet inkluderer drift av kundesenter, kjørekontor og inngåelse og oppfølging av kontrakter med transportoperatører.

Bestemmelser for TT-tilbudet i Oslo er fastsatt i F*orskrift om tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker, Oslo kommune, Oslo*. Søknader om TT behandles i bydel, og Ruter gjennomfører vedtakene etter en bestiller-utførermodell. De administrative kostnadene for Ruters drift av TT-tjenesten finansieres ved årlige tilskudd fra Oslo kommune. Bydelene bærer transportkostnadene.

Situasjonsbeskrivelse

TT er en brukerstyrt tjeneste. Det er om lag 16 000 TT-brukere i kommunen. Fra 2022 har antallet reiser gradvis økt, og er nå på om lag 1 mill. reiser årlig. I perioden frem til 2030 forventes det en økning i antall reiser mellom 0 - 7 % per år.

Basert på prognoser legges det til grunn en økning i antall kundereiser på om lag 3 % i 2026, som sammen med prisutvikling vil utgjøre en transportkostnad på 390 mill. Dette er 15 mill. utover budsjettrammen for bydelenes TT-transportkjøp i 2026. Kostnadsutviklingen i årene fremover vil avhenge av reisevolum, prisvekst og egenandeler. Effektiv utnyttelse av bilparker på tvers av tjenester kan påvirke transportkostnadene. Det er i 2026 iverksatt utprøving med samordning av bilparkene for TT og RAT, som vil følges opp videre i 2027.

I 2026 fikk kommunen bevilget om lag 17 mill. til gjennomføring av statlig utvidet TT-ordning, for flere reiser til utvalgte brukergrupper. Deltakelse i ordningen i 2027 forutsetter videre tilskudd. Kompetanseheving i forvaltningen av TT-ordningen, vil fortsatt være i fokus i 2027.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall kunder pr. desember	14 512	15 451	15 492	15 727
Antall reiser totalt pr. år	891 429	975 547	1 019 755	1 044 522
-herav fritidsreiser taxi	550 742	615 655	649 805	661 900
-herav direktebestilt taxi	90 211	94 877	102 068	281 394
-herav spesialbil	131 173	102 978	102 002	101 228

Tiltak

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
4.1 Flere lever frie og selvstendige liv i en mangfoldig by	Legge til grunn kundenes tilbakemeldinger i utviklingen av transporttilbudet (TT-tjenesten) (Kap. 417)
	Sørge for at personer med funksjonsnedsettelser får tilbud om et tilpasset, velfungerende og pålitelig transporttilbud (Kap.417)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**53 666**	**53 666**	**53 666**	**53 666**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**53 666**	**53 666**	**53 666**	**53 666**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**2 362**	**2 362**	**2 362**	**2 362**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**2 362**	**2 362**	**2 362**	**2 362**
Ramme 2027-2030	**56 028**	**56 028**	**56 028**	**56 028**

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	54 602	0	0
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	53 666	56 028
Overføringsutgifter	13 651	0	0
Sum Driftsutgifter	**68 253**	**53 666**	**56 028**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-13 651	0	0
Sum Driftsinntekter	**-13 651**	**0**	**0**
Sum	54 602	53 666	56 028

Klimaprofil

Tjenesten skal bidra til reduksjon av direkte klimagassutslipp fra kollektivtrafikken. Ved nye anbud og kontrakter i TT-tjenesten skal det stilles krav om nullutslippsteknologi.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Tap på utlån (SET)

Ansvarsområde

Kapitlet viser utviklingen i mislighold på Oslo kommunes portefølje for videre utlån. Her budsjetteres netto avsetninger til rente- og gebyrfordringer eldre enn 90 dager for videre utlånsmidler fra Husbanken og egne utlån.

Kommunens utlån er i all hovedsak sikret med pant i bolig, og restanser blir derfor gjort opp enten ved betaling fra låntakerne, ved salg av bolig eller ved friskmelding av lån. Det budsjetteres ikke med reelle tap som må avskrives, men dersom det likevel konstateres tap for ordningen med husbankmidler, vil dette bli finansiert av et tapsfond. Det vises til omtale av videre utlån under kapitlene 926 Videre utlån og 927 Betjening av videre utlån.

Utlånsporteføljen er budsjettert på kapittel 926 Videre utlån og kapittel 927 Betjening av videre utlån.

Låneporteføljen av videre utlån til ordinære startlån per 31. august 2026 utgjør 14,4 mrd. og fordeler seg på 6 878 lån. Låneporteføljen av videre utlån til forsøksordningen for startlån til førstegangsetablerere utgjør 289,9 mill. og fordeler seg på 85 lån.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**4 000**	**4 000**	**4 000**	**4 000**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**4 000**	**4 000**	**4 000**	**4 000**
Ramme 2027-2030	**4 000**	**4 000**	**4 000**	**4 000**

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Overføringsutgifter	131	4 000	4 000
Sum Driftsutgifter	**131**	**4 000**	**4 000**
Sum	131	4 000	4 000

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Tap på utlån (SET)							
		Tap på utlån (SET)							
427 - Tap på utlån (SET)	106035	Tap på utlån	LØPENDE		4 000	4 000	4 000	2 000	14 000
		Sum Tap på utlån (SET)		**0**	**4 000**	**4 000**	**4 000**	**2 000**	**14 000**
		Sum Tap på utlån (SET)		**0**	**4 000**	**4 000**	**4 000**	**2 000**	**14 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	4 000	4 000	4 000	2 000	14 000

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Art beskrivelse	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
427	Tap på utlån (SET)	Mottatte ordinære avdrag videreutlån	106035	Tap på utlån	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-8 000
Totalsum					**-2 000**	**-2 000**	**-2 000**	**-2 000**	**-8 000**

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Bostøtte og boligtilskudd (SET)

Ansvarsområde

På dette kapittelet budsjetteres bostøtte og boligtilskudd.

Leietakere i kommunale boliger kan motta kommunal bostøtte i form av Oslobostøtta og Kommunal behovsprøvd bostøtte. Kriteriene er beskrevet i forskrift. Dette er boligsosiale virkemidler som hjelper vanskeligstilte på boligmarkedet og som bidrar til sosial utjevning. Tilskudd til etablering er et personrettet boligvirkemiddel som hjelper vanskeligstilte på boligmarkedet som skal kjøpe egen bolig. Tilskuddet fungerer som et rente- og avdragsfritt lån og betales tilbake når boligen selges.

Situasjonsbeskrivelse

Om lag 11 000 husstander i kommunal bolig mottar Oslobostøtta, mens om lag 8 800 husstander mottar Kommunal behovsprøvd bostøtte. Når prisøkning fører til økt husleie, øker behovet for kommunal bostøtte, samtidig som den demper den reelle husleieøkningen for leietakerne i kommunal bolig. Fra 1.1.2027 mottar beboere i Omsorg+-boliger Kommunal behovsprøvd bostøtte.

Tilskudd til etablering i egen bolig skal bidra til trygge og stabile bo- og oppvekstmiljø, og bidrar til sosial utjevning. Sammen med startlån gir tilskudd til etablering flere innbyggere mulighet til å kjøpe egen bolig. Tilskuddet bidrar til lavere låneopptak og lavere rentekostnader for vanskeligstilte på boligmarkedet. Byrådet styrker den økonomiske rammen for tilskuddsordningen i hele økonomiplanperioden.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**637 016**	**637 016**	**637 016**	**637 016**
Vedtak forrige periode				
Avvikling videreførte bostøtter (kap.428)	-14 150	-14 150	-14 150	-14 150
Sum Vedtak forrige periode	**-14 150**	**-14 150**	**-14 150**	**-14 150**
Vedtak forrige periode	**-14 150**	**-14 150**	**-14 150**	**-14 150**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**622 866**	**622 866**	**622 866**	**622 866**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**28 521**	**28 521**	**28 521**	**28 521**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**28 521**	**28 521**	**28 521**	**28 521**
Nye tiltak				
Etableringstilskudd - styrking av ordningen, økt tilskuddsramme	14 000	14 000	14 000	14 000
Etableringstilskudd som følge av økt ramme videreutlån (5,4 %)	13 750	13 750	13 750	13 750
Innlemming av Omsorg+-boliger i kommunale bostøtteordninger	21 100	21 100	21 100	21 100
Sum Nye tiltak	**48 850**	**48 850**	**48 850**	**48 850**
Endringer	**48 850**	**48 850**	**48 850**	**48 850**
Ramme 2027-2030	**700 237**	**700 237**	**700 237**	**700 237**

Vedtak forrige periode

Avvikling videreførte bostøtter (kap.428)

I vedtatt budsjett er ordningen Videreført bostøtte avviklet fra og med 2026.

Nye tiltak

Etableringstilskudd - styrking av ordningen, økt tilskuddsramme

Byrådet vil bidra til at flere av de mest vanskeligstilte kan få mulighet til å eie egen bolig og styrker derfor ordningen med tilskudd til etablering i egen bolig. Rammen økes med 14,0 mill. fra 2027. Tilskuddsordningen utgjør med det 129,1 mill. årlig.

Etableringstilskudd som følge av økt ramme videreutlån (5,4 %)

Byrådet vil bidra til at flere av de mest vanskeligstilte kan få mulighet til å eie egen bolig. Rammen for videreutlån økes med 250 mill. til 2,050 mrd. årlig fra 2027. Ordningen med etableringstilskudd økes med 13,75 mill. årlig slik at tilskuddsandel av rammen for videreutlån opprettholdes på 5,4%.

Innlemming av Omsorg+-boliger i kommunale bostøtteordninger

Byrådet foreslår å sette av 21,1 mill. årlig fra 2027 til slik at beboere som er kvalifisert kan motta behovsprøvd bostøtte fra 1.1 2027. I tilleggsinnstillingen for budsjett 2027 vil byrådet komme tilbake til hvordan den fremtidige modellen for bostøtte i Omsorg+ boliger skal se ut, og vil da legge frem konkrete forslag til forskriftsendringer.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 383	-5 790	16 170
Overføringsutgifter	907 456	865 527	916 588
Sum Driftsutgifter	**908 838**	**859 737**	**932 758**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-5	0	0
Overføringsinntekter	-325 388	-222 721	-232 521
Sum Driftsinntekter	**-325 393**	**-222 721**	**-232 521**
Sum	583 446	637 016	700 237

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Tilskuddsordning	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025-Sak 1/2027
428	Tilskudd til etablering i bolig	93 800	97 000	129 050	319 850
428	Tilskudd til tilpassing i bolig 1)	9 400	-	-	9 400
428	Tilskudd til tilgjengelighetstiltak 1)	-	-	-	-
Sum		**103 200**	**97 000**	**129 050**	**329 250**

3. Det foreslås ikke midler i tilskuddordningene i 2027

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2428xxxx	Kommunale bostøtter	571 187
24280130	Tilskudd til etablering i bolig	129 050

Områdesatsinger (SET)

Ansvarsområde

Det overordnede ansvaret for å følge opp og koordinere kommunens arbeid med områdesatsinger ble overført fra Byutvikling til Sosiale tjenester i 2026. Arbeidet involverer flere kommunale virksomheter på tvers av sektorer, mens bydelene og etatene har ansvar for å gjennomføre de enkelte tiltakene.

Situasjonsbeskrivelse

Det har vært gjennomført områdesatsinger i Oslo som tiårige satsinger i samarbeid med staten siden 1997. De tre områdesatsingene i Groruddalen, Oslo sør og Oslo indre øst har pågått i perioden 2017-2026. Byrådet i dialog med staten med sikte på å fortsette samarbeidet om områdesatsing i Oslo for en ny tiårsperiode fra 2027.

En generell utfordring for byer er at det kan være store forskjeller mellom ulike delområder i hvordan de oppleves og fungerer som bo- og oppvekstområder. I enkelte lokalområder hoper ulike utfordringer seg opp og kan påvirke innbyggernes livskvalitet og livssjanser. Områdesatsinger er et virkemiddel for å gjøre utsatte lokalområder til gode og trygge steder å bo og vokse opp, og gi barn og unge et godt utgangspunkt for å realisere sine muligheter og leve gode liv.

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.4 Innbyggere i utsatte områder opplever trygge og inkluderende nærmiljøer som gir gode rammer for hverdagsliv, oppvekst og deltakelse	Prioritere tiltak i områdesatsingen som bidrar til gode, trygge og inkluderende byområder og nabolag (OUT)
1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud	Prioritere tiltak i områdesatsingen som bidrar til trygghet og meningsfull aktivitet for barn og unge i utsatte lokalområder (OUT)
1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Prioritere tiltak i områdesatsingen som forebygger og forhindrer ungt utenforskap i utsatte lokalområder (OUT)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**118 800**	**118 800**	**118 800**	**118 800**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**118 800**	**118 800**	**118 800**	**118 800**
Ramme 2027-2030	**118 800**	**118 800**	**118 800**	**118 800**

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	114	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	2 371	118 800	118 800
Overføringsutgifter	71 540	0	0
Sum Driftsutgifter	**74 025**	**118 800**	**118 800**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-556	0	0
Overføringsinntekter	-161 576	0	0
Sum Driftsinntekter	**-162 132**	**0**	**0**
Sum	-88 108	118 800	118 800

Klimaprofil

For fysiske tiltak som finansieres av områdesatsingene gjelder kommunens regler for utslippsfrie anleggsplasser og overvannshåndtering.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
24850100	Områdesatsing	118 800

Utdanning (UTD)

Sektoransvar

Byrådsavdeling for utdanning med den underliggende etaten Utdanningsetaten og barnehageområdet i bydelene utgjør sektoren Utdanning. Utdanning har det overordnede ansvaret for barnehage, grunnskoleopplæring, videregående opplæring, Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), Aktivitetsskolen (AKS), voksenopplæring og fagskole.

Hovedtall på sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype	Dok 3/2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Driftsutgifter	25 721,7	26 753,2	26 712,9	26 586,5	26 534,3
Driftsinntekter	-2 244,8	-2 347,4	-2 347,4	-2 347,4	-2 347,4
Totalsum	**23 476,8**	**24 405,8**	**24 365,5**	**24 239,1**	**24 186,9**

Byrådets ambisjon for sektoren

Osloskolen skal være best i landet til å løfte elevenes læring og utjevne sosiale forskjeller. Flere nasjonale undersøkelser viser at Osloskolen har best resultater i landet og lykkes med å løfte elevenes resultater uavhengig av bakgrunn. På nasjonalt nivå viser PISA-undersøkelsen fra 2025 at elevenes kompetanse i lesing, matematikk og naturfag går ytterligere ned, og aldri har flere prestert på de laveste nivåene. Selv om undersøkelsen ikke er representativ for Oslo, er det nærliggende å tro at utviklingstrekkene også er gjeldende for vår by. Likevel ser vi i Oslo indikasjoner på at flere piler peker i riktig retning, etter flere år med negativ trend: færre elever presterer på de laveste nivåene i lesing og regning, og flere på de høyeste nivåene, mobbing, vold og trusler går ned og de aller fleste elevene trives godt på skolen. I budsjettforslaget for 2027 fortsetter byrådet å satse på skolen for å øke elevenes læring, mestring og trivsel, slik at flere kan fullføre opplæring, realisere sine drømmer og bidra til et bedre samfunn.

For å nå målet om at «Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv» vil byrådet særlig styrke arbeidet med språk og grunnleggende ferdigheter i barnehage og skole. Det krever barnehager og skoler av høy kvalitet, som har høye forventninger og ambisjoner på vegne av alle barn og unge, uavhengig av bakgrunn. Oslo og Osloskolen skal ha rom til alle, og byrådet vil jobbe for å forbedre tilbudet til barn og elever med særskilte behov for tilrettelegging.

For å nå målet om at «Oslo er grønn og levende» prioriterer byrådet å skape gode og åpne møteplasser og nærmiljøer som er tilgjengelige for innbyggerne og frivilligheten.

For å nå målet om at «Oslo er nyskapende og attraktiv» vil byrådet legge til rette for at Osloskolen er innovativ og samarbeider med næringsliv, kultur og kunnskapsmiljø. De videregående skolene skal ha en tydelig faglig profil og være attraktive for elevene. Byrådet vil styrke tilbudet av talentsatsinger, forserte løp og alternative opplæringsarenaer for å gi alle en mulighet til å forfølge sine interesser og talenter.

For å nå målet om at «Oslo er åpen, inkluderende og trygg» vil byrådet styrke arbeidet for å redusere omfanget av volds- og trusselhendelser i skolen og sikre elever og ansatte et trygt og godt skole- og arbeidsmiljø. Byrådet vil øke ansatte og skoleledereres bevissthet, ressurser og kompetanse knyttet til forebygging og oppfølging av slike hendelser, og har blant annet styrket Ambulant team i 2026.

For å nå målet om at «Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester» er det viktig at alle møter medarbeidere med riktig kompetanse. Byrådet har satset på kompetanseheving knyttet til barn med særskilte behov og viderefører satsingene på lærerspesialister og lærerstudenter i deltidsstillinger. Osloskolen og barnehagene skal være attraktive arbeidsplasser. For at barn og unge skal få riktig hjelp til riktig tid er det avgjørende at ansatte i barnehager og skoler er godt kjent med andre tjenester og vet hvilke forpliktelser de har til å samarbeide med dem.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Andelen barn som går i barnehage, øker	Andel barn i barnehage 1-5 år	93,1%	93,3 %	>93,3 %
	1.2 Alle i barnehage, skole og opplæring får et tilbud som fremmer utvikling, læring og gir et godt grunnlag for videre studier og arbeid	Andel læreplassøkere som har fått læreplass	84,7 %	82,2 %	>82,2 %
		Andel lærlinger oppnådd fag-/svennebrev etter fem/seks år	81,1 %	82,2 %	>82,2 %
		Foreldreundersøkelse barnehage: Barnets utvikling	4.6	4.6	>4.6
		Elevundersøkelsen: Mestring 10. trinn	3,9	3,9	>3,9
		Elevundersøkelsen: Mestring 7. trinn	4,0	4,0	>4,0
		Fullført og bestått videregående opplæring i løpet av fem/seks år, studieforberedende programmer (%)	90,5 %	90,4 %	>90,4 %
		Fullført og bestått videregående opplæring i løpet av fem/seks år, yrkesfag (%)	69,2 %	67,8 %	>67,8 %
		Fullført og bestått videregående opplæring årlig, studieforberedende programmer (%)	86,3 %	86,1 %	>86,1 %

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
		Fullført og bestått videregående opplæring årlig, yrkesfag (%)	76,1 %	79,6 %	>79,6 %
		Nasjonale prøver lesing 5. trinn, andel elever på nivå 1	19,6 %	20,7 %	<20,7 %
		Nasjonale prøver regning 5. trinn, andel elever på nivå 1	22,6 %	21.4 %	<21,4 %
		Nasjonale prøver lesing 8. trinn, andel elever på nivå 1 og 2	26,1 %	24,3%	<24,3 %
		Nasjonale prøver regning 8. trinn, andel elever på nivå 1 og 2	28,7 %	23,9 %	<23,9 %
	1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Andel ungdommer som er registrert i oppfølgingstjenesten (OT) i målgruppen med ukjent aktivitet (juni)	35,2 %	45,5 %	<20 %
		Antall personer under 18 år som er registrert for 4 eller flere lovbrudd / pr 1000 innbyggere	3,2	3,3	<3
		Antall personer under 18 år som er registrert for lovbrudd / pr 1000 innbyggere	30,5	29	<28
		Andel unge utenfor jobb, utdanning og annen opplæring for aldersgruppen 15-24 år	9,1 %	8,8 %	<8,8 %
		Andel som slutter i videregående opplæring	7,3 %	7.3 %	<7 %
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Barnehager og skoler bidrar til grønne, levende nærmiljøer og er tilgjengelige for innbyggere og frivillighet				
		Antall kulturtimer i barnehager booket gjennom kommunens bookingløsning	4 252	14 790	>14 790
		Antall kulturtimer i skoler booket gjennom kommunens bookingløsning	3 908 272	6 387 945	>6 387 945
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Osloskolen er innovativ og samarbeider med næringsliv, kultur og kunnskapsmiljø				
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Barn, elever, lærlinger og ansatte har et trygt og inkluderende lærings- og arbeidsmiljø	Elevundersøkelsen: Mobbing i skolen 10. Trinn	11,6 %	10,2 %	0,0 %

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
		Elevundersøkelsen: Mobbing i skolen 7. trinn	12,2 %	11,7 %	0,0 %
		Foreldreundersøkelsen barnehage: Barns trivsel	4.7	4.7	>4.7
		Elevundersøkelsen: Trivsel 7.trinn	4,2	4,2	>4.2
		Elevundersøkelsen: Trivsel 10.trinn	4,1	4,1	>4,1
		Elevundersøkelsen: Trivsel Vg1	4,2	4,2	>4,2
		Lærlingeundersøkelsen: Mobbing på arbeidsplassen	5,0 %	6,0 %	0,0 %
		Lærlingeundersøkelsen: Trivsel	81,5 %	81,4 %	>81,4 %
		AKS-undersøkelsen: Trivsel	n.a.	4,3	>4,3
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Barnehagebarn, elever og lærlinger møter medarbeidere med riktig kompetanse				
		Andel barne- og ungdomsarbeidere i kommunale barnehager	24,0 %	24,8 %	>24,8%
		Andel barnehagelærere i kommunale barnehager i prosent av ansatte i grunnbemanningen	42.0 %	42.9 %	>42.9 %
		Andel lærere som har minst 30 studiepoeng i norsk, matematikk eller engelsk på trinn 1-7 og underviser i faget	81,3 %	79,8 %	>79,8 %
		Andel lærere som har minst 60 studiepoeng i norsk, matematikk eller engelsk på trinn 8-10 og underviser i faget	87,2 %	86,5 %	>86,5 %

Tiltak for å nå sektormålene

Andelen barn som går i barnehage, øker

Byrådet fortsetter med å skape en mer hensiktsmessig barnehagestruktur, blant annet for å legge til rette for å øke barnehagedeltakelsen i kommunen gjennom at flere har tilgang på barnehageplass i nærheten av der de bor. Byrådets strategi for barnehagebygg, vedtatt i juni 2026, beskriver dette nærmere. Det er blant annet bestemt at det skal utarbeides tiltak og mål for å øke barnehagedeltakelsen i hver enkelt bydel.

Byrådet legger til rette for private barnehageaktører. Fra 2026 vil fire kommunale barnehager driftes med ansatte fra den private barnehagekjeden Kanvas etter anbudskonkurranse. I 2027 skal ytterligere én barnehage i et kommunalt eid lokale settes ut for privat drift.

Satsingen på lokale informasjons- og rekrutteringstiltak for å øke barnehagedeltakelsen, særlig blant barn under tre år, videreføres. Bydelene får øremerkede midler til å finansiere åpen barnehage og andre lavterskeltilbud for at flere skal velge tidlig barnehagestart for sine barn.

Alle i barnehage, skole og opplæring får et tilbud som fremmer utvikling, læring og gir et godt grunnlag for videre studier og arbeid

Strategi for kvalitet i Oslos kommunale barnehager 2024-2030 følges opp gjennom en overordnet handlingsplan og lokale handlingsplaner i bydelene. I revidert budsjett 2025 ble 4 mill. omdisponert til bruk i 2026 og 2027 på satsinger som følger opp kvalitetsstrategien. Dette omfatter satsinger som kjøkkenassistenter og deltidsstillinger for tredjeårs barnehagelærerstudenter.

Byrådet foreslår midler til å starte opp en ny byomfattende spesialbarnehage i Bydel Søndre Nordstrand med plass til sju barn med autisme eller annen nevroutviklingsforstyrrelse.

I *Like muligheter fra start* – temaplan for tidlig innsats i språk, lesing, skriving og regning som har vært på høring i 2026, vil byrådet fremme en rekke forslag for å styrke språkarbeidet i barnehage og skole. Byrådet vil bl.a. at høytlesing og leseglede skal være prioritert i barnehagene, at ansattes kompetanse knyttet til leseopplæring og intensiv opplæring i lesing og regning skal videreutvikles, samt utvikle en regnestandard for Osloskolen for å tydeliggjøre målene i læreplanen og styrke elevenes regneferdigheter. Oslo er en mangfoldig by, og byrådet vil sørge for å styrke særskilt språkopplæring (SSO) og etablere et helhetlig styrings- og oppfølgingssystem for SSO i Osloskolen. Byrådet har i perioden 2024-2026 sørget for 87,5 mill. til lese,- skrive og regnesatsing og foreslår ytterligere styrking i 2027.

Byrådet har prioritert å styrke grunnskolenes budsjettrammer i en periode hvor Oslo kommunes underskudd måtte snus til overskudd. I perioden 2024-2027 har byrådet redusert planlagte kutt med over 230 mill. og satset nærmere 700 mill. på Osloskolen. I byrådets forslag til budsjett for 2027 ligger det nå inne 94 mill. i satsinger på Osloskolen.

I revidert budsjett 2026 sikret byrådet 20 mill. til mer praktisk utstyr og flere fysiske bøker til grunnskolen, samt 20 mill. til en flerårig realfagssatsing. Fra 2027 settes det i tillegg av 5 mill. årlig til økt realfagskompetanse og 12 mill. til å etablere *Realfagsbussen,* som vil være et mobilt

læringssenter, med aktiviteter, litteratur og praktisk realfaglig utstyr elever i hele byen kan benytte seg av. Byrådet ønsker også å legge til rette for at skolene i større grad kan benytte seg av målrettet og nivåtilpasset undervisning i matematikk og har satt av 10 mill. årlig til dette formålet. Byrådet styrker også skolebibliotekene ytterligere med 5 mill. fra 2027, totalt 7,5 mill. medregnet fjorårets satsing. Videre foreslår byrådet å sette av 10 mill. i investeringsbudsjettet til oppgradering av spesialrom i grunnskolen.

Byrådet har fremmet *Rom for alle – Osloskolens strategi for individuelt tilrettelagt opplæring 2026-2036*. Byrådet ønsker å styrke skolenes forutsetninger for å tilrettelegge for elever med særskilte behov gjennom styrket kompetanse og samhandling, bedre fysisk tilrettelegging i skolene, økt kapasitet i byomfattende tilbud og innføring av en mer treffsikker finansiering av individuelt tilrettelagt opplæring. I perioden 2024-2026 har byrådet sikret om lag 250 mill. til å styrke tilbudet til elever med særskilte behov.

Bystyret opphevet i budsjettet for 2026 verbalvedtak K29/2018, hvor satsene for særskilt elevpris ble oppjustert til de samme satsene som for byomfattende spesialgrupper og spesialskoler. Følgende diagnoser utløser midler: autisme, psykisk utviklingshemming og multifunksjonshemming, og det er en forutsetning at det må foreligge et vedtak om helhetlig (alle undervisningstimer) individuell tilrettelegging. I 2026 vil skolene motta om lag 432 mill. i midler til særskilt elevpris. Byrådet mener dagens modell er for lite treffsikker, ettersom den ikke tar høyde for at elever med eventuelle andre vansker/diagnoser også kan ha store hjelpebehov. Byrådet vil derfor innføre en ny modell for særskilt elevpris, hvor formålet er å gi skolene bedre forutsetninger for å sikre elever med omfattende behov for tilrettelegging et godt opplæringstilbud.

Ressursfordelingsmodellen for grunnskolen fordeler midler til skolene ved hjelp av ulike mekanismer. En av mekanismene kalles den *sosiodemografiske komponenten*, som tar høyde for at noen skoler har et større ressursbehov basert på elevenes hjemmebakgrunn, i form av forklaringsvariablene 1) foreldres utdanningsnivå, 2) foreldres inntektsnivå, og 3) omfanget av barnevernstiltak. I tillegg består tallgrunnlaget av behovsindikatorer, som er gjennomsnittstall på resultater på nasjonale prøver i regning og andel elever med spesialundervisning for Oslo kommune. Sammenhengen mellom forklaringsvariablene og behovsindikatorene beregnes ved hjelp av en statistisk analyse.

Tallgrunnlaget bak behovsindikatorene og de statistiske analysene har ikke vært oppdatert siden Deloitte foretok sine analyser i 2017. I analysene var mange av de viktigste tallene fra 2014. Nyere analyser utført av Utdanningsetaten viser at det har skjedd store endringer i tallgrunnlaget de siste ti årene. Dette medfører at den sosiodemografiske tildelingen ikke treffer presist nok. Byrådet vil derfor oppdatere dette tallgrunnlaget og sammenhengene mellom forklaringsvariablene og behovsindikatorene, med virkning fra 01.01.2027.

Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap

Ungt utenforskap er identifisert som én av seks samfunnsfloker i kommuneplanens samfunnsdel og er blant byrådets viktigste prioriteringer i 2027. Byrådet har som hovedmål at alle barn og unge i Oslo skal ha like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv. For å oppnå dette er det avgjørende at barn og unge som er i risikosonen for utenforskap, fanges opp på et tidlig tidspunkt og at barn, unge og deres familier møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som

samarbeider om å gi riktig hjelp til riktig tid. Innsatsen mot ungt utenforskap skal bidra til at flere unge fullfører videregående opplæring med vitnemål eller kompetansebevis, og at flere deltar i utdanning, arbeid eller annen kompetansefremmende aktivitet. Byrådet ønsker å mobilisere hele samfunns- og arbeidslivet i Oslo til å motvirke ungt utenforskap og bekjempe ungdomskriminalitet.

Gjennom byrådets satsing mot ungt utenforskap er det blant annet igangsatt et utviklingsarbeid knyttet til Oppfølgingstjenesten og iverksatt tiltak for å bidra til at taushetsplikten ikke er til hinder for samarbeid mellom tjenestene, som vil videreføres i 2027. Byrådet har også igangsatt særskilte satsinger på mellomtrinn og ungdomstrinn i levekårsutsatte områder, som omfatter nær 30 skoler, og styrket innsatsen rettet mot elever som står i fare for å falle ut av opplæringen. Styrkingen skjer blant annet gjennom etableringen av Ulven ung, som er et skoletilbud for elever i ungdomsskolealder som står i fare for å falle ut av opplæringen på grunn av rus og kriminalitet.

Byrådet foreslår 1,5 mill. til sommeraktiviteter for ungdom som står i fare for å falle ut av skolen. Byrådet har tidligere økt kapasiteten på Guttas Campus for å motvirke ungt utenforskap og vil styrke slike tilbud videre. Byrådet foreslår videre å styrke Sommerskolen med 10 mill. for å gi flere barn og unge mulighet til å delta. I tillegg foreslår byrådet 1 mill. til å gi flere unge sommerjobber som assistenter i Sommerskolen. I 2026 fikk 57 bydelsungdommer jobb som assistenter i Sommerskolen. Med en ekstra bevilgning vil byrådet gi ungdom i Oslo verdifull arbeidserfaring, og samtidig gi en høyere voksentetthet ute på kursene.

Å forebygge og motvirke ungt utenforskap krever innsats på tvers av sektorer og tjenester. Byrådet har innført en samarbeidsmodell for å forebygge og redusere ungt utenforskap, som legger føringer for styrket samarbeid både internt i bydelen og mellom bydel og skole. Dette arbeidet skal videreføres og styrkes i 2027. I tillegg skal Bedre tverrfaglig samarbeid (BTS) innføres som et felles faglig rammeverk for samarbeid og samordning av alle tjenester på oppvekstfeltet i Oslo i 2027.

Barnehager og skoler bidrar til grønne, levende nærmiljøer og er tilgjengelige for innbyggere og frivillighet

Byrådet har igangsatt en satsing på grønt barnehageløft, og i revidert budsjett 2026 ble det bevilget 35 mill. til tiltak som skal gjøre barnehagenes uteområder grønnere, mer varierte og tryggere. Satsingen skal bidra til mer naturpregede og aktivitetsfremmende utearealer, i tråd med byrådets mål om å ruste opp barnehagebygg, utearealer og lekeapparater.

Byrådet ønsker å legge til rette for at elever skal få praktisk opplæring i natur, dyrking og bærekraft. Skolehagene bidrar til at barn lærer hvor maten kommer fra, hvordan ting vokser og hva det betyr å ta vare på noe. I revidert budsjett 2026 ble det bevilget 1,4 mil. for å renovere og fornye Geitmyra skolehage, og gjøre skolehagen tilgjengelig for flere.

Elevene i Osloskolen lærer om klima og miljø gjennom ordinær undervisning og samarbeid med eksterne aktører. Utdanningsetaten og Klimaetaten samarbeider om Klimapilotene og nettsiden Klimaskolen.no. Klimapilotene er unge med ekspertise om ulike klimafelt som holder foredrag på ungdomsskoler og videregående skoler. Klimaskolen.no gir oversikt over kvalitetssikrede undervisningsopplegg om klima og miljø og har lærere som målgruppe.

Mange skoler og noen barnehager låner eller leier ut lokaler gjennom Oslo booking, kommunens digitale løsning som gir innbyggere og frivillige organisasjoner mulighet til å låne kommunens lokaler.

Osloskolen er innovativ og samarbeider med næringsliv, kultur og kunnskapsmiljø

Byrådet vil at Osloskolen skal ha et nært samarbeid med universitets- og høyskolesektoren og gjennom etablering av ny ordning med barnehagelærer- og grunnskolelærerstudenter i deltidsstillinger i barnehage og skole, styrker vi nå dette samarbeidet. Byrådet ønsker også å styrke samarbeidet mellom Deichman og Osloskolen for å sikre tilgang på rik litteratur og utvikle elevenes leseferdigheter. Videre ønsker byrådet å legge til rette for et godt samarbeid mellom aktivitetsskolen og frivillige organisasjoner og idrettslag.

Byrådet ønsker at alle elever i Osloskolen skal ha noe å strekke seg etter og fordype seg i. Derfor har byrådet satt i gang og videreført en rekke talentsatsinger. Talentsatsingene innebærer blant annet samarbeid med Ballettskolen, Baratt Due musikkinstitutt og Talentsenteret ved Oslo Vitensenter. Byrådet vil i 2027 oppskalere talentsatsingene og eksisterende tilbud til elever med stort læringspotensial og har satt av 10 mill. til formålet i budsjettet.

Byrådet vil at voksenopplæringen samarbeider med næringslivet og relevante offentlige, frivillige og private aktører for å sikre deltakere i voksenopplæringen gode tilbud og relevant kvalifisering til arbeidslivet. I budsjettet for 2027 setter byrådet av til sammen 8,6 mill. til arbeidsrettet norskopplæring for flyktninger og norskopplæring i sommerferien for flyktninger med kollektiv beskyttelse.

Barn, elever, lærlinger og ansatte har et trygt og inkluderende lærings- og arbeidsmiljø

I løpet av de siste årene har meldinger om vold og trusler mot ansatte i Osloskolen økt, i likhet med i resten av landet. Selv om noe av økningen trolig skyldes bedre rapporteringskultur og et system som gjør det lettere å rapportere, er utviklingen likevel alvorlig. Byrådet har iverksatt en rekke tiltak for å redusere omfang av vold og trusselhendelser, og første halvår 2026 er det en nedgang i antall registrerte hendelser, sammenlignet med første halvår 2025. Byrådet vil i løpet av høsten 2026 fremme en byrådssak om forebygging og håndtering av volds- og trusselhendelser i skolen. Skolen skal være et trygt fellesskap der elever kan lære og utvikle seg, og der ansatte kan utføre sitt arbeid uten frykt for vold, trusler eller andre krenkelser.

Byrådet har lagt til rette for publisering av fraværstall fra 1.-10. trinn i skolen for å sikre mer åpenhet, mer kunnskap og en faktabasert debatt om fravær fra tidlig i skoleløpet. Dette er viktig for å sikre både et offentlig ordskifte, forskning og forståelse av fraværsutviklingen i skolen. Videre har det blitt iverksatt en rekke tiltak i Osloskolen for å få ned skolefraværet: lokale handlingsplaner, fraværsanalyse og verktøy, veiledere og støtte fra Utdanningsetaten, kompetanseheving og igangsettelse av pilotprosjektet *Mestrende barn* i samarbeid med Universitetet i Oslo.

Barnehagebarn, elever og lærlinger møter medarbeidere med riktig kompetanse

Byrådet har videreført og utvidet satsingen med kjøkkenassistenter i kommunale barnehager til flere bydeler. Tilbudet gir bedre mattilbud til barna, frigjør tid slik at de ansatte får mer tid til pedagogisk arbeid og bidrar til økt inkludering i arbeidslivet for personer uten jobb.

I budsjett 2026 sikret byrådet en re-etablering av kommunal lærerspesialistordning. Ordningen rulles ut i skoleåret 2026/27. Det innføres inneværende skoleår også et pilotprosjekt med grunnskolelærerstudenter i deltidsstillinger i Osloskolen. Dette skal både være et rekrutteringstiltak og samtidig bidra til å styrke elevenes grunnleggende ferdigheter. For barnehage er det en etablert en tilsvarende ordning i samarbeid med OsloMet, hvor studenter har avsatt tid til å jobbe i deltidsstillinger i barnehagene. Dette styrker bemanningen, gir studentene verdifull praksis og knytter universitets- og høyskolesektoren tettere sammen med praksisfeltet.

Byrådet vil fortsett legge til rette for å nå mål om andel pedagoger i barnehagen ved å dekke vikarutgifter for ansatte i kommunale barnehager som tar arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning.

I revidert budsjett 2026 ble det satt av 25 mill. til oppfølging av strategien *Rom for alle* gjennom kjøp av plasser til kompetanseheving og fysisk tilrettelegging for elever med særskilte behov. Byrådet foreslår å styrke arbeidet i 2027 gjennom å bevilge 5 mill. til å styrke kompetansen på barn med særskilte behov i både skole og AKS og 16 mill. til å etablere 16 flere plasser i byomfattende spesialgrupper.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**23 476 815**	**23 476 815**	**23 476 815**	**23 476 815**
Vedtak forrige periode				
Avslutte kontrakt med Klimahuset	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Avvikle karriereveiledning	-500	-500	-500	-500
Avvikle kurs i utdanningsvalg - smakebit på vgs	-900	-900	-900	-900
Avvikle skolemuseet	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Avvikling av frikjøpte veiledere og prosjektgruppe Stødig	-4 800	-4 800	-4 800	-4 800
Besparelse i ekstern leie av konferanselokaler, minimere ekstern leie av seminarlokaler	-500	-500	-500	-500
Demografikompensasjon grunnskole	-79 100	-174 300	-303 000	-303 000
Demografikompensasjon PPT	-1 500	-3 900	-7 600	-7 600
Demografikompensasjon videregående opplæring	18 600	15 400	-10 500	-10 500
Effektivisering av UDA	-5 200	-13 700	-13 700	-13 700
Ellingsrudåsen skole - transport av elever	0	0	-9 000	-9 000
Erstatte gratis deltidsplass i AKS på 4. trinn med inntektsbasert ordning	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Generell rammeendring Aktivitetsskolen (kap. 211)	4 005	-2 357	-8 470	-8 470
Generell rammeendring Grunnskolen (kap. 210)	13 030	-32 524	-85 807	-85 807
Generell rammeendring Voksenopplæring (kap. 294)	-5 137	-10 389	-15 369	-15 369

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Generell rammereduksjon Barnehagemyndigheten (kap. 270)	0	0	-19 990	-19 990
Generell rammereduksjon Fagopplæring (kap. 231)	-581	-1 076	-1 686	-1 686
Generell rammereduksjon Pedagogisk psykologisk tjeneste (kap. 203)	-1 782	-3 550	-5 183	-5 183
Generell rammereduksjon Utdanningsetaten (kap. 200)	-2 017	-5 532	-8 770	-8 770
Generell rammereduksjon Videregående skoler (kap. 230)	-19 074	-38 926	-58 029	-58 029
Gjennomgang og reduksjon av lederutviklingsprogrammene	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Grønt skolegårdsløft	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
Inndragning av husleiemidler grunnskoler	-4 439	-4 041	-4 041	-4 041
Integreringstilskudd år 2-5	-60 490	-60 490	-60 490	-60 490
Justering av kap. 208 Avsetning husleier skoler	-241 924	-170 674	-170 674	-170 674
Korrigert/oppdatert bevilgningsbehov jf bestillingsoversikten kap 210	71 200	101 300	101 300	101 300
Korrigert/oppdatert bevilgningsbehov jf bestillingsoversikten kap 230	10 600	10 600	10 600	10 600
Lambertseter skole - midlertidig paviljong	-64 800	-64 800	-64 800	-64 800
Lavere kost, og kost-nytte vurdering knyttet til applikasjoner/verktøy	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Lilleborg skole - transport av elever	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Midlertidige løsninger for Engebråten og Klemetsrud	15 400	0	0	0
Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 Grunnskolen	0	0	0	0
Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 og kap 230	-66 000	-89 100	-80 100	-80 100
Overføring fra kap. 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens budsjettkapitler	53 050	50 600	50 600	50 600
Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til kapittel 210 Grunnskolen	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens kapitler	12 000	12 000	12 000	12 000
Paviljonger Bryn og Midtstuen - korreksjon	0	0	-3 000	-3 000
Potensiell innsparing administrasjonslokaler, inkl. sambruk Grensesvingen 6/Fyrstikkalleen 3	-3 600	-4 900	-4 900	-4 900
Redusere karriereenhetene	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Skole på byggeplass – bedre gjennomføring på yrkesfag	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Stovner skole – midlertidig paviljong	-1 000	-8 000	-8 000	-8 000
Trykte læremidler 1. til 10. trinn	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Uspesifiserte avsetninger husleier skolebygg	290 056	290 056	290 056	290 056
Økt refusjon fra hjemfylker for administrative kostnader knyttet til lærlinger	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum Vedtak forrige periode	**-183 003**	**-322 603**	**-592 853**	**-592 853**
Vedtak forrige periode	**-183 003**	**-322 603**	**-592 853**	**-592 853**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**23 293 812**	**23 154 212**	**22 883 962**	**22 883 962**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 000 511**	**1 000 511**	**1 000 511**	**1 000 511**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 000 511**	**1 000 511**	**1 000 511**	**1 000 511**
Generell rammeendring				

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Generell rammereduksjon Utdanningsetaten	0	0	0	-82 443
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-82 443**
Andre tekniske justeringer				
Aktivitetsendringer i private barnehager	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000
Avsetninger til husleier skolebygg	7 200	63 800	215 900	385 000
Endring pensjon OPF	31 919	31 919	31 919	31 919
Felles regnskapstjeneste	-8 900	-8 900	-8 900	-8 900
Husleie Økern skole - nybygg	50 800	101 500	101 500	101 500
Midtkuben - Kabelgata 22	0	0	0	0
Oppdatert beregning av demografikompensasjon grunnskole	-4 100	-9 100	-15 700	-121 000
Oppdatert beregning av demografikompensasjon PPT	0	0	0	-3 000
Oppdatert beregning av demografikompensasjon vgs	1 000	800	-700	-27 400
Overføring av midler til Utdanningsetaten - avvikling av midlertidige barnehagelokaler	2 600	2 600	2 600	2 600
Overføring av midler til Utdanningsetaten - generell planlegging av barnehager	1 000	1 000	1 000	1 000
Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 og kap 230	1 673	10 258	10 258	10 258
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-102	0	-126	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-185	-185	-185	-185
Reduksjon av bevilgning for kapitalleie på kap 210	-20 852	-20 852	-20 852	-20 852
Statens pensjonskasse mindrebehov	-57 500	-57 500	-57 500	-57 500
Stovner vgs - paviljong	0	0	0	0
Tiltak for å styrke arbeidet med flere læreplasser	45 800	45 800	45 800	45 800
Ungt entreprenørskap	1 000	1 000	1 000	1 000
Veiledning av nyutdannede lærere i skole og barnehage	13 100	13 100	13 100	13 100
Veiledning av nyutdannede lærere i skole og barnehage	7 900	7 900	7 900	7 900
Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)	0	0	0	0
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**27 353**	**138 140**	**282 014**	**316 240**
Nye tiltak				
Flere i jobb - Arbeids- og bransjerettet norskopplæring	8 000	4 000	4 000	0
Flere i jobb - Norskopplæring i sommerferien	600	600	600	600
Flere plasser i byomfattende spesialgrupper	16 000	14 000	14 000	14 000
Mer læring i skolen - Forsterket opplæring og tilpasset undervisning i matematikk på mellom- og ungdomstrinn	10 000	10 000	10 000	10 000
Mer læring i skolen - Skolebibliotek	5 000	5 000	5 000	5 000
Oppskalering av talentsatsing og tilbud til elever med stort læringspotensial	10 000	10 000	10 000	10 000
Realfagsbussen – for økt rekruttering, motivasjon og læringslyst	12 000	8 000	8 000	8 000
Realfagssatsing - realfagskompetanse	5 000	5 000	5 000	5 000
Styrket kompetanse på barn med særskilte behov i skole og AKS	5 000	5 000	5 000	5 000
Ungt utenforskap - Sommeraktiviteter for ungdom	1 500	0	0	0
Ungt utenforskap - Sommerskolen	11 000	11 000	11 000	11 000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Sum Nye tiltak	84 100	72 600	72 600	68 600
Endringer	111 453	210 740	354 614	302 397
Ramme 2027-2030	24 405 776	24 365 463	24 239 087	24 186 870

Vedtak forrige periode

Avslutte kontrakt med Klimahuset

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 1,7 mill. som følge av avslutning av kontrakten med Klimahuset.

Avvikle karriereveiledning

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 0,5 mill. som gjelder avvikling av tilbudet om videreutdanning i karriereveiledning.

Avvikle kurs i utdanningsvalg - smakebit på vgs

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 0,9 mill. ved å avvikle kurs i utdanningsvalg.

Avvikle skolemuseet

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 1,4 mill. knyttet til avvikling av formidlingstilbudet ved Oslo skolemuseum.

Avvikling av frikjøpte veiledere og prosjektgruppe Stødig

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 4,8 mill. knyttet til å avvikle frikjøp av veiledere fra skolene i prosjektet Stødig.

Besparelse i ekstern leie av konferanselokaler, minimere ekstern leie av seminarlokaler

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 0,5 mill. knyttet til å minimere ekstern leie av konferanse- og seminarlokaler.

Demografikompensasjon grunnskole

I vedtatt budsjett for 2026 ble demografikompensasjon for grunnskole innarbeidet med en reduksjon fra 2026 på 79,1 mill. i 2027, 174,3 mill. i 2028 og 303,0 mill. i 2029.

Demografikompensasjon PPT

I vedtatt budsjett for 2026 ble demografikompensasjon på kap. 203 Pedagogisk-psykologisk tjeneste innarbeidet med en reduksjon fra 2026 på 1,5 mill. i 2027, 3,9 mill. i 2028 og 7,6 mill. i 2029.

Demografikompensasjon videregående opplæring

I vedtatt budsjett for 2026 ble demografikompensasjonen i vgs. innarbeidet med endring på 18,6 mill. i 2027, 15,4 mill. i 2028 og -10,5 mill. 2029 og 2030.

Effektivisering av UDA

I vedtatt budsjett for 2025 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 på kap. 200 Utdanningsetaten på 5,2 mill. i 2027 og 13,7 mill. fra 2028 knyttet til effektivisering av Utdanningsadministrasjonen.

Ellingsrudåsen skole - transport av elever

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 på 9 mill. i 2029 og 2030 knyttet til transport til erstatningslokaler for elever ved Ellingsrudåsen skole.

Erstatte gratis deltidsplass i AKS på 4. trinn med inntektsbasert ordning

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 50 mill. på kap. 211 som følge av innføring av en inntektsbasert ordning for gratis deltidsplass i AKS på 4. trinn fra høsten 2026.

Generell rammeendring Aktivitetsskolen (kap. 211)

Tidligere vedtatt rammeendring på kapittel 211 Aktivitetsskolen med 4,0 mill. i 2027, -2,4 mill. i 2028 og -8,5 mill. i 2029 og 2030.

Generell rammeendring Grunnskolen (kap. 210)

Tidligere vedtatt rammeendring på 13,0 mill. 2027, -32,5 mill. i 2028 og -85,8 mill. i 2029 og 2030.

Generell rammeendring Voksenopplæring (kap. 294)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kap. 294 Oslo Voksenopplæring på 5,1 mill. i 2027, økende til 15,4 mill. i 2029.

Generell rammereduksjon Barnehagemyndigheten (kap. 270)

Tidligere vedtatt rammekutt på kapitlet fra 2029 på 20 mill.

Generell rammereduksjon Fagopplæring (kap. 231)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kapittel 231 Fagopplæring er på 0,6 mill. i 2027, økende til 1,7 mill. i 2029.

Generell rammereduksjon Pedagogisk psykologisk tjeneste (kap. 203)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kapittel 203 Pedagogisk-psykologisk tjeneste er 1,8 mill. i 2027, økende til 5,2 mill. i 2029.

Generell rammereduksjon Utdanningsetaten (kap. 200)

Tidligere vedtatt rammekutt på kapitlet på 2,0 mill. i 2027, økende til 8,8 mill. i 2030.

Generell rammereduksjon Videregående skoler (kap. 230)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kapittel 230 Videregående skoler er på 19,1 mill. i 2027, økende til 58,0 mill. i 2029.

Gjennomgang og reduksjon av lederutviklingsprogrammene

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 2 mill. som skal realiseres ved å gjennomgå og redusere lederutviklingsprogrammene i Utdanningsetaten.

Grønt skolegårdsløft

Ettårig bevilgning som ikke er videreført fra 2027.

Inndragning av husleiemidler grunnskoler

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon i husleiemidler fra skolene Stovner skole, Lilleborg skole, Ellingsrud skole, Bryn skole og Rustad skole AKS-bygget, på 4,4 mill. i 2027 og 4,0 mill. fra 2028.

Integreringstilskudd år 2-5

Ettårig bevilgning på 60,5 mill. til bosettingstilskudd for flyktninger bosatt i år 2022-2025 som ikke er videreført fra 2027.

Justering av kap. 208 Avsetning husleier skoler

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 i husleieavsetningen på kap. 208 med 241,9 mill. i 2027 og 170,7 mill. fra 2028.

Korrigert/oppdatert bevilgningsbehov jf bestillingsoversikten kap 210

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 på 71,2 mill. i 2027 og 101,3 mill. fra 2028 til skoleprosjekter iht. bestillingsoversikten. Bestillingsoversikten viser foreslåtte og vedtatte investeringsprosjekter som planlegges ferdigstilt i skolebehovsplanen.

Korrigert/oppdatert bevilgningsbehov jf bestillingsoversikten kap 230

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 på 10,6 mill. ut fra bestillingsoversikten på kap. 230. Bestillingsoversikten viser foreslåtte og vedtatte investeringsprosjekter som planlegges ferdigstilt i skolebehovsplanen.

Lambertseter skole - midlertidig paviljong

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 64,8 mill. i bevilgingen til midlertidige erstatningslokaler for Lambertseter skole.

Lavere kost, og kost-nytte vurdering knyttet til applikasjoner/verktøy

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økt besparelse fra 2026 til 2027 på 6 mill. knyttet til applikasjoner og verktøy på skoleområdet.

Lilleborg skole - transport av elever

Ettårig bevilgning i 2026 som ikke er videreført fra 2027.

Midlertidige løsninger for Engebråten og Klemetsrud

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 på 15,4 mill. for erstatningsplasser ved Engebråten skole og Klemetsrud skole.

Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 Grunnskolen

Tidligere vedtatt overføring fra kap. 208 til kap. 210 på 48,8 mill. i 2027 og 2028 og 39,3 mill. 2029 og 2030 til etablering av midlertidige paviljonger ved Midtstuen skole og Bryn skole.

Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 og kap 230

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 i overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kapittel 210 Grunnskolen og kapittel 230 Videregående skoler på 66 mill. i 2027, 89,1 mill. i 2028 og 80,1 mill. fra 2029.

Overføring fra kap. 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens budsjettkapitler

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 i husleiemidler på Utdanningsetatens budsjettkapitler 210, 230 og 294.

Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til kapittel 210 Grunnskolen

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 12 mill. knyttet til overføringer fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kapittel 210 Grunnskolen for prosjekter med budsjettvirkning i kommende økonomiplanperiode.

Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens kapitler

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 på 12 mill. knyttet til overføring fra kap. 208 til Utdanningsetatens budsjettkapitler.

Paviljonger Bryn og Midtstuen - korreksjon

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 på 3 mill. i 2029 i bevilgningen til paviljongprosjektene ved Bryn skole og Midtstuen skole.

Potensiell innsparing administrasjonslokaler, inkl. sambruk Grensesvingen 6/Fyrstikkalleen 3

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 på 3,6 mill. i 2027 og 4,9 mill. fra 2028 grunnet bedre utnyttelse av administrasjonslokaler.

Redusere karriereenhetene

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 2 mill. knyttet til å redusere karriereenhetene fra 5,25 årsverk til 2 årsverk.

Skole på byggeplass – bedre gjennomføring på yrkesfag

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 4 mill. i bevilgningen til det fireårige prosjektet *Skole på byggeplass.*

Stovner skole – midlertidig paviljong

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 på 1 mill. i 2027 og 8 mill. i 2028 i bevilgningen til midlertidig paviljong ved Stovner skole.

Trykte læremidler 1. til 10. trinn

Ettårig bevilgning i 2026 som ikke er videreført fra 2027.

Uspesifiserte avsetninger husleier skolebygg

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 på 290,1 mill. i uspesifisert avsetning til framtidige husleier i tråd med prosjektene i skolebehovsplanen.

Økt refusjon fra hjemfylker for administrative kostnader knyttet til lærlinger

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 3 mill. som skal realiseres gjennom å kreve refusjon fra hjemfylker for administrative kostnader knyttet til lærlinger bosatt utenfor Oslo.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Utdanningsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 82,4 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 2,0 mill. i 2027, økende til 91,1 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Aktivitetsendringer i private barnehager

Budsjettrammen på kap. 270 Barnehagemyndigheten foreslås redusert med 45 mill. grunnet nedgang i antall heltidsekvivalenter i private barnehager i 2025.

Avsetninger til husleier skolebygg

På kapittel 208 Avsetning husleier skoler foreslås det å innarbeide midler til avsetning til framtidige husleier i tråd med prosjektene som ligger inne i skolebehovsplanen. Det foreslås å sette av ytterligere 7,2 mill. i 2027.

I tillegg legges det opp til en gradvis opptrapping av avsetningene i årene etter, i takt med at nye skoleprosjekter ferdigstilles og husleieforpliktelsene øker. Forslaget innebærer en økning på 63,8 mill. i 2028, 215,9 mill. i 2029 og 385 mill. i 2030.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen

omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Husleie Økern skole - nybygg

Det er inngått leieavtale med Oslobygg KF for Økern skole som medfører behov for bevilgning av midler til husleie i økonomiplanperioden. Ungdomsskolen med tilhørende flerbrukshall og barnehage planlegges ferdigstilt til skolestart 2027.

Midtkuben - Kabelgata 22

Kabelgata 22 (Midtkuben) var tidligere i bruk i voksenopplæringen, men er nå i bruk til videregående opplæring under Kuben vgs. Det er behov for en varig overføring av tilhørende budsjettramme på 11,5 mill. fra kapittel 294 Voksenopplæring til kapittel 230 Videregående skoler.

Oppdatert beregning av demografikompensasjon grunnskole

Beregningen av demografikompensasjon er justert ut fra faktiske folketall per 01.01.2026 og oppdaterte tall for gjennomsnittskostnad per elev. Det blir foretatt nye elevtellinger 01.10.2026, og beløpene vil derfor bli justert i tilleggsinnstillingen.

Oppdatert beregning av demografikompensasjon PPT

Beregningen av demografikompensasjon er justert ut fra faktiske folketall per 01.01.2026 og oppdaterte tall for gjennomsnittskostnad per elev. Det blir foretatt nye elevtellinger 01.10.2026, og beløpene vil derfor bli justert i tilleggsinnstillingen.

Oppdatert beregning av demografikompensasjon vgs

Beregningen av demografikompensasjon er justert ut fra faktiske folketall per 01.01.2026 og oppdaterte tall for gjennomsnittskostnad per elev. Det blir foretatt nye elevtellinger 01.10.2026, og beløpene vil derfor bli justert i tilleggsinnstillingen.

Overføring av midler til Utdanningsetaten - avvikling av midlertidige barnehagelokaler

Det foreslås å overføre avsatte midler i budsjettet på kap. 306 Bydelene -diverse barnehagetiltak til avvikling av midlertidige barnehagelokaler til Utdanningsetatens budsjettkap. 200. Midlene øremerkes og gjøres overførbare.

Overføring av midler til Utdanningsetaten - generell planlegging av barnehager

Utdanningsetaten har tatt over ansvaret som operativ bestiller av barnehager. I den forbindelse foreslås det å overføre avsatte midler i budsjettet til generell planlegging av barnehageprosjekter til Utdanningsetaten.

Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 og kap 230

Det foreslås å overføre totalt 30,6 mill. i 2027 fra kapittel 208 Avsetning husleier skole. Av dette beløpet foreslås det overført 22,3 mill. til kapittel 210 Grunnskolen for Ellingsrud skole og Marienlyst skole, og 8,3 mill. til kapittel 230 Videregående skole for innleie av undervisningslokaler i Gjerdrums vei 4.

For senere år foreslås det overføring fra kap 208 til kap. 210 Grunnskolen på 42,2 mill. i 2028, 2029 og 2030 for de overnevnte skolene. I tillegg til dette foreslås det overføring fra kap. 208 til kap. 230 Videregående skole av 8,3 mill. i 2028, 2029 og 2030.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Reduksjon av bevilgning for kapitalleie på kap 210

Det foreslås reduksjon i bevilgning på kap. 210 Grunnskolen på 20,9 mill. i 2027 som følge av bortfall av kapitalleie for eldre idrettshaller og reduksjon av kapitalleie for Lambertseter skole som er under rehabilitering.

Statens pensjonskasse mindrebehov

Utgiftene til pensjonspremier i Statens Pensjonskasse er anslått å bli redusert med 57,5 mill. fra 2026 til 2027.

Stovner vgs - paviljong

Budsjettrammen til en paviljong ved Stovner videregående skole ble i sin tid plassert på kapittel 210 Grunnskolen. Rammen utgjør 3,5 mill. årlig og foreslås overført fra kapittel 210 Grunnskolen til kapittel 230 Videregående skoler.

Tiltak for å styrke arbeidet med flere læreplasser

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2026 vedtok Stortinget å innlemme det øremerkede tilskuddet til tiltak for å styrke arbeidet med flere læreplasser i rammetilskuddet til kommunene. I revidert budsjett 2026 ble Oslos andel på 45,8 mill., lagt til kap. 231 Fagopplæring. Økningen videreføres på varig basis fra 2027 for å legge til rette for videreføring av tiltakene som har vært finansiert av det øremerkede tilskuddet.

Ungt entreprenørskap

Det er overført 1 mill. til Ungt entreprønørskap fra kap. 455 Næringsutvikling til kap. 230 Videregående skoler.

Veiledning av nyutdannede lærere i skole og barnehage

Gjennom forliket om statsbudsjettet for 2026 ble det besluttet å innlemme det øremerkede tilskuddet til veiledning for nyutdannede lærere og barnehagelærere i rammetilskuddet til kommunene. I revidert budsjett 2026 ble kapittel 210 Grunnskole økt med 13,1 mill. til veiledning for nyutdannede lærere, mens kapittel 270 ble økt med 7,9 mill. til veiledning for nyutdannede barnehagelærere. Midlene legges inn med varig virkning fra 2027, slik at nyutdannede lærere i skole og barnehage fortsatt kan få kyndig veiledning når de starter i yrket.

Veiledning av nyutdannede lærere i skole og barnehage

Gjennom forliket om statsbudsjettet for 2026 ble det besluttet å innlemme det øremerkede tilskuddet til veiledning for nyutdannede lærere og barnehagelærere i rammetilskuddet til kommunene. I revidert budsjett 2026 ble kapittel 210 Grunnskole økt med 13,1 mill. til veiledning for nyutdannede lærere, mens kapittel 270 ble økt med 7,9 mill. til veiledning for nyutdannede barnehagelærere. Midlene legges inn med varig virkning fra 2027, slik at nyutdannede lærere i skole og barnehage fortsatt kan få kyndig veiledning når de starter i yrket.

Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)

I budsjettet for 2026 ble kap. 200 Utdanningsetaten redusert med 37,4 mill. på grunn av reduserte utgifter til Oslo pensjonsforsikring. Trekket viderefordeles til de andre kapitlene i økonomiplanen i henhold til påløpt pensjonspremie.

Nye tiltak

Flere i jobb - Arbeids- og bransjerettet norskopplæring

Byrådet ønsker å fremme økt sysselsetting og bedre integrering av flyktninger. Byrådet foreslår derfor 8 mill. i 2027 og 4 mill. i 2028 og 2029 til arbeids- og bransjerettet norskopplæring for flyktninger.

Flere i jobb - Norskopplæring i sommerferien

Byrådet foreslår å sette av 0,6 mill. for å gi norskopplæring i sommerferien til flyktninger med kollektiv beskyttelse.

Flere plasser i byomfattende spesialgrupper

Byrådet foreslår 16 mill. i 2027 og 14 mill. fra 2028 til etablering og drift av 16 nyopprettede plasser i byomfattende spesialgrupper. Plasser for barn med autismespekterforstyrrelse skal prioriteres, og plassene skal fordeles mellom barnetrinn og ungdomstrinn.

Mer læring i skolen - Forsterket opplæring og tilpasset undervisning i matematikk på mellom- og ungdomstrinn

For mange elever går ut av skolen uten å kunne regne godt nok. Matematikk er et fag hvor det er store forskjeller i hvilket kunnskapsgrunnlag elevene har med seg fra før. Byrådet foreslår derfor 10 mill. til å styrke matematikkopplæringen i Osloskolen. Tiltaket skal muliggjøre økt kapasitet på skolene til pedagogisk differensiering i matematikk på mellom- og ungdomstrinnet.

Mer læring i skolen - Skolebibliotek

Byrådet ønsker å videreutvikle fjorårets satsing på skolebibliotek. Byrådet foreslår å sette av ytterligere 5 mill. til å styrke skolebibliotekene. Midlene kan gå til innkjøp av mer og variert litteratur for barn og unge eller ansettelse av skolebibliotekarer.

Oppskalering av talentsatsing og tilbud til elever med stort læringspotensial

Byrådet ønsker å bevilge 5 mill. til videre talentsatsing i Osloskolen og ytterligere 5 mill. til en søkbar ordning slik at skolene kan opprette tilrettelagte tilbud for elever med stort læringspotensial lokalt.

Midlene skal gi økt kompetanse hos ansatte til å drive god tilpasset opplæring for elever med høyt læringspotensial, elever som har et særskilt talent og interesser og utvide tilbudet til elever på mellomtrinnet. Byrådet mener dette er et viktig steg i retning av en god og varig satsing på ulike talenttilbud i Osloskolen.

Realfagsbussen – for økt rekruttering, motivasjon og læringslyst

Byrådet vil øke motivasjonen og læringsutbyttet til elevene i grunnskolen. Fallende motivasjon i løpet av grunnskolen, svake resultater i matematikk og naturfag, og manglende rekruttering til realfagene i videregående opplæring er et samfunnsproblem vi må ta på alvor. Byrådet ønsker derfor å forsterke den flerårige realfagssatsingen fra revidert budsjett 2026 med 12 mill. i 2027, deretter 8 mill. i 2028 og 2029. Midlene skal gå til å etablere Realfagsbussen, som skal tilby en mobil læringsarena med realfaglige aktiviteter, materiell og opplegg for skolene i Oslo fra og med skoleåret 2027/28.

Realfagssatsing - realfagskompetanse

Byrådet foreslår å bevilge 5 mill. til å øke elevenes kompetanse i realfag. Dette er en videreføring av byrådets realfaglige kompetanseløft i revidert budsjett 2026 for ansatte i grunnskole og videregående skole. Lærere i Osloskolen har allerede tilbud om kompetanseutvikling hos blant annet Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen (Matematikksenteret). Med 5 mill. ekstra gir vi enda flere lærere mulighet til å utvikle sin fagkompetanse hos eksterne aktører.

Styrket kompetanse på barn med særskilte behov i skole og AKS

Behovet for nok og riktig kompetanse i møte med barn og unge med særskilte behov er stort. Byrådet vil gi ansatte i skole og AKS mulighet til å styrke sin kompetanse på dette området. I byrådets strategi for individuell tilrettelagt opplæring (ITO) er styrket kompetanse en hovedprioritet for å gi alle elever et godt skoletilbud. Det understrekes at en styrking av den spesialpedagogiske kompetansen i skole og AKS er avgjørende for å realisere strategien mål om en mer inkluderende opplæring for elever med ITO.

Byrådet setter av 5 mill. til styrket kompetanse på barn med særskilte behov i skole og AKS.

Ungt utenforskap - Sommeraktiviteter for ungdom

Byrådet foreslår 1,5 mill. til sommeraktiviteter for ungdom som står i fare for å falle ut av skolen. Byrådet har tidligere økt kapasiteten på Guttas Campus for å motvirke ungt utenforskap og vil styrke slike tilbud.

Ungt utenforskap - Sommerskolen

Sommerskolen fortsetter å være et svært populært sommertilbud i Oslo kommune år etter år. Sommerskolen tilbyr spennende og lærerike kurs til elever på 1.-10. trinn over hele byen, i tillegg til å muliggjøre sommerjobb for mange unge i byen. Byrådet foreslår å styrke Sommerskolen med 10 mill. Midlene skal sørge for at flere barn og unge får tilbud om plass i de aktuelle ukene på sommeren. I tillegg vil byrådet styrke Sommerskolen med ytterligere 1 mill. Midlene skal gi flere unge muligheter for å jobbe på Sommerskolen.

Investeringsbudsjett 2027-2030

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
200	Utdanningsetaten (UTD)	262 800	117 000	118 200	146 100
Totalsum		**262 800**	**117 000**	**118 200**	**146 100**

Funksjonsområdene

FO2A Barnehager

Ansvarsområde

Barnehage er et pedagogisk tilbud som reguleres i lov om barnehager med forskrifter (barnehageloven). Tilbudet omfatter både kommunale og private barnehager.

Byrådsavdeling for utdanning har det overordnede ansvaret for barnehager, herunder å etablere tilstrekkelig antall plasser i barnehage for barn i kommunen slik at den lovfestede retten til barnehageplass blir innfridd.

Bydelene har ansvaret for drift av de kommunale barnehagene og for spesialpedagogisk hjelp, mens oppgavene som barnehagemyndighet er lagt til Utdanningsetaten. Videre har bydelene ansvar for å planlegge, vurdere og prioritere kompetanseutvikling ut ifra lokale behov og mål for kvalitet i barnehagen. Dette omfatter videreutdanning, arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) og kollektiv kompetanseutvikling.

Oslobygg KF er byggherre og eier av de kommunale barnehagene.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Ved utgangen av 2025 gikk 93,3 % av alle barn i alderen 1-5 år i barnehage, en økning fra 93,1 % året før. Landsgjennomsnittet var til sammenligning 94,5 % i 2025. I Oslo er barnehagedeltakelsen blant barn under tre år litt lavere enn ellers i landet, særlig i levekårsutsatte områder. Det er fortsatt geografiske forskjeller i barnehagedeltakelsen i byen.

Dekningsgraden for barn 1-2 år er under 85 % i bydelene i Groruddalen og i bydel Søndre Nordstrand. Dette tilsier at det fortsatt er behov for tiltak som kan bidra til økt deltakelse blant de yngste barna i områder med lavere dekning.

Stadig flere barn har behov for ekstra støtte og tilrettelegging i barnehagen. Behovene oppstår ofte tidlig og er mer sammensatte enn før. Samtidig er den spesialpedagogiske kompetansen i barnehagene lav.

Det er variasjoner i kvaliteten på det pedagogiske tilbudet mellom barnehagene, og ikke alle barnehager lykkes med å gi barna et godt og inkluderende tilbud. Kvaliteten på og systematikken i språkarbeidet er også varierende.

Barnehagene i Oslo har i mange år hatt utfordringer med å rekruttere nok barnehagelærere til å oppfylle pedagognormen uten dispensasjoner. I 2025 hadde 42,9 % av ansatte i grunnbemanningen i kommunale barnehager barnehagelærerutdanning eller annen pedagogisk utdanning som oppfyller utdanningskravet i barnehageloven. I private barnehager var andelen 38,9 %. Landsgjennomsnittet for kommunale og private barnehager i 2025 var 42,2 %.

Den vedvarende mangelen på barnehagelærere øker behovet for å rekruttere annen kompetanse til barnehagene slik at pedagogene får frigjort tid til pedagogisk arbeid med barna.

Oslo har totalt sett nok byggmessig barnehagekapasitet til å tilby plass til alle med lovfestet rett i kommunen. Kapasiteten er likevel i noen tilfeller uhensiktsmessig plassert utfra befolkning og søkemønster. Som oppfølging til strategi for barnehagebygg vil byrådet påstarte en prosess for å utarbeide ny barnehagebehovsplan hvor blant annet denne problemstillingen blir sentral.

Nøkkeltall

Barnehage	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Andel 1. trinns elever som får særskilt språkopplæring (§ 3-6 Opplæringsloven)	22,4 %	25,4 %	26,5 %	25,5 %	26,2 %
Andel barn i barnehage med vedtak om spesialpedagogisk hjelp	3,6 %	3,7 %	3,8 %	3,8 %	3,6 %
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen i kommunale og private barnehager	37,2 %	38,0 %	37,8 %	38,7 %	39,5 %
Andel pedagogiske ledere med godkjent utdanning i kommunale og private barnehager	85,9 %	87,5 %	87,0 %	89,5 %	91,2 %
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunale barnehager	243 598	260 262	266 435	278 883	285 575
Andel barn 1-2 år med barnehageplass	86,10 %	86,90 %	87,60 %	88,00 %	88,60 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass	95,80 %	95,80 %	96,40 %	96,60 %	96,70 %

Mål og tiltakstabell

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	
Sektormål	Tiltak

1.1 Andelen barn som går i barnehage, øker	Legge til rette for at flere får barnehageplass når de har behov, ved å etablere barnehager i områder med underkapasitet
	Åpne for privat etablering av barnehagekapasitet, og dele informasjon med det private markedet om hvor det er behov for økt kapasitet.
	Satse på informasjon- og rekrutteringstiltak, herunder åpne barnehager, for å bidra til at flere foreldre velger tidligere barnehagestart for sine barn
1.2. Alle i barnehage, skole og opplæring får et tilbud som fremmer utvikling, læring og gir et godt grunnlag for videre studier og arbeid	Videreutvikle det spesialpedagogiske tilbudet på barnehageområdet
	Styrke arbeid med språk og kompetanse i barnehagene
	Videreutvikle kvalitet på arbeid med tidlig innsats og grunnleggende ferdigheter
1.3. Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Føringer i modell for samarbeid mot ungt utenforskap skal ligge til grunn for tjenestene rettet mot barn og unge, og Bedre tverrfaglig samarbeid (BTS) skal innføres som et felles faglig rammeverk på oppvekstfeltet
2. Oslo er grønn og levende	
Sektormål	Tiltak
2.1 Barnehager og skoler bidrar til grønne, levende nærmiljøer og er tilgjengelige for innbyggere og frivillighet	Legge til rette for at barnehagebygg kan brukes etter åpningstid.
	Løfte kvaliteten på barnehagenes utearealer gjennom økt bruk av naturbaserte løsninger og naturlige materialer
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	
Sektormål	Tiltak
4.1 Barn, elever, lærlinger og ansatte har et trygt og inkluderende lærings- og arbeidsmiljø	Videreutvikle inkluderende leke- og språkmiljø i barnehagene
	Samle ressurser og ansvar for myndighetsoppgaver på barnehageområdet for å sikre tilstrekkelig kompetanse og uavhengighet i tilsyn og veiledning av barnehager
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	
Sektormål	Tiltak
5.1 Barnehagebarn, elever og lærlinger møter medarbeidere med riktig kompetanse	Videreutvikle profesjonsfellesskapet i barnehagene
	Tilby kompetansehevingstiltak som gir flere kvalifiserte ansatte i barnehagene
	Gi ansatte bedre kunnskap om handlingsrom og forpliktelser til samarbeid med andre velferdstjenester

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
200	Elevorganisasjonen	712	737	769	2 218
210	Kommunalt foreldreutvalg	682	706	737	2 125
230	Ungt entreprenørskap	742	768	1 802	3 312
Sum		**2 136**	**2 211**	**3 308**	**7 655**

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede ikke-overførbare kommunale midler

Oppført beløp er årets bevilgning til prosjektet/prosjektene. Midlene forutsettes brukt i 2027 i samsvar med planlagt fremdrift. Kun midler i tabellen med kommunale øremerkede overførbare midler, er overførbare til påfølgende budsjettår.

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
23060004	UTD - Språkstimulering førskolebarn (F02A)	24 635
23060011	UTD - Kvalitet og kompetanse i barnehagene (F02A)	28 500
23060013	UTD - Tidlig innsats i barnehagen (F02A)	7 000
23062500	UTD - Nytt fagsystem for barnehage (F02A)	2 000
	Sum	**62 135**

Øremerkede overførbare kommunale midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2200xx	Avvikling av midlertidige barnehagelokaler	2 700
227020	Pensjonstilskudd til private barnehager	11 900
	Sum	**14 600**

Utdanningsetaten (UTD)

Ansvarsområde

Byrådsavdeling for utdanning har det overordnede ansvaret for Osloskolen, som omfatter grunnskoleopplæring, videregående opplæring, spesialundervisning, fag- og yrkesopplæring, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), Aktivitetsskolen (AKS), voksenopplæring, fagskolen og Sommerskolen Oslo. Det faglige, økonomiske og administrative ansvaret er lagt til Utdanningsetaten.

Utdanningsetaten har ansvar for drift, utvikling, oppfølging og veiledning av utdanningsvirksomheten hjemlet i opplæringsloven, lov om fagskoleutdanning og introduksjonsloven, samt retningslinjer som Oslo kommune fastsetter. Etaten har også ansvar for kommunens lovpålagte oppgaver som barnehagemyndighet.

På kap. 200 budsjetteres utgifter til lønn og drift av Utdanningsadministrasjonen, bygningsrelaterte utgifter og utgifter til pensjonspremie i Statens pensjonskasse.

Situasjonsbeskrivelse

Osloskolen er best i landet når det gjelder å løfte alle elevers læring, og flere piler peker nå i riktig retning etter en negativ utvikling over tid. Samtidig ser byrådet med bekymring på samfunnstrekk som påvirker skolen. Dette gjelder for det første demografiendringer. Elevtallsframskrivningene i Skolebehovsplanen 2026-2045 viser tydelig nedgang i antall elever de neste 10 årene. Dette vil medføre lavere budsjettildelinger til skolene. Det innebærer igjen et økt behov for gjennomførbare tilpasninger lokalt på den enkelte skole, men også god og tydelig oppfølging fra skoleeier.

Til tross for at elevene i Oslo gjør det klart best i landet på de nasjonale prøvene, er andelen på laveste mestringsnivå for stor. I 2025/26 presterte én av fem elever på laveste nivå i lesing og regning på 5. trinn. På 8. trinn er tilsvarende andel så mye som hver fjerde elev. Likevel så vi at skoleåret 2025/26 markerte et brudd med en nedadgående trend de siste årene. I et samfunn som stadig går raskere og hvor kravene som stilles til både grunnleggende og spesialisert kompetanse øker, fremstår lav kompetanse i og rekruttering til realfagene som et begynnende samfunnsproblem. For få elever velger realfag i videregående skole, noe som gjør at vi mister konkurransefortrinn og arbeidskraft innen tekniske yrker med høye krav til realfagskompetanse.

Den økende andelen elever med omfattende hjelpebehov påvirker også hvordan skolene må planlegge og organisere skolehverdagen, både fra et kompetanseperspektiv, men også fra et økonomisk perspektiv. Antall elever som mottar særskilt elevpris, har økt kraftig. Fra 2010 og fram til i dag har kostnadene til særskilt elevpris økt fra 17,8 mill. til 432 mill. I skoleåret 2025/26 er det innvilget støtte til 676 elever gjennom særskilt elevpris.

I 2024 ble det innført et nytt system for å melde avvik i Osloskolen. Tall fra 1. halvår i 2025 og 2026 viser en nedgang i avvik innen vold og trusler for grunnskolene, mens det for spesialskoler og spesialgrupper var en økning.

Skolebyggprosjekter

Bestillingsoversikten

Bestillingsoversikten viser de prosjektene som har vært gjennom et forprosjekt og ekstern eller intern kvalitetssikring del 2 (KS2), samt mindre prosjekter som ikke omfattes av investeringsregimet, og hvor det under kapitlet *Kommunale foretak* foreslås kostnadsramme for prosjektene. Husleiemidler bevilges over Utdanningsetatens budsjett og fremgår av bestillingsoversikten under. Listen inneholder kun de prosjektene som er fordelt til kap. 210 og kap. 230 fra 2027.

Til prosjekter der KS2 ikke er gjennomført, er det avsatt husleiemidler på sentralt budsjettkapittel 208 Avsetning husleier skole. I tillegg er det avsatt husleiemidler til Kunstindustrimuseet og Edvard Munch vgs. på kapittel 208, som planlegges fordelt i Tilleggsinnstillingen, da skolene etter planen ferdigstilles i løpet av 2027.

Kapittel		Total kapasitet etter utbygging	Nettoøkning elevplasser	Sum årlig husleie - mill.	Endret husleie innarbeidet i økonomiplan - mill.	Husleie beregnes fra
210	Ellingsrud	450	90	39,7	39,7	2027
210	Økern	840	840	101,5	101,5	2027

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.2 Alle i barnehage, skole og opplæring får et tilbud som fremmer utvikling, læring og gir et godt grunnlag for videre studier og arbeid	Etablere flere læreplasser i kommunale virksomheter og innføre et kommunalt lærlingtilskudd
	Forbedre individuell tilrettelagt opplæring i Osloskolen
	Videreutvikle arbeid med tidlig innsats og grunnleggende ferdigheter
1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Føringer i modell for samarbeid mot ungt utenforskap skal ligge til grunn for tjenestene rettet mot barn og unge, og Bedre tverrfaglig samarbeid (BTS) skal innføres som et felles faglig rammeverk på oppvekstfeltet
	Gjennomføre en målrettet satsing i ungdomsskoler i levekårsutsatte områder
	Gjennomføre en målrettet satsing på mellomtrinnet i levekårsutsatte områder
	Utdanningsetaten skal følge opp unge i Oppfølgingstjenestens målgruppe i tråd med Oslostandard for oppfølgingstjenesten og bidra til å videreutvikle systemet for oppfølging
	Utdanningsetaten skal samarbeide med relevante aktører om å få flere til å fullføre videregående opplæring eller komme i arbeid eller annen kvalifiserende aktivitet

2. Oslo er grønn og levende	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
2.1 Barnehager og skoler bidrar til grønne, levende nærmiljøer og er tilgjengelige for innbyggere og frivillighet	Gjennomføre et grønt skolegårdsløft
	Legge til rette for at skolebygg kan brukes etter åpningstid

3. Oslo er nyskapende og attraktiv	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
3.1 Osloskolen er innovativ og samarbeider med næringsliv, kultur og kunnskapsmiljø	Gi flere elever mulighet å delta i talentsatsninger og i forserte løp
	Styrke skoleprofiler, gjennomgå plassering av utdanningsprogram og øke søkingen til skoler med lave søkertall
	Tilby nye muligheter for variert opplæring og samarbeide med ulike aktører om alternative opplæringsarenaer

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
4.1 Barn, elever, lærlinger og ansatte har et trygt og inkluderende lærings- og arbeidsmiljø	Iverksette gode rutiner og kompetanseutvikling for å forebygge og håndtere mobbing, vold og trusler i Osloskolen
	Samle ressurser og ansvar for myndighetsoppgaver på barnehageområdet for å sikre tilstrekkelig kompetanse og uavhengighet i tilsyn og veiledning av barnehager
	Tilby veiledning for utvikling av trygt og godt lærings- og arbeidsmiljø
	Videreutvikle inkluderende fellesskap i skoler og andre opplæringstilbud

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
5.1 Barnehagebarn, elever og lærlinger møter medarbeidere med riktig kompetanse	Gi ansatte bedre kunnskap om handlingsrom og forpliktelser til samarbeid med andre velferdstjenester
	Innføre flere karriereveier i Osloskolen
	Videreutvikle profesjonsfellesskap og tilby ansatte relevant kompetanseutvikling i Osloskolen

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**507 276**	**507 276**	**507 276**	**507 276**
Vedtak forrige periode				
Avvikle kurs i utdanningsvalg - smakebit på vgs	-900	-900	-900	-900
Besparelse i ekstern leie av konferanselokaler, minimere ekstern leie av seminarlokaler	-500	-500	-500	-500
Effektivisering av UDA	-5 200	-13 700	-13 700	-13 700
Generell rammereduksjon Utdanningsetaten (kap. 200)	-2 017	-5 532	-8 770	-8 770
Gjennomgang og reduksjon av lederutviklingsprogrammene	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Integreringstilskudd år 2-5	-60 490	-60 490	-60 490	-60 490
Lavere kost, og kost-nytte vurdering knyttet til applikasjoner/verktøy	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Potensiell innsparing administrasjonslokaler, inkl. sambruk Grensesvingen 6/Fyrstikkalleen 3	-3 600	-4 900	-4 900	-4 900
Sum Vedtak forrige periode	**-80 707**	**-94 022**	**-97 260**	**-97 260**
Vedtak forrige periode	**-80 707**	**-94 022**	**-97 260**	**-97 260**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**426 569**	**413 254**	**410 016**	**410 016**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**18 443**	**18 443**	**18 443**	**18 443**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**18 443**	**18 443**	**18 443**	**18 443**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Utdanningsetaten	0	0	0	-82 443
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-82 443**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	31 919	31 919	31 919	31 919
Felles regnskapstjeneste	-8 900	-8 900	-8 900	-8 900
Overføring av midler til Utdanningsetaten - avvikling av midlertidige barnehagelokaler	2 600	2 600	2 600	2 600
Overføring av midler til Utdanningsetaten - generell planlegging av barnehager	1 000	1 000	1 000	1 000
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-102	0	-126	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-185	-185	-185	-185
Statens pensjonskasse mindrebehov	-57 500	-57 500	-57 500	-57 500
Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)	34 359	34 359	34 359	34 359
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**3 191**	**3 293**	**3 167**	**3 293**
Endringer	**3 191**	**3 293**	**3 167**	**-79 150**
Ramme 2027-2030	**448 203**	**434 990**	**431 626**	**349 309**

Vedtak forrige periode

Avvikle kurs i utdanningsvalg - smakebit på vgs

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 0,9 mill. ved å avvikle kurs i utdanningsvalg.

Besparelse i ekstern leie av konferanselokaler, minimere ekstern leie av seminarlokaler

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 0,5 mill. knyttet til å minimere ekstern leie av konferanse- og seminarlokaler.

Effektivisering av UDA

I vedtatt budsjett for 2025 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 på kap. 200 Utdanningsetaten på 5,2 mill. i 2027 og 13,7 mill. fra 2028 knyttet til effektivisering av Utdanningsadministrasjonen.

Generell rammereduksjon Utdanningsetaten (kap. 200)

Tidligere vedtatt rammekutt på kapitlet på 2,0 mill. i 2027, økende til 8,8 mill. i 2030.

Gjennomgang og reduksjon av lederutviklingsprogrammene

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 2 mill. som skal realiseres ved å gjennomgå og redusere lederutviklingsprogrammene i Utdanningsetaten.

Integreringstilskudd år 2-5

Ettårig bevilgning på 60,5 mill. til bosettingstilskudd for flyktninger bosatt i år 2022-2025 som ikke er videreført fra 2027.

Lavere kost, og kost-nytte vurdering knyttet til applikasjoner/verktøy

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økt besparelse fra 2026 til 2027 på 6 mill. knyttet til applikasjoner og verktøy på skoleområdet.

Potensiell innsparing administrasjonslokaler, inkl. sambruk Grensesvingen 6/Fyrstikkalleen 3

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 på 3,6 mill. i 2027 og 4,9 mill. fra 2028 grunnet bedre utnyttelse av administrasjonslokaler.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Utdanningsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 82,4 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 2,0 mill. i 2027, økende til 91,1 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er

obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Overføring av midler til Utdanningsetaten - avvikling av midlertidige barnehagelokaler

Det foreslås å overføre avsatte midler i budsjettet på kap. 306 Bydelene -diverse barnehagetiltak til avvikling av midlertidige barnehagelokaler til Utdanningsetatens budsjettkap. 200. Midlene øremerkes og gjøres overførbare.

Overføring av midler til Utdanningsetaten - generell planlegging av barnehager

Utdanningsetaten har tatt over ansvaret som operativ bestiller av barnehager. I den forbindelse foreslås det å overføre avsatte midler i budsjettet til generell planlegging av barnehageprosjekter til Utdanningsetaten.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Statens pensjonskasse mindrebehov

Utgiftene til pensjonspremier i Statens Pensjonskasse er anslått å bli redusert med 57,5 mill. fra 2026 til 2027.

Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)

I budsjettet for 2026 ble kap. 200 Utdanningsetaten redusert med 37,4 mill. på grunn av reduserte utgifter til Oslo pensjonsforsikring. Trekket viderefordeles til de andre kapitlene i økonomiplanen i henhold til påløpt pensjonspremie.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	445 271	339 065	362 313
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	164 828	164 985	82 522
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 233	57 709	60 248
Overføringsutgifter	17 950	0	0
Finansutgifter	206 261	0	0
Sum Driftsutgifter	**837 544**	**561 759**	**505 083**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-17 939	-18 635	-19 455
Refusjoner	-111 803	-35 848	-37 425
Overføringsinntekter	-1 539	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-206 186	0	0
Sum Driftsinntekter	**-337 466**	**-54 483**	**-56 880**
Sum	500 078	507 276	448 203

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Utdanningsetaten (UTD)							
		Utdanningsetaten (UTD)							
200 - Utdanningsetaten (UTD)	106040	Utdanningsetaten - inventar og utstyr	LØPENDE		119 600	72 000	73 200	101 100	365 900
200 - Utdanningsetaten (UTD)	115023	IKT-utvikling skoler	LØPENDE		40 000	40 000	40 000	40 000	160 000
200 - Utdanningsetaten (UTD)	118021	Fornyelse av utstyr til yrkesfag	LØPENDE		5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
200 - Utdanningsetaten (UTD)	125046	Forprosjektmidler skoler	2029	118 800	80 000	0	0	0	80 000
200 - Utdanningsetaten (UTD)	126020	Prosjekteringsmidler barnehage	2029	IA	8 200	0	0	0	8 200
200 - Utdanningsetaten (UTD)	127007	Oppgradering av spesialrom i grunnskolen	2028	IA	10 000	0	0	0	10 000
		Sum Utdanningsetaten (UTD)		**289 485**	**262 800**	**117 000**	**118 200**	**146 100**	**644 100**
		Sum Utdanningsetaten (UTD)		**289 485**	**262 800**	**117 000**	**118 200**	**146 100**	**644 100**
		Sum investeringsprosjekter		289 485	262 800	117 000	118 200	146 100	644 100

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kapittelnavn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
200	Utdanningsetaten (UTD)	Kompensasjon for merverdiavgift	106040	Utdanningsetaten - inventar og utstyr	-6 375	0	0	0	-6 375
200	Utdanningsetaten (UTD)	Kompensasjon for merverdiavgift	115023	IKT-utvikling skoler	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-32 000
200	Utdanningsetaten (UTD)	Kompensasjon for merverdiavgift	118021	Fornyelse av utstyr til yrkesfag	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-4 000
Tot.sum					**-15 375**	**-9 000**	**-9 000**	**-9 000**	**-42 375**

Klimaprofil

Det er ingen nye tiltak i 2027 under Utdanningsetatens ansvarsområde som vil ha en vesentlig klimaeffekt. Utdanningsetatens bidrag i klima- og miljøarbeidet skjer hovedsakelig gjennom undervisning og bevisstgjøring av elevene om klimakonsekvenser og verdien av kildesortering og gjenbruk. Utdanningsetaten samarbeider med Klimaetaten om nettsiden klimaskolen.no og Klimapilotene, foredragsholdere for elever på ungdomsskolen og ved videregående skole. Samarbeidet skal fremme økt kunnskap om klima og miljø.

Tilskuddsmidler

På kap. 200 er det foreslått tilskudd til Elevorganisasjonen på 769 000 kroner i 2027. Av midlene skal 256 000 kroner benyttes til Lærlingrådet, som selv skal disponere midlene.

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
200	Elevorganisasjonen	712	737	769	2 218
Sum		**712**	**737**	**769**	**2 218**

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2200xx	Avvikling av midlertidige barnehagelokaler	2 700
	Sum	**2 700**

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (UTD)

Ansvarsområde

Utgiftene på kapitlet gjelder kommunens pedagogisk-psykologiske tjeneste.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Ferdigstilte sakkyndige vurderinger (antall)	5 053	5 455	4 906	4 556
Gjennomsnitt behandlingstid per sakkyndig vurdering (dager)	73,7	75,0	76,6	73,2
Antall sakkyndige vurderinger (enkeltbarn/elev) per årsverk	28,3	33,0	31,0	23,0
Antall henviste systemsaker	591	427	571	586

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**272 049**	**272 049**	**272 049**	**272 049**
Vedtak forrige periode				
Demografikompensasjon PPT	-1 500	-3 900	-7 600	-7 600
Generell rammereduksjon Pedagogisk psykologisk tjeneste (kap. 203)	-1 782	-3 550	-5 183	-5 183
Sum Vedtak forrige periode	**-3 282**	**-7 450**	**-12 783**	**-12 783**
Vedtak forrige periode	**-3 282**	**-7 450**	**-12 783**	**-12 783**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**268 767**	**264 599**	**259 266**	**259 266**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**11 410**	**11 410**	**11 410**	**11 410**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**11 410**	**11 410**	**11 410**	**11 410**
Andre tekniske justeringer				
Oppdatert beregning av demografikompensasjon PPT	0	0	0	-3 000
Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)	-1 973	-1 973	-1 973	-1 973
Sum Andre tekniske justeringer	**-1 973**	**-1 973**	**-1 973**	**-4 973**
Endringer	**-1 973**	**-1 973**	**-1 973**	**-4 973**
Ramme 2027-2030	**278 204**	**274 036**	**268 703**	**265 703**

Vedtak forrige periode

Demografikompensasjon PPT

I vedtatt budsjett for 2026 ble demografikompensasjon på kap. 203 Pedagogisk-psykologisk tjeneste innarbeidet med en reduksjon fra 2026 på 1,5 mill. i 2027, 3,9 mill. i 2028 og 7,6 mill. i 2029.

Generell rammereduksjon Pedagogisk psykologisk tjeneste (kap. 203)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kapittel 203 Pedagogisk-psykologisk tjeneste er 1,8 mill. i 2027, økende til 5,2 mill. i 2029.

Andre tekniske justeringer

Oppdatert beregning av demografikompensasjon PPT

Beregningen av demografikompensasjon er justert ut fra faktiske folketall per 01.01.2026 og oppdaterte tall for gjennomsnittskostnad per elev. Det blir foretatt nye elevtellinger 01.10.2026, og beløpene vil derfor bli justert i tilleggsinnstillingen.

Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)

I budsjettet for 2026 ble kap. 200 Utdanningsetaten redusert med 37,4 mill. på grunn av reduserte utgifter til Oslo pensjonsforsikring. Trekket viderefordeles til de andre kapitlene i økonomiplanen i henhold til påløpt pensjonspremie.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	266 204	264 835	272 532
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	24 975	21 336	20 415
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	1 354	0	0
Overføringsutgifter	4 898	4 639	4 843
Sum Driftsutgifter	**297 431**	**290 810**	**297 790**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-2 542	-333	-347
Refusjoner	-25 544	-18 428	-19 239
Overføringsinntekter	-550	0	0
Sum Driftsinntekter	**-28 636**	**-18 761**	**-19 586**
Sum	268 795	272 049	278 204

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Avsetning husleier skoler (UTD)

Ansvarsområde

Kapitlet er et rent avsetningskapittel for driftsvirkning av skoleprosjekter som er under planlegging og som er forventet å få husleieeffekt i løpet av økonomiplanperioden.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**41 760**	**41 760**	**41 760**	**41 760**
Vedtak forrige periode				
Justering av kap. 208 Avsetning husleier skoler	-241 924	-170 674	-170 674	-170 674
Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 Grunnskolen	48 800	48 800	39 300	39 300
Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 og kap 230	-66 000	-89 100	-80 100	-80 100
Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens kapitler	12 000	12 000	12 000	12 000
Uspesifiserte avsetninger husleier skolebygg	290 056	290 056	290 056	290 056
Sum Vedtak forrige periode	**42 932**	**91 082**	**90 582**	**90 582**
Vedtak forrige periode	**42 932**	**91 082**	**90 582**	**90 582**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**84 692**	**132 842**	**132 342**	**132 342**
Andre tekniske justeringer				
Avsetninger til husleier skolebygg	7 200	63 800	215 900	385 000
Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 og kap 230	-28 956	-40 224	-40 224	-40 224
Sum Andre tekniske justeringer	**-21 756**	**23 576**	**175 676**	**344 776**
Endringer	**-21 756**	**23 576**	**175 676**	**344 776**
Ramme 2027-2030	**62 936**	**156 418**	**308 018**	**477 118**

Vedtak forrige periode

Justering av kap. 208 Avsetning husleier skoler

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 i husleieavsetningen på kap. 208 med 241,9 mill. i 2027 og 170,7 mill. fra 2028.

Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 Grunnskolen

Tidligere vedtatt overføring fra kap. 208 til kap. 210 på 48,8 mill. i 2027 og 2028 og 39,3 mill. 2029 og 2030 til etablering av midlertidige paviljonger ved Midtstuen skole og Bryn skole.

Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 og kap 230

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 i overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kapittel 210 Grunnskolen og kapittel 230 Videregående skoler på 66 mill. i 2027, 89,1 mill. i 2028 og 80,1 mill. fra 2029.

Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens kapitler

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 på 12 mill. knyttet til overføring fra kap. 208 til Utdanningsetatens budsjettkapitler.

Uspesifiserte avsetninger husleier skolebygg

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 på 290,1 mill. i uspesifisert avsetning til framtidige husleier i tråd med prosjektene i skolebehovsplanen.

Andre tekniske justeringer

Avsetninger til husleier skolebygg

På kapittel 208 Avsetning husleier skoler foreslås det å innarbeide midler til avsetning til framtidige husleier i tråd med prosjektene som ligger inne i skolebehovsplanen. Det foreslås å sette av ytterligere 7,2 mill. i 2027.

I tillegg legges det opp til en gradvis opptrapping av avsetningene i årene etter, i takt med at nye skoleprosjekter ferdigstilles og husleieforpliktelsene øker. Forslaget innebærer en økning på 63,8 mill. i 2028, 215,9 mill. i 2029 og 385 mill. i 2030.

Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 og kap 230

Det foreslås å overføre totalt 30,6 mill. i 2027 fra kapittel 208 Avsetning husleier skole. Av dette beløpet foreslås det overført 22,3 mill til kapittel 210 Grunnskolen for Ellingsrud skole og Marienlyst skole, og 8,3 mill til kapittel 230 Videregående skole for innleie av undervisningslokaler i Gjerdrums vei 4.

For senere år foreslås det overføring fra kap 208 til kap. 210 Grunnskolen på 42,2 mill i 2028, 2029 og 2030 for de overnevnte skolene. I tillegg til dette foreslås det overføring fra kap. 208 til kap. 230 Videregående skole av 8,3 mill i 2028, 2029 og 2030.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	20 300	-117 456
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	21 460	180 392
Sum Driftsutgifter	**0**	**41 760**	**62 936**
Sum	0	41 760	62 936

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Grunnskolen (UTD)

Ansvarsområde

Kapitlet gjelder i hovedsak ressurstildeling til skolene, bygningsrelaterte utgifter og sentrale avsetninger og satsinger.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall elever ved kommunale grunnskoler	65 765	65 650	65 207	64 666
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	6,8 %	7,3 %	7,6 %	7,3 %
Andel elever i grunnskolen som forsterket opplæring i norsk	19,8 %	20,5 %	20,8 %	20,5 %
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev	122 878	132 178	140 214	135 955
Andel elever i grunnskolen som får individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), 1.-4. trinn	4,0 %	4,5 %	4,6 %	4,4 %
Andel elever i grunnskolen som får individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), 5.-7. trinn	8,0 %	8,7 %	8,8 %	8,4 %
Andel elever i grunnskolen som får individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), 8.-10. trinn	9,3 %	9,6 %	10,2 %	9,9 %
Antall elever som deltar i talentsatsinger (skolene Majorstuen, Ruseløkka og Edvard Munch)	203	204	200	209
Antall elever som deltar i forserte løp	269	265	250	274

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**12 905 435**	**12 905 435**	**12 905 435**	**12 905 435**
Vedtak forrige periode				
Avslutte kontrakt med Klimahuset	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Avvikle skolemuseet	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Avvikling av frikjøpte veiledere og prosjektgruppe Stødig	-4 800	-4 800	-4 800	-4 800
Demografikompensasjon grunnskole	-79 100	-174 300	-303 000	-303 000
Ellingsrudåsen skole - transport av elever	0	0	-9 000	-9 000
Generell rammeendring Grunnskolen (kap. 210)	13 030	-32 524	-85 807	-85 807
Grønt skolegårdsløft	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
Inndragning av husleiemidler grunnskoler	-4 439	-4 041	-4 041	-4 041
Korrigert/oppdatert bevilgningsbehov jf bestillingsoversikten kap 210	71 200	101 300	101 300	101 300
Lambertseter skole - midlertidig paviljong	-64 800	-64 800	-64 800	-64 800
Lilleborg skole - transport av elever	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Midlertidige løsninger for Engebråten og Klemetsrud	15 400	0	0	0
Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 Grunnskolen	-48 800	-48 800	-39 300	-39 300
Overføring fra kap. 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens budsjettkapitler	32 000	32 000	32 000	32 000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til kapittel 210 Grunnskolen	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Paviljonger Bryn og Midtstuen - korreksjon	0	0	-3 000	-3 000
Stovner skole – midlertidig paviljong	-1 000	-8 000	-8 000	-8 000
Trykte læremidler 1. til 10. trinn	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Sum Vedtak forrige periode	**-111 909**	**-244 565**	**-429 048**	**-429 048**
Vedtak forrige periode	**-111 909**	**-244 565**	**-429 048**	**-429 048**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**12 793 526**	**12 660 870**	**12 476 387**	**12 476 387**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**549 399**	**549 399**	**549 399**	**549 399**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**549 399**	**549 399**	**549 399**	**549 399**
Andre tekniske justeringer				
Husleie Økern skole - nybygg	50 800	101 500	101 500	101 500
Oppdatert beregning av demografikompensasjon grunnskole	-4 100	-9 100	-15 700	-121 000
Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 og kap 230	22 327	42 170	42 170	42 170
Reduksjon av bevilgning for kapitalleie på kap 210	-20 852	-20 852	-20 852	-20 852
Stovner vgs - paviljong	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Veiledning av nyutdannede lærere i skole og barnehage	13 100	13 100	13 100	13 100
Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)	-16 459	-16 459	-16 459	-16 459
Sum Andre tekniske justeringer	**41 316**	**106 859**	**100 259**	**-5 041**
Nye tiltak				
Flere plasser i byomfattende spesialgrupper	16 000	14 000	14 000	14 000
Mer læring i skolen - Forsterket opplæring og tilpasset undervisning i matematikk på mellom- og ungdomstrinn	10 000	10 000	10 000	10 000
Mer læring i skolen - Skolebibliotek	5 000	5 000	5 000	5 000
Oppskalering av talentsatsing og tilbud til elever med stort læringspotensial	10 000	10 000	10 000	10 000
Realfagsbussen – for økt rekruttering, motivasjon og læringslyst	12 000	8 000	8 000	8 000
Realfagssatsing - realfagskompetanse	5 000	5 000	5 000	5 000
Styrket kompetanse på barn med særskilte behov i skole og AKS	5 000	5 000	5 000	5 000
Ungt utenforskap - Sommeraktiviteter for ungdom	1 500	0	0	0
Ungt utenforskap - Sommerskolen	11 000	11 000	11 000	11 000
Sum Nye tiltak	**75 500**	**68 000**	**68 000**	**68 000**
Endringer	**116 816**	**174 859**	**168 259**	**62 959**
Ramme 2027-2030	**13 459 741**	**13 385 128**	**13 194 045**	**13 088 745**

Vedtak forrige periode

Avslutte kontrakt med Klimahuset

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 1,7 mill. som følge av avslutning av kontrakten med Klimahuset.

Avvikle skolemuseet

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 1,4 mill. knyttet til avvikling av formidlingstilbudet ved Oslo skolemuseum.

Avvikling av frikjøpte veiledere og prosjektgruppe Stødig

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 4,8 mill. knyttet til å avvikle frikjøp av veiledere fra skolene i prosjektet Stødig.

Demografikompensasjon grunnskole

I vedtatt budsjett for 2026 ble demografikompensasjon for grunnskole innarbeidet med en reduksjon fra 2026 på 79,1 mill. i 2027, 174,3 mill. i 2028 og 303,0 mill. i 2029.

Ellingsrudåsen skole - transport av elever

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 på 9 mill. i 2029 og 2030 knyttet til transport til erstatningslokaler for elever ved Ellingsrudåsen skole.

Generell rammeendring Grunnskolen (kap. 210)

Tidligere vedtatt rammeendring på 13,0 mill. 2027, -32,5 mill. i 2028 og -85,8 mill. i 2029 og 2030.

Grønt skolegårdsløft

Ettårig bevilgning som ikke er videreført fra 2027.

Inndragning av husleiemidler grunnskoler

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon i husleiemidler fra skolene Stovner skole, Lilleborg skole, Ellingsrud skole, Bryn skole og Rustad skole AKS-bygget, på 4,4 mill. i 2027 og 4,0 mill. fra 2028.

Korrigert/oppdatert bevilgningsbehov jf bestillingsoversikten kap 210

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 på 71,2 mill. i 2027 og 101,3 mill. fra 2028 til skoleprosjekter iht. bestillingsoversikten. Bestillingsoversikten viser foreslåtte og vedtatte investeringsprosjekter som planlegges ferdigstilt i skolebehovsplanen.

Lambertseter skole - midlertidig paviljong

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 64,8 mill. i bevilgingen til midlertidige erstatningslokaler for Lambertseter skole.

Lilleborg skole - transport av elever

Ettårig bevilgning i 2026 som ikke er videreført fra 2027.

Midlertidige løsninger for Engebråten og Klemetsrud

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 på 15,4 mill. for erstatningsplasser ved Engebråten skole og Klemetsrud skole.

Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 Grunnskolen

Tidligere vedtatt overføring fra kap. 208 til kap. 210 på 48,8 mill. i 2027 og 2028 og 39,3 mill. 2029 og 2030 til etablering av midlertidige paviljonger ved Midtstuen skole og Bryn skole.

Overføring fra kap. 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens budsjettkapitler

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 i husleiemidler på Utdanningsetatens budsjettkapitler 210, 230 og 294.

Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til kapittel 210 Grunnskolen

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 12 mill. knyttet til overføringer fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kapittel 210 Grunnskolen for prosjekter med budsjettvirkning i kommende økonomiplanperiode.

Paviljonger Bryn og Midtstuen - korreksjon

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 på 3 mill. i 2029 i bevilgningen til paviljongprosjektene ved Bryn skole og Midtstuen skole.

Stovner skole – midlertidig paviljong

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 på 1 mill. i 2027 og 8 mill. i 2028 i bevilgningen til midlertidig paviljong ved Stovner skole.

Trykte læremidler 1. til 10. trinn

Ettårig bevilgning i 2026 som ikke er videreført fra 2027.

Andre tekniske justeringer

Husleie Økern skole - nybygg

Det er inngått leieavtale med Oslobygg KF for Økern skole som medfører behov for bevilgning av midler til husleie i økonomiplanperioden. Ungdomsskolen med tilhørende flerbrukshall og barnehage planlegges ferdigstilt til skolestart 2027.

Oppdatert beregning av demografikompensasjon grunnskole

Beregningen av demografikompensasjon er justert ut fra faktiske folketall per 01.01.2026 og oppdaterte tall for gjennomsnittskostnad per elev. Det blir foretatt nye elevtellinger 01.10.2026, og beløpene vil derfor bli justert i tilleggsinnstillingen.

Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 og kap 230

Det foreslås å overføre totalt 30,6 mill. i 2027 fra kapittel 208 Avsetning husleier skole. Av dette beløpet foreslås det overført 22,3 mill. til kapittel 210 Grunnskolen for Ellingsrud skole og Marienlyst skole, og 8,3 mill. til kapittel 230 Videregående skole for innleie av undervisningslokaler i Gjerdrums vei 4.

For senere år foreslås det overføring fra kap 208 til kap. 210 Grunnskolen på 42,2 mill i 2028, 2029 og 2030 for de overnevnte skolene. I tillegg til dette foreslås det overføring fra kap. 208 til kap. 230 Videregående skole av 8,3 mill. i 2028, 2029 og 2030.

Reduksjon av bevilgning for kapitalleie på kap 210

Det foreslås reduksjon i bevilgning på kap. 210 Grunnskolen på 20,9 mill i 2027 som følge av bortfall av kapitalleie for eldre idrettshaller og reduksjon av kapitalleie for Lambertseter skole som er under rehabilitering.

Stovner vgs - paviljong

Budsjettrammen til en paviljong ved Stovner videregående skole ble i sin tid plassert på kapittel 210 Grunnskolen. Rammen utgjør 3,5 mill. årlig og foreslås overført fra kapittel 210 Grunnskolen til kapittel 230 Videregående skoler.

Veiledning av nyutdannede lærere i skole og barnehage

Gjennom forliket om statsbudsjettet for 2026 ble det besluttet å innlemme det øremerkede tilskuddet til veiledning for nyutdannede lærere og barnehagelærere i rammetilskuddet til kommunene. I revidert budsjett 2026 ble kapittel 210 Grunnskole økt med 13,1 mill. til veiledning for nyutdannede lærere, mens kapittel 270 ble økt med 7,9 mill. til veiledning for nyutdannede barnehagelærere. Midlene legges inn med varig virkning fra 2027, slik at nyutdannede lærere i skole og barnehage fortsatt kan få kyndig veiledning når de starter i yrket.

Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)

I budsjettet for 2026 ble kap. 200 Utdanningsetaten redusert med 37,4 mill. på grunn av reduserte utgifter til Oslo pensjonsforsikring. Trekket viderefordeles til de andre kapitlene i økonomiplanen i henhold til påløpt pensjonspremie.

Nye tiltak

Flere plasser i byomfattende spesialgrupper

Byrådet foreslår 16 mill. i 2027 og 14 mill. fra 2028 til etablering og drift av 16 nyopprettede plasser i byomfattende spesialgrupper. Plasser for barn med autismespekterforstyrrelse skal prioriteres, og plassene skal fordeles mellom barnetrinn og ungdomstrinn.

Mer læring i skolen - Forsterket opplæring og tilpasset undervisning i matematikk på mellom- og ungdomstrinn

For mange elever går ut av skolen uten å kunne regne godt nok. Matematikk er et fag hvor det er store forskjeller i hvilket kunnskapsgrunnlag elevene har med seg fra før. Byrådet foreslår derfor 10 mill. til å styrke matematikkopplæringen i Osloskolen. Tiltaket skal muliggjøre økt kapasitet på skolene til pedagogisk differensiering i matematikk på mellom- og ungdomstrinnet.

Mer læring i skolen - Skolebibliotek

Byrådet ønsker å videreutvikle fjorårets satsing på skolebibliotek. Byrådet foreslår å sette av ytterligere 5 mill. til å styrke skolebibliotekene. Midlene kan gå til innkjøp av mer og variert litteratur for barn og unge eller ansettelse av skolebibliotekarer.

Oppskalering av talentsatsing og tilbud til elever med stort læringspotensial

Byrådet ønsker å bevilge 5 mill. til videre talentsatsing i Osloskolen og ytterligere 5 mill. til en søkbar ordning slik at skolene kan opprette tilrettelagte tilbud for elever med stort læringspotensial lokalt.

Midlene skal gi økt kompetanse hos ansatte til å drive god tilpasset opplæring for elever med høyt læringspotensial, elever som har et særskilt talent og interesser og utvide tilbudet til elever på mellomtrinnet. Byrådet mener dette er et viktig steg i retning av en god og varig satsing på ulike talenttilbud i Osloskolen.

Realfagsbussen – for økt rekruttering, motivasjon og læringslyst

Byrådet vil øke motivasjonen og læringsutbyttet til elevene i grunnskolen. Fallende motivasjon i løpet av grunnskolen, svake resultater i matematikk og naturfag, og manglende rekruttering til realfagene i videregående opplæring er et samfunnsproblem vi må ta på alvor. Byrådet ønsker derfor å forsterke den flerårige realfagssatsingen fra revidert budsjett 2026 med 12 mill. i 2027, deretter 8 mill. i 2028 og 2029. Midlene skal gå til å etablere Realfagsbussen, som skal tilby en mobil læringsarena med realfaglige aktiviteter, materiell og opplegg for skolene i Oslo fra og med skoleåret 2027/28.

Realfagssatsing - realfagskompetanse

Byrådet foreslår å bevilge 5 mill. til å øke elevenes kompetanse i realfag. Dette er en videreføring av byrådets realfaglige kompetanseløft i revidert budsjett 2026 for ansatte i grunnskole og videregående skole. Lærere i Osloskolen har allerede tilbud om kompetanseutvikling hos blant annet Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen (Matematikksenteret). Med 5 mill. ekstra gir vi enda flere lærere mulighet til å utvikle sin fagkompetanse hos eksterne aktører.

Styrket kompetanse på barn med særskilte behov i skole og AKS

Behovet for nok og riktig kompetanse i møte med barn og unge med særskilte behov er stort. Byrådet vil gi ansatte i skole og AKS mulighet til å styrke sin kompetanse på dette området. I byrådets strategi for individuell tilrettelagt opplæring (ITO) er styrket kompetanse en hovedprioritet for å gi alle elever et godt skoletilbud. Det understrekes at en styrking av den spesialpedagogiske kompetansen i skole og AKS er avgjørende for å realisere strategien mål om en mer inkluderende opplæring for elever med ITO.

Byrådet setter av 5 mill. til styrket kompetanse på barn med særskilte behov i skole og AKS.

Ungt utenforskap - Sommeraktiviteter for ungdom

Byrådet foreslår 1,5 mill. til sommeraktiviteter for ungdom som står i fare for å falle ut av skolen. Byrådet har tidligere økt kapasiteten på Guttas Campus for å motvirke ungt utenforskap og vil styrke slike tilbud.

Ungt utenforskap - Sommerskolen

Sommerskolen fortsetter å være et svært populært sommertilbud i Oslo kommune år etter år. Sommerskolen tilbyr spennende og lærerike kurs til elever på 1.-10. trinn over hele byen, i tillegg til å muliggjøre sommerjobb for mange unge i byen. Byrådet foreslår å styrke Sommerskolen med 10 mill. Midlene skal sørge for at flere barn og unge får tilbud om plass i de aktuelle ukene på sommeren. I tillegg vil byrådet styrke Sommerskolen med ytterligere 1 mill. Midlene skal gi flere unge muligheter for å jobbe på Sommerskolen.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	8 261 991	8 482 781	8 739 463
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 865 033	1 180 929	1 371 658
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 321 978	3 833 470	3 966 403
Overføringsutgifter	257 726	230 027	240 148
Finansutgifter	72 135	0	0
Sum Driftsutgifter	**13 778 863**	**13 727 207**	**14 317 672**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-434 818	-26 262	-27 418
Refusjoner	-1 020 758	-487 069	-508 500
Overføringsinntekter	-59 171	-308 441	-322 013
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-14 368	0	0
Sum Driftsinntekter	**-1 529 114**	**-821 772**	**-857 931**
Sum	12 249 748	12 905 435	13 459 741

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
210	Kommunalt foreldreutvalg	682	706	737	2 125
Sum		**682**	**706**	**737**	**2 125**

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (UTD)

Ansvarsområde

På kapitlet budsjetteres utgifter til Aktivitetsskolen.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	90,5 %	93,4 %	94,1 %	94,7 %
Korrigerte brutto driftsutgifter til sfo, per kommunale bruker (kr)	42 256	44 747	48 967	49 876

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**917 472**	**917 472**	**917 472**	**917 472**
Vedtak forrige periode				
Erstatte gratis deltidsplass i AKS på 4. trinn med inntektsbasert ordning	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Generell rammeendring Aktivitetsskolen (kap. 211)	4 005	-2 357	-8 470	-8 470
Sum Vedtak forrige periode	**-45 995**	**-52 357**	**-58 470**	**-58 470**
Vedtak forrige periode	**-45 995**	**-52 357**	**-58 470**	**-58 470**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**871 477**	**865 115**	**859 002**	**859 002**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**37 016**	**37 016**	**37 016**	**37 016**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**37 016**	**37 016**	**37 016**	**37 016**
Andre tekniske justeringer				
Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)	-10 293	-10 293	-10 293	-10 293
Sum Andre tekniske justeringer	**-10 293**	**-10 293**	**-10 293**	**-10 293**
Endringer	**-10 293**	**-10 293**	**-10 293**	**-10 293**
Ramme 2027-2030	**898 200**	**891 838**	**885 725**	**885 725**

Vedtak forrige periode

Erstatte gratis deltidsplass i AKS på 4. trinn med inntektsbasert ordning

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 50 mill. på kap. 211 som følge av innføring av en inntektsbasert ordning for gratis deltidsplass i AKS på 4. trinn fra høsten 2026.

Generell rammeendring Aktivitetsskolen (kap. 211)

Tidligere vedtatt rammeendring på kapittel 211 Aktivitetsskolen med 4,0 mill. i 2027, -2,4 mill. i 2028 og -8,5 mill. i 2029 og 2030.

Andre tekniske justeringer

Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)

I budsjettet for 2026 ble kap. 200 Utdanningsetaten redusert med 37,4 mill. på grunn av reduserte utgifter til Oslo pensjonsforsikring. Trekket viderefordeles til de andre kapitlene i økonomiplanen i henhold til påløpt pensjonspremie.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	1 257 659	841 396	866 794
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	101 541	193 862	154 373
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2 373	7 107	7 420
Overføringsutgifter	12 050	12 088	12 620
Finansutgifter	593	0	0
Sum Driftsutgifter	**1 374 217**	**1 054 453**	**1 041 207**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-309 935	-55 745	-58 197
Refusjoner	-79 693	-81 236	-84 810
Overføringsinntekter	-272	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-389 899**	**-136 981**	**-143 007**
Sum	984 318	917 472	898 200

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Videregående skoler (UTD)

Ansvarsområde

Kapitlet gjelder i hovedsak ressurstildeling til skolene, bygningsrelaterte utgifter og sentrale avsetninger.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall elever ved fylkeskommunale videregående skoler	18 174	18 785	19 865	20 492
Antall elever per lærerårsverk (fylkeskommunale skoler)	11,6	10,8	10,9	10,0
Antall avvik - vold/trusler (grunnskoler og vgs)	4 964	5 624	7 835	10 364
Antall ungdommer som er registrert i oppfølgingstjenesten (OT) i målgruppen (juni-tall)	831	936	912	2 692

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**4 615 864**	**4 615 864**	**4 615 864**	**4 615 864**
Vedtak forrige periode				
Avvikle karriereveiledning	-500	-500	-500	-500
Demografikompensasjon videregående opplæring	18 600	15 400	-10 500	-10 500
Generell rammereduksjon Videregående skoler (kap. 230)	-19 074	-38 926	-58 029	-58 029
Korrigert/oppdatert bevilgningsbehov jf bestillingsoversikten kap 230	10 600	10 600	10 600	10 600
Overføring fra kap. 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens budsjettkapitler	22 800	22 800	22 800	22 800
Redusere karriereenhetene	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Vedtak forrige periode	**30 426**	**7 374**	**-37 629**	**-37 629**
Vedtak forrige periode	**30 426**	**7 374**	**-37 629**	**-37 629**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**4 646 290**	**4 623 238**	**4 578 235**	**4 578 235**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**199 443**	**199 443**	**199 443**	**199 443**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**199 443**	**199 443**	**199 443**	**199 443**
Andre tekniske justeringer				
Midtkuben - Kabelgata 22	11 500	11 500	11 500	11 500
Oppdatert beregning av demografikompensasjon vgs	1 000	800	-700	-27 400
Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 og kap 230	8 302	8 312	8 312	8 312
Stovner vgs - paviljong	3 500	3 500	3 500	3 500
Ungt entreprenørskap	1 000	1 000	1 000	1 000
Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)	-3 683	-3 683	-3 683	-3 683
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**21 619**	**21 429**	**19 929**	**-6 771**
Endringer	**21 619**	**21 429**	**19 929**	**-6 771**
Ramme 2027-2030	**4 867 352**	**4 844 110**	**4 797 607**	**4 770 907**

Vedtak forrige periode

Avvikle karriereveiledning

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 0,5 mill. som gjelder avvikling av tilbudet om videreutdanning i karriereveiledning.

Demografikompensasjon videregående opplæring

I vedtatt budsjett for 2026 ble demografikompensasjonen i vgs. innarbeidet med endring på 18,6 mill. i 2027, 15,4 mill. i 2028 og -10,5 mill. 2029 og 2030.

Generell rammereduksjon Videregående skoler (kap. 230)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kapittel 230 Videregående skoler er på 19,1 mill. i 2027, økende til 58,0 mill. i 2029.

Korrigert/oppdatert bevilgningsbehov jf bestillingsoversikten kap 230

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 til 2027 på 10,6 mill. ut fra bestillingsoversikten på kap. 230. Bestillingsoversikten viser foreslåtte og vedtatte investeringsprosjekter som planlegges ferdigstilt i skolebehovsplanen.

Overføring fra kap. 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens budsjettkapitler

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 i husleiemidler på Utdanningsetatens budsjettkapitler 210, 230 og 294.

Redusere karriereenhetene

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 2 mill. knyttet til å redusere karriereenhetene fra 5,25 årsverk til 2 årsverk.

Andre tekniske justeringer

Midtkuben - Kabelgata 22

Kabelgata 22 (Midtkuben) var tidligere i bruk i voksenopplæringen, men er nå i bruk til videregående opplæring under Kuben vgs. Det er behov for en varig overføring av tilhørende budsjettramme på 11,5 mill. fra kapittel 294 Voksenopplæring til kapittel 230 Videregående skoler.

Oppdatert beregning av demografikompensasjon vgs

Beregningen av demografikompensasjon er justert ut fra faktiske folketall per 01.01.2026 og oppdaterte tall for gjennomsnittskostnad per elev. Det blir foretatt nye elevtellinger 01.10.2026, og beløpene vil derfor bli justert i tilleggsinnstillingen.

Overføring fra kap 208 Avsetning husleier skoler til kap 210 og kap 230

Det foreslås å overføre totalt 30,6 mill. i 2027 fra kapittel 208 Avsetning husleier skole. Av dette beløpet foreslås det overført 22,3 mill. til kapittel 210 Grunnskolen for Ellingsrud skole og

Marienlyst skole, og 8,3 mill. til kapittel 230 Videregående skole for innleie av undervisningslokaler i Gjerdrums vei 4.

For senere år foreslås det overføring fra kap 208 til kap. 210 Grunnskolen på 42,2 mill. i 2028, 2029 og 2030 for de overnevnte skolene. I tillegg til dette foreslås det overføring fra kap. 208 til kap. 230 Videregående skole av 8,3 mill. i 2028, 2029 og 2030.

Stovner vgs - paviljong

Budsjettrammen til en paviljong ved Stovner videregående skole ble i sin tid plassert på kapittel 210 Grunnskolen. Rammen utgjør 3,5 mill. årlig og foreslås overført fra kapittel 210 Grunnskolen til kapittel 230 Videregående skoler.

Ungt entreprenørskap

Det er overført 1 mill. til Ungt entreprønørskap fra kap. 455 Næringsutvikling til kap. 230 Videregående skoler.

Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)

I budsjettet for 2026 ble kap. 200 Utdanningsetaten redusert med 37,4 mill. på grunn av reduserte utgifter til Oslo pensjonsforsikring. Trekket viderefordeles til de andre kapitlene i økonomiplanen i henhold til påløpt pensjonspremie.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	2 729 991	3 164 912	3 312 778
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	757 933	153 890	300 228
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	883 292	1 367 710	1 328 102
Overføringsutgifter	120 812	175 482	183 203
Finansutgifter	35 703	0	0
Sum Driftsutgifter	**4 527 730**	**4 861 994**	**5 124 311**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-119 872	-50 621	-52 848
Refusjoner	-270 748	-195 509	-204 111
Overføringsinntekter	-12 703	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-13 847	0	0
Sum Driftsinntekter	**-417 170**	**-246 130**	**-256 959**
Sum	4 110 561	4 615 864	4 867 352

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
230	Ungt entreprenørskap	742	768	1 802	3 312
Sum		**742**	**768**	**1 802**	**3 312**

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Fagopplæring (UTD)

Ansvarsområde

Utgiftene på kapitlet går til å dekke lærlingtilskudd og andre utgifter knyttet til Fagopplæringen.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall lærlinger, bostedsfylke Oslo	2 521	2 451	2 272	2 395
herav lærlinger med rett, bostedsfylke Oslo	1 809	1 793	1 687	1 827
Antall lærlinger, læreplassfylke	3 966	3 995	4 095	0
Antall beståtte fag- og svenneprøver	1 800	1 633	1 590	1 596
Antall nye lærekontrakter i kommunens virksomheter	319	284	305	326
Andel primærsøkere fra Oslo med ungdomsrett til yrkesfaglige utdanningsprogram ordinære vg1	27,1 %	24,6 %	26,4 %	25,0 %

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**248 496**	**248 496**	**248 496**	**248 496**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Fagopplæring (kap. 231)	-581	-1 076	-1 686	-1 686
Skole på byggeplass – bedre gjennomføring på yrkesfag	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Økt refusjon fra hjemfylker for administrative kostnader knyttet til lærlinger	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum Vedtak forrige periode	**-7 581**	**-8 076**	**-8 686**	**-8 686**
Vedtak forrige periode	**-7 581**	**-8 076**	**-8 686**	**-8 686**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**240 915**	**240 420**	**239 810**	**239 810**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**12 101**	**12 101**	**12 101**	**12 101**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**12 101**	**12 101**	**12 101**	**12 101**
Andre tekniske justeringer				
Tiltak for å styrke arbeidet med flere læreplasser	45 800	45 800	45 800	45 800
Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)	-219	-219	-219	-219
Sum Andre tekniske justeringer	**45 581**	**45 581**	**45 581**	**45 581**
Endringer	**45 581**	**45 581**	**45 581**	**45 581**
Ramme 2027-2030	**298 597**	**298 102**	**297 492**	**297 492**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Fagopplæring (kap. 231)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kapittel 231 Fagopplæring er på 0,6 mill. i 2027, økende til 1,7 mill. i 2029.

Skole på byggeplass – bedre gjennomføring på yrkesfag

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 4 mill. i bevilgningen til det fireårige prosjektet *Skole på byggeplass.*

Økt refusjon fra hjemfylker for administrative kostnader knyttet til lærlinger

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en reduksjon fra 2026 til 2027 på 3 mill. som skal realiseres gjennom å kreve refusjon fra hjemfylker for administrative kostnader knyttet til lærlinger bosatt utenfor Oslo.

Andre tekniske justeringer

Tiltak for å styrke arbeidet med flere læreplasser

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2026 vedtok Stortinget å innlemme det øremerkede tilskuddet til tiltak for å styrke arbeidet med flere læreplasser i rammetilskuddet til kommunene. I revidert budsjett 2026 ble Oslos andel på 45,8 mill., lagt til kap. 231 Fagopplæring. Økningen videreføres på varig basis fra 2027 for å legge til rette for videreføring av tiltakene som har vært finansiert av det øremerkede tilskuddet.

Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)

I budsjettet for 2026 ble kap. 200 Utdanningsetaten redusert med 37,4 mill. på grunn av reduserte utgifter til Oslo pensjonsforsikring. Trekket viderefordeles til de andre kapitlene i økonomiplanen i henhold til påløpt pensjonspremie.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	55 308	35 151	36 423
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	54 531	58 519	103 668
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	315 426	272 748	284 748
Overføringsutgifter	2 653	702	733
Sum Driftsutgifter	**427 918**	**367 120**	**425 572**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-907	-595	-621
Refusjoner	-176 570	-118 029	-126 354
Overføringsinntekter	-18	0	0
Sum Driftsinntekter	**-177 495**	**-118 624**	**-126 975**
Sum	250 423	248 496	298 597

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Fagskoleopplæring (UTD)

Ansvarsområde

Fagskolen finansieres av statlig driftstilskudd, men på kap. 250 budsjetteres utgifter til husleie for Fagskolen.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**16 612**	**16 612**	**16 612**	**16 612**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**16 612**	**16 612**	**16 612**	**16 612**
Ramme 2027-2030	**16 612**	**16 612**	**16 612**	**16 612**

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	54 263	43 463	45 307
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	31 398	4 538	4 737
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	148	22 231	23 209
Overføringsutgifter	186 449	45 042	47 023
Sum Driftsutgifter	**272 258**	**115 274**	**120 276**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-1 960	0	0
Refusjoner	-11 235	-98 662	-103 664
Overføringsinntekter	-251 812	0	0
Sum Driftsinntekter	**-265 008**	**-98 662**	**-103 664**
Sum	7 251	16 612	16 612

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Barnehagemyndigheten (UTD)

Ansvarsområde

Kapitlet består av inntekter og utgifter knyttet til myndighetsoppgaver på barnehageområdet, herunder tilskudd til private barnehager og foreldrebetaling i kommunale barnehager.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**3 405 882**	**3 405 882**	**3 405 882**	**3 405 882**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Barnehagemyndigheten (kap. 270)	0	0	-19 990	-19 990
Sum Vedtak forrige periode	**0**	**0**	**-19 990**	**-19 990**
Vedtak forrige periode	**0**	**0**	**-19 990**	**-19 990**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**3 405 882**	**3 405 882**	**3 385 892**	**3 385 892**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**150 128**	**150 128**	**150 128**	**150 128**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**150 128**	**150 128**	**150 128**	**150 128**
Andre tekniske justeringer				
Aktivitetsendringer i private barnehager	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000
Veiledning av nyutdannede lærere i skole og barnehage	7 900	7 900	7 900	7 900
Sum Andre tekniske justeringer	**-37 100**	**-37 100**	**-37 100**	**-37 100**
Endringer	**-37 100**	**-37 100**	**-37 100**	**-37 100**
Ramme 2027-2030	**3 518 910**	**3 518 910**	**3 498 920**	**3 498 920**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Barnehagemyndigheten (kap. 270)

Tidligere vedtatt rammekutt på kapitlet fra 2029 på 20 mill.

Andre tekniske justeringer

Aktivitetsendringer i private barnehager

Budsjettrammen på kap. 270 Barnehagemyndigheten foreslås redusert med 45 mill. grunnet nedgang i antall heltidsekvivalenter i private barnehager i 2025.

Veiledning av nyutdannede lærere i skole og barnehage

Gjennom forliket om statsbudsjettet for 2026 ble det besluttet å innlemme det øremerkede tilskuddet til veiledning for nyutdannede lærere og barnehagelærere i rammetilskuddet til kommunene. I revidert budsjett 2026 ble kapittel 210 Grunnskole økt med 13,1 mill. til veiledning for nyutdannede lærere, mens kapittel 270 ble økt med 7,9 mill. til veiledning for nyutdannede barnehagelærere. Midlene legges inn med varig virkning fra 2027, slik at nyutdannede lærere i skole og barnehage fortsatt kan få kyndig veiledning når de starter i yrket.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	0	45	47
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	175 054	190 925
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	3 536 281	3 646 878
Sum Driftsutgifter	**0**	**3 711 380**	**3 837 850**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	0	-305 498	-318 940
Refusjoner	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**0**	**-305 498**	**-318 940**
Sum	0	3 405 882	3 518 910

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
227020	Pensjonstilskudd til private barnehager	11 900
	Sum	**11 900**

Bydelsoppgaver (UTD)

Ansvarsområde

Kapitlet omfatter investeringsbevilgninger på barnehageområdet, herunder utgifter til inventar og utstyr i nye og rehabiliterte kommunale barnehager.

Voksenopplæring (UTD)

Ansvarsområde

Kapitlet gjelder utgifter til Voksenopplæringen.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall deltakere i grunnskoleopplæring for voksne	1 637	1 503	1 199	1 169
Antall deltakere som får individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) for voksne	554	560	570	496
Antall deltakere i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	2 981	3 360	4 152	3 691
Antall deltakere i videregående opplæring for voksne	1 712	2 529	2 932	2 856
Andel flyktninger som har oppstart i norskopplæring innen 3 mnd. etter registrering	81,4 %	78,9 %	65,0 %	0,0 %

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**545 969**	**545 969**	**545 969**	**545 969**
Vedtak forrige periode				
Generell rammeendring Voksenopplæring (kap. 294)	-5 137	-10 389	-15 369	-15 369
Overføring fra kap. 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens budsjettkapitler	-1 750	-4 200	-4 200	-4 200
Sum Vedtak forrige periode	**-6 887**	**-14 589**	**-19 569**	**-19 569**
Vedtak forrige periode	**-6 887**	**-14 589**	**-19 569**	**-19 569**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**539 082**	**531 380**	**526 400**	**526 400**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**22 571**	**22 571**	**22 571**	**22 571**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**22 571**	**22 571**	**22 571**	**22 571**
Andre tekniske justeringer				
Midtkuben - Kabelgata 22	-11 500	-11 500	-11 500	-11 500
Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)	-1 732	-1 732	-1 732	-1 732
Sum Andre tekniske justeringer	**-13 232**	**-13 232**	**-13 232**	**-13 232**
Nye tiltak				

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Flere i jobb - Arbeids- og bransjerettet norskopplæring	8 000	4 000	4 000	0
Flere i jobb - Norskopplæring i sommerferien	600	600	600	600
Sum Nye tiltak	**8 600**	**4 600**	**4 600**	**600**
Endringer	**-4 632**	**-8 632**	**-8 632**	**-12 632**
Ramme 2027-2030	**557 021**	**545 319**	**540 339**	**536 339**

Vedtak forrige periode

Generell rammeendring Voksenopplæring (kap. 294)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kap. 294 Oslo Voksenopplæring på 5,1 mill. i 2027, økende til 15,4 mill. i 2029.

Overføring fra kap. 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens budsjettkapitler

I vedtatt budsjett for 2026 ble det innarbeidet en økning fra 2026 i husleiemidler på Utdanningsetatens budsjettkapitler 210, 230 og 294.

Andre tekniske justeringer

Midtkuben - Kabelgata 22

Kabelgata 22 (Midtkuben) var tidligere i bruk i voksenopplæringen, men er nå i bruk til videregående opplæring under Kuben vgs. Det er behov for en varig overføring av tilhørende budsjettramme på 11,5 mill. fra kapittel 294 Voksenopplæring til kapittel 230 Videregående skoler.

Viderefordeling av utgifter til Oslo pensjonsforsikring (OPF)

I budsjettet for 2026 ble kap. 200 Utdanningsetaten redusert med 37,4 mill. på grunn av reduserte utgifter til Oslo pensjonsforsikring. Trekket viderefordeles til de andre kapitlene i økonomiplanen i henhold til påløpt pensjonspremie.

Nye tiltak

Flere i jobb - Arbeids- og bransjerettet norskopplæring

Byrådet ønsker å fremme økt sysselsetting og bedre integrering av flyktninger. Byrådet foreslår derfor 8 mill. i 2027 og 4 mill. i 2028 og 2029 til arbeids- og bransjerettet norskopplæring for flyktninger.

Flere i jobb - Norskopplæring i sommerferien

Byrådet foreslår å sette av 0,6 mill. for å gi norskopplæring i sommerferien til flyktninger med kollektiv beskyttelse.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	830 853	726 780	755 878
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	296 339	150 647	149 012
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	46 516	67 368	68 505
Overføringsutgifter	37 898	45 106	47 091
Finansutgifter	2	0	0
Sum Driftsutgifter	**1 211 608**	**989 901**	**1 020 486**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-432 111	-114 661	-119 706
Refusjoner	-111 124	-329 271	-343 759
Overføringsinntekter	-10 516	0	0
Sum Driftsinntekter	**-553 751**	**-443 932**	**-463 465**
Sum	657 857	545 969	557 021

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Byutvikling (BYU)

Sektoransvar

Byrådsavdeling for byutvikling (BYU) med underliggende virksomheter utgjør sektoren Byutvikling. Byutvikling har det overordnede ansvaret for planlegging og oppfølging innenfor arealforvaltning, byggesaker, kulturminnevern, arkitekturpolitikk, byutvikling, eiendomsforvaltning, eiendomserverv og eiendomsutvikling. I tillegg inkluderer sektoren kommunale foretak som forvalter kommunale boliger, bygger og forvalter kommunale formålsbygg, samt foretaket som driver havnevirksomheten.

Sektoren omfatter i 2027 fire etater og tre kommunale foretak.

Hovedtall på sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype	Dok 3/2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Driftsutgifter	1 153,9	1 216,1	1 200,7	1 186,8	1 179,2
Driftsinntekter	-596,7	-626,1	-631,1	-634,1	-634,1
Totalsum	**557,2**	**589,9**	**569,6**	**552,7**	**545,1**

Byrådets ambisjon for sektoren

For å nå målet om at Oslo skal gi alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv skal Byutvikling legge til rette for at flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg. Gjennom å planavklare nye områder for byutvikling, behandle reguleringsplaner og byggesaker kan flere flytte inn i egen bolig. Oslo utvikler egen eiendomsportefølje for å styrke gjennomføring av ønsket byutvikling.

For å nå målet om at Oslo skal være grønn og levende vil Byutvikling arbeide for at Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn utvikles og er godt ivaretatt. Arealplanlegging og arealforvaltning er gode verktøy for å utvikle en klimarobust by med redusert klimautslipp. Byrådet vil fortsette med utslippskutt og utvikling av miljøvennlige løsninger, spesielt innen bygg og sjøtransport. Bærekraftige byggeprosjekter og initiativer som reduserer klimagassutslippene fra byens havn og andre kommunale eiendommer er inkludert i dette. Kommunen har stor innkjøpsmakt som kan være med å bidra til teknologisk utvikling og klima- og miljøriktige løsninger.

For å nå målet om at Oslo er nyskapende og attraktiv vil Byutvikling arbeide for at Oslo har gode stedskvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs. Positiv stedsidentitet utvikles gjennom gode private og offentlige byrom med kulturminner som identitetsmarkører.

For å nå målet om at Oslo er åpen, inkluderende og trygg vil Byutvikling arbeide for at byområder og nabolag er gode, trygge og inkluderende. Bevissthet rundt utforming av nye byutviklingsområder skaper attraktive og gode nabolag.

For å nå målet om at Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester vil Byutvikling arbeide for at saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning. Oslo tilrettelegger for offentlig infrastruktur ved utvikling av nye byområder og tilgang på arealer for å dekke kommunens behov. Byrådet jobber også for en forsvarlig forvaltning og bærekraftig utvikling av eiendommer og effektiv drift av eksisterende bygg.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg	Resterende boligpotensiale i områdereserven	43 987	43 259	36 000
		Antall boliger foreslått regulert	5 436	1 604	3000
		Antall vedtatte reguleringsplaner der det er lagt ned midlertidig forbud mot tiltak	3	3	2
		Boligpotensial på eiendom foreslått solgt - antall boliger	0	200	200
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn er godt ivaretatt				
		Reduksjon i antall tonn CO2-ekvivalenter på kommunale deponier	21 545	21 555	18 200
	2.2 Oslo har løsningen for å redusere utslipp fra bygg, avfall og sjøtransport og stimulere til utvikling av sirkulære verdikjeder				
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo har gode stedskvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs	Gjennomførte tiltak på kommunens ledige bygg (revet, solgt, rehabilitert/utleid)	33	43	20
		Antall saker i Rådet for byarkitektur	14	14	16
		Revidere fredningsstrategien			50% ferdig i 2027
		Utarbeide strategi for Gul liste arbeid			Ferdig i 2027
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Byområder og nabolag er gode, trygge og inkluderende				
		Antall områdeplaner oversendt til politisk behandling	2	1	2
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte	5.1 Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og				

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
og sammenhengende tjenester	brukertilpasset med god medvirkning				
		Byggesak - lovbestemt frist 3 uker	2,3 uker	2,6 uker	3 uker
		Byggesak lovbestemt frist 12 uker	8,4 uker	7,6 uker	12 uker
		Innsendt plan - offentlig ettersyn - lovbestemt frist 12 uker	8,8 uker	10,2 uker	12 uker
		Antall saksbehandlingsdager for svar i saker som skal behandles av Plan- og bygningsetaten	14,1	13,4	30,0
		Antall timer saksbehandlerbetjent kundemottak hos Byantikvaren per uke	11,50	15,00	15,00
		Oppdatere felles prioritering av gjennomføring av byutvikling		Oppdatert i 2025	Hvert annet år
	5.2 Oslo har tilgang på arealer for å dekke kommunens behov	Gjennomført arealbehovskartlegging og forslag til investeringsprogram for eiendomserverv	Regelmessig	Gjennomført	Regelmessig
	5.3 Oslos bygg og anlegg er oppført og forvaltet på en kosteffektiv og miljøvennlig måte				

Tiltak for å nå sektormålene

Flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg

Byutviklingssektoren vil planlegge byutviklingsområder, også i samarbeid med private, og få fortgang i regulering av boliger. Sektoren vil åpne opp flere områder for utvikling samt tilrettelegge for «nærhetsbyer», med tjenestetilbud og mer bymessig utvikling rundt lokale sentre. Sektoren har som mål at det skal reguleres minst 3 000 boliger i året og legge til rette for et godt og variert botilbud til innbyggere i ulike livsfaser, med ulik økonomi og sosial bakgrunn. Sektoren vil utvikle og selge eiendom med fokus på å sikre variert boligtilbud for ulike grupper og legge til rette for ønsket byutvikling og boligbygging.

Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn er godt ivaretatt

Byutviklingssektoren vil sikre klimavennlig arealplanlegging bl.a. gjennom samordnet areal og transportplanlegging, banebasert utvikling og ha klimabestemmelser i reguleringsplaner. Det skal gjenbrukes mer og rives mindre. Byutviklingssektoren vil arbeide for at natur skal få større plass i byen og vil følge opp krav til naturfare og overvannshåndtering. Kulturlandskap, parker og flere grønne flater, trær og åpne bekker er viktig for å skape en klimarobust by, samtidig som det gir trivsel og gode rekreasjonsarealer. Innbyggere og næringsliv er medspillere til en grønnere og mer klimavennlig by.

Byutviklingssektoren vil fremskaffe areal til ulike tiltak med klimaeffekt og fremforhandle utbyggingsavtaler med grunneiere, som bidrar til å sikre finansiering av nødvendig offentlig infrastrukturtiltak som vei- og sykkelanlegg, parker, plasser, bekkeåpninger mv. Byutviklingssektoren vil videre sikre god forvaltning av tidligere avfallsdeponier og redusere utslipp av deponigass.

Oslo har løsningene for å redusere utslipp fra bygg, avfall og sjøtransport og stimulerer til utvikling av sirkulære verdikjeder

Byutviklingssektoren vil gjøre kommunens anlegg og eiendommer mer bærekraftig gjennom energieffektivisering og bruk av miljøvennlige materialer. Vi vil også utnytte restmaterialer som en ressurs til nye produkter for å redusere avfall og fremme sirkulærøkonomi.

Oslo har gode stedskvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs

Byutviklingssektoren vil følge opp og videreutvikle arkitekturpolitikken og videreutvikle stedsidentitet i nye og eksisterende nabolag. Transformasjonsområder utvikles med positive stedskvaliteter. Byen skal åpnes mer mot fjorden gjennom å fullføre Fjordbyen, gjennom bl.a. å forsere utviklingen av Filipstad. Bystyret vedtok 21.05.2026 å samle alle utenriksfergene i en felles terminal for internasjonal fergetrafikk i Oslo ved Kongshavn. Hele Hjortnes/Filipstad og Vippetangen blir dermed frigjort til byutvikling, blant annet med store parker og boliger. Byrådet legger til grunn «Den nye fjordbyavtalen» for den videre utviklingen. Hovinbyen skal utvikles med kvalitet i årene som kommer. Det er et mål at sosial og grønn infrastruktur kommer på plass samtidig med boligene.

Byutviklingssektoren er opptatt av å ta vare på vår felles kulturarv. Kulturminner bidrar til å gi stedsidentitet og tidsdybde i byutviklingen. Aktiv bruk av kulturminnene er viktig, og sikrer at kulturminnene blir tatt vare på og er i bruk. Byutviklingssektoren vil at kommunen tar et tydeligere ansvar for bygg av kulturhistorisk verdi og gjennomføre ulike tiltak på kommunens ledige bygg. Kommunale bygg som ikke er i bruk, vurderes solgt.

Byområder og nabolag er gode, trygge og inkluderende

Byutviklingssektoren vil bruke sektorens virkemidler for å sikre at lokalområder og nabolag i byen oppleves som gode og trygge steder å bo og vokse opp. Kommunale bygg og anlegg spiller en viktig rolle i byutviklingen og er viktig for å skape gode lokalområder. Sektoren vil

tilgjengeliggjøre kommunens anlegg for nærmiljøene.

Parker og grøntområder er en nabolagskvalitet, og byutviklingssektoren skal sikre gode parker og grøntområder i byens nabolag. Byutviklingssektoren skal bidra til god bokvalitet og sørge for møteplasser og byrom som er tilgjengelig for alle. Byutvikling skal gjennom bevisst planlegging og utforming skape attraktive byområder og bomiljø.

Byutviklingssektoren vil ivareta samspillet mellom private utbyggingsprosjekter og utviklingen av kommunale bygg og anlegg. Sektoren vil aktivt bruke eiendommer og investeringer for å styrke gjennomføringen av ønsket byutvikling.

Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning

Byutviklingssektoren vil arbeide for å sikre sammenheng mellom omfanget av overordnede planer i utviklingsområdene og nødvendig ressursbehov for gjennomføring av planene. Målsettingen er å sikre koordinert planlegging og gjennomføring og dermed tilrettelegge for økt bolig- og byutvikling. I områder hvor utviklingen ikke går av seg selv, vil byrådet vurdere aktivt bruk av virkemidler for å påvirke utbyggingsretning og utbyggingstakt.

Byutviklingssektoren vil arbeide for å ha en effektiv plan- og byggesaksbehandling. Økt digitalisering skal brukes til å fornye, forenkle og forbedre arbeidsprosesser. Byutviklingssektoren ønsker god dialog med bransjen, brukerne og involvering av innbyggere.

Oslo har tilgang på arealer for å dekke kommunens behov

Byutviklingssektoren vil at formålsbygg og teknisk og grønn infrastruktur kommer på plass så raskt som mulig ved utvikling av nye by- og boligområder. Sektoren oppdaterer løpende oversikt over kommunens egne arealressurser og arealbehov. Byutviklingssektoren fremmer planer som avsetter areal til kommunens egne behov og utvikler kommunens eiendomsportefølje til å dekke fremtidige behov og for å bidra til ønsket bolig- og byutvikling.

Sektoren vil sikre effektiv og god koordinering mellom etater og sektorer som har gjennomføringsansvar i byutviklingen.

Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte

Byutviklingssektoren vil at kommunens bygningsmasse brukes på en hensiktsmessig måte, og at foretakene forvalter realverdiene som eiendommene representerer og er bransjeledende innenfor bærekraft og miljø.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**557 153**	**557 153**	**557 153**	**557 153**
Vedtak forrige periode				
ENØK-støtte til energieffektiviseringstiltak	0	0	-8 333	-8 333
Generell rammereduksjon Byantikvaren	0	0	-244	-244
Generell rammereduksjon Eiendoms- og byfornyelsesetaten	0	0	-1 446	-1 446
Generell rammereduksjon Filipstad infrastruktur	0	0	-81	-81
Generell rammereduksjon Plan- og bygningsetaten	0	0	-3 777	-3 777
Rammekutt administrasjon	500	500	500	500
Rammereduksjon Filipstad infrastruktur	0	-84	-84	-84
Reduserte inntekter plan- og bygningssaker - justering knyttet til prisomregning	0	-4 000	-4 000	-4 000
Samlokalisering av Byantikvaren, Eiendoms- og byfornyelsesetaten og Plan- og bygningsetaten	6 000	-12 000	-14 000	-14 000
Skybruddsplan	-2 000	-4 000	-4 000	-4 000
Spesifisering av tidligere uspesifisert rammereduksjon - Eiendoms- og byfornyelsesetaten	-1 942	-3 737	-3 737	-3 737
Spesifisering av tidligere uspesifisert rammereduksjon - Plan- og bygningsetaten	-4 061	-8 023	-8 023	-8 023
Økt leie i flere leieforhold	-1 000	-2 000	-5 000	-5 000
Sum Vedtak forrige periode	**-2 503**	**-33 344**	**-52 225**	**-52 225**
Vedtak forrige periode	**-2 503**	**-33 344**	**-52 225**	**-52 225**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**554 650**	**523 809**	**504 928**	**504 928**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**25 304**	**25 304**	**25 304**	**25 304**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**25 304**	**25 304**	**25 304**	**25 304**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Byantikvaren	0	0	0	-226
Generell rammereduksjon Eiendoms- og byfornyelsesetaten	0	0	0	-1 785
Generell rammereduksjon Filipstad infrastruktur	0	0	0	-74
Generell rammereduksjon Plan- og bygningsetaten	0	0	0	-3 485
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-5 570**
Andre tekniske justeringer				
Dekning av driftsutgifter knyttet til overtakelse av forvalteransvar	135	135	135	135
Endring pensjon OPF	5 450	5 450	5 450	5 450
Felles regnskapstjeneste	-3 622	-3 622	-3 622	-3 622
Koordinering av innleie av kontorlokaler	4 500	4 500	4 500	4 500
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-249	0	0	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-320	-320	-320	-320
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**5 894**	**6 143**	**6 143**	**6 143**
Nye tiltak				
Oppdatert tallgrunnlag - samlokalisering	-2 400	7 800	9 800	9 800

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Oppfølging av forskrift om krav til nullutslippsløsninger og biogass på bygge- og anleggsplasser	2 000	2 000	2 000	2 000
Planlegging - Hovinbyen	4 000	4 000	4 000	4 000
Satsing på økt aktivitet med eiendomssalg	3 000	3 000	3 000	3 000
Tall Ships Races	2 000	2 000	2 000	0
Sum Nye tiltak	**8 600**	**18 800**	**20 800**	**18 800**
Konkrete innsparingstiltak				
Økning av inntekter fra forvaltede tomter	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Sum Konkrete innsparingstiltak	**-4 500**	**-4 500**	**-4 500**	**-4 500**
Endringer	**9 994**	**20 443**	**22 443**	**14 873**
Ramme 2027-2030	**589 948**	**569 556**	**552 675**	**545 105**

Vedtak forrige periode

ENØK-støtte til energieffektiviseringstiltak

Det ble i budsjett 2025 innarbeidet 5,0 mill. i 2025, deretter 8,3 mill. årlig for årene 2026-2028 til energieffektiviseringstiltak i Oslobyggs eiendomsmasse.

Generell rammereduksjon Byantikvaren

Det ble i budsjett 2026 innarbeidet rammereduksjon på 0,2 mill. i 2029.

Generell rammereduksjon Eiendoms- og byfornyelsesetaten

Det ble i budsjett 2026 innarbeidet rammereduksjon på 1,4 mill. i 2029.

Generell rammereduksjon Filipstad infrastruktur

Det ble i budsjett 2026 innarbeidet rammereduksjon på 0,1 mill. i 2029.

Generell rammereduksjon Plan- og bygningsetaten

Det ble i budsjett 2026 innarbeidet rammereduksjon på 3,8 mill. i 2029.

Rammekutt administrasjon

I forbindelse med behandling av budsjett og økonomiplan for 2026-2029 i bystyret, ble det innarbeidet et rammekutt på administrasjon for enkelte virksomheter for 2026. Dette er i økonomiplan 2027-2030 tilbakeført i virksomhetens ramme.

Rammereduksjon Filipstad infrastruktur

Det ble i budsjett 2025 innarbeidet rammereduksjon på 0,1 mill. i 2025, på 0,3 mill. i 2026 og 2027 og på 0,4 mill. i 2028.

Reduserte inntekter plan- og bygningssaker - justering knyttet til prisomregning

Det ble i budsjett 2026 innarbeidet delvis kompensasjon for Plan- og bygningsetaten ved innføring av ny modell i kommunen for prisomregning, med 8,0 mill. i 2026 og 2027, deretter 4,0 mill. årlig.

Samlokalisering av Byantikvaren, Eiendoms- og byfornyelsesetaten og Plan- og bygningsetaten

Byrådet ville i budsjett 2026 se på mulighet for gevinster av en eventuell samlokalisering av Byantikvaren, Eiendoms- og byfornyelsesetaten og Plan- og bygningsetaten. Fra 01.01.2027 vil Sykehjemsetaten flytte inn, se nytt tiltak om samlokalisering.

Skybruddsplan

Det ble i budsjett 2025 innarbeidet midler til arbeid med skybruddsplan for å kunne tilpasse byen til å være klimarobust mot overvann. Det ble innarbeidet 6,0 mill. årlig i 2025 og 2026, deretter 4,0 mill. i 2027 og 2,0 mill. årlig fom. 2028.

Spesifisering av tidligere uspesifisert rammereduksjon - Eiendoms- og byfornyelsesetaten

Eiendoms- og byfornyelsesetaten håndterer uspesifisert rammereduksjon ved å redusere adm. støttefunksjoner, redusere drift- og forvaltningskostnader og øke enkelte inntekter i egen eiendomsportefølje.

Spesifisering av tidligere uspesifisert rammereduksjon - Plan- og bygningsetaten

Plan- og bygningsetaten håndterer uspesifisert rammereduksjon ved reduksjon på administrative områder, heis, kart og geodata.

Økt leie i flere leieforhold

Eiendoms- og byfornyelsesetaten øker leien på flere tomteleieforhold i takt med markedsutviklingen.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Byantikvaren

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,2 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,2 mill. i 2029, økende til 0,5 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Eiendoms- og byfornyelsesetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 1,8 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 1,9 mill. i 2027, økende til 7,0 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Filipstad infrastruktur

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,1 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,1 mill. i 2028, økende til 0,2 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Plan- og bygningsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 3,5 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 4,0 mill. i 2027, økende til 15,3 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Dekning av driftsutgifter knyttet til overtakelse av forvalteransvar

I budsjett 2026 ble seksjon i Millskvartalet overført fra Oslobygg KF til Eiendoms- og byfornyelsesetaten. Seksjonen var tidligere tiltenkt barnehage og er et råbygg uten avklart fremtidig bruk. Estimerte FDV-kostnader dekker ikke forventede faktiske utgifter. Det foreslås at EBYs driftsramme tilføres årlig differansen på 135 000.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Koordinering av innleie av kontorlokaler

Byrådet har etablert en koordinerende enhet for innleie av kontorlokaler for å samordne

kommunens innleiepraksis, se byrådssak 1054/26. Enheten ligger hos Eiendoms- og byfornyelsesetaten og skal bistå virksomhetene i gjennomføringen av innleieprosesser, samt sikre helhetlig oversikt og oppfølging av kommunens innleieportefølje. Det ble innarbeidet oppstartsmidler i sak om revidert budsjett 2026, mens helårsvirkning innarbeides i budsjettet for 2027.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Oppdatert tallgrunnlag – samlokalisering

Plan- og bygningsetaten har kapasitet i sine lokaler i Vahls gate. Fra 01.01.2027 vil Sykehjemsetaten flytte inn. Byrådet ser fortsatt på muligheter for en eventuell samlokalisering av byutviklingssektoren fremover.

Oppfølging av forskrift om krav til nullutslippsløsninger og biogass på bygge- og anleggsplasser

Byrådet foreslår å styrke Plan- og bygningsetaten med 2,0 mill. årlig til oppfølging av forskrift om krav til nullutslippsløsninger og biogass på bygge- og anleggsplasser, herunder bidra til å utforme veiledning, behandle unntakssøknader og å følge opp med tilsyn.

Planlegging – Hovinbyen

Hovinbyen er Oslos største vekstområde. Byrådet er opptatt av at sosial og grønn infrastruktur kommer på plass samtidig med nye boliger og styrker Plan- og bygningsetatens kapasitet for planarbeid.

Satsing på økt aktivitet med eiendomssalg

Byrådet styrker arbeidet med å effektivisere kommunens eiendomsforvaltning gjennom økt satsing på salg av eiendommer kommunen ikke lenger har behov for. Dette for å redusere kommunens FDV-kostnader, få ledige bygg raskere klargjort for salg og legge bedre til rette for bolig- og byutvikling.

Tall Ships Races

Oslo har blitt tildelt å være vertskap for siste og avsluttende havn for Tall Ships Races 3.-6. august 2029. Oslo Havn KF er arrangør, og byrådet foreslår at det innarbeides 2 mill. årlig i perioden 2027-2029 som tilskudd fra bykassen til foretaket.

Konkrete innsparingstiltak

Økning av inntekter fra forvaltede tomter

Byrådet øker inntekter ved oppregulering av enkelte tomteleie og festeforhold.

Investeringsbudsjett 2027-2030

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
172	Boligbygg Oslo KF - overføring (BYU)	169 500	169 500	169 500	124 500
179	Oslobygg KF - overføring (BYU)	51 850	19 600	19 600	19 600
405	Filipstad infrastruktur (BYU)	50 000	50 000	50 000	50 000
425	Andre utbyggingsformål (BYU)	193 250	193 250	193 250	93 250
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	5 000	5 000	5 000	5 000
Totalsum		**469 600**	**437 350**	**437 350**	**292 350**

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
520	Tilskudd til verneverdige bygg i privat eie	2 500	2 500	2 500	7 500
Sum		2 500	2 500	2 500	7 500

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

Oppført beløp er årets bevilgning til prosjektene. Midlene forutsettes brukt i 2027 i samsvar med planlagt fremdrift. Kun midler i tabellen med kommunale øremerkede overførbare midler, er overførbare til påfølgende budsjettår.

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp
2.400.09	Kommunale deponier og villfyllinger	13 500
2.405.01	Filipstad Infrastruktur	14 521
2.520.01	Tilskudd til verneverdige bygg i privat eie	2 500
2.609.04	Fjordbyen	4 000
2.609.07	Bjørvika	3 500
2.609.09	FutureBuilt	2 000
2.609.13	Arkeologiske undersøkelser	2 000
2.609.16	Oslotrær	9 500

Oslo Havn KF - overføring (BYU)

Ansvarsområde

Kapittel 170 Oslo Havn KF - overføring brukes ved overføring av midler (drift/investeringer) fra Bykassen til foretaket.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**0**	**0**	**0**	**0**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**0**	**0**	**0**	**0**
Nye tiltak				
Tall Ships Races	2 000	2 000	2 000	0
Sum Nye tiltak	**2 000**	**2 000**	**2 000**	**0**
Endringer	**2 000**	**2 000**	**2 000**	**0**
Ramme 2027-2030	**2 000**	**2 000**	**2 000**	**0**

Nye tiltak

Tall Ships Races

Oslo har blitt tildelt å være vertskap for siste og avsluttende havn for Tall Ships Races 3.-6. august 2029. Oslo Havn KF er arrangør, og byrådet foreslår at det innarbeides 2 mill. årlig i perioden 2027-2029 som tilskudd fra bykassen til foretaket.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Overføringsutgifter	0	0	2 000
Sum Driftsutgifter	**0**	**0**	**2 000**
Driftsinntekter			
Overføringsinntekter	-200	0	0
Sum Driftsinntekter	**-200**	**0**	**0**
Sum	-200	0	2 000

Boligbygg Oslo KF - overføring (BYU)

Ansvarsområde

Kapittel 172 Boligbygg Oslo KF - overføring brukes ved overføring av midler (drift/investeringer) fra Bykassen til foretaket.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Boligbygg Oslo KF - overføring (BYU)							
		Boligbygg Oslo KF - overføring (BYU)							
172 - Boligbygg Oslo KF - overføring (BYU)	120007	Kjøp av boliger til vanskeligstilte, komm. tilskudd	LØPENDE		112 500	112 500	112 500	112 500	450 000
172 - Boligbygg Oslo KF - overføring (BYU)	122036	Klimatiltak Boligbygg	LØPENDE		12 000	12 000	12 000	12 000	48 000
172 - Boligbygg Oslo KF - overføring (BYU)	126031	Tilskudd til HLS-prosjekter	2029	IA	45 000	45 000	45 000	0	135 000
		Sum Boligbygg Oslo KF - overføring (BYU)		**0**	**169 500**	**169 500**	**169 500**	**124 500**	**633 000**
		Sum Boligbygg Oslo KF - overføring (BYU)		**0**	**169 500**	**169 500**	**169 500**	**124 500**	**633 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	169 500	169 500	169 500	124 500	633 000

Brutto investeringsbudsjett

Kjøp av boliger til vanskeligstilte, komm. tilskudd

Byrådet foreslår at det avsettes 250 mill. årlig hos Boligbygg til fremskaffelse av boliger til vanskeligstilte. Bykassen gir kommunalt tilskudd til kjøp av boliger med 45 %, tilsvarende 112,5 mill.

Klimatiltak Boligbygg

Det ble i budsjett 2025 innarbeidet 4,0 mill. årlig i perioden 2025-2028. Byrådet foreslår at bevilgningen økes til 12,0 mill. årlig fra 2027. Midlene går til å gjennomføre energieffektiviserende tiltak i forbindelse med rehabiliteringsprosjekter. Dette er energitiltak som effektstyring av varmtvannsberedere, effektivisering av varmesentraler, mer effektiv belysning, oppgradering av bygningsdeler som skal byttes, etterisolering av loft m.m. Midlene er eks. mva.

Tilskudd til HLS-prosjekter

Det ble i budsjett 2026 innarbeidet 100 mill. årlig i økonomiplanperioden 2026-2029 til kjøp av tilpassede boliger i eksisterende private boligprosjekter eller mindre innkjøp i byggeprosjekter hos Boligbygg. Bykassen gir kommunalt tilskudd til kjøp av boliger med 45 %, tilsvarende 45,0 mill.

Oslobygg KF - overføring (BYU)

Ansvarsområde

Kapittel 179 Oslobygg KF - overføring brukes ved overføring av midler (drift/investeringer) fra Bykassen til foretaket.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**8 333**	**8 333**	**8 333**	**8 333**
Vedtak forrige periode				
ENØK-støtte til energieffektiviseringstiltak	0	0	-8 333	-8 333
Sum Vedtak forrige periode	**0**	**0**	**-8 333**	**-8 333**
Vedtak forrige periode	**0**	**0**	**-8 333**	**-8 333**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**8 333**	**8 333**	**0**	**0**
Ramme 2027-2030	**8 333**	**8 333**	**0**	**0**

Vedtak forrige periode

ENØK-støtte til energieffektiviseringstiltak

Det ble i budsjett 2025 innarbeidet 5,0 mill. i 2025, deretter 8,3 mill. årlig for årene 2026-2028 til energieffektiviseringstiltak i Oslobyggs eiendomsmasse.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Overføringsutgifter	138 579	8 333	8 333
Sum Driftsutgifter	**138 579**	**8 333**	**8 333**
Sum	138 579	8 333	8 333

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Oslobygg KF - overføring (BYU)							
		Oslobygg KF - overføring (BYU)							
179 - Oslobygg KF - overføring (BYU)	123061	Tilskudd til demontering/rehabilitering av Villa Sorgenfri	2027	IA	5 000	0	0	0	5 000
179 - Oslobygg KF - overføring (BYU)	126026	Tilskudd Ulsrudveien 50-54 og Kjelsåsveien 114-116 Omsorg+	2028	IA	27 250	0	0	0	27 250
179 - Oslobygg KF - overføring (BYU)	127013	Tilgjengelighetsmidler tilskudd Oslobygg	LØPENDE		19 600	19 600	19 600	19 600	78 400
		Sum Oslobygg KF - overføring (BYU)		**0**	**51 850**	**19 600**	**19 600**	**19 600**	**110 650**
		Sum Oslobygg KF - overføring (BYU)		**0**	**51 850**	**19 600**	**19 600**	**19 600**	**110 650**
		Sum investeringsprosjekter		0	51 850	19 600	19 600	19 600	110 650

Tilskudd til demontering/rehabilitering av Villa Sorgenfri

Det ble i budsjett 2025 innarbeidet 82,9 mill. i økonomiplanperioden i investeringstilskudd for gjenoppbygging av Villa Sorgenfri, med 36,9 mill. i 2025, 41,0 mill. i 2026 og 5,0 mill. i 2027. Midlene er eks. mva.

Tilskudd Ulsrudveien 50-54 og Kjelsåsveien 114-116 Omsorg+

I revidert budsjett 2025 fikk prosjektene Ulsrudveien 50-54 og Kjelsåsveien 114-116 Omsorg+ Sveitservilla investeringsbeslutning. Byrådet foreslår at prosjektene delfinansieres med tilskudd på 23,3 mill. og 3,95 mill., totalt 27,25 mill. i 2027.

Tilgjengelighetsmidler tilskudd Oslobygg

Kapittel 185 Forskjellige utbedringstiltak avvikles. Budsjetterte midler på 24,6 mill. overføres med 19,6 mill. til kapittel 179 Oslobygg KF - overføring og med 5,0 mill. til kapittel 542 Bymiljøetaten. Midlene er eks. mva.

Usikkerhetsavsetning invest. (BYU)

Ansvarsområde

Kapittel 180 Usikkerhetsavsetning investeringer ble etablert ifm budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022, med budsjetterte avsetninger fra 2020. Usikkerhetsavsetningene knytter seg til differanse mellom kostnadsramme (P85) og styringsramme (P50) og gjelder investeringsprosjekter i eiendomsforetakenes portefølje.

Forskjellige utbedringstiltak (BYU)

Situasjonsbeskrivelse

Kapittel 185 Forskjellige utbedringstiltak avvikles. Budsjetterte midler på 24,6 mill. overføres med 19,6 mill. til kap. 179 Oslobygg KF og med 5,0 mill. til kap. 542 Bymiljøetaten.

Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)

Ansvarsområde

Eiendoms- og byfornyelsesetaten skal bidra til at Oslo blir en funksjonell og klimavennlig by med flere boliger og bedre bomiljø, i tillegg til å bidra til ønsket byutvikling i tråd med gjeldende kommuneplan. Økt boligutvikling, bolig- og byromskvalitet og klima- og naturvennlig utvikling står sentralt i etatens arbeid.

Etaten ivaretar bykassens eierrolle for grunneiendom og er ansvarlig for eiendomsforvaltning, utvikling, kjøp, salg, samt ekspropriasjon til kommunale formål. Etaten bidrar også til gjennomføring av ønsket byutvikling gjennom koordinering av utbyggingsprosesser, forhandlinger av utbyggingsavtaler og erverv av eiendom til kommunale formål.

Etaten er pålagt oppgaver etter plan- og bygningsloven, konsesjonsloven, lov om kommunal forkjøpsrett til leiegårder og lov om oreigning av fast eiendom (ekspropriasjon). Etaten er ansvarlig for etablert koordinerende enhet for kommunens innleie av kontorlokaler.

Situasjonsbeskrivelse

Oslo er en by i utvikling, og befolkningsøkningen forventes å fortsette. Dette skaper behov for boligbygging og byutvikling med tilhørende teknisk, sosial, kulturell og grønn infrastruktur.

Byrådet vil legge til rette for utvikling av flere nye boliger og utarbeide arealplaner som muliggjør områdeutvikling med gode kvaliteter. Byens begrensede byggesone og eiendomsportefølje gir utfordringer for kommunen med å sikre areal til ulike kommunale behov.

Byrådet ønsker å tilrettelegge for at offentlig infrastruktur som veier, vann og avløp, skoler, barnehager, lekeplasser, idrettsanlegg, parker og andre sosiale og kulturelle tilbud etableres så tidlig som mulig ved utvikling av nye boligområder.

Bystyret har vedtatt Kommuneplanens samfunnsdel med byutviklingsstrategi som legger vekt på en aktiv og samordnet innsats i kommunens byutviklingsområder. Et sentralt grep i strategien er å sikre arealer for kommunens og byens fremtidige behov, tilpasse eiendomsporteføljen til kommunens formål, og bidra til ønsket bolig- og byutvikling.

Byutvikling av nye områder forutsetter en koordinert innsats på tvers av kommunens sektorer. Det er derfor viktig å utvikle gode verktøy og sikre tett samarbeid mellom sektorene for å oppnå helhetlige løsninger. Økt effektivitet og tempo i by- og boligbyggingen generelt, og skoler spesielt, er prioritert.

Oslo kommune står overfor store utbyggingsoppgaver fremover med begrenset økonomisk handlingsrom. Omfanget av antall byutviklingsområder vil kunne påvirke ønsket boligproduksjon, kommunens investeringsbehov og driftskostnader. Overordnete planer utarbeidet og som skal gjennomføres med sikte på å utløse byutvikling og boligproduksjon, vil kreve effektiv bruk av ressurser i berørte virksomheter. Etaten samarbeider med Plan- og bygningsetaten, Bymiljøetaten og Vann- og avløpsetaten om prioriteringer og gjennomføring av utviklingsområder.

Etaten vil tilrettelegge for byutvikling på områder i hovedsak på privat grunn og fremforhandle

utbyggingsavtaler med grunneiere som bidrar til å finansiere nødvendige offentlig infrastruktur som veier, friområder, idretts-, fritids- og kulturtiltak. I årene som kommer må kommunen også sikre arealer til egne behov. Etatens rolle som strategisk eier er styrket, med ansvar for oppfølging av kommunens eiendomsstrategi, strategiske eiendomskjøp og koordinerende virksomhet for ledigstilte bygg.

Koordinerende enhet for innleie av kontorlokaler vil bidra til å sikre kommunen effektive prosesser og gode leieavtaler. Enheten skal bidra til kostnadseffektiv lokalisering, redusert arealbruk og klimautslipp og understøtte ønsket byutvikling.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Tomtefestekontrakter antall	610	608	609	607
Tomteutleiekontrakter antall	507	508	501	509
Tomtefeste- og tomteutleiekontrakter - inntekt (mill.)	175	157	160	176
Antall områdeplaner/reguleringsplaner	0	2	0	2
Antall vedtatte utbyggingsavtaler	11	14	5	10
Antall utbyggingsavtaler hvor det er kunngjort oppstart av forhandlinger	16	21	11	17

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.1 Flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg	Regulere og utvikle kommunal eiendom med fokus på å sikre variert boligtilbud for ulike grupper
	Salg av eiendom for å legge til rette for ønsket byutvikling og boligbygging

2. Oslo er grønn og levende — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
2.1 Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn er godt ivaretatt	Gjennomføre grunnerverv
	Redusere utslipp av deponigass på tidligere avfallsdeponier
	Utarbeide utbyggingsavtaler som bl.a. bidrar til å sikre finansiering av nødvendig gjennomføring av parker, plasser, bekkeåpninger m.m.

3. Oslo er nyskapende og attraktiv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3.1 Oslo har gode stedskvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs	Ajourføre oversikt over kommunale ledige bygg, samt avklare alternativ kommunal bruk, eller salg/utleie

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
4.1 Byområder og nabolag er gode, trygge og inkluderende	Behandle henvendelser og gi uttalelser til planer for å sikre kvaliteter og ønsket gjennomføring i byutviklingen
	Overordnede rammeavklaringer
	Tildele midler til torg og møteplasser

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
5.1 Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning	Brukertilpasse, digitalisere og effektivisere rutiner og prosesser for å øke kvalitet i saksbehandlingen
	Være aktiv pådriver for å sikre tverrsektoriell verdiskaping, samhandling og koordinering
5.2 Oslo har tilgang på arealer for å dekke kommunens behov	Tilpasse eiendomsporteføljen til kommunens behov og bidra til ønsket bolig- og byutvikling

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**101 846**	**101 846**	**101 846**	**101 846**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Eiendoms- og byfornyelsesetaten	0	0	-1 446	-1 446
Rammekutt administrasjon	500	500	500	500
Spesifisering av tidligere uspesifisert rammereduksjon - Eiendoms- og byfornyelsesetaten	-1 942	-3 737	-3 737	-3 737
Økt leie i flere leieforhold	-1 000	-2 000	-5 000	-5 000
Sum Vedtak forrige periode	**-2 442**	**-5 237**	**-9 683**	**-9 683**
Vedtak forrige periode	**-2 442**	**-5 237**	**-9 683**	**-9 683**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**99 404**	**96 609**	**92 163**	**92 163**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**4 243**	**4 243**	**4 243**	**4 243**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**4 243**	**4 243**	**4 243**	**4 243**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Eiendoms- og byfornyelsesetaten	0	0	0	-1 785
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-1 785**
Andre tekniske justeringer				
Dekning av driftsutgifter knyttet til overtakelse av forvalteransvar	135	135	135	135
Endring pensjon OPF	1 252	1 252	1 252	1 252
Felles regnskapstjeneste	-1 065	-1 065	-1 065	-1 065
Koordinering av innleie av kontorlokaler	4 500	4 500	4 500	4 500
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-134	0	0	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-110	-110	-110	-110

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**4 578**	**4 712**	**4 712**	**4 712**
Nye tiltak				
Satsing på økt aktivitet med eiendomssalg	3 000	3 000	3 000	3 000
Sum Nye tiltak	**3 000**	**3 000**	**3 000**	**3 000**
Konkrete innsparingstiltak				
Økning av inntekter fra forvaltede tomter	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Sum Konkrete innsparingstiltak	**-4 500**	**-4 500**	**-4 500**	**-4 500**
Endringer	**3 078**	**3 212**	**3 212**	**1 427**
Ramme 2027-2030	**106 725**	**104 064**	**99 618**	**97 833**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Eiendoms- og byfornyelsesetaten

Det ble i budsjett 2026 innarbeidet rammereduksjon på 1,4 mill. i 2029.

Rammekutt administrasjon

I forbindelse med behandling av budsjett og økonomiplan for 2026-2029 i bystyret, ble det innarbeidet et rammekutt på administrasjon for enkelte virksomheter for 2026. Dette er i økonomiplan 2027-2030 tilbakeført i virksomhetens ramme.

Spesifisering av tidligere uspesifisert rammereduksjon - Eiendoms- og byfornyelsesetaten

Eiendoms- og byfornyelsesetaten håndterer uspesifisert rammereduksjon ved å redusere adm. støttefunksjoner, redusere drift- og forvaltningskostnader og øke enkelte inntekter i egen eiendomsportefølje.

Økt leie i flere leieforhold

Eiendoms- og byfornyelsesetaten øker leien på flere tomteleieforhold i takt med markedsutviklingen.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Eiendoms- og byfornyelsesetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 1,8 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 1,9 mill. i 2027, økende til 7,0 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Dekning av driftsutgifter knyttet til overtakelse av forvalteransvar

I budsjett 2026 ble seksjon i Millskvartalet overført fra Oslobygg KF til Eiendoms- og byfornyelsesetaten. Seksjonen var tidligere tiltenkt barnehage og er et råbygg uten avklart fremtidig bruk. Estimerte FDV-kostnader dekker ikke forventede faktiske utgifter. Det foreslås at EBYs driftsramme tilføres årlig differansen på 135 000.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Koordinering av innleie av kontorlokaler

Byrådet har etablert en koordinerende enhet for innleie av kontorlokaler for å samordne kommunens innleiepraksis, se byrådssak 1054/26. Enheten ligger hos Eiendoms- og byfornyelsesetaten og skal bistå virksomhetene i gjennomføringen av innleieprosesser, samt sikre helhetlig oversikt og oppfølging av kommunens innleieportefølje. Det ble innarbeidet oppstartsmidler i sak om revidert budsjett 2026, mens helårsvirkning innarbeides i budsjettet for 2027.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Satsing på økt aktivitet med eiendomssalg

Byrådet styrker arbeidet med å effektivisere kommunens eiendomsforvaltning gjennom økt satsing på salg av eiendommer kommunen ikke lenger har behov for. Dette for å redusere kommunens FDV-kostnader, få ledige bygg raskere klargjort for salg og legge bedre til rette for bolig- og byutvikling.

Konkrete innsparingstiltak

Økning av inntekter fra forvaltede tomter

Byrådet øker inntekter ved oppregulering av enkelte tomteleie og festeforhold.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	179 174	182 070	195 698
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	181 526	162 633	170 114
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	749	215	224
Overføringsutgifter	39 599	25 071	26 174
Finansutgifter	16 651	0	0
Sum Driftsutgifter	**417 700**	**369 989**	**392 210**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-257 752	-243 086	-259 325
Refusjoner	-31 863	-24 992	-26 092
Overføringsinntekter	0	-65	-68
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-16 722	0	0
Sum Driftsinntekter	**-306 338**	**-268 143**	**-285 485**
Sum	111 362	101 846	106 725

Klimaprofil

Eiendoms- og byfornyelsesetaten har vært miljøsertifisert etter ISO 14001-standarden siden 2006 og har fokus på miljø- og klimaeffekter i etatens produksjon og tiltak.

Etatens vesentligste bidrag innenfor klimafeltet er god forvaltning og miljømessig drift av kommunens nedlagte deponier. I tillegg deltar etaten i tilrettelegging for klimatilpasset byutvikling, herunder også utvikling og salg av bykassens egne eiendommer. Etaten fremskaffer arealer etter bestilling til andre virksomheters klimatiltak som bl.a. tilrettelegger for redusert klimagassutslipp og/eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

Oppført beløp er årets bevilgning til prosjektet. Midlene forutsettes brukt i 2027 i samsvar med planlagt fremdrift. Kun midler i tabellen med kommunale øremerkede overførbare midler, er overførbare til påfølgende budsjettår.

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp
2.400.09	Kommunale deponier og villfyllinger	13 500

Filipstad infrastruktur (BYU)

Ansvarsområde

Filipstad ligger mellom Tjuvholmen og Frognerstranda og er i henhold til Fjordbyplanen, vedtatt av bystyret i 2008, det siste store byutviklingsområdet i Fjordbyen, på ca. 400 dekar landareal. Det er planlagt opptil 3 000 nye boliger, kontor og handel med 9 000 nye arbeidsplasser, skole og barnehager, et stort parkområde, havnepromenade og allmenninger, kultur, rekreasjons- og aktivitetsområder, og byutviklingslokk over E18. Filipstad infrastruktur skal bidra til at områdereguleringen og detaljreguleringen for utbygging av Filipstad blir realisert ved å planlegge, prosjektere og bygge ut offentlige arealer som parker, torg, gater og sjøfront(er).

Områdereguleringsplan for Filipstad, detaljreguleringsplan for E18 lokk og Ring 1 og prinsippavtaler mellom grunneierne og Statens vegvesen ble vedtatt av bystyret i 2020. I prinsippavtalene med grunneierne ble det avtalt at en egen kommunal etat skal stå for gjennomføringen av byrommene. Etaten ble operativ fra 01.09.2024 og har nå fem ansatte. Etaten har også fått oppdrag om å følge opp Samarbeidsavtalen mellom Oslo kommune og Statens vegvesen for Statens vegvesens detaljering av Filipstad E18 og Ring 1 som etter avtale dekkes av kommunen. “Den nye fjordbyavtalen” som innebærer frigjøring av enda større områder til byutvikling bl.a. knyttet til Hjortnes/Filipstad vil på sikt kunne få betydning for etatens portefølje.

Etatens hovedoppgaver er:

23. Planlegge, prosjektere og bygge de offentlige arealene som parker, torg, gater og sjøfront(er)
24. Koordinere all utbygging over og under bakken
25. Være pådriver og legge til rette for godt samarbeid mellom aktørene i utviklingen av Filipstad
26. Raskest mulig utvikle og åpne Brannskjærparken og sjøfronten for byens befolkning

Situasjonsbeskrivelse

Utviklingen av Filipstadområdet forventes å ta 20 til 30 år. Det er viktig at Brannskjærparken og sjøfronten utvikles og åpnes for Oslo by så raskt som praktisk mulig. Etaten skal aktivt arbeide for tidligst mulig gjennomføring og ferdigstillelse av disse offentlige arealene uten å vente på øvrig utvikling av Filipstad.

Etaten har ansvar for budsjett og områdeplanlegging av offentlige arealer i tråd med regulering og utbyggingsavtaler, og videre for å prosjektere og være byggherre for de enkelte tiltak. Det kan også være aktuelt at etaten er forslagsstiller for detaljreguleringsplaner for enkelte byrom. Det kan avtales direkte, både med de offentlige og private tekniske aktørene, at etaten bygger ut hele eller deler av den tekniske infrastrukturen. Etaten vil ha ansvaret for å koordinere helheten i all utbygging i området, både over og under bakken. Dette krever et utstrakt samarbeid med både private, kommunale og statlige aktører. Etaten er en sentral samarbeidspartner, rådgiver, premissleverandør, så vel som initiativtaker og skal være pådriver overfor grunneierne ved behov.

Kvalitetsprogrammet (revidert 2024) fastslår at det gjennom hele utviklingsperioden for Filipstad

skal sikres at målene for Kvalitetsprogrammet følges opp gjennom en årlig rapportering. Her har FIL en koordinerende rolle. Etaten skal i 2027 utarbeide et forslag til rapporteringssystem for Kvalitetsprogrammet sammen med grunneierne. Etaten skal utarbeide en byromsplan som grunnlag for å sikre helheten i området.

Aktivitet (nøkkeltall) og måltabell med tiltak og resultatindikatorer vil bli utviklet i løpet av økonomiplanperioden.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**14 233**	**14 233**	**14 233**	**14 233**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Filipstad infrastruktur	0	0	-81	-81
Rammereduksjon Filipstad infrastruktur	0	-84	-84	-84
Sum Vedtak forrige periode	**0**	**-84**	**-165**	**-165**
Vedtak forrige periode	**0**	**-84**	**-165**	**-165**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**14 233**	**14 149**	**14 068**	**14 068**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**605**	**605**	**605**	**605**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**605**	**605**	**605**	**605**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Filipstad infrastruktur	0	0	0	-74
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-74**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	53	53	53	53
Felles regnskapstjeneste	-300	-300	-300	-300
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**-317**	**-317**	**-317**	**-317**
Endringer	**-317**	**-317**	**-317**	**-391**
Ramme 2027-2030	**14 521**	**14 437**	**14 356**	**14 282**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Filipstad infrastruktur

Det ble i budsjett 2026 innarbeidet rammereduksjon på 0,1 mill. i 2029.

Rammereduksjon Filipstad infrastruktur

Det ble i budsjett 2025 innarbeidet rammereduksjon på 0,1 mill. i 2025, på 0,3 mill. i 2026 og 2027 og på 0,4 mill. i 2028.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Filipstad infrastruktur

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,1 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,1 mill. i 2028, økende til 0,2 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	5 699	13 494	14 120
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	11 458	739	401
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	680	0	0
Overføringsutgifter	1 499	0	0
Sum Driftsutgifter	**19 336**	**14 233**	**14 521**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-1 502	0	0
Sum Driftsinntekter	**-1 502**	**0**	**0**
Sum	17 834	14 233	14 521

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Filipstad infrastruktur (BYU)							
		Filipstad infrastruktur (BYU)							
405 - Filipstad infrastruktur (BYU)	126003	Filipstad infrastruktur	LØPENDE		50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
		Sum Filipstad infrastruktur (BYU)		**0**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**200 000**
		Sum Filipstad infrastruktur (BYU)		**0**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**200 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000

Filipstad infrastruktur

Det er innarbeidet 50,0 mill. årlig til prosjektutvikling, offentlige arealer/infrastrukturtiltak på Filipstad.

Klimaprofil

Det er høye ambisjoner og muligheter for utvikling av Filipstad som en klimavennlig bydel, noe som ligger til grunn for all planlegging i etatens regi. Til områderegulering Filipstad hører det et kvalitetsprogram (revidert 2024). Dette understøtter arbeidet med å nå Oslo kommunes høye miljøambisjoner. Disse dreier seg om å få til lavt energiforbruk, lite utslipp, moderne avfallshåndtering, en god andel gjenbruk og ombruk, mye vegetasjon og økt biologisk mangfold både på land og i sjøen, fremragende arkitektur, og sterk sosial bærekraft. Området skal utvikles som et forbildeområde for en menneske- og naturvennlig nullutslippsbydel.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det forslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

Oppført beløp er årets bevilgning til prosjektet. Midlene forutsettes brukt i 2027 i samsvar med planlagt fremdrift. Kun midler i tabellen med kommunalt øremerkede overførbare midler, er overførbare til påfølgende budsjettår.

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp
2.405.01	Filipstad Infrastruktur	14 521

Andre utbyggingsformål (BYU)

Ansvarsområde

Kapitlet omfatter bevilgninger til investeringsprosjekter som følges opp av Eiendoms- og byfornyelsesetaten og bykassens eiendomssalg.

Situasjonsbeskrivelse

Bystyret har vedtatt en byutviklingsstrategi hvor aktiv og samordnet innsats i kommunens byutviklingsområder, sikring av arealer til kommunens og byens fremtidige behov og bidrag til ønsket bolig- og byutvikling er et viktig grep. Dette for at kommunen skal få en langsiktig og kostnadseffektiv arealberedskap for egne behov.

Byrådet viderefører satsningen fra revidert budsjett 2026 og avsetter 25 mill. årlig ufordelt i økonomiplanperioden til prosjektutvikling og infrastrukturtiltak for å tilrettelegge for bolig- og byutvikling i prioriterte byutviklingsområder i tråd med befolkningsveksten. Infrastruktur søkes etablert tidlig i de prioriterte utviklingsområdene som fremkommer av kommuneplanens samfunnsdel med byutviklingsstrategi. Satsningen bidrar bl.a. til å sikre tilrettelegging og gjennomføring av ønsket bolig- og byutvikling i Hovinbyen og enkelte mer markedsvake/ levekårsutsatte områder. Tiltaket muliggjør også omlegging av eksisterende infrastruktur, som nedgraving av høyspentlinjer mv. hvor dette anses nødvendig, men ikke forventes fullfinansiert av utbyggere iht. forutsigbarhetsvedtaket.

Det er innarbeidet 100 mill. årlig i 2027-2029 til strategisk kjøp av og investeringer tilknyttet eiendom som ledd i utvikling av egen eiendomsportefølje for å møte fremtidige kommunale behov og for å utløse transformasjon og tilrettelegging for bolig- og byutvikling. Investeringene skal primært være knyttet til kjøp av eiendom for å dekke identifiserte kommunale arealbehov på sikt, tilrettelegging og kjøp av eiendom for å utløse byutvikling i transformasjonsområder, fortetting og utbedring av byområder, samt kjøp av tilgrensende eiendom for å øke utviklingsmuligheter og eiendomsverdier.

Det er avsatt midler til rentekostnader i driftsbudsjettet, på kap. 192 Div. avsetninger og tilfeldige inntekter knyttet til erverv av eiendom. Investeringsmidler vil bli innarbeidet i budsjettet når det foreligger et konkret erverv. Eiendomservervene skal primært være til ulike kommunale formål som skoler, kultur- og idrettsanlegg, barnehager og omsorgsinstitusjoner, bydriftsarealer mv.

Ved erverv av eiendom med vedlikeholdsetterslep, som ikke kan settes i stand for midlertidig utleie innenfor etatens ordinære budsjett, vil nødvendige midler måtte bevilges. Dette for å sikre at eiendommene settes i stand for midlertidig utleie og forsvarlig drift og vedlikehold i forvaltningsperioden, inntil eiendommene er utbygget til ønsket formål. Avklaring av forvalter og midler til midlertidig forvaltning forutsettes vurdert og innarbeidet i de enkelte kjøpsaker.

Det er videre avsatt 20,0 mill. årlig til bl.a. innløsninger som følge av reguleringsvedtak, makeskifter og erstatninger ved rettssaker og ekspropriasjoner. Det er også innarbeidet 15,0 mill. årlig til opprustning av torg og møteplasser og 2,0 mill. årlig til mindre rehabiliteringstiltak på eiendommer forvaltet av Eiendoms- og byfornyelsesetaten.

Oppfølgingsprosjektet for å sikre gjennomføring av tiltak for kommunens ledigstilte bygg ledes av Eiendoms- og byfornyelsesetaten. Det er satt av 31,25 mill. årlig til rehabiliteringsprosjekter, og midlene fordeles aktuelle eiendomsforvaltere.

Eiendomssalg er satt til 300 mill. årlig for perioden 2027-2030. Samlet eiendomssalg for økonomiplanperioden blir 1,2 mrd., i hovedsak forutsatt realisert ved salg av eiendom som ikke egner seg til annen kommunal bruk, som ferdig klargjorte nærings- og boligtomter, utviklingseiendommer, grunneiendommer mv. Salgsinntekter og avsetning til kjøp begrunnes i behov for å optimalisere eiendomsporteføljen i tråd med kartlagte kommunale behov, redusere FDV-utgifter, og bidra til ønsket bolig- og byutvikling. Det er risiko for at salgsmål ikke nås, både med bakgrunn i de konkrete salgseiendommene og markedssituasjonen.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Andre utbyggingsformål (BYU)							
		Andre utbyggingsformål (BYU)							
425 - Andre utbyggingsformål (BYU)	106017	Kontraktsforp.kjøp	LØPENDE		20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
425 - Andre utbyggingsformål (BYU)	107009	Eiendomserverv/-kjøp, initiere transformasjon m.v.	LØPENDE		100 000	100 000	100 000	0	300 000
425 - Andre utbyggingsformål (BYU)	109004	Opprustning torg og møteplasser	LØPENDE		15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
425 - Andre utbyggingsformål (BYU)	119004	Rehabilitering	LØPENDE		2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
425 - Andre utbyggingsformål (BYU)	123032	Investeringsmidler - ledige bygg	LØPENDE		31 250	31 250	31 250	31 250	125 000
425 - Andre utbyggingsformål (BYU)	126051	Byutvikling-/bymiljøprosjekter	LØPENDE		25 000	25 000	25 000	25 000	100 000
		Sum Andre utbyggingsformål (BYU)		**0**	**193 250**	**193 250**	**193 250**	**93 250**	**673 000**
		Sum Andre utbyggingsformål (BYU)		**0**	**193 250**	**193 250**	**193 250**	**93 250**	**673 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	193 250	193 250	193 250	93 250	673 000

Kontraktsforp.kjøp

Det er innarbeidet 20,0 mill. årlig til kontraktsforpliktede kjøp. Midlene brukes til gjennomføring av kontraktsforpliktede kjøp, innløsninger som følge av reguleringsvedtak, makeskifter og erstatninger ved rettssaker og ekspropriasjoner.

Eiendomserverv/-kjøp, initiere transformasjon m.v.

Det er innarbeidet 100,0 mill. årlig i 2027-2029 til kjøp av og investeringer i eiendom som ledd i transformasjon og tilrettelegging for bolig- og byutvikling.

Opprustning torg og møteplasser

Det er innarbeidet 15,0 mill. årlig til opprustning av torg og møteplasser.

Rehabilitering

Det er innarbeidet 2,0 mill. årlig til mindre rehabiliteringstiltak på eiendommer forvaltet av Eiendoms- og byfornyelsesetaten.

Investeringsmidler - ledige bygg

Det er innarbeidet 31,25 mill. årlig til rehabiliteringsprosjekter innenfor porteføljen av ledige bygg. Eiendoms- og byfornyelsesetaten koordinerer arbeidet, og midler fordeles aktuelle eiendomsforvaltere.

Byutvikling-/bymiljøprosjekter

Byrådet viderefører satsningen fra revidert budsjett 2026 og avsetter 25 mill. årlig ufordelt i økonomiplanperioden til prosjektutvikling og infrastrukturtiltak for å tilrettelegge for bolig- og byutvikling i prioriterte byutviklingsområder.

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
425	Andre utbyggingsformål (BYU)	Avgiftsfritt salg av tomter og grunn	P-1-BK	Finansiering Bykassen	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-1 200 000
425	Andre utbyggingsformål (BYU)	Kompensasjon for merverdiavgift	109004	Opprustning torg og møteplasser	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-12 000
425	Andre utbyggingsformål (BYU)	Kompensasjon for merverdiavgift	119004	Rehabilitering	-400	-400	-400	-400	-1 600
425	Andre utbyggingsformål (BYU)	Kompensasjon for merverdiavgift	123032	Investeringsmidler - ledige bygg	-6 250	-6 250	-6 250	-6 250	-25 000
Tot.sum					**-309 650**	**-309 650**	**-309 650**	**-309 650**	**-1 238 600**

Byantikvaren (BYU)

Ansvarsområde

Byantikvaren ivaretar de antikvariske interessene i Oslo og er kommunens rådgiver i saker som behandles etter plan- og bygningsloven. Byantikvaren har ansvaret for statlige oppgaver delegert etter kulturminneloven og administrerer tilskuddsmidler til istandsetting av fredede og verneverdige bygninger.

Byantikvaren arbeider for at Oslos lange og mangfoldige historie skal gjenspeiles i utvalget av bevarte bygninger, anlegg, bygningsmiljøer og kulturlandskap.

Etaten utarbeider alternative planforslag der det er nødvendig, og saker hvor det er lagt ned midlertidig forbud mot tiltak prioriteres særskilt. Etaten utarbeider verneplaner og fredningssaker, samt yter service, rådgivning til publikum og formidler forståelse av byens historie.

Situasjonsbeskrivelse

Byantikvaren hadde en økning i antall nye innkommende saker med 8,4 % fra 2022 til 2023. Fra 2023 til 2025 har byggesaker og dispensasjonsbehandling etter kulturminneloven vært stabilt. Satsingen på "Saksbehandling over disk" i etatens publikumsmottak, kombinert med gode samarbeidsrutiner med Plan- og bygningsetaten, gir god oppnåelse av saksbehandlingstiden. Etaten har åpnet for innledende drøftinger av "større" byggesaker over disk. I 1. halvår 2026 ligger saksbehandlingstiden for samtlige sakstyper, unntatt forhåndsuttalelser til private tiltakshavere, godt under måltallet. Byantikvaren arbeider med vedlikehold av Gul liste og store tverretatlige prosesser, dette er utviklingsoppgaver som gir større effektivitet og bedre resultat på lang sikt.

Byantikvarens rolle som regional kulturminnemyndighet har jevnt over stor saksmengde med store og komplekse saker noe som henger sammen med at Oslo har det høyeste antall fredete eiendommer i landet. For at etaten skal kunne gjøre kulturminnefaglige avklaringer og ikke sinke andre prosesser søkes etaten skjermet for rammekutt.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Byggesaker etter plan- og bygningslov	1 157	1 238	1 233	1 244
Disp- og byggesaker etter kulturminnelov	117	165	139	152
Rivesaker etter plan- og bygningslov	177	165	111	91
Plansaker inkl. konsekvensutredninger	76	61	81	57

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.1 Flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg	Fremme reguleringsplaner for å sikre bevaringsinteresser

3. Oslo er nyskapende og attraktiv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3.1 Oslo har gode stedskvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs	Revidert fredningsstrategi
	Strategi for Gul liste arbeid

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5.1 Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning	Gi rask tilbakemelding til Plan- og bygningsetaten slik at lovbestemte frister kan overholdes
	Saksbehandlerbetjent kundemottak

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**43 179**	**43 179**	**43 179**	**43 179**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Byantikvaren	0	0	-244	-244
Sum Vedtak forrige periode	**0**	**0**	**-244**	**-244**
Vedtak forrige periode	**0**	**0**	**-244**	**-244**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**43 179**	**43 179**	**42 935**	**42 935**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 840**	**1 840**	**1 840**	**1 840**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 840**	**1 840**	**1 840**	**1 840**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Byantikvaren	0	0	0	-226
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-226**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	302	302	302	302
Felles regnskapstjeneste	-307	-307	-307	-307
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-43	0	0	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**-118**	**-75**	**-75**	**-75**
Endringer	**-118**	**-75**	**-75**	**-301**
Ramme 2027-2030	**44 901**	**44 944**	**44 700**	**44 474**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Byantikvaren

Det ble i budsjett 2026 innarbeidet rammereduksjon på 0,2 mill. i 2029.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Byantikvaren

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,2 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,2 mill. i 2029, økende til 0,5 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	40 013	38 604	40 544
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	7 780	4 901	4 697
Overføringsutgifter	9 521	2 165	2 261
Finansutgifter	556	0	0
Sum Driftsutgifter	**57 870**	**45 670**	**47 502**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-2 541	-1 553	-1 622
Refusjoner	-1 894	-938	-979
Overføringsinntekter	-10 323	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 372	0	0
Sum Driftsinntekter	**-16 131**	**-2 491**	**-2 601**
Sum	41 739	43 179	44 901

Klimaprofil

Byantikvaren er i all hovedsak kontorbasert virksomhet og de ansattes reise til og fra arbeid gjøres med kollektiv, sykkel eller gange. Byantikvaren har en nullutslipps varebil til bruk ved arkeologiske oppdrag. I rammeavtale for gravearbeid knyttet til arkeologisk registreringsarbeid er det satt krav om utslippsfrie maskiner fra 01.01.2025.

Byantikvaren ivaretar de antikvariske interessene i Oslo. Bevaring av eksisterende bebyggelse og bygningsmiljø fremfor nybygg er klimavennlig. Etaten samarbeider med Klimaetaten om en veileder for klimatilpasning av kulturminner.

Tilskuddsmidler

Byantikvaren har en ordning med kommunalt tilskudd til verneverdige bygninger i privat eie. Bevilgningen for 2027 er 2,5 mill.

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
520	Tilskudd til verneverdige bygg i privat eie	2 500	2 500	2 500	7 500
Sum		2 500	2 500	2 500	7 500

Verbalvedtak

Det forslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

Oppført beløp er årets bevilgning til prosjektet. Midlene forutsettes brukt i 2027 i samsvar med planlagt fremdrift. Kun midler i tabellen med kommunale øremerkede overførbare midler, er overførbare til påfølgende budsjettår.

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp
2.520.01	Tilskudd til verneverdige bygg i privat eie	2 500

Plan- og bygningsetaten (BYU)

Ansvarsområde

Plan- og bygningsetaten er kommunens faginstans for kart-, plan- og byggesakstjenester. Etaten skal ivareta bokvalitet og gode offentlige rom, bevaring av kulturminner, sikre grønt- og utearealer, teknisk og sosial infrastruktur, hensyn gjennom marka- og naturmangfoldlovene, samt miljø- og nabohensyn. Etaten har en viktig rolle ved veiledning og opplæring av brukerne og holder bl.a. ulike kurs for bransjen. Etaten skal sikre en riktig balanse mellom rask behandling og forsvarlig kvalitet, i henhold til plan- og bygningslovens og forvaltningslovens krav.

Situasjonsbeskrivelse

Effektiv plan- og byggesaksbehandling er et overordnet mål for tilrettelegging for økt boligbygging, attraktive nabolag og blågrønne kvaliteter. Etaten bidrar med å revidere forslag til ny kommuneplans arealdel på bakgrunn av innkommende høringsuttalelser, kommunemålene, ny byutviklingsstrategi og Hammersborgerklæringen. Etatens portefølje av egenplaner er omfattende, rammeavklaringer for utviklingsområder er viktig for igangsetting av detaljreguleringer for utbyggingsprosjekter. I samarbeid med OBOS arbeider etaten med områderegulering for Rosenholm. Etaten samarbeider med Eiendoms- og byfornyelsesetaten, Bymiljøetaten og Vann- og avløpsetaten om prioriteringer og gjennomføring av utviklingsområder.

Forbedringsprosjektet for å redusere saksbehandlingstiden på innsendte detaljreguleringer videreføres med fokus på dialog med bransjen. Fra 2026 tilbyr etaten et treårig saksbehandlingsløp med gjensidig forpliktende fremdriftsplaner, både for etaten og forslagsstiller, for nye reguleringsplaner. Innmeldte ulovligheter har økt de siste årene, og etaten arbeider med å redusere restansene. Etaten mottar og produserer normalt rundt 6 000 byggesaker årlig, tallet er noe lavere på grunn av Småhusplanen. Når planen er avklart forventes antallet å komme til normalt nivå.

Implementering av EUs gjenbruksdirektiv kan få konsekvenser for hjemmelsgrunnlaget til å ta betalt for kart og eiendomsdata. Dersom hjemmelsgrunnlaget bortfaller, vil etaten få et inntektstap på 20 mill. årlig.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Områdeplaner oversendt byrådsavdelingen	0	2	2	1
Egne plansaker	1	2	2	3
Innsendte detaljreguleringer oversendt byrådsavdelingen	30	42	38	39
Antall regulerte boligenheter vedtatt av bystyret	1 109	1 875	1 860	4 228
Byggesaker, førstegangsvedtak	5 725	6 065	5 482	5 795
Godkjente boligenheter	3 405	3 021	1 783	1 570
Deletillatelser	105	94	78	87
Matrikkelsaker	280	284	207	235
Seksjoneringssaker	415	512	476	485

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.1 Flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg	Et betydelig antall boligenheter i områdereserven, så utviklere kan starte detaljreguleringer for sine boligprosjekter
	Ferdigregulerte boligplaner

3. Oslo er nyskapende og attraktiv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3.1 Oslo har gode stedskvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs	Bruk av Rådet for byarkitektur

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
4.1 Byområder og nabolag er gode, trygge og inkluderende	Overordnede rammeavklaringer

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5.1 Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning	Effektiv byggesaksbehandling
	Effektiv plansaksbehandling

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**389 562**	**389 562**	**389 562**	**389 562**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Plan- og bygningsetaten	0	0	-3 777	-3 777
Reduserte inntekter plan- og bygningssaker - justering knyttet til prisomregning	0	-4 000	-4 000	-4 000
Samlokalisering av Byantikvaren, Eiendoms- og byfornyelsesetaten og Plan- og bygningsetaten	6 000	-12 000	-14 000	-14 000
Skybruddsplan	-2 000	-4 000	-4 000	-4 000
Spesifisering av tidligere uspesifisert rammereduksjon - Plan- og bygningsetaten	-4 061	-8 023	-8 023	-8 023
Sum Vedtak forrige periode	**-61**	**-28 023**	**-33 800**	**-33 800**
Vedtak forrige periode	**-61**	**-28 023**	**-33 800**	**-33 800**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**389 501**	**361 539**	**355 762**	**355 762**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**18 616**	**18 616**	**18 616**	**18 616**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**18 616**	**18 616**	**18 616**	**18 616**
Generell rammeendring				

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Generell rammereduksjon Plan- og bygningsetaten	0	0	0	-3 485
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-3 485**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	3 843	3 843	3 843	3 843
Felles regnskapstjeneste	-1 950	-1 950	-1 950	-1 950
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-72	0	0	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**1 751**	**1 823**	**1 823**	**1 823**
Nye tiltak				
Oppdatert tallgrunnlag - samlokalisering	-2 400	7 800	9 800	9 800
Oppfølging av forskrift om krav til nullutslippsløsninger og biogass på bygge- og anleggsplasser	2 000	2 000	2 000	2 000
Planlegging - Hovinbyen	4 000	4 000	4 000	4 000
Sum Nye tiltak	**3 600**	**13 800**	**15 800**	**15 800**
Endringer	**5 351**	**15 623**	**17 623**	**14 138**
Ramme 2027-2030	**413 468**	**395 778**	**392 001**	**388 516**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Plan- og bygningsetaten

Det ble i budsjett 2026 innarbeidet rammereduksjon på 3,8 mill. i 2029.

Reduserte inntekter plan- og bygningssaker - justering knyttet til prisomregning

Det ble i budsjett 2026 innarbeidet delvis kompensasjon for Plan- og bygningsetaten ved innføring av ny modell i kommunen for prisomregning, med 8,0 mill. i 2026 og 2027, deretter 4,0 mill. årlig.

Samlokalisering av Byantikvaren, Eiendoms- og byfornyelsesetaten og Plan- og bygningsetaten

Byrådet ville i budsjett 2026 se på mulighet for gevinster av en eventuell samlokalisering av Byantikvaren, Eiendoms- og byfornyelsesetaten og Plan- og bygningsetaten. Fra 01.01.2027 vil Sykehjemsetaten flytte inn, se nytt tiltak om samlokalisering.

Skybruddsplan

Det ble i budsjett 2025 innarbeidet midler til arbeid med skybruddsplan for å kunne tilpasse byen til å være klimarobust mot overvann. Det ble innarbeidet 6,0 mill. årlig i 2025 og 2026, deretter 4,0 mill. i 2027 og 2,0 mill. årlig fom. 2028.

Spesifisering av tidligere uspesifisert rammereduksjon - Plan- og bygningsetaten

Plan- og bygningsetaten håndterer uspesifisert rammereduksjon ved reduksjon på administrative områder, heis, kart og geodata.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Plan- og bygningsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 3,5 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 4,0 mill. i 2027, økende til 15,3 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Oppdatert tallgrunnlag - samlokalisering

Plan- og bygningsetaten har kapasitet i sine lokaler i Vahls gate. Fra 01.01.2027 vil Sykehjemsetaten flytte inn. Byrådet ser fortsatt på muligheter for en eventuell samlokalisering av byutviklingssektoren fremover.

Oppfølging av forskrift om krav til nullutslippsløsninger og biogass på bygge- og anleggsplasser

Byrådet foreslår å styrke Plan- og bygningsetaten med 2,0 mill. årlig til oppfølging av forskrift om krav til nullutslippsløsninger og biogass på bygge- og anleggsplasser, herunder bidra til å utforme veiledning, behandle unntakssøknader og å følge opp med tilsyn.

Planlegging - Hovinbyen

Hovinbyen er Oslos største vekstområde. Byrådet er opptatt av at sosial og grønn infrastruktur kommer på plass samtidig med nye boliger og styrker Plan- og bygningsetatens kapasitet for planarbeid.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	555 014	608 510	642 081
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	89 174	61 796	62 047
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	39 981	37 638	39 294
Overføringsutgifter	50 279	7 732	8 072
Finansutgifter	7 604	0	0
Sum Driftsutgifter	**742 052**	**715 676**	**751 494**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-255 731	-278 887	-288 369
Refusjoner	-66 951	-47 227	-49 657
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-7 508	0	0
Sum Driftsinntekter	**-330 190**	**-326 114**	**-338 026**
Sum	411 861	389 562	413 468

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Plan- og bygningsetaten (BYU)							
		Plan- og bygningsetaten (BYU)							
609 - Plan- og bygningsetaten (BYU)	106019	IKT-utstyr	LØPENDE		5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
		Sum Plan- og bygningsetaten (BYU)		**0**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**20 000**
		Sum Plan- og bygningsetaten (BYU)		**0**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**20 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000

IKT-utstyr

Det er innarbeidet 5,0 mill. årlig til ajourhold og modernisering IKT hos Plan- og bygningsetaten.

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kapittelnavn	Art beskrivelse	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	Kompensasjon for merverdiavgift	106019	IKT-utstyr	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-4 000
Totalsum					**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-4 000**

Klimaprofil

Plan- og bygningsetaten er i hovedsak en kontorvirksomhet. Etaten ble re-sertifisert som Miljøfyrtårn i 2024. Fra 2023 har etaten vært i et oppgradert kontorbygg hvor de nyeste miljøhensyn er ivaretatt.

Plan- og bygningsetaten arbeider i sitt virke med å tilrettelegge for en klimavennlig og bærekraftig byutvikling. Etaten følger opp Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus for å få til et mer konsentrert utbyggingsmønster og at det satses mer på kollektivtransport. Dette er et viktig virkemiddel til å redusere klimagassutslippene i regionen.

Kommunens arealplanlegging har som målsetning å redusere klimagassutslippene gjennom kompakt banebasert fortetting, slik at andelen av persontransporten som dekkes av gange, sykkel, og kollektivtransport økes. Etaten arbeider med å utvikle prosesser og saksbehandling som skal bygge opp under redusert klimagassutslipp og større klimarobusthet.

Grønnstruktur er viktig bl.a. som karbonlagre, for håndtering av overvann og bevaring av biodiversitet. Etaten følger opp Strategi for grønne tak og fasader, FutureBuilt og har koordineringsansvar for av implementeringen av Handlingsplan for økt overvann.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det forslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

Oppført beløp er årets bevilgning til prosjektet. Midlene forutsettes brukt i 2027 i samsvar med planlagt fremdrift. Kun midler i tabellen med kommunale øremerkede overførbare midler, er overførbare til påfølgende budsjettår.

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp
2.609.04	Fjordbyen	4 000
2.609.07	Bjørvika	3 500
2.609.09	FutureBuilt	2 000
2.609.13	Arkeologiske undersøkelser	2 000
2.609.16	Oslotrær	9 500

Kommunale foretak

Sektoransvar

Oslo kommune har tre kommunale foretak: Boligbygg Oslo KF, Oslo Havn KF og Oslobygg KF. Boligbygg forvalter kommunens kommunale boliger. Oslobygg bygger og forvalter de kommunale formålsbyggene som inkluderer skoler, barnehager, sykehjem, omsorgsboliger, beredskapsbygg, kulturbygg og idrettsanlegg. Oslo Havn driver effektiv og rasjonell havn for å tilrettelegge for miljøvennlig sjøtransport og fører oppsyn med trafikken i kommunens sjøområde.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
2. Oslo er grønn og levende	2.2 Oslo har løsningene for å redusere utslipp fra bygg, avfall og sjøtransport og stimulere til utvikling av sirkulære verdikjeder	OBF: Andel nullutslippsmaskiner av total maskinpark 5	0,0 %	20,0 %	100,0 %
		OBF: Andel utslippsfri, inkl. biogassbasert, transport av masser og avfall (i % av totalt kjørt km) 5	0,0 %	98,0 %	100,0 %
		OBF: Andel utslippsfri, inkl. biogassbasert, utførelse av anleggsarbeid (målt som % av total energibruk) 5	0,0 %	96,0 %	100,0 %
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.3 Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte	BBY: Istandsetting ved beboerskifter (antall dager) 3	54	46	40
		BBY: Operativ ledighet er lik eller mindre enn 4%	3,6 %	3,6 %	4,0 %
		OBF: Sluttkostnad delt på samlet styringsramme for samlet portefølje av ferdigstilte bygg 1)	0,97	0,97	≤ 1
		OBF: %-vis graddagskorrigert reduksjon i energiforbruk pr kvm) 4	-2,7 %	3,4 %	3,0 %
		OBF: Andel ledighet	3,6 %	4,1 %	2,5 %
		OBF: Andel prosjekter ferdigstilt innen avtalt tid 2)	63,0 %	66,0 %	100,0 %

Forklaring til resultatindikatorer

Oslobygg:
1) Samlet sluttkostnad for prosjektene skal ikke overstige samlet styringsramme for porteføljen, dvs. at samlet sluttkostnad delt på samlet styringsramme er <1 for porteføljen. Prognose for sluttkostnad benyttes dersom sluttrapport ikke er ferdig utarbeidet. Resultatindikatorene gjelder overleverte prosjekter siste tre år.
2) Det er tatt utgangspunkt i fremdriftsforutsetninger i gjeldende budsjettvedtak og ferdigstilte prosjekter ved beregning av resultatet.
4) Ny indikator fra 2025. Graddagskorrigering er en metode for å korrigere energibruken etter utetemperaturen gjennom fyringssesongen i et bestemt år, til det den ville ha vært i et gjennomsnittsår. En slik korreksjon gjør det mulig å sammenligne energibruk i et bygg fra ett år til et annet.
5) Ny indikator fra 2025

Boligbygg:
3) Istandsetting ved beboerskifte antall dager
Måltallet gjelder tiden foretaket i gjennomsnitt skal bruke på istandsettelse av boliger ved et boligskifte. Måltallet angir antall dager som foretaket anvender ved et beboerskifte og for 2027 foreslås det et gjennomsnitt på maksimalt 40 dager.

Tiltak for å nå sektormålene

Det arbeides strategisk for å nå byrådets ambisjoner og mål. Underliggende virksomheter bidrar med tiltak for å nå målene innenfor sitt ansvarsområde, og disse er nærmere beskrevet under de enkelte budsjettkapitler. Følgende mål er styrende for byutviklingssektoren:

Oslo har løsningene for å redusere utslipp fra bygg, avfall og sjøtransport og stimulerer til utvikling av sirkulære verdikjeder

Byrådet vil gjøre kommunens anlegg og eiendommer mer bærekraftig gjennom energieffektivisering og bruk av miljøvennlige materialer. Vi vil også utnytte restmaterialer som en ressurs til nye produkter for å redusere avfall og fremme sirkulærøkonomi.

Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte

Byrådet vil at kommunens bygningsmasse brukes på en hensiktsmessig måte, og at foretakene forvalter realverdiene som eiendommene representerer og er bransjeledende innenfor bærekraft og miljø.

Boligbygg Oslo KF (BYU)

Ansvarsområde

Boligbygg skal være et sosialt virkemiddel for å fremskaffe boliger til de målgrupper kommunen til enhver tid ønsker å tilgodese med boliger. Foretaket skal eie og forvalte boliger på vegne av Oslo kommune etter forretningsmessige prinsipper.

Situasjonsbeskrivelse

Boligbygg forvalter over 12 000 boliger. Rundt 65 % av boligene er i heleide gårder. Boligbygg får sine inntekter hovedsakelig fra leietakerne som betaler husleie. Foretaket har høye kostnader til vedlikehold og til klargjøring av bolig ved beboerskifter. Dette skyldes blant annet stadig mer slitasje på boligene i form av hærverk og feil bruk, samt boligenes alder.

Foretakets investeringsramme for rehabiliterings- og utviklingsprosjekter er foreslått til 350 mill. i 2027, samlet 1,4 mrd. i økonomiplanperioden.

Byrådet foreslår å avsette 250 mill. årlig, samlet 1 mrd. i økonomiplanperioden til fremskaffelse av boliger til vanskeligstilte. Dette er en årlig økning på 110 mill. sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

I tillegg avsettes det 100 mill. årlig i perioden 2027-2029 til kjøp av tilpassede boliger i private boligprosjekter eller til mindre innkjøp i byggeprosjekter, samlet 300 mill. i økonomiplanperioden.

Avhengig av boligprisutviklingen og det til enhver tid gjeldende behovet for tilpassede boliger, vil avsatte budsjettmidler i økonomiplanperioden kunne gi ca. 185 nye boliger forutsatt en gjennomsnittlig kjøpspris på 7 mill. Samtidig søkes det å oppnå en porteføljeforbedring gjennom at ukurante boliger kan selges, mens det kan kjøpes nye boliger tilpasset foretakets behov.

Byrådet foreslår 585 mill. i økonomiplanperioden til kommunalt investeringstilskudd ved kjøp av boliger, se kap. 172 Boligbygg Oslo KF - overføring.

Videre foreslår byrådet 15 mill. årlig, totalt 60 mill. i økonomiplanperioden til energieffektiviseringstiltak.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Boliger	11 679	11 739	11 944	12 046
Næringslokaler/parkering	2 388	2 506	2 581	2 646
Totalt antall objekter	14 067	14 379	14 525	14 692
Tildelte boliger etter boligvedtak	1 539	1 697	1 564	1 603
Kontraktsfornyelser	1 864	1 800	1 709	2 168
Leieinntekt pr m2 bta	1 564	1 694	1 723	1 793
FDV-kostnad pr m2 basert på felles kontoplan	1 170	1 185	1 313	1 292

Tiltak

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5.3 Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte	Boligbygg skal sørge for god eiendomsforvaltning

Driftsbudsjett 2027-2030

Netto driftsresultat

Boligbygg Oslo KF	DOK 3/2026	2027	2028	2029	2030
Netto driftsresultat	0	0	0	0	0

I henhold til Oslo kommunes økonomireglement skal bystyret stille krav til netto driftsresultat i foretaket og fastsette størrelsen på overføringskravet. For Boligbygg Oslo KF er det innarbeidet et overføringskrav på 325,3 mill. i 2027. Dette er en økning på 11,2 mill. fra 2026 og skyldes 3,7 mill. til økte utgifter for felles regnskapstjeneste, rammeendring lisenssyklusforvaltning nettverksutstyr og rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser, samt 7,5 mill. til effektivisering av foretaket. Det vises til kapittel 898 Overføringer fra KF mv. for nærmere angivelse av overføringer fra foretaket til bykassen. Kravet til netto driftsresultat for 2027 settes til 0 kroner.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Boligbygg Oslo KF (BYU)							
		Boligbygg Oslo KF (BYU)							
055 - Boligbygg Oslo KF (BYU)	106600	Rehabiliterings-/utviklingsprosjekter	LØPENDE		350 000	350 000	350 000	350 000	1 400 000
055 - Boligbygg Oslo KF (BYU)	118605	Fremskaffelse av boliger til vanskeligstilte	LØPENDE		250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000
055 - Boligbygg Oslo KF (BYU)	122600	Klimatiltak	LØPENDE		15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
055 - Boligbygg Oslo KF (BYU)	126600	Kjøp av ferdige konsepter HLS	2029	IA	100 000	100 000	100 000	0	300 000
		Sum Boligbygg Oslo KF (BYU)		**0**	**715 000**	**715 000**	**715 000**	**615 000**	**2 760 000**
		Sum Boligbygg Oslo KF (BYU)		**0**	**715 000**	**715 000**	**715 000**	**615 000**	**2 760 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	715 000	715 000	715 000	615 000	2 760 000

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
055	Boligbygg Oslo KF (BYU)	Avgiftsfritt salg av tomter og grunn	P-3-BBY	Finansiering Boligbygg Oslo KF	-66 000	-66 000	-66 000	-66 000	-264 000
055	Boligbygg Oslo KF (BYU)	Bruk av konserninterne lån	P-3-BBY	Finansiering Boligbygg Oslo KF	-437 000	-437 000	-436 600	-351 500	-1 662 100
055	Boligbygg Oslo KF (BYU)	Kompensasjon for merverdiavgift	P-3-BBY	Finansiering Boligbygg Oslo KF	-42 500	-42 500	-42 900	-73 000	-200 900
055	Boligbygg Oslo KF (BYU)	Overføringer fra egen eierkommune	P-3-BBY	Finansiering Boligbygg Oslo KF	-169 500	-169 500	-169 500	-124 500	-633 000
Sum					**-715 000**	**-715 000**	**-715 000**	**-615 000**	**-2 760 000**

Klimaprofil

Boligbygg arbeider systematisk med klima- og miljøtiltak i tråd med Oslo kommunes føringer og klimamål. Vedlikehold som forlenger levetiden på byggematerialer og tekniske installasjoner prioriteres for å redusere utslipp og sikre bærekraftig ressursbruk.

Foretaket arbeider målrettet med å kartlegge, systematisere og prioritere aktuelle energitiltak. Arbeidet skjer tverrfaglig og støttes av utvikling av gode prosesser for systematisk energioppfølging i bygningsporteføljen. Boligbygg gjennomfører tiltak som rehabilitering av fasader, utskifting av vinduer, effektivisering av varmesentraler og etterisolering, noe som bidrar til gevinster som lavere energibruk og lavere kostnader for leietakerne og foretaket. Tiltaket vil i tillegg gi økt bokvalitet for Boligbyggs leietakere.

Oslo Havn KF (BYU)

Ansvarsområde

Oslo Havn KFs formål er å sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift for å tilrettelegge for effektiv og miljøvennlig sjøtransport, føre oppsyn med trafikken i kommunens sjøområde, samt forvalte havnens eiendommer og innretninger på en økonomisk og miljømessig god måte.

Situasjonsbeskrivelse

Oslo Havn KF er Norges største gods- og passasjerhavn. Det er et mål å øke sjøtrafikken til og fra Oslo. Sjøtransport reduserer klimagassutslipp betydelig, sammenlignet med veitransport. Oslo-regionen og områdene rundt er i vekst og vil trenge stadig mer gods og varer i årene som kommer. Oslo Havns fremste konkurransefortrinn er den sentrale beliggenheten.

Midler fra byutvikling er nødvendige for å utvikle og effektivisere Sydhavna som Oslos fremtidige godshavn. Oslo Havn tar sikte på å bli verdens mest miljøvennlige og arealeffektive havn på stadig mindre areal. Sirkulærøkonomien vil kreve havnearealer når sirkulærøkonomiens produkter skal inn og ut av havna. Eksempler på slike produkter er avfall, stål og overskuddsmasse fra byggeprosjekter.

I fremtiden kan energiformer som naturgass (LNG), hydrogen og ammoniakk bli viktige som drivstoff i skipsnæringen. Nye energiformer vil kreve tilpasninger og areal på land.

Rundt 75 % av Oslo Havns driftsinntekter kommer fra havnerelatert virksomhet, som skipsanløp, håndtering av gods og passasjerer, inkludert tilhørende landareal og bygg. Omtrent 25 % av inntektene kommer fra utleie av arealer og bygg, som tidligere var bygd og brukt til havneformål. Disse arealene benyttes i dag til kontorer, restauranter, kulturformål og parkering. Samtidig forventes et stabilt driftsnivå med årlig kontantstrøm fra havnevirksomheten på rundt 170-200 mill. før utbytte. Det er utfordrende å finansiere planlagte investeringer og samtidig opprettholde ønsket utbyttenivå. Situasjonen forsterkes av usikkerhet knyttet til fremtidig utbytte fra datterselskapet Hav Eiendom AS, som på kort sikt har stram likviditet og begrenset evne til å øke utbetalingene.

De økonomiske forutsetningene for havnevirksomheten er gitt gjennom havne- og farvannsloven, som fastsetter at havnekapitalen skal holdes regnskapsmessig adskilt fra kommunens øvrige midler. Havne- og farvannsloven åpner for at det kan utbetales utbytte eller utdeling fra havnekapitalen dersom det er avsatt tilstrekkelige midler til drift, vedlikehold og investeringer til havnedriften. Utbytte fra havnevirksomheten kan iht. Havne- og farvannsloven § 32 (4) bare besluttes av kommunen som havneeier, etter forslag fra havnestyret. Det er innarbeidet et utbytte på 70 mill. i 2027.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall anløp	3 636	3 566	3 780	3 418
Containere LO/LO (1000 TEU)	299	243	240	263

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Cruise	266	357	331	417
Innenrikspassasjerer (i 1000)	3 716	4 940	5 356	4 371
Kjøretøy import/eksport (i 1000 stk)	60	45	38	43
Stykkgods	2 398	2 165	2 104	2 144
Tørrbulk	1 682	1 433	1 558	1 796
Utenriks bil- og passasjerferger	1 629	1 826	1 833	1 784
Våtbulk	1 816	1 731	1 721	1 516
Godsomsetning totalt (1000 tonn)	5 896	5 329	5 382	5 456

Driftsbudsjett 2027-2030

Netto driftsresultat

Oslo Havn KF	DOK 3/2026	2027	2028	2029	2030
Netto driftsresultat	**-150 822**	**-134 063**	**-146 085**	**-150 775**	**-151 120**

I henhold til Oslo kommunes økonomireglement skal bystyret stille krav til netto driftsresultat i foretaket og fastsette størrelsen på overføringskravet. For Oslo Havn KF er det innarbeidet et overføringskrav på 73,7 mill. i 2027. Overføringskravet har økt med 36,2 mill. og skyldes økt utbytte på 35 mill. og 1,2 mill. i økte utgifter til felles regnskapstjeneste, rammeendring lisenssyklusforvaltning nettverksutstyr og rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser. Oslo kommune tok første gang utbytte fra havnevirksomheten i 2024 med 10 mill. Grunnlaget for utbytte fra havnevirksomheten kom ved ikrafttredelse av Havne- og farvannsloven 01.01.2020. Loven åpner for utbytte på særskilte vilkår etter forslag fra havnestyret. Det vises til kapittel 898 Overføringer fra KF mv. for nærmere angivelse av overføringer fra foretaket til bykassen. Kravet til netto driftsresultat for 2027 settes til -134,063 mill.

Disponering av netto driftsresultat

Beløp i 1000 kr

5-6 sum 2 (T)	Oppr budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	28 085	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-147 078	-245 937	0	-45 225	-18 880
Overføring til investering	297 900	380 000	118 000	196 000	170 000
Totalsum	**150 822**	**134 063**	**146 085**	**150 775**	**151 120**

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Oslo Havn KF (BYU)							
		Oslo Havn KF (BYU)							
060 - Oslo Havn KF (BYU)	123900	Diverse investeringer	2030	IA	500 000	238 000	316 000	290 000	1 344 000
		Sum Oslo Havn KF (BYU)		**0**	**500 000**	**238 000**	**316 000**	**290 000**	**1 344 000**
		Sum Oslo Havn KF (BYU)		**0**	**500 000**	**238 000**	**316 000**	**290 000**	**1 344 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	500 000	238 000	316 000	290 000	1 344 000

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
060	Oslo Havn KF (BYU)	Overføring fra drift, bruk av fond - virksomhetene	P-4-HAV	Finansiering Oslo Havn KF	-245 937	0	-45 225	-18 880	-310 042
060	Oslo Havn KF (BYU)	Overføring fra drift, virksomhetene	P-4-HAV	Finansiering Oslo Havn KF	-134 063	-118 000	-150 775	-151 120	-553 958
060	Oslo Havn KF (BYU)	Utbytte fra selskaper	P-4-HAV	Finansiering Oslo Havn KF	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000	-480 000
Totalsum					**-500 000**	**-238 000**	**-316 000**	**-290 000**	**-1 344 000**

Klimaprofil

Oslo Havns viktigste bidrag til en utslippsfri by er å legge til rette for økt godstransport sjøveien. Overføring av gods fra vei til sjø gir betydelige utslippsreduksjoner og er avgjørende for å redusere klimabelastningen fra transport til og fra Oslo.

Oslo Havn har en langsiktig klimastrategi med ambisjon om vesentlige utslippskutt innen 2030. Bystyrets handlingsplan for nullutslippshavn legger føringer for arbeidet, og er under revisjon. Arbeidet er konkretisert gjennom tiltak som elektrifisering, tilrettelegging for alternative drivstoff og økt energieffektivitet.

De største utslippene er knyttet til skipstrafikk og havnerelatert aktivitet utført av private aktører. Oslo Havn har derfor en tydelig rolle som tilrettelegger og pådriver, og samarbeider tett med brukerne for å utvikle og ta i bruk null- og lavutslippsløsninger. Sentrale tiltak er utbygging av landstrøm, etablering av ladeinfrastruktur og tilrettelegging for utslippsfri drift i havna. Tiltakene bidrar til utslippsreduksjoner både lokalt og i tilknyttede transportkjeder.

Oslo Havn stiller ambisiøse klima- og miljøkrav i anskaffelser og utbyggingsprosjekter. Dette omfatter blant annet krav til fossilfri og utslippsfri anleggsdrift, bruk av materialer med lavt klimaavtrykk og systematisk oppfølging av klimagassutslipp. Det legges også til rette for felles infrastruktur som muliggjør utslippsfri varelevering til byggeplasser i Oslo.

Oslo Havns budsjettforslag for økonomiplanperioden innebærer omfattende bygg- og anleggsarbeid. Samtidig stiller Oslo Havn strenge klima- og miljøkrav i alle anleggskontrakter. Det bygges også felles ladeløsninger i Sydhavna, slik at havnekunder, som betongleverandørene, kan levere til nullutslippsbyggeplasser i Oslo.

Klimaarbeidet følges opp gjennom energieffektivisering, økt ombruk og sirkulære løsninger, samt prioritering av rehabilitering fremfor nybygg der dette er hensiktsmessig. Samlet legger dette grunnlaget for en nullutslippshavn som muliggjør transportvekst uten økte utslipp.

Oslobygg KF (BYU)

Ansvarsområde

Oslobygg KFs formål er å eie, forvalte, utvikle og bygge formålsbygg for kommunen slik at de er tilrettelagt for, og kan leies ut til, effektiv tjenesteproduksjon. Foretaket skal forvalte realverdiene som eiendommene representerer gjennom kostnadseffektivt vedlikehold, drift, forvaltning og utvikling av eiendommene. Foretaket skal være bransjeledende innenfor formålene sine, herunder bærekraft- og miljø, teknologiutvikling og teknisk kvalitet, sambruk og arealeffektivitet.

Situasjonsbeskrivelse

Oslobygg har ansvar for forvaltning av ca. 2,8 mill. kvadratmeter eiendom og for bygging av nye formålsbygg. Oslobygg forvalter blant annet skoler, barnehager, sykehjem og andre helsebygg, brannstasjoner, kulturbygg og idrettsanlegg. Oslobyggs primære leietakere er kommunale virksomheter, mens brukere av byggene omfatter alle Oslos innbyggere. Den kommunale tjenesteytingen skal ha gode og veltilpassede bygg. Foretaket skal forvalte, drifte og vedlikeholde kommunens bygg og anlegg på en kostnadseffektiv og verdibevarende måte, og hindre ytterligere vedlikeholdsetterslep. Oslobygg har en viktig rolle i gjennomføring av Oslomodellen og bruker sin innkjøpsposisjon blant annet til å sikre gode arbeidsforhold for arbeidstakere på byggeplass og setter krav til andel lærlinger. Oslobygg bidrar inn i arbeidet til å nå kommunens klimamål. Alle nye bygg vurderes for etablering av solceller og det gjøres et arbeid for å vurdere solceller på eksisterende bygg.

Teknologisk utvikling fører til krav om mer avanserte bygg. Derfor har Oslobygg etablert kompetansemiljøer som kan bidra til innovasjon og til mer effektiv forvaltning og utvikling. Oslobygg har i 2027 et samlet investeringsbudsjett på 4,99 mrd. og totalt 15,8 mrd. i økonomiplanperioden.

Byrådet satser på å ta vare på og rehabilitere eksisterende bygningsmasse og foreslår å sette av totalt 3,18 mrd. til rehabilitering i økonomiplanperioden.

Det er kun lagt inn ufordelte avsetninger til formålsbygg som forventes igangsatt i løpet av 2027.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Administrasjonslokaler (antall)	5	5	11	11
Administrasjonslokaler (BTA eid)	18 752	18 752	23 096	23 096
Administrasjonslokaler (BTA leid)	13 162	13 162	13 718	13 718
Administrasjonslokaler (BTA totalt)	31 914	31 914	36 814	36 814
Annet (antall)	67	67	23	25
Annet (BTA eid)	67 207	67 207	52 291	52 864
Annet (BTA leid)	10 021	10 021	0	0
Annet (BTA totalt)	77 228	77 228	52 291	52 864
Barnehage (antall)	399	399	345	345
Barnehage (BTA eid)	309 638	309 638	292 512	292 639
Barnehage (BTA leid)	17 639	17 639	14 001	15 411
Barnehage (BTA totalt)	327 277	327 277	306 513	308 050
Brannstasjon (antall)	11	11	12	12

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Brannstasjon (BTA eid)	32 341	32 341	19 281	21 928
Idrettsanlegg (antall)	80	80	83	86
Idrettsanlegg (BTA eid)	235 695	235 695	241 832	268 964
Idrettsanlegg (BTA leid)	2 314	2 314	2 314	2 314
Idrettsanlegg (BTA totalt)	238 009	238 009	244 146	271 278
Kulturbygg (antall)	16	16	73	67
Kulturbygg (BTA eid)	76 598	76 598	113 758	111 034
Kulturbygg (BTA leid)	45	45	560	560
Kulturbygg (BTA totalt)	76 643	76 643	114 318	111 594
Omsorgsbolig (antall)	45	45	48	47
Omsorgsbolig (BTA eid)	78 075	78 075	82 034	81 758
Skole (antall)	176	176	179	181
Skole (BTA eid)	1 434 083	1 434 083	1 414 654	1 440 765
Skole (BTA leid)	59 889	59 889	50 653	45 960
Skole (BTA totalt)	1 493 972	1 493 972	1 465 307	1 486 725
Sykehjem (antall)	50	50	72	71
Sykehjem (BTA eid)	331 326	331 506	420 358	411 433
Sykehjem (BTA leid)	180	0	6 327	6 327
Sykehjem (BTA totalt)	331 506	331 506	426 685	417 760
Totalt (antall)	849	849	846	845
Totalt (BTA eid)	2 583 714	2 583 895	2 659 816	2 704 481
Totalt (BTA leid)	103 250	103 070	87 573	84 290
Totalt (BTA totalt)	2 686 964	2 686 695	2 747 389	2 788 771
Vektet samlet tilstandsgrad	1,34	1,35	1,30	1,32
Samlet vedlikeholdsetterslep (mrd. kr)	7,7	9,5	10,9	11,0

Tiltak

2. Oslo er grønn og levende — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
2.2 Oslo har løsningene for å redusere utslipp fra bygg, avfall og sjøtransport og stimulere til utvikling av sirkulære verdikjeder	Foretaket skal bidra til at utslippsfrie kjøretøy og maskiner benyttes av virksomheten og på byggeplass

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5.3 Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte	Oslobygg skal bidra til kostnadseffektive bygge- og anleggsprosjekter
	Oslobygg skal sørge for god eiendoms forvaltning

Driftsbudsjett 2027-2030

Netto driftsresultat

Oslobygg KF	DOK 3/2026	2027	2028	2029	2030
Netto driftsresultat	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000

I henhold til Oslo kommunes økonomireglement skal bystyret stille krav til netto driftsresultat i foretaket og fastsette størrelsen på overføringskravet. I 2027 er det innarbeidet et overføringskrav på 1,224 mrd. Overføringskravet er bl.a. økt med 10 mill. i effektiviseringsuttak og 11 mill. i økte utgifter felles regnskapstjeneste, rammeendring lisenssyklusforvaltning nettverksutstyr og rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser. Videre er overføringskravet redusert med 10,3 mill. for bortfall av husleieinntekter. Det vises til kapittel 898 Overføringer fra KF mv. for nærmere angivelse av overføringer fra foretaket til bykassen. Kravet til netto driftsresultat for 2027 for Oslobygg KF settes til 100 mill.

Disponering av netto driftsresultat

Beløp i 1000 kr

5-6 sum 2 (T)	Oppr budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Overføring til investering	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Totalsum	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Oslobygg KF (BYU)							
		Oslobygg KF (BYU)							
063 - Oslobygg KF (BYU)	106500	Akuttiltak/Generell rehabilitering	LØPENDE		550 000	500 000	500 000	500 000	2 050 000
063 - Oslobygg KF (BYU)	106520	Kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg mv.	LØPENDE		1 974 269	737 839	332 601	10 000	3 054 709
063 - Oslobygg KF (BYU)	106730	Rehabilitering/akuttiltak - barnehager	LØPENDE		100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
063 - Oslobygg KF (BYU)	109500	Investering avsetn - ikke fordelt	LØPENDE		323 500	626 100	525 300	384 000	1 858 900
063 - Oslobygg KF (BYU)	109700	Akuttvedlikehold/rehabilitering sykehjem	LØPENDE		90 000	90 000	90 000	90 000	360 000
063 - Oslobygg KF (BYU)	111710	Ufordelt sykehjem	LØPENDE		175 008	600 000	600 000	0	1 375 008
063 - Oslobygg KF (BYU)	111711	Ufordelt Omsorg+	LØPENDE		70 000	300 000	360 000	350 000	1 080 000
063 - Oslobygg KF (BYU)	113605	Ufordelt avsetn. boliger til vanskeligstilte	LØPENDE		48 000	0	0	0	48 000
063 - Oslobygg KF (BYU)	114725	Investeringer barnehager - ikke fordelt	LØPENDE		30 000	172 000	70 900	0	272 900
063 - Oslobygg KF (BYU)	115810	Rehabilitering idrettsanlegg og kulturbygg	LØPENDE		72 600	72 600	72 600	72 600	290 400
063 - Oslobygg KF (BYU)	116503	Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak	LØPENDE		282 000	300 000	400 000	400 000	1 382 000
063 - Oslobygg KF (BYU)	116510	Kapasitetsbevarende tiltak - fordelte prosjekter	LØPENDE		633 074	337 693	0	0	970 767
063 - Oslobygg KF (BYU)	116810	Idrettsanlegg - rehab/nybygg	LØPENDE		164 000	52 000	0	0	216 000
063 - Oslobygg KF (BYU)	116820	Idrettsanlegg - ufordelt	LØPENDE		134 509	480 181	676 005	222 305	1 513 000
063 - Oslobygg KF (BYU)	116830	Biler og maskiner	LØPENDE		2 904	2 904	2 904	2 904	11 616

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
063 - Oslobygg KF (BYU)	117700	Ufordelt avsetning lokale omsorgsboliger	LØPENDE		12 000	60 000	27 000	0	99 000
063 - Oslobygg KF (BYU)	123403	Kjelsåsveien - Omsorg+ boliger	2027	IA	22 000	0	0	0	22 000
063 - Oslobygg KF (BYU)	123405	Villa Sorgenfri - demontering/gjenoppbygging	2028	IA	64 000	54 000	0	0	118 000
063 - Oslobygg KF (BYU)	125404	Lokale omsorgsboliger	2028	IA	35 000	0	0	0	35 000
063 - Oslobygg KF (BYU)	126401	Briskeby brannstasjon	2028	IA	68 000	68 000	17 500	0	153 500
063 - Oslobygg KF (BYU)	126402	Rehabilitering BFE og VEL	LØPENDE		20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
063 - Oslobygg KF (BYU)	126403	Brannstasjon Oslo sør	2028	IA	100 000	164 200	70 000	0	334 200
063 - Oslobygg KF (BYU)	127400	Tilgjengelighetsmidler OBF	LØPENDE		24 500	24 500	24 500	24 500	98 000
		Sum Oslobygg KF (BYU)		**0**	**4 995 364**	**4 762 017**	**3 889 310**	**2 176 309**	**15 823 000**
		Sum Oslobygg KF (BYU)		**0**	**4 995 364**	**4 762 017**	**3 889 310**	**2 176 309**	**15 823 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	4 995 364	4 762 017	3 889 310	2 176 309	15 823 000

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
063	Oslobygg KF (BYU)	Andre statlige overføringer	P-2-OBF	Finansiering Oslobygg KF	-140 371	0	0	0	-140 371
063	Oslobygg KF (BYU)	Bruk av konserninterne lån	P-2-OBF	Finansiering Oslobygg KF	-3 907 712	-3 884 616	-3 150 201	-1 677 585	-12 620 114
063	Oslobygg KF (BYU)	Kompensasjon for merverdiavgift	P-2-OBF	Finansiering Oslobygg KF	-795 431	-757 801	-619 509	-379 124	-2 551 865
063	Oslobygg KF (BYU)	Overføring fra drift, virksomhetene	P-2-OBF	Finansiering Oslobygg KF	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
063	Oslobygg KF (BYU)	Overføringer fra egen eierkommune	P-2-OBF	Finansiering Oslobygg KF	-51 850	-19 600	-19 600	-19 600	-110 650
Sum					**-4 995 364**	**-4 762 017**	**-3 889 310**	**-2 176 309**	**-15 823 000**

Klimaprofil

Bygging og rehabilitering av eiendommer medfører betydelige utslipp fra materialer og byggeplasser. For å redusere utslippene prioriterer foretaket så langt det lar seg gjøre å rehabilitere fremfor riving og nybygg. Rehabiliteringsprosjekter har ofte utslipp mellom 50-100 kg CO2/kvm, mens nybygg har utslipp tilsvarende 200-500 kg CO2/kvm.

Foretaket har ambisiøse mål for å redusere klimagassutslipp knyttet til materialbruk og planlegger for lave utslipp ved valg av tomt/byggeplass, bærekonstruksjon og materialbruk. Oslo kommune har satt mål om at indirekte utslipp fra materialer skal være 30 % lavere enn bransjenivået, FutureBuilt ZEROs referansebane, som i tråd med Parisavtalen går mot et nullutslippssamfunn innen 2050. For Oslobyggs portefølje var klimagassutslipp fra materialer i 2025 i snitt 11 % lavere enn bransjenivå. Prognoser for 2026 indikerer et nivå 23 % lavere enn bransjenivå. Foretakets prioritering av rehabilitering fremfor nybygg vurderes som avgjørende for å nå målet.

I strategiperioden 2022-2026 var målet å redusere energibruken i eksisterende eiendomsportefølje med 15 %. Ved utgangen av 2025 var energiforbruket per kvadratmeter oppvarmet areal redusert med 9,4 %. Akkumulert totalt energiforbruk var redusert med 1,36 %, til tross for økning i oppvarmet areal. Tiltakene i perioden har medført en samlet kostnadsbesparelse for kommunale virksomheter på om lag 100 mill.

Miljø og samferdsel - miljø (MOS)

Sektoransvar

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel har det overordnede ansvaret for områdene miljø, klima, natur og biologisk mangfold, friluftsliv, kollektivtransport, trafikksikkerhet, offentlig parkering, kommunens veier og byrom, parker, friområder og skoger, brann og redning, vann og avløp, renovasjon og gjenvinning.

Virksomheten er fordelt på to sektorer i Sak 1; "miljø" og "selvfinansierende". Den første omfatter Bymiljøetaten (unntatt idrett), Brann- og redningsetaten, Fornebubanen, Klimaetaten og kjøp av kollektivtransport fra Ruter. Den andre omfatter Vann- og avløpsetaten, Renovasjons- og gjenvinningsetaten, tilsyn og feiing av ildsted hos Brann- og redningsetaten samt Klima- og energifondet.

Hovedtall på sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype	Dok 3/2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Driftsutgifter	7 313,1	8 021,0	8 003,2	7 991,6	7 927,4
Driftsinntekter	-1 810,8	-1 885,5	-2 038,5	-1 944,9	-1 929,9
Totalsum	**5 502,3**	**6 135,5**	**5 964,6**	**6 046,7**	**5 997,5**

Byrådets ambisjon for sektoren

For å nå mål 1 *Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv,* vil byrådet gjøre byen brukervennlig, tilgjengelig og attraktiv og holde byen i god stand. Sektoren har ansvar for fysiske tiltak for gode nabolag, byrom, parker og friluftsområder.

For å nå mål 2 *Oslo er grønn og levende* vil byrådet redusere Oslos klimagassutslipp, ta vare på naturen og tilrettelegge for enda mer grønt i byen. Byrådet vil gi naturen sterkere beskyttelse, og ta en lederrolle for å redde Oslofjorden. Byrådet skal aktivt tilrettelegge for at kollektivtrafikk, sykkel og gange er førstevalg for reiser i byen.

I skjæringspunktet mellom mål 2 og mål 3 *Oslo er nyskapende og attraktiv*, vil byrådet tilrettelegge for sirkulære løsninger og bærekraftig næringsutvikling. Kommunens virksomheter og tjenestesteder skal skjerpe miljøinnsatsen, bl.a. ved mer gjenbruk og sirkulære løsninger. Byrådet vil fortsatt samarbeide med næringslivet om omstilling til en grønn økonomi med lave klimagassutslipp, og innovasjon for framtidens løsninger for byen.

For å nå mål 4 *Oslo er åpen, inkluderende og trygg* må kommunens tjenester være gode og stabile og hjelpe innbyggerne ved uønskede hendelser. Brann- og ulykkesforebyggende arbeid er en viktig del av innsatsen, spesielt for utsatte grupper. Utforming, drift og vedlikehold av byrom er viktig for å skape en trygg by, også for å utvikle byen slik at den tåler framtidige klimaendringer.

For å nå mål 5 *Oslo er veldrevet og gir gode og sammenhengende tjenester* vil byrådet arbeide for en by som innbyggerne trives i. En veldrevet by har bl.a. kontinuerlig leveranse av rent vann, god avfallshåndtering og et forutsigbart og godt kollektivtilbud.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	Byen, byrommene, parkene og friluftsområdene er brukervennlige, tilgjengelige og attraktive	Luftforurensning, nitrogenoksid (NO2, lovpålagt grenseverdi er 40 µg/m3)	24	21	<40
		Luftforurensning, svevestøv (PM10-årsmiddel, lovpålagt grenseverdi er 20 µg/m3)	22	20	<20
		Ny eller rehabilitert ledningsinfrastruktur for belysning	N/A	2918	5250
2. Oslo er grønn og levende	Oslo er en nullutslippsby	Klimabudsjettet (del av Sak 1) følges opp gjennom en rekke indikatorer			
	Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger	Klimabudsjettet (del av Sak 1) følges opp gjennom en rekke indikatorer			
		Andel utsortert husholdningsavfall til materialgjenvinning	42,0 %	42,0 %	42,0 %
		Andel utsortert næringsavfall til materialgjenvinning	51,0 %	51,0 %	51,0 %
		Antall GWh solgt fjernvarme	213	226	202
	Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen	Antall inngrep i verdifull natur som har ført til forringelse av kvaliteten i løpet av det siste året	1	3	0
		Andel fosforfjerning ved Bekkelaget renseanlegg	95 %	96 %	Over 93 %
		Andel nitrogen renset ved Bekkelaget renseanlegg	77 %	80 %	Over 75 %
		Antall dammer restaurert siste år	N/A	N/A	4
		Omfang vegetasjon innen byggesonen (Oslos grøntregnskap v/PBE)	47 % (2021)	47 % (2021)	Økende
		Regulert til grønne arealformål innen byggesonen (Oslos grøntregnskap v/PBE)	27 % (2021)	27 % (2021)	Stabilt
		Antall enger som skjøttes av Bymiljøetaten som blomstereng	N/A	N/A	50
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	Kollektiv, sykkel og gange er attraktive førstevalg	Andel av befolkningen som bruker sykkel alltid	54 %/ 15 %	54 %/ 15 % (2024)	økende

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
		eller ofte. Andel sommer/vinter (BYMs holdningsundersøkelse sykling)			
		Markedsandel for kollektivtrafikk av all motorisert transport	53,8 %	55,0 %	53,0 %
		Ny og oppgradert infrastruktur for gående i byggesonen, km	N/A	7,2	5
		Ny og oppgradert infrastruktur for syklende i byggesonen, km	11,3	7,6	10,0
		Tilfredshet med kollektivtransporten i Oslo (Innbyggerundersøkelsen, andel fornøyd)	68 % (2023)	68%	økende
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	Oslo har trygge kommunale tjenester og effektiv innsats ved uønskede hendelser	Maksimal andel av nitrogen og fosfor som går i overløp i avløpssystemet (påvirker miljøtilstanden i vassdrag og fjord)	0	0	Under 1,5 %
		Antall nye grunnskoler (trinn 1-7) med hjertesoner	11	13	11
		Antall nye trafikksikkerhetstiltak på veinettet	66	136	100
		Antall tilsyn i særskilte brannobjekter	463	700	500
		Brann- og redningsetaten, responskvalitet - andel vakter med foreskrevet førsteinnsatsmateriell disponibelt	93,8 %	91,1 %	100 %
		Brann- og redningsetaten, responskvalitet - andel vakter med forskriftsmessig bemanning	95,5 %	95,4 %	100 %
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	Kommunens infrastruktur er godt vedlikeholdt, effektiv og tilpasset fremtidens behov	Gjennomførte fremkommelighetstiltak for kollektivtransporten (KFT-tiltak)	10	8	8
		Gjennomsnittlig responstid ved kollektivstans som følge av feilparkering, max minutter	14	9	22

Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen

Resultatindikatorene i måltabellen er eksempler på resultater som sektoren leverer og som bidrar til byrådets kommunemål, og som de underliggende virksomhetene styrer etter. Mye av virksomheten under sektoren er bydrift. Parker, veier og friluftsområder skal holdes i stand gjennom årstider og skiftende værforhold. Veier og trikke- og T-baneskinner skal vedlikeholdes og fornyes, det samme skal vannledninger og gatebelysning. Denne aktiviteten under miljø- og samferdselssektoren framkommer i liten grad i resultatindikatorene. Resultatindikatorene må ses i sammenheng med nøkkeltallene, som viser utvikling på en rekke områder som er relevante for sektoren, men der det ikke settes måltall. Nøkkeltallene ligger under omtalen av de ulike virksomhetene.

Byen, byrommene, parkene og friluftsområdene er brukervennlige, tilgjengelige og attraktive: Indikatorene i tabellen må ses i sammenheng med nøkkeltallene under Bymiljøetaten. Drift av byen, dvs. vedlikehold av veier, parker og byrom, samt vinterdrift og rengjøring er avgjørende for innbyggernes opplevelse av en tilgjengelig og attraktiv by. Dette vises i liten grad i resultatmål og nøkkeltall. Sektormålet avhenger også av måloppnåelse innen byutviklingssektoren, se bl.a. indikator der som måler innbyggernes fornøydhet med tilrettelegging i byen.

Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen: Dette sektormålet dekker bl.a. håndtering av avløpsvann og utslipp i fjorden. Det er satt inn to indikatorer fra Plan- og bygningsetatens grøntregnskap. Regnskapet gir en oversikt over vegetasjon i byggesonen og grønne arealformål i vedtatte planer etter plan- og bygningsloven. Regnskapet publiseres hvert fjerde år og siste måling er for perioden 2017-2021. Et nytt regnskap kommer i løpet av 2027 for perioden 2022-2025.

Oslo er en nullutslippsby: Det blir rapportert på et stort spenn av indikatorer i rapporteringen på Oslos klimabudsjett. Klimabudsjettet legges fram som en del av Sak 1 og inneholder virkemidler for Oslos samlede klimaarbeid. Det er derfor ikke satt opp indikatorer på klimaområdet i tabellen.

Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger: Indikatorene viser måloppnåelse i driften av sektorens virksomheter. Også på dette området rapporteres det på en del indikatorer i forbindelse med klimabudsjettet.

Kollektiv, sykkel og gange er attraktive førstevalg: Indikatorene viser utviklingen av andel som velger kollektiv, og utbygging av infrastruktur for gående og syklende. I byggingen av sykkelinfrastruktur skal prosjekter som bidrar til å tette huller og manglende forbindelser som bryter opp sammenhengende sykkelinfrastruktur, prioriteres. Denne prioriteringen er økonomisk og administrativt mer ressurskrevende og gjør at antallet kilometer utbygging blir noe lavere enn tidligere år.

Oslo leverer trygge tjenester og har effektiv innsats ved uønskede hendelser: Indikatoren viser utvalgte resultater i sektoren. Resultater under målet om en trygg by bidrar også til mål 1 om en attraktiv og brukervennlig by. Indikatoren som gjelder nitrogen og fosfor i overløp, er relevant fordi det påvirker miljøtilstanden i Oslofjorden. Ved særlig store mengder nedbør på én gang, kan avløpsvann gå i overløp. Det fører til at noe avløpsvann slippes urenset ut i vassdrag eller fjord.

Kommunens infrastruktur er godt vedlikeholdt, effektiv og tilpasset fremtidens behov: I tillegg til indikatorene i tabellen er sikker vannforsyning avgjørende for å nå målet. Oslo kommune v/Bymiljøetaten eier og forvalter 1 358 km kommunal vei. Vedlikeholdsetterslep for veinettet ble i 2022 anslått til 1,6 mrd. kroner. Dette tilsvarer 1,9 mrd. 2026-kroner. For å gi buss og trikk kortere reisetid og bedre forutsigbarhet, utfører Bymiljøetaten årlig Kraftfulle fremkommelighetstiltak i tråd med vedtatt tiltakspakke. Kostnaden for de ulike tiltakene varierer, og antallet tiltak som gjennomføres i ett enkelt år, vil derfor variere.

Tiltak for å nå sektormålene

Klimaendringer stiller nye krav til hvordan vi bygger byen vår, hvordan vi kan forebygge ulykker og ødeleggelser. Sommeren 2026 erfarte vi hvordan varme og tørke kan få konsekvenser, med branner både i Norge og i andre deler av verden. Naturen er ett av våre viktigste redskaper for å håndtere overvann ved styrtregn, rense luften og vannet, og å begrense klimagassutslipp ved å lagre karbon. Naturen senker også temperaturen ved hetebølger. Å ta vare på og å gi mer plass til naturen både i byen og i skogene rundt, er derfor noe av det viktigste vi gjør for å gjøre byen trygg ved ekstremvær og å forebygge ødeleggelser i fremtiden. Ikke minst er mer natur i nabolagene våre med på å gjøren byen vår hyggeligere og mer levende.

Byrådet vil øke innsatsen for mer natur i byen, bl.a. ved å restaurere mer natur, hindre spredning av fremmede arter og å øke det biologiske mangfoldet. Bekkeåpning av Aurevannsbekken blir det også satt av midler til. Byrådet vil ta redde Oslofjorden gjennom å restaurere natur og biomangfold, redusere utslipp av miljøgifter, fjerne søppel og andre forurensningskilder i fjorden, og langs elvene og i strandsonen.

Bymiljøetaten har kartlagt flomveier og identifisert problemområder ved styrtregn. Byrådet foreslår 133 mill. i økonomiplanperioden til å følge opp Handlingsplanen for overvann og løse utfordringene.

Brann- og redningsetaten er førstelinjen i Oslos beredskap ved ulykker, branner og andre uønskede hendelser i byen. Byrådet vil skjerpe beredskapen ved å sikre at de har utstyr og kjøretøy som skal brukes ved ekstremværhendelser og har nødstrømsaggregater på alle stasjoner. Byrådet styrker også etaten med 10 mill. kroner årlig til å ansette flere brannkonstabler.

I 2027 vil byrådet øke innsatsen for å utforme byen på en god og trygg måte for innbyggerne og for gående, syklende og kollektivtrafikken. Byrådet vil i 2027 legge fram Oslos første helhetlige grønne mobilitetsplan, som viser hvordan byen kan utformes på en effektiv måte, for å få trygge nabolag, bedre folkehelse og mindre kø, forurensning og utslipp. Byrådet øker innsatsen for å gjøre Oslo til en enda bedre sykkelby. Grønn mobilitetsplan tilrettelegger også for en effektiv bylogistikk for næringslivet, med utslippsfri leveranse av varer og tjenester.

Byrådet vil gjøre gange, sykkel og kollektiv til attraktive førstevalg gjennom å gjøre Oslo til en bedre gå- og sykkelby. Fortau og gater skal være trygge og tilgjengelige for gående i alle aldre og med ulik funksjonsevne. Vi skal fortsette å bygge ut et trygt og effektivt sykkelveinett. Byrådet vil i 2027 sikre et fortsatt attraktivt kollektivtilbud og redusere billettprisene, spesielt for barn og unge.

Byrådet vil sikre attraktive og tilgjengelige byrom, parker og friluftsområder, og foreslår å videreføre tiltak fra revidert budsjett for at parker, lekeplasser, torg og grøntområder får tilstrekkelig stell og vedlikehold. Byrådets forslag sikrer også at det er vann i byens fontener.

Byrådet har satt i gang arbeidet med en ny klimastrategi fram mot 2040. Klimabudsjettet er vårt viktigste virkemiddel for å oppnå at Oslo skal bli en nullutslippsby, og har egen omtale i budsjettet. Byrådet fyller på Klima- og energifondet i 2027. Gjennom tilskudd fra fondet, tilrettelegger kommunen for utbygging av ladeinfrastruktur og gir støtte til befolkning, næringsliv og egne virksomheter til å gjennomføre klima- og energitiltak. Byrådet foreslår også å redusere parkeringsavgiften for varebiler under lading.

I 2027 vil prosjektet Ny vannforsyning være i sluttfasen, mot åpning i 2028. Dette vil sikre byens vannleveranse for fremtiden og være helt sentralt for kommunens vannberedskap. Byrådet foreslår nye investeringsprosjekter i vann- og avløpsrør for å holde tritt med prisutvikling og vedlikeholdsbehov.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**5 502 292**	**5 502 292**	**5 502 292**	**5 502 292**
Vedtak forrige periode				
Avvikling Marienlyst midlertidige brannstasjon og erstatningsarealer på Bryn	-800	-800	-800	-800
Billigere 30-dagersbillett	9 864	9 864	9 864	9 864
Driftsfølgevirkninger og utbedringer skog og landskap	180	180	180	180
Endring bompengeinntekter fra Oslopakke 3	-18 000	-172 000	-91 000	-91 000
Følge opp forvaltningsplan for Østensjøområdet	-1 000	-4 000	-4 000	-4 000
Generell rammeendring Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel	-8	-16	-23	-23
Generell rammeendring Brann- og redningsetaten	-4 087	-7 968	-11 715	-11 715
Generell rammeendring Bymiljøetaten	-9 297	-19 519	-29 688	-29 688
Generell rammeendring Klimaetaten	-371	-731	-1 067	-1 067
Generell rammeendring Renovasjons- og gjenvinningsetaten næring	-521	-1 047	-1 549	-1 549
Generell rammereduksjon Bymiljøetaten parkering	-1 742	-3 722	-5 590	-5 590
Gjennomføringsorganisasjon for byutviklingsområdet Haugerud/Trosterud	500	500	500	500
Optimalisere drift av gebyrinnkreving	0	-22 000	-22 000	-22 000
Overføring av feiing selvkost til eget kapittel	-511	-511	-511	-511
Rammekutt administrasjon	500	500	500	500
Reduksjon i uspesifiserte rammekutt	0	22 000	22 000	22 000
Rensing av avrenning og lukket hogst - Regionkontor landbruk	0	-470	-470	-470
Tiltak i Olafiagangen	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Vedlikehold - park og nærnatur	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Økt gebyr unødig utrykning til alarmanlegg bolig	809	1 536	2 191	2 191
Økte inntekter – unødig utrykning næringseiendom	500	1 000	1 000	1 000
Sum Vedtak forrige periode	**-30 984**	**-204 204**	**-139 178**	**-139 178**

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtak forrige periode	**-30 984**	**-204 204**	**-139 178**	**-139 178**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**5 471 308**	**5 298 088**	**5 363 114**	**5 363 114**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**253 877**	**253 877**	**253 877**	**253 877**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**253 877**	**253 877**	**253 877**	**253 877**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel	0	0	0	-6
Generell rammereduksjon Brann- og redningsetaten	0	0	0	-3 466
Generell rammereduksjon Bymiljøetaten	0	0	0	-10 075
Generell rammereduksjon Bymiljøetaten - parkering	0	0	0	-1 705
Generell rammereduksjon Klimaetaten	0	0	0	-304
Generell rammereduksjon Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring	0	0	0	-469
Reduksjon i uspesifisert rammekutt - avvikle støytilskudd	500	500	500	500
Sum Generell rammeendring	**500**	**500**	**500**	**-15 525**
Andre tekniske justeringer				
Driftsfølgevirkninger	18 405	19 980	24 895	25 770
Endring bompengeinntekter fra Oslopakke 3	13 200	13 200	25 200	40 200
Endring pensjon OPF	10 473	10 473	10 473	10 473
Felles regnskapstjeneste	-4 525	-4 525	-4 525	-4 525
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-402	-23	-175	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-325	-325	-325	-325
Rekonstruksjon Unibuss	94 000	95 000	95 000	46 000
Styrking av 110-sentralene	3 000	3 600	4 100	4 100
Sum Andre tekniske justeringer	**133 826**	**137 380**	**154 643**	**121 693**
Nye tiltak				
Behandling av matavfall	3 100	2 575	2 460	2 320
Effektivisering og omdisponering	800	800	800	800
Et bedre og mer attraktivt kollektivtilbud	220 000	220 000	220 000	220 000
Flere brannkonstabler og høyere beredskap	10 000	10 000	10 000	10 000
Livredningstjeneste Sørenga, Hvervenbukta og Ingierstrand	4 000	4 000	4 000	4 000
Mer naturrestaurering, fremmedartbekjempelse og økt biologisk mangfold	10 000	10 000	10 000	10 000
Oslomarkas fiskeadministrasjon	500	0	0	0
Oslometeren	10 000	10 000	10 000	10 000
Redusert p-avgift for elektrisk varebil under lading	850	600	600	600
Styrket renhold - Gaterusken, søppelkasser, styrke det ordinære renholdet	2 500	2 500	2 500	2 500
Vann i fontener	7 562	7 562	7 562	7 562
Økt kvalitet av byens parker og møteplasser	15 000	15 000	15 000	15 000
Sum Nye tiltak	**284 312**	**283 037**	**282 922**	**282 782**
Konkrete innsparingstiltak				
Avvikle støytilskudd - spesifisering av uspesifisert kutt	-500	-500	-500	-500
Behandling av matavfall	-7 000	-6 975	-7 060	-7 120
Effektivisering og omdisponering	-800	-800	-800	-800
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Konkrete innsparingstiltak	**-8 300**	**-8 275**	**-8 360**	**-8 420**
Endringer	**410 338**	**412 642**	**429 705**	**380 530**

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Ramme 2027-2030	6 135 523	5 964 607	6 046 696	5 997 521

Vedtak forrige periode

Avvikling Marienlyst midlertidige brannstasjon og erstatningsarealer på Bryn

Brann- og redningsetaten har flere midlertidige lokaler. Leieforholdet for telthall på Marienlyst, som har vært benyttet som beredskapslager etter at mannskapene flyttet tilbake til Briskeby brannstasjon, er avsluttet. Etaten benyttet i en midlertidig periode gamle Bryn brannstasjon som beredskapslager.

Billigere 30-dagersbillett

Byrådet foreslår å videreføre bevilgningen til redusert pris på 30-dagersbilletten i sone 1. Bevilgning øker i 2027 som følge av helårseffekt av tiltaket som ble innført i 2026.

Driftsfølgevirkninger og utbedringer skog og landskap

Kommunen har årlige utgifter for å ivareta anlegg i Marka og på øyene. Behovet varierer over tid, og behovet for 2027 er 180 000 høyere enn i 2026.

Endring bompengeinntekter fra Oslopakke 3

Som følge av reforhandlet avtale for Oslopakke 3, og medfølgende nye bompengetakster, stiger forventet bompengeinngang gjennom økonomiplanperioden.

Følge opp forvaltningsplan for Østensjøområdet

Forvaltningsplan for Østensjøområdet miljøpark 2023–2033 ble vedtatt i august 2023. For å følge opp planens punkter om ny reguleringsplan, styrt atkomst til og langs Østensjøvannet, bekjempelse av fremmede arter, informasjonstiltak, skilting og utredning av nytt våtmarkssenter, er det satt av 4 mill. i 2026 og 3 mill. i 2027.

Generell rammeendring Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 8000 kroner i 2027 økende til 23 000 i 2030.

Generell rammeendring Brann- og redningsetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 4,1 mill. i 2026 økende til 11,7 mill. i 2030.

Generell rammeendring Klimaetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,4 mill. i 2027 økende til 1,1 mill. i 2030.

Generell rammeendring Renovasjons- og gjenvinningsetaten næring

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,5 mill. i 2027 økende til 1,5 mill. i 2030.

Dekning av rammekutt på kap. 647 følger rammekuttet på kap. 648 (selvkost), da utgiftene som føres på kap. 647 er basert på en fordeling av kostnadene mellom kapitlene. Rammekuttet håndteres med en reduksjon i kjøp av varer og tjenester. REG har inngått bedre avtaler med leverandører, og vedlikehold av bygningsmasse er redusert.

Generell rammereduksjon Bymiljøetaten parkering

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 1,7 mill. i 2026 økende til 5,6 mill. i 2030.

Gjennomføringsorganisasjon for byutviklingsområdet Haugerud/Trosterud

I Veiledende plan for offentlige rom (VPOR) for byutviklingsområdet Haugerud/Trosterud er det foreslått flere offentlige tiltak, herunder åpning av bekk, allmenning, torg, bro-, park-, vei- og idrettsanlegg. Det er tre store planprosesser i gang innenfor området, som vil dekke behov for både ny sosial-, blå/grønn- og teknisk infrastruktur. I tillegg skal det være boligutvikling med variert boligsammensetting som inkluderer en andel kommunale boliger. For å ivareta ansvaret som er tillagt Bymiljøetaten, ble det i budsjettet for 2025 satt av 3 mill. gjennom perioden, fordelt med 0,5 mill. årlig i 2025 og 2026 og 1 mill. årlig i 2027 og 2028. Tiltaket utgår fra 2029.

Overføring av feiing selvkost til eget kapittel

Fra 2024 ble det opprettet eget budsjettkapittel for selvkostregnskapet, kap. 651. Det er lagt inn justeringer i fordelingen mellom kapitlene.

Reduksjon i uspesifiserte rammekutt

Reduksjon i uspesifiserte rammekutt som følge av optimalisering av innkreving av p-inntekter.

Rensing av avrenning og lukket hogst - Regionkontor landbruk

Gjennom Regionkontor Landbruk vil byrådet bidra med toppfinansiering av fangdammer som skal rense vann fra landbruket til Oslofjorden, støtte utprøving av lukket hogstform hos skogeiere samt øke kunnskapsformidling om kulturlandskap. Tiltakets varighet er 2025-2027.

Tiltak i Olafiagangen

Det ble i 2026 satt av en engangsbevilgning på 2,5 mill. til tiltak i Olafiagangen på Grønland. Avsetningen var ettårig og utgår derfor fra 2027.

Vedlikehold - park og nærnatur

Byens eksisterende parker, byrom og nærnaturområder er preget av slitasje, og det er derfor behov for en økt skjøtsel, vedlikehold, reparasjon, vegetasjonsrydding, ivaretakelse av naturen, herunder oppfølging av handlingsplan for biologisk mangfold, og bekjempelse av uønskede arter. I budsjett for 2025 ble det satt av totalt 10 mill. til vedlikehold av parker og nærnatur, hvorav 4,5 mill. som en toåring satsing og 5,5 mill. som en varig økning.

Økt gebyr unødig utrykning til alarmanlegg bolig

Brann- og redningsetaten tilbyr borettslag og næringseiendommer direktetilkobling av deres brannalarm til 110-sentralen. Omtrent halvparten av etatens utrykninger til varsler fra slike brannalarmer er unødige, det vil si at det ikke var en reell hendelse. Slike utrykninger beslaglegger ressurser og øker slitasjen på mannskap og materiell. Gårdeier må betale gebyr ved unødig utrykning. Gebyret ble derfor økt fra 1.1.2026 for å bidra til færre utrykninger. Inntektsøkningen forventes å avta over tid når antallet unødige utrykninger reduseres, og budsjetteffekten i planperioden tar hensyn til dette.

Økte inntekter – unødig utrykning næringseiendom

Fra 1. januar 2025 økte prisen for unødige utrykninger til næringsbygg. Formålet er å få færre unødige utrykninger. Færre unødige utrykninger vil redusere belastningen på kjøretøy og miljø, frigjøre tid til øvelser, faglig utvikling og forebyggende arbeid i etaten samt redusere risikoen i trafikken. Etaten har også etablert et forkontor til 110-sentralen for å følge opp meldinger fra brannalarmanlegg før utrykning settes i gang. Begge tiltakene vil bidra til å styrke beredskapen. Inntektsøkningen forventes å avta over tid når antallet unødige utrykninger reduseres, og budsjetteffekten i planperioden tar hensyn til dette.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 6 000 kroner. Samlet rammekutt på kapitlet er 8 000 kroner i 2027, økende til 29 000 fra 2030.

Generell rammereduksjon Brann- og redningsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 3,5 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 4,1 mill. i 2027, økende til 15,2 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Bymiljøetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 10,1 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 9,3 mill. i 2027, økende til 39,8 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Bymiljøetaten - parkering

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 1,7 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 1,7 mill. i 2027, økende til 7,3 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Klimaetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,3 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,4 mill. i 2027, økende til 1,4 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,5 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,5 mill. i 2027, økende til 2 mill. fra 2030.

Reduksjon i uspesifisert rammekutt - avvikle støytilskudd

Byrådet foreslår å avvikle tilskuddet til støyreduserende tiltak ved private boliger bygget før 1980. Ordningen er lite brukt, og krever vesentlig saksbehandlingskapasitet i etaten. Innsparingen på 0,5 mill. foreslås omdisponert til å redusere det generelle rammekuttet til etaten tilsvarende.

Andre tekniske justeringer

Driftsfølgevirkninger

Byrådet vil ha flere gode møteplasser og gjøre Oslo fysisk grønnere, og hvert år etableres det flere parker, torg, byrom, trær, lekeplasser, gater, bygg og grøntområder over hele byen. Disse anleggene overtas i all hovedsak av Bymiljøetaten som står for drift og vedlikehold. I 2027 kommer blant annet Økern Torgpark, Østre parkdrag, Frysjaparken, fonteneanlegg i Klosterenga og Tøyen naturlekeplass i drift. For å finansiere driften av de nye anleggene foreslår byrådet en økt bevilgning på 18,405 mill. i 2027, 19,980 mill. i 2028, 24,895 mill. i 2029 og 25,770 mill. i 2030.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Rekonstruksjon Unibuss

Byrådet foreslår å øke bevilgning til dekning av kommunens andel av rekonstruksjon av Unibuss.

Oppdaterte kostnadsanslag er justert til 2026-kroner samt effekt av ny kontrakt for vestområdet. Byrådet foreslår å øke bevilgningen med 34 mill. i 2027, 35 mill. i 2028, 35 mill. i 2029 og 46 mill. i 2030.

Styrking av 110-sentralene

Brann- og redningsetaten styrkes med 3 mill. i 2027 stigende til 4,1 mill. i 2030 for å dekke økt tilskudd til det nasjonale kommunesamarbeidet for 110-sentralene.

Nye tiltak

Behandling av matavfall

Byrådet foreslår en reduksjon av budsjettrammen på 3,2 mill. i 2027, 3,7 mill. i 2028, 4,6 mill. i 2029 og 4,8 mill. i 2030 knyttet til lavere behandlingskostnad for matavfall. Bystyret har vedtatt salg av Romerike Biogassanlegg (RBA). Når salget nå er gjennomført, vil behandlingen av matavfall ikke lenger utføres i egenregi, men kjøpes som en tjeneste i markedet.

Effektivisering og omdisponering

Renovasjon- og gjenvinningsetaten har identifisert innsparingstiltak på 0,8 mill. per år i perioden 2027-2030 utover tidligere vedtatte rammekutt. Det er samtidig behov for nye tiltak for å dekke økte vedlikeholdskostnader ved produksjonsanleggene på 0,2 mill., og for å dekke økte energigjenvinningskostnader på 0,6 mill.

Justeringene endrer ikke budsjettrammen på kap. 647. Dette vil ikke påvirke tjenestetilbudet til dem som leverer næringsavfall.

Et bedre og mer attraktivt kollektivtilbud

Byrådet vil at Oslo skal ha landets beste og mest attraktive kollektivtilbud. Byrådet prioriterer derfor å sette av midler til flere avganger og lavere billettpriser i kollektivtrafikken. Prisen på månedskort være under 499,- ved inngangen til 2027, og byrådet ønsker derfor å prioritere andre forbedringer i kollektivsystemet. Byrådet vil heve aldersgrensen for gratis kollektivtrafikk for barn opp til 13 år, og sikre barn friheten til å reise gratis i Oslo.

Dersom staten velger å ikke videreføre tilskuddsordningen for billigere periodebilletter, vil byrådet omdisponere midlene til redusert pris på månedskort i tråd med målsetningen fra Hammersborgerklæringen.

Flere brannkonstabler og høyere beredskap

Byrådet foreslår å bevilge 40 mill. ekstra i økonomiplanperioden for å gi rom for flere brannkonstabler og styrke beredskapen i Oslo.

Livredningstjeneste Sørenga, Hvervenbukta og Ingierstrand

Byrådet foreslår å sette av 4 mill. til å videreføre livreddertjenesten på Sørenga, Hvervenbukta og Ingierstrand.

Mer naturrestaurering, fremmedartbekjempelse og økt biologisk mangfold

Natur, planter og trær bidrar til overvannshåndtering, karbonlagring og luft- og vannrensing og utgjør på den måten en del av byens kritiske infrastruktur. Nedbygging, forringelse og innførsel av uønskede arter har over tid svekket det biologiske mangfoldet. For å bremse og snu denne utviklingen, foreslår byrådet å sette av 10 mill. årlig til å økt innsats for restaurering av natur, bekjempelse av fremmede arter og tiltak som bidrar til økt biologisk mangfold. Midlene skal blant annet gå til økt satsing på Alna miljøpark.

Oslomarkas fiskeadministrasjon

Det er økt fiske i Oslomarka, etter det ble fiskeforbud i fjorden. Byrådet foreslår økt støtte på 0,5 mill. til Oslomarkas fiskeadministrasjon i 2027.

Oslometeren

Det skal være enkelt å drive utesteder og restauranter i Oslo. I 2026 ble det gjennomført en pilot i bydel St. Hanshaugen med Oslometeren, med gratis bruk av den første fortausmeteren til uteservering. Byrådet legger opp til å videreføre Oslometeren i hele byen i økonomiplanperioden og setter av 10 mill. til å kompensere for bortfallet av inntekter.

Redusert p-avgift for elektrisk varebil under lading

For å bidra til å forsere utskiftningen av fossile varebiler foreslår byrådet å redusere satsen for parkering av elektriske varebiler under lading med 50 pst.

Styrket renhold - Gaterusken, søppelkasser, styrke det ordinære renholdet

Byrådet foreslår å sette av 2,5 mill. til økt renhold i byen. Av dette går 0,7 mill. til å videreføre satsingen på Gaterusken fra revidert budsjett 2026.

Vann i fontener

Fontenene er en viktig del av Oslos byrom og bidrar til å gjøre parker, torg og møteplasser attraktive og trivelige for innbyggere og besøkende. Byrådet prioriterer at byens fontener fortsatt skal være i drift, og foreslår derfor en avsetning på 7,562 mill. for å dekke økte driftsutgifter.

Økt kvalitet av byens parker og møteplasser

Byens parker, lekeplasser, torg og grøntområder er preget av langvarig mangel på tilstrekkelig stell og vedlikehold. Dette har resultert i at områdene er mindre attraktive enn de kunne ha vært, og at de dermed ikke ivaretar befolkningens behov for aktivitet, avkobling og trivsel i hverdagen. Byrådet satte i revidert budsjett av 15 mill. for å bremse utviklingen og foreslår å videreføre satsingen. Satsingen omfatter også midler til tilrettelegging av Byleie.no for innføring av Oslometeren og til uttesting av alternativer til veisalt.

Konkrete innsparingstiltak

Avvikle støytilskudd - spesifisering av uspesifisert kutt

Byrådet foreslår å avvikle tilskuddet til støyreduserende tiltak ved private boliger bygget før 1980. Ordningen er lite brukt, og krever vesentlig saksbehandlingskapasitet i etaten.

Innsparingen på 0,5 mill. foreslås omdisponert til å redusere det generelle rammekuttet til etaten tilsvarende.

Behandling av matavfall

Byrådet foreslår en reduksjon av budsjettrammen på 3,2 mill. i 2027, 3,7 mill. i 2028, 4,6 mill. i 2029 og 4,8 mill. i 2030 knyttet til lavere behandlingskostnad for matavfall. Bystyret har vedtatt salg av Romerike Biogassanlegg (RBA). Når salget nå er gjennomført, vil behandlingen av matavfall ikke lenger utføres i egenregi, men kjøpes som en tjeneste i markedet.

Effektivisering og omdisponering

Renovasjon- og gjenvinningsetaten har identifisert innsparingstiltak på 0,8 mill. per år i perioden 2027-2030 utover tidligere vedtatte rammekutt. Det er samtidig behov for nye tiltak for å dekke økte vedlikeholdskostnader ved produksjonsanleggene på 0,2 mill., og for å dekke økte energigjenvinningskostnader på 0,6 mill.

Justeringene endrer ikke budsjettrammen på kap. 647. Dette vil ikke påvirke tjenestetilbudet til dem som leverer næringsavfall.

Investeringsbudsjett 2027-2030

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
542	Bymiljøetaten (MOS)	685 270	525 695	681 125	854 329
543	Bymiljøetaten - parkering (MOS)	20 000	0	0	0
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	41 500	12 000	37 000	37 000
711	Kjøp av transporttjenester (MOS)	50 000	20 000	0	0
712	Fornebubanen (MOS)	4 750 000	2 300 000	341 000	0
761	Grønn mobilitet (MOS)	783 403	845 457	839 653	1 007 353
Totalsum		**6 330 173**	**3 703 152**	**1 898 778**	**1 898 682**

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 – Sak 1/2027
542	Tilskuddordning for frilufts- og naturvernorganisasjoner	3 322	3 222	3 275	9 819
542	Tilskuddsordning urbant landbruk	2 000	2 000	2 033	6 033
542	Tilskuddsordning for dyrevelferd	2 000	2 000	2 033	6 033
542	Tilskuddsordning for tiltak mot plastforsøpling	3 000	3 000	3 050	9 050
542	Tilskudd til å heve miljøkvaliteten i Oslofjorden	2 000	2 000	2 033	6 033
542	Støytilskudd	500	500	0	1 000
542	Medlemskontingent Oslofjordens Friluftsråd (OF)	5 046	5 227	5 426	15 699
542	Medlemskontingent Oslo og Omland Friluftsråd (OOF)	1 946	2 048	2 126	6 119
542	Oslomarkas fiskeadministrasjon (OFA)	650	650	1 150	2 450
542	Skjærgårdstjenesten	1 707	1 762	1 835	5 304

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 – Sak 1/2027
542	Redningsselskapet – Redningsskøyta "Uni Oslofjord"	100	100	100	100
542	DNT Oslo og Omegn	900	900	900	2 700
542	Naturvernforbundet Oslo og Akershus	500	500	500	1 500
542	Matsentralen Oslo	400	400	400	1 200
542	Forum for natur og friluftsliv Oslo og Akershus		350	350	700
542	Maridalens venner	250	250	250	750
542	Dyrebeskyttelsen Oslo og Akershus	250	250	250	750
542	Oslo Elveforum	190	190	190	570
542	Østensjøvannets venner	150	150	150	450
542	Groruddalen Miljøforum	100	100	100	300
542	Østmarkas venner	100	100	100	300
542	Dyrenes hus	100	100	100	300
SUM		**25 210**	**25 800**	**26 351**	**77 361**

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede kommunale midler.

Bymiljøetaten (MOS)

Ansvarsområde

Bymiljøetaten har ansvar for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av kommunale anlegg og byrom i Oslo. Etaten skal ivareta drift, forvaltning og vedlikehold av infrastruktur for gående, syklende og motorisert transport, samt av kommunens rekreasjonsarealer på øyene, i Marka og i byggesonen. Etaten er kommunens fagmyndighet for samferdsel og mobilitet, og er delegert myndighet etter en rekke lover og forskrifter samt deler av politivedtektene. Etaten utøver kommunens delegerte skiltmyndighet og er tillagt koordineringsansvar for tiltak mot luftforurensning og å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden.

Se for øvrig kap. 543 Bymiljøetaten Parkering, kap. 761 Grønn mobilitet og kap. 545 Bymiljøetaten Idrett, under sektoren Kultur og næring.

Situasjonsbeskrivelse

Bevilgningen over kap. 542 benyttes i hovedsak til drift, vedlikehold og utvikling av byrom, grøntområder og kommunale veianlegg for å gjøre byen mer attraktiv å bo og oppholde seg i.

Gode fellesarealer, som parker, lekeplasser, torg og gater, er avgjørende for trivsel og liv i byen. År med manglende vedlikehold av parker og byrom, kombinert med at flere bruker byen mer, har resultert i en standard under det byens innbyggere bør forvente. Byrådet foreslår derfor å styrke det fortløpende vedlikeholdet. I tillegg foreslår byrådet å øke renholdsinnsatsen, blant annet gjennom å videreføre styrkingen av Gaterusken fra revidert budsjett, samt å øke satsingen på naturrestaurering, fremmedartbekjempelse og økt biologisk mangfold, spesielt i tilknytning til Alna miljøpark.

Klimaendringene gir Oslo mer intens nedbør og større mengder overvann på kort tid. Når kapasiteten i avløpssystemet utfordres, øker behovet for å lede vannet trygt gjennom byen uten å skade bygninger, infrastruktur og viktige samfunnsfunksjoner. Byrådet foreslår derfor å videreføre og styrke satsingen på å etablere flomveier og fordrøyningsløsninger ved identifiserte problempunkter på veinettet.

Byrådet setter av midler til å videreføre livredningstjenesten ved Hvervenbukta og Ingierstrand, i tillegg til på Sørenga, og til å finansiere vann i fontenene Bymiljøetaten forvalter. Byrådet foreslår også å sette av midler til å åpne Aurevannsbekken, som blir et løft for både naturen og lokalmiljøet.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Andel av befolkningen som er tilfreds med belysningen	73,0 %	75,0 %	75,0 %	73,0 %
Andel innbyggere som er fornøyd med hvordan byrommene fremstår der de bor	80,0 %	78,0 %	78,0 %	81,0 %
Andel innbyggere som er fornøyd med hvordan byrommene fremstår i sentrum	72,0 %	72,0 %	71,0 %	69,0 %
Andel innbyggere som er fornøyd med tilrettelegging for lek, opphold og fysisk aktivitet i byens parker	64,0 %	63,0 %	66,0 %	68,0 %
Antall bytrær	20 274	20 396	21 592	21 555
Antall daa hogst for fleralderskog	1 095	1 190	800	780
Antall hjertesoneskoler	25	34	45	65
Antall innvilgede søknader for kommunens tilskuddsordning for landbrukstiltak	54	45	39	42
Antall km langrennsløyper oppkjørt	20 230	26 500	20 450	12 000
Antall mørke områder innmeldt i Bymelding	1 467	1 521	1 659	1 559
Antall sandfang som tømmes hvert år	9 560	7 271	6 932	10 285

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
Byen, byrommene, parkene og friluftsområdene er brukervennlige, tilgjengelige og attraktive	Begrense lokal luftforurensning
	Etablere, utvikle og bevare parker, parkgater og natur i byggesonen
	Gjøre byen tilgjengelig for alle, uavhengig av alder og funksjonsnivå

2. Oslo er grønn og levende

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen	Hindre ødeleggelse av natur- og friluftsområder i byggesonen og i Marka
	Legge til rette for friluftsliv og urbant landbruk
	Opprydning av forsøpling i strandsonen, fra fjordbunnen og langs elvebredder
	Restaurere dammer, for å bedre forholdene for bl.a. amfibier og vanninsekter
	Samarbeide med stat og kommuner og være en pådriver for å gjennomføre nødvendige tiltak for å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden
	Skjøtte biologisk verdifulle blomsterenger, omfatter både historiske slåttemarker og nylig restaurerte blomsterenger
Oslo er en nullutslippsby	Oslos Klimabudsjett
Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger	Tilrettelegge og være pådriver for å styrke miljøarbeidet i kommunens virksomheter og tjenestesteder

3. Oslo er nyskapende og attraktiv	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
Kollektiv, sykkel og gange er attraktive førstevalg	Tilrettelegge Oslo som en trygg og attraktiv gå- og sykkelby

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
Oslo har trygge kommunale tjenester og effektiv innsats ved uønskede hendelser	Bidra til å realisere nullvisjonen innenfor trafikksikkerhet
	Trygge byrom gjennom synlig tilstedeværelse av bybetjenter

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
Kommunens infrastruktur er godt vedlikeholdt, effektiv og tilpasset fremtidens behov	Sikre fremkommeligheten for kollektivtrafikken og nødetatene hele året
	Sikre trafikksikkerhet og fremkommelighet i kryss

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**1 231 810**	**1 231 810**	**1 231 810**	**1 231 810**
Vedtak forrige periode				
Driftsfølgevirkninger og utbedringer skog og landskap	180	180	180	180
Endring bompengeinntekter fra Oslopakke 3	-18 000	-172 000	-91 000	-91 000
Følge opp forvaltningsplan for Østensjøområdet	-1 000	-4 000	-4 000	-4 000
Generell rammeendring Bymiljøetaten	-9 297	-19 519	-29 688	-29 688
Gjennomføringsorganisasjon for byutviklingsområdet Haugerud/Trosterud	500	500	500	500
Reduksjon i uspesifiserte rammekutt	0	22 000	22 000	22 000
Tiltak i Olafiagangen	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Vedlikehold - park og nærnatur	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Sum Vedtak forrige periode	**-34 617**	**-179 839**	**-109 008**	**-109 008**
Vedtak forrige periode	**-34 617**	**-179 839**	**-109 008**	**-109 008**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**1 197 193**	**1 051 971**	**1 122 802**	**1 122 802**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**53 065**	**53 065**	**53 065**	**53 065**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**53 065**	**53 065**	**53 065**	**53 065**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Bymiljøetaten	0	0	0	-10 075
Reduksjon i uspesifisert rammekutt - avvikle støytilskudd	500	500	500	500
Sum Generell rammeendring	**500**	**500**	**500**	**-9 575**
Andre tekniske justeringer				
Driftsfølgevirkninger	18 405	19 980	24 895	25 770
Endring bompengeinntekter fra Oslopakke 3	13 200	13 200	25 200	40 200
Endring pensjon OPF	6 106	6 106	6 106	6 106

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Felles regnskapstjeneste	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-74	0	-154	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-185	-185	-185	-185
Sum Andre tekniske justeringer	**34 652**	**36 301**	**53 062**	**69 091**
Nye tiltak				
Livredningstjeneste Sørenga, Hvervenbukta og Ingierstrand	4 000	4 000	4 000	4 000
Mer naturrestaurering, fremmedartbekjempelse og økt biologisk mangfold	10 000	10 000	10 000	10 000
Oslomarkas fiskeadministrasjon	500	0	0	0
Oslometeren	10 000	10 000	10 000	10 000
Styrket renhold - Gaterusken, søppelkasser, styrke det ordinære renholdet	2 500	2 500	2 500	2 500
Vann i fontener	7 562	7 562	7 562	7 562
Økt kvalitet av byens parker og møteplasser	15 000	15 000	15 000	15 000
Sum Nye tiltak	**49 562**	**49 062**	**49 062**	**49 062**
Konkrete innsparingstiltak				
Avvikle støytilskudd - spesifisering av uspesifisert kutt	-500	-500	-500	-500
Sum Konkrete innsparingstiltak	**-500**	**-500**	**-500**	**-500**
Endringer	**84 214**	**85 363**	**102 124**	**108 078**
Ramme 2027-2030	**1 334 472**	**1 190 399**	**1 277 991**	**1 283 945**

Vedtak forrige periode

Driftsfølgevirkninger og utbedringer skog og landskap

Kommunen har årlige utgifter for å ivareta anlegg i Marka og på øyene. Behovet varierer over tid, og behovet for 2027 er 180 000 høyere enn i 2026.

Endring bompengeinntekter fra Oslopakke 3

Som følge av reforhandlet avtale for Oslopakke 3, og medfølgende nye bompengetakster, stiger forventet bompengeinngang gjennom økonomiplanperioden.

Følge opp forvaltningsplan for Østensjøområdet

Forvaltningsplan for Østensjøområdet miljøpark 2023–2033 ble vedtatt i august 2023. For å følge opp planens punkter om ny reguleringsplan, styrt atkomst til og langs Østensjøvannet, bekjempelse av fremmede arter, informasjonstiltak, skilting og utredning av nytt våtmarkssenter, er det satt av 4 mill. i 2026 og 3 mill. i 2027.

Gjennomføringsorganisasjon for byutviklingsområdet Haugerud/Trosterud

I Veiledende plan for offentlige rom (VPOR) for byutviklingsområdet Haugerud/Trosterud er det foreslått flere offentlige tiltak, herunder åpning av bekk, allmenning, torg, bro-, park-, vei- og idrettsanlegg. Det er tre store planprosesser i gang innenfor området, som vil dekke behov for både ny sosial-, blå/grønn- og teknisk infrastruktur. I tillegg skal det være boligutvikling med variert boligsammensetting som inkluderer en andel kommunale boliger. For å ivareta ansvaret

som er tillagt Bymiljøetaten, ble det i budsjettet for 2025 satt av 3 mill. gjennom perioden, fordelt med 0,5 mill. årlig i 2025 og 2026 og 1 mill. årlig i 2027 og 2028. Tiltaket utgår fra 2029.

Reduksjon i uspesifiserte rammekutt

Reduksjon i uspesifiserte rammekutt som følge av optimalisering av innkreving av p-inntekter.

Tiltak i Olafiagangen

Det ble i 2026 satt av en engangsbevilgning på 2,5 mill. til tiltak i Olafiagangen på Grønland. Avsetningen var ettårig og utgår derfor fra 2027.

Vedlikehold - park og nærnatur

Byens eksisterende parker, byrom og nærnaturområder er preget av slitasje, og det er derfor behov for en økt skjøtsel, vedlikehold, reparasjon, vegetasjonsrydding, ivaretakelse av naturen, herunder oppfølging av handlingsplan for biologisk mangfold, og bekjempelse av uønskede arter. I budsjett for 2025 ble det satt av totalt 10 mill. til vedlikehold av parker og nærnatur, hvorav 4,5 mill. som en toåring satsing og 5,5 mill. som en varig økning.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Bymiljøetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 10,1 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 9,3 mill. i 2027, økende til 39,8 mill. fra 2030.

Reduksjon i uspesifisert rammekutt - avvikle støytilskudd

Byrådet foreslår å avvikle tilskuddet til støyreduserende tiltak ved private boliger bygget før 1980. Ordningen er lite brukt, og krever vesentlig saksbehandlingskapasitet i etaten. Innsparingen på 0,5 mill. foreslås omdisponert til å redusere det generelle rammekuttet til etaten tilsvarende.

Andre tekniske justeringer

Driftsfølgevirkninger

Byrådet vil ha flere gode møteplasser og gjøre Oslo fysisk grønnere, og hvert år etableres det flere parker, torg, byrom, trær, lekeplasser, gater, bygg og grøntområder over hele byen. Disse anleggene overtas i all hovedsak av Bymiljøetaten som står for drift og vedlikehold. I 2027 kommer blant annet Økern Torgpark, Østre parkdrag, Frysjaparken, fonteneanlegg i Klosterenga og Tøyen naturlekeplass i drift. For å finansiere driften av de nye anleggene foreslår byrådet en økt bevilgning på 18,405 mill. i 2027, 19,980 mill. i 2028, 24,895 mill. i 2029 og 25,770 mill. i 2030.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og

styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Livredningstjeneste Sørenga, Hvervenbukta og Ingierstrand

Byrådet foreslår å sette av 4 mill. til å videreføre livreddertjenesten på Sørenga, Hvervenbukta og Ingierstrand.

Mer naturrestaurering, fremmedartbekjempelse og økt biologisk mangfold

Natur, planter og trær bidrar til overvannshåndtering, karbonlagring og luft- og vannrensing og utgjør på den måten en del av byens kritiske infrastruktur. Nedbygging, forringelse og innførsel av uønskede arter har over tid svekket det biologiske mangfoldet. For å bremse og snu denne utviklingen, foreslår byrådet å sette av 10 mill. årlig til å økt innsats for restaurering av natur, bekjempelse av fremmede arter og tiltak som bidrar til økt biologisk mangfold. Midlene skal blant annet gå til økt satsing på Alna miljøpark.

Oslomarkas fiskeadministrasjon

Det er økt fiske i Oslomarka, etter det ble fiskeforbud i fjorden. Byrådet foreslår økt støtte på 0,5 mill. til Oslomarkas fiskeadministrasjon i 2027.

Oslometeren

Det skal være enkelt å drive utesteder og restauranter i Oslo. I 2026 ble det gjennomført en pilot i bydel St. Hanshaugen med Oslometeren, med gratis bruk av den første fortausmeteren til

uteservering. Byrådet legger opp til å videreføre Oslometeren i hele byen i økonomiplanperioden og setter av 10 mill. til å kompensere for bortfallet av inntekter.

Styrket renhold - Gaterusken, søppelkasser, styrke det ordinære renholdet

Byrådet foreslår å sette av 2,5 mill. til økt renhold i byen. Av dette går 0,7 mill. til å videreføre satsingen på Gaterusken fra revidert budsjett 2026.

Vann i fontener

Fontenene er en viktig del av Oslos byrom og bidrar til å gjøre parker, torg og møteplasser attraktive og trivelige for innbyggere og besøkende. Byrådet prioriterer at byens fontener fortsatt skal være i drift, og foreslår derfor en avsetning på 7,562 mill. for å dekke økte driftsutgifter.

Økt kvalitet av byens parker og møteplasser

Byens parker, lekeplasser, torg og grøntområder er preget av langvarig mangel på tilstrekkelig stell og vedlikehold. Dette har resultert i at områdene er mindre attraktive enn de kunne ha vært, og at de dermed ikke ivaretar befolkningens behov for aktivitet, avkobling og trivsel i hverdagen. Byrådet satte i revidert budsjett av 15 mill. for å bremse utviklingen og foreslår å videreføre satsingen. Satsingen omfatter også midler til tilrettelegging av Byleie.no for innføring av Oslometeren og til uttesting av alternativer til veisalt.

Konkrete innsparingstiltak

Avvikle støytilskudd - spesifisering av uspesifisert kutt

Byrådet foreslår å avvikle tilskuddet til støyreduserende tiltak ved private boliger bygget før 1980. Ordningen er lite brukt, og krever vesentlig saksbehandlingskapasitet i etaten. Innsparingen på 0,5 mill. foreslås omdisponert til å redusere det generelle rammekuttet til etaten tilsvarende.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	710 528	778 319	832 900
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	921 720	1 074 435	1 155 428
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	9 093	9 814	10 246
Overføringsutgifter	296 664	143 996	150 332
Finansutgifter	491 137	0	0
Sum Driftsutgifter	**2 429 141**	**2 006 564**	**2 148 906**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-430 680	-382 543	-466 712
Refusjoner	-517 373	-277 620	-228 089
Overføringsinntekter	-26 176	-114 591	-119 633
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-490 471	0	0
Sum Driftsinntekter	**-1 464 699**	**-774 754**	**-814 434**
Sum	964 442	1 231 810	1 334 472

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Bymiljøetaten (MOS)							
		Bymiljøetaten (MOS)							
542 - Bymiljøetaten (MOS)	108015	Tiltak finansiert over Skogavgiftsfondettiltak	LØPENDE		320	320	320	320	1 280
542 - Bymiljøetaten (MOS)	112024	Bedre gate og parkbelysning (kriminalitetsbekjempelse)	LØPENDE		15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	113005	Program Gateopprustning	LØPENDE		20 000	20 000	0	0	40 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	113009	Universell utforming	LØPENDE		10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	117003	Friluftsliv	LØPENDE		21 800	21 800	20 800	20 800	85 200
542 - Bymiljøetaten (MOS)	117006	Byutvikling	LØPENDE		98 150	152 350	242 305	157 555	650 360
542 - Bymiljøetaten (MOS)	119011	Rehabiliteringsprosjekter	LØPENDE		32 000	20 500	18 500	18 500	89 500
542 - Bymiljøetaten (MOS)	119012	Røatunnelen	2029	IA	28 000	9 000	9 000	241 464	287 464
542 - Bymiljøetaten (MOS)	121019	Bekkeåpning Aurevannsbekken	2023	IA	2 500	10 250	50 250	11 500	74 500
542 - Bymiljøetaten (MOS)	121020	BYM - Byutviklingsprosjekter	LØPENDE		48 850	31 825	80 300	144 540	305 515

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
542 - Bymiljøetaten (MOS)	122029	Overvannshåndtering - oppfølging av handlingsplan overvann	2029	IA	25 000	36 000	36 000	36 000	133 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	122050	Biomangfold	2027	IA	3 400	0	0	0	3 400
542 - Bymiljøetaten (MOS)	123026	Trafikkreduksjon	2029	IA	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	124014	Asfaltering og rehabilitering av gate og vei	2029	IA	103 000	103 000	103 000	103 000	412 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	124029	Gateopprustning Bergstien	2026	95 500	30 000	0	0	0	30 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	124037	Refstadparken	2027	303 000	106 000	0	0	0	106 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	125005	Park, møteplasser og nærnatur	2029	IA	89 000	60 000	60 000	60 000	269 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	125007	Østensjøbekken - bekkeåpning	2027	IA	2 600	0	0	0	2 600
542 - Bymiljøetaten (MOS)	125020	Briskebytrikken	2028	91 000	34 000	20 000	0	0	54 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	125054	Gateopprustning (2025-)	LØPENDE		0	0	20 000	20 000	40 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	127014	Tilgjengelighetsmidler BYM	2030	IA	5 650	5 650	5 650	5 650	22 600
		Sum Bymiljøetaten (MOS)		**489 500**	**685 270**	**525 695**	**681 125**	**854 329**	**2 746 419**

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Sum Bymiljøetaten (MOS)		**489 500**	**685 270**	**525 695**	**681 125**	**854 329**	**2 746 419**
		Sum investeringsprosjekter		489 500	685 270	525 695	681 125	854 329	2 746 419

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
542	Bymiljøetaten (MOS)	Andre statlige refusjoner	125020	Briskebytrikken	-28 540	-17 212	0	0	-45 752
542	Bymiljøetaten (MOS)	Grunneierbidrag	117006	Byutvikling	-332 000	-387 000	-475 000	-279 000	-1 473 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	Grunneierbidrag	121020	BYM - Byutviklingsprosjekter	0	0	-15 400	0	-15 400
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	112024	Bedre gate og parkbelysning (kriminalitets-bekjempelse)	-2 160	-2 160	-2 160	-2 160	-8 640
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	113005	Program Gateopprustning	-2 600	-2 600	0	0	-5 200
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	113009	Universell utforming	-1 300	-1 300	-1 625	-1 625	-5 850
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	117003	Friluftsliv	-1 534	-1 534	-1 404	-1 404	-5 876
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	117006	Byutvikling	-9 657	-19 242	-32 873	-47 263	-109 035
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	119011	Rehabiliteringsprosjekter	-4 680	-2 811	-3 006	-3 006	-13 503
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	119012	Røatunnelen	-4 766	-1 678	3 245	-39 237	-42 436
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	121019	Bekkeåpning Aurevannsbekken	-406	-1 666	-8 166	-1 869	-12 107
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	121020	BYM - Byutviklingsprosjekter	-5 902	-3 674	-14 561	-30 514	-54 651
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	122029	Overvannshåndtering - oppfølging av handlingsplan overvann	-3 446	-5 590	-5 590	-5 590	-20 216
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	122050	Biomangfold	-442	0	0	0	-442
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	123026	Trafikkreduksjon	-1 300	-1 300	-1 625	-1 625	-5 850
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	124014	Asfaltering (rehabilitering)	-11 650	-11 650	-11 650	-11 650	-46 600
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	124029	Gateopprustning Bergstien	-5 475	0	0	0	-5 475
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	124037	Refstadparken	-13 780	0	0	0	-13 780
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	125005	Park, møteplasser og nærnatur	-12 450	-8 450	-9 750	-9 750	-40 400

Kap.nr.	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	125007	Østensjøbekken - bekkeåpning	-338	0	0	0	-338
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	125020	Briskebytrikken	-4 590	-2 788	0	0	-7 378
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	125054	Gateopprustning (2025-)	0	0	-2 600	-2 600	-5 200
542	Bymiljøetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	127014	Tilgjengelighetsmidler BYM	-650	-650	-650	-650	-2 600
542	Bymiljøetaten (MOS)	Tilskudd fra andre	119012	Røatunnelen	-23 234	-7 322	-12 245	-202 227	-245 028
Sum					**-470 900**	**-478 627**	**-595 060**	**-640 170**	**-2 184 757**

Klimaprofil

Bymiljøetaten bidrar både til utslippsreduksjoner og klimatilpasning. Tilrettelegging for gange, sykkel og kollektivtrafikk er en sentral oppgave for etaten og prioriteres i alle etatens prosjekter.

For å tilpasse byen til å møte klimaendringene, foreslår byrådet i budsjettet for 2027 å styrke innsatsen for å etablere flomveier og fordrøyningsløsninger, samt å sette i gang arbeidet med å åpne Aurevannsbekken.

Etaten forvalter arealer med et mål om høyt opptak og lagring av karbon, og byrådet foreslår å styrke arbeidet med naturrestaurering, fremmedartbekjempelse og økt biologisk mangfold.

Etaten stiller miljøkrav i alle anskaffelser innenfor bygg-, anleggs- og transportsektoren.

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 –Sak 1/2027
542	Tilskuddordning for frilufts- og naturvernorganisasjoner	3 322	3 222	3 275	9 819
542	Tilskuddsordning urbant landbruk	2 000	2 000	2 033	6 033
542	Tilskuddsordning for dyrevelferd	2 000	2 000	2 033	6 033
542	Tilskuddsordning for tiltak mot plastforsøpling	3 000	3 000	3 050	9 050
542	Tilskudd til å heve miljøkvaliteten i Oslofjorden	2 000	2 000	2 033	6 033
542	Støytilskudd	500	500	0	1 000
542	Medlemskontingent Oslofjordens Friluftsråd (OF)	5 046	5 227	5 426	15 699
542	Medlemskontingent Oslo og Omland Friluftsråd (OOF)	1 946	2 048	2 126	6 119
542	Oslomarkas fiskeadministrasjon (OFA)	650	650	1 150	2 450
542	Skjærgårdstjenesten	1 707	1 762	1 835	5 304
542	Redningsselskapet – Redningsskøyta “Uni Oslofjord”	100	100	100	100
542	DNT Oslo og Omegn	900	900	900	2 700
542	Naturvernforbundet Oslo og Akershus	500	500	500	1 500
542	Matsentralen Oslo	400	400	400	1 200
542	Forum for natur og friluftsliv Oslo og Akershus		350	350	700

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 -Sak 1/2027
542	Maridalens venner	250	250	250	750
542	Dyrebeskyttelsen Oslo og Akershus	250	250	250	750
542	Oslo Elveforum	190	190	190	570
542	Østensjøvannets venner	150	150	150	450
542	Groruddalen Miljøforum	100	100	100	300
542	Østmarkas venner	100	100	100	300
542	Dyrenes hus	100	100	100	300
SUM		**25 210**	**25 800**	**26 351**	**77 361**

Oslofjordens Friluftsråd

Medlemskontingenten fastsettes gjennom en kronesats per innbygger i Oslo både som fylke og som kommune. Kronesatsene indeksjusteres i henhold til sist vedtatte kommunal deflator. Innbyggertall som skal legges til grunn er folketallet pr 3. kvartal 2026.

Oslo og Omland Friluftsråd

Medlemskontingenten fastsettes gjennom en kronesats pr innbygger i Oslo både som fylke og som kommune. Kronesatsene indeksjusteres i henhold til sist vedtatte kommunale deflator. Innbyggertall som skal legges til grunn er folketallet pr 3. kvartal 2026.

Skjærgårdstjenesten

Staten finansierer 50 %, kommunene 40 % og Oslofjordens friluftsråd 10 % av Skjærgårdstjenesten. Oslo betaler kontingenten gjennom driftstilskudd samt innskudd til båtfondet både som kommune og fylkeskommune. Kontingenten indeksjusteres.

Oslomarkas fiskeadministrasjon

I forslaget inngår en ettårig ekstrabevilgning på 0,5 mill. i 2027.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbale vedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Bymiljøetaten - parkering (MOS)

Ansvarsområde

Bymiljøetaten håndhever trafikk- og parkeringsbestemmelsene på offentlig gate og vei og sikrer tilgjengelighet og fremkommelighet for alle i byen. Virksomhetsområdet bidrar med et netto overskudd til bykassa, i hovedsak fra parkeringsavgifter, parkeringsgebyrer, salg av beboerparkeringstillatelser og kontrollsanksjoner. Bymiljøetaten drifter og vedlikeholder betalingsautomater, trafikkskilt og ladestolper på kommunal vei i Oslo.

I tillegg til parkeringsvirksomheten har Bypatruljen oppgaver knyttet til trygghetsskapende og kriminalitetsforebyggende arbeid gjennom tilstedeværelse og samarbeid med andre aktører. Etaten håndhever de deler av politivedtekten som omfatter forsøpling, reklame og gårdeiers særlige plikter til renhold/rassikring av snø/is og containerplassering.

Situasjonsbeskrivelse

Bymiljøetaten administrerer i overkant av 36 000 regulerte parkeringsplasser i Oslo. Av disse var det, ved utgangen av 2025, 28 459 beboerparkeringsplasser, 3 270 avgiftsplasser, 2 468 ladeplasser, 1 583 HC-plasser og 975 bildelingsplasser. I tillegg håndhever etaten bestemmelser på kommunale inn- og utfartsparkeringer og på kommunal gategrunn uten avgiftsparkering.

For å bidra til å øke takten for utskiftning av fossile biler i næring, foreslår byrådet en halvering av p-satsen for elektriske varebiler under lading. Forslag til satser for lading vil bli fremmet i forbindelse med Tilleggsinnstillingen.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall miljøgebyrer	1 172	1 701	2 471	2 003
Antall P-kort for forflytningshemmede	4 584	4 585	4 542	4 722
Andel HC-plasser i forhold til alle kommunale P-plasser i %	3,8 %	3,7 %	3,8 %	3,7 %
Antall p-plasser for næringsparkering i sentrum	119	113	113	113
Antall timer tilstedeværelse fra Bymiljøetatens bybetjenter i Oslo hele døgnet gjennom hele året	109 867	109 916	110 255	68 828
Totalt antall ordinære kommunale ladepunkt	2 132	2 254	2 346	2 354
Totalt antall hurtigladepunkt med kommunal involvering	50	54	72	90
Totalt antall ladepunkt tilrettelagt for drosje	44	46	60	72
Totalt antall ladepunkt tilrettelagt for vare- og nyttetransport med kommunal involvering	180	196	102	122

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**-378 584**	**-378 584**	**-378 584**	**-378 584**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Bymiljøetaten parkering	-1 742	-3 722	-5 590	-5 590
Optimalisere drift av gebyrinnkreving	0	-22 000	-22 000	-22 000
Sum Vedtak forrige periode	**-1 742**	**-25 722**	**-27 590**	**-27 590**
Vedtak forrige periode	**-1 742**	**-25 722**	**-27 590**	**-27 590**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**-380 326**	**-404 306**	**-406 174**	**-406 174**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**-10 153**	**-10 153**	**-10 153**	**-10 153**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**-10 153**	**-10 153**	**-10 153**	**-10 153**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Bymiljøetaten - parkering	0	0	0	-1 705
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-1 705**
Nye tiltak				
Redusert p-avgift for elektrisk varebil under lading	850	600	600	600
Sum Nye tiltak	**850**	**600**	**600**	**600**
Endringer	**850**	**600**	**600**	**-1 105**
Ramme 2027-2030	**-389 629**	**-413 859**	**-415 727**	**-417 432**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Bymiljøetaten parkering

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 1,7 mill. i 2026 økende til 5,6 mill. i 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Bymiljøetaten - parkering

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 1,7 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 1,7 mill. i 2027, økende til 7,3 mill. fra 2030.

Nye tiltak

Redusert p-avgift for elektrisk varebil under lading

For å bidra til å forsere utskiftningen av fossile varebiler foreslår byrådet å redusere satsen for parkering av elektriske varebiler under lading med 50 pst.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	137 107	126 557	131 926
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	190 568	203 418	210 550
Overføringsutgifter	13 973	23 651	24 692
Finansutgifter	7 229	0	0
Sum Driftsutgifter	**348 876**	**353 626**	**367 168**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-724 836	-717 519	-741 460
Refusjoner	-10 646	-14 691	-15 337
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-24	0	0
Sum Driftsinntekter	**-735 507**	**-732 210**	**-756 797**
Sum	-386 630	-378 584	-389 629

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Bymiljøetaten - parkering (MOS)							
		Bymiljøetaten - parkering (MOS)							
543 - Bymiljøetaten - parkering (MOS)	122030	Lading av elkjøretøy - pakke	2026	IA	20 000	0	0	0	20 000
		Sum Bymiljøetaten - parkering (MOS)		**0**	**20 000**	**0**	**0**	**0**	**20 000**
		Sum Bymiljøetaten - parkering (MOS)		**0**	**20 000**	**0**	**0**	**0**	**20 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	20 000	0	0	0	20 000

Klimaprofil

Gjennom å tilby ladeinfrastruktur for elektriske kjøretøy, gjør kommunen det enklere for innbyggere og næringsliv å bytte ut fossile kjøretøy med utslippsfire alternativer. Bymiljøetaten har utarbeidet et faglig grunnlag for utvikling av kommunens ladeinfrastruktur. Dette danner grunnlag for etatens operasjonelle planer for etablering av ny ladeinfrastruktur.

For å bidra til å øke takten for utskiftning av fossile biler i næring, foreslår byrådet en halvering av p-satsen for elektriske varebiler under lading.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskudd.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbale vedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Usikkerhetsavsetning investering MOSM

Ansvarsområde

Kapitlet skal dekke usikkerhetsavsetninger for investeringsprosjekter med kostnadsramme under 3 mrd. i sektoren.

Bevilgningen i 2026 overføres i sin helhet til 2027 etter årsregnskapet er avsluttet.

Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring (MOS)

Ansvarsområde

Renovasjons- og gjenvinningsetaten – næring skal sikre et tilbud til næringsaktører med mindre mengder avfall. En næringsaktør er i denne sammenheng en som genererer avfall, men som ikke er en husholdning. Dette inkluderer både private næringsdrivende og offentlige virksomheter som skoler, sykehjem og barnehager. Tilbudet omfatter også innsamling av kildesortert avfall og mottak av grovavfall, farlig avfall, park- og hageavfall og hestemøkk.

Situasjonsbeskrivelse

Renovasjons- og gjenvinningsetaten samler inn kildesortert avfall fra Oslo kommunes skoler. I samarbeid med Oslobygg og Undervisningsetaten gjennomfører etaten tiltak som skal bidra til å øke materialgjenvinningsgraden. Kildesorteringen på skolene gjør at en større andel matavfall og plastemballasje sendes til materialgjenvinning, og er viktig for å skape gode sorteringsvaner hos elever og ansatte. Etaten har også et tilbud om innsamling av kildesortert avfall fra næringsdrivende som har husholdningslignende avfall.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall næringsbesøkende på gjenvinningsstasjonene	22 227	18 467	20 352	25 260
Tonn kildesortert næringsavfall til sortering	1 122	848	778	765
Tonn restavfall fra næringskunder direkte til forbrenning	8 505	8 398	8 412	7 355
Tonn totalt næringsavfall	28 886	28 963	29 410	26 107

Tiltak

2. Oslo er grønn og levende — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
Oslo er en nullutslippsby	Oslos Klimabudsjett
Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger	Utnytte ressursene i avfallet på best mulig måte

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**-35 784**	**-35 784**	**-35 784**	**-35 784**
Vedtak forrige periode				
Generell rammeendring Renovasjons- og gjenvinningsetaten næring	-521	-1 047	-1 549	-1 549
Sum Vedtak forrige periode	**-521**	**-1 047**	**-1 549**	**-1 549**
Vedtak forrige periode	**-521**	**-1 047**	**-1 549**	**-1 549**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**-36 305**	**-36 831**	**-37 333**	**-37 333**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**-1 664**	**-1 664**	**-1 664**	**-1 664**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**-1 664**	**-1 664**	**-1 664**	**-1 664**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring	0	0	0	-469
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-469**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	252	252	252	252
Sum Andre tekniske justeringer	**252**	**252**	**252**	**252**
Nye tiltak				
Behandling av matavfall	3 100	2 575	2 460	2 320
Effektivisering og omdisponering	800	800	800	800
Sum Nye tiltak	**3 900**	**3 375**	**3 260**	**3 120**
Konkrete innsparingstiltak				
Behandling av matavfall	-7 000	-6 975	-7 060	-7 120
Effektivisering og omdisponering	-800	-800	-800	-800
Sum Konkrete innsparingstiltak	**-7 800**	**-7 775**	**-7 860**	**-7 920**
Endringer	**-3 648**	**-4 148**	**-4 348**	**-5 017**
Ramme 2027-2030	**-41 617**	**-42 643**	**-43 345**	**-44 014**

Vedtak forrige periode

Generell rammeendring Renovasjons- og gjenvinningsetaten næring

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,5 mill. i 2027 økende til 1,5 mill. i 2030.

Dekning av rammekutt på kap. 647 følger rammekuttet på kap. 648 (selvkost), da utgiftene som føres på kap. 647 er basert på en fordeling av kostnadene mellom kapitlene. Rammekuttet håndteres med en reduksjon i kjøp av varer og tjenester. REG har inngått bedre avtaler med leverandører, og vedlikehold av bygningsmasse er redusert.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,5 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,5 mill. i 2027, økende til 2 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Nye tiltak

Behandling av matavfall

Byrådet foreslår en reduksjon av budsjettrammen på 3,2 mill. i 2027, 3,7 mill. i 2028, 4,6 mill. i 2029 og 4,8 mill. i 2030 knyttet til lavere behandlingskostnad for matavfall. Bystyret har vedtatt salg av Romerike Biogassanlegg (RBA). Når salget nå er gjennomført, vil behandlingen av matavfall ikke lenger utføres i egenregi, men kjøpes som en tjeneste i markedet.

Effektivisering og omdisponering

Renovasjon- og gjenvinningsetaten har identifisert innsparingstiltak på 0,8 mill. per år i perioden 2027-2030 utover tidligere vedtatte rammekutt. Det er samtidig behov for nye tiltak for å dekke økte vedlikeholdskostnader ved produksjonsanleggene på 0,2 mill., og for å dekke økte energigjenvinningskostnader på 0,6 mill.

Justeringene endrer ikke budsjettrammen på kap. 647. Dette vil ikke påvirke tjenestetilbudet til dem som leverer næringsavfall.

Konkrete innsparingstiltak

Behandling av matavfall

Byrådet foreslår en reduksjon av budsjettrammen på 3,2 mill. i 2027, 3,7 mill. i 2028, 4,6 mill. i 2029 og 4,8 mill. i 2030 knyttet til lavere behandlingskostnad for matavfall. Bystyret har vedtatt salg av Romerike Biogassanlegg (RBA). Når salget nå er gjennomført, vil behandlingen av matavfall ikke lenger utføres i egenregi, men kjøpes som en tjeneste i markedet.

Effektivisering og omdisponering

Renovasjon- og gjenvinningsetaten har identifisert innsparingstiltak på 0,8 mill. per år i perioden 2027-2030 utover tidligere vedtatte rammekutt. Det er samtidig behov for nye tiltak for å dekke økte vedlikeholdskostnader ved produksjonsanleggene på 0,2 mill., og for å dekke økte energigjenvinningskostnader på 0,6 mill.

Justeringene endrer ikke budsjettrammen på kap. 647. Dette vil ikke påvirke tjenestetilbudet til dem som leverer næringsavfall.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	49 292	42 530	41 886
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	54 793	48 185	47 062
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	-15	3 244	3 386
Overføringsutgifter	6 196	558	583
Finansutgifter	6 664	0	0
Sum Driftsutgifter	**116 930**	**94 517**	**92 917**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-140 690	-130 187	-134 415
Refusjoner	-1 683	-77	-81
Overføringsinntekter	0	-37	-38
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-6 643	0	0
Sum Driftsinntekter	**-149 016**	**-130 301**	**-134 534**
Sum	-32 086	-35 784	-41 617

Klimaprofil

Avfallsforbrenning er en stor kilde til klimagassutslipp i Oslo og utgjør nesten 1/3 av de samlede utslippene. Karbonfangst ved forbrenningen av avfall vil kunne redusere utslippene betydelig, og er et viktig tiltak for å nå Oslos klimamål.

Etaten har, med noen få unntak, en nullutslippsbasert kjøretøy- og maskinpark. I tråd med byrådssak 1004/25 stiller etaten krav om nullutslipp eller bruk av fossilfri biogass ved anskaffelser av varer og tjenester.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskudd.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Brann- og redningsetaten (MOS)

Ansvarsområde

Brann- og redningsetaten har ansvar for å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot brann og eksplosjon. Etaten ivaretar følgende oppgaver:

27. operativt arbeid ved akutte hendelser og ved ulykker med farlig stoff eller gods
28. redningsinnsats og kjemikalievern til sjøs samt drukningsberedskap
29. hjelpetjenester ved avsporing av trikk og T-bane, heisstopp og innlåsing
30. restverdiredning
31. operativt ansvar for håndtering av skogbrann
32. koordinering av ansvaret mellom etatene ved ekstremværhendelser
33. operativt ansvar ved akutt forurensning i kommunens vassdrag
34. pådriver for god brannsikkerhet i Oslo

Brann- og redningsetaten ivaretar Oslo kommunes ansvar på følgende områder:

11. vertskommune for interkommunal beredskap mot akutt forurensning i Indre Oslofjord
12. drift av 110-nødmeldesentralen for kommunene Asker, Bærum og Oslo
13. kommunens plikter under sivilforsvarsforskriften

Etatens virksomhet finansieres av bykassen og ved salg av tjenester relatert til primæroppgavene. Feie- og tilsynsvirksomheten finansieres over selvkost-sektoren på eget budsjettkapittel, 651.

Situasjonsbeskrivelse

Bevilgningen over kap. 650 benyttes i hovedsak til drift av brannberedskapen på byens sju brannstasjoner og etatens brannforebyggende arbeid samt investeringer i nødvendige kjøretøy og materiell.

Brann- og redningsetaten er sentral del av Oslos beredskap. Byrådet vil styrke dette området og foreslår derfor en økt bevilgning for å gi rom for flere brannkonstabler og høyere beredskap i økonomiplanperioden.

Arbeidstilsynet i 2023 påla kommunen å skille mellom ren og uren sone på Kastellet brannstasjon og byrådet har prioritert å få på plass løsninger som ivaretar de ansattes HMS. På Sentrum og Eikenga/Bryn brannstasjoner er kravene ivaretatt, og det pågår arbeid med permanente tiltak på Grorud, Smestad og Briskeby brannstasjoner. På Kastellet er det etablert en midlertidig løsning i påvente av at ny brannstasjon i Oslo sør er ferdig i 2029, og det vil også bli etablert midlertidige tiltak på Sagene, siden det her vil ta noe tid å etablere en permanent løsning.

Ny brannbåt settes i operativ drift i 2027, noe som vil forbedre beredskapen til sjøs.

Deler av kjøretøyparken til Brann- og redningsetaten er gammel. Byrådet foreslår derfor mer midler mot slutten av økonomiplanperioden til fornyelse av kjøretøy. Det foreslås også midler til

utstyr og materiell for å håndtere ekstremværhendelser, samt til nødstrømsaggregater ved to av etatens stasjoner.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall omkomne i brann	4	6	3	5
Antall bygningsbranner	300	367	387	438
Antall reddede personer i branner og ulykker	128	132	106	100
Responstid (gjennomsnitt) i 110-sentralen fra nødanrop besvares til utvarsling starter	1,35	1,28	1,36	1,38
Responstid i utrykning fra utvarsling starter til første bil er fremme på stedet	7,13	7,12	7,15	7,24
Antall utrykninger	15 021	15 502	14 932	13 229
Antall unødige utrykninger (tilknyttet alarmanlegg)	6 441	6 770	7 170	6 478

Tiltak

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
Oslo har trygge kommunale tjenester og effektiv innsats ved uønskede hendelser	Brann- og ulykkesberedskap med rask respons og tilstrekkelig kvalitet

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**580 458**	**580 458**	**580 458**	**580 458**
Vedtak forrige periode				
Avvikling Marienlyst midlertidige brannstasjon og erstatningsarealer på Bryn	-800	-800	-800	-800
Generell rammeendring Brann- og redningsetaten	-4 087	-7 968	-11 715	-11 715
Overføring av feiing selvkost til eget kapittel	-511	-511	-511	-511
Økt gebyr unødig utrykning til alarmanlegg bolig	809	1 536	2 191	2 191
Økte inntekter – unødig utrykning næringseiendom	500	1 000	1 000	1 000
Sum Vedtak forrige periode	**-4 089**	**-6 743**	**-9 835**	**-9 835**
Vedtak forrige periode	**-4 089**	**-6 743**	**-9 835**	**-9 835**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**576 369**	**573 715**	**570 623**	**570 623**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**28 480**	**28 480**	**28 480**	**28 480**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**28 480**	**28 480**	**28 480**	**28 480**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Brann- og redningsetaten	0	0	0	-3 466
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-3 466**
Andre tekniske justeringer				

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Endring pensjon OPF	3 677	3 677	3 677	3 677
Felles regnskapstjeneste	-1 360	-1 360	-1 360	-1 360
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-251	-23	-21	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Styrking av 110-sentralene	3 000	3 600	4 100	4 100
Sum Andre tekniske justeringer	**4 996**	**5 824**	**6 326**	**6 347**
Nye tiltak				
Flere brannkonstabler og høyere beredskap	10 000	10 000	10 000	10 000
Sum Nye tiltak	**10 000**	**10 000**	**10 000**	**10 000**
Endringer	**14 996**	**15 824**	**16 326**	**12 881**
Ramme 2027-2030	**619 845**	**618 019**	**615 429**	**611 984**

Vedtak forrige periode

Avvikling Marienlyst midlertidige brannstasjon og erstatningsarealer på Bryn

Brann- og redningsetaten har flere midlertidige lokaler. Leieforholdet for telthall på Marienlyst, som har vært benyttet som beredskapslager etter at mannskapene flyttet tilbake til Briskeby brannstasjon, er avsluttet. Etaten benyttet i en midlertidig periode gamle Bryn brannstasjon som beredskapslager.

Generell rammeendring Brann- og redningsetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 4,1 mill. i 2026 økende til 11,7 mill. i 2030.

Overføring av feiing selvkost til eget kapittel

Fra 2024 ble det opprettet eget budsjettkapittel for selvkostregnskapet, kap. 651. Det er lagt inn justeringer i fordelingen mellom kapitlene.

Økt gebyr unødig utrykning til alarmanlegg bolig

Brann- og redningsetaten tilbyr borettslag og næringseiendommer direktetilkobling av deres brannalarm til 110-sentralen. Omtrent halvparten av etatens utrykninger til varsler fra slike brannalarmer er unødige, det vil si at det ikke var en reell hendelse. Slike utrykninger beslaglegger ressurser og øker slitasjen på mannskap og materiell. Gårdeier må betale gebyr ved unødig utrykning. Gebyret ble derfor økt fra 1.1.2026 for å bidra til færre utrykninger. Inntektsøkningen forventes å avta over tid når antallet unødige utrykninger reduseres, og budsjetteffekten i planperioden tar hensyn til dette.

Økte inntekter – unødig utrykning næringseiendom

Fra 1. januar 2025 økte prisen for unødige utrykninger til næringsbygg. Formålet er å få færre unødige utrykninger. Færre unødige utrykninger vil redusere belastningen på kjøretøy og miljø, frigjøre tid til øvelser, faglig utvikling og forebyggende arbeid i etaten samt redusere risikoen i trafikken. Etaten har også etablert et forkontor til 110-sentralen for å følge opp meldinger fra brannalarmanlegg før utrykning settes i gang. Begge tiltakene vil bidra til å styrke beredskapen. Inntektsøkningen forventes å avta over tid når antallet unødige utrykninger reduseres, og budsjetteffekten i planperioden tar hensyn til dette.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Brann- og redningsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 3,5 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 4,1 mill. i 2027, økende til 15,2 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Styrking av 110-sentralene

Brann- og redningsetaten styrkes med 3 mill. i 2027 stigende til 4,1 mill. i 2030 for å dekke økt tilskudd til det nasjonale kommunesamarbeidet for 110-sentralene.

Nye tiltak

Flere brannkonstabler og høyere beredskap

Byrådet foreslår å bevilge 40 mill. ekstra i økonomiplanperioden for å gi rom for flere brannkonstabler og styrke beredskapen i Oslo.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	573 656	561 811	602 968
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	116 268	109 356	107 943
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	41 042	58 473	60 181
Overføringsutgifter	37 823	17 616	21 504
Finansutgifter	31 216	0	0
Sum Driftsutgifter	**800 005**	**747 256**	**792 596**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-130 351	-114 532	-118 205
Refusjoner	-62 346	-52 266	-54 546
Overføringsinntekter	-18	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-28 586	0	0
Sum Driftsinntekter	**-221 300**	**-166 798**	**-172 751**
Sum	578 705	580 458	619 845

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Brann- og redningsetaten (MOS)							
		Brann- og redningsetaten (MOS)							
650 - Brann- og redningsetaten (MOS)	120049	Utstyr, transportmidler, maskiner	LØPENDE		41 500	12 000	37 000	37 000	127 500
		Sum Brann- og redningsetaten (MOS)		**0**	**41 500**	**12 000**	**37 000**	**37 000**	**127 500**
		Sum Brann- og redningsetaten (MOS)		**0**	**41 500**	**12 000**	**37 000**	**37 000**	**127 500**
		Sum investeringsprosjekter		0	41 500	12 000	37 000	37 000	127 500

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kapittelnavn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	120049	Utstyr, transportmidler, maskiner	-8 955	-2 500	-7 500	-7 500	-26 455
Totalsum					**-8 955**	**-2 500**	**-7 500**	**-7 500**	**-26 455**

Klimaprofil

Etatens budsjett viderefører drift på linje med tidligere år og vil gi klimagassutslipp fra bygningsmasse, bilpark og brannbåt i tilnærmet samme omfang. Bygningsmassen er under fornying, noe som er ventet å redusere energiforbruket og dermed klimagassutslippet på sikt. Samtidig vil byggefasen gi indirekte utslipp knyttet til produksjon av byggematerialer. Byggeprosjektene vil gjennomføres i tråd med gjeldende føringer om utslippsfri byggeplass og klimavennlig materialbruk. Etatens utrykningskjøretøyer har foreløpig ingen reelle alternativer til diesel. Overgang til nullutslippsløsninger vil derfor ta lenger tid for denne delen av etatens kjøretøypark. Det samme gjelder for brannbåten som er under anskaffelse. Etatens øvrige bilpark er elektrisk. Samlet sett vil derfor ikke klimagassutslippene fra Brann- og redningsetaten endres vesentlig i økonomiplanperioden.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Kjøp av transporttjenester (MOS)

Ansvarsområde

Budsjettkapittelet omfatter Oslo kommunes kjøp av kollektive transporttjenester gjennom Ruter AS, som planlegger, administrerer og markedsfører den lokale kollektivtransporten i Oslo kommune og Akershus fylke. Transporttjenestene utføres av operatører som inngår kontrakter med Ruter AS. Selskapet eies av Oslo kommune (60 %) og Akershus fylkeskommune (40 %) og er administrasjonsselskap for kollektivtransport. Ruter AS skal legge grunnlaget for et helhetlig, rasjonelt og markedstilpasset kollektivtransportsystem for hele Oslo- og Akershusregionen.

Situasjonsbeskrivelse

Oslo har et av verdens beste kollektivtilbud. Kollektivtransporten har hatt sterk vekst over tid og har vært avgjørende for at biltrafikken har holdt seg stabil til tross for befolkningsvekst. Etter pandemien har reiseaktiviteten tatt seg opp igjen og kollektivtrafikken står sterkt i konkurransen om de daglige reisene. Samtidig er kollektivtilbudet under press som følge av høy kostnadsvekst i sektoren. Økte renter, høyere kostnader til materiell og vedlikehold, valutapåvirkning og økte lønns- og personalkostnader har bidratt til å øke kostnadene både for Ruter og operatørene. Derfor er kollektivtransporten en viktig prioritering for byrådet i 2027.

Ruter har de siste årene gjennomført et omfattende effektiviseringsarbeid og leverer betydelige varige innsparinger fra 2027. Effektiviseringene bidrar til å redusere behovet for økte offentlige tilskudd, men går i hovedsak til å håndtere kostnadsvekst og opprettholde dagens tilbud. Effektivisering alene er derfor ikke tilstrekkelig for å møte framtidige utfordringer og samtidig utvikle kollektivtilbudet videre.

Byrådet ønsker at kollektivtransporten skal være førstevalget for reiser i Oslo. Rimeligere billetter er et viktig virkemiddel for å gjøre tilbudet mer attraktivt og styrke hverdagsøkonomien for Oslos innbyggere. Byrådet følger derfor opp målet i Hammersborgerklæringen om lavere billettpriser, og et mer attraktivt kollektivtilbud.

Fra 2026 har staten bidratt med midlertidige tilskuddsordninger for billigere periodebilletter. Ordningen gjelder foreløpig frem til og med april 2027. Byrådet legger til grunn at tilskuddsordningene blir videreført i 2027.

Samtidig står kollektivsektoren overfor store langsiktige investerings- og finansieringsutfordringer. Oslopakke 3 er under betydelig press fra de store investeringene i T-banen, Fornebubanen og et økende vedlikeholdsetterslep i infrastrukturen. Det er derfor viktig å sikre bærekraftig finansiering av både drift og investeringer slik at økte kapitalkostnader ikke fører til et redusert tilbud til de reisende.

Byrådet vil derfor kombinere rimeligere billetter med et attraktivt og robust kollektivtilbud. Dette innebærer både å videreføre eksisterende tilbud, styrke kapasiteten der behovet er størst og legge til rette for at flere velger kollektivt fremfor bil i årene som kommer.

Tiltak

2. Oslo er grønn og levende	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
Oslo er en nullutslippsby	Oslos Klimabudsjett
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
Kollektiv, sykkel og gange er attraktive førstevalg	Tilrettelegge for en attraktiv kollektivtrafikk uten å ta markedsandeler fra sykkel, gange og sparkesykkel

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**4 040 676**	**4 040 676**	**4 040 676**	**4 040 676**
Vedtak forrige periode				
Billigere 30-dagersbillett	9 864	9 864	9 864	9 864
Sum Vedtak forrige periode	**9 864**	**9 864**	**9 864**	**9 864**
Vedtak forrige periode	**9 864**	**9 864**	**9 864**	**9 864**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**4 050 540**	**4 050 540**	**4 050 540**	**4 050 540**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**181 419**	**181 419**	**181 419**	**181 419**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**181 419**	**181 419**	**181 419**	**181 419**
Andre tekniske justeringer				
Rekonstruksjon Unibuss	94 000	95 000	95 000	46 000
Sum Andre tekniske justeringer	**94 000**	**95 000**	**95 000**	**46 000**
Nye tiltak				
Et bedre og mer attraktivt kollektivtilbud	220 000	220 000	220 000	220 000
Sum Nye tiltak	**220 000**	**220 000**	**220 000**	**220 000**
Endringer	**314 000**	**315 000**	**315 000**	**266 000**
Ramme 2027-2030	**4 545 959**	**4 546 959**	**4 546 959**	**4 497 959**

Vedtak forrige periode

Billigere 30-dagersbillett

Byrådet foreslår å videreføre bevilgningen til redusert pris på 30-dagersbilletten i sone 1. Bevilgning øker i 2027 som følge av helårseffekt av tiltaket som ble innført i 2026.

Andre tekniske justeringer

Rekonstruksjon Unibuss

Byrådet foreslår å øke bevilgning til dekning av kommunens andel av rekonstruksjon av Unibuss.

Oppdaterte kostnadsanslag er justert til 2026-kroner samt effekt av ny kontrakt for vestområdet. Byrådet foreslår å øke bevilgningen med 34 mill. i 2027, 35 mill. i 2028, 35 mill. i 2029 og 46 mill. i 2030.

Nye tiltak

Et bedre og mer attraktivt kollektivtilbud

Byrådet vil at Oslo skal ha landets beste og mest attraktive kollektivtilbud. Byrådet prioriterer derfor å sette av midler til flere avganger og lavere billettpriser i kollektivtrafikken. Prisen på månedskort være under 499,- ved inngangen til 2027, og byrådet ønsker derfor å prioritere andre forbedringer i kollektivsystemet. Byrådet vil heve aldersgrensen for gratis kollektivtrafikk for barn opp til 13 år, og sikre barn friheten til å reise gratis i Oslo.

Dersom staten velger å ikke videreføre tilskuddsordningen for billigere periodebilletter, vil byrådet omdisponere midlene til redusert pris på månedskort i tråd med målsetningen fra Hammersborgerklæringen.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 886 687	4 040 676	4 545 959
Overføringsutgifter	476 136	0	0
Sum Driftsutgifter	**4 362 823**	**4 040 676**	**4 545 959**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-476 136	0	0
Sum Driftsinntekter	**-476 136**	**0**	**0**
Sum	3 886 687	4 040 676	4 545 959

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Kjøp av transporttjenester (MOS)							
		Kjøp av transporttjenester (MOS)							
711 - Kjøp av transporttjenester (MOS)	123037	Diakonhjemmet stasjon	2027	512 000	50 000	20 000	0	0	70 000
		Sum Kjøp av transporttjenester (MOS)		**512 000**	**50 000**	**20 000**	**0**	**0**	**70 000**
		Sum Kjøp av transporttjenester (MOS)		**512 000**	**50 000**	**20 000**	**0**	**0**	**70 000**
		Sum investeringsprosjekter		512 000	50 000	20 000	0	0	70 000

Klimaprofil

Byrådets forslag til bevilgning til kjøp av transporttjenester skal bidra til et effektivt, attraktivt og miljøvennlig kollektivtilbud. Tiltakene skal redusere biltrafikken og støtte opp under mål om utslippsfri mobilitet og økt bruk av kollektivtransport.

Markedsandel for kollektivtrafikk av all motorisert transport forventes å være om lag 55 % i 2027. Trikk, T-bane og båt er allerede elektrifisert. Innfasingen av elektriske busser i Oslo er også kommet langt, og tilnærmet alle Ruters busser i Oslo kjører elektrisk. Dette bidrar til en økende andel utslippsfri kollektivtransport i Oslo.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskudd.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbale vedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Fornebubanen (MOS)

Ansvarsområde

Etaten Fornebubanen har ansvar for planlegging og bygging av Fornebubanen. Fornebubanen er et felles utbyggings- og samarbeidsprosjekt mellom Oslo kommune og Akershus fylkeskommune. Oslo kommune er byggherre for prosjektet. Fornebubanen går fra Fornebu til Majorstuen, med påkobling til det eksisterende T-banenettet. Traseen er 7,7 km og går i tunnel. Omtrent fem km av banen ligger i Oslo og tre km i Akershus. Det bygges seks underjordiske stasjoner samt verksted og base i tilknytning til Fornebu stasjon. Tre stasjoner vil ligge på Fornebu; Fornebuporten, Flytårnet og Fornebu, og de resterende ligger på Skøyen, Vækerø og Lysaker.

Situasjonsbeskrivelse

Gjeldende kostnads- og styringsramme er 31,2 mrd. (P85) og 27,5 mrd. (P50), jf. revidert budsjett 2025. Aktiviteten i prosjektet vil i perioden 2027-2029 være stor, da prosjektet har seks pågående entrepriser og entreprisen Teknisk installasjon Fornebu stasjon og base er planlagt igangsatt i 2027.

Pågående entrepriser:
Råbygg Fornebu stasjon og base er i full produksjon i 2027

- Flytårnet og Fornebuporten stasjon er i full produksjon i 2027
- Lysaker og Vækerø stasjon er i full produksjon i 2027
- Skøyen stasjon er i full produksjon i 2027
- Jernbaneteknikk er i full produksjon i 2027
- Likeretterstasjoner er i full produksjon i 2027

Planlagte igangsatte entrepriser:

- Entreprisen for teknisk installasjon Fornebu stasjon og base forventes å ha oppstart 2. eller 3. kvartal 2027.

Tiltak

2. Oslo er grønn og levende — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen	Hindre ødeleggelse av natur- og friluftsområder i byggesonen og i Marka
Oslo er en nullutslippsby	Oslos Klimabudsjett

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Fornebubanen (MOS)							
		Fornebubanen (MOS)							
712 - Fornebubanen (MOS)	120001	Fornebubanen 120 001	2029	31 500 000	4 750 000	2 300 000	341 000	0	7 391 000
		Sum Fornebubanen (MOS)		**31 500 000**	**4 750 000**	**2 300 000**	**341 000**	**0**	**7 391 000**
		Sum Fornebubanen (MOS)		**31 500 000**	**4 750 000**	**2 300 000**	**341 000**	**0**	**7 391 000**
		Sum investeringsprosjekter		31 500 000	4 750 000	2 300 000	341 000	0	7 391 000

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
712	Fornebubanen (MOS)	Tilskudd fra andre	120001	Fornebubanen	-2 278 000	-909 000	-207 000	0	-3 394 000
712	Fornebubanen (MOS)	Tilskudd fra staten	120001	Fornebubanen	-2 472 000	-1 391 000	-134 000	0	-3 997 000
Sum					**-4 750 000**	**-2 300 000**	**-341 000**	**0**	**-7 391 000**

Klimaprofil

Fornebubanen vil i driftsfasen gi tilnærmet null utslipp av klimagasser, og vil være et konkret og viktig tiltak for å redusere Oslos klimautslipp fra transportsektoren. Banen bygges som tunnel og legger til rette for arealbruk rundt og i nærheten av stasjonene slik at økt transport kan skje kollektivt i stedet for med bil.

Selve byggingen av Fornebubanen bidrar til betydelige klimagassutslipp, både gjennom anleggsvirksomhet, materialer og avfall og masser som fjernes fra anleggene. Fornebubanens klimaberegninger (baseline) har anslått de totale utslippene fra prosjektet til i størrelsesordenen 315 000 tonn CO2-ekvivalenter uten tiltak.

Fornebubanen stiller strenge klimakrav i kontraktene, som vil bidra til reduserte direkte og indirekte utslipp sammenliknet med klimabaseline. Med noen få unntak benyttes Oslo kommunes standard krav til bygg og anlegg og transport. Det er stilt omfattende krav til både anleggsgjennomføring og klimagassregnskap, og det brukes lavkarbonbetong (klasse A) og nullutslippsbetong for å redusere de indirekte utslippene i prosjektet. Kravene bidrar til å redusere de totale klimautslippene fra byggingen av banen.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskudd.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbale vedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS)

Ansvarsområde

Utgifter over kapitlet går til Oslo kommunes andel av Regionkontor Landbruk (RKL), medlemsavgift i Trygg trafikk og Kollektivforum v/Transportøkonomisk institutt. Bevilgingen dekker også utredninger, prosjekter og andre driftsutgifter i sektoren.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**4 454**	**4 454**	**4 454**	**4 454**
Vedtak forrige periode				
Generell rammeendring Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel	-8	-16	-23	-23
Rensing av avrenning og lukket hogst - Regionkontor landbruk	0	-470	-470	-470
Sum Vedtak forrige periode	**-8**	**-486**	**-493**	**-493**
Vedtak forrige periode	**-8**	**-486**	**-493**	**-493**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**4 446**	**3 968**	**3 961**	**3 961**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**195**	**195**	**195**	**195**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**195**	**195**	**195**	**195**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel	0	0	0	-6
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-6**
Endringer	**0**	**0**	**0**	**-6**
Ramme 2027-2030	**4 641**	**4 163**	**4 156**	**4 150**

Vedtak forrige periode

Generell rammeendring Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 8000 kroner i 2027 økende til 23 000 i 2030.

Rensing av avrenning og lukket hogst - Regionkontor landbruk

Gjennom Regionkontor Landbruk vil byrådet bidra med toppfinansiering av fangdammer som skal rense vann fra landbruket til Oslofjorden, støtte utprøving av lukket hogstform hos skogeiere samt øke kunnskapsformidling om kulturlandskap. Tiltakets varighet er 2025-2027.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 6 000 kroner. Samlet rammekutt på kapitlet er 8 000 kroner i 2027, økende til 29 000 fra 2030.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	896	1 254	1 300
Overføringsutgifter	7 156	3 200	3 341
Finansutgifter	0	0	0
Sum Driftsutgifter	**8 053**	**4 454**	**4 641**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-3 068	0	0
Sum Driftsinntekter	**-3 068**	**0**	**0**
Sum	4 985	4 454	4 641

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Grønn mobilitet (MOS)

Ansvarsområde

På kapittelet føres grønne mobilitetstiltak på Bymiljøetatens område som helt eller delvis er finansiert gjennom Byvekstavtalen for Oslo-området og Oslopakke 3. Driftsbudsjett for tiltakene er fra 2026 samlet på kap. 542.

Situasjonsbeskrivelse

Byrådet har lagt til grunn forslaget til handlingsprogram 2027-2030 for byvekstavtalen for Oslo-området og Oslopakke 3. Til Bymiljøetaten er det satt av ca. 200 mill. i bompenger og 100 mill. i statstilskudd til sykkeltiltak, trafikksikkerhet, kollektivtiltak og lokale veitiltak. Det lagt opp til 1,8 mrd. i bompenger og 0,5 mrd. i statstilskudd benyttes til store oppgraderingstiltak på trikk og T-bane og drift av buss, T-bane og trikk.

Byrådet vil i 2026 prioritere sykkelprosjekter som bidrar til å tette huller og manglende forbindelser som er nødvendig for å realisere et sammenhengende sykkelveinett.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Totalt antall km sykkelveinett i Oslo (kommunalt og statlig)	276	293	301	306
Vekst i sykkeltrafikken (sykkelindeks, basisår 2014=100)	156	151	163	182
Prosentandel av befolkningen som synes det er trygt å sykle i Oslo	31,0 %	0,0 %	29,0 %	0,0 %
Prosentandel av befolkningen som syns vedlikeholdet av sykkelveinettet er bra om sommeren	66,0 %	0,0 %	69,0 %	0,0 %
Prosentandel av befolkningen som syns vedlikeholdet av sykkelveinettet er bra om vinteren	16,0 %	0,0 %	14,0 %	0,0 %
Prosentandel av befolkningen som syns sykkelveinettet i Oslo har god standard	33,0 %	0,0 %	36,0 %	0,0 %

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**0**	**0**	**0**	**0**
Ramme 2027-2030	**0**	**0**	**0**	**0**

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	32 285	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	75 293	0	0
Overføringsutgifter	16 388	0	0
Finansutgifter	16 247	0	0
Sum Driftsutgifter	**140 213**	**0**	**0**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-18 854	0	0
Refusjoner	-17 892	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-16 232	0	0
Sum Driftsinntekter	**-52 978**	**0**	**0**
Sum	87 235	0	0

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Grønn mobilitet (MOS)							
		Grønn mobilitet (MOS)							
761 - Grønn mobilitet (MOS)	115012	Trafikksikkerhet	2029	IA	101 138	101 138	131 138	101 138	434 552
761 - Grønn mobilitet (MOS)	115055	Kollektivprioriteringer	LØPENDE		72 225	102 433	98 475	100 000	373 133
761 - Grønn mobilitet (MOS)	115056	Gang- og sykkelveier, sykkelparkering	2028	IA	72 717	5 577	23 089	94 002	195 385
761 - Grønn mobilitet (MOS)	119037	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	2027	4 000	210 958	159 348	53 880	78 044	502 230
761 - Grønn mobilitet (MOS)	121003	Hjertesoner	2029	10 000	26 040	26 040	26 040	26 040	104 160
761 - Grønn mobilitet (MOS)	122042	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	2028	IA	163 649	207 823	228 683	200 831	800 986
761 - Grønn mobilitet (MOS)	124025	Bryn kollektivterminal	2028	IA	14 000	51 846	0	0	65 846
761 - Grønn mobilitet (MOS)	126047	Gang- og sykkelveier, sykkelparkering (2026-)	2029	IA	115 676	170 252	190 348	194 123	670 399
761 - Grønn mobilitet (MOS)	126052	Ljabruveien	2029	410 000	7 000	21 000	88 000	213 175	329 175
		Sum Grønn mobilitet (MOS)		**424 000**	**783 403**	**845 457**	**839 653**	**1 007 353**	**3 475 866**
		Sum Grønn mobilitet (MOS)		**424 000**	**783 403**	**845 457**	**839 653**	**1 007 353**	**3 475 866**
		Sum investeringsprosjekter		424 000	783 403	845 457	839 653	1 007 353	3 475 866

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
761	Grønn mobilitet (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	115012	Trafikksikkerhet	-14 138	-14 138	-14 138	-16 435	-58 849
761	Grønn mobilitet (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	115055	Kollektivprioriteringer	-11 737	-16 645	-14 788	-16 250	-59 420
761	Grønn mobilitet (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	115056	Gang- og sykkelveier, sykkelparkering	-11 816	-906	-3 752	-15 275	-31 749
761	Grønn mobilitet (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	119037	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	-34 281	-25 895	-8 756	-12 682	-81 614
761	Grønn mobilitet (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	121003	Hjertesoner	-3 640	-3 640	-3 640	-3 640	-14 560
761	Grønn mobilitet (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	122042	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	-26 593	-33 771	-23 286	-32 635	-116 285
761	Grønn mobilitet (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	124025	Bryn kollektivterminal	-2 275	-6 088	0	0	-8 363
761	Grønn mobilitet (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	126047	Gang- og sykkelveier, sykkelparkering (2026)	-18 797	-27 666	-30 932	-31 545	-108 940
761	Grønn mobilitet (MOS)	Kompensasjon for merverdiavgift	126052	Ljabruveien	-1 138	-3 413	-14 300	-35 000	-53 851
761	Grønn mobilitet (MOS)	Tilskudd fra andre	115012	Trafikksikkerhet	-35 000	-35 000	-35 000	0	-105 000
761	Grønn mobilitet (MOS)	Tilskudd fra andre	115055	Kollektivprioriteringer	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000	-104 000
761	Grønn mobilitet (MOS)	Tilskudd fra andre	122042	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	0	0	-196 000	0	-196 000
761	Grønn mobilitet (MOS)	Tilskudd fra andre	126052	Ljabruveien	-5 862	-17 587	-73 700	-178 175	-275 324
761	Grønn mobilitet (MOS)	Tilskudd fra staten	115012	Trafikksikkerhet	0	0	0	-35 000	-35 000
761	Grønn mobilitet (MOS)	Tilskudd fra staten	115055	Kollektivprioriteringer	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-80 000
761	Grønn mobilitet (MOS)	Tilskudd fra staten	121003	Hjertesoner	-22 400	-22 400	-22 400	-22 400	-89 600
761	Grønn mobilitet (MOS)	Tilskudd fra staten	124025	Bryn kollektivterminal	-11 725	-45 758	0	0	-57 483
Sum					**-245 402**	**-298 907**	**-486 692**	**-445 037**	**-1 476 038**

Klimaprofil

Investeringsprosjektene under kapittelet bidrar alle til reduserte klimautslipp gjennom tiltak for å øke andelen gående, syklende og kollektivreisende. For nærmere omtale, se de enkelte investeringsprosjektene.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskudd.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbale vedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Klimaetaten (MOS)

Ansvarsområde

Klimaetaten skal være en pådriver for at Oslo skal bli en klimarobust nullutslippsby. Klimaetaten har ansvar for oppfølging av Klimastrategi for Oslo mot 2030 (sak 109/20) og forvaltning av ordningen Tilskudd til klima- og energitiltak, jf. kap. 770.

Klimaetaten skal bidra til kraftfull klimaledelse og -styring i Oslo kommune. Etaten koordinerer kommunens arbeid med klimagassutslipp, klimatilpasning, energieffektivisering og sirkulær økonomi. Etaten skal være et sentralt fagmiljø i kommunen og skal samarbeide med befolkningen, næringslivet, kunnskapsmiljøer, organisasjoner og andre offentlige myndigheter for å utvikle gode klimaløsninger i Oslo. Etaten skal mobilisere til atferdsendring for å nå Oslos klimamål. For å sikre at klimamålene blir nådd, utarbeider byrådet et årlig klimabudsjett for Oslo kommune med tiltak og virkemidler. Klimaetaten har ansvaret for det faglige grunnlaget for klimabudsjettet og skal være en rådgiver og pådriver i utviklingen og gjennomføringen av tiltak og virkemidler. Klimabudsjettet inneholder tiltak som kommunale, statlige og private virksomheter er ansvarlige for å gjennomføre.

Klimaetaten har en sentral rolle i å følge opp og videreutvikle klimabudsjettet som styringsverktøy, og i å utvikle nye styringsverktøy i klimapolitikken og klimaarbeidet til Oslo kommune.

Situasjonsbeskrivelse

Siden 2009 er klimagassutslippene i Oslo redusert med om lag 40 % og det samlede energiforbruket er redusert med 13 %. Samtidig gjenstår betydelige kutt for å nå målet om 95 % reduksjon innen 2030. “Klimabarometeret” som ligger på klimaoslo.no, har indikatorer som viser utvikling på klimagassutslipp og energi.

For å nå 95 %-målet, må innsatsen særlig styrkes innen transport, avfall og anlegg. Omstillingen forutsetter tilstrekkelig tilgang på strøm og effekt. Dette krever økt energieffektivisering, mer lokal energiproduksjon og et mer fleksibelt energisystem.

Oslo har et mål om betydelig lavere indirekte utslipp i 2030. Overgang til mer sirkulære verdikjeder er sentralt for å redusere indirekte utslipp. Klimaetaten følger opp eksisterende tiltak og virkemidler som fremmer en mer sirkulær økonomi, og som reduserer indirekte utslipp, og identifiserer og fremmer nye tiltak. Klimaetaten arbeider videre med å identifisere og fremme tiltak og virkemidler som bidrar til å klimatilpasse Oslo og styrke naturlige karbonlagre.

Innsikt i holdninger og atferd brukes aktiv i utviklingen av virkemidler og kommunikasjonstiltak, for å bidra til at tiltak blir forstått og tatt i bruk av innbyggere og næringsliv. Klimaetaten koordinerer nettverket Næring for klima, som gjennom dialog og samarbeid henter innspill fra næringslivet til klimaarbeidet i Oslo. Gjennom den årlige Klimaundersøkelsen kartlegger Klimaetaten holdninger og vaner blant befolkning og næringsliv i Oslo og Akershus. “Klimapilotene” besøker ungdomsskoler og videregående skoler. Klimaetaten samarbeider også internasjonalt på klimafeltet, blant annet for å øke den globale etterspørselen etter nullutslippsløsninger og drive frem teknologiutvikling.

Tiltak

2. Oslo er grønn og levende — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
Oslo er en nullutslippsby	Oslos Klimabudsjett
	Støtte befolkning, næringsliv og kommunale virksomheter i å identifisere og gjennomføre klima- og energitiltak
Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen	Støtte befolkning, næringsliv og kommunale virksomheter i å identifisere og gjennomføre tiltak som bidrar til klimatilpasning og naturlig karbonlagring
Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger	Støtte befolkning, næringsliv og kommunale virksomheter i å identifisere og gjennomføre tiltak som reduserer indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**59 262**	**59 262**	**59 262**	**59 262**
Vedtak forrige periode				
Generell rammeendring Klimaetaten	-371	-731	-1 067	-1 067
Rammekutt administrasjon	500	500	500	500
Sum Vedtak forrige periode	**129**	**-231**	**-567**	**-567**
Vedtak forrige periode	**129**	**-231**	**-567**	**-567**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**59 391**	**59 031**	**58 695**	**58 695**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**2 535**	**2 535**	**2 535**	**2 535**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**2 535**	**2 535**	**2 535**	**2 535**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Klimaetaten	0	0	0	-304
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-304**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	438	438	438	438
Felles regnskapstjeneste	-365	-365	-365	-365
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-77	0	0	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**-74**	**3**	**3**	**3**
Endringer	**-74**	**3**	**3**	**-301**
Ramme 2027-2030	**61 852**	**61 569**	**61 233**	**60 929**

Vedtak forrige periode

Generell rammeendring Klimaetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,4 mill. i 2027 økende til 1,1 mill. i 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Klimaetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,3 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,4 mill. i 2027, økende til 1,4 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	52 133	49 993	52 553
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	16 076	8 272	8 259
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 929	4 216	4 401
Overføringsutgifter	3 121	3 493	3 647
Sum Driftsutgifter	**75 259**	**65 974**	**68 860**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-4 982	-787	-822
Refusjoner	-7 039	-5 775	-6 029
Overføringsinntekter	-3 856	-150	-157
Sum Driftsinntekter	**-15 876**	**-6 712**	**-7 008**
Sum	59 382	59 262	61 852

Klimaprofil

Klimaetaten er en fagetat som utreder tiltak for utslippskutt og klimatilpasning i samarbeid med andre kommunale og private virksomheter. Etaten er en rådgiver og pådriver i gjennomføring av klimatiltak, og etaten sammenstiller klimarapporteringer og utarbeider fagunderlag til klimabudsjettet. I tillegg har Klimaetaten ansvar for utadrettet virksomhet og kommunikasjonstiltak som skal fremme atferdsendring.

Etatens budsjettforslag er i all hovedsak innrettet for å følge opp kommunens klimastrategi, gjennom å jobbe for reduserte klimagassutslipp i og utenfor Oslo kommune og gjøre byen mer klimarobust.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)

Sektoransvar

Vann- og avløpssektoren er avgjørende for helse og miljø og ivaretar noen av samfunnets mest kritiske funksjoner. Vann- og avløpsetaten skal levere nok og rent drikkevann til Oslo innbyggere, og bidra til en renere Oslofjord ved å håndtere avløpsvannet på en måte som er til minst mulig belastning for vassdragene og fjorden. Veas AS skal rense avløpsvann fra Asker, Bærum og deler av Oslo kommune slik at det er til minst mulig belastning for Oslofjorden.

Renovasjons- og gjenvinningsetaten har ansvaret for å samle inn og håndtere husholdningsavfall i Oslo på en miljø- og kostnadseffektiv måte. Etaten er en viktig del av Oslo kommunes satsning på sirkulær økonomi og det grønne skiftet.

Brann- og redningsetaten fører tilsyn med ildsteder. Denne gebyrfinansierte virksomheten er skilt ut på eget kapittel fra 2024.

Tilskudd til klima- og energitiltak er ordninger som utbetales fra Klima- og energifondet. Det er Klimaetaten som har ansvar for forvaltning av ordningen. Fondets midler skal, i henhold til vedtektene, brukes til å stimulere tiltak som reduserer klimagassutslippene og tiltak som gir redusert eller mer effektiv energibruk i Oslo.

Hovedtall på sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype	Dok 3/2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Driftsutgifter	2 828,3	2 994,1	2 983,6	2 990,4	2 986,6
Driftsinntekter	-5 401,0	-6 522,0	-7 072,7	-7 228,7	-7 364,0
Totalsum	**-2 572,6**	**-3 527,9**	**-4 089,2**	**-4 238,3**	**-4 377,5**

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
2. Oslo er grønn og levende	Oslo er en nullutslippsby	Klimabudsjettet (del av Sak 1) følges opp gjennom en rekke indikatorer			
	Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger	Andel husholdningsavfall til materialgjenvinning	42 %	42 %	42 %
		Antall GWh solgt fjernvarme	203	185	202
	Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen	Antall inngrep i verdifull natur som har ført til forringelse av kvaliteten i løpet av det	0	0	0

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
		siste året. Ny indikator 2025.			
		Prosent fosforfjerning ved Bekkelaget renseanlegg.	-	96%	93%
		Prosent nitrogen renset ved Bekkelaget renseanlegg.	-	80%	80%
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	Oslo har trygge kommunale tjenester og effektiv innsats ved uønskede hendelser	Maksimal andel av nitrogen og fosfor som går i overløp i avløpssystemet (påvirker miljøtilstanden i vassdrag og fjord)	0	0	Under 1,5 %
		Antall klager (innsamling av husholdningsavfall) i % av antall tømminger	0,2 %	0,1 %	0,1 %
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	Kommunens infrastruktur er godt vedlikeholdt, effektiv og tilpasset fremtidens behov				

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**-2 572 621**	**-2 572 621**	**-2 572 621**	**-2 572 621**
Vedtak forrige periode				
Båtseptik	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Driftsfølgevirkninger Ny vannforsyning Oslo	30 000	50 000	60 000	60 000
Driftskostnader ny kjerneløsning	5 000	2 500	0	0
Endring andre inntekter VAV	-701	9 950	9 950	9 950
Endring feiing selvkost	-245	-1 502	-1 326	-1 326
Endring gebyrinntekter, REG	-926	-1 846	-2 779	-2 779
Endringer i gebyrinntekter, VAV	-877 000	-1 493 000	-1 519 000	-1 519 000
Generelt rammekutt 2026-2028, REG	-4 244	-11 079	-11 079	-11 079
Leie av midlertidig driftsstasjon	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Overføring av feiing selvkost til eget kapittel	753	753	753	753
Prisjustering salg av VA til nabokommuner	-10 651	-10 651	-10 651	-10 651
Problemer forårsaket av lystgassbeholdere	0	-7 000	-7 000	-7 000
Veas - Endrede kostnader	1 445	2 975	10 875	10 875
Sum Vedtak forrige periode	**-867 069**	**-1 469 400**	**-1 480 757**	**-1 480 757**
Vedtak forrige periode	**-867 069**	**-1 469 400**	**-1 480 757**	**-1 480 757**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**-3 439 690**	**-4 042 021**	**-4 053 378**	**-4 053 378**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**114 162**	**114 162**	**114 162**	**114 162**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**114 162**	**114 162**	**114 162**	**114 162**
Generell rammeendring				
Rammekutt VAV	-23 000	-23 000	-23 000	-23 000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Sum Generell rammeendring	**-23 000**	**-23 000**	**-23 000**	**-23 000**
Andre tekniske justeringer				
Behandling av matavfall	16 300	1 800	-6 800	-10 600
Endring driftsutgifter feiing	-284	-284	-284	-284
Endring gebyrinntekter - selvkost feiing	-1 294	-1 287	1 407	1 800
Endring pensjon OPF	9 295	9 295	9 295	9 295
Endringer i gebyrinntekter - REG	-53 525	-53 452	-54 379	-55 417
Endringer i gebyrinntekter - VAV	-177 133	-121 675	-252 627	-387 344
Etterdrift gassdeponi på Rommen og Grønmo	0	0	0	0
Produsentansvar	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500
Økte utbetalinger av klimatilskudd	28 000	28 000	28 000	28 000
Sum Andre tekniske justeringer	**-187 141**	**-146 103**	**-283 888**	**-423 050**
Nye tiltak				
Kjøp av avfallsforbrenning Hafslund Celsio	5 500	5 500	5 500	5 500
Redusert CO2-avgift	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Reduserte fjernvarmeinntekter	3 900	3 900	3 900	3 900
Utredningsmidler fremtidens avfallsanlegg	0	11 000	11 000	11 000
Vedlikeholdskostnader produksjonsanleggene	11 900	11 900	11 900	11 900
Sum Nye tiltak	**18 800**	**29 800**	**29 800**	**29 800**
Konkrete innsparingstiltak				
REG effektivisering og omdisponering - selvkost	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Sum Konkrete innsparingstiltak	**-11 000**	**-11 000**	**-11 000**	**-11 000**
Endringer	**-202 341**	**-150 303**	**-288 088**	**-427 250**
Ramme 2027-2030	**-3 527 869**	**-4 078 162**	**-4 227 304**	**-4 366 466**

Vedtak forrige periode

Båtseptik

Tømmekapasiteten for septik fra fritidsbåter i Oslo er forbedret etter det ble innført forbud mot utslipp av båtseptik i Oslofjorden 1. juli 2024. Stasjonen i Bestumkilen ble erstattet i 2025, og den i Paddehavet i 2026. Med dette økte kapasiteten fra fire til seks tømmepunkter. De nye flåtene er mer brukervennlige. Tiltakene skal evalueres i 2027. Bevilgningen til formålet dekker drift av eksisterende flåter i økonomiplanperioden.

Driftsfølgevirkninger Ny vannforsyning Oslo

Tiltaket gjelder drift av Ny vannforsyning Oslo. Anlegget igangsettes 1. januar 2028, etter en prøveperiode fra siste halvdel av 2027. Fra 2028 er det lagt opp til at om lag halvparten av kommunens drikkevannsproduksjon skjer i vannbehandlingsanlegget på Huseby. Dette skyldes blant annet behovet for å komme i gang med nødvendig vedlikehold av Oset vannbehandlingsanlegg fra 2029. Byrådet tar forbehold om at det innenfor økonomiplanperioden kan bli nødvendig å øke kostnadene til verdibevarende vedlikehold på Huseby, når nødvendige service- og vedlikeholdskontrakter er inngått.

Driftskostnader ny kjerneløsning

Ny kjerneløsning, og drift av denne, er en forutsetning for at REG skal kunne hente avtalt mengde avfall og fakturere kundene i Oslo korrekt. Det nye systemet legger grunnlaget for en bedre kundedialog og mer differensierte tjenester i fremtiden.

Endring gebyrinntekter, REG
Bevilgningen er justert ihht. prognose for gebyrutviklingen.

Endringer i gebyrinntekter, VAV
Tidligere endringer i gebyrinntekter.

Generelt rammekutt 2026-2028, REG
REG gjennomfører løpende effektiviseringstiltak og henter ut driftsbesparelser gjennom etatens effektiviseringsprogram. Målet er å sikre en mest mulig kostnadseffektiv drift og holde gebyrutviklingen på et lavest mulig nivå.

Leie av midlertidig driftsstasjon
Leiekontrakt til midlertidig driftsstasjon for VAV på Veitvet utløp i 2026, og bevilgningen reduseres i tråd med dette.

Overføring av feiing selvkost til eget kapittel
Fra 2024 er selvkost-regnskapet under BRE flyttet til eget budsjettkapittel. Endringen er tekniske justeringer i tråd med vedtak i budsjett 2024.

Prisjustering salg av VA til nabokommuner
Salg av vann- og avløpstjenester til nabokommuner ble ifm. behandlingen av budsjett 2024 prisjustert i tråd med prognose og forslag til vann- og avløpsgebyrer for Oslo.

Problemer forårsaket av lystgassbeholdere
Lystgassbeholdere fører til skader og økte kostnader for produksjonsanleggene. I tillegg fører det til stans i fjernvarmeanlegg og tapte fjernvarmeinntekter. Kostnadene ble i behandlingen av budsjett 2025 kompensert fram til og med 2027. Etter et vellykket pilotprosjekt skal det nå installeres utstyr der lystgassflaskene blir slått vekk fra transportbåndene før avfallet går til forbrenning. Prosjektet forventes å være i drift første kvartal 2027.

Veas - Endrede kostnader
Det budsjetterte tilskuddet til Veas øker som følge av økte finansomkostninger (avskrivning og kalkylerente) utover i perioden, i hovedsak på grunn av ferdigstilling av det nye slambehandlingstrinnet. Rene driftskostnader forventes redusert i samme periode, delvis på grunn av effektivitetsgevinster. I tillegg forventes det at andre inntektsposter øker på grunn av økt salg av biogass og ammoniumsulfat, og salg av rensetjenester og slambehandling.

Generell rammeendring
Rammekutt VAV
Byrådet foreslår å innarbeide et årlig rammekutt på 23 mill. Dette håndteres primært gjennom effektiviseringer og produktivitetsforbedringer i etaten.

Andre tekniske justeringer

Behandling av matavfall
Romerike Biogassanlegg (RBA) ble besluttet solgt for å oppnå en mer gunstig pris per tonn for behandling av matavfall (Bystyresak 95/2026 den 29. april 2026). Som en teknisk justering må kap. 648 tilføres 16,3 mill. i økte driftskostnader i 2027 og 1,8 mill. i 2028. I 2029 vil driftskostnadene måtte justeres til -6,8 mill. og -10,6 mill. i 2030.

I økonomiplanperioden er det forventet en besparelse på 77 mill. som et resultat av salget av RBA. Fra 2027 er det estimert en økning i matavfallsmengde levert til behandling med 2 500 tonn per år, noe som forventes å gi en varig økt kostnad på 7,5 mill. per år. Budsjettforslaget hensyntar denne økte mengden.

Endring driftsutgifter feiing
kommer etter beregning, etter pensjon er lagt inn

Endring gebyrinntekter - selvkost feiing
Gebyrinntektene er justert ihht. prognose for gebyrutviklingen.

Endring pensjon OPF
Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Endringer i gebyrinntekter - REG
Gebyrinntektene er justert ihht. prognose for gebyrutviklingen.

Endringer i gebyrinntekter - VAV
Gebyrinntektene er justert ihht. prognose for gebyrutviklingen.

Etterdrift gassdeponi på Rommen og Grønmo
I revidert budsjett for 2026 ble det innarbeidet en teknisk justering på 4 mill. i både inntekter og utgifter for å dekke justerte kostnader fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten til etterdrift av de nedlagte avfallsdeponiene på Rommen og Grønmo (husholdningsandelen). Byrådet foreslår å videreføre dette. Dette er en kostnad Renovasjons- og gjenvinningsetaten skal dekke i henhold til selvkostregelverket for husholdningsrenovasjon, og følges av tilsvarende økning i gebyrinntektene.

Produsentansvar
Byrådet foreslår å legge inn en merinntekt på 8,5 mill. per år. Renovasjons- og gjenvinningsetaten (REG) har etter endring i avfallsforskriften fra 01.07.2025 sagt opp de gamle avtalene med produsentansvarsselskapene. Forhandlinger pågår, og det er forventet at REG får betalt mer enn før for innsamling og håndtering av det avfallet som faller inn under nye bestemmelser. Det pågår fortsatt dialog med produsentansvarsselskapene. I budsjettet er det innarbeidet merinntekt på 8,5 mill., som er et forsiktig estimat.

Økte utbetalinger av klimatilskudd

Byrådet foreslår å øke rammen for tilskuddsutbetalinger med 28 mill. årlig i økonomiplanperioden for å sikre rom for utbetaling av tilskudd til gjennomførte klima- og energitiltak som har fått tilsagn om støtte fra Klima- og energifondet.

Nye tiltak

Kjøp av avfallsforbrenning Hafslund Celsio

Tiltaket skal dekke økt behov for kjøp av avfallsforbrenning fra Hafslund Celsio med 5,5 mill. per år i økonomiplanperioden grunnet økt risiko for uplanlagte stopp ved Haraldrud energigjenvinningsanlegg. Kjøp av tjenesten når anlegget på Haradrud er ute av drift, er helt nødvendig for å sikre kontinuitet i avfallsbehandlingen.

Redusert CO2-avgift

Avgiftsnivået for CO2-utslipp fastsettes i statsbudsjettet, og endelig avgift beregnes med bakgrunn i antall tonn forbrent avfall multiplisert med en omregningsfaktor (anleggsspesifikk faktor) gitt av Miljødirektoratet for det enkelte forbrenningsanlegg. Dette påvirker etatens driftskostnader knyttet til avfallsforbrenning. Både endring i CO_2-avgiften og i omregningsfaktoren kan gi vesentlige endringer i etatens kostnader knyttet til CO_2-utslippene fra Haraldrud energigjenvinningsanlegg. Renovasjon- og gjenvinningsetaten har søkt Miljødirektoratet om videreføring av anleggsspesifikk faktor for Haraldrud energigjenvinningsanlegg.

Reduserte fjernvarmeinntekter

Renovasjons- og gjenvinningsetaten har justert forventet mengde forbrent avfall på Haraldrud energigjenvinningsanlegg fra 90 000 tonn til 85 000 tonn i 2027. Anlegget opplever hyppigere driftsstans som følge av slitasje og teknisk aldring, og de siste årene har faktisk mengde ligget nær 85 000 tonn i gjennomsnitt. Redusert mengde forbrent avfall betyr redusert salg av produsert fjernvarme til Hafslund Celsio.

Utredningsmidler fremtidens avfallsanlegg

Renovasjons- og gjenvinningsetaten har tidligere fått bevilget midler til fremtidens avfallssystem med 11 mill. i 2027. Det er også behov for midler i 2028-2030, for å utrede og forberede endringer. Etaten står overfor potensielle større investeringer og omlegging av avfallssystemet i Oslo.

Vedlikeholdskostnader produksjonsanleggene

Byrådet foreslår 11,9 mill. per år i økonomiplanperioden for å dekke et økende vedlikeholdsbehov på Renovasjons- og gjenvinningsetatens anlegg. Fra 2026 ble det årlige investeringsbudsjettet på prosjektet redusert fra 30 mill. til på 15 mill. per år.

Etaten har et økende behov for driftsmidler til vedlikehold av produksjonsanleggene som følge av aldrende anlegg og et lavere investeringsnivå enn tidligere. Byrådet planlegger å erstatte Haraldrud energigjenvinningsanlegg og utsorteringsanleggene på Haraldrud og Klemetsrud med andre løsninger fram mot 2035. Økte driftsmidler til vedlikehold på dagens anlegg er dermed nødvendig for å sikre stabil drift, redusere risikoen for kostbare driftsavbrudd og opprettholde kravene til sortering, sikkerhet og beredskap.

Konkrete innsparingstiltak

REG effektivisering og omdisponering - selvkost

Renovasjon- og gjenvinningsetaten har identifisert innsparingstiltak på 11 mill. per år. Etaten arbeider systematisk med å effektivisere driften for å levere tjenestene mer kostnadseffektivt og sikre bedre utnyttelse av tilgjengelige ressurser. Innsparingen fordeler seg på lønnsutgifter med 6 mill., kjøp av varer og tjenester med 4,5 mill. og en økt inntekt på 0,5 mill. som er et utslag av høyere pris på salg av metall.

Det foreslås en omdisponering av de innsparte midlene til å videreføre bevilgningen til utredningsmidler for fremtidens avfallssystem i perioden 2028-2030, til sammen 33 mill.

Investeringsbudsjett 2027-2030

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	4 224 928	2 764 996	1 630 438	1 431 627
648	Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	256 000	93 000	83 000	83 000
Totalsum		**4 480 928**	**2 857 996**	**1 713 438**	**1 514 627**

Tilskuddsmidler

Det utbetales tilskuddsmidler fra kap. 770 Tilskudd til klima- og energitiltak. Tilskuddene utbetales etter søknad.

Verbalvedtak

Klima- og energifondet:
Det kan i 2027 gis tilsagn om tilskudd innenfor en ramme på 150 mill. over ordningen Tilskudd til klima- og energitiltak.

Beregningsgrunnlag for gebyrer

Selvkostprinsippet

Etter enkelte særlover skal bystyret fastsette kommunale avgifter og takster. De senere årene har bystyret delegert til byrådet å fastsette takster, herunder å gjennomføre detaljutleggingen av takstene på undertakstgrupper mv. for takster som ikke er fastsatt direkte av bystyret. Slik delegering ble senest vedtatt i bystyresak 37/08 (generelt verbalvedtak). Gebyrer for vann og avløp, renovasjon og tilsyn med ildsted er regulert i egne lover og forskrifter, som legger til grunn at gebyrene skal beregnes etter selvkostprinsippet.

Generelt

Vann- og avløpsetaten, Renovasjons- og gjenvinningsetaten og Brann- og redningsetatens tilsyn med ildsted må følge forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften). Dette betyr at gebyret som Oslos innbyggere betaler, ikke skal overstige kommunens nødvendige kostnader. Selvkost er den totale kostnaden en kommune eller selskap påføres ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste.

Gebyrberegningsgrunnlaget er kommunens antatte direkte og indirekte kostnader knyttet til drifts-, vedlikeholds- og kapitalkostnader for de nærmeste tre til fem årene. Før kommunen gjør vedtak om gebyrenes størrelse, skal det foreligge et overslag over gebyrberegningsgrunnlaget. Det skal også foreligge et overslag over hvilke beløp gebyrene antas å innbringe.

Selvkostforskriften legger nærmere føringer for hvordan selvkosten/gebyret skal beregnes: Kapitalkostnadene skal beregnes ut fra beregnete rentekostnader og avskrivningene på investeringene. Kapitalkostnadene skal fordeles over den tiden investeringene forventes å være i bruk.

Rentekostnadene beregnes ut fra renteberegningsgrunnlaget, som er den gjennomsnittlige restverdien på de varige driftsmidlene. Det skal benyttes en kalkylerente som er lik årets gjennomsnittlige 3-måneders NIBOR med et tillegg på 0,7 %-poeng.

I vedtatt økonomiplan 2026-2029 er det brukt en rente på 4,69 %. Når vi skal beregne den kalkulatoriske rentekostnaden for økonomiplanen 2027-2030, er den gjennomsnittlige 3-måneders NIBOR-renten satt til 4,72, tillagt 0,7 %-poeng. Da utgjør renten 5,42 %.

Etter selvkostmetoden skal det legges til grunn en beregnet kapitalkostnad (kalkulatoriske avskrivninger og kalkulatoriske renter) på all den kapital som anvendes, uavhengig av hvordan den er finansiert (gjeld eller egenkapital). Et eventuelt overskudd eller underskudd etter selvkost avregnes mot de bundne selvkostfondene for henholdsvis vann og avløp, renovasjon og feiing. Etter de statlige retningslinjene for selvkost skal gebyrinntektene justeres slik at et positivt selvkostresultat (overskudd) som hovedregel tilbakeføres til brukerne av (i form av lavere gebyrer) selvkosttjenesten innen fem år. Tilsvarende dekkes et underskudd som hovedregel inn senest innen fem år. Selvkostfondene skal således ikke brukes for å finansiere investeringer. Nye investeringer tas med i avskrivningsgrunnlaget fra og med året etter at anlegget er ferdigstilt. Det fremgår av retningslinjene for beregning av selvkost at selvkostprinsippet tar hensyn til tidsriktighet – dvs. at brukerne skal kun betale for tjenester de selv har nytte av, og dagens brukere skal ikke subsidiere bruken for andre generasjoner.

Alle beløp i oversiktene over beregningsgrunnlag er angitt i faste 2027-kroner.

Gebyrberegninger

Vann- og avløp

Tabell. Beregningsgrunnlag. Kalkulasjonsrente 5,42%.

Beregningsgrunnlag for vann- og avløpsgebyrer	2027	2028	2029	2030
A) Direkte driftsutgifter*	1 231 429	1 269 439	1 281 374	1 284 618

B) Henførbare indirekte driftsutgifter	214 634	189 524	186 489	180 945
C) Kalkulatoriske rentekostnader	2 648 883	2 805 603	2 886 778	2 924 931
D) Kalkulatoriske avskrivninger	553 904	915 054	954 621	970 649
E) Andre inntekter	195 078	195 078	195 078	195 078
F) Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	**4 453 771**	**4 984 542**	**5 114 183**	**5 166 065**
G) Gebyrinntekter	4 715 144	5 290 392	5 459 685	5 585 257
H) Årets finansielle resultat (G-F)	**261 373**	**305 851**	**345 501**	**419 192**
I) Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd	261 373	305 851	345 501	419 192
J) Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd				
K) Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)	**0**	**0**	**0**	**0**
L) Saldo selvkostfond per 1.1	-1 482 358	-1 221 057	-974 672	-672 556
M) Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	-73 263	-59 465	-43 386	-22 663
N) Saldo selvkostfond per 31.12 (L+M+I-J)	**-1 221 057**	**-974 672**	**-672 556**	**-276 027**
O) Nøkkeltall:				
P) Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	106	106	107	108
Q) Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	100	100	100	100

* Eksklusive driftsutgifter Veas (art 13750)

Forslaget til økonomiplan 2027-2030 innebærer at vann- og avløpsgebyrene samlet økes med 28,9 % i 2027, økes med 12,3 % i 2028, økes med 3,2 % i 2029 og økes med 2,3 % i 2030. Det tas forbehold om at det vil komme justeringer i tilleggsinnstillingen knyttet til blant annet eventuelle oppdateringer av kalkulatorisk rentesats.

Dette innebærer følgende for vann- og avløpsgebyret i 2027:

35. Vanngebyret økes med 39,7 %
36. Avløpsgebyret økes med 12,8 %
37. Tilknytningsgebyr vann økes med 3,4 %
38. Tilknytningsgebyr avløp økes med 3,4 %
39. Abonnements- og vannmålergebyret økes med 3,4 %
40. Gebyr for tømming av slam og mindre avløpsanlegg prisjusteres med kommunal deflator 3,4 %. Sats pr. m3 i 2027 settes til kr. 644 pr. m3 eks. mva.

Tabell. Vann- og avløpsgebyret vil for en bolig på hhv. 87 m2 og 120 m2 ha følgende utvikling eks. mva. i faste 2027 kroner:

Boligstørrelse	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
87 m2	9 385	10 491	10 828	11 083
120 m2	12 757	14 276	14 734	15 078

Tabell. Fondsutvikling (i tusen)

År	**IB selvkostfond**	**Avsetning til (+) eller bruk av fond (-)**	**UB selvkostfond**
2027	-1 482 358	261 301	-1 221 057
2028	-1 221 057	246 385	-974 672
2029	-974 672	302 116	-672 556
2030	-672 556	396 529	-276 027

Selvkostfondet ventes å ha en negativ beholdning på ca. 1 482 mill. ved inngangen til 2027 og en negativ beholdning på ca. 276 mill. ved utgangen av 2030.

Tabell. Beregningsgrunnlaget for de kalkulatoriske rentene (i mrd.)

2027	2028	2029	2030
48,9	51,8	53,3	53,9

Kapitalkostnadene består av årlige avskrivninger samt en kalkulatorisk rente på de investeringer som ikke er avskrevet. For 2027 er beregningsgrunnlaget for de kalkulatoriske rentene 48,9 mrd. Dette er forventet å stige til 53,9 mrd. i 2030.

Tabell. Gebyroversikt ulike VA-gebyrer 2027:

Gebyr i kr	2026	2027	Økning i %
Vanngebyr - m³	43	60	39,70 %
Avløpsgebyr - m³	29	33	12,80 %
Sum	72	93	28,90 %
Abonnementsgebyr - pr år	481	497	3,40 %
Vannmålergebyr - pr. år i kr			
Vannmålerdimensjon i mm			
Vannmålergebyr 13 mm - pr. år	1 609	1 664	3,40 %
Vannmålergebyr 20 mm - pr. år	2 476	2 560	3,40 %
Vannmålergebyr 25 mm - pr. år	3 092	3 197	3,40 %
Vannmålergebyr 30 mm - pr. år	3 712	3 838	3,40 %
Vannmålergebyr 40 mm - pr. år	4 951	5 119	3,40 %
Vannmålergebyr 50 mm - pr. år	6 191	6 401	3,40 %
Vannmålergebyr 65 mm - pr. år	8 053	8 327	3,40 %
Vannmålergebyr 75 mm - pr. år	9 292	9 608	3,40 %
Vannmålergebyr 80 mm - pr. år	9 907	10 244	3,40 %
Vannmålergebyr 100 mm - pr. år	12 391	12 812	3,40 %
Vannmålergebyr 150 mm - pr. år	18 583	19 215	3,40 %
Vannmålergebyr 200 mm - pr. år	24 778	25 620	3,40 %
Vannmålergebyr 250 mm - pr. år	30 970	32 023	3,40 %
Tilknytningsgebyr			
Tilknytningsgebyr - vann - m²	191	198	3,40 %
Tilknytningsgebyr - avløp - m²	128	132	3,40 %
Gebyr for tømming av mindre avløpsanlegg			
Sats pr. m3	623	644	3,40 %
Inntil 3 m3	1 869	1 933	3,40 %
Inntil 4 m3	2 492	2 577	3,40 %
Inntil 5 m3	3 115	3 221	3,40 %
Inntil 6 m3	3 738	3 865	3,40 %
Inntil 7 m3	4 361	4 509	3,40 %
Inntil 8 m3	4 984	5 153	3,40 %
Over 8 m3	5 607	5 798	3,40 %

Gebyr for tømming av slam og avløpsvann fra mindre avløpsanlegg

Bystyret har vedtatt forskrift om tømming av slam og avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Oslo kommune. Bystyret behandlet saken i møte 05.09.2018, sak 249. Vedtaket betyr at Oslo kommune innførte kommunal tømmeordning av avløpsslam fra og med 01.01.2020. Anleggseierne skal betale et tømmegebyr som finansierer tjenesten (selvkost). Satsene for tømmegebyret skal fastsettes årlig av bystyret.

Satsene for tømmegebyret for 2027 prisjusteres fra 2026-nivå med satsen for kommunal deflator for 2027, som er på 3,4 %. Tømmegebyret for 2027 settes til 644 kroner pr. m3.

Renovasjon

Forslag til økonomiplan 2027-2030 innebærer at satsene for gebyr for renovasjon for 2027 endres med 2 % i 2027, og med 0 % årene 2028, 2029 og 2030. Økningen i gebyret eks. mva. på årsbasis, basert på en 140 liters avfallsbeholder, vil være 116 kroner i 2027, totalt 5 904 kroner.

Det tas forbehold om at det kan komme justeringer til tilleggsinnstillingen, herunder lønns- og prisjustering og endret CO2-avgift.

Tabell. Beregningsgrunnlag for renovasjonsgebyr, økonomiplan 2027-2030

	Beregningsgrunnlag for renovasjon	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
A	Direkte driftsutgifter	1 291 347	1 260 512	1 249 412	1 245 612
B	Henførbare indirekte driftsutgifter	2 194	2 194	2 194	2 194
C	Kalkulatoriske rentekostnader	78 379	79 991	74 902	69 894
D	Kalkulatoriske avskrivninger	168 528	194 452	197 643	156 478
E	Andre inntekter	161 325	161 319	161 325	161 325
F	**Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)**	**1 378 811**	**1 375 491**	**1 362 459**	**1 312 569**
G	Gebyrinntekter	1 422 306	1 423 274	1 424 243	1 425 323
H	**Årets finansielle resultat (G-F)**	**43 523**	**47 839**	**61 867**	**112 754**
I	Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	43 523	47 839	61 867	112 754
J	Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	0	0	0	0
K	**Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)**	**0**	**0**	**0**	**0**
L	Saldo selvkostfond per 1.1	6 095	51 127	103 033	172 161
M	Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	1 510	4 068	7 261	12 387
N	**Saldo selvkostfond per 31.12 (L+M+I-J)**	**51 127**	**103 033**	**172 161**	**297 301**
O	Nøkkeltall:	0	0	0	0
P	Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	103 %	103 %	105 %	109 %
Q	Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	100 %	100 %	100 %	100 %

Gebyrendring	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Gebyrgrunnlag pr innbygger	1 880	1 863	1 832	1 753
Gebyrsatsendring (Deler av G)	2 %	0 %	0 %	0 %
Endring i tømmevolum (Inngår i G)	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %

KOSTRA benytter sammenlikning med gebyret for en 140 liters avfallsbeholder for en husstand. Dette er ikke representativt for en gjennomsnittlig Osloboer. De fleste i Oslo bor i sameier og borettslag, med fellesløsninger for avfallsinnhentingen (beholdere, brønner eller avfallssug). Disse fellesløsningene har ulike priser avhengig av borettslaget/sameiets størrelse og fordeles videre på boenhetene. Gjennomsnittsgebyret per innbygger gir et bedre bilde av kostnaden, og presenteres derfor også. Kostnaden tilsvarer de samlete gebyrinntektene delt på antall innbyggere i Oslo.

Endring i fondsbeholdning (i tusen)

År	IB selvkostfond	Avsetning til (+) eller bruk av fond (-)	UB selvkostfond
2027	6 095	45 032	51 127
2028	51 127	51 906	103 033
2029	103 033	69 128	172 161
2030	172 161	125 140	297 301

Tilsyn med ildsted

Tilsyn- og feiing av fyringsanlegg fullfinansieres gjennom innkreving av tilsyns- og feiegebyr. For denne posten føres det selvkostregnskap, og boligtilsyn gjennomføres basert på risiko. Ved tilsyn avdekkes eventuelt behov for feiing. Feiegebyret utstedes i etterkant av utført feiing, og skal motivere innbyggerne til å fyre korrekt, bruke tørt brensel og sørge for god trekk ved fyring.

Som følge av lønns- og prisjustering, endrede pensjonskostnader samt endringer i rentesats, er beregningsgrunnlaget for tilsynsgebyr for ildsted endret. Det tas forbehold om at det kan komme justeringer i tilleggsinnstillingen.

Tabell. Beregningsgrunnlag for tilsynsgebyr, økonomiplan 2027-2030

Beregningsgrunnlag for tilsynsgebyr	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Direkte driftsutgifter	29 126	29 126	29 126	29 126
Henførbare indirekte driftsutgifter	1 910	1 910	1 910	1 910
Kalkulatorisk rentekostnader	249	192	134	86
Kalkulatorisk avskrivninger	971	971	971	626
Andre inntekter og kostnader	-2 936	-2 936	-2 936	-2 936
Gebyrgrunnlag (A+B+C+D+E)	**29 320**	**29 262**	**29 205**	**28 812**
Gebyrinntekter	32 346	32 109	29 205	28 813
Årets finansielle resultat (G-F)	**3 027**	**2 847**	**0**	**0**
Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	3 027	2 847	0	0
Bruk av selvkostfond og fremføring underskudd	0	0	0	0
Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)	0	0	0	0
Saldo selvkostfond pr. 1.1. i rapporteringsår	-5 618	-2 783	0	0
Alternativ kostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	-192	-64	0	0
Saldo selvkostfond pr. 31.12. i rapporteringsår (L+M-J)	**-2 783**	**0**	**0**	**0**
Årets finansielle dekningsgrad i % (G/f)*100	110 %	110 %	100 %	100 %
Årets selvkostgrad/(F+I-J))*100	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell. Fondsutvikling

År	IB selvkostfond	Avsetning til (+) eller bruk av fond (-)	UB selvkostfond
2027	-5 618	2 834	-2 783
2028	-2 783	2 783	0
2029	0	0	0
2030	0	0	0

Basert på tabellen over blir tilsynsgebyret som følger:

	2027	2028	2029	2030
Tilsynsgebyr, per ildsted	247	247	226	225

For 2027 settes gebyret til 247 kroner for utført tilsyn. Gebyret er avtakende mot slutten av økonomiplanperioden som følge av at fondet bringes i balanse i løpet av 2028.Ved behov for feiing er gebyret på kroner 1 044 for den første skorsteinen, og 783 for de påfølgende. Feie- og tilsynsgebyret ilegges ikke mva. Det tas forbehold om at det kan komme justeringer i tilleggsinnstillingen.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)

Ansvarsområde

Vann- og avløpsetatens kjernevirksomhet er å dekke innbyggernes og næringslivets behov for trygt drikkevann og håndtere avløpsvannet på en måte som er til minst mulig belastning for publikum og det ytre miljøet. Vann- og avløpsetaten forvalter samfunnskritisk infrastruktur til en verdi av over 120 mrd. og betjener daglig ca. 700 000 innbyggere. Vann- og avløpsetaten er en viktig aktør også når det gjelder overvannshåndtering og gjenåpning av bekker og elver. Dette er særlig aktuelt i de store byutviklingsprosjektene. Etatens virksomhet finansieres av vann- og avløpsgebyrene etter prinsippet om selvkostdekning.

Situasjonsbeskrivelse

God kvalitet og kapasitet i vannforsyning og avløpshåndtering er en av de mest grunnleggende tjenestene for befolkning og næringsliv. Derfor prioriteres betydelige ressurser til dette området i økonomiplanperioden.

I en normalsituasjon har Oslo tilstrekkelig med vann av god kvalitet. Men vannforsyningen er sårbar og har mangler. Tørkeår, alvorlige tekniske feil, naturhendelser eller villede, uønskede handlinger kan sette byen og dens innbyggere i en svært alvorlig situasjon. Å ferdigstille prosjektet om ny vannforsyning til Oslo er derfor et av de viktigste tiltakene for en velfungerende og trygg by.

Miljøtilstanden i Oslofjorden er ikke god. Rensing av avløpsvannet er et av Oslos viktigste bidrag til å løse denne utfordringen. Klimaendringer, byutvikling, fortetting av flater og befolkningsvekst gir samtidig økte utfordringer for avløpssystemene, og renseanleggene vil møte kapasitetsutfordringer. Samtidig forventes det at EUs reviderte avløpsdirektiv med skjerpede utslippskrav blir innført i norsk rett. Å håndtere disse utfordringene blir sentralt. Både Vann- og avløpsetaten og Veas AS prioriterer dette høyt, og det vurderes tiltak som vil kunne øke rensegraden ytterligere. Samtidig pågår det utredninger for å se hvordan kapasiteten kan økes.

Oslo har et ledningsnett med høy gjennomsnittsalder og av varierende kvalitet. Tilstanden i vannledningsnettet er i bedring bl.a. på grunn av prioriteringen av ledningsfornyelse og mer effektive lekkasjesøk. Nye undersøkelser viser likevel at andel vanntap er større enn hva som tidligere er blitt lagt til grunn. Å fortsette arbeidet med å fornye de ulike delene av vannforsyningen er derfor en viktig oppgave i perioden. Å finne mer kostnadseffektive anleggsmetoder for rehabilitering av vannrør vil være avgjørende for å opprettholde fornyelsestakten innenfor dagens budsjettrammer.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Totalt resultatavvik i prosent av budsjetterte driftsutg.	11,2 %	20,3 %	10,1 %	0,0 %
Antall henvendelser via selvbetjeningsløsninger	1 199	1 205	999	1 070
Mengde produsert oppgradert biogass i Nm3	2 232 622	2 106 892	3 013 131	2 162 490
Vannproduksjon målt i mill. m3 per år	83,3	89,0	89,1	83,6
Antall akutte ledningsreparasjoner på drikkevannsnettet	175	231	184	146
Behandlet avløpsvann, mill. m3 per år på renseanleggene	103,2	124,1	127,0	109,4
Antall kjelleroversvømmelser pga. kloakkstopp	51	35	112	52
Antall kjelleroversvømmelser ifm. nedbør	10	48	31	8

Tiltak

2. Oslo er grønn og levende — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen	Hindre ødeleggelse av natur- og friluftsområder i byggesonen og i Marka
	Redusere utslipp av nitrogen, fosfor, organisk materiale og miljøgifter i Oslofjorden

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
Oslo har trygge kommunale tjenester og effektiv innsats ved uønskede hendelser	Avløpssystemet har en tilstand og kapasitet som også håndterer nedbør innenfor akseptabel risiko

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
Kommunens infrastruktur er godt vedlikeholdt, effektiv og tilpasset fremtidens behov	Vann, avløpsvann og slam utnyttes optimalt

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**-2 336 435**	**-2 336 435**	**-2 336 435**	**-2 336 435**
Vedtak forrige periode				
Båtseptik	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Driftsfølgevirkninger Ny vannforsyning Oslo	30 000	50 000	60 000	60 000
Endring andre inntekter VAV	-701	9 950	9 950	9 950
Endringer i gebyrinntekter, VAV	-877 000	-1 493 000	-1 519 000	-1 519 000
Leie av midlertidig driftsstasjon	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Prisjustering salg av VA til nabokommuner	-10 651	-10 651	-10 651	-10 651
Veas - Endrede kostnader	1 445	2 975	10 875	10 875
Sum Vedtak forrige periode	**-867 407**	**-1 451 226**	**-1 459 326**	**-1 459 326**
Vedtak forrige periode	**-867 407**	**-1 451 226**	**-1 459 326**	**-1 459 326**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**-3 203 842**	**-3 787 661**	**-3 795 761**	**-3 795 761**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**61 738**	**61 738**	**61 738**	**61 738**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**61 738**	**61 738**	**61 738**	**61 738**
Generell rammeendring				
Rammekutt VAV	-23 000	-23 000	-23 000	-23 000
Sum Generell rammeendring	**-23 000**	**-23 000**	**-23 000**	**-23 000**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	5 215	5 215	5 215	5 215
Endringer i gebyrinntekter - VAV	-177 133	-121 675	-252 627	-387 344
Sum Andre tekniske justeringer	**-171 918**	**-116 460**	**-247 412**	**-382 129**
Endringer	**-194 918**	**-139 460**	**-270 412**	**-405 129**
Ramme 2027-2030	**-3 337 022**	**-3 865 383**	**-4 004 435**	**-4 139 152**

Vedtak forrige periode

Båtseptik

Tømmekapasiteten for septik fra fritidsbåter i Oslo er forbedret etter det ble innført forbud mot utslipp av båtseptik i Oslofjorden 1. juli 2024. Stasjonen i Bestumkilen ble erstattet i 2025, og den i Paddehavet i 2026. Med dette økte kapasiteten fra fire til seks tømmepunkter. De nye flåtene er mer brukervennlige. Tiltakene skal evalueres i 2027. Bevilgningen til formålet dekker drift av eksisterende flåter i økonomiplanperioden.

Driftsfølgevirkninger Ny vannforsyning Oslo

Tiltaket gjelder drift av Ny vannforsyning Oslo. Anlegget igangsettes 1. januar 2028, etter en prøveperiode fra siste halvdel av 2027. Fra 2028 er det lagt opp til at om lag halvparten av kommunens drikkevannsproduksjon skjer i vannbehandlingsanlegget på Huseby. Dette skyldes blant annet behovet for å komme i gang med nødvendig vedlikehold av Oset vannbehandlingsanlegg fra 2029. Byrådet tar forbehold om at det innenfor økonomiplanperioden kan bli nødvendig å øke kostnadene til verdibevarende vedlikehold på Huseby, når nødvendige service- og vedlikeholdskontrakter er inngått.

Endringer i gebyrinntekter, VAV

Tidligere endringer i gebyrinntekter.

Leie av midlertidig driftsstasjon

Leiekontrakt til midlertidig driftsstasjon for VAV på Veitvet utløp i 2026, og bevilgningen reduseres i tråd med dette.

Prisjustering salg av VA til nabokommuner

Salg av vann- og avløpstjenester til nabokommuner ble ifm. behandlingen av budsjett 2024 prisjustert i tråd med prognose og forslag til vann- og avløpsgebyrer for Oslo.

Veas - Endrede kostnader

Det budsjetterte tilskuddet til Veas øker som følge av økte finansomkostninger (avskrivning og kalkylerente) utover i perioden, i hovedsak på grunn av ferdigstilling av det nye slambehandlingstrinnet. Rene driftskostnader forventes redusert i samme periode, delvis på grunn av effektivitetsgevinster. I tillegg forventes det at andre inntektsposter øker på grunn av økt salg av biogass og ammoniumsulfat, og salg av rensetjenester og slambehandling.

Generell rammeendring

Rammekutt VAV

Byrådet foreslår å innarbeide et årlig rammekutt på 23 mill. Dette håndteres primært gjennom effektiviseringer og produktivitetsforbedringer i etaten.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Endringer i gebyrinntekter - VAV

Gebyrinntektene er justert ihht. prognose for gebyrutviklingen.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	552 876	519 941	547 432
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	482 374	627 124	637 464
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	304 240	338 127	359 268
Overføringsutgifter	61 247	11 040	11 393
Finansutgifter	665 241	0	0
Sum Driftsutgifter	**2 065 979**	**1 496 232**	**1 555 557**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-3 539 101	-3 784 211	-4 841 751
Refusjoner	-28 473	-48 456	-50 828
Overføringsinntekter	-1 500	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-657 534	0	0
Sum Driftsinntekter	**-4 226 607**	**-3 832 667**	**-4 892 579**
Sum	-2 160 629	-2 336 435	-3 337 022

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)							
		Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)							
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	119059	Ny vannforsyning Oslo	2028	31 332 000	2 476 431	1 021 771	0	0	3 498 202
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	121002	Ljanselva-Prinsdalsbekken	2027	172 000	18 700	14 700	29 994	0	63 394
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122031	Miljøprosjekt Sollerud, Skogbrynet og Ombergveien	2028	139 800	25 000	25 000	23 700	0	73 700
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122032	Miljøprosjekt Hoffselva Skøyen	2029	110 700	20 000	5 000	32 300	0	57 300
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122033	Sikre vannforsyning Fjellhus Breivoll	2028	163 000	30 000	20 000	0	0	50 000
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122034	Sikre vannforsyning Melkeveien	2027	125 800	26 900	0	0	0	26 900
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122041	Ekebergskråningen	2027	183 300	33 700	20 000	5 000	0	58 700
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	123015	Sikre vannforsyning og fornye vann- og avløpsledninger - Ankerveien	2027	94 100	20 700	19 700	0	0	40 400
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	123016	Sikre vannforsyningen, redusere forurensning til vassdrag og fornye VA-ledninger - Dagaliveien	2029	239 200	57 000	30 000	30 000	18 925	135 925
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	123017	Sikre vannforsyningen, fjerne kjelleroversvømmelser og fornye VA-ledninger - Nordseter terrasse	2029	166 900	20 000	20 000	20 000	0	60 000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	123018	Sikre vannforsyningen, fjerne kjelleroversvømmelser og fornye VA-ledninger - Munkerudveien	2030	143 800	1 500	9 500	20 000	20 000	51 000
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	123020	Sikre vannforsyningen, red. forurensningen til vassdrag, fornye ledninger - Makrellbekken-Hoffselva	2030	300 000	20 000	20 000	20 000	25 400	85 400
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	123029	Griniveien	2027	66 000	9 100	0	0	0	9 100
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	124005	Oppgradere distribusjonsnett Storåsveien	2028	88 200	15 000	29 800	0	0	44 800
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	124010	Rehabilitering vannledninger i Pilestredet	2027	250 500	22 075	42 125	20 100	0	84 300
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	125009	Ekebergsletta - Brannfjellveien vest og Røhrts vei vest	2029	228 600	41 800	20 000	20 000	20 000	101 800
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	125010	Rehabilitering av Voksenlia høydebasseng og ledningsanlegg	2028	375 000	54 000	45 000	52 000	6 000	157 000
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	125019	Briskeby - Tilpasning til SL18	2028	97 300	35 750	16 000	2 994	0	54 744
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	125021	Brobekkveien	2028	78 000	7 000	19 000	19 950	13 602	59 552
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	126005	Ekebergsletta-Stamhusveien	2030	212 000	9 500	20 000	20 000	20 000	69 500
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	126006	Røa - Nordengveien og Røahellinga	2030	87 000	15 000	22 000	22 000	21 700	80 700
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	126007	Bekkelagsbekken - Høgdefaret	2030	137 600	9 500	20 000	20 000	20 000	69 500

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	126030	Dronning Blancas vei	2029	IA	20 000	26 500	18 000	8 500	73 000
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	126053	Gjenåpning av Bakåsbekken - rebevilgning av kontantinnbetaling	2029	IA	12 472	0	0	0	12 472
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	127001	VAV - Mindre investeringsprosjekter og tiltak	LØPENDE		481 400	553 700	471 800	443 600	1 950 500
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	127002	VAV - Rehabiliteringsplan vann og avløp	LØPENDE		682 400	697 200	702 600	733 900	2 816 100
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	127015	Sandstuveien - Samvirkeveien	2031	120 000	1 500	12 000	20 000	20 000	53 500
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	127016	Røa - Bjerkebakken	2031	164 000	1 500	12 000	20 000	20 000	53 500
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	127017	Østensjøvann rehab vann og avløp - Agronomveien	2031	163 000	1 500	12 000	20 000	20 000	53 500
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	127019	Omlegging vannledning Skullerud	2027	IA	54 000	0	0	0	54 000
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	127029	Ris - Slemdal	2031	76 600	1 500	12 000	20 000	20 000	53 500
		Sum Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)		**35 314 400**	**4 224 928**	**2 764 996**	**1 630 438**	**1 431 627**	**10 051 989**
		Sum Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)		**35 314 400**	**4 224 928**	**2 764 996**	**1 630 438**	**1 431 627**	**10 051 989**
		Sum investeringsprosjekter		35 314 400	4 224 928	2 764 996	1 630 438	1 431 627	10 051 989

Klimaprofil

Byrådets budsjettforslag for Vann- og avløpstaten medfører omfattende bygge- og graveaktivitet, som bidrar til utslipp. Gjennom klimakrav til leverandører i bygg- og anleggganskaffelser som resulterer i utstrakt bruk av nullutslippsløsninger og mer klimavennlig materialbruk, reduseres mye av utslippet. Så godt som hele kjøretøy- og maskinparken er imidlertid fossilfri.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskudd.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalforslag.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)

Ansvarsområde

Renovasjons- og gjenvinningsetaten har ansvaret for å samle inn og håndtere husholdningsavfall i Oslo på en miljø- og kostnadseffektiv måte. Dette ansvaret er hjemlet i forurensningsloven.

Etatens tjenester til husholdningene inkluderer:

14. innsamling og behandling av kildesortert avfall i poser (matavfall, plastemballasje og restavfall) og papiravfall
15. mottak av kildesortert avfall på gjenvinningsstasjoner og små gjenvinningsstasjoner
16. mottak og behandling av hageavfall
17. mottak av glass- og metallemballasje på returpunkter
18. mottak av farlig avfall på miljøstasjoner
19. årlig innsamling av juletrær
20. mottak av tekstiler i utplasserte tekstiltårn, i samarbeid med eksterne aktører
21. tilbud om uttak av ombruksvarer ved enkelte gjenvinningsstasjoner

Situasjonsbeskrivelse

I Oslo er det obligatorisk å kildesortere, det vil si at avfallet skal sorteres hjemme hos abonnentene, før det blir samlet inn av kommunen. De innsamlete avfallsposene sorteres i kommunens optiske sorteringsanlegg. Utsortert plastemballasje leveres til godkjent returselskap, mens utsortert matavfall gjenvinnes til fornybart drivstoff (biogass) og økologisk biogjødsel. Restavfallet brennes og energigjenvinnes som fjernvarme.

Nye nasjonale retningslinjer i avfallsforskriften stiller strenge krav til andelen utsortert husholdningsavfall (plast, papir/papp, glass/metall, mat). For å nå kommunens klimamål, må klimagassutslipp fra avfallsforbrenning fjernes. Føringene gjør at Oslo må utvikle nye løsninger for innsamling og behandling av avfall. Etaten er i gang med dette arbeidet.

Romerike biogassanlegg ble solgt i 2026, og kommunen kjøper nå behandlingen av matavfall i markedet. Byrådet jobber også med en avklaring om hvor det innsamlete restavfallet skal forbrennes når dagens forbrenningsanlegg på Haraldrud må stenges ned pga. omfattende vedlikeholdsbehov, senest i 2029.

Det pågår også et arbeid med å fornye etatens IKT-system. Dette er nødvendig for å kunne fakturere korrekt, effektivisere avfallsinnsamlingen og for å kunne tilby bedre og mer tilpassede tjenester til innbyggerne. En utfordring for virksomheten er mangel på arealer til permanente anlegg for enkelte renovasjonstjenester. Dette gjelder særlig Haraldrudområdet, der ny reguleringsplan ble vedtatt i 2026.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall Nm3 solgt biogass	903 262	872 120	803 596	989 105

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall tonn solgt kompost	25 767	25 417	22 779	21 330
Andel tonn husholdningsavfall til ombruk fra egne anlegg	0,5 %	0,7 %	0,6 %	0,7 %
Andel utsortert matavfall til materialgjenvinning i %	30,6 %	30,2 %	32,5 %	36,5 %
Andel utsortert plast til materialgjenvinning i %	31,3 %	28,8 %	32,8 %	40,8 %
Antall brudd på utslippstillatelser	12	61	103	63
Antall husholdningsbesøkende på gjenvinningsstasjonene	889 025	987 732	987 771	1 105 173
Antall kg farlig avfall fra husholdningene per innbygger	5,2	5,4	5,5	5,5
Antall tonn NOx-utslipp fra forbrenningsanlegget	76	70	57	59
Utsortert plastemballasje (kg per innbygger)	4,00	3,60	4,20	5,00
Utsortert matavfall i grønn pose (kg per innbygger)	22,0	21,6	23,6	24,6

Tiltak

2. Oslo er grønn og levende — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
Oslo er en nullutslippsby	Oslos klimabudsjett
Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger	Utnytte ressursene i avfallet på best mulig måte

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
Oslo har trygge kommunale tjenester og effektiv innsats ved uønskede hendelser	Levere robuste og stabile tjenester til innbyggerne

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**-304 517**	**-304 517**	**-304 517**	**-304 517**
Vedtak forrige periode				
Driftskostnader ny kjerneløsning	5 000	2 500	0	0
Endring gebyrinntekter, REG	-926	-1 846	-2 779	-2 779
Generelt rammekutt 2026-2028, REG	-4 244	-11 079	-11 079	-11 079
Problemer forårsaket av lystgassbeholdere	0	-7 000	-7 000	-7 000
Sum Vedtak forrige periode	**-170**	**-17 425**	**-20 858**	**-20 858**
Vedtak forrige periode	**-170**	**-17 425**	**-20 858**	**-20 858**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**-304 687**	**-321 942**	**-325 375**	**-325 375**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**48 820**	**48 820**	**48 820**	**48 820**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**48 820**	**48 820**	**48 820**	**48 820**
Andre tekniske justeringer				
Behandling av matavfall	16 300	1 800	-6 800	-10 600
Endring pensjon OPF	3 954	3 954	3 954	3 954
Endringer i gebyrinntekter - REG	-53 525	-53 452	-54 379	-55 417
Etterdrift gassdeponi på Rommen og Grønmo	0	0	0	0
Produsentansvar	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500
Sum Andre tekniske justeringer	**-41 771**	**-56 198**	**-65 725**	**-70 563**
Nye tiltak				
Kjøp av avfallsforbrenning Hafslund Celsio	5 500	5 500	5 500	5 500
Redusert CO2-avgift	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Reduserte fjernvarmeinntekter	3 900	3 900	3 900	3 900
Utredningsmidler fremtidens avfallsanlegg	0	11 000	11 000	11 000
Vedlikeholdskostnader produksjonsanleggene	11 900	11 900	11 900	11 900
Sum Nye tiltak	**18 800**	**29 800**	**29 800**	**29 800**
Konkrete innsparingstiltak				
REG effektivisering og omdisponering - selvkost	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Sum Konkrete innsparingstiltak	**-11 000**	**-11 000**	**-11 000**	**-11 000**
Endringer	**-33 971**	**-37 398**	**-46 925**	**-51 763**
Ramme 2027-2030	**-289 838**	**-310 520**	**-323 480**	**-328 318**

Vedtak forrige periode

Driftskostnader ny kjerneløsning

Ny kjerneløsning, og drift av denne, er en forutsetning for at REG skal kunne hente avtalt mengde avfall og fakturere kundene i Oslo korrekt. Det nye systemet legger grunnlaget for en bedre kundedialog og mer differensierte tjenester i fremtiden.

Endring gebyrinntekter, REG

Bevilgningen er justert ihht. prognose for gebyrutviklingen.

Generelt rammekutt 2026-2028, REG

REG gjennomfører løpende effektiviseringstiltak og henter ut driftsbesparelser gjennom etatens effektiviseringsprogram. Målet er å sikre en mest mulig kostnadseffektiv drift og holde gebyrutviklingen på et lavest mulig nivå.

Problemer forårsaket av lystgassbeholdere

Lystgassbeholdere fører til skader og økte kostnader for produksjonsanleggene. I tillegg fører det til stans i fjernvarmeanlegg og tapte fjernvarmeinntekter. Kostnadene ble i behandlingen av budsjett 2025 kompensert fram til og med 2027. Etter et vellykket pilotprosjekt skal det nå installeres utstyr der lystgassflaskene blir slått vekk fra transportbåndene før avfallet går til forbrenning. Prosjektet forventes å være i drift første kvartal 2027.

Andre tekniske justeringer

Behandling av matavfall

Romerike Biogassanlegg (RBA) ble besluttet solgt for å oppnå en mer gunstig pris per tonn for behandling av matavfall (Bystyresak 95/2026 den 29. april 2026). Som en teknisk justering må kap. 648 tilføres 16,3 mill. i økte driftskostnader i 2027 og 1,8 mill. i 2028. I 2029 vil driftskostnadene måtte justeres til -6,8 mill. og -10,6 mill. i 2030.

I økonomiplanperioden er det forventet en besparelse på 77 mill. som et resultat av salget av RBA. Fra 2027 er det estimert en økning i matavfallsmengde levert til behandling med 2 500 tonn per år, noe som forventes å gi en varig økt kostnad på 7,5 mill. per år. Budsjettforslaget hensyntar denne økte mengden.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Endringer i gebyrinntekter - REG

Gebyrinntektene er justert ihht. prognose for gebyrutviklingen.

Etterdrift gassdeponi på Rommen og Grønmo

I revidert budsjett for 2026 ble det innarbeidet en teknisk justering på 4 mill. i både inntekter og utgifter for å dekke justerte kostnader fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten til etterdrift av de nedlagte avfallsdeponiene på Rommen og Grønmo (husholdningsandelen). Byrådet foreslår å videreføre dette. Dette er en kostnad Renovasjons- og gjenvinningsetaten skal dekke i henhold til selvkostregelverket for husholdningsrenovasjon, og følges av tilsvarende økning i gebyrinntektene.

Produsentansvar

Byrådet foreslår å legge inn en merinntekt på 8,5 mill. per år. Renovasjons- og gjenvinningsetaten (REG) har etter endring i avfallsforskriften fra 01.07.2025 sagt opp de gamle avtalene med produsentansvarsselskapene. Forhandlinger pågår, og det er forventet at REG får betalt mer enn før for innsamling og håndtering av det avfallet som faller inn under nye bestemmelser. Det pågår fortsatt dialog med produsentansvarsselskapene. I budsjettet er det innarbeidet merinntekt på 8,5 mill., som er et forsiktig estimat.

Nye tiltak

Kjøp av avfallsforbrenning Hafslund Celsio

Tiltaket skal dekke økt behov for kjøp av avfallsforbrenning fra Hafslund Celsio med 5,5 mill. per år i økonomiplanperioden grunnet økt risiko for uplanlagte stopp ved Haraldrud energigjenvinningsanlegg. Kjøp av tjenesten når anlegget på Haraldrud er ute av drift, er helt nødvendig for å sikre kontinuitet i avfallsbehandlingen.

Redusert CO2-avgift

Avgiftsnivået for CO2-utslipp fastsettes i statsbudsjettet, og endelig avgift beregnes med bakgrunn i antall tonn forbrent avfall multiplisert med en omregningsfaktor (anleggsspesifikk faktor) gitt av Miljødirektoratet for det enkelte forbrenningsanlegg. Dette påvirker etatens driftskostnader knyttet til avfallsforbrenning. Både endring i CO_2-avgiften og i omregningsfaktoren kan gi vesentlige endringer i etatens kostnader knyttet til CO_2-utslippene fra Haraldrud energigjenvinningsanlegg. Renovasjon- og gjenvinningsetaten har søkt Miljødirektoratet om videreføring av anleggsspesifikk faktor for Haraldrud energigjenvinningsanlegg.

Reduserte fjernvarmeinntekter

Renovasjons- og gjenvinningsetaten har justert forventet mengde forbrent avfall på Haraldrud energigjenvinningsanlegg fra 90 000 tonn til 85 000 tonn i 2027. Anlegget opplever hyppigere driftsstans som følge av slitasje og teknisk aldring, og de siste årene har faktisk mengde ligget nær 85 000 tonn i gjennomsnitt. Redusert mengde forbrent avfall betyr redusert salg av produsert fjernvarme til Hafslund Celsio.

Utredningsmidler fremtidens avfallsanlegg

Renovasjons- og gjenvinningsetaten har tidligere fått bevilget midler til fremtidens avfallssystem med 11 mill. i 2027. Det er også behov for midler i 2028-2030, for å utrede og forberede endringer. Etaten står overfor potensielle større investeringer og omlegging av avfallssystemet i Oslo.

Vedlikeholdskostnader produksjonsanleggene

Byrådet foreslår 11,9 mill. per år i økonomiplanperioden for å dekke et økende vedlikeholdsbehov på Renovasjons- og gjenvinningsetatens anlegg. Fra 2026 ble det årlige investeringsbudsjettet på prosjektet redusert fra 30 mill. til på 15 mill. per år.

Etaten har et økende behov for driftsmidler til vedlikehold av produksjonsanleggene som følge av aldrende anlegg og et lavere investeringsnivå enn tidligere. Byrådet planlegger å erstatte Haraldrud energigjenvinningsanlegg og utsorteringsanleggene på Haraldrud og Klemetsrud med andre løsninger fram mot 2035. Økte driftsmidler til vedlikehold på dagens anlegg er dermed nødvendig for å sikre stabil drift, redusere risikoen for kostbare driftsavbrudd og opprettholde kravene til sortering, sikkerhet og beredskap.

Konkrete innsparingstiltak

REG effektivisering og omdisponering - selvkost

Renovasjon- og gjenvinningsetaten har identifisert innsparingstiltak på 11 mill. per år. Etaten arbeider systematisk med å effektivisere driften for å levere tjenestene mer kostnadseffektivt og

sikre bedre utnyttelse av tilgjengelige ressurser. Innsparingen fordeler seg på lønnsutgifter med 6 mill., kjøp av varer og tjenester med 4,5 mill. og en økt inntekt på 0,5 mill. som er et utslag av høyere pris på salg av metall.

Det foreslås en omdisponering av de innsparte midlene til å videreføre bevilgningen til utredningsmidler for fremtidens avfallssystem i perioden 2028-2030, til sammen 33 mill.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	584 007	625 289	641 723
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	568 413	526 253	582 251
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 022	58 091	60 647
Overføringsutgifter	3 075	8 643	8 920
Finansutgifter	159 061	0	0
Sum Driftsutgifter	**1 317 577**	**1 218 276**	**1 293 541**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-1 414 553	-1 518 630	-1 579 074
Refusjoner	-27 588	-3 706	-3 832
Overføringsinntekter	0	-457	-473
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-158 863	0	0
Sum Driftsinntekter	**-1 601 004**	**-1 522 793**	**-1 583 379**
Sum	-283 427	-304 517	-289 838

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)							
		Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)							
648 - Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	117048	Renovasjonsbiler	LØPENDE		127 000	45 000	45 000	45 000	262 000
648 - Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	124003	Gjenvinningsstasjoner, IKT og eiendommer	LØPENDE		89 000	33 000	23 000	23 000	168 000
648 - Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	124004	Produksjonsanleggene	LØPENDE		23 000	15 000	15 000	15 000	68 000
648 - Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	126029	Prosjekteringsmidler - REG	2028	26 400	17 000	0	0	0	17 000
		Sum Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)		**247 800**	**256 000**	**93 000**	**83 000**	**83 000**	**515 000**
		Sum Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)		**247 800**	**256 000**	**93 000**	**83 000**	**83 000**	**515 000**
		Sum investeringsprosjekter		247 800	256 000	93 000	83 000	83 000	515 000

Klimaprofil

Avfallsforbrenning er en stor kilde til klimagassutslipp i Oslo og står for 28 % av de samlede, gjenværende utslippene. Kommunens energigjenvinningsanlegg på Haraldrud slipper ut ca. 37 000 tonn CO_2-ekvivalenter årlig. Utslippene fra avfallsforbrenning avhenger av mengden avfall som forbrennes og karboninnholdet i avfallet. Økt utsortering av plastemballasje til materialgjenvinning vil bidra til å redusere klimapåvirkningen. Karbonfangst vil gi betydelige utslippskutt og er et viktig tiltak for å nå Oslos klimamål. Arbeidet med å sikre karbonfangst ved forbrenningen av avfallet er igangsatt.

Renovasjons- og gjenvinningsetaten har, med noen få unntak, en nullutslippsbasert kjøretøy- og maskinpark. I tråd med byrådssak 1004/25 stiller etaten krav om nullutslipp eller bruk av fossilfri biogass ved anskaffelser av varer og tjenester.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiing (MOS)

Ansvarsområde

Tilsyn med og feiing av fyringsanlegg fullfinansieres gjennom innkreving av tilsyns- og feiegebyr. Det føres selvkostregnskap for denne virksomheten. Ordningen er regulert gjennom forskrift om gebyr for tilsyn og feiing av fyringsanlegg, Oslo kommune, hjemlet i brann- og eksplosjonsvernloven.

Det utføres risikobaserte boligtilsyn. Behov for feiing avdekkes ved tilsynet. Innbyggerne betaler fast gebyr for tilsyn. Faktisk feiing utføres etter risiko og behov og faktureres i etterkant av utført feiing. Dette forventes å motivere innbyggerne til å fyre korrekt, bruke tørt brensel og sørge for god trekk ved fyring.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**-3 438**	**-3 438**	**-3 438**	**-3 438**
Vedtak forrige periode				
Endring feiing selvkost	-245	-1 502	-1 326	-1 326
Overføring av feiing selvkost til eget kapittel	753	753	753	753
Sum Vedtak forrige periode	**508**	**-749**	**-573**	**-573**
Vedtak forrige periode	**508**	**-749**	**-573**	**-573**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**-2 930**	**-4 187**	**-4 011**	**-4 011**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 194**	**1 194**	**1 194**	**1 194**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 194**	**1 194**	**1 194**	**1 194**
Andre tekniske justeringer				
Endring driftsutgifter feiing	-284	-284	-284	-284
Endring gebyrinntekter - selvkost feiing	-1 294	-1 287	1 407	1 800
Endring pensjon OPF	126	126	126	126
Sum Andre tekniske justeringer	**-1 452**	**-1 445**	**1 249**	**1 642**
Endringer	**-1 452**	**-1 445**	**1 249**	**1 642**
Ramme 2027-2030	**-3 188**	**-4 438**	**-1 568**	**-1 175**

Vedtak forrige periode

Overføring av feiing selvkost til eget kapittel

Fra 2024 er selvkost-regnskapet under BRE flyttet til eget budsjettkapittel. Endringen er tekniske justeringer i tråd med vedtak i budsjett 2024.

Andre tekniske justeringer

Endring driftsutgifter feiing

kommer etter beregning, etter pensjon er lagt inn

Endring gebyrinntekter - selvkost feiing

Gebyrinntektene er justert ihht. prognose for gebyrutviklingen.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	21 933	23 129	24 494
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	8 365	7 504	6 511
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	647	705
Overføringsutgifter	675	2 267	2 328
Finansutgifter	1 076	0	0
Sum Driftsutgifter	**32 049**	**33 547**	**34 038**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-32 033	-35 016	-36 206
Refusjoner	-1 541	-1 967	-1 018
Overføringsinntekter	0	-2	-2
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 076	0	0
Sum Driftsinntekter	**-34 649**	**-36 985**	**-37 226**
Sum	-2 600	-3 438	-3 188

Klimaprofil

Etatens bilpark på dette området er elektrifisert.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Usikkerhetsavsetning investering MOSS

Ansvarsområde

Kapitlet skal dekke usikkerhetsavsetninger for investeringsprosjekter med kostnadsramme under 3 mrd. i sektoren.

Bevilgningen i 2026 overføres i sin helhet til 2027 etter årsregnskapet er avsluttet.

Tilskudd til klima- og energitiltak (MOS)

Ansvarsområde

Tilskuddsordningene til klima- og energitiltak utbetales fra Klima- og energifondet. Det er Klimaetaten som har ansvar for utvikling, forvaltning og markedsføring av ordningene. Netto driftsutgifter, inkludert tilskuddsutbetaling og administrative kostnader, finansieres over kap. 950 Klima- og energifondet.

Fondets midler skal, i henhold til vedtektene, brukes til å stimulere tiltak som reduserer de direkte klimagassutslippene i Oslo og tiltak som gir redusert og/eller mer effektiv energibruk. Dersom slike tiltak også har en gunstig virkning på utslipp av lokal luftforurensning, skal dette inngå i vurderingen av tilskuddet. Slike miljøkonsekvenser skal vektlegges høyt. Klimaetaten er delegert myndighet til å opprette og avvikle tilskuddsordninger.

Situasjonsbeskrivelse

Siden Klima- og energifondet ble opprettet har kommunen utbetalt tilskudd på mer enn 1 milliard kroner til innbyggere og næringsliv i Oslo for at de selv gjennomfører tiltak som bidrar til reduserte klimagassutslipp og mer effektiv energibruk. Det er en forutsetning for å nå klimamålene at innbyggere og næringsliv bidrar med en rask endring i klimavennlig retning. Tilskuddsordningene spiller en viktig rolle i klimaarbeidet, fordi utslipp må reduseres på områder hvor kommunen i begrenset grad har myndighet eller eierskap. Klimaetaten arbeider for at tilskuddsordningene gjøres kjent slik at de blir et effektivt verktøy for klimavennlig atferdsendring hos innbyggere og næringsliv.

Klima- og energifondet har som hovedregel ikke ordninger med samme innretning som statlige Enova. I den grad Enova lanserer tilskuddsordninger som er like kommunens ordninger, avvikles ordningene som finansieres over Klima- og energifondet.

Aktive tilskuddsordninger i 2026 som også er aktuelle tilskuddsordninger i 2027:

Direkte utslipp

- Elektrisk lastesykkel i bedrifter
- Ladeinfrastruktur i borettslag og sameier
- Lading av elvarebil
- Lading av tunge kjøretøy
- Elektriske motorredskaper og maskiner

Energi:

- Solenergi i borettslag og sameier
- Solenergi på næringsbygg
- Bytte av vinduer og dører i borettslag og sameier

Begge sektorer:

- Tilskudd til pilot- og utviklingsprosjekter for klimakutt og energisparing.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall normalladepunkt muliggjort gjennom utbetalt tilskudd	7 642	5 944	4 775	4 533
Antall kWp med lokal energiproduksjon som er installert gjennom utbetalt tilskudd	750	6 493	6 416	1 142
Antall borettslag, sameier og privatboliger som har gjennomført energiforbedringstiltak	81	289	424	93
Antall elektriske motorredskaper som har blitt kjøpt inn til bruk i Oslo	4	15	10	19
Antall hurtigladepunkt muliggjort gjennom utbetalt tilskudd	12	6	27	31
Antall FoU/pilotprosjekter som har blitt gjennomført	5	1	5	3
Samlet gitt tilsagn for året (mill. kroner)	120,0	223,0	148,9	146,5
Utbetalt tilskudd for året (mill. kroner)	26,8	61,9	117,3	89,6

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**71 769**	**71 769**	**71 769**	**71 769**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**71 769**	**71 769**	**71 769**	**71 769**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**2 410**	**2 410**	**2 410**	**2 410**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**2 410**	**2 410**	**2 410**	**2 410**
Andre tekniske justeringer				
Økte utbetalinger av klimatilskudd	28 000	28 000	28 000	28 000
Sum Andre tekniske justeringer	**28 000**	**28 000**	**28 000**	**28 000**
Endringer	**28 000**	**28 000**	**28 000**	**28 000**
Ramme 2027-2030	**102 179**	**102 179**	**102 179**	**102 179**

Andre tekniske justeringer

Økte utbetalinger av klimatilskudd

Byrådet foreslår å øke rammen for tilskuddsutbetalinger med 28 mill. årlig i økonomiplanperioden for å sikre rom for utbetaling av tilskudd til gjennomførte klima- og energitiltak som har fått tilsagn om støtte fra Klima- og energifondet.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	12 893	12 590	13 124
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	6 466	7 972	8 227
Overføringsutgifter	91 207	59 716	89 627
Sum Driftsutgifter	**110 566**	**80 278**	**110 978**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-1 484	-1 457	-1 507
Overføringsinntekter	0	-7 052	-7 292
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-22 156	0	0
Sum Driftsinntekter	**-23 640**	**-8 509**	**-8 799**
Sum	86 926	71 769	102 179

Klimaprofil

Tilskudd til klima- og energitiltak er et viktig virkemiddel for å tilrettelegge for atferdsendring hos privatpersoner og næringsliv for å nå Oslos klimamål. Gjennom Klima- og energifondet gis det tilskudd som støtter klimarelevante tiltak som reduserer og legger til rette for reduksjon av Oslos direkte utslipp fra mobilitet og bygg- og anleggssektoren, i tillegg til energieffektivisering og økt robusthet i energisystemet.

Tilskuddene retter seg mot områder der nasjonale støtteordninger ikke dekker behovet, og som utløser privat kapital til klima- og energitiltak i byen. Dette reduserer kostnadene ved omstilling for næringsliv og bygningseiere, og gjør det mulig for kommunen å oppnå utslippsreduksjoner og økt energisikkerhet til lavere kostnad enn ved direkte finansiering. De konkrete, tallfestede klimaeffektene vil avhenge av innretningen av de enkelte tilskuddsordningene.

Tilskuddsmidler

Det utbetales tilskuddsmidler fra kap. 770 Tilskudd til klima- og energitiltak. Tilskuddene utbetales etter søknad.

Verbalvedtak

Det kan i 2027 gis tilsagn om tilskudd innenfor en ramme på 150 millioner kroner over ordningen Tilskudd til klima- og energitiltak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Kultur og næring (KON)

Sektoransvar

Sektoransvaret omfatter kultur, idrett, restaurant- og utelivsnæringen, næringsutvikling, gravplassforvaltning og tilskudd til Den norske kirke. Sektoren har også ansvar for kommunens oppfølging av eierskap i aksjeselskaper.

Sektoren omfatter i 2027 fem etater, eierskap i 18 aksjeselskap og ett samvirkeforetak.

Hovedtall på sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype	Dok 3/2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Driftsutgifter	3 984,7	4 150,4	4 150,0	4 131,1	4 143,2
Driftsinntekter	-654,4	-681,5	-687,6	-693,7	-693,7
Totalsum	**3 330,3**	**3 468,9**	**3 462,4**	**3 437,4**	**3 449,5**

Byrådets ambisjon for sektoren

For å bidra til målet om at «Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv» vil byrådet gi alle tilgang til kultur- og idrettsopplevelser som gir følelse av tilhørighet, mestring og mening, uavhengig av bakgrunn. I en tid med fokus på effektivisering og omstilling, er byrådet særlig opptatt av å skjerme tiltak rettet mot barn og unge.

For å bidra til målet om at «Oslo er grønn og levende» vil byrådet fortsette jobben med å nå kommunens mål for klima og utslippskutt. Kommunen kan stimulere til teknologiutvikling og klima- og miljøriktige løsninger gjennom næringspolitiske virkemidler, og gjennom å bruke sin innflytelse i anskaffelser.

For å bidra til målet om at «Oslo er nyskapende og attraktiv» vil byrådet styrke Oslos posisjon som tyngdepunkt for innovasjon og teknologiutvikling, og hub for kreative næringer. Oslo skal fortsatt ha et kulturtilbud i verdensklasse for både innbyggere og besøkende. Vi skal tiltrekke de store arrangementene, samtidig som vi legger til rette for store og små scener i byen.

Byrådet vil sikre gode og forutsigbare rammevilkår for næringslivet. Vi skal være en ja-kommune, og vil jobbe for forenkling og at aktørene opplever «én dør inn» i møte med kommunen.

For å bidra til målet om at «Oslo er åpen, inkluderende og trygg» vil byrådet bidra til å forebygge utenforskap gjennom møteplasser og fritidsaktiviteter. Sektoren bidrar til samfunnssikkerhet og beredskap på flere måter, fra kritisk infrastruktur til tilbud som bygger tillit og felleskap. Byrådet vil ivareta byens mangfoldige og trygge uteliv.

For å bidra til målet om at «Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester» vil byrådet gjennom omstilling og digitalisering gjøre det enklere for de som vil bidra til byliv, og for andre som bruker tjenestene våre.

Byrådet vil følge opp kommunens eierskap i aksjeselskaper på en måte som både øker kommunens inntekter og sikrer at selskapene når målsetningene som er satt.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud	Kulturskolen: Antall undervisningsplasser	12 950	13 706	13 900
		Kulturskolen: Undervisningsplasser som andel av antall barn under 19 år (i prosent)	8,6 %	9,3 %	9,3 %
		Deichman: Antall nyregistrerte lånere	45 211	43 363	30 000
		Deichman: Antall utlån samlet	2 012 150	2 178 754	2 300 000
		Vigelandmuseet: Antall publikum/besøk	28 082	33 311	34 000
		Munchmuseet: Antall deltakere under 25 år på omvisninger eller verksteder	15 854	19 878	17 000
		Idrett: Antall flerbrukshaller	69	72	73
		Idrett: Antall kunstgressbaner	103	103	106
		Idrett: Rehabiliterte klubbhus per år	1	2	1
		Idrett: Rehabiliterte kunstgressbaner per år	10	10	18
		Munchmuseet: Antall besøkende	746 146	774 556	775 000
		Munchmuseet: Antall besøkende under 25 år	176 237	181 050	200 000
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo er foretrukket for etablering av virksomheter				
	3.2 Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer	Deichman: Arrangement for barn og unge	207 921	243 321	200 000
		Deichman: Øvrige arrangementer	95 628	83 743	70 000
		Deichman: Publikumsbesøk	5 800 000	5 875 432	5 900 000
		Munchmuseet: Antall besøkende til	1 483 284	1 827 646	1 000 000

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
		utstillinger utenfor museet			
		Munchmuseet: Antall arrangementsdager med publikum	300	224	300
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Oslo er en livssynsåpen by				
	4.2 Oslo har et trygt, attraktivt, seriøst og inkluderende uteliv	Næringsetaten: Antall bevillingshavere som vandelsvurderes i driftsfasen	250	300	300
		Næringsetaten: Andel søknader om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger behandlet innen 90 dager	95,0 %	96,0 %	95,0 %
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Oslo forvalter og aktiviserer bygg og anlegg effektivt og bærekraftig	Idrett: Antall kunstgressbaner uten plastholdig løst innfyll	32	42	65
		Kulturetaten: Antall m2 utleid til kulturformål	0	9 262	9 566
		Kulturetaten: Antall kunstnere i atelierer med subsidierte langtidskontrakter	0	306	294
		Gravplassetaten: Andel gjenbrukte gravminner av totale gravminner per år	0,0 %	26,0 %	10,0 %

Tiltak for å nå sektormålene

På alle nivå jobbes det strategisk for å nå byrådets ambisjoner og mål. Underliggende virksomheter bidrar med tiltak for å nå målene innenfor sitt ansvarsområde, og disse er nærmere beskrevet under de enkelte budsjettkapitler. Følgende mål er styrende for KON-sektor:

Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud

Byrådet vil legge til rette for et rikt fritidstilbud i lokalmiljøene. Vi vil arbeide for bedre tilgang til idretts- og nærmiljøanlegg. Barn og unge skal ha lavterskel tilbud og anlegg der de bor. Når vi gir alle muligheten til å delta, bidrar vi til å hindre utenforskap.

Byrådet vil tilgjengeliggjøre kunst og kultur av høy kvalitet, gjennom museer i verdensklasse og kunst rundt om i byen. Kulturvaner bygges tidlig gjennom byens levende kulturfrivillighet og kulturskoletilbud. Bibliotekene våre skal være åpne og tilgjengelige og tilby kunnskap og leseglede. Vi vil støtte mangfoldet, slik at alle kan finne sin plass.

Oslo er foretrukket for etablering av virksomheter

Byrådet vil styrke Oslo som en ledende kunnskaps- og studentby kjennetegnet av nært samarbeid mellom forskningsmiljøer, næringsliv, investorer og offentlig sektor. Vi vil gjøre det mulig for bedrifter å drive både grønt og lønnsomt. Oslo skal være tilrettelagt for testing og utvikling av avgjørende fremtidsteknologi. Vi vil bidra til byens vekst og utvikling som et globalt kunnskaps- og innovasjonssenter ved å aktivt markedsføre Oslo, for å tiltrekke kompetanse, investeringer og besøkende.

Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer

Byrådet vil at Oslo skal tilby veiledning og støtteordninger til næringslivet, kulturaktører og arrangører og styrke byens posisjon som en dynamisk og attraktiv kultur- og arrangementsby. Vi vil gjøre areal og lokaler tilgjengelige og tilrettelagte for å gi kunstnere og kulturaktører rom til å skape og dele sitt arbeid med et bredt publikum.

Oslo er en livssynsåpen by

Byrådet ønsker at alle innbyggere skal kunne leve med sin tro, sitt livssyn eller ikke-tro, og følger opp dette i tett dialog med tros- og livssynssamfunnene. Mangfoldet skal gjenspeiles i gravplassforvaltningen med likeverdige og inkluderende tilbud til byens innbyggere.

Oslo har et trygt, attraktivt, seriøst og inkluderende uteliv

Restaurant- og utelivsnæringen er en drivende faktor i by- og samfunnsutviklingen. Gjennom alkoholpolitikken legger byrådet til rette for et bredt og mangfoldig utelivstilbud.

Byrådet vil føre en liberal og ansvarlig skjenkepolitikk, samtidig som byen skal oppleves som trygg for barn og unge. Både de som kjøper og serverer alkohol skal ha trygge rammer. Byrådet

vil sikre seriøse aktører langsiktige og gode rammevilkår gjennom fortsatt digitalisering og forenkling.

Oslo forvalter og aktiviserer bygg og anlegg effektivt og bærekraftig

Byrådet vil forvalte anlegg og eiendommer på en måte som sikrer kulturaktører, idretten og kulturfrivilligheten tilgang og mulighet for å drive aktivitet, og slik at vi kan levere gode tjenester til innbyggerne.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**3 330 311**	**3 330 311**	**3 330 311**	**3 330 311**
Vedtak forrige periode				
Atelierer på Veterinærhøyskolen - midlertidig	370	370	370	370
Avsetning til drift av nye idrettsanlegg	3 230	3 230	23 330	23 330
Besparelse på driftsmidler til Frognerbadet	8 200	8 200	8 200	8 200
Dataforvaltning og datadeling i digitalt byarkiv	6 500	10 800	11 000	11 000
Den Norske Kirke - styrking av diakontjenesten	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Drift av kunstgressbaner med organisk innfyll	1 800	2 600	2 600	2 600
Driftsfølgevirkninger for nye Oslobygg-anlegg	0	0	0	0
Driftsfølgevirkninger Middelalderparken	0	600	600	600
Driftsmidler til nye idrettsanlegg	-4 530	-4 530	-4 530	-4 530
Driftstilskudd - Oslo Fringe	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Driftstilskudd til Framtidsbiblioteket	-500	-500	-500	-500
Driftstilskudd til Nordstrandhallen	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Effektivisering i tilskuddsforvaltning	-500	-500	-500	-500
Frognerbadet etter rehabilitering	22 200	22 200	22 200	22 200
Generell rammeendring Kulturetaten	-3 086	-4 628	-7 502	-7 502
Gevinstrealisering ved dataforvaltning og datadeling i digitalt byarkiv	-1 280	-2 440	-3 220	-3 220
Klyngesatsing for karbonfangst, lagring og utnyttelse (CCUS) Klemetsrud	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Kunstnerisk utsmykning	200	-3 100	-6 100	-6 100
Nordtvet bad driftes av idretten	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Norway Cup	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Overføring av statlige næringsrettede midler	0	0	0	0
Rammereduksjon Deichman bibliotek	-1 656	-3 522	-5 864	-5 864
Rammereduksjon Gravplassetaten	-225	-1 427	-2 465	-2 465
Rammereduksjon Idrett	-944	-6 779	-11 468	-11 468
Rammereduksjon Munchmuseet	-2 679	-5 434	-7 606	-7 606
Rammereduksjon Næringsetaten	-493	-989	-1 404	-1 404
Rammereduksjon Næringsutvikling	-111	-228	-264	-264
Rammereduksjon Tilskudd til Den norske kirke	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Regionalt kulturfond 2026	0	0	0	0
Tilskudd Champions League	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Tilskudd varmesentral Myrerfeltet	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200
Tilskuddsmidler bevilget i bystyret	-2 060	-2 060	-2 060	-2 060

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Utredningsmidler til ny flerbrukshall/idrettsanlegg på Ekeberg	-6 000	-17 000	-17 000	-17 000
Utredningsmidler til nye idrettsanlegg	-3 100	-3 100	-3 100	-3 100
Videre drift av Økern bad	0	0	0	0
Økt husleie HAV for Skur 13	0	0	0	0
Økt husleie på Vulkanhallen og Furuset idrettshall	1 300	1 300	1 300	1 300
Økt kapasitetsutnyttelse på Alfaset krematorium	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Økte salgsinntekter	-6 100	-12 200	-18 300	-18 300
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**-10 964**	**-40 637**	**-43 783**	**-43 783**
Vedtak forrige periode	**-10 964**	**-40 637**	**-43 783**	**-43 783**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**3 319 347**	**3 289 674**	**3 286 528**	**3 286 528**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**143 433**	**143 433**	**143 433**	**143 433**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**143 433**	**143 433**	**143 433**	**143 433**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Deichman bibliotek	0	0	0	-2 229
Generell rammereduksjon Gravplassetaten	0	0	0	-915
Generell rammereduksjon Idrett	0	0	0	-4 677
Generell rammereduksjon Kulturetaten	0	0	0	-2 728
Generell rammereduksjon Munchmuseet	0	0	0	-1 970
Generell rammereduksjon Næringsetaten	0	0	0	-375
Generell rammereduksjon Næringsutvikling	0	0	0	-55
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-12 949**
Andre tekniske justeringer				
Driftsfølgevirkninger anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	600	600	600	600
Driftsfølgevirkninger Furuset idrettspark undervarmeanlegg	1 300	1 300	1 300	1 300
Driftsmidler midlertidig aktivitetsanlegg på Løren	200	200	200	200
Driftsmidler og husleie for Økern flerbrukshall	9 100	15 200	15 200	15 200
Driftsmidler undervarmeanlegg på Årvoll	1 300	1 300	1 300	1 300
Endring pensjon OPF	8 662	8 662	8 662	8 662
Felles regnskapstjeneste	-4 475	-4 475	-4 475	-4 475
Inndragning av midler fra helgegravlegging	-5 800	-5 800	-5 800	-5 800
Midlertidig bruk av Gamle Munch	5 700	0	0	0
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-3 827	-24	-593	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-390	-390	-390	-390
Reduksjon husleieavsetning idrett	-11 200	-17 300	-17 300	-17 300
Redusert avsetningsbehov kap. 548	-52 400	-24 000	-37 600	-14 100
Reversering av gevinstrealisering byarkivet	1 280	2 440	3 220	3 220
Styrking av Kulturskolen	5 800	5 800	5 800	5 800
Teknisk justering - Dobbeltbevilgning av driftsmidler for lokaler til Stovner bokseklubb	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Teknisk justering - Redusert inntektskrav fra UDE	8 900	8 900	8 900	8 900
Ungt entreprenørskap	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Økt festeavgift Marienlyst flerbrukshall	2 500	2 500	2 500	2 500
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**-34 850**	**-7 187**	**-20 576**	**3 517**

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Nye tiltak				
Bibliotek Hovinområdet	8 000	16 000	16 000	16 000
Driftsmidler undervarme kunstgressbaner	0	3 000	3 000	3 000
Etablering av kulturskoletilbud på Haugerud-Trosterud	1 000	1 000	2 500	3 500
Kampsportsatsing Stovner – Ungt utenforskap	3 000	3 000	3 000	3 000
Sommerbibliotek	3 500	3 500	3 500	3 500
Tilskudd til KFUM Arena	10 000	10 000	0	0
Utredning midlertidig bad i vest	3 500	0	0	0
Økning kulturtilskudd	12 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	**41 000**	**36 500**	**28 000**	**29 000**
Endringer	**6 150**	**29 313**	**7 424**	**19 568**
Ramme 2027-2030	**3 468 930**	**3 462 420**	**3 437 385**	**3 449 529**

Vedtak forrige periode

Atelierer på Veterinærhøyskolen - midlertidig

I vedtatt budsjett ble midlertidige atelierer på Veterinærhøyskolen vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Avsetning til drift av nye idrettsanlegg

I vedtatt budsjett ble avsetning til drift av nye idrettsanlegg vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Besparelse på driftsmidler til Frognerbadet

I vedtatt budsjett ble driftsmidler til Frognerbadet vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Dataforvaltning og datadeling i digitalt byarkiv

I vedtatt budsjett ble dataforvaltning og datadeling i digitalt byarkiv vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Den Norske Kirke - styrking av diakontjenesten

Engangsbevilging til styrking av diakontjenesten i 2026 er ikke videreført.

Drift av kunstgressbaner med organisk innfyll

I vedtatt budsjett ble drift av kunstgressbaner med organisk innfyll vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Driftsfølgevirkninger for nye Oslobygg-anlegg

I vedtatt budsjett ble driftsfølgevirkninger for nye Oslobygg-anlegg vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Driftsfølgevirkninger Middelalderparken

I vedtatt budsjett ble driftsfølgevirkninger Middelalderparken vedtatt med en økning fra 2027 til 2028.

Driftsmidler til nye idrettsanlegg

I vedtatt budsjett ble driftsmidler til nye idrettsanlegg vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Driftstilskudd - Oslo Fringe

Engangsbevilgning til Oslo Fringe i 2026 er ikke videreført. Se vedlegg til Sak 1 om fordeling av kulturtilskudd i 2027, herunder tildeling til Oslo Fringe.

Driftstilskudd til Framtidsbiblioteket

Engangsbevilgning til Framtidsbiblioteket i 2026 er ikke videreført. Se vedlegg til Sak 1 om fordeling av kulturtilskudd i 2027, herunder tildeling til Framtidsbiblioteket.

Driftstilskudd til Nordstrandhallen

Engangsbevilgning til økt driftstilskudd til Nordstrandhallen i år 2026 er ikke videreført.

Effektivisering i tilskuddsforvaltning

Engangsbevilgning til effektivisering i tilskuddsforvaltning i 2026 er ikke videreført.

Frognerbadet etter rehabilitering

I vedtatt budsjett ble driftsfølgevirkninger for Frognerbadet etter rehabilitering vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Generell rammeendring Kulturetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 3,1 mill. i 2027 økende til 7,5 mill. i 2030.

Gevinstrealisering ved dataforvaltning og datadeling i digitalt byarkiv

I vedtatt budsjett ble lagt gevinstrealisering ved dataforvaltning og datadeling i digitalt byarkiv. Denne er reversert i budsjett for 2027, se eget tiltak under “Andre tekniske justeringer”.

Klyngesatsing for karbonfangst, lagring og utnyttelse (CCUS) Klemetsrud

Engangsbevilgning til klyngesatsing for karbonfangst, lagring og utnyttelse (CCUS) Klemetsrud i 2025-2026 er ikke videreført.

Kunstnerisk utsmykning

I vedtatt budsjett ble kunstnerisk utsmykning vedtatt med en økning fra 2026 til 2027 på 0,2 mill. Deretter er det lagt inn en reduksjon på 3,1 mill. i 2028, og reduksjon på 6,1 mill. i 2029 og 2030.

Nordtvet bad driftes av idretten

I vedtatt budsjett ble drift av Nordtvet bad vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Norway Cup

Engangsbevilgning til Norway Cup i 2026 er ikke videreført.

Rammereduksjon Deichman bibliotek

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 1,7 mill. i 2027 økende til 5,9 mill. i 2030.

Rammereduksjon Gravplassetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. i 2027, økende til 2,5 mill. i 2030.

Rammereduksjon Idrett

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,9 mill. i 2027 økende til 11,5 mill. i 2030.

Rammereduksjon Munchmuseet

Tidligere vedtatt rammekutt på 2,7 mill. i 2027, økende til 7,6 mill. i 2030.

Rammereduksjon Næringsetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,5 mill. i 2027 økende til 1,4 mill. i 2030.

Rammereduksjon Næringsutvikling

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,1 mill. i 2027 økende til 0,3 mill. i 2030.

Rammereduksjon Tilskudd til Den norske kirke

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 1 mill. årlig.

Regionalt kulturfond 2026

I Statsbudsjettet for 2026 ble det satt av 4 mill. til regionalt kulturfond i Oslo. Avsetning for 2027 legges inn i Tilleggsinnstillingen.

Tilskudd Champions League

Engangsbevilgning til Champions League-finale i 2026 er ikke videreført.

Tilskudd varmesentral Myrerfeltet

Engangsbevilgning til tilskudd varmesentral Myrerfeltet i 2026 er ikke videreført.

Tilskuddsmidler bevilget i bystyret

Det ble i 2026 vedtatt en engangsbevilgning til kulturtilskudd i bystyret. Disse er ikke videreført i byrådets budsjettforslag for 2027.

Utredningsmidler til ny flerbrukshall/idrettsanlegg på Ekeberg

I vedtatt budsjett ble utredningsmidler til ny flerbrukshall/idrettsanlegg på Ekeberg vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Utredningsmidler til nye idrettsanlegg

I vedtatt budsjett ble utredningsmidler til nye idrettsanlegg vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Videre drift av Økern bad

I vedtatt budsjett ble videre drift av Økern bad vedtatt med en reduksjon fra 2027 til 2028.

Økt husleie HAV for Skur 13

I vedtatt budsjett ble økt husleie for Skur 13 vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Økt husleie på Vulkanhallen og Furuset idrettshall

I vedtatt budsjett ble husleie på Vulkanhallen og Furuset idrettshall vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Økt kapasitetsutnyttelse på Alfaset krematorium

I vedtatt budsjett ble økt kapasitetsutnyttelse på krematoriet vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Økte salgsinntekter

I vedtatt budsjett ble salgsinntekter vedtatt med en økning fra 2026 til 2027 og videre utover i økonomiplanperioden.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Deichman bibliotek

Det er innarbeidet rammereduksjon på 2,2 mill. i 2030. Samlet er det innarbeidet rammereduksjon på 1,7 mill. i 2027 økende til 8,1 mill. i 2030.

Generell rammereduksjon Gravplassetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,9 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,2 mill. i 2027, økende til 3,4 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Idrett

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 4,7 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,9 mill. i 2027, økende til 16,1 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Kulturetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 2,7 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 3,1 mill. i 2027, økende til 10,2 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Munchmuseet

Det er innarbeidet rammereduksjon på 2 mill. i 2030. Samlet er det innarbeidet rammereduksjon på 2,7 mill. i 2027 økende til 9,6 mill. i 2030.

Generell rammereduksjon Næringsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,4 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,5 mill. i 2027, økende til 1,8 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Næringsutvikling

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,1 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,1 mill. i 2027, økende til 0,4 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Driftsfølgevirkninger anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet

Det foreslås 0,6 mill. årlig til drift av nye anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet, som etableres i forbindelse med rehabilitering av kunstgressbaner.

Driftsfølgevirkninger Furuset idrettspark undervarmeanlegg

Det foreslås 1,3 mill. årlig i driftsmidler til undervarme på kunstgressbanen i Furuset idrettspark.

Driftsmidler midlertidig aktivitetsanlegg på Løren

Det foreslås 0,2 mill. årlig til drift av aktivitetsanlegg på Løren/Økern.

Driftsmidler og husleie for Økern flerbrukshall

Det foreslås 9,1 mill. i 2027 og 15,2 mill. årlig fra 2028, til husleie- og driftsmidler for Økern flerbrukshall.

Driftsmidler undervarmeanlegg på Årvoll

Det foreslås 1,3 mill. årlig til drift av undervarmeanlegget på Årvoll.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Inndragning av midler fra helgegravlegging

Gravplassetaten har meldt at det ikke er behov for hele bevilgningen til helgegravlegging, og 5,8 mill. omprioriteres til kap. 502.

Midlertidig bruk av Gamle Munch

Det foreslås å sette av 5,7 mill. for å videreføre Gamle Munch som lavterskel kultur- og frivillighetshus frem til bygget er solgt. Midlene vil gå til husleie til Oslobygg. Øvrige kostnader for å holde bygget åpent i 2027 er lagt direkte til Oslobygg.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Reduksjon husleieavsetning idrett

Det foreslås å hente midler til driftsfølgevirkninger for nye idrettsanlegg fra kap. 548.

Redusert avsetningsbehov kap. 548

Som følge av endret periodisering, foreslås det å redusere avsetningsbehovet på kap. 548 med 52,4 mill. i 2027, 24 mill. i 2028, 37,6 mill. i 2029 og 14,1 mill. i 2030.

Reversering av gevinstrealisering byarkivet

Gevinstrealisering knyttet til prosjektet “Digitalt arkivdepot” er lagt på kap. 502, og foreslås reversert da gevinstene ikke hentes ut på kap. 502, men i de virksomhetene som benytter det digitale arkivet.

Styrking av Kulturskolen

Gravplassetaten har meldt at det ikke er behov for hele bevilgningen til helgegravlegging, og 5,8 mill. omprioriteres til kap. 502.

Teknisk justering - Dobbeltbevilgning av driftsmidler for lokaler til Stovner bokseklubb

Det foreslås å trekke inn 1,1 mill. årlig, som følge en av dobbeltbevilgning til formålet.

Teknisk justering - Redusert inntektskrav fra UDE

Det foreslås å fjerne BYMs inntektskrav for UDEs bruk av kommunens idrettshaller.

Ungt entreprenørskap

Det foreslås å overføre 1 mill. fra kap. 455 Næringsutvikling til kap. 230 Videregående skole.

Økt festeavgift Marienlyst flerbrukshall

Det foreslås 2,5 mill. til å dekke økt festeavgift for Marienlyst flerbrukshall.

Nye tiltak

Bibliotek Hovinområdet

Det foreslås 8 mill. i 2027 og 16 mill. årlig videre i økonomiplanperioden til etablering av bibliotektilbud i Hovinområdet.

Driftsmidler undervarme kunstgressbaner

Det foreslås 3 mill. årlig til drift av nye undervarmeanlegg fra 2028.

Etablering av kulturskoletilbud på Haugerud-Trosterud

Det foreslås en årlig økning til opptrapping av kulturskoletilbud på Haugerud-Trosterud, i påvente av den nye kulturstasjonen som skal bygges sammen med ny barne- og ungdomsskole. Det er lagt inn 1 mill. i 2027 og 2028, 2,5 mill. i 2029 og 3,5 mill. i 2030.

Kampsportsatsing Stovner – Ungt utenforskap

Det foreslås 3 mill. årlig for å legge til rette for utvidede kampsportlokaler ved Idrettens hus Nordbyen.

Sommerbibliotek

Det foreslås 3,5 mill. årlig fra 2027 til etablering av sommerbibliotek.

Tilskudd til KFUM Arena

Det foreslås 25 mill. i 2027 og 25 mill. i 2028 til investeringstilskudd til KFUM arena.

Utredning midlertidig bad i vest

Det foreslås 3,5 mill. til utredning av midlertidig badekapasitet i vest.

Økning kulturtilskudd

Det foreslås 12 mill. i 2027 i økning til kulturtilskudd.

Investeringsbudsjett 2027-2030

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
502	Kulturetaten (KON)	71 200	61 200	41 300	20 500
505	Deichman bibliotek (KON)	21 000	0	0	0
545	Idrett (KON)	289 500	84 800	85 800	9 500
581	Tilskudd til Den norske kirke (KON)	50 000	50 000	50 000	50 000
590	Gravplassetaten (KON)	9 500	3 500	3 500	3 500
Totalsum		**441 200**	**199 500**	**180 600**	**83 500**

Tilskuddsmidler

Næringsutvikling

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
455	Innovasjonsprogram Oslo	13 400	13 000	0	26 400
455	Oslo&Co AS	32 000	34 000	34 000	100 000
455	Ungt Entreprenørskap Oslo*	1 000	0	0	1 000
455	Tilskuddsordning for innovasjon i kommunale virksomheter - Smart Oslo	8 000	9 000	9 000	26 000
455	Innovasjonsdistrikter/Oslo som kunnskapshovedstad - oppfølging av campusstrategi	5 302	6 150	4 550	16 002
455	Oslo Innovation week	1 500	0	0	1 500
455	Inkubasjonsprogram i samarbeid med SIVA	1 700	2 100	7 370	11 170
455	Forregion, kommunal andel	2 500	2 500	2 500	7 500
455	CCUS-klynge	1 500	1 500	1 500	4 500
Sum		**66 902**	**68 250**	**58 920**	**194 072**

*I sak 1 2027 er støtte til Ung Entreprenørskap budsjettert på kap 230 Videregående skole.

Kulturtilskudd

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
500	Driftstilskudd kunst og kultur og andre avsetninger	289 315	297 705	318 201	905 221
500	Omstillingsmidler til Oslo Nye Teater	10000	0	0	10000
500	Løpende kunst- og kulturtiltak	9 000	12 000	12 000	33 000
500	Innovasjon innen kultur og kulturnæring	2 428	0	0	2 428
500	Kunst- og kulturstipend, kulturpriser	5 000	5 500	4 500	15 000
500	Spillemidler til kulturbygg	7288	7600	7903	22791
500	Regionalt kulturfond	7 600	4 000	0	11 600
500	Mediestøtte i Oslo	3 100	1 600	1 600	6 300
500	Konsertstøtte frivillige tiltak	2 500	3 000	3 000	8 500
500	Kultur til barnehagebarn	3000	3200	3200	9400
500	Den kulturelle spaserstokken	4 000	4 000	3 000	11 000
500	Besøksgårder/aktivitetshus	10 050	10 150	9 650	29 850
500	Frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner	11 400	11 400	11 400	34 200
500	Skolekor, korps og orkestre	15000	15500	20000	50500
500	Ferieleirer frivillige, barn/unge	719	719	719	2 157

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
500	Lokale kulturtiltak via lokale ungdomsråd	2 500	2 500	2 500	7 500
500	Investeringstilskudd, Kloden teater	15 000	0	0	15 000
500	Livssynskoordinator	0	1200	1252	2452
500	Bylivstilskudd	0	5 000	6 000	11 000
Sum		**397 900**	**385 074**	**404 925**	**1 187 899**

Idrett

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
545	OIK - Rammetilskudd	61 500	10 300	10 300	82 100
545	OIK - Særskilte tiltak	6 000			6 000
545	OIK - Inkludering i idrettslag		2 400	2 400	4 800
545	OIK - Idrett og utfordring		1 800	1 800	3 600
545	OIK - Seniorprosjektet	3 050	3 150	3 150	9 350
545	Aktivitetsstøtte idrettslag		37 000	37 000	74 000
545	Støtte til paraidrett		2 000	2 000	4 000
545	Støtte til anleggs- og lokalleie idrettslag		3 000	3 000	6 000
545	Driftstøtte private idrettsanlegg		13 000	13 000	26 000
545	Tilskudd til private idrettsanlegg		15 000	7 750	22 750
545	Tilskudd til KFUM arena*			25 000	25 000
545	Tilskudd til idrettstiltak	10 560	11 500	9 000	31 060
545	Tilskudd til ferieaktiviteter	3 000	5 000	5 000	13 000
545	Tilskudd til nabolagsklubber	10 000	10 000	10 000	30 000
545	Driftstilskudd rideanlegg	500			500
545	Styrking av utvalgte idrettslag		5 000	5 000	10 000
545	Tilskudd til Big-Air Wyller	2 000	2 000	2 000	6 000
545	Tilskudd til Nordstrandhallen	1 850	1 850	1 850	5 550
545	Tilskudd til Bogstad Vinterparadis	2 300	2 300	3 300	7 900
545	Tilskudd til Furuset IL (leie treningstid)	2 100	2 100	2 100	6 300
545	Tilskudd til Norway Cup			2 500	2 500
545	Tilskudd til VM Skiskyting		3 000		3 000
545	Tilskudd til Champions League-finale i Oslo		2 000		2 000
Sum		**102 860**	**132 400**	**146 150**	**381 410**

*Det ligger også inne 25 mill. til formålet i 2028 i økonomiplanen.

Den norske kirke

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
581	Den norske kirke, driftstilskudd (iht. trossamfunnsloven)	168 176	173 888	180 670	522 734
581	Den norske kirke, tilskudd til løpende vedlikehold (iht. trossamfunnsloven	11 700	12 000	12 500	36 200
Sum		**179 876**	**185 888**	**193 170**	**558 934**

Verbalvedtak

Egenbetaling for elevplasser ved Oslo kulturskole
Egenbetaling for ordinære elevplasser i Oslo kulturskole økes med 3,4 % til kr. 5 020 per elev fra 01.01.2027. Byrådet gis fullmakt til å endre øvrige priser innen rammen av vedtatt budsjett. I tillegg gis byrådet fullmakt til å øke prisene for tilbud til voksne elever i Kulturskolen med inntil kr. 2 000 per semester.

Administrasjonsgebyr for kommunale gravferder
Sats for administrasjonsgebyr for kommunale gravferder (gravferder uten pårørende) økes med 3,4 % til kr. 2 403 fra 01.01.2027.

Leiepris for utenbys brukere for kapell og seremonirom
For utleie av kapell og seremonirom for utenbys brukere økes leieprisen med 3,4 % til kr. 3 605 fra 01.01.2027.

Næringsutvikling (KON)

Ansvarsområde

Kapittelet omfatter det primære ansvaret for Oslo kommunes næringsutvikling, entreprenørskap, utvikling av Oslo som kunnskapsby i samarbeid med kunnskapssektoren samt profilering av Oslo for å tiltrekke kompetanse, investeringer og besøkende. Innsatsen skal bidra til en innovativ og konkurransedyktig økonomi med høy verdiskaping som skaper bærekraftige, trygge og varige arbeidsplasser for hele samfunnet.

Situasjonsbeskrivelse

Oslo har et dynamisk og variert næringsliv. Verdiskapingen er høy. Arbeidsledigheten er lav, men høyere enn i resten av Norge. Oslos viktigste ressurs er kunnskap. Oslo er rangert som en "innovation leader" i EUs Regional Innovation Scoreboard for 2025, bl.a. basert på den høye forskningsaktiviteten. Oslo er rangert som nr. 24 blant verdens beste byer i Resonance sin rangering for 2026. Rangeringen måler hvor attraktive byene er å besøke, arbeide i, investere i og bygge virksomhet i.

Oslo har et potensial for videre utvikling innenfor bl.a. livsvitenskap og helse og maritim sektor, samt innen forsvarsteknologi/dual use. Det siste området er i sterk vekst pga. den geopolitiske situasjonen i Europa. I tillegg er det viktig å styrke mulighetene innenfor muliggjørende teknologier som kunstig intelligens (KI), kvanteteknologi og sensorteknologi.

En av Oslos utfordringer er å styrke arbeidet med å kommersialisere forskning /omsette forskningsresultater til lønnsomme bedrifter. Tilgang til talent har over tid vært en utfordring. I tillegg er det de siste par årene blitt større utfordringer med å tiltrekke både norske og internasjonale investeringer til Oslos oppstarts- og vekstbedrifter. Oslo kommune og Akershus fylkeskommune vil i 2027 legge fram en felles regional plan for verdiskaping og konkurransekraft.

En annen prioritering er å legge til rette for at initiativ fra bedrifter blir møtt på en positiv måte når de henvender seg til kommunen. Oslo skal være en Ja-kommune, som veileder de som vil starte virksomhet eller vil samarbeide med kommunen om å utvikle nye løsninger eller produkter. Utnyttelse av kommunen som test- og demonstrasjonsarena styrker innovasjonsaktiviteten og gjør kommunen i stand til å ta i bruk nye løsninger raskere for å utvikle bedre tjenester til innbyggerne.

Byrådet er opptatt av å styrke Oslo som kunnskaps- og studentby. I 2026 legges det fram en temaplan for studentbyen Oslo. Planen skal følges opp i årene fremover

I 2025 vedtok bystyret å etablere Oslo&Co AS - et nytt kommunalt aksjeselskap som skal styrke arbeidet med næringsutvikling og profilering av Oslo. Selskapet vil være sentralt i det operative arbeidet med å styrke Oslos attraktivitet som sted å besøke, investere eller jobbe.

For å møte Oslos utfordringer på næringsfeltet er det i 2027 foretatt omprioriteringer innenfor rammen i kapittel 455. Målet er å styrke virkemidler som bidrar til økt verdiskaping gjennom bedre kommersialisering av forskning, flere gründere og vekstselskaper, styrket tilgang til kapital og talent. Det settes av 2,86 mill. til kommunens arrangementskontor. Midlene skal gå til arbeid

med arrangementer knyttet til næringsutvikling, bl.a. i samarbeid med Oslo&Co AS. Innenfor rammen på næringskapittelet settes det også av midler til styrking av arbeidet med veiledning av bedriftsetablerere.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Oslos rangering på den globale rankingen "World's Best Cities" (Resonance)	74	60	44	26
Antall bedrifter	100 459	103 521	105 243	105 632
Kroner investert i oppstartsselskaper og vekstbedrifter i Oslo (mnok)	11 309	5 256	4 458	3 541
Høykompetente talenter som kommer til Oslo per år.	50,1 %	51,0 %	51,0 %	51,0 %
Sysselsatte med arbeidssted i Oslo	528 121	534 394	536 612	538 131
Antall nyetableringer	14 965	14 032	13 549	14 570
Antall studenter	85 263	88 622	89 367	93 243
Antall gjestedøgn	5 704 364	6 350 848	6 718 960	6 929 404

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**81 594**	**81 594**	**81 594**	**81 594**
Vedtak forrige periode				
Klyngesatsing for karbonfangst, lagring og utnyttelse (CCUS) Klemetsrud	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Rammereduksjon Næringsutvikling	-111	-228	-264	-264
Sum Vedtak forrige periode	**-1 611**	**-1 728**	**-1 764**	**-1 764**
Vedtak forrige periode	**-1 611**	**-1 728**	**-1 764**	**-1 764**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**79 983**	**79 866**	**79 830**	**79 830**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**3 518**	**3 518**	**3 518**	**3 518**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**3 518**	**3 518**	**3 518**	**3 518**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Næringsutvikling	0	0	0	-55
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-55**
Andre tekniske justeringer				
Ungt entreprenørskap	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Andre tekniske justeringer	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**
Endringer	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-1 055**
Ramme 2027-2030	**82 501**	**82 384**	**82 348**	**82 293**

Vedtak forrige periode

Klyngesatsing for karbonfangst, lagring og utnyttelse (CCUS) Klemetsrud

Engangsbevilgning til klyngesatsing for karbonfangst, lagring og utnyttelse (CCUS) Klemetsrud i 2025-2026 er ikke videreført.

Rammereduksjon Næringsutvikling

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,1 mill. i 2027 økende til 0,3 mill. i 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Næringsutvikling

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,1 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,1 mill. i 2027, økende til 0,4 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Ungt entreprenørskap

Det foreslås å overføre 1 mill. fra kap. 455 Næringsutvikling til kap. 230 Videregående skole.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	2 339	1 250	900
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	6 037	10 977	22 698
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	7 750	0	0
Overføringsutgifter	68 033	69 383	58 920
Sum Driftsutgifter	**84 159**	**81 610**	**82 518**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-494	-16	-17
Sum Driftsinntekter	**-494**	**-16**	**-17**
Sum	83 666	81 594	82 501

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
455	Innovasjonsprogram Oslo	13 400	13 000	0	26 400
455	Oslo&Co AS	32 000	34 000	34 000	100 000
455	Ungt Entreprenørskap Oslo*	1 000	0	0	1 000
455	Tilskuddsordning for innovasjon i kommunale virksomheter - Smart Oslo	8 000	9 000	9 000	26 000
455	Innovasjonsdistrikter/Oslo som kunnskapshovedstad - oppfølging av campusstrategi	5 302	6 150	4 550	16 002
455	Oslo Innovation week	1 500	0	0	1 500
455	Inkubasjonsprogram i samarbeid med SIVA	1 700	2 100	7 370	11 170
455	Forregion, kommunal andel	2 500	2 500	2 500	7 500
455	CCUS-klynge	1 500	1 500	1 500	4 500
Sum		**66 902**	**68 250**	**58 920**	**194 072**

*I sak 1 2027 er støtte til Ung Entreprenørskap budsjettert på kap 230 Videregående skole.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Overføring av statlige næringsrettede midler (KON)

Ansvarsområde

Oslo kommune har oppdragsgiveransvar for statlige regionale næringsutviklingsmidler til Innovasjon Norge, samt ansvar for forvaltning og drift av mobiliserende virkemidler i FORREGION.

Situasjonsbeskrivelse

De statlige regionale utviklingsmidlene brukes til Innovasjon Norges Inkubasjonsprogram. Bredbåndsutbyggings-midler brukes til utbygging av bredbånd der de kommersielle aktørene ikke gjør dette på egenhånd. FORREGION-midler brukes til å styrke forskningsbasert innovasjon i regionens næringsliv, og å styrke innovasjonssystemene i innovasjonsdistriktene. Oslo kommune bruker også noen egne midler på FORREGION, jf. Kap. 455. De senere årene har de statlige regionale næringsutviklings virkemidlene for Oslo til Innovasjon Norge blitt redusert.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**0**	**0**	**0**	**0**
Vedtak forrige periode				
Overføring av statlige næringsrettede midler	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**0**	**0**	**0**	**0**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**0**	**0**	**0**	**0**
Ramme 2027-2030	**0**	**0**	**0**	**0**

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	9	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	2 817	150	150
Overføringsutgifter	33 297	18 280	24 464
Finansutgifter	-62	0	0
Sum Driftsutgifter	**36 060**	**18 430**	**24 614**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-621	0	0
Refusjoner	-1 920	0	0
Overføringsinntekter	-31 876	-18 430	-24 614
Sum Driftsinntekter	**-34 417**	**-18 430**	**-24 614**
Sum	1 643	0	0

Næringsetaten (KON)

Ansvarsområde

Næringsetaten har ansvar for å gjennomføre kommunens søknadsbehandling og kontroll av bevillinger etter serveringsloven og alkoholloven. Etaten gjennomfører også tilsyn etter tobakksskadeloven, og deler av tilsynet samordnes med kommunens kontroll av salgs- og skjenkebevillinger etter alkoholloven.

Næringsetaten skal utøve profesjonell og brukerorientert forvaltning innenfor sitt myndighetsområde, og skape forutsigbarhet ved at beslutninger og vedtak har god kvalitet.

Situasjonsbeskrivelse

Næringsetaten bidrar til at Oslo er en attraktiv og trygg hovedstad med seriøs drift av serverings-, salgs- og skjenkesteder. Næringsetatens siste publikumsundersøkelse (2025) viser at over 76 % føler seg trygge i byen og på utestedene.

Alkoholpolitisk handlingsplan for perioden 2024-2028 ble vedtatt i bystyret høsten 2024. Byrådet fører en liberal og ansvarlig skjenkepolitikk. Næringsetaten vil i 2027 jobbe videre med å følge opp føringene i planen og starte forberedende arbeid til ny plan for 2028-2032.

Næringsetaten har i flere år hatt fokus på bedre brukerorientering, og vil fortsette dette arbeidet også i 2027. Næringsetatens årlige brukerundersøkelse viser at selvbetjening, presis og rask kommunikasjon og enklere tilgang til informasjon har ført til økt brukertilfredshet. Veiledning og dialog er styrende i etatens arbeid opp mot serverings- og utelivsnæringen. I 2026 bisto Næringsetaten i arbeidet med å lage midlertidige skjenke- og åpningstider for Oslo kommune under fotball-VM, og drev søknadsbehandling og utstrakt veiledningsarbeid både før og under VM-perioden.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall diskrimineringskontroller	29	50	51	51
Salgsbevillinger	475	447	473	477
Skjenkebevillinger	1 357	1 347	1 390	1 390
Serveringsbevillinger	3 084	3 128	3 173	3 202
Vedtak fattet av Næringsetaten	4 135	4 700	4 779	4 132
Kontroller av salgs- og skjenkebevillinger	4 886	5 293	5 538	5 328
Inndragninger pga skjenkeovertredelser	0	6	12	8
Inndragninger pga vandel	1	1	3	1
Klager på vedtak	2	3	7	13
Tilsyn av registrerte utsalgssteder for tobakk	1 519	2 036	1 825	1 798

Tiltak

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
4.2 Oslo har et trygt, attraktivt, seriøst og inkluderende uteliv	Gjennomføre kunnskaps- og risikobasert kontrollvirksomhet
	Utøve profesjonell og brukerorientert saksbehandling og sikre at beslutninger og vedtak har god kvalitet

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**38 143**	**38 143**	**38 143**	**38 143**
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Næringsetaten	-493	-989	-1 404	-1 404
Sum Vedtak forrige periode	**-493**	**-989**	**-1 404**	**-1 404**
Vedtak forrige periode	**-493**	**-989**	**-1 404**	**-1 404**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**37 650**	**37 154**	**36 739**	**36 739**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 619**	**1 619**	**1 619**	**1 619**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 619**	**1 619**	**1 619**	**1 619**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Næringsetaten	0	0	0	-375
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-375**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	393	393	393	393
Felles regnskapstjeneste	-395	-395	-395	-395
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-97	0	0	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**-169**	**-72**	**-72**	**-72**
Endringer	**-169**	**-72**	**-72**	**-447**
Ramme 2027-2030	**39 100**	**38 701**	**38 286**	**37 911**

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Næringsetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,5 mill. i 2027 økende til 1,4 mill. i 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Næringsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,4 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,5 mill. i 2027, økende til 1,8 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	59 980	61 794	64 868
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	15 106	10 765	10 162
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	289	302
Overføringsutgifter	3 004	3 405	3 555
Finansutgifter	25	0	0
Sum Driftsutgifter	**78 115**	**76 253**	**78 887**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-35 407	-33 265	-34 729
Refusjoner	-5 655	-4 845	-5 058
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-25	0	0
Sum Driftsinntekter	**-41 086**	**-38 110**	**-39 787**
Sum	37 029	38 143	39 100

Klimaprofil

Næringsetaten har ingen klimagassutslipp av betydning, og utfører heller ikke aktiviteter som i betydelig grad påvirker Oslos evne til å tilpasse seg klimaendringene. Klimatiltak fra 2026 foreslås videreført i 2027.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskudd over kapitlet.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak på kapitlet.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler på kapitlet.

Kulturtilskudd m.m. (KON)

Ansvarsområde

Kapitlet omfatter tilskudd, avsetninger og andre overføringer til profesjonell kunst og kultur, amatørkultur og frivillighet. Midlene på kapittelet administreres av Kulturetaten. Kapitlet omfatter også driftsstøtte til Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn og midler til oppfølging av strategien *Den livssynsåpne byen. Oslo kommunes strategi for tros- og livssynspolitikk*.

Statlige midler til regionale kulturfond tildeles også over kapitlet, og disse vil for 2027 legges inn i Tilleggsinnstillingen. De er derfor ikke inkludert i tilskuddstabellen i Sak 1.

Situasjonsbeskrivelse

Tilskudd som gis over dette kapitlet er avgjørende for at kulturlivet og frivilligheten skal ha gode rammevilkår.

Totalt fordeles 404,9 mill. i Sak 1 2027. Om lag 318 mill. gis som driftstilskudd til kunst- og kulturaktivitet i Oslo. Tilskuddene går både til store etablerte kulturinstitusjoner og festivaler, til mindre og organisasjoner og til arrangører. I tillegg tildeles tilskudd til bl.a. konserter og forestillinger, til mediestøtte og kulturfrivilligheten. Avsetningene omfatter også kunst- og kulturstipend, kultur i barnehager, den kulturelle spaserstokken, spillemidler til kulturbygg mv.

Byrådet har prioritert en økning av kulturtilskudd på 12 mill. i 2027. En detaljert fordeling av byrådets forslag til fordeling av tilskudd vil bli gitt i et notat til bystyrets organer.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall søknader om tilskudd og stipend	1 855	2 000	2 177	2 466
Antall tilsagn om tilskudd og stipend	889	998	1 018	1 503

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**373 155**	**373 155**	**373 155**	**373 155**
Vedtak forrige periode				
Driftstilskudd - Oslo Fringe	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Driftstilskudd til Framtidsbiblioteket	-500	-500	-500	-500
Regionalt kulturfond 2026	0	0	0	0
Tilskuddsmidler bevilget i bystyret	-2 060	-2 060	-2 060	-2 060
Sum Vedtak forrige periode	**-4 360**	**-4 360**	**-4 360**	**-4 360**
Vedtak forrige periode	**-4 360**	**-4 360**	**-4 360**	**-4 360**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**368 795**	**368 795**	**368 795**	**368 795**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**16 227**	**16 227**	**16 227**	**16 227**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**16 227**	**16 227**	**16 227**	**16 227**
Nye tiltak				
Økning kulturtilskudd	12 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	**12 000**	**0**	**0**	**0**
Endringer	**12 000**	**0**	**0**	**0**
Ramme 2027-2030	**397 022**	**385 022**	**385 022**	**385 022**

Vedtak forrige periode

Driftstilskudd - Oslo Fringe

Engangsbevilgning til Oslo Fringe i 2026 er ikke videreført. Se vedlegg til Sak 1 om fordeling av kulturtilskudd i 2027, herunder tildeling til Oslo Fringe.

Driftstilskudd til Framtidsbiblioteket

Engangsbevilgning til Framtidsbiblioteket i 2026 er ikke videreført. Se vedlegg til Sak 1 om fordeling av kulturtilskudd i 2027, herunder tildeling til Framtidsbiblioteket.

Regionalt kulturfond 2026

I Statsbudsjettet for 2026 ble det satt av 4 mill. til regionalt kulturfond i Oslo. Avsetning for 2027 legges inn i Tilleggsinnstillingen.

Tilskuddsmidler bevilget i bystyret

Det ble i 2026 vedtatt en engangsbevilgning til kulturtilskudd i bystyret. Disse er ikke videreført i byrådets budsjettforslag for 2027.

Nye tiltak

Økning kulturtilskudd

Det foreslås 12 mill. i 2027 i økning til kulturtilskudd.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	0	600	600
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	24 953	0	0
Overføringsutgifter	416 286	384 162	404 325
Finansutgifter	382	0	0
Sum Driftsutgifter	**441 621**	**384 762**	**404 925**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-2 984	0	0
Overføringsinntekter	-32 764	-11 607	-7 903
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-382	0	0
Sum Driftsinntekter	**-36 130**	**-11 607**	**-7 903**
Sum	405 491	373 155	397 022

Tilskuddsmidler

På kapitlet ligger 397 mill. i kulturtilskudd mm. I tillegg kommer statlige spillemidler til kulturbygg, foreløpig beregnet til 7,9 mill. Totalt er det 404,9 mill. til fordeling i Sak 1 for 2027. Statlige midler til regionale kulturfond vil innarbeides i Tilleggsinnstillingen for 2027, og fremkommer derfor med 0 i tabellen under.

Fra 2026 er midlene fra ordningen *Innovasjon innen kultur og kulturnæring* slått sammen med midlene i ordningen *Løpende kunst- og kulturtiltak.*

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
500	Driftstilskudd kunst og kultur og andre avsetninger	289 315	297 705	318 201	905 221
500	Omstillingsmidler til Oslo Nye Teater	10 000	0	0	10 000
500	Løpende kunst- og kulturtiltak	9 000	12 000	12 000	33 000
500	Innovasjon innen kultur og kulturnæring	2 428	0	0	2 428
500	Kunst- og kulturstipend, kulturpriser	5 000	5 500	4 500	15 000
500	Spillemidler til kulturbygg	7 288	7600	7903	22 791
500	Regionalt kulturfond	7 600	4 000	0	11 600
500	Mediestøtte i Oslo	3 100	1 600	1 600	6 300
500	Konsertstøtte frivillige tiltak	2 500	3 000	3 000	8 500
500	Kultur til barnehagebarn	3 000	3200	3200	9 400
500	Den kulturelle spaserstokken	4 000	4 000	3 000	11 000
500	Besøksgårder/aktivitetshus	10 050	10 150	9 650	29 850
500	Frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner	11 400	11 400	11 400	34 200
500	Skolekor, korps og orkestre	15 000	15500	20000	50 500
500	Ferieleirer frivillige, barn/unge	719	719	719	2 157
500	Lokale kulturtiltak via lokale ungdomsråd	2 500	2 500	2 500	7 500
500	Investeringstilskudd, Kloden teater	15 000	0	0	15 000
500	Livssynskoordinator	0	1200	1252	2 452
500	Bylivstilskudd	0	5 000	6 000	11 000
Sum		**397 900**	**385 074**	**404 925**	**1 187 899**

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Kulturetaten (KON)

Ansvarsområde

Kulturetaten omfatter blant annet Vigelandmuseet med skulpturene i Vigelandsparken, Byarkivet, Øvingshotellet, Rommen Scene og Oslo ladegård.

Oslo kommunes kunstordning tilgjengeliggjør kunst av høy kvalitet, og omfatter et bredt spekter av verk og uttrykk fra 1500-tallet og frem til i dag.

Kulturskolen er lovfestet i opplæringsloven og skal gi et tilbud til barn og unge organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers.

Kommunens veiledningsfunksjoner for frivillige og for arrangører er plassert i Kulturetaten.

Etaten forvalter kulturbygg, kulturminner og historiske gårdsanlegg og tildeler subsidierte atelier og produksjonslokaler. Til sammen forvalter etaten 43 kultureiendommer med 95 bygninger.

Kulturetaten forvalter tilskuddsordningene på kulturfeltet. Disse er beskrevet under kap. 500 Kulturtilskudd m.m.

Situasjonsbeskrivelse

Kultureiendommene er en del av Oslos kulturelle infrastruktur. Vedlikeholdsetterslepet er betydelig for deler av bygningsmassen. Byrådet har derfor økt bevilgningen til rehabilitering (investeringsmidler) av kultureiendommene med 3 mill. årlig, til totalt 10 mill. årlig. Det pågår også en prosess for å vurdere fremtidig forvaltning av kultureiendommene, samt eventuelle salg.

Oslo kulturskole tilbyr ca. 13 700 undervisningsplasser til ca. 9,3 prosent av barn og unge i Oslo. Om lag 54 kor, korps og orkestre kjøper subsidierte dirigent- og instruktørtjenester fra kulturskolen. Det er betydelige variasjoner i dekningsgraden mellom ulike bydeler. Nye kulturskoleanlegg planlegges på Haugerud-Trosterud og Mortensrud. Det foreslås en årlig økning til opptrapping av kulturskoletilbud på Haugerud-Trosterud, i påvente av kulturskoleanlegget som skal bygges sammen med ny barne- og ungdomsskole.

For å sikre videreføring av kulturskolens tilbud på dagens nivå er det også foreslått en generell styrking av kulturskolen.

Byrådet vurderer å overføre Byarkivet fra sektor for kultur og næring til sektor for finans i 2027.

Det er for 2027 lagt inn midler for fortsatt midlertidig bruk av Gamle Munch som aktivitetshus for kultur og frivillighet. Finansieringen er delt mellom Kulturetatens og Oslobyggs budsjetter, og inneholder kostnader for å holde bygget åpent.

Arrangementskontoret styrkes med midler via kap. 455 Næringsutvikling.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Kultureiendommene: Antall subsidierte leiekontrakter (ny i 2025)	0	0	0	306
Kunstsamlingen: Antall innkjøpte verk (ny i 2025)	0	0	0	129
Kunstsamlingen: Antall kunstnere engasjert (ny i 2025)	0	0	0	68
Kunstsamlingen: Antall kunstprosjekter utført (ny i 2025)	0	0	0	8
Antall kultureiendommer	43	45	45	45
Antall bygninger på kultureiendommene	95	92	92	92
Antall ansatte i kommunen som benytter Byarkivets dokumentsentertjenester	3 822	4 217	4 625	4 471
Øvingshotellet: Antall brukte øvingstimer	48 864	52 289	61 414	62 623
Øvingshotellet: Antall brukere	7 465	10 270	12 495	15 314

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.1 Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud	Bidra til at alle som vokser opp i Oslo får god tilgang til et mangfoldig kulturtilbud av høy kvalitet
	Gi tilgang til og formidle kunst, kultur og historie på attraktive arenaer

3. Oslo er nyskapende og attraktiv

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3.2 Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer	Gi relevant veiledning til Oslos kunst- og kulturaktører, arrangører og frivillige
	Gi tilskudd og stipend til kulturaktører, kunstnere og frivillige

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5.1 Oslo forvalter og aktiviserer bygg og anlegg effektivt og bærekraftig	Legge til rette for vern av historiske bygg og anlegg gjennom aktiv bruk
	Sørge for utleie av subsidierte lokaler til Oslos kulturaktører

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**414 247**	**414 247**	**414 247**	**414 247**
Vedtak forrige periode				
Atelierer på Veterinærhøyskolen - midlertidig	370	370	370	370
Dataforvaltning og datadeling i digitalt byarkiv	6 500	10 800	11 000	11 000
Driftsfølgevirkninger Middelalderparken	0	600	600	600
Effektivisering i tilskuddsforvaltning	-500	-500	-500	-500
Generell rammeendring Kulturetaten	-3 086	-4 628	-7 502	-7 502
Gevinstrealisering ved dataforvaltning og datadeling i digitalt byarkiv	-1 280	-2 440	-3 220	-3 220
Kunstnerisk utsmykning	200	-3 100	-6 100	-6 100
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**2 204**	**1 102**	**-5 352**	**-5 352**
Vedtak forrige periode	**2 204**	**1 102**	**-5 352**	**-5 352**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**416 451**	**415 349**	**408 895**	**408 895**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**18 085**	**18 085**	**18 085**	**18 085**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**18 085**	**18 085**	**18 085**	**18 085**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Kulturetaten	0	0	0	-2 728
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-2 728**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	2 528	2 528	2 528	2 528
Felles regnskapstjeneste	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Midlertidig bruk av Gamle Munch	5 700	0	0	0
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-615	0	-70	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-110	-110	-110	-110
Reversering av gevinstrealisering byarkivet	1 280	2 440	3 220	3 220
Styrking av Kulturskolen	5 800	5 800	5 800	5 800
Sum Andre tekniske justeringer	**13 383**	**9 458**	**10 168**	**10 238**
Nye tiltak				
Etablering av kulturskoletilbud på Haugerud-Trosterud	1 000	1 000	2 500	3 500
Sum Nye tiltak	**1 000**	**1 000**	**2 500**	**3 500**
Endringer	**14 383**	**10 458**	**12 668**	**11 010**
Ramme 2027-2030	**448 919**	**443 892**	**439 648**	**437 990**

Vedtak forrige periode

Atelierer på Veterinærhøyskolen - midlertidig

I vedtatt budsjett ble midlertidige atelierer på Veterinærhøyskolen vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Dataforvaltning og datadeling i digitalt byarkiv

I vedtatt budsjett ble dataforvaltning og datadeling i digitalt byarkiv vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Driftsfølgevirkninger Middelalderparken

I vedtatt budsjett ble driftsfølgevirkninger Middelalderparken vedtatt med en økning fra 2027 til 2028.

Effektivisering i tilskuddsforvaltning

Engangsbevilgning til effektivisering i tilskuddsforvaltning i 2026 er ikke videreført.

Generell rammeendring Kulturetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 3,1 mill. i 2027 økende til 7,5 mill. i 2030.

Gevinstrealisering ved dataforvaltning og datadeling i digitalt byarkiv

I vedtatt budsjett ble lagt gevinstrealisering ved dataforvaltning og datadeling i digitalt byarkiv. Denne er reversert i budsjett for 2027, se eget tiltak under "Andre tekniske justeringer".

Kunstnerisk utsmykning

I vedtatt budsjett ble kunstnerisk utsmykning vedtatt med en økning fra 2026 til 2027 på 0,2 mill. Deretter er det lagt inn en reduksjon på 3,1 mill. i 2028, og reduksjon på 6,1 mill. i 2029 og 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Kulturetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 2,7 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 3,1 mill. i 2027, økende til 10,2 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Midlertidig bruk av Gamle Munch

Det foreslås å sette av 5,7 mill. for å videreføre Gamle Munch som lavterskel kultur- og frivillighetshus frem til bygget er solgt. Midlene vil gå til husleie til Oslobygg. Øvrige kostnader for å holde bygget åpent i 2027 er lagt direkte til Oslobygg.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Reversering av gevinstrealisering byarkivet

Gevinstrealisering knyttet til prosjektet “Digitalt arkivdepot” er lagt på kap. 502, og foreslås reversert da gevinstene ikke hentes ut på kap. 502, men i de virksomhetene som benytter det digitale arkivet.

Styrking av Kulturskolen

Gravplassetaten har meldt at det ikke er behov for hele bevilgningen til helgegravlegging, og 5,8 mill. omprioriteres til kap. 502.

Nye tiltak

Etablering av kulturskoletilbud på Haugerud-Trosterud

Det foreslås en årlig økning til opptrapping av kulturskoletilbud på Haugerud-Trosterud, i påvente av den nye kulturstasjonen som skal bygges sammen med ny barne- og ungdomsskole. Det er lagt inn 1 mill. i 2027 og 2028, 2,5 mill. i 2029 og 3,5 mill. i 2030.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	358 277	353 384	371 025
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	197 314	168 624	190 918
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	13 365	18 902	19 734
Overføringsutgifter	17 243	-8	-530
Finansutgifter	43 773	0	0
Sum Driftsutgifter	**629 972**	**540 902**	**581 147**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-139 228	-126 655	-132 228
Refusjoner	-29 390	0	0
Overføringsinntekter	-5 500	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-43 760	0	0
Sum Driftsinntekter	**-217 878**	**-126 655**	**-132 228**
Sum	412 093	414 247	448 919

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Kulturetaten (KON)							
		Kulturetaten (KON)							
502 - Kulturetaten (KON)	106021	Hudøy, rehabilitering av bygninger	LØPENDE		4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
502 - Kulturetaten (KON)	107002	Kultureiendommer - rehabiliteringsrammer	LØPENDE		10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
502 - Kulturetaten (KON)	113044	Middelalderbeltet - utviklingsplan	LØPENDE		6 500	6 500	6 500	6 500	26 000
502 - Kulturetaten (KON)	119040	Kunstnerisk utsmykking	LØPENDE		39 700	29 700	20 800	0	90 200
502 - Kulturetaten (KON)	127010	VAV-anlegg Hudøy	2029	IA	11 000	11 000	0	0	22 000
		Sum Kulturetaten (KON)		**0**	**71 200**	**61 200**	**41 300**	**20 500**	**194 200**
		Sum Kulturetaten (KON)		**0**	**71 200**	**61 200**	**41 300**	**20 500**	**194 200**
		Sum investeringsprosjekter		0	71 200	61 200	41 300	20 500	194 200

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kapittelnavn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
502	Kulturetaten (KON)	Kompensasjon for merverdiavgift	106021	Hudøy, rehabilitering av bygninger	-800	-800	-800	-800	-3 200
502	Kulturetaten (KON)	Kompensasjon for merverdiavgift	107002	Kultureiendommer - rehabiliteringsrammer	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-8 000
502	Kulturetaten (KON)	Kompensasjon for merverdiavgift	113044	Middelalderbeltet - utviklingsplan	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300	-5 200
502	Kulturetaten (KON)	Kompensasjon for merverdiavgift	127010	VAV-anlegg Hudøy	-1 790	-1 790	0	0	-3 580
Totalsum					**-5 890**	**-5 890**	**-4 100**	**-4 100**	**-19 980**

Klimaprofil

Kulturetaten er en miljøfyrtårnsertifisert virksomhet. Alle kjøretøy under 3,5 tonn er enten nullutslippskjøretøy eller går på bærekraftig biodrivstoff. 100 % av nye kontrakter som innebærer transport har miljøkrav, og hele etatens maskinpark består av nullutslippsmaskiner eller maskiner som går på bærekraftig biodrivstoff.

Kommunes arrangementskontor er en del av Kulturetaten, og de veileder arrangører i å gjennomføre klimavennlige og bærekraftige arrangementer.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskudd over kapitlet.

Verbalvedtak

Egenbetaling for elevplasser ved Oslo kulturskole

Egenbetaling for ordinære elevplasser i Oslo kulturskole økes med 3,4 % til kr 5 020 per elev fra 01.01.2027. Byrådet gis fullmakt til å endre øvrige priser innen rammen av vedtatt budsjett. I tillegg gis byrådet fullmakt til å øke prisene for tilbud til voksne elever i Kulturskolen med inntil kr. 2 000 per semester.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Munchmuseet (KON)

Ansvarsområde

Munchmuseet forvalter den testamentariske gaven etter Edvard Munch og Rolf Stenersen, som omfatter en av verdens største kunstsamlinger fra en og samme kunstner. Samlingen inneholder blant annet nærmere 27 000 kunstverk av Edvard Munch, herunder 1 200 malerier samt tegninger, skisser, grafiske blad og skulpturer.

Etaten har ansvar for å styrke interessen for og kunnskapen om Edvard Munch og hans kunstnerskap lokalt, nasjonalt og internasjonalt gjennom bevaring, forskning og formidling. Museet skal være synlig og relevant i samfunnet og kunstlivet gjennom utstillinger basert på Munchs kunst, modernisme og samtidskunst.

Situasjonsbeskrivelse

Munchmuseet tiltrekker seg stadig et stort publikum, både blant turister og byens innbyggere. Andelen turister blant museets besøkende har økt de siste årene.

Som følge av kutt i økonomiplanen, samtidig med økt inntektskrav, har etaten startet tilpasning til rammen. I 2026 ble det gjennomført en omorganisering og bemanningsreduksjon som følge av dette.

Etaten skal i 2027 fortsette arbeidet med å tiltrekke publikum og øke museets egeninntekter. For å nå besøksmålet vil Munchmuseet fortsette med å utvikle betydelige og nyskapende utstillinger, arrangementer, forskning samt en rekke andre aktiviteter for lokalt og internasjonalt publikum. MUNCH skal være et museum for alle, og etaten vil fremover løfte et enda større mangfold av perspektiver og stemmer, med særlig vekt på unge. Museet har de siste årene utviklet omvisninger og verksteder til et attraktivt program som etterspørres av langt flere grupper, og stadig flere unge deltar her.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall unge på omvisninger og verksted (inkl. Den kulturelle skolesekken)	17 116	20 896	15 854	19 878
Antall arrangement	323	228	300	224

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.1 Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud	Ha et alderstilpasset tilbud der unge får møte og utforske kunst på egne premisser

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
	Tiltrekke nye publikumsgrupper
	Være et attraktivt museum for et ungt publikum

3. Oslo er nyskapende og attraktiv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3.2 Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer	Gjøre samlingene tilgjengelige også utenfor museet
	Tilby et mangfold av aktiviteter

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**332 976**	**332 976**	**332 976**	**332 976**
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Munchmuseet	-2 679	-5 434	-7 606	-7 606
Økte salgsinntekter	-6 100	-12 200	-18 300	-18 300
Sum Vedtak forrige periode	**-8 779**	**-17 634**	**-25 906**	**-25 906**
Vedtak forrige periode	**-8 779**	**-17 634**	**-25 906**	**-25 906**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**324 197**	**315 342**	**307 070**	**307 070**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**14 468**	**14 468**	**14 468**	**14 468**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**14 468**	**14 468**	**14 468**	**14 468**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Munchmuseet	0	0	0	-1 970
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-1 970**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	1 650	1 650	1 650	1 650
Felles regnskapstjeneste	-1 080	-1 080	-1 080	-1 080
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-963	-12	-105	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**-463**	**488**	**395**	**500**
Endringer	**-463**	**488**	**395**	**-1 470**
Ramme 2027-2030	**338 202**	**330 298**	**321 933**	**320 068**

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Munchmuseet

Tidligere vedtatt rammekutt på 2,7 mill. i 2027, økende til 7,6 mill. i 2030.

Økte salgsinntekter

I vedtatt budsjett ble salgsinntekter vedtatt med en økning fra 2026 til 2027 og videre utover i økonomiplanperioden.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Munchmuseet

Det er innarbeidet rammereduksjon på 2 mill. i 2030. Samlet er det innarbeidet rammereduksjon på 2,7 mill. i 2027 økende til 9,6 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	238 798	181 053	190 872

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	180 901	200 593	204 509
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	104 551	117 074	122 226
Overføringsutgifter	158	0	0
Finansutgifter	17 250	0	0
Sum Driftsutgifter	**541 659**	**498 720**	**517 607**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-159 152	-163 900	-177 480
Refusjoner	-6 091	-1 844	-1 925
Overføringsinntekter	-2 934	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-17 250	0	0
Sum Driftsinntekter	**-185 427**	**-165 744**	**-179 405**
Sum	356 232	332 976	338 202

Klimaprofil

Munchmuseet har ingen klimagassutslipp av betydning.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskudd over kapitlet.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Deichman bibliotek (KON)

Ansvarsområde

Deichman bibliotek er Oslo kommunes folkebibliotek, og landets største kulturinstitusjon.

Deichman består av et hovedbibliotek, lokalbibliotek, 3 kombinasjonsbibliotek (i tilknytning til skoler), og to egne bibliotek for barn og ungdom - Deichman Biblo Tøyen og Deichman Biblo Holmlia. Deichman driver også spesialavdelingene Oslo fengsel og Deichman Bredtveit som er statlig finansiert. I tillegg leveres bibliotektjenester til skoler og barnehager.

Bibliotek er gratis, og gir lik tilgang til bibliotekets formidling av opplysning, kunnskap og kulturopplevelser. Det er en viktig møteplass for ulike mennesker. Bibliotek bidrar til å bygge demokrati gjennom å være en arena for offentlig samtale og debatt.

Situasjonsbeskrivelse

Deichman bibliotek satte ny besøksrekord i 2025 med 5,9 mill. besøkende, og økt antall nye registrert lånere og utlån. Det forventes at utlånet fortsatt vil øke i 2027, mens besøket vil gå noe ned.

I Strategi for bibliotek i Oslo kommune 2025-2028 er det et særlig fokus på barn og unge, og på viktigheten av lesing og leselyst. Tidlig innsats for barn og foreldre skal bidra til dette. Bibliotek er særlig viktig for å gi meningsfulle tilbud i levekårsutsatte bydeler. Byrådet vil øke satsingen på skolebibliotek gjennom et styrket samarbeid mellom Deichman og Osloskolen for et likeverdig folke- og skolebibliotek.

I 2027 etableres et nytt bibliotektilbud i Hovinområdet. Byrådet ønsker “sommerbibliotek” fra 2027 plassert i byen etter konkrete vurderinger av områder.

Det legges vekt på at Deichman ut fra sin viktige rolle i demokratibygging skal legge til rette for frie ytringer, deltakelse, tilhørighet og politisk engasjement, særlig hos unge. Bibliotekene er en viktig møteplass for nærmiljøet, og må i enda større grad sette i gang og tilrettelegge for aktiv samhandling med lokale aktører.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall barnehagebesøk	567	740	665	766
Antall klassebesøk	1 562	1 672	1 599	1 436
Andre arrangement barn og unge	4 851	4 538	5 526	6 625
Antall barn som omfattes av Lesefrø	8 407	9 407	12 123	16 196
Antall besøk per innbygger	6,5	7,6	8,1	8,1

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.1 Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud	Deichman tilbyr oppdatert boksamling på de språkene som snakkes i Oslo

3. Oslo er nyskapende og attraktiv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3.2 Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer	Deichman tilbyr et rikt og variert arrangementstilbud til lånere i alle aldre
	Deichman tilbyr trygge og attraktive rom

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**517 133**	**517 133**	**517 133**	**517 133**
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Deichman bibliotek	-1 656	-3 522	-5 864	-5 864
Sum Vedtak forrige periode	**-1 656**	**-3 522**	**-5 864**	**-5 864**
Vedtak forrige periode	**-1 656**	**-3 522**	**-5 864**	**-5 864**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**515 477**	**513 611**	**511 269**	**511 269**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**22 725**	**22 725**	**22 725**	**22 725**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**22 725**	**22 725**	**22 725**	**22 725**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Deichman bibliotek	0	0	0	-2 229
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-2 229**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	2 082	2 082	2 082	2 082
Felles regnskapstjeneste	-895	-895	-895	-895
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-2 002	-12	-327	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**-885**	**1 105**	**790**	**1 117**
Nye tiltak				
Bibliotek Hovinområdet	8 000	16 000	16 000	16 000
Sommerbibliotek	3 500	3 500	3 500	3 500
Sum Nye tiltak	**11 500**	**19 500**	**19 500**	**19 500**
Endringer	**10 615**	**20 605**	**20 290**	**18 388**
Ramme 2027-2030	**548 817**	**556 941**	**554 284**	**552 382**

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Deichman bibliotek

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 1,7 mill. i 2027 økende til 5,9 mill. i 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Deichman bibliotek

Det er innarbeidet rammereduksjon på 2,2 mill. i 2030. Samlet er det innarbeidet rammereduksjon på 1,7 mill. i 2027 økende til 8,1 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Bibliotek Hovinområdet

Det foreslås 8 mill. i 2027 og 16 mill. årlig videre i økonomiplanperioden til etablering av bibliotektilbud i Hovinområdet.

Sommerbibliotek

Det foreslås 3,5 mill. årlig fra 2027 til etablering av sommerbibliotek.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	293 059	279 039	293 442
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	164 474	151 318	164 781
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	118 214	124 855	130 349
Overføringsutgifter	25 776	0	0
Finansutgifter	11 620	0	0
Sum Driftsutgifter	**613 143**	**555 212**	**588 572**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-46 833	-38 079	-39 755
Refusjoner	-41 045	0	0
Overføringsinntekter	-6 575	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-11 620	0	0
Sum Driftsinntekter	**-106 074**	**-38 079**	**-39 755**
Sum	507 069	517 133	548 817

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Deichman bibliotek (KON)							
		Deichman bibliotek (KON)							
505 - Deichman bibliotek (KON)	127011	Bibliotek Hovinområdet	2028	IA	21 000	0	0	0	21 000
		Sum Deichman bibliotek (KON)		**0**	**21 000**	**0**	**0**	**0**	**21 000**
		Sum Deichman bibliotek (KON)		**0**	**21 000**	**0**	**0**	**0**	**21 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	21 000	0	0	0	21 000

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Idrett (KON)

Ansvarsområde

Bymiljøetaten har ansvar for å planlegge, utvikle og drifte kommunens idrettsanlegg. Dette innebærer ansvar for å bygge og forvalte markanlegg (f.eks. kunstgressbaner), anlegg for vinteridrett, mindre bygg som klubbhus og garderobeanlegg samt mindre nærmiljøanlegg til egenorganisert aktivitet. I tillegg har etaten driftsansvaret for idretts- og badeanlegg som forvaltes av Oslobygg KF.

Bymiljøetaten samarbeider med idretten om å legge til rette for at folk i alle aldre får utøve idrett og fysisk aktivitet. Etaten forvalter tilskudd på idrettsområdet, herunder tilskudd til Oslo idrettskrets, tilskudd til bygging og rehabilitering av private idrettsanlegg, og tilskudd til store og små idrettsarrangementer og -tiltak.

Situasjonsbeskrivelse

Oslo har et stort mangfold av idrettsanlegg og mange som deltar i idrett og egenorganisert aktivitet. Samtidig er det stort press på kommunens idrettsflater, og behov for flere anlegg og bedre utnyttelse av de vi har. I 2027 prioriterer byrådet å utrede løsninger for badekapasiteten vest i byen, en stor satsing på undervarmeanlegg på kunstgressbaner og investeringstilskudd til KFUM arena. I tillegg foreslås det midler til å leie ytterligere lokaler for kampsport på Stovner. Gjennom kommunens styrkede satsing på idrett de siste årene har idrettsområdet i Oslo fått et løft. Et stort antall kunstgressbaner har blitt rehabilitert, og satsingen videreføres i 2027.

Budsjettkapitlets utgifter består i første rekke av drifts- og energiutgifter knyttet til idrettsanleggene etaten drifter og forvalter, samt husleie og FDV-kostnader for anleggene som forvaltes av Oslobygg og private aktører. I tillegg kommer tilskudd til idretten. En liten del av budsjettet gir rom for variable kostnader som nødvendig vedlikehold.

Følgende idrettsanlegg er ventet å bli ferdigstilt i 2027:

41. Kampen skole 7er og 5er kunstgressbane
42. 18 kunstgressbaner rehabiliteres
43. 5 undervarmeanlegg på kunstgressbaner

Følgende idrettsanlegg vil være under bygging i 2027:

22. Bjørvika flerbrukshall
23. Økern Torgvei flerbrukshall
24. Diakonhjemmet flerbrukshall (offentlig-privat samarbeid)
25. Rehabilitering av Frognerbadet

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.1 Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud	Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet
	Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet
	Sikre gode rammevilkår for Osloidretten
	Øke kapasiteten på prioriterte idrettsanlegg

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5.1 Oslo forvalter og aktiviserer bygg og anlegg effektivt og bærekraftig	Fase ut bruk av plastholdig løst innfyll i kunstgressbaner

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**1 274 024**	**1 274 024**	**1 274 024**	**1 274 024**
Vedtak forrige periode				
Besparelse på driftsmidler til Frognerbadet	8 200	8 200	8 200	8 200
Drift av kunstgressbaner med organisk innfyll	1 800	2 600	2 600	2 600
Driftsfølgevirkninger for nye Oslobygg-anlegg	500	500	500	500
Driftsmidler til nye idrettsanlegg	-4 530	-4 530	-4 530	-4 530
Driftstilskudd til Nordstrandhallen	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Nordtvet bad driftes av idretten	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Norway Cup	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Rammereduksjon Idrett	-944	-6 779	-11 468	-11 468
Tilskudd Champions League	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Tilskudd varmesentral Myrerfeltet	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200
Utredningsmidler til ny flerbrukshall/idrettsanlegg på Ekeberg	-6 000	-17 000	-17 000	-17 000
Utredningsmidler til nye idrettsanlegg	-3 100	-3 100	-3 100	-3 100
Videre drift av Økern bad	0	-6 500	-6 500	-6 500
Økt husleie HAV for Skur 13	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Økt husleie på Vulkanhallen og Furuset idrettshall	1 300	1 300	1 300	1 300
Sum Vedtak forrige periode	**-14 574**	**-37 109**	**-41 798**	**-41 798**
Vedtak forrige periode	**-14 574**	**-37 109**	**-41 798**	**-41 798**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**1 259 450**	**1 236 915**	**1 232 226**	**1 232 226**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**55 483**	**55 483**	**55 483**	**55 483**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**55 483**	**55 483**	**55 483**	**55 483**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Idrett	0	0	0	-4 677
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-4 677**

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Andre tekniske justeringer				
Driftsfølgevirkninger anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet	600	600	600	600
Driftsfølgevirkninger Furuset idrettspark undervarmeanlegg	1 300	1 300	1 300	1 300
Driftsmidler midlertidig aktivitetsanlegg på Løren	200	200	200	200
Driftsmidler og husleie for Økern flerbrukshall	9 100	15 200	15 200	15 200
Driftsmidler undervarmeanlegg på Årvoll	1 300	1 300	1 300	1 300
Endring pensjon OPF	995	995	995	995
Reduksjon husleieavsetning idrett	-11 200	-17 300	-17 300	-17 300
Teknisk justering - Dobbeltbevilgning av driftsmidler for lokaler til Stovner bokseklubb	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Teknisk justering - Redusert inntektskrav fra UDE	8 900	8 900	8 900	8 900
Økt festeavgift Marienlyst flerbrukshall	2 500	2 500	2 500	2 500
Sum Andre tekniske justeringer	**12 595**	**12 595**	**12 595**	**12 595**
Nye tiltak				
Driftsmidler undervarme kunstgressbaner	0	3 000	3 000	3 000
Kampsportsatsing Stovner – Ungt utenforskap	3 000	3 000	3 000	3 000
Tilskudd til KFUM Arena	10 000	10 000	0	0
Utredning midlertidig bad i vest	3 500	0	0	0
Sum Nye tiltak	**16 500**	**16 000**	**6 000**	**6 000**
Endringer	**29 095**	**28 595**	**18 595**	**13 918**
Ramme 2027-2030	**1 344 028**	**1 320 993**	**1 306 304**	**1 301 627**

Vedtak forrige periode

Besparelse på driftsmidler til Frognerbadet

I vedtatt budsjett ble driftsmidler til Frognerbadet vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Drift av kunstgressbaner med organisk innfyll

I vedtatt budsjett ble drift av kunstgressbaner med organisk innfyll vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Driftsfølgevirkninger for nye Oslobygg-anlegg

I vedtatt budsjett ble driftsfølgevirkninger for nye Oslobygg-anlegg vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Driftsmidler til nye idrettsanlegg

I vedtatt budsjett ble driftsmidler til nye idrettsanlegg vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Driftstilskudd til Nordstrandhallen

Engangsbevilgning til økt driftstilskudd til Nordstrandhallen i år 2026 er ikke videreført.

Nordtvet bad driftes av idretten

I vedtatt budsjett ble drift av Nordtvet bad vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Norway Cup

Engangsbevilgning til Norway Cup i 2026 er ikke videreført.

Rammereduksjon Idrett

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,9 mill. i 2027 økende til 11,5 mill. i 2030.

Tilskudd Champions League

Engangsbevilgning til Champions League-finale i 2026 er ikke videreført.

Tilskudd varmesentral Myrerfeltet

Engangsbevilgning til tilskudd varmesentral Myrerfeltet i 2026 er ikke videreført.

Utredningsmidler til ny flerbrukshall/idrettsanlegg på Ekeberg

I vedtatt budsjett ble utredningsmidler til ny flerbrukshall/idrettsanlegg på Ekeberg vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Utredningsmidler til nye idrettsanlegg

I vedtatt budsjett ble utredningsmidler til nye idrettsanlegg vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Videre drift av Økern bad

I vedtatt budsjett ble videre drift av Økern bad vedtatt med en reduksjon fra 2027 til 2028.

Økt husleie HAV for Skur 13

I vedtatt budsjett ble økt husleie for Skur 13 vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Økt husleie på Vulkanhallen og Furuset idrettshall

I vedtatt budsjett ble husleie på Vulkanhallen og Furuset idrettshall vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Idrett

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 4,7 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,9 mill. i 2027, økende til 16,1 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Driftsfølgevirkninger anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet

Det foreslås 0,6 mill. årlig til drift av nye anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet, som etableres i forbindelse med rehabilitering av kunstgressbaner.

Driftsfølgevirkninger Furuset idrettspark undervarmeanlegg

Det foreslås 1,3 mill. årlig i driftsmidler til undervarme på kunstgressbanen i Furuset idrettspark.

Driftsmidler midlertidig aktivitetsanlegg på Løren

Det foreslås 0,2 mill. årlig til drift av aktivitetsanlegg på Løren/Økern.

Driftsmidler og husleie for Økern flerbrukshall

Det foreslås 9,1 mill. i 2027 og 15,2 mill. årlig fra 2028, til husleie- og driftsmidler for Økern flerbrukshall.

Driftsmidler undervarmeanlegg på Årvoll

Det foreslås 1,3 mill. årlig til drift av undervarmeanlegget på Årvoll.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Reduksjon husleieavsetning idrett

Det foreslås å hente midler til driftsfølgevirkninger for nye idrettsanlegg fra kap. 548.

Teknisk justering - Dobbeltbevilgning av driftsmidler for lokaler til Stovner bokseklubb

Det foreslås å trekke inn 1,1 mill. årlig, som følge en av dobbeltbevilgning til formålet.

Teknisk justering - Redusert inntektskrav fra UDE

Det foreslås å fjerne BYMs inntektskrav for UDEs bruk av kommunens idrettshaller.

Økt festeavgift Marienlyst flerbrukshall

Det foreslås 2,5 mill. til å dekke økt festeavgift for Marienlyst flerbrukshall.

Nye tiltak

Driftsmidler undervarme kunstgressbaner

Det foreslås 3 mill. årlig til drift av nye undervarmeanlegg fra 2028.

Kampsportsatsing Stovner – Ungt utenforskap

Det foreslås 3 mill. årlig for å legge til rette for utvidede kampsportlokaler ved Idrettens hus Nordbyen.

Tilskudd til KFUM Arena

Det foreslås 25 mill. i 2027 og 25 mill. i 2028 til investeringstilskudd til KFUM arena.

Utredning midlertidig bad i vest

Det foreslås 3,5 mill. til utredning av midlertidig badekapasitet i vest.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	141 822	126 102	132 446
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	299 396	781 055	816 573
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	560 606	308 323	321 889
Overføringsutgifter	178 918	207 934	219 880
Finansutgifter	66 879	0	0
Sum Driftsutgifter	**1 247 621**	**1 423 414**	**1 490 788**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-117 180	-92 741	-87 619
Refusjoner	-39 633	-56 649	-59 141
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-48 553	0	0
Sum Driftsinntekter	**-205 367**	**-149 390**	**-146 760**
Sum	1 042 254	1 274 024	1 344 028

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Idrett (KON)							
		Idrett (KON)							
545 - Idrett (KON)	117023	Maskiner/biler/utstyr til idrettsanlegg	LØPENDE		2 000	2 000	2 000	4 500	10 500
545 - Idrett (KON)	117024	Rehabilitering av idrettsanlegg	LØPENDE		5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
545 - Idrett (KON)	120013	Rehabilitering av kunstgressbaner	LØPENDE		260 200	77 800	78 800	0	416 800
545 - Idrett (KON)	125014	Kampen skoleidrettsplass	2028	IA	22 300	0	0	0	22 300
		Sum Idrett (KON)		**500**	**289 500**	**84 800**	**85 800**	**9 500**	**469 600**
		Sum Idrett (KON)		**500**	**289 500**	**84 800**	**85 800**	**9 500**	**469 600**
		Sum investeringsprosjekter		500	289 500	84 800	85 800	9 500	469 600

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
545	Idrett (KON)	Kompensasjon for merverdiavgift	117023	Maskiner/biler/utstyr til idrettsanlegg	-400	-400	-400	-400	-1 600
545	Idrett (KON)	Kompensasjon for merverdiavgift	117024	Rehabilitering av idrettsanlegg	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-4 000
545	Idrett (KON)	Kompensasjon for merverdiavgift	120013	Rehabilitering av kunstgressbaner	-48 703	-15 560	-15 760	0	-80 023
545	Idrett (KON)	Kompensasjon for merverdiavgift	125014	Kampen skoleidrettsplass	-4 460	0	0	0	-4 460
Totalsum					**-54 563**	**-16 960**	**-17 160**	**-1 400**	**-90 083**

Klimaprofil

Bymiljøetaten benytter nullutslippsalternativer og biodrivstoff på egne maskiner/kjøretøy der dette er mulig, og det stilles krav til entreprenørene om bruk av nullutslippsteknologi eller biodrivstoff.

Ved rehabilitering av kunstgressbaner vil alternativer uten plastholdig fyllmateriale i hovedsak benyttes. Ved rehabilitering av idrettsanlegg utføres tiltak som gjør byggene mer klimaeffektive.

Lokal overvannshåndtering på idrettsanlegg kan fordrøye overvann og dermed bidra til å redusere oversvømmelser.

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
545	OIK - Rammetilskudd	61 500	10 300	10 300	82 100
545	OIK - Særskilte tiltak	6000			6000
545	OIK - Inkludering i idrettslag		2 400	2 400	4 800
545	OIK - Idrett og utfordring		1 800	1 800	3 600
545	OIK - Seniorprosjektet	3 050	3 150	3 150	9 350
545	Aktivitetsstøtte idrettslag		37000	37000	74000
545	Støtte til paraidrett		2 000	2 000	4 000
545	Støtte til anleggs- og lokalleie idrettslag		3 000	3 000	6 000
545	Driftstøtte private idrettsanlegg		13 000	13 000	26 000
545	Tilskudd til private idrettsanlegg		15000	7750	22750
545	Tilskudd til KFUM arena*			25 000	25 000
545	Tilskudd til idrettstiltak	10560	11500	9000	31060
545	Tilskudd til ferieaktiviteter	3 000	5 000	5 000	13 000
545	Tilskudd til nabolagsklubber	10 000	10 000	10 000	30 000

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 - Sak 1/2027
545	Driftstilskudd rideanlegg	500			500
545	Styrking av utvalgte idrettslag		5000	5000	10000
545	Tilskudd til Big-Air Wyller	2 000	2 000	2 000	6 000
545	Tilskudd til Nordstrandhallen	1 850	1 850	1 850	5 550
545	Tilskudd til Bogstad Vinterparadis	2 300	2 300	3 300	7 900
545	Tilskudd til Furuset IL (leie treningstid)	2100	2100	2100	6300
545	Tilskudd til Norway Cup			2 500	2 500
545	Tilskudd til VM Skiskyting		3000		3000
545	Tilskudd til Champions League-finale i Oslo		2 000		2 000
Sum		**102 860**	**132 400**	**146 150**	**381 410**

*Det ligger også inne 25 mill. til formålet i 2028 i økonomiplanen.

I forbindelse med bystyrets budsjettvedtak for 2026 ble følgende verbalvedtak vedtatt:

S132 Fullføre gjennomgangen av nabolagsklubbordningen
Bystyret ber byrådet fullføre gjennomgangen av nabolagsklubbordningen, og i forbindelse med sak 1 2027 vurdere hvorvidt tilskuddet til ordningen skal videreføres eller om midlene i stedet skal tilføres idrettslag på en annen måte.

Byrådet har vurdert at ordningen bør videreføres for 2027. Byrådet vil i 2027 vurdere hvordan midlene skal fordeles, og hvilke kriterier som skal gjelde, basert på erfaringene fra 2025 og 2026.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Avsetning til husleier idrettsprosjekter (KON)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**26 370**	**26 370**	**26 370**	**26 370**
Vedtak forrige periode				
Avsetning til drift av nye idrettsanlegg	3 230	3 230	23 330	23 330
Driftsfølgevirkninger for nye Oslobygg-anlegg	-500	-500	-500	-500
Frognerbadet etter rehabilitering	22 200	22 200	22 200	22 200
Videre drift av Økern bad	0	6 500	6 500	6 500
Økt husleie HAV for Skur 13	1 100	1 100	1 100	1 100
Sum Vedtak forrige periode	**26 030**	**32 530**	**52 630**	**52 630**
Vedtak forrige periode	**26 030**	**32 530**	**52 630**	**52 630**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**52 400**	**58 900**	**79 000**	**79 000**
Andre tekniske justeringer				
Redusert avsetningsbehov kap. 548	-52 400	-24 000	-37 600	-14 100
Sum Andre tekniske justeringer	**-52 400**	**-24 000**	**-37 600**	**-14 100**
Endringer	**-52 400**	**-24 000**	**-37 600**	**-14 100**
Ramme 2027-2030	**0**	**34 900**	**41 400**	**64 900**

Vedtak forrige periode

Avsetning til drift av nye idrettsanlegg

I vedtatt budsjett ble avsetning til drift av nye idrettsanlegg vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Driftsfølgevirkninger for nye Oslobygg-anlegg

I vedtatt budsjett ble driftsfølgevirkninger for nye Oslobygg-anlegg vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Frognerbadet etter rehabilitering

I vedtatt budsjett ble driftsfølgevirkninger for Frognerbadet etter rehabilitering vedtatt med en økning fra 2026 til 2027.

Videre drift av Økern bad

I vedtatt budsjett ble videre drift av Økern bad vedtatt med en reduksjon fra 2027 til 2028.

Økt husleie HAV for Skur 13

I vedtatt budsjett ble økt husleie for Skur 13 vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Andre tekniske justeringer

Redusert avsetningsbehov kap. 548

Som følge av endret periodisering, foreslås det å redusere avsetningsbehovet på kap. 548 med 52,4 mill i 2027, 24 mill. i 2028, 37,6 mill. i 2029 og 14,1 mill. i 2030.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	50 000	-0
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	-23 630	0
Sum Driftsutgifter	**0**	**26 370**	**-0**
Sum	0	26 370	-0

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Tilskudd til Den norske kirke (KON)

Ansvarsområde

Oslo kommune utbetaler tilskudd til Den norske kirke iht. trossamfunnsloven § 14, annet ledd. Tilskuddet skal finansiere utgifter til blant annet bygging, drift og vedlikehold av kirker, og fellesrådets og menighetsrådenes administrasjon.

Overføring av tilskuddet til Den norske kirke administreres av Gravplassetaten.

Situasjonsbeskrivelse

Ved inngangen til 2026 hadde Den norske kirke 296 823 medlemmer i Oslo. Dette tilsvarer i underkant av 41 % av Oslos befolkning.

Kirkelig fellesråd i Oslo (KfiO) ivaretar administrative og økonomiske oppgaver på vegne av menighetene i Oslo, og har ansvar for bygging, drift og vedlikehold av totalt 63 kirker og kapell.

Oslo skal være en livssynsåpen by, noe som stadfestes i strategien *Den livssynsåpne byen - Oslo kommunes strategi for tros- og livssynspolitikk*, vedtatt av bystyret høsten 2024. Kirkene i Oslo er åpne for alle, kirkebyggene er viktig for manges trosutøvelse, og er samtidig en sentral del av vår kulturarv. De er et naturlig samlingspunkt i lokalmiljøet, og brukes også til kulturarrangement og andre aktiviteter.

KfiO viser til et stort vedlikeholdsetterslep i kirkene. Prioritering og valg av rehabiliteringsprosjekter foretas av Kirkelig fellesråd etter føringer gitt i bystyrets vedtak om budsjettramme for kirkeinvesteringer. En del av bygningsmassen som fellesrådet har ansvaret for, er gravkapell.

Byrådet foreslår å øke den årlige bevilgningen med 10 mill. slik at KfiO får 50 mill. i årlig til rehabilitering av kirker etter deres egen prioritering. Byrådet forutsetter imidlertid at økningen gjør at merforbruket knyttet til Trefoldighetskirken kan håndteres. Inkludert mva-refusjon, blir bevilgningen på 62,5 mill. årlig. Midlene er ført på investeringsbudsjettet.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**187 958**	**187 958**	**187 958**	**187 958**
Vedtak forrige periode				
Den Norske Kirke - styrking av diakontjenesten	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Rammereduksjon Tilskudd til Den norske kirke	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Vedtak forrige periode	**-3 000**	**-3 000**	**-3 000**	**-3 000**
Vedtak forrige periode	**-3 000**	**-3 000**	**-3 000**	**-3 000**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**184 958**	**184 958**	**184 958**	**184 958**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**8 212**	**8 212**	**8 212**	**8 212**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**8 212**	**8 212**	**8 212**	**8 212**
Ramme 2027-2030	**193 170**	**193 170**	**193 170**	**193 170**

Vedtak forrige periode

Den Norske Kirke - styrking av diakontjenesten

Engangsbevilging til styrking av diakontjenesten i 2026 er ikke videreført.

Rammereduksjon Tilskudd til Den norske kirke

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 1 mill. årlig.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Overføringsutgifter	179 876	187 958	193 170
Sum Driftsutgifter	**179 876**	**187 958**	**193 170**
Sum	179 876	187 958	193 170

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Tilskudd til Den norske kirke (KON)							
		Tilskudd til Den norske kirke (KON)							
581 - Tilskudd til Den norske kirke (KON)	110005	Rehabilitering kirker	LØPENDE		50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
		Sum Tilskudd til Den norske kirke (KON)		**0**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**200 000**
		Sum Tilskudd til Den norske kirke (KON)		**0**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**200 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2025	Vedtak 2026	Byrådets forslag Sak 1/2027	Sum 2025 -Sak 1/2027
581	Den norske kirke, driftstilskudd (iht. trossamfunnsloven)	168 176	173 888	180 670	522 734
581	Den norske kirke, tilskudd til løpende vedlikehold (iht. trossamfunnsloven	11 700	12 000	12 500	36 200
Sum		**179 876**	**185 888**	**193 170**	**558 934**

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Gravplassetaten (KON)

Ansvarsområde

Gravplassetaten forvalter gravplassmyndighetsansvaret for Oslo kommune. Arbeidet omfatter gravferdsforvaltning, gravplassdrift, kremasjonsvirksomhet, publikumsrettede tjenester, og forvaltning av bygg, anlegg og uteområder. Der Kirkelig fellesråd i Oslo (KfiO) er grunneier, drifter etaten gravplassene iht. avtale mellom KfiO og Oslo kommune.

Gravplassetaten skal gravlegge byens innbyggere med verdighet og respekt for den enkeltes tro eller livssyn.

Situasjonsbeskrivelse

Gravferdsdriften i Oslo omfatter 20 gravplasser og Alfaset krematorium. Krist kirkegård er ikke i ordinær bruk, men driftes av etaten. Gravplassetaten tar hånd om krigsgravene etter avtale med krigsgravtjenesten i Kultur- og likestillingsdepartementet.

Gravplasskapasiteten er totalt sett god men ujevnt fordelt, og etaten fortsetter arbeidet med å utvide kapasitet og tilbud flere steder i byen.

Alle kremasjoner i Oslo foregår i Alfaset krematorium, og er avgiftsfri for Osloborgere. Krematoriet bistår med kremasjon for andre kommuner ved behov, og det arbeides med langsiktige avtaler.

Gravplassetaten har ansvaret for en bygningsmasse og bygningsintegrert kunst med omfattende vedlikeholdsetterslep. Gjennom økte investeringsmidler sikrer byrådet i 2027 videreføring av arbeidet med kartlegging og vedlikehold for å sikre at bygningene, seremonirommene og kunsten blir ivaretatt på best mulig måte.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall kommunalt besørgede begravelser	114	107	111	139
Antall retningsbestemte graver (ny i 2025)	0	0	0	195
Antall seremonier i kommunens lokaler (ny i 2025)	0	0	0	1 505
Reduksjon av vannforbruk på gravplassene (ny i 2025)	0	0	0	110 000
Antall kremasjoner på Alfaset krematorium	3 643	4 214	4 542	4 712
Antall graver med sommerstell	41 940	42 681	41 882	40 300
Antall graver med høstpynt	38 296	39 485	38 725	37 190
Antall nedsatte kister	747	734	695	714
Antall nedsatte urner	2 612	2 994	3 075	2 979

Tiltak

3. Oslo er nyskapende og attraktiv	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
3.2 Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer	Gjøre kultur og historie tilgjengelig for Oslos befolkning gjennom aktiv formidling
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
4.1 Oslo er en livssynsåpen by	Ha dialog med innbyggergrupper og relevante samfunnsaktører
	Tilrettelegge for utvikling av ulike gravformer og seremonier
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
5.1 Oslo forvalter og aktiviserer bygg og anlegg effektivt og bærekraftig	Sørge for optimal bruk av gravplassareal og -kapasitet
	Øke gjenbruk av gravminner

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**84 711**	**84 711**	**84 711**	**84 711**
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Gravplassetaten	-225	-1 427	-2 465	-2 465
Økt kapasitetsutnyttelse på Alfaset krematorium	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Sum Vedtak forrige periode	**-4 725**	**-5 927**	**-6 965**	**-6 965**
Vedtak forrige periode	**-4 725**	**-5 927**	**-6 965**	**-6 965**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**79 986**	**78 784**	**77 746**	**77 746**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**3 096**	**3 096**	**3 096**	**3 096**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**3 096**	**3 096**	**3 096**	**3 096**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Gravplassetaten	0	0	0	-915
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-915**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	1 014	1 014	1 014	1 014
Felles regnskapstjeneste	-905	-905	-905	-905
Inndragning av midler fra helgegravlegging	-5 800	-5 800	-5 800	-5 800
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-150	0	-91	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**-5 911**	**-5 761**	**-5 852**	**-5 761**
Endringer	**-5 911**	**-5 761**	**-5 852**	**-6 676**
Ramme 2027-2030	**77 171**	**76 119**	**74 990**	**74 166**

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Gravplassetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. i 2027, økende til 2,5 mill. i 2030.

Økt kapasitetsutnyttelse på Alfaset krematorium

I vedtatt budsjett ble økt kapasitetsutnyttelse på krematoriet vedtatt med en reduksjon fra 2026 til 2027.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Gravplassetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,9 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,2 mill. i 2027, økende til 3,4 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Inndragning av midler fra helgegravlegging

Gravplassetaten har meldt at det ikke er behov for hele bevilgningen til helgegravlegging, og 5,8 mill. omprioriteres til kap. 502.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	149 291	142 917	149 993
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	57 086	37 808	27 417
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	0
Overføringsutgifter	7 810	10 346	10 801
Finansutgifter	11 273	0	0
Sum Driftsutgifter	**225 460**	**191 071**	**188 211**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-116 171	-95 580	-99 786
Refusjoner	-15 378	-10 298	-10 751
Overføringsinntekter	-882	-482	-503
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-8 817	0	0
Sum Driftsinntekter	**-141 248**	**-106 360**	**-111 040**
Sum	84 212	84 711	77 171

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Gravplassetaten (KON)							
		Gravplassetaten (KON)							
590 - Gravplassetaten (KON)	106028	Tiltak for økt gravplasskapasitet	LØPENDE		3 500	3 500	3 500	3 500	14 000
590 - Gravplassetaten (KON)	127012	Akutt tiltak for bevaring av kunst kapeller og gravplasser	2028	IA	6 000	0	0	0	6 000
		Sum Gravplassetaten (KON)		**0**	**9 500**	**3 500**	**3 500**	**3 500**	**20 000**
		Sum Gravplassetaten (KON)		**0**	**9 500**	**3 500**	**3 500**	**3 500**	**20 000**
		Sum investeringsprosjekter		0	9 500	3 500	3 500	3 500	20 000

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
590	Gravplassetaten (KON)	Kompensasjon for merverdiavgift	106028	Tiltak for økt gravplasskapasitet	-700	-700	-700	-700	-2 800
590	Gravplassetaten (KON)	Kompensasjon for merverdiavgift	127012	Akutt tiltak for bevaring av kunst kapeller og gravplasser	-1 200	0	0	0	-1 200
Totalsum					**-1 900**	**-700**	**-700**	**-700**	**-4 000**

Klimaprofil

Oslos gravplasser er en vesentlig del av byens grøntstruktur med viktige funksjoner for klima og miljø, eksempelvis for overvannshåndtering.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Administrasjonsgebyr for kommunale gravferder
Sats for administrasjonsgebyr for kommunale gravferder (gravferder uten pårørende) økes med 3,4 % til kr. 2 403 fra 01.01.2027.

Leiepris for utenbys brukere for kapell og seremonirom
For utleie av kapell og seremonirom for utenbys brukere økes leieprisen med 3,4 % til kr. 3 605 fra 01.01.2027.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Byrådslederens kontor (BLK)

Sektoransvar

BLK har et overordnet ansvar for utvikling av kommunens politiske og administrative styringssystem, virksomhetsstyring og ledelses- og kompetanseutvikling. BLK har en særlig rolle knyttet til å samordne byrådets arbeid og aktiviteter. Andre strategiske ansvarsområder er samfunnssikkerhet og beredskap og overordnet kommunikasjonsansvar. Innsyn og offentlighet, internrevisjon, og støtte i topplederrekruttering. Koordinering og utvikling av kommunens deltakelse i internasjonalt og regionalt samarbeid ligger også til BLK.

Hovedtall på sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype	Dok 3/2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Driftsutgifter	903,1	954,5	937,3	932,4	928,1
Driftsinntekter	-65,4	-69,8	-68,3	-68,0	-68,3
Totalsum	**837,7**	**884,7**	**869,0**	**864,4**	**859,9**

Byrådets ambisjon for sektoren

I Oslo skal alle ha like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv. BLK er en aktiv pådriver for at innbyggerne mottar gode og sammenhengende tjenester. BLK sørger for effektiv styring og ledelse i kommunen gjennom å legge til rette for at innbyggere og næringsliv medvirker i prosesser og beslutninger som angår dem.

BLK legger til rette for at kommunen kommuniserer åpent, tydelig og inkluderende i de kanalene som egner seg.

BLK legger til rette for at kommunens klima- og naturmål følges opp på tvers av sektorer og prioriterer samarbeid regionalt og internasjonalt der erfaringene kan gi dokumenterte gevinster.

Oslo skal være en trygg, åpen og inkluderende by. BLK har det overordnede ansvaret for at kommunen jobber systematisk med samfunnssikkerhet, og har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte.

Oslo kommune er opptatt av å være nyskapende og et attraktivt sted å bo og besøke. BLK samarbeider regionalt og internasjonalt for å legge til rette for innovasjon, bærekraftig utvikling og vekst i Oslo.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1 Innbyggerne mottar godt koordinerte og treffsikre tjenester				
		Ledere styrer og leder virksomhetene godt, slik at ressursene brukes effektivt i utviklingen av innbyggerrettede tjenester.	0	0	0
		Kommunen skal benytte et klart og inkluderende språk. Informasjon er tilgjengelig via kommunens nettsted, nyhetsbrev, sosiale medier og i media.			
2. Oslo er grønn og levende	2 Innsatsen for å nå klima- og naturmål er godt koordinert	2.1.1 Bidra inn i tverrsektoriell ressursgruppe for naturfarer ledet av BYU.	0	0	Beskrives
		2.1.2 Bidra inn i relevante aktiviteter knyttet til Handlingsplan for overvannshåndtering i Oslo kommune.	0	0	Beskrives
		2.1.3 Direkte utslipp: Andel nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles standard miljøkrav til transport, jf. byrådssak 1004/25.	0,0 %	0,0 %	100,0 %
		Klima- og naturmål står på agendaen i beslutningsprosesser.			
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3 Oslo lykkes med innovasjon, bærekraftig utvikling og vekst gjennom regionalt og internasjonalt arbeid	3.1.1 BER deltar til enhver tid i et eksternt forsknings – eller utviklingsprosjekt som har praktisk relevans for kommunens beredskaps- og krisehåndteringsevne.	0	0	>=1
		3.1.2 Synliggjøre og å ta i bruk ny kunnskap, metoder eller teknologiske løsninger som styrker kommunens beredskaps- og krisehåndteringsevne.	0	0	Beskrives
		Oslo kommune samarbeider med byer utenfor Norge og bruker deltakelser i EU-prosjekter, internasjonale			

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
		nettverk og organisasjoner som verktøy i innovasjonsarbeidet			
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4 Oslo har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte				
		4.1.1 Operativ del av Overordnet beredskapsplan for Oslo kommune (BPO) er oppdatert.	0,0 %	0,0 %	100,0 %
		4.1.2 BER skal forenkle og standardisere overordnet beredskapsplanverk.	0	0	Beskrives
		4.2.1 Oppdaterte beredskapsplaner i virksomhetene.	0	0	>=90%
		4.2.2 Gjennomførte beredskapsøvelser i virksomhetene.	0	0	>=80%
		4.2.3 Samvirkeøvelser på tvers.	0	0	Beskrives
		4.2.4 Aktiv bruk av krisestøtteverktøyet Rayvn i kommunen.	0	0	Beskrives
		4.2.5 Kompetanseheving	0	0	>=80%
		4.2.6 Veiledning - interntilsyn i virksomhetene	0	0	10
		Beredskapssystemet er kommunisert, forstått og implementert.	0	0	0
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5 Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig	5.1.1. Gjennomføre arenaer for samhandling og kompetanseheving.	0	0	Beskrives
		5.1.3 Styrke kunnskapsgrunnlaget for kommunens helhetlige beredskapsarbeid	0	0	Beskrives
		5.1.4 Gjennomføre beredskapsundersøkelsen og sammenstille funn.	0	0	90% svarprosent
		5.1.5 Forbedring av beredskapsarbeidet - årlig gjennomgang	0	0	Utført
		Ledere styrer og leder virksomhetene slik at ressursene brukes effektivt i kommunens tjenesteproduksjon			
		Innbyggerne skal medvirke i beslutninger som angår dem.	0	0	0

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
		Internkommunikasjon skjer i egnede kanaler	0	0	0

Tiltak for å nå sektormålene

1. Innbyggerne mottar godt koordinerte og treffsikre tjenester
BLK vil legge til rette for at ledere styrer og leder virksomhetene godt, slik at ressursene brukes effektivt i innbyggerrettede tjenester. BLK vil bidra til at kommunen benytter et klart og inkluderende språk, at kommunens visuelle identitet synliggjøres og at informasjon er tilgjengelig på kommunens nettsted, i nyhetsbrev, sosiale medier og i media.

2. Innsatsen for å nå klima- og naturmål er godt koordinert
Oslos måloppnåelse for klima, miljø og transport er blant annet avhengig av samarbeidet med Akershus fylkeskommune og Osloregionen interkommunalt politisk råd (IPR). Gjennom dette samarbeidet har Oslo kommune en større mulighet til å påvirke nasjonale rammebetingelser for miljø, klima og transport.

Internasjonalt miljø- og klimaarbeid er et prioritert samarbeidsområde. BLK sørger for at deltakelse i EU-prosjekter og internasjonale nettverk gir ny kunnskap og bidrar til bærekraftig utvikling, med vekt på løsninger som kan tas i bruk i Oslo. BLK samordner også kommunens innsats for å få innflytelse over regelverk og rammebetingelser på klima- og miljøområdet som besluttes på EU- og overnasjonalt nivå.

3. Oslo lykkes med innovasjon, bærekraftig utvikling og vekst gjennom regionalt og internasjonalt arbeid
Utfordringer løses mer effektivt gjennom læring, innovasjon og utvikling i samarbeid med andre byer, forskningsmiljøer og næringsliv. BLK samordner kommunens deltakelse i regionale og internasjonale organisasjoner og nettverk, for gjensidig tilgang til kunnskap og erfaringsutveksling.

BLK legger til rette for at kommunen deltar i EU-prosjekter og internasjonale samarbeid som fremmer læring og utvikling. Dette styrker tilbudet til innbyggerne og næringslivets konkurranseevne. BLKs innovasjonsprogram med finansiering fra Bloomberg Philantropies fortsetter i 2027.

BLK bidrar til samarbeid med kommuner, fylker og internasjonale partnere i arbeidet med å fremme Oslo som en attraktiv by og for å tiltrekke talenter, nærings- og kulturetableringer, investeringer og besøkende.

4. Oslo har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte
Oslo kommune har et etablert og velfungerende beredskapssystem. Arbeidet bygger på de grunnleggende beredskapsprinsippene om ansvar, nærhet, likhet og samvirke, og skal være kunnskapsbasert, helhetlig og systematisk. Kommunen arbeider kontinuerlig med å forebygge uønskede hendelser, styrke evnen til å håndtere kriser og sikre rask gjenoppretting etter hendelser som påvirker innbyggere, tjenester og samfunnsfunksjoner. Dette omfatter blant annet å styrke samordning og koordinering, videreutvikle robuste løsninger for varsling og

informasjonsflyt som eksempelvis ved bortfall av elektronisk kommunikasjon (EKOM), og legge til rette for økt egenberedskap og kunnskap i befolkningen.

BLK har et overordnet ansvar for å koordinere arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap på tvers av byrådsavdelingene, og har etatsstyringsansvaret for Beredskapsetaten. BLK har også ansvar for kommunens overordnede beredskapsplan. BLK skal sikre at Oslos risiko- og sårbarhetsanalyse *Kommunalt risikobilde 2025*, som danner grunnlaget for kommunens beredskapsplanlegging, er oppdatert.

Den sikkerhetspolitiske utviklingen i Europa understreker behovet for beredskap i hele krisespekteret, fra fredstidshendelser til alvorlige sikkerhetspolitiske kriser og krig. Oslo kommune har et solid fundament for beredskapsarbeidet og en viktig rolle i totalforsvaret. BLK har en særlig rolle i å legge til rette for at kommunen er forberedt på å følge opp nye statlige føringer og forventninger, blant annet innenfor området tilfluktsrom og beskyttelse av befolkningen. Dette innebærer også å bidra til tydeligere ansvars- og rolleavklaringer og en mer helhetlig oppfølging av fagområdet på tvers av kommunen.

5. Oslo forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig

Arbeidet med å videreutvikle og implementere god styring og ledelse fortsetter. Kommunen skal kjennetegnes av en kultur for utvikling, læring og innovasjon, der ressursene brukes mer effektivt og ansvarlig. BLK legger til rette for tydelige beslutningsgrunnlag og god etisk praksis. Utviklingen skjer i samspill mellom sentrale prioriteringer og lokale initiativ, med mål om å levere gode tjenester til innbyggerne med effektiv ressursbruk.

BLK legger til rette for møteplasser og nettverk for toppledere. Samarbeid på tvers gir mer effektiv drift og skaper en merverdi i møte med førstelinjen.

Gjennom tverrsektorielle nettverk vil avdelingen videreføre og utvikle arbeidet med forebygging av korrupsjon og misligheter i virksomhetene.

BLK bidrar til at innbyggerne involveres og inkluderes i beslutninger som angår dem, blant annet ved å legge til rette for høringer og medvirkningsprosesser.

Gjennom riktig bruk av interne kommunikasjonskanaler, vil BLK sørge for at ansatte nås med viktig informasjon.

BLK fortsetter å videreutvikle risikobasert revisjon av kommunens systemer for virksomhetsstyring og internkontroll.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**837 714**	**837 714**	**837 714**	**837 714**
Vedtak forrige periode				
Kompensasjon for inntektsbortfall i valgår	250	0	0	0
Rammekutt administrasjon	500	500	500	500
Rammereduksjon Beredskapsetaten	-197	-388	-568	-568
Rammereduksjon Byrådsavdelingene	-3 929	-7 635	-11 166	-11 166
Rammereduksjon Kommuneadvokaten	-350	-693	-1 017	-1 017
Rammereduksjon Medvirkningsrådene	0	-63	-122	-122
Rammereduksjon Rådhusets forvaltningstjeneste	-734	-1 458	-2 153	-2 153
Støtte til Gaza	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Støtte til Ukraina	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**-10 460**	**-15 737**	**-20 526**	**-20 526**
Vedtak forrige periode	**-10 460**	**-15 737**	**-20 526**	**-20 526**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**827 254**	**821 977**	**817 188**	**817 188**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**35 492**	**35 492**	**35 492**	**35 492**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**35 492**	**35 492**	**35 492**	**35 492**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Beredskapsetaten	0	0	0	-164
Generell rammereduksjon Byråd/byrådsavdelingene	0	0	0	-3 208
Generell rammereduksjon Kommuneadvokaten	0	0	0	-293
Generell rammereduksjon Medvirkningsrådene	0	0	0	-55
Generell rammereduksjon Rådhusets forvaltningstjeneste	0	0	0	-635
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-4 355**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	4 941	4 941	4 941	4 941
Felles regnskapstjeneste	-1 874	-1 874	-1 874	-1 874
Flytting av budsjettmidler fra kap. 100 til kap. 120 pga. endret organisatorisk plassering av personvernombud	2 500	2 500	2 500	2 500
Kompensasjon for inntektsbortfall i valgår - korreksjon 2029	0	0	250	0
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-211	0	-42	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-320	-320	-320	-320
Sum Andre tekniske justeringer	**5 036**	**5 247**	**5 455**	**5 247**
Nye tiltak				
Beredskapsinformasjon til innbyggerne	500	0	0	0
Fagutvikling og bestillerfunksjon tilfluktsrom	2 400	0	0	0
Målrettede lokale tiltak av teknisk karakter for å bedre inneklima	2 000	0	0	0
Styrket kapasitet - reguleringsplaner	3 000	3 000	3 000	3 000
Styrket kapasitet - reguleringsplaner (eksterne ressurser)	5 000	0	0	0
Styrking av Beredskapsetaten	1 800	1 800	1 800	1 800

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Styrking av nødkommunikasjon og informasjonspunkter	2 500	0	0	0
Vaktordning i Beredskapsetaten	1 500	1 500	1 500	1 500
Økt leieinntekt BER - bydelsreformen	-1 800	0	0	0
Sum Nye tiltak	**16 900**	**6 300**	**6 300**	**6 300**
Endringer	**21 936**	**11 547**	**11 755**	**7 192**
Ramme 2027-2030	**884 682**	**869 016**	**864 435**	**859 872**

Vedtak forrige periode

Kompensasjon for inntektsbortfall i valgår

Etaten kompenseres for inntektsbortfall i valgår.

Rammekutt administrasjon

Engangs rammekutt vedtatt i 2026 er ikke videreført.

Rammereduksjon Beredskapsetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,197 mill. i 2027, økende til 0,568 mill. i 2030.

Rammereduksjon Byrådsavdelingene

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 3,939 mill. i 2027, økende til 11,166 mill. i 2030.

Rammereduksjon Kommuneadvokaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,350 mill. i 2027, økende til 1,017 mill. i 2030.

Rammereduksjon Medvirkningsrådene

Tidligere vedtatt rammekutt på 0,63 mill. i 2028 økende til 0,122 mill. i 2030.

Rammereduksjon Rådhusets forvaltningstjeneste

Det er innarbeidet en rammereduksjon på 0,734 mill. i 2027 økende til 2,153 mill. i 2030. Samlet er det innarbeidet en rammereduksjon på 0,734 mill. i 2027 økende til 2,153 mill. i 2030.

Støtte til Gaza

Engangsbevilgningen på 3 mill. til Leger uten grenser sitt arbeid på Gaza i 2026 er ikke videreført.

Støtte til Ukraina

Det var i budsjettet for 2026 satt av 3 mill. i støtte til Ukraina for å følge opp kommunens samarbeidsavtale med Kyiv, hvor aktuelle områder kan være støtte til et rehabiliteringssenter for krigsskadde og samarbeid på temaene energi og beredskap. Midlene ble øremerket og gjort overførbare. Tiltaket er ikke videreført.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Beredskapsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,164 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,197 mill. i 2027, økende til 0,732 mill. i 2030.

Generell rammereduksjon Byråd/byrådsavdelingene

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 3,208 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 3,929 mill. i 2027, økende til 14,374 mill. i 2030.

Generell rammereduksjon Kommuneadvokaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,293 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,350 mill. i 2027, økende til 1,31 mill. i 2030.

Generell rammereduksjon Medvirkningsrådene

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,055 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0 mill. i 2027, økende til 0,177 mill. i 2030.

Generell rammereduksjon Rådhusets forvaltningstjeneste

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,635 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,734 mill. i 2027, økende til 2,788 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Flytting av budsjettmidler fra kap. 100 til kap. 120 pga. endret organisatorisk plassering av personvernombud

Bystyret vedtok i sak 11/26 *Gjennomgang av personvernombudsordningen i Oslo kommune og forslag til ny organisering* at personvernombudets organisatoriske plassering skal endres fra bystyret til byrådet.

Midler til finansiering av stillingen foreslås overført fra kap. 100 Bystyret mv. til kap. 120 Byråd/byrådsavdelingene. I revidert budsjett 2026 ble det innarbeidet 0,85 mill. Helårseffekten i økonomiplanen er 2,5 mill. årlig.

Kompensasjon for inntektsbortfall i valgår - korreksjon 2029

Rådhusets forvaltningstjeneste kompenseres for inntektsbortfall i valgåret 2029.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Beredskapsinformasjon til innbyggerne

Det er behov for å forbedre innsikten om kommunenes risikobilde for innbyggere og næringsliv. Det utarbeides informasjonsmateriell som bygger på Kommunalt risikobilde 2025, og som på en enkel måte skal bidra til å synliggjøre relevante hendelser og risikoer som kan ramme Oslo.

Tiltaket utgjør en sentral del av arbeidet med å styrke samfunnets samlede motstandskraft. Byrådet foreslår en engangsbevilgning på 0,5 mill. som bidrag til helhetlig kommunikasjonsmateriell, herunder kampanjer mv for å nå ut til aktuelle målgrupper for å støtte opp under tiltaket.

Fagutvikling og bestillerfunksjon tilfluktsrom

Byrådet har gjennomgått ansvar og roller knyttet til oppfølging av tilfluktsrom. Ny ansvarsmodell skal etter planen iverksettes 01.01.2027. Byrådet fremmer forslag om 2,4 mill. i driftsmidler knyttet til fagutvikling og bestillerfunksjon for 2027.

Målrettede lokale tiltak av teknisk karakter for å bedre inneklima

Byrådet foreslår å sette av 3 mill. som engangsbeløp til tiltak som sikrer bedre inneklima for ansatte på rådhuset. Av dette utgjør konsulentbistand og mindre tekniske tiltak 2 mill. på driftsbudsjettet, mens det settes av 1 mill. til mindre tekniske tiltak på investeringsbudsjettet.

Styrket kapasitet - reguleringsplaner

Byrådet ønsker å styrke kapasitet på reguleringsplaner, inkl. utredningskapasitet, hos Byrådsavdeling for byutvikling, med 3 mill. årlig, samt 5 mill. til eksterne ressurser i 2027.

Styrket kapasitet - reguleringsplaner (eksterne ressurser)

Byrådet ønsker å styrke kapasitet på reguleringsplaner, inkl. utredningskapasitet, hos Byrådsavdeling for byutvikling, med 3 mill. årlig, samt 5 mill. til eksterne ressurser i 2027.

Styrking av Beredskapsetaten

BER har et bredt og sektorovergripende ansvar som understøtter kommunens beredskapsansvar gjennom forebygging, utvikling av planverk, samvirke, risikoforståelse og koordinering. Trusselbildet er mer komplekst og krever økt oppmerksomhet. Det er behov for en stilling for å koordinere det omfattende samordnings- og informasjonsarbeidet, både internt i kommunen og eksternt mot samvirkeaktører.

Byrådet foreslår å avsette 1,8 mill. årlig til styrking av Beredskapsetaten.

Styrking av nødkommunikasjon og informasjonspunkter

Et langvarig bortfall av elektroniske kommunikasjonsmidler (EKOM) vil få store konsekvenser for kommunens styringsevne, kontinuitetsevne og innbyggernes muligheter til å oppnå kontakt med nødetatene og kommunen.

Byrådet foreslår å avsette 2,5 mill. til tiltak som sikrer et best mulig utgangspunkt for å styrke kommunens evne til å opprettholde driften, sikre intern kommunikasjon og samvirke, samt grunnlag for å formidle informasjon til befolkningen dersom kommunen opplever en hendelse med bortfall av EKOM eller strøm.

Vaktordning i Beredskapsetaten

Byrådet foreslår å avsette 1,5 mill. årlig for å etablere en permanent døgnkontinuerlig vaktordning (24/7) i Beredskapsetaten. Tiltaket innebærer:

44. etablering av fast vaktfunksjon
45. tidlig avklaring av situasjonsforståelse, kommunikasjon, ansvar og behov for iverksetting av tiltak
46. systemer for responstid, mottak og vurdering av varsler utenfor arbeidstid

Investeringsbudsjett 2027-2030

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	13 100	14 320	14 440	14 440
184	Beredskapsetaten (BLK)	0	7 800	7 800	7 800
Totalsum		**13 100**	**22 120**	**22 240**	**22 240**

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Endring av revisjonsgrensen for tilskuddsordninger

Revisjonsgrensen i Regler for tilskuddsforvaltningen – instruks om utforming av tilskuddsordninger i Oslo kommune, jf. pkt. 9, andre avsnitt, første strekpunkt heves til kr 500 000: - Krav om revisorbekreftet regnskap og signerte rapporter for tilskudd på kr 500 000 eller mer. For beløp under kr 500 000 er det tilstrekkelig at leder av organisasjonen og en til undertegner regnskap og rapporter. For bevilgninger over 1 mill. anbefales at det stilles krav om særattestasjon fra revisor på at midlene er brukt etter formålet.

Øremerkede midler

Det foreslås at det settes av 3,0 mill. i øremerkede midler til medfinansiering av EU-prosjekter og 1 mill. til oppfølging av prosjekter og initiativ til støtte for Ukraina.

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp
21203201	Medfinansiering av EU-prosjekter	3 000
21202400	Oppfølging av prosjekter og initiativ til støtte for Ukraina	1 000

Det settes av 1 mill. kroner til tiltak og aktiviteter til støtte for Ukraina. Det er behov for midler i 2027 til å dekke samarbeid med det ukrainske miljøet i Oslo om støttearrangementer og markeringer. Det er også behov for midler til å støtte transport av utstyr og donasjoner fra Oslo til ukrainske byer, samt samarbeidsaktiviteter med ukrainske byer og regionen som f.eks. utveksling og tilbud for ukrainske barn og ungdommer fra utsatte områder. Midlene øremerkes og gjøres overførbare.

Medvirkningsrådene (BLK)

Ansvarsområde

Det er fem sentrale medvirkningsråd og -utvalg (heretter kalt råd) i Oslo kommune. Av disse er tre lovfestede, med hjemmel i kommuneloven, og to har status som medvirkningsråd i kommunen. Rådenes funksjonstid følger kommunevalgperioden, med unntak av sentralt ungdomsråd, som oppnevnes for ett år av gangen. I budsjettet for 2027 er rammen for det respektive medvirkningsrådet indeksregulert med basis i 2026-budsjettet, slik at hvert råd får 0,99 mill. til disposisjon.

I tillegg har hvert råd en sekretærressurs tilsvarende en hel stilling. Rådssekretærene er plassert i byrådsavdeling for helse, byrådsavdeling for sosiale tjenester og Barne - og ungdomsorganisasjonene (UngOrg) i Oslo. I tråd med bystyrets vedtak 267/23 vedtakspunkt 6 vil byrådet fremover vurdere rådssekretariatets organisering med sikte på en mest mulig hensiktsmessig løsning.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**10 508**	**10 508**	**10 508**	**10 508**
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Medvirkningsrådene	0	-63	-122	-122
Sum Vedtak forrige periode	**0**	**-63**	**-122**	**-122**
Vedtak forrige periode	**0**	**-63**	**-122**	**-122**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**10 508**	**10 445**	**10 386**	**10 386**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**455**	**455**	**455**	**455**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**455**	**455**	**455**	**455**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Medvirkningsrådene	0	0	0	-55
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-55**
Endringer	**0**	**0**	**0**	**-55**
Ramme 2027-2030	**10 963**	**10 900**	**10 841**	**10 786**

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Medvirkningsrådene

Tidligere vedtatt rammekutt på 0,63 mill. i 2028 økende til 0,122 mill. i 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Medvirkningsrådene

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,055 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0 mill. i 2027, økende til 0,177 mill. i 2030.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	8 099	4 816	5 020
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	935	5 692	5 943
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	1 173	0	0
Overføringsutgifter	73	0	0
Sum Driftsutgifter	**10 280**	**10 508**	**10 963**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-445	0	0
Sum Driftsinntekter	**-445**	**0**	**0**
Sum	9 835	10 508	10 963

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler

Byråd/byrådsavdelingene (BLK)

Ansvarsområde

Byrådet er kommunens utøvende organ og øverste ledelse for kommunens administrasjon. Den enkelte byråd har direkte instruksjonsmyndighet og parlamentarisk ansvar på sitt område, og er øverste leder i sin byrådsavdeling.

Byrådsavdelingene utgjør kommunens sentrale administrative apparat og har tre hovedfunksjoner:

- Å være faglig sekretariat for politisk ledelse
- Å føre tilsyn og utøve styring av underliggende virksomheter
- Å være forvaltningsorgan innenfor definerte ansvarsområder

Situasjonsbeskrivelse

På kapitlet er det budsjettert med midler til lønn og drift av byrådsavdelingene. Det er avsatt midler til enkelte lønns- og driftstiltak som gjelder hele kommunen.

Kapitlet dekker utgifter til utrednings- og evalueringsoppgaver i forbindelse med byrådsavdelingenes arbeid med å gjennomføre byrådets og bystyrets vedtak. Videre dekkes visse formål og fellesfunksjoner som gjelder hele kommunen og som ikke naturlig hører hjemme på andre kapitler. I tillegg kommer midler til ulike formål som påløper ved avvikling eller omstilling i kommunale virksomheter. Utgifter til leie av lokaler til byrådsavdelingene utenfor rådhuset ligger også her.

Kapitlet dekker medlemskontingent i Osloregionen IPR. Oslo kommune har ansvaret for å drifte sekretariatet for Osloregionen, og utgiftene fordeles mellom de 65 medlemskommunene.

Det er avsatt midler til kommunens internasjonale arbeid for å støtte innsatsområdene i internasjonal strategi. Dette inkluderer midler til kontingenter og deltakelse i internasjonale organisasjoner, medfinansiering til deltakelse i EU-prosjekter, internasjonale profileringsprosjekter og støtte til organisasjoner som jobber for fred og demokrati.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**634 741**	**634 741**	**634 741**	**634 741**
Vedtak forrige periode				
Rammekutt administrasjon	500	500	500	500
Rammereduksjon Byrådsavdelingene	-3 929	-7 635	-11 166	-11 166
Støtte til Gaza	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Støtte til Ukraina	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum Vedtak forrige periode	**-9 429**	**-13 135**	**-16 666**	**-16 666**
Vedtak forrige periode	**-9 429**	**-13 135**	**-16 666**	**-16 666**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**625 312**	**621 606**	**618 075**	**618 075**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**26 691**	**26 691**	**26 691**	**26 691**

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**26 691**	**26 691**	**26 691**	**26 691**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Byråd/byrådsavdelingene	0	0	0	-3 208
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-3 208**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	3 825	3 825	3 825	3 825
Felles regnskapstjeneste	-740	-740	-740	-740
Flytting av budsjettmidler fra kap. 100 til kap. 120 pga. endret organisatorisk plassering av personvernombud	2 500	2 500	2 500	2 500
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-110	-110	-110	-110
Sum Andre tekniske justeringer	**5 475**	**5 475**	**5 475**	**5 475**
Nye tiltak				
Styrket kapasitet - reguleringsplaner	3 000	3 000	3 000	3 000
Styrket kapasitet - reguleringsplaner (eksterne ressurser)	5 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	**8 000**	**3 000**	**3 000**	**3 000**
Endringer	**13 475**	**8 475**	**8 475**	**5 267**
Ramme 2027-2030	**665 478**	**656 772**	**653 241**	**650 033**

Vedtak forrige periode

Rammekutt administrasjon

Engangs rammekutt vedtatt i 2026 er ikke videreført.

Rammereduksjon Byrådsavdelingene

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 3,939 mill. i 2027, økende til 11,166 mill. i 2030.

Støtte til Gaza

Engangsbevilgningen på 3 mill. til Leger uten grenser sitt arbeid på Gaza i 2026 er ikke videreført.

Støtte til Ukraina

Det var i budsjettet for 2026 satt av 3 mill. i støtte til Ukraina for å følge opp kommunens samarbeidsavtale med Kyiv, hvor aktuelle områder kan være støtte til et rehabiliteringssenter for krigsskadde og samarbeid på temaene energi og beredskap. Midlene ble øremerket og gjort overførbare. Tiltaket er ikke videreført.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Byråd/byrådsavdelingene

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 3,208 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 3,929 mill. i 2027, økende til 14,374 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Flytting av budsjettmidler fra kap. 100 til kap. 120 pga. endret organisatorisk plassering av personvernombud

Bystyret vedtok i sak 11/26 *Gjennomgang av personvernombudsordningen i Oslo kommune og forslag til ny organisering* at personvernombudets organisatoriske plassering skal endres fra bystyret til byrådet.

Midler til finansiering av stillingen foreslås overført fra kap. 100 Bystyret mv. til kap. 120 Byråd/byrådsavdelingene. I revidert budsjett 2026 ble det innarbeidet 0,85 mill. Helårseffekten i økonomiplanen er 2,5 mill. årlig.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Styrket kapasitet - reguleringsplaner

Byrådet ønsker å styrke kapasitet på reguleringsplaner, inkl. utredningskapasitet, hos Byrådsavdeling for byutvikling, med 3 mill. årlig, samt 5 mill. til eksterne ressurser i 2027.

Styrket kapasitet - reguleringsplaner (eksterne ressurser)

Byrådet ønsker å styrke kapasitet på reguleringsplaner, inkl. utredningskapasitet, hos Byrådsavdeling for byutvikling, med 3 mill. årlig, samt 5 mill. til eksterne ressurser i 2027.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	520 281	575 805	609 640
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	85 537	44 560	47 092
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	22 105	18 663	19 485
Overføringsutgifter	34 637	17 581	12 091
Finansutgifter	1	0	0
Sum Driftsutgifter	**662 560**	**656 609**	**688 308**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-2 433	-2 152	-2 247
Refusjoner	-24 712	-19 716	-20 583
Overføringsinntekter	-38 234	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-107	0	0
Sum Driftsinntekter	**-65 485**	**-21 868**	**-22 830**
Sum	597 075	634 741	665 478

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås at det settes av 3,0 mill. i øremerkede midler til medfinansiering av EU-prosjekter og 1 mill. til Ukraina.

Det settes av 1 mill. til tiltak og aktiviteter til støtte for Ukraina. Det er behov for midler i 2027 til å dekke samarbeid med det ukrainske miljøet i Oslo om støttearrangementer og markeringer. Det er også behov for midler til å støtte transport av utstyr/donasjoner fra Oslo til Ukrainske byer, samt samarbeidsaktiviteter med ukrainske byer og regionen som f.eks. utveksling/tilbud for ukrainske barn/ungdommer fra utsatte områder. Midlene øremerkes og gjøres overførbare.

Kommuneadvokaten (BLK)

Ansvarsområde

Kommuneadvokatens (KAO) oppgaver og organisering framgår av Oslo kommunes rettsinstruks. Kommunens brukere og ansatte skal sikres riktig og effektiv myndighets- og tjenesteutøvelse, at enkeltmenneskers lov- eller konvensjonsfestede rettigheter ikke krenkes, samt at kommunens økonomiske og juridiske posisjoner ivaretas best mulig.

Etaten hører organisatorisk til både under bystyret og under byrådet ved Byrådslederens kontor. I faglige spørsmål har etaten en uavhengig stilling, og er i denne sammenheng ikke underlagt instruksjonsmyndighet.

Kommuneadvokaten prosederer kommunens rettssaker. Etter anmodning gir Kommuneadvokaten råd og betenkninger til bystyrets organer, byrådet og byrådsavdelingene, etater, bydeler, kommunale foretak og kommunalt eide aksjeselskaper.

Kommuneadvokatens virksomhet reguleres av den generelle advokatlovgivningen.

Situasjonsbeskrivelse

Det vil over tid være noe variasjon i saksmengde og sakstyper. Det har vært variasjoner i antall innkomne rettssaker pr. år, men i de siste tre årene har saksmengden vært jevn. Stadig flere av kommunens rettssaker, de senere årene, har vist seg å være såpass omfattende og kompliserte at det har vært behov for å sette flere advokater på samme sak. Det har også vært et ønske at Kommuneadvokaten deltar med stadig mer løpende rådgivning i en del av kommunens forskjellige saker/prosjekter, noe som i perioder har beslaglagt store ressurser hos etaten.

Tiltak

2. Oslo er grønn og levende — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
2 Innsatsen for å nå klima- og naturmål er godt koordinert	KAO har oppmerksomhet på klima- og miljømål i sitt arbeid.

3. Oslo er nyskapende og attraktiv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3 Oslo lykkes med innovasjon, bærekraftig utvikling og vekst gjennom regionalt og internasjonalt arbeid	KAO fremmer samarbeid og utveksler erfaringer med kommuneadvokater i andre kommuner og med Regjeringsadvokaten.

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
4 Oslo har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte	KAO skal være en aktiv sparringspartner i juridiske problemstillinger på strategisk nivå på beredskapsområdet.

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5 Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig	KAO tar i bruk og tester ny teknologi og effektiviserer metoder og arbeidsprosesser, med særskilt oppmerksomhet på KI.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**45 543**	**45 543**	**45 543**	**45 543**
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Kommuneadvokaten	-350	-693	-1 017	-1 017
Sum Vedtak forrige periode	**-350**	**-693**	**-1 017**	**-1 017**
Vedtak forrige periode	**-350**	**-693**	**-1 017**	**-1 017**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**45 193**	**44 850**	**44 526**	**44 526**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 901**	**1 901**	**1 901**	**1 901**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 901**	**1 901**	**1 901**	**1 901**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Kommuneadvokaten	0	0	0	-293
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-293**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	385	385	385	385
Felles regnskapstjeneste	-317	-317	-317	-317
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-55	0	0	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**-57**	**-2**	**-2**	**-2**
Endringer	**-57**	**-2**	**-2**	**-295**
Ramme 2027-2030	**47 037**	**46 749**	**46 425**	**46 132**

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Kommuneadvokaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,350 mill. i 2027, økende til 1,017 mill. i 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Kommuneadvokaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,293 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,350 mill. i 2027, økende til 1,31 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	55 001	55 240	57 968
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	9 286	1 439	695
Overføringsutgifter	1 399	1 395	1 456
Finansutgifter	0	0	0
Sum Driftsutgifter	**65 686**	**58 074**	**60 119**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-20 229	-6 806	-7 105
Refusjoner	-2 566	-5 725	-5 977
Sum Driftsinntekter	**-22 795**	**-12 531**	**-13 082**
Sum	42 890	45 543	47 037

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)

Ansvarsområde

Rådhusets forvaltningstjeneste (RFT) har ansvaret for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av Oslo rådhus som bygning, herunder sikkerhetsoppgaver, servicefunksjoner i rådhuset og innleide lokaler for byrådsavdelingene og bystyrets sekretariat.

RFT skal innenfor sitt ansvarsområde yte profesjonell rådgivning, god service og effektive tjenester overfor publikum, rådhusets ansatte og politikere, samt kommunens virksomheter.

Etaten bistår med saksforberedelser og har ansvar for gjennomføring av representasjonsarrangementer og øvrige arrangementer i rådhuset og Heftyevillaen.

Etaten har oppgaver knyttet til flagging, banneroppheng og utsmykking av byen etter oppdrag fra BYS.

Oslo kommune har et ansvar for borgerlige vielser, og RFT har et ansvar for selve vigselstjenesten.

Situasjonsbeskrivelse

Rådhuset er en viktig kultur- og museal arena, et demokratisk symbol for byens befolkning og et administrativt senter som bygningsmessig må ivaretas med et forsvarlig og bevarende vedlikehold. Dette innebærer at bygget skal holdes i tilfredsstillende stand og vedlikeholdes i takt med endrede behov, enten det gjelder sikkerhet, universell utforming, energi eller miljø.

RFT skal drive profesjonell og effektiv forvaltning, drift og vedlikehold av rådhuset, samt av Heftyevillaen.

I Oslo rådhus gjennomføres det flere hundre arrangementer i året, i tillegg til over 2 000 borgerlige vielser. RFT skal levere kvalitetstjenester til gjester og besøkende, ivareta sikkerheten for personer, bygg, kunst og eiendeler, samtidig som Rådhuset skal oppleves som åpent og tilgjengelig.

Videre skal RFT utvikle og tilby digitale tjenester, som strømmetjenester til brukere og kunder i Oslo rådhus. Dette er ment til gjennomføring av møter, seminarer, prisutdelinger og pressekonferanser.

Tiltak

2. Oslo er grønn og levende — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
2 Innsatsen for å nå klima- og naturmål er godt koordinert	Kommunens miljømål skal forankres i organisasjonen og relevante arbeidsprosesser

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
4 Oslo har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte	Sikkerhet og beredskap ligger til grunn for forvaltningen av rådhuset

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5 Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig	Ta i bruk digitale verktøy, med særlig oppmerksomhet på digitale bookingløsninger innenfor vigsler og møtesenter og strømming av møter og pressekonferanser

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**113 748**	**113 748**	**113 748**	**113 748**
Vedtak forrige periode				
Kompensasjon for inntektsbortfall i valgår	250	0	0	0
Rammereduksjon Rådhusets forvaltningstjeneste	-734	-1 458	-2 153	-2 153
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**-484**	**-1 458**	**-2 153**	**-2 153**
Vedtak forrige periode	**-484**	**-1 458**	**-2 153**	**-2 153**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**113 264**	**112 290**	**111 595**	**111 595**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**5 091**	**5 091**	**5 091**	**5 091**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**5 091**	**5 091**	**5 091**	**5 091**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Rådhusets forvaltningstjeneste	0	0	0	-635
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-635**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	595	595	595	595
Felles regnskapstjeneste	-517	-517	-517	-517
Kompensasjon for inntektsbortfall i valgår - korreksjon 2029	0	0	250	0
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-156	0	-42	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**-148**	**8**	**216**	**8**
Nye tiltak				
Målrettede lokale tiltak av teknisk karakter for å bedre inneklima	2 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	**2 000**	**0**	**0**	**0**
Endringer	**1 852**	**8**	**216**	**-627**
Ramme 2027-2030	**120 207**	**117 389**	**116 902**	**116 059**

Vedtak forrige periode

Kompensasjon for inntektsbortfall i valgår
Etaten kompenseres for inntektsbortfall i valgår.

Rammereduksjon Rådhusets forvaltningstjeneste
Det er innarbeidet en rammereduksjon på 0,734 mill. i 2027 økende til 2,153 mill. i 2030. Samlet er det innarbeidet en rammereduksjon på 0,734 mill. i 2027 økende til 2,153 mill. i 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Rådhusets forvaltningstjeneste
Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,635 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,734 mill. i 2027, økende til 2,788 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF
Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste
I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Kompensasjon for inntektsbortfall i valgår - korreksjon 2029
Rådhusets forvaltningstjeneste kompenseres for inntektsbortfall i valgåret 2029.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr
Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Målrettede lokale tiltak av teknisk karakter for å bedre inneklima

Byrådet foreslår å sette av 3 mill. som engangsbeløp til tiltak som sikrer bedre inneklima for ansatte på rådhuset. Av dette utgjør konsulentbistand og mindre tekniske tiltak 2 mill. på driftsbudsjettet, mens det settes av 1 mill. til mindre tekniske tiltak på investeringsbudsjettet.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	92 315	91 379	96 101
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	40 054	48 011	50 615
Overføringsutgifter	9 502	5 345	5 580
Finansutgifter	11 451	0	0
Sum Driftsutgifter	**153 323**	**144 735**	**152 296**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-14 650	-21 764	-22 460
Refusjoner	-13 222	-9 223	-9 629
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-9 550	0	0
Sum Driftsinntekter	**-37 423**	**-30 987**	**-32 089**
Sum	115 900	113 748	120 207

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)							
		Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)							
150 - Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	113024	Rådhuset - diverse rehabilitering	LØPENDE		4 200	14 320	14 440	14 440	47 400
150 - Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	127004	Målrettede lokale tiltak for inneklima	2028	IA	1 000	0	0	0	1 000
150 - Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	127005	Ombygging av rådhuslamper på kontorer	2029	IA	7 900	0	0	0	7 900
		Sum Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)		**1 294**	**13 100**	**14 320**	**14 440**	**14 440**	**56 300**
		Sum Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)		**1 294**	**13 100**	**14 320**	**14 440**	**14 440**	**56 300**
		Sum investeringsprosjekter		1 294	13 100	14 320	14 440	14 440	56 300

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kapittelnavn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	Kompensasjon for merverdiavgift	113024	Rådhuset - diverse rehabilitering	-840	-2 864	-2 888	-2 888	-9 480
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	Kompensasjon for merverdiavgift	127005	Ombygging av rådhuslamper på kontorer	-1 580	0	0	0	-1 580
Sum					**-2 420**	**-2 864**	**-2 888**	**-2 888**	**-11 060**

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Beredskapsetaten (BLK)

Ansvarsområde

Beredskapsetaten (BER) skal være en faglig aktiv pådriver og rådgiver i det helhetlige og kunnskapsbaserte beredskaps- og samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen. BER skal bidra til at kommunen er forberedt på å håndtere situasjoner som kan påvirke tjenesteproduksjonen og skade på liv, helse og verdier.

BER har ansvar for overordnet koordinering av kommunens krisehåndtering og kriseledelse, og skal bidra til at kommunen har god beredskap, med oppdatert fagkunnskap og risikoforståelse, relevant planverk og jevnlige øvelser og evalueringer i etterkant. Etaten skal bidra til godt samvirke internt og mot eksterne aktører, gjennom blant annet nettverk, utvalgsarbeid og beredskapsforum.

BER har ansvar for å delta i relevante forsknings- og utviklingsprosjekter som styrker kommunens beredskapsevne.

Situasjonsbeskrivelse

Kommunens beredskapsarbeid står overfor et mer sammensatt og krevende risiko- og trusselbilde enn tidligere. De siste årene har vært preget av pandemi, krig i Europa, økt geopolitisk uro, digitale trusler og klimarelaterte hendelser.

Utviklingen understreker behovet for beredskap i hele krisespekteret, inkludert alvorlige sikkerhetspolitiske kriser og krig. Samtidig stiller statlige myndigheter økte krav til helhetlig samfunnssikkerhet, med større vekt på totalforsvar, sivil motstandskraft, egenberedskap og samvirke mellom offentlige aktører, næringsliv og frivillige organisasjoner.

Selv om Oslo kommune har et solid fundament for beredskapsarbeidet, tilsier denne utviklingen at kommunens motstandskraft må videreutvikles og styrkes. Dette krever økt oppmerksomhet rundt robuste systemer, oppdaterte planer og relevant kompetanse. Styrket samhandling på tvers av sektorer og med eksterne samarbeidspartnere vil også stå sentralt.

Oslo kommunes overordnete risiko- og sårbarhetsanalyse «Kommunalt risikobilde (KRB) 2025», er et viktig kunnskapsgrunnlag for planlegging og oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommunen. Beredskapsetaten skal videreutvikle KRB i tråd med endringer i risiko- og trusselbildet, og bidra til at KRB 2025 aktivt benyttes av kommunens virksomheter i beredskapsplanleggingen. BER vil i 2027 komme med en delanalyse “sikkerhetspolitisk krise og krig” til KRB.

Kommunalt risikobilde 2025 viser at kommunen må være forberedt på både langvarige og sammensatte hendelser. Risikoen kjennetegnes i økende grad av samtidighet, der flere hendelser kan oppstå og utvikle seg parallelt og forsterke hverandre. Også dette stiller høyere krav til planlegging, prioritering, koordinering og evnen til å opprettholde styring, kriseledelse og nødvendige tjenester over tid.

Innenfor rammene av totalforsvaret skal BER bidra til at kommunen videreutvikler sin evne til å forebygge, håndtere og komme seg etter alvorlige hendelser. Styrket samordning og

koordinering, videreutvikling av robuste løsninger for varsling og informasjonsflyt, så også ved eksempelvis bortfall av EKOM, samt legge til rette for økt egenberedskap og kunnskap i befolkningen vil stå sentralt i 2027 og i årene fremover.

Beredskapsetaten skal bidra med fagkompetanse og ha en sentral rolle i arbeidet med å omsette statlige styringssignaler til konkrete tiltak og løsninger innen sivil beredskap, blant annet knyttet til tilfluktssteder, herunder tilfluktsrom, evakuering og kritiske samfunnsfunksjoner.

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1 Innbyggerne mottar godt koordinerte og treffsikre tjenester	BER er pådriver for kommunens koordinerings- og samordningsrolle internt og mot eksterne aktører på beredskapsfeltet

2. Oslo er grønn og levende — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
2 Innsatsen for å nå klima- og naturmål er godt koordinert	BER har oppmerksomhet på klimatiske problemstillinger i beredskapsarbeidet.

3. Oslo er nyskapende og attraktiv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3 Oslo lykkes med innovasjon, bærekraftig utvikling og vekst gjennom regionalt og internasjonalt arbeid	BER deltar i relevante forsknings-, utviklings- og innovasjonsprosjekter (regionale og EU)

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
4 Oslo har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte	BER bidrar i utviklingen av relevant og overordnet planverk
	BER bidrar til å styrke virksomhetenes evne til å håndtere uønskede hendelser

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5 Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig	BER bidrar med god og oppdatert informasjon til befolkningen
	BER bidrar til å styrke kommunens helhetlige, systematiske og tverrsektorielle arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**31 674**	**31 674**	**31 674**	**31 674**
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Beredskapsetaten	-197	-388	-568	-568
Sum Vedtak forrige periode	**-197**	**-388**	**-568**	**-568**
Vedtak forrige periode	**-197**	**-388**	**-568**	**-568**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**31 477**	**31 286**	**31 106**	**31 106**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 354**	**1 354**	**1 354**	**1 354**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 354**	**1 354**	**1 354**	**1 354**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Beredskapsetaten	0	0	0	-164
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-164**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	136	136	136	136
Felles regnskapstjeneste	-300	-300	-300	-300
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**-234**	**-234**	**-234**	**-234**
Nye tiltak				
Beredskapsinformasjon til innbyggerne	500	0	0	0
Fagutvikling og bestillerfunksjon tilfluktsrom	2 400	0	0	0
Styrking av Beredskapsetaten	1 800	1 800	1 800	1 800
Styrking av nødkommunikasjon og informasjonspunkter	2 500	0	0	0
Vaktordning i Beredskapsetaten	1 500	1 500	1 500	1 500
Økt leieinntekt BER - bydelsreformen	-1 800	0	0	0
Sum Nye tiltak	**6 900**	**3 300**	**3 300**	**3 300**
Endringer	**6 666**	**3 066**	**3 066**	**2 902**
Ramme 2027-2030	**39 497**	**35 706**	**35 526**	**35 362**

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Beredskapsetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,197 mill. i 2027, økende til 0,568 mill. i 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Beredskapsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,164 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,197 mill. i 2027, økende til 0,732 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Beredskapsinformasjon til innbyggerne

Det er behov for å forbedre innsikten om kommunenes risikobilde for innbyggere og næringsliv. Det utarbeides informasjonsmateriell som bygger på Kommunalt risikobilde 2025, og som på en enkel måte skal bidra til å synliggjøre relevante hendelser og risikoer som kan ramme Oslo.

Tiltaket utgjør en sentral del av arbeidet med å styrke samfunnets samlede motstandskraft. Byrådet foreslår en engangsbevilgning på 0,5 mill. som bidrag til helhetlig kommunikasjonsmateriell, herunder kampanjer mv for å nå ut til aktuelle målgrupper for å støtte opp under tiltaket.

Fagutvikling og bestillerfunksjon tilfluktsrom

Byrådet har gjennomgått ansvar og roller knyttet til oppfølging av tilfluktsrom. Ny ansvarsmodell skal etter planen iverksettes 01.01.2027. Byrådet fremmer forslag om 2,4 mill. i driftsmidler knyttet til fagutvikling og bestillerfunksjon for 2027.

Styrking av Beredskapsetaten

BER har et bredt og sektorovergripende ansvar som understøtter kommunens beredskapsansvar gjennom forebygging, utvikling av planverk, samvirke, risikoforståelse og koordinering. Trusselbildet er mer komplekst og krever økt oppmerksomhet. Det er behov for en stilling for å koordinere det omfattende samordnings- og informasjonsarbeidet, både internt i kommunen og eksternt mot samvirkeaktører.

Byrådet foreslår å avsette 1,8 mill. årlig til styrking av Beredskapsetaten.

Styrking av nødkommunikasjon og informasjonspunkter

Et langvarig bortfall av elektroniske kommunikasjonsmidler (EKOM) vil få store konsekvenser for kommunens styringsevne, kontinuitetsevne og innbyggernes muligheter til å oppnå kontakt med nødetatene og kommunen.

Byrådet foreslår å avsette 2,5 mill. til tiltak som sikrer et best mulig utgangspunkt for å styrke kommunens evne til å opprettholde driften, sikre intern kommunikasjon og samvirke, samt grunnlag for å formidle informasjon til befolkningen dersom kommunen opplever en hendelse med bortfall av EKOM eller strøm.

Vaktordning i Beredskapsetaten

Byrådet foreslår å avsette 1,5 mill. årlig for å etablere en permanent døgnkontinuerlig vaktordning (24/7) i Beredskapsetaten. Tiltaket innebærer:

26. etablering av fast vaktfunksjon
27. tidlig avklaring av situasjonsforståelse, kommunikasjon, ansvar og behov for iverksetting av tiltak
28. systemer for responstid, mottak og vurdering av varsler utenfor arbeidstid

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	20 564	20 107	26 796
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	12 661	11 567	14 501
Overføringsutgifter	1 573	0	0
Finansutgifter	7	0	0
Sum Driftsutgifter	**34 806**	**31 674**	**41 297**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-1 398	0	-1 800
Refusjoner	-4 217	0	0
Sum Driftsinntekter	**-5 615**	**0**	**-1 800**
Sum	29 191	31 674	39 497

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Tilf. utg. etter byrådets bestemmelse (BLK)

Ansvarsområde

Avsetningen er uspesifisert og kan benyttes til ulike formål der det oppstår et finansieringsbehov for mindre tiltak i løpet av året. Det er i utgangspunktet ingen begrensninger for hva som kan dekkes av avsetningen, og det er også praksis for at den benyttes til å yte mindre tilskudd til ulike formål og organisasjoner. Sakene behandles enkeltvis og fortløpende gjennom året. Avsetningen anses ikke som en tilskuddsordning som er omfattet av *Regler for tilskuddsforvaltningen.*

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**1 500**	**1 500**	**1 500**	**1 500**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**1 500**	**1 500**	**1 500**	**1 500**
Ramme 2027-2030	**1 500**	**1 500**	**1 500**	**1 500**

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	500	0	0
Overføringsutgifter	800	1 500	1 500
Sum Driftsutgifter	**1 300**	**1 500**	**1 500**
Sum	1 300	1 500	1 500

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Finans (FIN)

Sektoransvar

Byrådsavdeling for finans (FIN) med underliggende etater, utgjør FIN-sektor. FIN har et sektorovergripende, overordnet ansvar for kommunens økonomistyring, arbeidsgiverområdet, planarbeid og statistikk, anskaffelser og investeringsprosesser, digitalisering og digital transformasjon, strategisk IKT-styring, informasjonssikkerhet og personvern. I tillegg har sektoren oppgaver knyttet til drift og utvikling av flere digitale innbyggertjenester, lønn og andre fellestjenester, og innkreving av krav kommunen har overfor innbyggere og næringsliv. Personvernombudet i Oslo kommune er organisatorisk plassert i Byrådsavdeling for finans.

Hovedtall på sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype	Dok 3/2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Driftsutgifter	2 041,5	2 214,6	2 185,6	2 212,2	2 207,9
Driftsinntekter	-625,5	-653,9	-653,4	-653,4	-653,4
Totalsum	**1 416,0**	**1 560,7**	**1 532,1**	**1 558,8**	**1 554,4**

Byrådets ambisjon for sektoren

For å nå målet om at Oslo skal gi alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv vil FIN bidra ved å bruke kommunens ressurser mest mulig effektivt gjennom god økonomistyring, gode fellestjenester og tilgjengelige styringsdata som grunnlag for prioriteringer og beslutninger.

For å nå målet om at Oslo skal være grønn og levende vil vi legge til rette for at kommunen kan gjennomføre bærekraftige anskaffelser og anvende grønn finansiering for å fremme klima- og miljøvennlige løsninger.

For å nå målet om at Oslo er nyskapende og attraktiv skal FIN bidra med å legge til rette for riktige, gode og trygge digitale løsninger.

For å nå målet om at Oslo er åpen, inkluderende og trygg vil FIN arbeide for digital sikkerhet og at personvern er ivaretatt i alle kommunens virksomheter. I tillegg skal Oslo kommune være en seriøs arbeidsgiver, som tar hensyn til ansatte i alle livets faser gjennom arbeidslivet.

For å nå målet om at Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester skal FIN bidra til å sikre at kommunens økonomi er bærekraftig og bygger på kunnskapsbaserte beslutninger.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Kommunens fellestjenester frigjør verdier for Oslo				
		Nedgang årsverk felles lønnstjeneste	0,0	0,0	3,0
		Andel virksomheter som står utenfor felles IKT-plattform	0	2	0
		Andel henvendelser løst i førstelinjen til Kontaktsenteret	0,0 %	0,0 %	45,0 %
		Kontaktsenterets andel besvarte telefonhenvendelser	0,0 %	0,0 %	90,0 %
		Andel virksomheter som har etablert og operasjonalisert samarbeid med Oslo cybersikkerhetssenter for hendelseshåndtering	0,0 %	0,0 %	75,0 %
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Det er enkelt å ta bærekraftige valg				
		Gjennomsnittlig avtalelojalitet på kommunens samkjøpsavtaler	0,0 %	0,0 %	75,0 %
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo kommune er ledende på digitale løsninger				
		Andel vellykkede endringer utført av systemdriftsleverandøren (Felles IKT-Plattform)	0,0 %	0,0 %	90,0 %
		Ledetid for endringer: Hvor raskt og effektivt løsninger utvikles. Hvor lang tid det tar fra en kodeendring er klar til den er i produksjon (Tiden fra koden er ferdig til den er hos brukeren). Måles i antall døgn.	0	0	1
		Nedetid: Hvor lenge en tjeneste er utilgjengelig eller ikke fungerer som forventet for brukerne. Måles i % Samlet tid der tjenesten er utilgjengelig eller kritisk redusert for brukerne.	0,0 %	0,0 %	1,0 %
		Utrullingsfrekvens: Hvor ofte endringer settes i produksjon. Måles i antall	0	0	6

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
		produksjonssettinger per uke per applikasjon/tjeneste.			
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Kommunen er rustet mot digitale trusler				
		Andelen virksomheter og sektorer som rapporterer et sammenstilt risikobilde for informasjonssikkerhet	0,0 %	50,0 %	60,0 %
		Andelen virksomheter og sektorer som har tatt kommunens rammeverk for informasjonssikkerhet i bruk	0,0 %	50,0 %	60,0 %
		Andelen virksomheter som rapporterer at de har et styringssystem for informasjonssikkerhet (ISMS) med modenhetsnivå 3	0,0 %	0,0 %	50,0 %
		Andel kritiske digitale hendelser som håndteres og varsles i henhold til dokumenterte og testede rutiner av systemdriftsleverandøren (Felles IKT-plattform)	0,0 %	0,0 %	95,0 %
		Andel kritiske leverandører som oppfyller krav til risikovurdering, sikkerhetskrav i kontrakt og planlagt oppfølging	0,0 %	0,0 %	100,0 %
	4.2. Oslo kommune er en seriøs og attraktiv arbeidsgiver				
		Sykefravær i Oslo kommune	9,5 %	9,2 %	8,2 %
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Oslo kommune har bærekraftig økonomi	Resultatgrad i regnskapet	-0,9 %	3,8 %	1,5 %
		Reduksjon i kommunens innkjøpskostnader knyttet til drift (prosent), sammenlignet med året før og hensyntatt prisvekst	0,0 %	0,0 %	-1,0 %
		Andel kritiske tjenester levert av systemdriftsleverandøren (Felles IKT-plattform) som oppfyller definerte krav til oppetid,	0,0 %	0,0 %	99,0 %

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2024	2025	Måltall 2027
		hendelsesnivå og gjenopprettingstid			
		Andel kommunale avgifter, eiendomsskatt og øvrige krav som er innbetalt	99,3 %	99,2 %	99,3 %

Forklaring til resultatindikatorer

Flere av resultatindikatorene avhenger av at kommunens virksomheter gjennomfører tiltakene. Det er virksomhetene som tar ut effektene. FIN sektor sammenstiller resultatene fra alle virksomhetene. Dette gjelder for eksempel sykefravær i Oslo kommune. Resultatindikatorene i tabellen er et ikke-uttømmende utvalg av ulike måter å måle måloppnåelsen i FIN sektor. Nye resultatindikatorer f.o.m. 2027 har ikke historiske tall/verdier i tabellen (0).

Tiltak for å nå sektormålene

Noen av tiltakene bidrar til å nå flere av sektorens mål. Nedenfor nevner vi noen av de overordnede tiltakene i sektoren. Tiltak i underliggende etater er viktige bidrag for å nå sektormålene.

Kommunens fellestjenester frigjør verdier for Oslo

Med etablerte fellestjenester kan kommunen frigjøre ressurser i virksomhetene til kjerneoppgaver. Dette bidrar til bl.a. økt effektivitet, kvalitet og robusthet i tjenesteutførelsen og bedre kompetanse- og fagmiljø. FIN arbeider løpende med å utvikle og gjøre fellestjenestene så gode som mulig. I 2027 igangsetter FIN arbeid med å erstatte flere av fellessystemene som følge av utløpte avtaler eller utdaterte systemer, herunder tidsregistrering- og turnusplanleggingssystem, økonomisystem og arkivsystem.

FIN vil arbeide videre for at kommunen kan utnytte sine data på en måte som gir konkrete forbedringer i arbeidsprosesser. Dette vil bidra til at ansatte får mer effektive arbeidsverktøy og får mer tid til andre oppgaver, samtidig som kommunen oppnår bedre beslutningsgrunnlag i ulike prosesser.

FIN vurderer etablering av nye fellestjenester der dette ansees hensiktsmessig. Det er blant annet igangsatt et prosjekt for å vurdere å sentralisere anskaffelsesaktiviteter, for å oppnå mer effektive anskaffelsesprosesser og bedre utnyttelse av stordriftsfordeler. Tilsvarende er det igangsatt arbeid med å sentralisere livssyklusforvaltningen av nettverksutstyr.

Det er enkelt å ta bærekraftige valg

FIN inngår og forvalter kommunens samkjøpsavtaler, som blant annet inneholder klima- og miljøkrav. Kommunens virksomheter kan gjøre avrop på disse samkjøpsavtalene for å dekke egne behov. FIN forvalter også kommunens standard klima- og miljøkrav og Oslomodellen, og

tilrettelegger for effektiv oppfølging og kontroll av kravene, noe som bidrar til økt etterlevelse. Dette gjør det enkelt for virksomhetene å ta bærekraftige valg.

FIN vil videreutvikle systemer, krav og retningslinjer for å understøtte et mer bærekraftig forbruk i Oslo kommune. Gjennom økt grad av ombruk, gjenbruk, deling og reparasjon, kan kommunen ta bedre vare på innkjøpte eiendeler, særlig kjøretøy, maskiner, møbler og IKT-utstyr.

FIN vil øke andelen grønn finansiering ved å identifisere grønne investeringsprosjekter i budsjettet og kvalifisere disse enten gjennom Oslo kommunes grønne rammeverk for obligasjoner eller långivers kriterier for grønne lån. Slik sikres dokumenterbar klima- og miljøeffekt, samtidig som kommunen kan oppnå bedre lånebetingelser.

Oslo kommune er ledende på digitale løsninger

Oslo kommune skal være datadrevet og ledende på digitale løsninger gjennom brukerorientert tjenesteutvikling og helhetlig forvaltning av data. Med nytt reglement for overordnet styring av digitalisering og teknologi innfører FIN tverrgående styringsmekanismer som legger til rette for samordnede prioriteringer, økt gjennomføringsevne, effektiv ressursutnyttelse og bedre utnyttelse av data og teknologi i tjenesteutviklingen.

Kommunens digitaliseringstiltak samles i en portefølje for å sikre helhetlige vurderinger og prioriteringer, og samordnet utvikling internt og med aktører i det kommunale og nasjonale økosystemet. FIN etablerer prinsipper og krav som gir hensiktsmessig, forsvarlig og kostnadseffektiv bruk av teknologi i tjenestene. FIN foreslår nye måter å forbedre kommunens tjenesteproduksjon og arbeidsprosesser. FIN legger til rette for risikostyring på tvers gjennom etablering av et helhetlig risikobilde på teknologiområdet.

FIN vil videreføre arbeidet med kommunens felles KI-satsing (KI-Oslo) i samarbeid med virksomhetene og etablere et helhetlig regime for KI-styring.

Kommunen er rustet mot digitale trusler

Kommunens innbyggere, næringsliv og ansatte skal ha tillit til tilgjengelige og trygge tjenester i tråd med krav til informasjonssikkerhet og personvern. For å møte et skjerpet trusselbilde og nye regulatoriske krav vil FIN styrke et helhetlig, risikobasert og standardisert arbeid på dette området. Arbeidet med å ivareta personvern videreføres, samtidig som sikkerheten styrkes for å motstå digitale trusler.

Evnen til å forebygge, oppdage og håndtere hendelser forbedres gjennom risikostyring i hele verdikjeden, økt situasjonsforståelse og samordnet håndtering. Krav til sikkerhet og personvern i anskaffelser skjerpes, og kompetansen styrkes. Det legges til rette for en mer konsernovergripende modell, inkludert videreutvikling av Oslo cybersikkerhetssenter.

FIN har også startet et arbeid for digital handlefrihet og robusthet, med mål om redusert leverandøravhengighet.

Oslo kommune er en seriøs og attraktiv arbeidsgiver

Oslo kommune skal være en attraktiv arbeidsplass der medarbeiderne skaper verdi for innbyggerne og kommunen, og samtidig opplever faglige utfordringer og utvikling. Gjennom det overordnede ansvaret for arbeidsgiversiden vil FIN tilrettelegge for gode arbeidsforhold for ansatte i alle livsfaser.

Å beskytte de ansattes ytringsfrihet og ivareta en god ytringskultur er viktig for å bidra til at kommunen oppleves som en trygg og forutsigbar arbeidsgiver. Byrådet arbeider for å stimulere til økt bevissthet om viktigheten av god ytringskultur i kommunens virksomheter.

Oslo kommune vil videreføre arbeidet med å redusere sykefraværet. Basert på tilgjengelig kunnskap skal konkrete tiltak for å redusere sykefravær utarbeides og iverksettes. Det er inngått en avtale om strategisk samarbeid med Nav, slik at Navs kunnskap og tiltak bidrar til systematisk arbeid med å redusere sykefraværet.

Oslo kommune har bærekraftig økonomi

FIN bidrar til at kommunens økonomi er bærekraftig gjennom langsiktig økonomisk planlegging, tydelige rammer for økonomistyringen og helhetlig prioritering av kommunens ressurser. Den økonomiske handlingsregelen og en langsiktig investeringsplan på tvers av tjenesteområdene skal bidra til at den løpende økonomiske utviklingen og kommunens investeringer er bærekraftige over tid.

FIN skal videreutvikle rollen som kommunens overordnede funksjon for økonomistyring og bidra til felles rammer, standarder og styringsprinsipper på tvers av kommunen. Den helhetlige styringen strekker seg fra kommuneplanens samfunnsdel og kommunemålene til budsjett, regnskap, rapportering og virksomhetsstyring.

Bedre og mer tilgjengelige økonomiske styringsdata skal gi grunnlag for mer kunnskapsbaserte prioriteringer og beslutninger. FIN vil arbeide for bedre datagrunnlag, mer ensartet rapportering og analyser som gir økt innsikt i ressursbruk, økonomisk utvikling og effektivitet.

FIN vil videreutvikle bærekraftige finansieringsmodeller for kommunens digitale fellestjenester, med mål om mer forutsigbar finansiering, tydeligere kostnadsdeling og bedre grunnlag for prioritering.

Effektiviseringsprogrammet som ble gjennomført i 2025, identifiserte flere områder med potensial for mer effektiv drift. Arbeidet med å realisere aktuelle tiltak fortsetter i 2027, samtidig som FIN bidrar til gjennomføringen av bydelsreformen og videreutviklingen av mer effektive og standardiserte økonomiprosesser på tvers av kommunen.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**1 416 030**	**1 416 030**	**1 416 030**	**1 416 030**
Vedtak forrige periode				
Altinn - helhetlig forvaltning av kommunale og nasjonale felleskomponenter	-800	-400	-400	-400
Digitaliseringsetaten - overført budsjett fra UKE og Origo	-1 070	-506	-506	-506
Etablering av felles regnskapstjeneste	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
Felles bestillingsløsning for kommunens virksomheter	1 000	1 000	1 000	1 000
Finansiering av prosjektkostnader ved oppstart av Digitaliseringsetaten og Økonomi- og forvaltningsetaten	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Generell rammereduksjon Digitaliseringsetaten	0	0	-6 641	-6 641
Generell rammereduksjon Div. virksomheter og prosjekter under FIN	0	0	-179	-179
Generell rammereduksjon Økonomi- og forvaltningsetaten	0	0	-4 326	-4 326
Gevinst av ny internkommunikasjonstjeneste	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Innarbeidet rammekutt i forbindelse med omorganisering	-7 177	-14 383	-14 383	-14 383
Innarbeidet rammekutt i forbindelse med omorganisering	-3 732	-8 151	-8 151	-8 151
Ny taksering til eiendomsskatt	0	-3 000	-3 000	-3 000
Overføring av budsjett til nye etater	15 494	25 141	25 141	25 141
Overføring av budsjett til nye etater	879	4 662	4 662	4 662
Overføring av budsjett til nye etater	836	1 631	1 631	1 631
Rammekutt administrasjon	1 000	1 000	1 000	1 000
Rammereduksjon div. virksomheter og prosjekter under FIN	-581	-1 021	-1 021	-1 021
Rammereduksjon Innkrevingsetaten	-879	-1 662	-1 662	-1 662
Rammereduksjon Oslo Origo	-836	-1 631	-1 631	-1 631
Rammereduksjon Utviklings- og kompetanseetaten	-9 194	-19 241	-19 241	-19 241
Tilskudd Fair Play Bygg	-650	-650	-650	-650
Økonomi- og forvaltningsetaten - overføring av budsjett fra UKE og INE	-5 230	-8 394	-8 394	-8 394
Sum Vedtak forrige periode	**-23 440**	**-38 105**	**-49 251**	**-49 251**
Vedtak forrige periode	**-23 440**	**-38 105**	**-49 251**	**-49 251**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**1 392 590**	**1 377 925**	**1 366 779**	**1 366 779**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**60 252**	**60 252**	**60 252**	**60 252**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**60 252**	**60 252**	**60 252**	**60 252**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Digitaliseringsetaten	0	0	0	-6 234
Generell rammereduksjon Div. virksomheter og prosj. under FIN	0	0	0	-139
Generell rammereduksjon Økonomi- og forvaltningsetaten	0	0	0	-3 769
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-10 142**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	6 161	6 161	6 161	6 161

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Felles regnskapstjeneste	64 706	64 706	64 706	64 706
Fritidskort - forvaltning og drift	1 000	1 000	1 000	1 000
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-243	0	-35	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	4 170	4 170	4 170	4 170
Rammejustering kap. 122	-650	500	500	500
Sum Andre tekniske justeringer	**75 144**	**76 537**	**76 502**	**76 537**
Nye tiltak				
Endring av modell for finansiering av utskiftning av ISY PA	2 800	2 800	2 800	2 800
Forprosjekt - Sentralisering av anskaffelser	9 000	0	0	0
Ny avstemmingsløsning	2 500	2 500	2 500	2 500
Reduksjon i Eiendomsskattekontoret	-2 000	-5 000	-5 000	-5 000
Styrking av sentralt responsmiljø - Oslo Cybersikkerhetssenter (tidl. CSIRT)	8 000	10 000	10 000	10 000
Tilskudd Fair Play Bygg	1 150	0	0	0
Videreutvikling, kapasitetsøkning og lisensforpliktelser i kommunens M365-plattform	11 260	12 490	54 250	60 020
Sum Nye tiltak	**32 710**	**22 790**	**64 550**	**70 320**
Konkrete innsparingstiltak				
Bortfall av husleie Glasmagasinet	0	-5 000	-5 000	-5 000
Bortfall av husleie Nydalen	0	-361	-4 299	-4 299
Sum Konkrete innsparingstiltak	**0**	**-5 361**	**-9 299**	**-9 299**
Endringer	**107 854**	**93 966**	**131 753**	**127 416**
Ramme 2027-2030	**1 560 696**	**1 532 143**	**1 558 784**	**1 554 447**

Vedtak forrige periode

Altinn - helhetlig forvaltning av kommunale og nasjonale felleskomponenter

En helhetlig forvaltning av kommunale og nasjonale felleskomponenter er nødvendig for å oppnå Hammersborgerklæringens mål om å kunne tilby enhetlige digitale løsninger på tvers, mer effektiv ressursbruk, bruk av åpne standarder og bedre vern av innbyggernes personvern.

Digitaliseringsetaten - overført budsjett fra UKE og Origo

Avstemt og overført totalramme for kap 128 Digitaliseringsetaten (DIG)

Etablering av felles regnskapstjeneste

Hammersborgerklæringen oppfordrer til å "identifisere unødvendig dobbeltarbeid og anbefale tiltak som frigjør ressurser til bedre tjenester". Byrådet foreslår derfor å etablere en obligatorisk felles regnskapstjeneste for kommunen. Felles regnskapstjeneste skal bidra til økt kvalitet på tjenesten, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse. Dette vil igjen bidra til at kommunen kan bruke regnskapsdata på en bedre måte enn i dag, samtidig som kommunen sparer penger. Midlene var avsatt for 2025 og 2026.

Felles bestillingsløsning for kommunens virksomheter

I det kontinuerlige arbeidet med å forbedre kommunens anskaffelser og innkjøp, er det identifisert et behov for å innføre en felles bestillingsløsning i kommunen. Dette vil gi kommunens virksomheter et enkelt og intuitivt verktøy for å bestille varer og tjenester etter eget behov. En

felles bestillingsløsning vil gi virksomhetene bedre priser på varer og tjenester som kjøpes, da bestillingene gjøres på store rammeavtaler for hele eller større deler av kommunen, samtidig som virksomhetene vil spare administrative ressurser knyttet til innkjøp. Felles bestillingsløsning vil også redusere antall feilmerkede fakturaer, noe som vil frigjøre tid som brukes til manuell oppfølging av fakturahåndtering. I tråd med bystyrets vedtak i B2026, økes avsetningen til dette med 1 mill. fra 2027.

Finansiering av prosjektkostnader ved oppstart av Digitaliseringsetaten og Økonomi- og forvaltningsetaten

Opprettelse, og tilhørende samlokalisering av to nye etater i FIN sektor fra 2026 medfører pukkelkostnader relatert til flytting og samlokalisering, herunder tomgangsleie for fraflyttede kontorer og allerede inngåtte forpliktelser. Det forventes kostnader på totalt 5 mill. i 2026 og 2027. Midlene var avsatt i 2026, uten rammevirkning.

Gevinst av ny internkommunikasjonstjeneste

I 2025 ble Workplace erstattet av Microsoft Viva Engage som kommunens felles kommunikasjonsplattform for internkommunikasjon. Internkommunikasjonstjenesten ble rammefinansiert f.o.m. 2026 og overgangen til Microsoft Viva Engage ga en netto besparelse på 4,2 mill. i 2026 og øker med 2 mill. til totalt 6,2 mill. f.o.m. 2027.

Ny taksering til eiendomsskatt

Takseringsperioden for eiendomsskatt utløper i 2026/2027 og OKF gjennomfører ny alminnelig taksering av næringseiendom i 2026 og 2027. Kostnadene for prosjektet anslås å bli om lag 6 mill. fordelt på 2026 og 2027. Fra 2028 reduseres rammen til etaten med 3 mill. da takseringsarbeidet er fullført.

Overføring av budsjett til nye etater

Overført totalramme fra kap 125 Utviklings- og kompetanseetaten (UKE)

Overføring av budsjett til nye etater

Overført totalramme fra kap 130 Innkrevingsetaten (INE)

Overføring av budsjett til nye etater

Overført totalramme fra kap 121 Origo

Rammereduksjon div. virksomheter og prosjekter under FIN

I vedtatt økonomiplan er det innarbeidet en reduksjon i rammekutt med 7,329 mill. fra 2025 til 2026. Fra 2026 til 2029 er reduksjonen minsket til 6,308 sammenlignet med 2025.

Rammereduksjon Innkrevingsetaten

I vedtatt økonomiplan er det innarbeidet en økning i rammekutt med 2,454 mill. fra 2025 til 2026. Fra 2026 til 2027 øker rammekuttet til 4,116 sammenlignet med 2025.

Rammereduksjon Oslo Origo

I vedtatt økonomiplan er det innarbeidet en økning i rammekutt med 6,017 mill. fra 2025 til 2026. Fra 2026 til 2027 øker rammekuttet til 7,648 sammenlignet med 2025.

Rammereduksjon Utviklings- og kompetanseetaten

I vedtatt økonomiplan er det innarbeidet en økning i rammekutt med 35,636 mill. fra 2025 til 2026. Fra 2026 til 2029 øker rammekuttet til 54,877 sammenlignet med 2025.

Tilskudd Fair Play Bygg

Oslo kommune har siden 2019 samarbeidet med Fair Play Bygg Oslo og omegn for å motvirke arbeidslivskriminalitet i byggebransjen. Fair Play Bygg er et samarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden som arbeider for å fremme en seriøs byggenæring med like konkurransevilkår, avsløre og fjerne useriøse aktører og bidra til at det skal bli attraktivt å drive seriøst med faste ansatte, faglærte og lærlinger. Oslo kommune har støttet Fair Play Bygg Oslo og omegn årlig siden 2019 og det foreslås å videreføre tilskuddet.

Økonomi- og forvaltningsetaten - overføring av budsjett fra UKE og INE

Avstemt og overført totalramme for kap 127 Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF)

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Digitaliseringsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 12,9 mill.

Generell rammereduksjon Div. virksomheter og prosj. under FIN

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 1,3 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,6 mill. i 2027, økende til 1,3 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Økonomi- og forvaltningsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 8,1 mill.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Fritidskort - forvaltning og drift

Byrådet foreslår å sette av midler til drift og vedlikehold av den tekniske løsningen for fritidskortet.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Endring av modell for finansiering av utskiftning av ISY PA

Utskifting av ISY PA har, som følge av endret finansieringsmodell, medført lavere etableringskostnader i 2026 og høyere forvaltningskostnader enn først lagt til grunn. Tiltaket sikrer dekning av økte driftskostnader fra 2027.

Forprosjekt - Sentralisering av anskaffelser

Byrådet har utredet effektene av å sentralisere anskaffelsesfunksjonen. Utredningen viser et betydelig besparelsespotensial for kommunen, både i reduserte innkjøpskostnader og redusert bemanning. Kvalitative gevinster omfatter økt modenhet innen bærekraft, innovasjon, leverandørutvikling og bedre styring.

Det er imidlertid behov for å detaljere nærmere før slik sentralisering eventuelt kan besluttes og gjennomføres i kommunen. Det gjennomføres derfor et forprosjekt som skal utdype gevinstpotensialet og planlegge hvordan en slik sentralisering kan gjennomføres i praksis.

Ny avstemmingsløsning

Byrådet vil innføre en ny digital løsning for avstemming av regnskap og økonomi, for å styrke økonomistyringen og internkontrollen i Oslo kommune. Dagens løsning er preget av manuelle arbeidsprosesser og er sårbar for feil, mens en moderne løsning vil gi økt automatisering, raskere oppfølging av avvik og mer standardiserte arbeidsmetoder på tvers av virksomhetene. Tiltaket følger også opp Kommunerevisjonens nummererte brev 4/2026, som peker på behovet for sterkere internkontroll på områder med store transaksjonsvolumer og manuelle prosesser, og vil bidra til redusert risiko, bedre sporbarhet og mer effektiv ressursbruk.

Reduksjon i Eiendomsskattekontoret

Da det ikke skal utskrives eiendomsskatt på bolig fra 2027 vil det bli reduserte kostnader hos Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF). Rammen til OKF foreslås derfor redusert med 2 mill. fra 2027 økende til 5 mill. de påfølgende årene i økonomiplanen.

Styrking av sentralt responsmiljø - Oslo Cybersikkerhetssenter (tidl. CSIRT)

Byrådet foreslår å styrke dagens 24/7 kapabilitet for å kunne oppdage, samordne, håndtere og varsle alvorlig digitale sikkerhetshendelser. Ny Digitalsikkerhetsforskrift har strenge krav til varsling og håndtering av hendelser, samt krav til samordning og samhandling med sektorvise responsmiljøer (SRM), Nasjonalt cybersikkerhetssenter (NCSC), tilsynsmyndigheter og kommunens virksomheter.

Tilskudd Fair Play Bygg

Oslo kommune har siden 2019 samarbeidet med Fair Play Bygg Oslo og omegn for å motvirke arbeidslivskriminalitet i byggebransjen. Fair Play Bygg er et samarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden som arbeider for å fremme en seriøs byggenæring med like konkurransevilkår, avsløre og fjerne useriøse aktører og bidra til at det skal bli attraktivt å drive seriøst med faste ansatte, faglærte og lærlinger. Oslo kommune har støttet Fair Play Bygg Oslo og omegn årlig siden 2019 og det foreslås å videreføre og styrke tilskuddet.

Videreutvikling, kapasitetsøkning og lisensforpliktelser i kommunens M365-plattform

Det er et økende behov for budsjettmidler fra 2027 til videreutvikling, kapasitetsøkning og lisensforpliktelser i kommunens M365-plattform. Behovene er særlig knyttet til lagring, lisensendringer og ressursbehov i forvaltningen.

Konkrete innsparingstiltak

Bortfall av husleie Glasmagasinet

Bortfall av husleiekostnader for tidligere Origos lokaler Glasmagasinet fra 2028 medfører en besparelse som kan trekkes inn til fordel for bykassen i Digitaliseringsetatens (DIG) ramme. Resterende går til å dekke økte kostnader til lokaler på Helsfyr.

Bortfall av husleie Nydalen

Bortfall av husleie for tidligere Innkrevingsetatens lokaler i Nydalen fra 2028 gir en potensiell besparelse som kan trekkes inn til fordel for bykassen i rammen til Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF). Resterende går til å dekke økte kostnader til lokaler på Helsfyr.

Investeringsbudsjett 2027-2030

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	2 650	2 650	2 650	2 650
127	Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)	41 250	12 000	0	0
128	Digitaliseringsetaten (FIN)	327 910	211 510	143 363	167 500
Totalsum		**371 810**	**226 160**	**146 013**	**170 150**

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler (beløp i 1000)

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp
21000001	Forprosjekt - Sentralisering av anskaffelser	9 000

Oppført beløp er årets bevilgning til prosjektet. Midlene forutsettes brukt i 2027 i samsvar med planlagt fremdrift. Kun midler i tabellen med kommunale øremerkede overførbare midler, er overførbare til påfølgende budsjettår.

Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)

Tiltak

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	0 Sektormål | 1 Tiltak
Sektormål	**Tiltak**
4.2. Oslo kommune er en seriøs og attraktiv arbeidsgiver	Redusere sykefravær i Oslo kommune

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**86 620**	**86 620**	**86 620**	**86 620**
Vedtak forrige periode				
Finansiering av prosjektkostnader ved oppstart av Digitaliseringsetaten og Økonomi- og forvaltningsetaten	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Generell rammereduksjon Div. virksomheter og prosjekter under FIN	0	0	-179	-179
Rammereduksjon div. virksomheter og prosjekter under FIN	-581	-1 021	-1 021	-1 021
Tilskudd Fair Play Bygg	-650	-650	-650	-650
Sum Vedtak forrige periode	**-6 231**	**-6 671**	**-6 850**	**-6 850**
Vedtak forrige periode	**-6 231**	**-6 671**	**-6 850**	**-6 850**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**80 389**	**79 949**	**79 770**	**79 770**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**3 477**	**3 477**	**3 477**	**3 477**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**3 477**	**3 477**	**3 477**	**3 477**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Div. virksomheter og prosj. under FIN	0	0	0	-139
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-139**
Andre tekniske justeringer				
Rammejustering kap. 122	-650	500	500	500
Sum Andre tekniske justeringer	**-650**	**500**	**500**	**500**
Nye tiltak				
Tilskudd Fair Play Bygg	1 150	0	0	0
Sum Nye tiltak	**1 150**	**0**	**0**	**0**
Endringer	**500**	**500**	**500**	**361**
Ramme 2027-2030	**84 366**	**83 926**	**83 747**	**83 608**

Vedtak forrige periode

Finansiering av prosjektkostnader ved oppstart av Digitaliseringsetaten og Økonomi- og forvaltningsetaten

Opprettelse, og tilhørende samlokalisering av to nye etater i FIN sektor fra 2026 medfører pukkelkostnader relatert til flytting og samlokalisering, herunder tomgangsleie for fraflyttede

kontorer og allerede inngåtte forpliktelser. Det forventes kostnader på totalt 5 mill. i 2026 og 2027. Midlene var avsatt i 2026, uten rammevirkning.

Rammereduksjon div. virksomheter og prosjekter under FIN

I vedtatt økonomiplan er det innarbeidet en reduksjon i rammekutt med 7,329 mill. fra 2025 til 2026. Fra 2026 til 2029 er reduksjonen minsket til 6,308 sammenlignet med 2025.

Tilskudd Fair Play Bygg

Oslo kommune har siden 2019 samarbeidet med Fair Play Bygg Oslo og omegn for å motvirke arbeidslivskriminalitet i byggebransjen. Fair Play Bygg er et samarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden som arbeider for å fremme en seriøs byggenæring med like konkurransevilkår, avsløre og fjerne useriøse aktører og bidra til at det skal bli attraktivt å drive seriøst med faste ansatte, faglærte og lærlinger. Oslo kommune har støttet Fair Play Bygg Oslo og omegn årlig siden 2019 og det foreslås å videreføre tilskuddet.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Div. virksomheter og prosj. under FIN

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 1,3 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,6 mill. i 2027, økende til 1,3 mill. fra 2030.

Nye tiltak

Tilskudd Fair Play Bygg

Oslo kommune har siden 2019 samarbeidet med Fair Play Bygg Oslo og omegn for å motvirke arbeidslivskriminalitet i byggebransjen. Fair Play Bygg er et samarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden som arbeider for å fremme en seriøs byggenæring med like konkurransevilkår, avsløre og fjerne useriøse aktører og bidra til at det skal bli attraktivt å drive seriøst med faste ansatte, faglærte og lærlinger. Oslo kommune har støttet Fair Play Bygg Oslo og omegn årlig siden 2019 og det foreslås å videreføre og styrke tilskuddet.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	33 217	37 640	39 237
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	24 823	31 674	25 912
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	20 552	0	0
Overføringsutgifter	8 872	19 176	21 170
Finansutgifter	16 858	0	0
Sum Driftsutgifter	**104 321**	**88 490**	**86 319**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-3 142	-1 870	-1 953
Overføringsinntekter	-6 179	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-16 858	0	0
Sum Driftsinntekter	**-26 178**	**-1 870**	**-1 953**
Sum	78 143	86 620	84 366

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)							
		Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)							
122 - Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	118011	Oppgradering av sentral IKT-infrastruktur	LØPENDE		2 650	2 650	2 650	2 650	10 600
		Sum Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)		**40 600**	**2 650**	**2 650**	**2 650**	**2 650**	**10 600**
		Sum Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)		**40 600**	**2 650**	**2 650**	**2 650**	**2 650**	**10 600**
		Sum investeringsprosjekter		40 600	2 650	2 650	2 650	2 650	10 600

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kapittelnavn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	Kompensasjon for merverdiavgift	118011	Oppgradering av sentral IKT-infrastruktur	-530	-530	-530	-530	-2 120
Totalsum					**-530**	**-530**	**-530**	**-530**	**-2 120**

Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)

Ansvarsområde

Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) er kommunens fag- og tjenesteleverandør innen økonomi, lønn, regnskap, HR, ledelse, anskaffelser og fellestjenester. Etaten har overordnet ansvar for faglig utvikling, kunnskapsinnhenting, forvaltning og prosesseierskap innen disse områdene, og understøtter kommunens virksomheter med strategisk utvikling og operativ støtte.

OKF forvalter kommunens felles lønns- og regnskapstjenester for Oslo kommunes kontaktsenter Etaten har også ansvar for anskaffelsesprosesser og samkjøpsavtaler, veiledning om offentlig støtte, forvaltning av kommunens legater samt samarbeid med mangfold, inkludering og omplassering. OKF har videre et teknologiansvar for HR- og økonomisystemer.

Utviklingen av fellestjenester skjer i et samspill med Digitaliseringsetaten (DIG) og øvrige virksomheter, og OKF skal bidra til å løse tverrsektorielle samfunnsutfordringer gjennom samordning av tjenester, virkemidler og ressurser. Etaten skal også bidra til bærekraftige innkjøp i tråd med reglene.

Etaten har om lag 450 ansatte.

Situasjonsbeskrivelse

OKF skal bidra til trygg og kostnadseffektiv forvaltning av kommunens økonomiske og administrative støttefunksjoner. I 2027 skal etaten videreutvikle felles regnskaps-, lønns- og HR-tjenester, realisere gevinster gjennom standardisering, digitalisering og automatisering som bidrar til økt økonomisk handlingsrom i Oslo kommune, samt sikre stabil og sikker drift av disse. OKF skal utarbeide en helhetlig utviklingsstrategi for kommunens HR- og økonomisystemer, styrke samhandlingen med virksomhetene og legge til rette for strategisk bruk av teknologi, data og kunstig intelligens.

OKF skal videreutvikle strategiske innkjøpsmetoder som fremmer bærekraftige og kostnadseffektive anskaffelser. Etaten skal styrke etterlevelsen av regelverket, videreutvikle felles anskaffelsesprosesser og digitale løsninger, øke bruken av kommunens samkjøpsavtaler og bidra til bedre informasjonssikkerhet i disse samt mer effektiv kontraktsoppfølging.

OKF skal lede arbeidet med å utrede og utvikle av flere kommunale fellestjenester, samt bidra til en mer datadrevet kommune gjennom bedre datakvalitet, felles begrepsforståelse og gjenbruk av data. Etaten skal levere faglig styring, analyse og gevinstrealisering som grunnlag for forbedringsarbeid, samt bidra til gjennomføring av bydelsreformen og videre utvikling av kommunens fellesløsninger.

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.1 Kommunens fellestjenester frigjør verdier for Oslo	Kontinuerlig digitalisering og effektivisering av tjenesteproduksjonen
	Sentralisere vederlagsberegning for sykehjem
	Styrke effektiv og tilgjengelig håndtering av henvendelser i Kontaktsenteret

2. Oslo er grønn og levende — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
2.1 Det er enkelt å ta bærekraftige valg	Redusere forbruk av nye møbler i Oslo kommune
	Tilrettelegge for at kommunens virksomheter enkelt kan ta bærekraftig valg ved innkjøp av varer og tjenester på kommunens samkjøpsavtaler

3. Oslo er nyskapende og attraktiv — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3.1 Oslo kommune er ledende på digitale løsninger	Kontinuerlig digitalisering og effektivisering av tjenesteproduksjonen

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
4.2. Oslo kommune er en seriøs og attraktiv arbeidsgiver	Handlingsplan for å styrke rekruttering av ledere, ansatte og styremedlemmer med minoritetsbakgrunn

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester — 0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5.1 Oslo kommune har bærekraftig økonomi	Kontinuerlig digitalisering og effektivisering av tjenesteproduksjonen
	Redusere kommunens innkjøpskostnader, blant annet gjennom strategisk bruk av samkjøpsporteføljen, og mer bærekraftig forbruk, herunder lengre brukstid og økt grad av deling

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**511 711**	**511 711**	**511 711**	**511 711**
Vedtak forrige periode				
Felles bestillingsløsning for kommunens virksomheter	1 000	1 000	1 000	1 000
Generell rammereduksjon Økonomi- og forvaltningsetaten	0	0	-4 326	-4 326
Innarbeidet rammekutt i forbindelse med omorganisering	-7 177	-14 383	-14 383	-14 383
Økonomi- og forvaltningsetaten - overføring av budsjett fra UKE og INE	-5 230	-8 394	-8 394	-8 394
Sum Vedtak forrige periode	**-11 407**	**-21 777**	**-26 103**	**-26 103**
Vedtak forrige periode	**-11 407**	**-21 777**	**-26 103**	**-26 103**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**500 304**	**489 934**	**485 608**	**485 608**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**21 535**	**21 535**	**21 535**	**21 535**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**21 535**	**21 535**	**21 535**	**21 535**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Økonomi- og forvaltningsetaten	0	0	0	-3 769
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-3 769**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	3 382	3 382	3 382	3 382
Felles regnskapstjeneste	66 166	66 166	66 166	66 166
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-145	0	-7	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	4 355	4 355	4 355	4 355
Sum Andre tekniske justeringer	**73 758**	**73 903**	**73 896**	**73 903**
Nye tiltak				
Endring av modell for finansiering av utskiftning av ISY PA	2 800	2 800	2 800	2 800
Forprosjekt - Sentralisering av anskaffelser	9 000	0	0	0
Ny avstemmingsløsning	2 500	2 500	2 500	2 500
Reduksjon i Eiendomsskattekontoret	-2 000	-5 000	-5 000	-5 000
Sum Nye tiltak	**12 300**	**300**	**300**	**300**
Konkrete innsparingstiltak				
Bortfall av husleie Nydalen	0	-361	-4 299	-4 299
Sum Konkrete innsparingstiltak	**0**	**-361**	**-4 299**	**-4 299**
Endringer	**86 058**	**73 842**	**69 897**	**66 135**
Ramme 2027-2030	**607 897**	**585 311**	**577 040**	**573 278**

Vedtak forrige periode

Felles bestillingsløsning for kommunens virksomheter

I det kontinuerlige arbeidet med å forbedre kommunens anskaffelser og innkjøp, er det identifisert et behov for å innføre en felles bestillingsløsning i kommunen. Dette vil gi kommunens virksomheter et enkelt og intuitivt verktøy for å bestille varer og tjenester etter eget behov. En felles bestillingsløsning vil gi virksomhetene bedre priser på varer og tjenester som kjøpes, da bestillingene gjøres på store rammeavtaler for hele eller større deler av kommunen, samtidig som

virksomhetene vil spare administrative ressurser knyttet til innkjøp. Felles bestillingsløsning vil også redusere antall feilmerkede fakturaer, noe som vil frigjøre tid som brukes til manuell oppfølging av fakturahåndtering. I tråd med bystyrets vedtak i B2026, økes avsetningen til dette med 1 mill. fra 2027.

Økonomi- og forvaltningsetaten - overføring av budsjett fra UKE og INE

Avstemt og overført totalramme for kap 127 Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF)

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Økonomi- og forvaltningsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 8,1 mill.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Endring av modell for finansiering av utskiftning av ISY PA

Utskifting av ISY PA har, som følge av endret finansieringsmodell, medført lavere etableringskostnader i 2026 og høyere forvaltningskostnader enn først lagt til grunn. Tiltaket sikrer dekning av økte driftskostnader fra 2027.

Forprosjekt - Sentralisering av anskaffelser

Byrådet har utredet effektene av å sentralisere anskaffelsesfunksjonen. Utredningen viser et betydelig besparelsespotensial for kommunen, både i reduserte innkjøpskostnader og redusert bemanning. Kvalitative gevinster omfatter økt modenhet innen bærekraft, innovasjon, leverandørutvikling og bedre styring.

Det er imidlertid behov for å detaljere nærmere før slik sentralisering eventuelt kan besluttes og gjennomføres i kommunen. Det gjennomføres derfor et forprosjekt som skal utdype gevinstpotensialet og planlegge hvordan en slik sentralisering kan gjennomføres i praksis.

Ny avstemmingsløsning

Byrådet vil innføre en ny digital løsning for avstemming av regnskap og økonomi, for å styrke økonomistyringen og internkontrollen i Oslo kommune. Dagens løsning er preget av manuelle arbeidsprosesser og er sårbar for feil, mens en moderne løsning vil gi økt automatisering, raskere oppfølging av avvik og mer standardiserte arbeidsmetoder på tvers av virksomhetene. Tiltaket følger også opp Kommunerevisjonens nummererte brev 4/2026, som peker på behovet for sterkere internkontroll på områder med store transaksjonsvolumer og manuelle prosesser, og vil bidra til redusert risiko, bedre sporbarhet og mer effektiv ressursbruk.

Reduksjon i Eiendomsskattekontoret

Da det ikke skal utskrives eiendomsskatt på bolig fra 2027 vil det bli reduserte kostnader hos Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF). Rammen til OKF foreslås derfor redusert med 2 mill. fra 2027 økende til 5 mill. de påfølgende årene i økonomiplanen.

Konkrete innsparingstiltak

Bortfall av husleie Nydalen

Bortfall av husleie for tidligere Innkrevingsetatens lokaler i Nydalen fra 2028 gir en potensiell besparelse som kan trekkes inn til fordel for bykassen i rammen til Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF). Resterende går til å dekke økte kostnader til lokaler på Helsfyr.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	0	508 777	595 092
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	226 623	237 440
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	9 765
Overføringsutgifter	0	3 954	4 128
Sum Driftsutgifter	**0**	**739 354**	**846 425**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	0	-166 207	-174 389
Refusjoner	0	-61 436	-64 139
Sum Driftsinntekter	**0**	**-227 643**	**-238 528**
Sum	0	511 711	607 897

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)							
		Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)							
127 - Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)	126015	Felles bestillingsløsning for kommunens virksomheter	2028	IA	2 500	0	0	0	2 500
127 - Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)	127020	Anskaffe system for tidsregistrering og turnusplanlegging	2030	IA	23 750	12 000	0	0	35 750
127 - Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)	127021	Forprosjekt anskaffelse av nytt økonomisystem	2030	IA	15 000	0	0	0	15 000
		Sum Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)		**0**	**41 250**	**12 000**	**0**	**0**	**53 250**
		Sum Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)		**0**	**41 250**	**12 000**	**0**	**0**	**53 250**
		Sum investeringsprosjekter		0	41 250	12 000	0	0	53 250

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr.	Kapittelnavn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
127	Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)	Kompensasjon for merverdiavgift	126015	Felles bestillingsløsning for kommunens virksomheter	-500	0	0	0	-500
127	Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)	Kompensasjon for merverdiavgift	127020	Anskaffe system for tidsregistrering og turnusplanlegging	-3 750	-2 000	0	0	-5 750
127	Økonomi- og forvaltningsetaten (FIN)	Kompensasjon for merverdiavgift	127021	Forprosjekt anskaffelse av nytt økonomisystem	-3 000	0	0	0	-3 000
Sum					**-7 250**	**-2 000**	**0**	**0**	**-9 250**

Klimaprofil

Økonomi- og forvaltningsetaten forvalter og videreutvikler Oslo kommunes standard klima- og miljøkrav til kommunens bygge- og anleggsplasser og til transporten knyttet til kommunens vare- og tjenesteanskaffelser. Etaten inngår og forvalter kommunens samkjøpsavtaler og sørger for at klima- og miljøkrav tas inn i alle samkjøpsavtaler. Etaten har også ansvar for flere tiltak som fremmer sirkulær økonomi i Oslo kommune, blant annet inngåelse av samkjøpsavtaler knyttet til reparasjon, redesign, gjenbruk og ombruk. I tillegg gjennomfører etaten tiltak som skal øke sambruk, deling og ombruk av møbler, tekstiler og andre produkter internt i kommunen, blant annet tilrettelegger etaten for en utslippsfri og delingsbasert maskin- og kjøretøypark blant kommunens virksomheter.

Virksomheten har selv ingen klimagassutslipp av betydning.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås øremerkede midler til 21000001 Forprosjekt - Sentralisering av anskaffelser, 9 mill.

Digitaliseringsetaten (FIN)

Ansvarsområde

Digitaliseringsetaten (DIG) er kommunens drivkraft for digitalisering, innovasjon og tjenesteutvikling, og legger til rette for at utviklingen skjer helhetlig, sikkert og kostnadseffektivt. Arbeidet skjer i samspill med Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og øvrige virksomheter i kommunen. DIG skal bidra til å løse tverrsektorielle samfunnsutfordringer som krever samordning av tjenester, virkemidler og ressurser.

DIG forvalter og videreutvikler kommunens digitale grunnmur, herunder felles IKT-plattform, IKT-arkitektur og teknologikomponenter. Etaten skal legge til rette for digital samhandling, automatisering og deling av data på tvers av virksomheter, og sikre robuste, standardiserte og fremtidsrettete løsninger. DIG støtter tverrsektorielle systemer og samhandling på tvers av fagområder. Ivaretakelse av personvern, informasjonssikkerhet og brukerorientering er viktig i arbeidet.

DIG skal bidra til strategisk IKT-styring og kommunikasjon i kommunen herunder utvikling og forvaltning av kommunikasjonsområdene oslo.kommune.no, nyhetsbrev, medvirkningsplattform, internkommunikasjon, visuell identitet og klart språk. Etaten skal også fremme digital innovasjon, god dataforvaltning, kompetanseutvikling og kunnskapsbasert styring.

Etaten har om lag 350 ansatte.

Situasjonsbeskrivelse

I 2027 vil etaten prioritere standardisering, sikkerhet og skalerbarhet i utviklingen av IKT-arkitektur og fellessystemer. Etaten skal legge til rette for økt bruk av effektiviserende teknologi som kunstig intelligens, automatisering og datadrevne løsninger.

DIG skal sikre at kommunens digitale tjenester er tilgjengelige, intuitive og universelt utformet for både innbyggere og ansatte. Samtidig skal etaten beskytte innbyggerdata og legge grunnlaget for trygg digital samhandling.

Som kommunens pådriver for digital transformasjon skal DIG bidra til å utvikle kommunen på en måte som ivaretar personvern, informasjonssikkerhet og brukerorientering.

Etaten vil etablere en sentralisert livssyklusforvaltning av kommunens IKT- og nettverksutstyr for å sikre forutsigbar utskifting av utstyr, styrke informasjonssikkerheten og redusere risikoen for driftsavbrudd. Dette vil gi bedre ressursutnyttelse, færre uforutsette kostnader og en mer helhetlig forvaltning av kommunens digitale infrastruktur. Arbeidet vil være en viktig prioritering fra 2027 og videre i planperioden.

Tiltak

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
1.1 Kommunens fellestjenester frigjør verdier for Oslo	Forvalte og videreutvikle oslo.kommune.no med tilgrensende løsninger som for eksempel Aktuelt og nyhetsbrev
	Følge opp tiltak knyttet til målbildet for kommunens portaler og nettløsninger
	Legge til rette for at digitale løsninger og systemer kan bidra til automatisering og kan frigjøre tid for kommunens ansatte og gjøre innbyggerne mer selvbetjent i bruk av løsningene
	Legge til rette for et mer fleksibelt systemlandskap innen helse, og sosialområdet, som kan bidra til bedre tilgang til data, bedre integrasjoner med andre systemer, samt bedre tilrettelegging for automatisering av arbeidsprosesser
	Redusere antall driftsmiljøer gjennom konsolidering av IKT-drift, noe som vil gi betydelig bedre IKT-sikkerhet og mer ressurseffektivitet for kommunen som helhet
	Styrke og operasjonalisere hendelseshåndtering
	Videreutvikle etatens gevinstrealiseringsmetodikk for en mer systematisk tilnærming til effektivisering og gevinstrealisering ved hjelp av digitalisering

3. Oslo er nyskapende og attraktiv

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
3.1 Oslo kommune er ledende på digitale løsninger	Bidra til å forbedre fagsystemer innen helse- og sosialområdet
	Effektivisere og automatisere utviklings- og leveranseprosessene for raskere, hyppigere og mer stabile produksjonssettinger

4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
4.1 Kommunen er rustet mot digitale trusler	Fellessystemer og felles IKT-infrastruktur moderniseres for å kunne håndtere endringer i det digitale trusselbildet og personvern
	Utarbeide og sammenstille overordnet risikobilde for Oslo kommune
	Videreføre det helhetlige og standardiserte informasjonssikkerhetsarbeidet i kommunen
	Øke oppfølgingen av leverandører

5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester

0 Sektormål | 1 Tiltak

Sektormål	Tiltak
5.1 Oslo kommune har bærekraftig økonomi	Styrke oppfølgingen av leverandører

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**817 699**	**817 699**	**817 699**	**817 699**
Vedtak forrige periode				
Digitaliseringsetaten - overført budsjett fra UKE og Origo	-1 070	-506	-506	-506
Generell rammereduksjon Digitaliseringsetaten	0	0	-6 641	-6 641
Gevinst av ny internkommunikasjonstjeneste	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Innarbeidet rammekutt i forbindelse med omorganisering	-3 732	-8 151	-8 151	-8 151
Rammekutt administrasjon	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Vedtak forrige periode	**-5 802**	**-9 657**	**-16 298**	**-16 298**
Vedtak forrige periode	**-5 802**	**-9 657**	**-16 298**	**-16 298**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**811 897**	**808 042**	**801 401**	**801 401**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**35 240**	**35 240**	**35 240**	**35 240**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**35 240**	**35 240**	**35 240**	**35 240**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Digitaliseringsetaten	0	0	0	-6 234
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-6 234**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	2 779	2 779	2 779	2 779
Felles regnskapstjeneste	-1 460	-1 460	-1 460	-1 460
Fritidskort - forvaltning og drift	1 000	1 000	1 000	1 000
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-98	0	-28	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-185	-185	-185	-185
Sum Andre tekniske justeringer	**2 036**	**2 134**	**2 106**	**2 134**
Nye tiltak				
Styrking av sentralt responsmiljø - Oslo Cybersikkerhetssenter (tidl. CSIRT)	8 000	10 000	10 000	10 000
Videreutvikling, kapasitetsøkning og lisensforpliktelser i kommunens M365-plattform	11 260	12 490	54 250	60 020
Sum Nye tiltak	**19 260**	**22 490**	**64 250**	**70 020**
Konkrete innsparingstiltak				
Bortfall av husleie Glasmagasinet	0	-5 000	-5 000	-5 000
Sum Konkrete innsparingstiltak	**0**	**-5 000**	**-5 000**	**-5 000**
Endringer	**21 296**	**19 624**	**61 356**	**60 920**
Ramme 2027-2030	**868 433**	**862 906**	**897 997**	**897 561**

Vedtak forrige periode

Digitaliseringsetaten - overført budsjett fra UKE og Origo

Avstemt og overført totalramme for kap 128 Digitaliseringsetaten (DIG)

Gevinst av ny internkommunikasjonstjeneste

I 2025 ble Workplace erstattet av Microsoft Viva Engage som kommunens felles kommunikasjonsplattform for internkommunikasjon. Internkommunikasjonstjenesten ble rammefinansiert f.o.m. 2026 og overgangen til Microsoft Viva Engage ga en netto besparelse på 4,2 mill. i 2026 og øker med 2 mill. til totalt 6,2 mill. f.o.m. 2027.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Digitaliseringsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 12,9 mill.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Fritidskort - forvaltning og drift

Byrådet foreslår å sette av midler til drift og vedlikehold av den tekniske løsningen for fritidskortet.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men

byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Styrking av sentralt responsmiljø - Oslo Cybersikkerhetssenter (tidl. CSIRT)

Byrådet foreslår å styrke dagens 24/7 kapabilitet for å kunne oppdage, samordne, håndtere og varsle alvorlig digitale sikkerhetshendelser. Ny Digitalsikkerhetsforskrift har strenge krav til varsling og håndtering av hendelser, samt krav til samordning og samhandling med sektorvise responsmiljøer (SRM), Nasjonalt cybersikkerhetssenter (NCSC), tilsynsmyndigheter og kommunens virksomheter.

Videreutvikling, kapasitetsøkning og lisensforpliktelser i kommunens M365-plattform

Det er et økende behov for budsjettmidler fra 2027 til videreutvikling, kapasitetsøkning og lisensforpliktelser i kommunens M365-plattform. Behovene er særlig knyttet til lagring, lisensendringer og ressursbehov i forvaltningen.

Konkrete innsparingstiltak

Bortfall av husleie Glasmagasinet

Bortfall av husleiekostnader for tidligere Origos lokaler Glasmagasinet fra 2028 medfører en besparelse som kan trekkes inn til fordel for bykassen i Digitaliseringsetatens (DIG) ramme. Resterende går til å dekke økte kostnader til lokaler på Helsfyr.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	0	309 408	323 511
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	895 423	949 087
Overføringsutgifter	0	8 874	9 265
Sum Driftsutgifter	**0**	**1 213 705**	**1 281 863**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	0	-378 657	-395 318
Refusjoner	0	-17 349	-18 112
Sum Driftsinntekter	**0**	**-396 006**	**-413 430**
Sum	0	817 699	868 433

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Ferdig år	Samlede prosjektbeløp Kostnadsramme (P85)	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Sum Økonomiplan 2027-30
		Digitaliseringsetaten (FIN)							
		Digitaliseringsetaten (FIN)							
128 - Digitaliseringsetaten (FIN)	122006	Avsetn. til forvaltning av fellessystemer og felles IKT - infrastruktur	LØPENDE		40 000	40 000	40 000	40 000	160 000
128 - Digitaliseringsetaten (FIN)	122049	Digitalisering	LØPENDE		70 000	65 000	65 000	65 000	265 000
128 - Digitaliseringsetaten (FIN)	125013	Ekstraordinære midler til fellessystemer og felles IKT-plattform	2028	IA	41 000	79 000	0	0	120 000
128 - Digitaliseringsetaten (FIN)	126048	Oslonøkkel på flere kommunale lokaler	2029	IA	3 000	0	0	0	3 000
128 - Digitaliseringsetaten (FIN)	127022	Styrking av sentralt responsmiljø	2030	IA	5 000	0	0	0	5 000
128 - Digitaliseringsetaten (FIN)	127023	Sentralisert livssyklusforvaltning nettverksutstyr	2030	IA	148 160	1 385	38 363	62 500	250 408
128 - Digitaliseringsetaten (FIN)	127024	Anskaffelse og etablering nytt arkivsystem	2028	IA	20 750	26 125	0	0	46 875
		Sum Digitaliseringsetaten (FIN)		**0**	**327 910**	**211 510**	**143 363**	**167 500**	**850 283**
		Sum Digitaliseringsetaten (FIN)		**0**	**327 910**	**211 510**	**143 363**	**167 500**	**850 283**
		Sum investeringsprosjekter		0	327 910	211 510	143 363	167 500	850 283

Finansiering av investeringer

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Kap.nr	Kap.navn	Art beskrivelse	Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Sum i øk.plan
128	Digitaliserings-etaten (FIN)	Kompensasjon for merverdiavgift	122006	Avsetn. til forvaltning av fellessystemer og felles IKT - infrastruktur	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-32 000
128	Digitaliserings-etaten (FIN)	Kompensasjon for merverdiavgift	125013	Ekstraordinære midler til fellessystemer og felles IKT-plattform	-8 200	-15 800	0	0	-24 000
128	Digitaliserings-etaten (FIN)	Kompensasjon for merverdiavgift	127022	Styrking av sentralt responsmiljø	-1 000	0	0	0	-1 000
128	Digitaliserings-etaten (FIN)	Kompensasjon for merverdiavgift	127023	Sentralisert livssyklusforvaltning nettverksutstyr	-29 632	-277	-7 673	-12 500	-50 082
128	Digitaliserings-etaten (FIN)	Kompensasjon for merverdiavgift	127024	Anskaffelse og etablering nytt arkivsystem	-4 150	-5 225	0	0	-9 375
Tot.					**-50 982**	**-29 302**	**-15 673**	**-20 500**	**-116 457**

Klimaprofil

Virksomheten har ingen klimagassutslipp av betydning.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Bystyrets virksomheter (BYS)

Hovedtall på sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype	Dok 3/2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Driftsutgifter	296,9	397,0	302,4	381,8	299,8
Driftsinntekter	-39,3	-47,9	-40,5	-40,5	-40,5
Totalsum	**257,6**	**349,1**	**261,8**	**341,3**	**259,2**

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**257 588**	**257 588**	**257 588**	**257 588**
Vedtak forrige periode				
Digitalisering av papirarkiv Pasient- og brukerombudet	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Generell rammereduksjon Barnehage-, skole- og lærlingombud	0	0	-42	-42
Pris- og lønnsjustering valgår	12 193	0	19 045	19 045
Rammereduksjon Bystyret	-807	-1 594	-2 318	-2 318
Rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet	-177	-351	-514	-514
Rammereduksjon Kommunerevisjonen	-445	-881	-1 291	-1 291
Rammereduksjon Kontrollutvalget	-31	-62	-92	-92
Reduksjon av rammebeløp i år med valg til meddommere	0	-4 800	0	0
Stortingsvalg 2029	0	0	61 800	61 800
Tilpasse rammen til valgår	55 200	0	0	0
Utgifter til todagersvalg	6 000	0	0	0
Valg av meddommere, året etter kommunevalg	0	4 800	4 800	4 800
Økte kostnader til kommune- og stortingsvalg	5 400	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**75 933**	**-4 288**	**79 988**	**79 988**
Vedtak forrige periode	**75 933**	**-4 288**	**79 988**	**79 988**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**333 521**	**253 300**	**337 576**	**337 576**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**11 010**	**11 010**	**11 010**	**11 010**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**11 010**	**11 010**	**11 010**	**11 010**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Barnehage-, skole - og lærlingombud	0	0	0	-45
Generell rammereduksjon Bystyret m.v.	0	0	0	-657
Generell rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet	0	0	0	-148

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Generell rammereduksjon Kommunerevisjonen	0	0	0	-372
Generell rammereduksjon Kontrollutvalget	0	0	0	-27
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-1 249**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	1 112	1 112	1 112	1 112
Endring pga valgår	0	0	0	-61 800
Felles regnskapstjeneste	-950	-950	-950	-950
Flytting av budsjettmidler fra kap. 100 til kap. 120 pga. endret organisatorisk plassering av personvernombud	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Pris- og lønnsjustering valgår	0	0	0	-19 045
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	0	0	-14	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-140	-140	-140	-140
Valg av meddommere	0	0	-4 800	-4 800
Sum Andre tekniske justeringer	**-2 478**	**-2 478**	**-7 292**	**-88 123**
Nye tiltak				
Dataløsninger folkevalgte i bystyreperioden 2027-2031	7 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	**7 000**	**0**	**0**	**0**
Endringer	**4 522**	**-2 478**	**-7 292**	**-89 372**
Ramme 2027-2030	**349 053**	**261 832**	**341 294**	**259 214**

Vedtak forrige periode

Digitalisering av papirarkiv Pasient- og brukerombudet

Pasient- og brukerombudet i Oslo og Akershus – Sosial- og eldreombudet i Oslo digitaliserer papirarkivet. Digitaliseringen omfatter dokumenter samlet fra oppstart i 1987, frem til og med 31. desember 2014. Dokumentene omfatter saksdokumenter knyttet til det statlige mandatet, etter pasient- og brukerrettighetsloven, og det kommunale mandatet, etter instruksen fra Bystyret.

Generell rammereduksjon Barnehage-, skole- og lærlingombud

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,042 mill. i 2029 og 2030.Samlet rammekutt på kapitlet er 0,042 mill. i 2029, økende til 0,087 mill. fra 2030.

Pris- og lønnsjustering valgår

Budsjettkapittel 112 Stortingsvalg og kommunevalg blir ikke kompensert for lønns- og prisvekst slik som øvrige budsjettkapitler. Det foreslås derfor å styrke budsjettrammen i 2027 og 2029 med estimert pris- og lønnsutvikling fra 2023.

Rammereduksjon Bystyret

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,8 mill. i 2027 økende til 2,3 mill. i 2030. Samlet rammekutt er 0,8 mill. i 2027 økende til 2,975 mill. i 2030.

Rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,2 mill. i 2027 økende til 0,5 mill. i 2030. Samlet rammekutt er 0,2 mill. i 2027 økende til 0,7 mill. i 2030.

Rammereduksjon Kommunerevisjonen
Det er innarbeidet et rammekutt på 0,5 mill. i 2027 økende til 1,3 mill. i 2030. Samlet rammekutt er 0,5 mill. i 2027 økende til 1,7 mill. i 2030.

Rammereduksjon Kontrollutvalget
Det er innarbeidet et rammekutt på 0,031 mill. i 2027 økende til 0,092 mill. i 2030. Samlet rammekutt er 0,031 mill. i 2027 økende til 0,119 mill. i 2030.

Reduksjon av rammebeløp i år med valg til meddommere
Bystyrets sekretariat har ansvar for å rekruttere meddommere til Oslo tingrett og Borgarting lagmannsrett. Dette skjer hvert fjerde år. Neste gang er i 2028. Kostnadene ved gjennomføring av rekruttering av meddommere er redusert så mye at den økonomiske rammen i år med valg til meddommere kan reduseres til det samme rammebeløpet som i mellomvalgår uten valg av meddommere.

Stortingsvalg 2029
Budsjettrammen i 2029 økes med 61,8 mill. for å dekke kostnader knyttet til Stortingsvalg.

Tilpasse rammen til valgår
Rammen på budsjettkapittel 112 Stortingsvalg og kommunevalg økes i 2027 på grunn av utgifter knyttet til valgår.

Utgifter til todagersvalg
Lønnsutgiftene i forbindelse med todagersvalg økes med 6 mill. i 2027 da dette er valgår.

Valg av meddommere, året etter kommunevalg
I året etter kommunevalg har det tidligere vært behov for å øke rammen med 4,8 mill. til valg av meddommere. Fra budsjett 2026 er denne prosessen effektivisert og det er ikke lenger behov for en tilførsel av midler.

Økte kostnader til kommune- og stortingsvalg
I 2025 ble rammen økt med 5,4 mill. for å ta hensyn til økte kostnader i valgår. Økningen i kostnader er knyttet til nye pensjonsvedtekter, utvidelse av antall stemmesteder og utvidelse av åpningstider. Pensjonskostnader utgjør 4 mill, ekstra stemmested utgjør 0,7 mill. og utvidet åpningstid utgjør 0,7 mill. Midlene tas ut av rammen i 2026 og 2028 da dette ikke er valgår.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Barnehage-, skole - og lærlingombud
Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,045 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,042 mill. i 2029, økende til 0,087 mill. fra 2030.

Generell rammereduksjon Bystyret m.v.
Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,657 mill. Samlet rammekutt er 0,8 mill. i 2027 økende til 2,975 mill. i 2030

Generell rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,15 mill. Samlet rammekutt er 0,2 mill. i 2027 økende til 0,7 mill. i 2030.

Generell rammereduksjon Kommunerevisjonen

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,4 mill. Samlet rammekutt er 0,5 mill. i 2027 økende til 1,7 mill. i 2030.

Generell rammereduksjon Kontrollutvalget

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,027 mill. Samlet rammekutt er 0,031 mill. i 2027 økende til 0,119 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Endring pga valgår

I 2029 ble budsjettrammen økt for å dekke kostnader til Stortingsvalget. Rammen reduseres med tilsvarende beløp i 2030.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Flytting av budsjettmidler fra kap. 100 til kap. 120 pga. endret organisatorisk plassering av personvernombud

Bystyret vedtok i sak 11/26 *Gjennomgang av personvernombudsordningen i Oslo kommune og forslag til ny organisering* at personvernombudets organisatoriske plassering skal endres fra bystyret til byrådet.

Midler til finansiering av stillingen foreslås overført fra kap. 100 Bystyret mv. til kap. 120 Byråd/byrådsavdelingene. I revidert budsjett 2026 ble det innarbeidet 0,85 mill. Helårseffekten i økonomiplanen er 2,5 mill. årlig.

Pris- og lønnsjustering valgår

Budsjettkapittel 112 Stortingsvalg og kommunevalg blir ikke kompensert for lønns- og prisutvikling slik som øvrige budsjettkapitler. Budsjettrammen ble derfor styrket i 2027 og 2029 med estimert lønns- og prisutvikling fra 2023. Siden 2030 ikke er et valgår reduseres rammen med beløpet for lønns- og prisutviklingen.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Valg av meddommere

I budsjettrammen til bystyrets sekretariat ligger det 4,8 mill. til rekruttering av meddommere til Oslo tingrett og Borgarting lagmannsrett. Kostnadene ved gjennomføring av rekruttering av meddommere er redusert så mye at bevilgningen til dette tiltaket kan tas ut av budsjettrammen.

Nye tiltak

Dataløsninger folkevalgte i bystyreperioden 2027-2031

På lik linje med tidligere perioder planlegges det for en løsning med personlig datautstyr, tilhørende abonnementer og programvarelisenser for alle bystyrerepresentanter for 2027-2031. I tillegg er det planlagt utvikling og forbedring av tjenester knyttet til de folkevalgtes verktøy gjennom fireårsperioden. Dette innebærer en engangsøkning av driftsbudsjettet i 2027 i form av øremerkede midler på 7 mill. Et eventuelt restbeløp ved utgangen av 2031 vil bli tilbakeført bykassen.

Øremerkede midler

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Øremerkede overførbare prosjekter	Inntil (beløp i 1 000)
100	Bystyret m.v. (BYS)	Dataløsninger folkevalgte i bystyreperioden 2027-2031	7 000

Bystyret m.v. (BYS)

Ansvarsområde

Bystyret er den øverste myndighet i Oslo kommune. Bystyrets sekretariat (BYS) er bystyrets administrasjon og skal legge forholdene best mulig til rette for saksbehandling, møter og andre aktiviteter i bystyret og bystyrets organer, legge til rette for hovedstadens ordfører og gjennomføre offentlige valg og valg av meddommere i Oslo.

Bystyrets sekretariat har ansvar for å gi informasjon til offentligheten om virksomheten i bystyret og vedtak i dets organer. Sekretariatet skal legge til rette slik at ordføreren eller den som opptrer på vegne av ordføreren, kan utøve representasjonsoppdrag og profilering av byen på en best mulig måte.

Samfunnsoppdraget til Bystyrets sekretariat er å bidra til tillit og oppslutning om lokaldemokratiet i Oslo.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**165 401**	**165 401**	**165 401**	**165 401**
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Bystyret	-807	-1 594	-2 318	-2 318
Sum Vedtak forrige periode	**-807**	**-1 594**	**-2 318**	**-2 318**
Vedtak forrige periode	**-807**	**-1 594**	**-2 318**	**-2 318**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**164 594**	**163 807**	**163 083**	**163 083**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**7 023**	**7 023**	**7 023**	**7 023**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**7 023**	**7 023**	**7 023**	**7 023**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Bystyret m.v.	0	0	0	-657
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-657**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	499	499	499	499
Felles regnskapstjeneste	-300	-300	-300	-300
Flytting av budsjettmidler fra kap. 100 til kap. 120 pga. endret organisatorisk plassering av personvernombud	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**-2 371**	**-2 371**	**-2 371**	**-2 371**
Nye tiltak				
Dataløsninger folkevalgte i bystyreperioden 2027-2031	7 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	**7 000**	**0**	**0**	**0**
Endringer	**4 629**	**-2 371**	**-2 371**	**-3 028**
Ramme 2027-2030	**176 246**	**168 459**	**167 735**	**167 078**

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Bystyret

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,8 mill. i 2027 økende til 2,3 mill. i 2030. Samlet rammekutt er 0,8 mill. i 2027 økende til 2,975 mill. i 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Bystyret m.v.

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,657 mill. Samlet rammekutt er 0,8 mill. i 2027 økende til 2,975 mill. i 2030

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Flytting av budsjettmidler fra kap. 100 til kap. 120 pga. endret organisatorisk plassering av personvernombud

Bystyret vedtok i sak 11/26 *Gjennomgang av personvernombudsordningen i Oslo kommune og forslag til ny organisering* at personvernombudets organisatoriske plassering skal endres fra bystyret til byrådet.

Midler til finansiering av stillingen foreslås overført fra kap. 100 Bystyret mv. til kap. 120 Byråd/byrådsavdelingene. I revidert budsjett 2026 ble det innarbeidet 0,85 mill. Helårseffekten i økonomiplanen er 2,5 mill. årlig.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Nye tiltak

Dataløsninger folkevalgte i bystyreperioden 2027-2031

På lik linje med tidligere perioder planlegges det for en løsning med personlig datautstyr, tilhørende abonnementer og programvarelisenser for alle bystyrerepresentanter for 2027-2031. I tillegg er det planlagt utvikling og forbedring av tjenester knyttet til de folkevalgtes verktøy gjennom fireårsperioden. Dette innebærer en engangsøkning av driftsbudsjettet i 2027 i form av øremerkede midler på 7 mill. Et eventuelt restbeløp ved utgangen av 2031 vil bli tilbakeført bykassen.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	84 377	98 213	100 293
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	32 566	28 924	35 984
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	20	21
Overføringsutgifter	41 619	42 746	44 626
Sum Driftsutgifter	**158 562**	**169 903**	**180 924**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-29	-20	-21
Refusjoner	-4 727	-3 964	-4 139
Overføringsinntekter	-181	-518	-518
Sum Driftsinntekter	**-4 937**	**-4 502**	**-4 678**
Sum	153 625	165 401	176 246

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskudd over kapittelet bortsett fra Oslo kommunes årlige kultur- og kunstnerpris og Oslo bys arkitekturpris. Kultur- og kunstnerprisen refunderes i etterkant av Kulturetaten.

Øremerkede midler

Kapittelnr.	Kapittelnavn	Øremerkede overførbare prosjekter	Inntil (beløp i 1 000)
100	Bystyret m.v. (BYS)	Dataløsninger folkevalgte i bystyreperioden 2027-2031	7 000

Kontrollutvalget (BYS)

Ansvarsområde

Budsjettkapittel 109 omfatter kontrollutvalget og Kontrollutvalgets sekretariat. Sekretariatet har én ansatt.

Kontrollutvalgets ansvar og myndighet følger av kommuneloven § 23-2 og er nærmere regulert i forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Kontrollutvalget fører kontroll med kommunens virksomhet på vegne av bystyret.

Kontrollutvalget skal påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning, herunder at

1. kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
2. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
3. det blir utført forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i
4. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
5. vedtak som bystyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp

Det følger av kommuneloven § 23-7 at kontrollutvalget skal ha sekretariatsbistand som tilfredsstiller utvalgets behov. Sekretariatslederen ivaretar daglig drift og administrasjon. Sekretariatet skal blant annet påse at sakene som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan		
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**5 300**	**5 300**	**5 300**	**5 300**
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Kontrollutvalget	-31	-62	-92	-92
Sum Vedtak forrige periode	**-31**	**-62**	**-92**	**-92**
Vedtak forrige periode	**-31**	**-62**	**-92**	**-92**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**5 269**	**5 238**	**5 208**	**5 208**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**224**	**224**	**224**	**224**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**224**	**224**	**224**	**224**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Kontrollutvalget	0	0	0	-27
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-27**
Endringer	**0**	**0**	**0**	**-27**
Ramme 2027-2030	**5 493**	**5 462**	**5 432**	**5 405**

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Kontrollutvalget

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,031 mill. i 2027 økende til 0,092 mill. i 2030. Samlet rammekutt er 0,031 mill. i 2027 økende til 0,119 mill. i 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Kontrollutvalget

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,027 mill. Samlet rammekutt er 0,031 mill. i 2027 økende til 0,119 mill. i 2030.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	4 011	4 447	4 635
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	963	852	857
Overføringsutgifter	32	11	11
Sum Driftsutgifter	**5 006**	**5 310**	**5 503**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-17	0	0
Refusjoner	-32	-10	-10
Sum Driftsinntekter	**-49**	**-10**	**-10**
Sum	4 957	5 300	5 493

Kommunerevisjonen (BYS)

Ansvarsområde

Kommunerevisjonen rapporterer til kontrollutvalget og bystyret. Kommunerevisjonen og/eller kontrollutvalget har etter kommuneloven følgende oppgaver: Regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov.

Formålet med regnskapsrevisjonen er å gi en bekreftelse i form av revisjonsberetning på at regnskapene ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Kommunerevisjonen gjennomfører enkelte kontroller av årsberetningen, blant annet hvorvidt den gir dekkende forklaring av vesentlige avvik i bruken av midler. Forenklet kontroll av etterlevelse på enkelte områder i økonomiforvaltningen er også en del av regnskapsrevisjonen.

Kommunerevisjonen skal også vurdere risiko for misligheter, herunder forebygge, søke å avdekke og deretter rapportere konstaterte forhold, jf. blant annet kommuneloven § 24-7, revisjonsstandardene og kommunens rundskriv 34/2021 *Instruks for behandling i saker om økonomiske uregelmessigheter og misligheter.*

Forvaltningsrevisjonen er i kommuneloven § 23-3 definert som systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra bystyrets vedtak. Forvaltningsrevisjon kan også gjennomføres i selskap heleid av Oslo kommune eller sammen med andre fylkeskommuner eller kommuner. Kommuneloven åpner også på visse vilkår for undersøkelser av private leverandører til kommunen.

Oppgaven eierskapskontroll, jf. kommuneloven § 23-4 innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Oppgavene forbundet med forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er ytterligere konkretisert gjennom god kommunal revisjonsskikk.

IT-revisjon er et viktig bidrag til både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**52 279**	**52 279**	**52 279**	**52 279**
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Kommunerevisjonen	-445	-881	-1 291	-1 291
Sum Vedtak forrige periode	**-445**	**-881**	**-1 291**	**-1 291**
Vedtak forrige periode	**-445**	**-881**	**-1 291**	**-1 291**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**51 834**	**51 398**	**50 988**	**50 988**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**2 180**	**2 180**	**2 180**	**2 180**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**2 180**	**2 180**	**2 180**	**2 180**
Generell rammeendring				

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Generell rammereduksjon Kommunerevisjonen	0	0	0	-372
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-372**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	406	406	406	406
Felles regnskapstjeneste	-300	-300	-300	-300
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	0	0	-7	0
Sum Andre tekniske justeringer	**106**	**106**	**99**	**106**
Endringer	**106**	**106**	**99**	**-266**
Ramme 2027-2030	**54 120**	**53 684**	**53 267**	**52 902**

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Kommunerevisjonen

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,5 mill. i 2027 økende til 1,3 mill. i 2030. Samlet rammekutt er 0,5 mill. i 2027 økende til 1,7 mill. i 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Kommunerevisjonen

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,4 mill. Samlet rammekutt er 0,5 mill. i 2027 økende til 1,7 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet

foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	59 005	63 138	66 222
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	11 624	8 886	8 512
Overføringsutgifter	2 272	3 592	3 750
Sum Driftsutgifter	**72 902**	**75 616**	**78 484**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-17 246	-17 292	-18 053
Refusjoner	-4 495	-6 045	-6 311
Sum Driftsinntekter	**-21 740**	**-23 337**	**-24 364**
Sum	51 162	52 279	54 120

Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS)

Ansvarsområde

Mandatet til Pasient- og brukerombudet i Oslo og Akershus, Sosial- og eldreombudet i Oslo (Ombudet) er å arbeide for å ivareta pasienter, brukere og pårørendes behov, interesser og rettsikkerhet overfor den statlige spesialisthelsetjenesten, den fylkeskommunale tannhelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og for å bedre kvaliteten i disse tjenestene. For innbyggerne i Oslo skal Ombudet også ivareta innbyggerne i møte med sosiale tjenester i NAV og barnevernet.

Ombudets mandat er todelt. For å oppfylle mandatet på individnivå tar ombudet imot henvendelser fra pasienter, brukere og pårørende og gir veiledning om rettigheter, orienterer om eksisterende klageordninger og hjelper til i klageprosesser.

For å ivareta den delen av mandatet som omhandler å bidra til tryggere og bedre tjenester, har Ombudet omfattende utadrettete aktiviteter. Basert på innsikten fra enkelthenvendelser og nasjonale tall og oversikter, skriver Ombudet høringsuttalelser, deltar i den offentlige debatten, tar opp prinsipielle problemstillinger med relevante instanser, og møter bruker- og pårørendeorganisasjoner. Ombudet er fast deltaker i Helsefelleskapene mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene og i brukerutvalg og - råd.

Tjenestene er komplekse og befolkningen trenger høy byråkratisk kompetanse for å kunne ivareta sine egne rettigheter. Kunnskapen om Ombudets virksomhet er også varierende blant pasienter, brukere og ansatte i tjenestene. Arbeidet med å nå dem som har behov for Ombudets tjenester, men som ikke kjenner til ordningen og ikke tar kontakt. Dette gjelder for eksempel barn som mottar barnevernstjenester og eldre med minoritetsbakgrunn. Informasjon må spres slik at kunnskapen om systemer og rettigheter øker og gir hjelp til selvhjelp. Det er derfor viktig å opprettholde en høy utadrettet aktivitet på ulike arenaer der Ombudet kommer i kontakt med innbyggere som i dag ikke vet om og ikke tar kontakt med Ombudet ved behov.

Arbeidet utføres i tråd med den instruks som er gitt om Ombudets virksomhet av Oslo bystyre 23.9.2015 og Pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 8.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**20 813**	**20 813**	**20 813**	**20 813**
Vedtak forrige periode				
Digitalisering av papirarkiv Pasient- og brukerombudet	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet	-177	-351	-514	-514
Sum Vedtak forrige periode	**-1 577**	**-1 751**	**-1 914**	**-1 914**
Vedtak forrige periode	**-1 577**	**-1 751**	**-1 914**	**-1 914**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**19 236**	**19 062**	**18 899**	**18 899**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 197**	**1 197**	**1 197**	**1 197**

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**1 197**	**1 197**	**1 197**	**1 197**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet	0	0	0	-148
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-148**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	165	165	165	165
Felles regnskapstjeneste	-300	-300	-300	-300
Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr	0	0	-7	0
Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)	-70	-70	-70	-70
Sum Andre tekniske justeringer	**-205**	**-205**	**-212**	**-205**
Endringer	**-205**	**-205**	**-212**	**-353**
Ramme 2027-2030	**20 228**	**20 054**	**19 884**	**19 743**

Vedtak forrige periode

Digitalisering av papirarkiv Pasient- og brukerombudet

Pasient- og brukerombudet i Oslo og Akershus – Sosial- og eldreombudet i Oslo digitaliserer papirarkivet. Digitaliseringen omfatter dokumenter samlet fra oppstart i 1987, frem til og med 31. desember 2014. Dokumentene omfatter saksdokumenter knyttet til det statlige mandatet, etter pasient- og brukerrettighetsloven, og det kommunale mandatet, etter instruksen fra Bystyret.

Rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,2 mill. i 2027 økende til 0,5 mill. i 2030. Samlet rammekutt er 0,2 mill. i 2027 økende til 0,7 mill. i 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,15 mill. Samlet rammekutt er 0,2 mill. i 2027 økende til 0,7 mill. i 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning

med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Rammeendring livssyklusforvaltning nettverksutstyr

Kommunens virksomheter har i dag ansvar for utskifting av eldre nettverksutstyr. Over tid har det vært en utfordring med manglende planlegging og gjennomføring av utbytting av utgått lokalt nettverksutstyr (LAN), noe som utgjør en sikkerhetsrisiko og kostbart vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår derfor at ansvaret for disse investeringene overføres fra virksomhetene til en felles sentral ordning i Digitaliseringsetaten (DIG). For å hente inn vedlikeholdsetterslepet foreslås en modell der virksomhetene dekker 30 % av kostnaden for utskifting av lokalt nettverksutstyr, mens bykassen dekker resterende 70 % av kostnadene. Fra og med 2030 dekker bykassen livssyklusforvaltningen i sin helhet.

Rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser (KGV/KAV)

Forvaltningen av system for anskaffelser (KGV/KAV) ligger i Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF) og har en årlig kostnad på 5 mill. Virksomhetene blir i dag fakturert for systemet, men byrådet foreslår nå at internfaktureringen avvikles og at tjenesten heller rammefinansieres ved at det overføres midler fra virksomhetene til OKF.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	22 810	23 010	24 151
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	6 579	7 044	5 338
Overføringsutgifter	893	1 408	1 470
Sum Driftsutgifter	**30 282**	**31 462**	**30 959**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-7	0	0
Refusjoner	-2 596	-1 856	-1 938
Overføringsinntekter	-8 824	-8 793	-8 793
Sum Driftsinntekter	**-11 426**	**-10 649**	**-10 731**
Sum	18 856	20 813	20 228

Stortingsvalg og kommunevalg (BYS)

Ansvarsområde

Bystyret er den øverste myndighet i Oslo kommune. Bystyrets sekretariat (BYS) er bystyrets administrasjon og skal legge forholdene best mulig til rette for saksbehandling, møter og andre aktiviteter i bystyret og bystyrets organer, legge til rette for hovedstadens ordfører og gjennomføre offentlige valg og valg av meddommere i Oslo.

Bystyrets sekretariat har ansvar for å gi informasjon til offentligheten om virksomheten i bystyret og vedtak i dets organer.

Sekretariatet skal legge til rette slik at ordføreren eller den som opptrer på vegne av ordføreren, kan utøve representasjonsoppdrag og profilering av byen på en best mulig måte.

Samfunnsoppdraget til Bystyrets sekretariat er å bidra til tillit og oppslutning om lokaldemokratiet i Oslo.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**5 181**	**5 181**	**5 181**	**5 181**
Vedtak forrige periode				
Pris- og lønnsjustering valgår	12 193	0	19 045	19 045
Reduksjon av rammebeløp i år med valg til meddommere	0	-4 800	0	0
Stortingsvalg 2029	0	0	61 800	61 800
Tilpasse rammen til valgår	55 200	0	0	0
Utgifter til todagersvalg	6 000	0	0	0
Valg av meddommere, året etter kommunevalg	0	4 800	4 800	4 800
Økte kostnader til kommune- og stortingsvalg	5 400	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	**78 793**	**0**	**85 645**	**85 645**
Vedtak forrige periode	**78 793**	**0**	**85 645**	**85 645**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**83 974**	**5 181**	**90 826**	**90 826**
Andre tekniske justeringer				
Endring pga valgår	0	0	0	-61 800
Pris- og lønnsjustering valgår	0	0	0	-19 045
Valg av meddommere	0	0	-4 800	-4 800
Sum Andre tekniske justeringer	**0**	**0**	**-4 800**	**-85 645**
Endringer	**0**	**0**	**-4 800**	**-85 645**
Ramme 2027-2030	**83 974**	**5 181**	**86 026**	**5 181**

Vedtak forrige periode

Pris- og lønnsjustering valgår

Budsjettkapittel 112 Stortingsvalg og kommunevalg blir ikke kompensert for lønns- og prisvekst slik som øvrige budsjettkapitler. Det foreslås derfor å styrke budsjettrammen i 2027 og 2029 med estimert pris- og lønnsutvikling fra 2023.

Reduksjon av rammebeløp i år med valg til meddommere

Bystyrets sekretariat har ansvar for å rekruttere meddommere til Oslo tingrett og Borgarting lagmannsrett. Dette skjer hvert fjerde år. Neste gang er i 2028. Kostnadene ved gjennomføring av rekruttering av meddommere er redusert så mye at den økonomiske rammen i år med valg til meddommere kan reduseres til det samme rammebeløpet som i mellomvalgår uten valg av meddommere.

Stortingsvalg 2029

Budsjettrammen i 2029 økes med 61,8 mill. for å dekke kostnader knyttet til Stortingsvalg.

Tilpasse rammen til valgår

Rammen på budsjettkapittel 112 Stortingsvalg og kommunevalg økes i 2027 på grunn av utgifter knyttet til valgår.

Utgifter til todagersvalg

Lønnsutgiftene i forbindelse med todagersvalg økes med 6 mill. i 2027 da dette er valgår.

Valg av meddommere, året etter kommunevalg

I året etter kommunevalg har det tidligere vært behov for å øke rammen med 4,8 mill. til valg av meddommere. Fra budsjett 2026 er denne prosessen effektivisert og det er ikke lenger behov for en tilførsel av midler.

Økte kostnader til kommune- og stortingsvalg

I 2025 ble rammen økt med 5,4 mill. for å ta hensyn til økte kostnader i valgår. Økningen i kostnader er knyttet til nye pensjonsvedtekter, utvidelse av antall stemmesteder og utvidelse av åpningstider. Pensjonskostnader utgjør 4 mill, ekstra stemmested utgjør 0,7 mill. og utvidet åpningstid utgjør 0,7 mill. Midlene tas ut av rammen i 2026 og 2028 da dette ikke er valgår.

Andre tekniske justeringer

Endring pga valgår

I 2029 ble budsjettrammen økt for å dekke kostnader til Stortingsvalget. Rammen reduseres med tilsvarende beløp i 2030.

Pris- og lønnsjustering valgår

Budsjettkapittel 112 Stortingsvalg og kommunevalg blir ikke kompensert for lønns- og prisutvikling slik som øvrige budsjettkapitler. Budsjettrammen ble derfor styrket i 2027 og 2029 med estimert lønns- og prisutvikling fra 2023. Siden 2030 ikke er et valgår reduseres rammen med beløpet for lønns- og prisutviklingen.

Valg av meddommere

I budsjettrammen til bystyrets sekretariat ligger det 4,8 mill. til rekruttering av meddommere til Oslo tingrett og Borgarting lagmannsrett. Kostnadene ved gjennomføring av rekruttering av meddommere er redusert så mye at bevilgningen til dette tiltaket kan tas ut av budsjettrammen.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027
Driftsutgifter			
Lønn	36 636	128	35 828
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	31 808	5 600	48 046
Overføringsutgifter	2 452	217	8 217
Sum Driftsutgifter	**70 896**	**5 945**	**92 091**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	1	0	0
Refusjoner	-2 452	-764	-8 117
Overføringsinntekter	-266	0	0
Sum Driftsinntekter	**-2 717**	**-764**	**-8 117**
Sum	68 179	5 181	83 974

Barnehage-, skole - og lærlingombud (BYS)

Ansvarsområde

Barnehage-, skole- og lærlingombudet i Oslo er bystyrets ombud for barn og unge i barnehage, grunnskole, videregående opplæring i skole og lærebedrift fram til utgangen av det året de fyller 24 år. Barnehage-, skole- og lærlingombudet omfatter offentlige og private barnehager, offentlige grunnskoler, videregående skoler og lærlinger, samt grunnskoler og videregående skoler godkjent etter friskoleloven. Barnehage-, skole- og lærlingombudet skal legge FNs barnekonvensjon til grunn og sikre at alle barn i Oslo får oppfylt sine rettigheter.

Ombudets virksomhet dekker ikke hele oppvekstfeltet, men omfatter barnehageloven og opplæringsloven. Ombudets virksomhet omfatter ikke voksenopplæringen eller fagskolen, men skal ivareta utvidede rettigheter for elever under 24 år som tar videregående opplæring etter kapittel 18.

Barnehage-, skole- og lærlingombudet i Oslo er organisert som en egen enhet og utfører sitt arbeid på fritt og selvstendig grunnlag, uavhengig av administrativ og politisk ledelse i kommunen. Organisatorisk er ombudet plassert under bystyret.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett forrige år videreført	**8 614**	**8 614**	**8 614**	**8 614**
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Barnehage-, skole- og lærlingombud	0	0	-42	-42
Sum Vedtak forrige periode	**0**	**0**	**-42**	**-42**
Vedtak forrige periode	**0**	**0**	**-42**	**-42**
Vedtatt økonomiplan 2026-2029	**8 614**	**8 614**	**8 572**	**8 572**
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**386**	**386**	**386**	**386**
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	**386**	**386**	**386**	**386**
Generell rammeendring				
Generell rammereduksjon Barnehage-, skole - og lærlingombud	0	0	0	-45
Sum Generell rammeendring	**0**	**0**	**0**	**-45**
Andre tekniske justeringer				
Endring pensjon OPF	42	42	42	42
Felles regnskapstjeneste	-50	-50	-50	-50
Sum Andre tekniske justeringer	**-8**	**-8**	**-8**	**-8**
Endringer	**-8**	**-8**	**-8**	**-53**
Ramme 2027-2030	**8 992**	**8 992**	**8 950**	**8 905**

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Barnehage-, skole- og lærlingombud

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,042 mill. i 2029 og 2030.Samlet rammekutt på kapitlet er 0,042 mill. i 2029, økende til 0,087 mill. fra 2030.

Generell rammeendring

Generell rammereduksjon Barnehage-, skole - og lærlingombud

Det er innarbeidet et rammekutt på kapitlet fra 2030 på 0,045 mill. Samlet rammekutt på kapitlet er 0,042 mill. i 2029, økende til 0,087 mill. fra 2030.

Andre tekniske justeringer

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås økt fra 18,1 % til 18,9 % i Sak 1 B2027.

Felles regnskapstjeneste

I budsjett 2025 ble det vedtatt å etablere Felles regnskapstjeneste. Formålet med Felles regnskapstjeneste er å bidra til økt kvalitet på regnskapstjenestene, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse, samt legge til rette for bedre bruk av kommunens regnskapsdata. Det er obligatorisk for virksomhetene å benytte seg av fellestjenesten.

I forbindelse med etableringen av Felles regnskapstjeneste foreslår byrådet at dagens ordning med internfakturering erstattes med rammefinansiering. Det innebærer at driftsmidler overføres fra virksomhetenes budsjettrammer til Økonomi- og forvaltningsetaten. Rammeoverføringen omfatter også lønnsmidler knyttet til fagkompetanse som overføres fra virksomhetene til Felles regnskapstjeneste.

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2025	2026	2027
Driftsutgifter			
Lønn	4 880	1 113	1 211
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 262	7 501	7 781
Overføringsutgifter	58	0	0
Sum Driftsutgifter	**6 201**	**8 614**	**8 992**
Driftsinntekter			
Refusjoner	-58	0	0
Overføringsinntekter	-500	0	0
Sum Driftsinntekter	**-558**	**0**	**0**
Sum	5 643	8 614	8 992

Hovedoversikter

Hovedoversikter - samlet bykassen og foretak

Nedenfor følge konsoliderte hovedoversikter (bykassen + foretakene). Oversiktene eliminerer ikke transaksjoner mellom bykassen og foretak.

Konsolidert bevilgingsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Rammetilskudd	-17 609 600	-19 108 327	-19 188 327	-19 268 327	-19 348 327
Inntekts- og formuesskatt	-49 275 900	-51 654 305	-51 754 305	-51 854 305	-51 954 305
Eiendomsskatt	-1 749 000	-1 259 000	-1 259 000	-1 259 000	-1 259 000
Andre generelle driftsinntekter	-1 379 728	-858 331	-748 209	-679 179	-675 179
Sum generelle driftsinntekter	**-70 014 228**	**-72 879 963**	**-72 949 841**	**-73 060 811**	**-73 236 811**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**64 803 822**	**67 471 328**	**66 177 125**	**65 657 282**	**64 945 268**
Avskrivinger	2 693 599	2 622 117	2 622 117	2 622 117	2 622 117
Sum netto driftsutgifter	**67 497 422**	**70 093 445**	**68 799 242**	**68 279 399**	**67 567 385**
Brutto driftsresultat	**-2 516 806**	**-2 786 518**	**-4 150 599**	**-4 781 412**	**-5 669 426**
Eksterne renteinntekter	-1 017 068	-1 240 000	-1 256 000	-1 299 000	-1 340 000
Konserninterne renteinntekter	-118 000	-130 000	-88 500	-46 750	-5 000
Utbytter	-2 000 000	-2 350 000	-2 400 000	-2 400 000	-2 300 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Eksterne renteutgifter	493 156	703 383	741 183	782 683	825 683
Konserninterne renteutgifter	3 573 090	4 207 932	4 613 843	4 914 999	5 264 898
Eksterne avdrag på lån	71 457	0	0	0	0
Konserninterne avdrag på lån	3 577 258	3 511 721	3 816 606	4 055 865	4 475 582
Netto finansutgifter	**4 579 893**	**4 703 036**	**5 427 132**	**6 007 797**	**6 921 163**
Motpost avskrivninger	-2 693 599	-2 622 117	-2 622 117	-2 622 117	-2 622 117
Netto driftsresultat	**-630 512**	**-705 599**	**-1 345 584**	**-1 395 732**	**-1 370 380**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering - generell	16 412	135 468	99 625	218 083	501 386
Overføring til investering - fond	610 120	722 985	981 048	933 273	541 928
Overføring til investering - Virksomhetene	250 822	234 063	218 000	250 775	251 120
Avsetninger til bundne driftsfond	251 500	343 494	487 300	414 300	455 300
Bruk av bundne driftsfond	-279 264	-314 474	-468 474	-375 474	-360 474

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Avsetninger til disposisjonsfond	379 772	279 978	658 063	629 978	279 978
Bruk av disposisjonsfond	-598 850	-695 915	-629 978	-675 203	-298 858
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**630 512**	**705 599**	**1 345 584**	**1 395 732**	**1 370 380**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Konsolidert bevilgingsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Bydelene (HLS, SET og UTD)	29 979 665	31 694 998	31 673 069	31 625 264	31 653 066
Helse (HLS)	3 954 979	4 219 109	4 158 427	4 168 811	4 152 224
Sosiale tjenester (SET)	2 666 782	2 707 790	2 689 765	2 674 301	2 662 485
Utdanning (UTD)	23 476 815	24 405 776	24 365 463	24 239 087	24 186 870
Byutvikling (BYU)	557 153	589 948	569 556	552 675	545 105
Kommunale foretak	-3 598 493	-3 973 646	-4 319 868	-4 660 758	-4 981 903
Miljø og samferdsel - miljø (MOS)	5 502 292	6 135 523	5 964 607	6 046 696	5 997 521
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	-2 572 621	-3 527 869	-4 089 162	-4 238 304	-4 377 466
Kultur og næring (KON)	3 330 711	3 468 930	3 462 420	3 437 385	3 449 529
Byrådslederens kontor (BLK)	837 714	884 682	869 016	864 435	859 872
Finans (FIN)	1 416 030	1 560 696	1 532 143	1 558 784	1 554 447
Bystyrets virksomheter (BYS)	258 088	349 053	261 832	341 294	259 214
Avsetningskapitler (FIN)	597 063	578 010	619 055	599 977	485 585
Finansposter (FIN)	-1 602 355	-1 621 672	-1 579 198	-1 552 365	-1 501 281
Sum bevilgninger drift, netto	**64 803 822**	**67 471 328**	**66 177 125**	**65 657 282**	**64 945 268**
Herav:					
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**64 803 822**	**67 471 328**	**66 177 125**	**65 657 282**	**64 945 268**

Konsolidert bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Investeringer i varige driftsmidler	23 095 556	18 624 824	13 308 345	9 460 229	7 205 258
Tilskudd til andres investeringer	304 500	325 350	263 100	243 100	196 100
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0	0
Eksterne utlån av egne midler	0	300 000	300 000	1 200 000	727 000
Interne utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Interne avdrag på lån	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**23 400 056**	**19 250 174**	**13 871 445**	**10 903 329**	**8 128 358**
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 544 276	-1 249 570	-1 115 382	-964 697	-849 477
Tilskudd fra andre	-5 686 136	-5 616 482	-3 067 379	-1 405 845	-906 902
Salg av varige driftsmidler	-397 178	-366 000	-366 000	-366 000	-366 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	-150 000	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000
Mottatte eksterne avdrag på utlån av egne midler	-285 000	-330 000	-290 000	-385 000	-385 000
Mottatte interne avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Bruk av eksterne lån	0	0	0	0	0
Bruk av interne lån	-	-	-8 105 202	-6 767 565	-
	14 797 854	10 918 845			4 522 607
Sum investeringsinntekter	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	22 860 444	**18 600 897**	**13 063 963**	**10 009 107**	**7 149 986**
Videreutlån	2 306 000	2 056 000	2 056 000	2 056 000	2 056 000
Bruk av lån til videreutlån	-2 300 000	-2 050 000	-2 050 000	-2 050 000	- 2 050 000
Avdrag på lån til videreutlån	1 000 000	1 149 300	1 196 070	1 246 300	1 297 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-822 000	-913 000	-937 000	-960 000	- 1 042 000
Netto utgifter videreutlån	**184 000**	**242 300**	**265 070**	**292 300**	**261 000**
Overføring fra drift - generell	-16 412	-135 468	-99 625	-218 083	-501 386
Overføring fra drift - fond	-610 120	-722 985	-981 048	-933 273	-541 928
Overføring fra drift - Virksomhetene	-250 822	-234 063	-218 000	-250 775	-251 120
Bruk av bundne investeringsfond	0	-42 948	-28 151	-50 339	-114 026
Avsetning til bundne investeringsfond	153 742	243 887	254 272	265 948	169 088
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-723 612**	**-891 577**	**-1 072 552**	**-1 186 522**	**- 1 239 372**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Konsolidert bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Bydelene (HLS, SET og UTD)	264 799	93 260	49 250	59 250	28 500
Helse (HLS)	209 700	208 564	124 900	88 150	54 400
Sosiale tjenester (SET)	52 300	34 375	15 000	15 000	7 500
Utdanning (UTD)	343 530	262 800	117 000	118 200	146 100
Byutvikling (BYU)	729 028	248 250	248 250	248 250	148 250
Kommunale foretak	7 378 393	6 210 364	5 715 017	4 920 310	3 081 309
Miljø og samferdsel - miljø (MOS)	6 785 475	6 280 173	3 683 152	1 898 778	1 898 682
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	6 518 407	4 480 928	2 857 996	1 713 438	1 514 627
Kultur og næring (KON)	483 419	391 200	149 500	130 600	33 500
Byrådslederens kontor (BLK)	10 855	13 100	22 120	22 240	22 240
Finans (FIN)	319 650	371 810	226 160	146 013	170 150
Avsetningskapitler (FIN)	0	30 000	100 000	100 000	100 000
Investeringer i varige driftsmidler	**23 095 556**	**18 624 824**	**13 308 345**	**9 460 229**	**7 205 258**

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Tap på utlån	4 000	4 000	4 000	4 000	2 000
Rehabilitering kirker	55 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Kjøp av boliger til vanskeligstilte, komm. tilskudd	63 000	112 500	112 500	112 500	112 500
Klimatiltak Boligbygg	4 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Diakonhjemmet stasjon	65 000	50 000	20 000	0	0
Tilskudd til demontering/rehabilitering av Villa Sorgenfri	41 000	5 000	0	0	0
Teisen gård	15 000	0	0	0	0
Tilskudd Ulsrudveien 50-54 og Kjelsåsveien 114-116 Omsorg+	0	27 250	0	0	0
Tilskudd til HLS-prosjekter	45 000	45 000	45 000	45 000	0
UU T-bane	12 500	0	0	0	0
Tilgjengelighetsmidler tilskudd Oslobygg	0	19 600	19 600	19 600	19 600
Tilskudd til andres investeringer	**304 500**	**325 350**	**263 100**	**243 100**	**196 100**

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Utlån Sporveien - Nye t-banevogner til Fornebubanen	0	300 000	300 000	1 200 000	727 000
Utlån av egne midler	**0**	**300 000**	**300 000**	**1 200 000**	**727 000**
Sum del 1-4	**23 400 056**	**19 250 174**	**13 871 445**	**10 903 329**	**8 128 358**

Bykasse - forskriftsskjemaer

Hovedoversikten Bykassen

Nedenfor følger hovedoversikter for bykassen.

Årsbudsjett 2027

Årsbudsjett drift – bykassen

Beløp i 1 000 kr		Regnskap 2025	Dok 3 - 2026	Budsjett 2027
Bydelene (HLS, SET og UTD	Utgift	39 355 022	34 312 427	36 123 988
	Inntekt	-6 457 065	-4 428 990	-4 428 990
Helse (HLS)	Utgift	9 112 623	9 437 654	9 947 131
	Inntekt	-5 404 359	-5 484 690	-5 728 022
Sosiale tjenester (SET)	Utgift	3 827 467	3 981 268	4 424 723
	Inntekt	-1 485 553	-1 663 831	-1 716 933
Utdanning (UTD)	Utgift	22 412 858	25 721 658	26 753 183
	Inntekt	-3 460 511	-2 244 843	-2 347 407
Byutvikling (BYU)	Utgift	1 286 172	1 264 368	1 216 060
	Inntekt	-790 690	-596 748	-626 112
Miljø og samferdsel (MOS)	Utgift	7 730 807	7 313 067	8 021 047
	Inntekt	-790 690	-1 810 775	-1 885 524
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	Utgift	2 700 793	2 828 333	2 994 114
	Inntekt	-5 046 273	-5 400 954	-6 521 983
Kultur og næring (KON)	Utgift	4 115 124	3 993 035	4 150 439
	Inntekt	-836 595	-654 391	-681 509
Byrådslederens kontor (BLK)	Utgift	916 495	903 100	954 483
	Inntekt	-122 105	-65 386	-69 801
Finans (FIN)	Utgift	2 231 939	2 041 549	2 214 607
	Inntekt	-887 836	-625 519	-653 911
Bystyrets organer (BYS)	Utgift	343 848	296 850	396 953
	Inntekt	-32 423	-39 262	-47 900
Avsetningskapitler (FIN)	Utgift	178 870	781 900	802 847
	Inntekt	-192 117	-184 837	-224 837
Finansposter (FIN)	Utgift	561 776	1 530	1 530
	Inntekt	-1 616 300	-1 603 885	-1 623 202
Sum sektorene	**Utgift**	**94 268 196**	**92 876 739**	**98 001 105**
Sum sektorene	**Inntekt**	**-28 909 351**	**-24 804 111**	**-26 556 131**
Sum sektorene	**Nettoutgift**	**65 358 846**	**68 072 628**	**71 444 974**

Beløp i 1000 kr	Regnskap 2025	Dok 3 - 2026	Budsjett 2027
Rammetilskudd	-17 335 919	-17 609 600	-19 108 327
Inntekts- og formueskatt	-47 417 656	-49 275 900	-51 654 305
Eiendomsskatt	-1 907 799	-1 749 000	-1 259 000
Andre generelle driftsinntekter	-2 006 221	-1 050 090	-858 331
Sum generelle driftsinntekter	**-68 667 595**	**-69 684 590**	**-72 879 963**
Sum bevilgninger drift, netto	65 358 846	68 072 628	71 444 974
Avskrivninger	2 129 005	0	0
Sum netto driftsutgifter	**67 487 851**	**68 072 628**	**71 444 974**
Brutto driftsresultat	**-1 179 743**	**-1 611 962**	**-1 434 989**
Eksterne renteinntekter	-1 272 287	-1 006 000	-1 207 000
Konserninterne renteinntekter	-271 223	-118 000	-130 000
Utbytter	-1 950 000	-2 000 000	-2 350 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0
Eksterne renteutgifter	546 129	501 300	605 700
Konserninterne renteutgifter	1 238 125	1 478 336	1 836 832
Eksterne avdrag på lån	28 211	0	0
Konserninterne avdrag på lån	2 006 719	2 376 636	2 207 921
Netto finansutgifter	**325 673**	**1 232 272**	**963 453**
Motpost avskrivninger	-2 129 005	0	0
Netto driftsresultat	**-2 983 076**	**-379 690**	**-471 536**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:			
Overføring til investering - generell	883 100	16 412	135 468
Overføring til investering - fond	583 697	463 042	477 048
Overføring til investering - virksomhetene samlet	61 123	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-1 549 579	-279 264	-314 474
Avsetning til bundne driftsfond	1 699 813	251 500	343 494
Bruk av disposisjonsfond	-2 471 622	-451 772	-449 978
Avsetning til disposisjonsfond	3 776 544	379 772	279 978
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**2 983 076**	**379 690**	**471 536**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**

Årsbudsjett investering – bykassen

Beløp i 1000 kr		Regnskap 2025	Dok 3 2026	Budsjett 2027
Bykasse virksomheter:				
Bydelene (HLS, SET og UTD)	Utgift	57 817	264 799	93 260
Helse (HLS)	Utgift	224 537	209 700	208 564
Sosiale tjenester (SET)	Utgift	15 721	52 300	34 375
Utdanning (UTD)	Utgift	320 731	343 530	262 800
Byutvikling (BYU)	Utgift	114 877	729 028	248 250
Miljø og samferdsel (MOS)	Utgift	5 712 765	6 785 475	6 280 173
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	Utgift	8 053 767	6 518 407	4 480 928
Kultur og næring (KON)	Utgift	447 181	483 419	391 200
Byrådslederens kontor (BLK)	Utgift	54 635	10 855	13 100
Finans (FIN)	Utgift	245 130	319 650	371 810
Bystyrets organer (BYS)	Utgift	3 913	-	-
Avsetningskapitler (FIN)	Utgift	-	-	30 000
Investering i varige driftsmidler - bykasse	**Utgift**	**15 251 073**	**15 717 163**	**12 414 460**
Tilskudd til andres investeringer		809 512	304 500	325 350
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		10 323	-	-

Utlån av egne midler	425 000	-	300 000
Investeringsutgifter sektorene - bykasse	**16 495 907**	**16 021 663**	**13 039 810**

Beløp i 1000 kr	**Regnskap 2025**	**Dok 3 - 2026**	**Budsjett 2027**
Investeringer i varige driftsmidler	15 251 073	15 717 163	12 414 460
Tilskudd til andres investeringer	809 512	304 500	325 350
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	10 323	0	0
Eksterne utlån av egne midler	425 000	0	300 000
Interne utlån av egne midler	0	0	0
Eksterne avdrag på lån	0	0	0
Interne avdrag på lån	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**16 495 907**	**16 021 663**	**13 039 810**
Kompensasjon for merverdiavgift	-389 252	-509 504	-411 639
Tilskudd fra andre	-4 739 417	-5 514 984	-5 254 761
Salg av varige driftsmidler	-402 440	-300 000	-300 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-10 323	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0
Mottatte eksterne avdrag på utlån av egne midler	-293 744	-285 000	-330 000
Mottatte interne avdrag på utlån av egne midler	0	0	0
Bruk av eksterne lån	0	0	0
Bruk av interne lån	-7 839 620	-9 270 463	-6 574 133
Sum investeringsinntekter	**-13 674 796**	**-15 879 951**	**-12 870 533**
Videreutlån	2 223 839	2 306 000	2 056 000
Bruk av lån til videreutlån	-2 217 330	-2 300 000	-2 050 000
Avdrag på lån til videreutlån	924 715	1 000 000	1 149 300
Mottatte avdrag på videreutlån	-837 305	-822 000	-913 000
Netto utgifter videreutlån	**93 918**	**184 000**	**242 300**
Overføring fra drift - generell	-944 223	-16 412	-135 468
Overføring fra drift - fond	-583 697	-463 042	-477 048
Bruk av bundne investeringsfond	-530 806	0	-42948
Avsetning til bundne investeringsfond	576 775	153 742	243 887
Bruk av ubundet investeringsfond	-83 335	0	0
Avsetning til ubundet investeringsfond	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	2 895 612	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**1 330 327**	**-325 712**	**-411 577**
Fremført til dekning i senere år udekket beløp	**4 245 356**	**0**	**0**

Bykasse - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Rammetilskudd	-17 609 600	-19 108 327	-19 188 327	-19 268 327	-19 348 327
Inntekts- og formuesskatt	-49 275 900	-51 654 305	-51 754 305	-51 854 305	-51 954 305
Eiendomsskatt	-1 749 000	-1 259 000	-1 259 000	-1 259 000	-1 259 000
Andre generelle driftsinntekter	-1 379 728	-858 331	-748 209	-679 179	-675 179
Sum generelle driftsinntekter	**-70 014 228**	**-72 879 963**	**-72 949 841**	**-73 060 811**	**-73 236 811**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**68 402 316**	**71 444 974**	**70 496 993**	**70 318 040**	**69 927 171**
Avskrivinger	52 782	0	0	0	0

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Sum netto driftsutgifter	**68 455 098**	**71 444 974**	**70 496 993**	**70 318 040**	**69 927 171**
Brutto driftsresultat	**-1 559 130**	**-1 434 989**	**-2 452 848**	**-2 742 771**	**-3 309 640**
Eksterne renteinntekter	-953 268	-1 207 000	-1 223 000	-1 266 000	-1 307 000
Konserninterne renteinntekter	-118 000	-130 000	-88 500	-46 750	-5 000
Utbytter	-2 000 000	-2 350 000	-2 400 000	-2 400 000	-2 300 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Eksterne renteutgifter	473 108	605 700	643 500	685 000	728 000
Konserninterne renteutgifter	1 425 536	1 836 832	2 033 243	2 124 099	2 268 198
Eksterne avdrag på lån	28 210	0	0	0	0
Konserninterne avdrag på lån	2 376 636	2 207 921	2 388 106	2 501 465	2 806 182
Netto finansutgifter	**1 232 222**	**963 453**	**1 353 349**	**1 597 814**	**2 190 380**
Motpost avskrivninger	-52 782	0	0	0	0
Netto driftsresultat	**-379 690**	**-471 536**	**-1 099 499**	**-1 144 957**	**-1 119 260**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering - generell	16 412	135 468	99 625	218 083	501 386
Overføring til investering - fond	463 042	477 048	981 048	888 048	523 048
Overføring til investering - Virksomhetene	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	251 500	343 494	487 300	414 300	455 300
Bruk av bundne driftsfond	-279 264	-314 474	-468 474	-375 474	-360 474
Avsetninger til disposisjonsfond	379 772	279 978	629 978	629 978	279 978
Bruk av disposisjonsfond	-451 772	-449 978	-629 978	-629 978	-279 978
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**379 690**	**471 536**	**1 099 499**	**1 144 957**	**1 119 260**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Bykasse - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Bydelene (HLS, SET og UTD)	29 979 665	31 694 998	31 673 069	31 625 264	31 653 066
Helse (HLS)	3 954 979	4 219 109	4 158 427	4 168 811	4 152 224
Sosiale tjenester (SET)	2 666 782	2 707 790	2 689 765	2 674 301	2 662 485
Utdanning (UTD)	23 476 815	24 405 776	24 365 463	24 239 087	24 186 870

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Byutvikling (BYU)	557 153	589 948	569 556	552 675	545 105
Miljø og samferdsel - miljø (MOS)	5 502 292	6 135 523	5 964 607	6 046 696	5 997 521
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	-2 572 621	-3 527 869	-4 089 162	-4 238 304	-4 377 466
Kultur og næring (KON)	3 330 711	3 468 930	3 462 420	3 437 385	3 449 529
Byrådslederens kontor (BLK)	837 714	884 682	869 016	864 435	859 872
Finans (FIN)	1 416 030	1 560 696	1 532 143	1 558 784	1 554 447
Bystyrets virksomheter (BYS)	258 088	349 053	261 832	341 294	259 214
Avsetningskapitler (FIN)	597 063	578 010	619 055	599 977	485 585
Finansposter (FIN)	-1 602 355	-1 621 672	-1 579 198	-1 552 365	-1 501 281
Sum bevilgninger drift, netto	**68 402 316**	**71 444 974**	**70 496 993**	**70 318 040**	**69 927 171**
Herav:					
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**68 402 316**	**71 444 974**	**70 496 993**	**70 318 040**	**69 927 171**

Bykasse - Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Investeringer i varige driftsmidler	15 717 163	12 414 460	7 593 328	4 539 919	4 123 949
Tilskudd til andres investeringer	304 500	325 350	263 100	243 100	196 100
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0	0
Eksterne utlån av egne midler	0	300 000	300 000	1 200 000	727 000
Interne utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Interne avdrag på lån	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**16 021 663**	**13 039 810**	**8 156 428**	**5 983 019**	**5 047 049**
Kompensasjon for merverdiavgift	-509 504	-411 639	-315 081	-302 288	-397 353
Tilskudd fra andre	-5 514 984	-5 254 761	-2 878 279	-1 216 745	-762 802
Salg av varige driftsmidler	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Mottatte eksterne avdrag på utlån av egne midler	-285 000	-330 000	-290 000	-385 000	-385 000
Mottatte interne avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Bruk av eksterne lån	0	0	0	0	0
Bruk av interne lån	-9 270 463	-6 574 133	-3 783 586	-3 180 764	-2 493 522
Sum investeringsinntekter	**-15 879 951**	**-12 870 533**	**-7 566 946**	**-5 384 797**	**-4 338 677**
Videreutlån	2 306 000	2 056 000	2 056 000	2 056 000	2 056 000
Bruk av lån til videreutlån	-2 300 000	-2 050 000	-2 050 000	-2 050 000	-2 050 000
Avdrag på lån til videreutlån	1 000 000	1 149 300	1 196 070	1 246 300	1 297 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-822 000	-913 000	-937 000	-960 000	-1 042 000
Netto utgifter videreutlån	**184 000**	**242 300**	**265 070**	**292 300**	**261 000**
Overføring fra drift - generell	-16 412	-135 468	-99 625	-218 083	-501 386
Overføring fra drift - fond	-463 042	-477 048	-981 048	-888 048	-523 048
Overføring fra drift - Virksomhetene	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	-42 948	-28 151	-50 339	-114 026
Avsetning til bundne investeringsfond	153 742	243 887	254 272	265 948	169 088

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-325 712**	**-411 577**	**-854 552**	**-890 522**	**-969 372**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bykasse - Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Bykasse - 1. Investeringer i varige anleggsmidler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Bydelene (HLS, SET og UTD)	264 799	93 260	49 250	59 250	28 500
Helse (HLS)	209 700	208 564	124 900	88 150	54 400
Sosiale tjenester (SET)	52 300	34 375	15 000	15 000	7 500
Utdanning (UTD)	343 530	262 800	117 000	118 200	146 100
Byutvikling (BYU)	729 028	248 250	248 250	248 250	148 250
Miljø og samferdsel - miljø (MOS)	6 785 475	6 280 173	3 683 152	1 898 778	1 898 682
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	6 518 407	4 480 928	2 857 996	1 713 438	1 514 627
Kultur og næring (KON)	483 419	391 200	149 500	130 600	33 500
Byrådslederens kontor (BLK)	10 855	13 100	22 120	22 240	22 240
Finans (FIN)	319 650	371 810	226 160	146 013	170 150
Avsetningskapitler (FIN)	0	30 000	100 000	100 000	100 000
Investeringer i varige driftsmidler	**15 717 163**	**12 414 460**	**7 593 328**	**4 539 919**	**4 123 949**

Bykasse - 2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Tap på utlån	4 000	4 000	4 000	4 000	2 000
Rehabilitering kirker	55 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Kjøp av boliger til vanskeligstilte, komm. tilskudd	63 000	112 500	112 500	112 500	112 500
Klimatiltak Boligbygg	4 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Diakonhjemmet stasjon	65 000	50 000	20 000	0	0
Tilskudd til demontering/rehabilitering av Villa Sorgenfri	41 000	5 000	0	0	0
Teisen gård	15 000	0	0	0	0
Tilskudd Ulsrudveien 50-54 og Kjelsåsveien 114-116 Omsorg+	0	27 250	0	0	0
Tilskudd til HLS-prosjekter	45 000	45 000	45 000	45 000	0
UU T-bane	12 500	0	0	0	0
Tilgjengelighetsmidler tilskudd Oslobygg	0	19 600	19 600	19 600	19 600
Tilskudd til andres investeringer	**304 500**	**325 350**	**263 100**	**243 100**	**196 100**

Bykasse - 3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bykasse - 4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Utlån Sporveien - Nye t-banevogner til Fornebubanen	0	300 000	300 000	1 200 000	727 000
Utlån av egne midler	**0**	**300 000**	**300 000**	**1 200 000**	**727 000**
Sum del 1-4	**16 021 663**	**13 039 810**	**8 156 428**	**5 983 019**	**5 047 049**

Fondsutvikling - Bykassen

(Tall i tusen)

	DRIFTSBUDSJETTET					
ART	**Avsetning til driftsfond**	**Kapittel**	**Øk.plan 2027**	**Øk.plan 2028**	**Øk.plan 2029**	**Øk.plan 2030**
15420	Avsetning til fond VAR-investeringer	940	0	350 000	350 000	0
15419	Avsetning til Fond for samferdselsformål	940	279 978	279 978	279 978	279 978
	Sum ubundne avsetninger		**279 978**	**629 978**	**629 978**	**279 978**
15502	Avsetninger til Skogavgiftsfondet	950	300	300	300	300
15507	Avsetninger til Klima- og energifond	950	33 000	33 000	33 000	33 000
15508	Avsetninger til Tapsfond	950	33 000	33 000	33 000	33 000
15512	Avsetninger til Fond Oslopakke 3 bompenger	950	210 000	364 000	271 000	256 000
15509	Avsetninger til Selvkostfond Renovasjon	950	67 194	57 000	77 000	133 000
	Sum bundne avsetninger		**343 494**	**487 300**	**414 300**	**455 300**
	Sum avsetninger til driftsfond		**623 472**	**1 117 278**	**1 044 278**	**735 278**
ART	**Bruk av driftsfond**	**Kapittel**	**Øk.plan 2027**	**Øk.plan 2028**	**Øk.plan 2029**	**Øk.plan 2030**
19419	Bruk av Fond for samferdselsformål	940	-279 978	-279 978	-279 978	-279 978
19429	Bruk av innovasjons- og kompetansefond for helse- og omsorgssektoren	940	-10 000	0	0	0
19420	Bruk av fond VAR-investeringer	940	0	-350 000	-350 000	0
19424	Bruk av Fond for dekning av premieavvik	940	-100 000	0	0	0

	DRIFTSBUDSJETTET					
ART	**Avsetning til driftsfond**	**Kapittel**	**Øk.plan 2027**	**Øk.plan 2028**	**Øk.plan 2029**	**Øk.plan 2030**
19425	Bruk av Fond for tap på lånegarantier	940	-60 000	0	0	0
	Sum bruk av ubundne driftsfond		**-449 978**	**-629 978**	**-629 978**	**-279 978**
19502	Bruk av Skogavgiftsfondet	950	-320	-320	-320	-320
19507	Bruk av Klima- og energifond	950	-104 154	-104 154	-104 154	-104 154
19512	Bruk av Fond Oslopakke 3 bompenger	950	-210 000	-364 000	-271 000	-256 000
	Sum bruk av bundne driftsfond		**-314 474**	**-468 474**	**-375 474**	**-360 474**
	Sum bruk av driftsfond		**-764 452**	**-1 098 452**	**-1 005 452**	**-640 452**
	Netto avsetninger/bruk i driftsbudsjettet		**-140 980**	**18 826**	**38 826**	**94 826**
	INVESTERINGSBUDSJETTET					
	Avsetning til bundet investeringsfond	**Kapittel**	**Øk.plan 2027**	**Øk.plan 2028**	**Øk.plan 2029**	**Øk.plan 2030**
5581	Avsetninger til Fond for offentlige tilfluktsrom	959	380	380	380	380
5583	Avsetninger til bundet investeringsfond - grunneierbidrag	959	243 507	253 892	265 568	168 708
	Sum avsetning til bundet investeringsfond		**243 887**	**254 272**	**265 948**	**169 088**
	Bruk av bundet investeringsfond	**Kapittel**	**Øk.plan 2027**	**Øk.plan 2028**	**Øk.plan 2029**	**Øk.plan 2030**
9583	Bruk av bundet investeringsfond - grunneierbidrag	959	-42 948	-28 151	-50 339	-114 026
	Sum bruk av bundet investeringsfond		**-42 948**	**-28 151**	**-50 339**	**-114 026**
	Netto avsetninger i investeringsbudsjettet		**200 939**	**226 121**	**215 609**	**55 062**
	OVERFØRING AV DRIFTSFOND TIL BRUK I INVESTERING					
	Bruk av ubundet driftsfond	**Kapittel**	**Øk.plan 2027**	**Øk.plan 2028**	**Øk.plan 2029**	**Øk.plan 2030**
15720	Overføring til investering, Fond VAR-investeringer	980	0	350 000	350 000	0
15711	Overføring til investering, Fond for samferdselsformål	980	279 978	279 978	279 978	279 978
	Sum bruk av ubundet driftsfond		**279 978**	**629 978**	**629 978**	**279 978**
15730	Overføring til investering, Fond for Oslopakke 3 til investeringer	980	196 750	350 750	257 750	242 750
15731	Overføring til investering, Skogavgiftsfondet	980	320	320	320	320
	Sum bruk av bundet driftsfond		**197 070**	**351 070**	**258 070**	**243 070**
	Sum overføring av driftsfond til bruk i investering		**477 048**	**981 048**	**888 048**	**523 048**

Foretak - forskriftsskjemaer

Hovedoversikter - Foretakene

Nedenfor følger hovedoversikter samlet for de kommunale foretakene, Boligbygg Oslo KF, Oslo Havn KF og Oslobygg KF.

Foretak - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Andre generelle driftsinntekter	0	0	0	0	0
Sum generelle driftsinntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**-3 598 493**	**-3 973 646**	**-4 319 868**	**-4 660 758**	**-4 981 903**
Avskrivinger	2 640 817	2 622 117	2 622 117	2 622 117	2 622 117
Sum netto driftsutgifter	**-957 676**	**-1 351 529**	**-1 697 751**	**-2 038 641**	**-2 359 786**
Brutto driftsresultat	**-957 676**	**-1 351 529**	**-1 697 751**	**-2 038 641**	**-2 359 786**
Eksterne renteinntekter	-63 800	-33 000	-33 000	-33 000	-33 000
Konserninterne renteinntekter	0	0	0	0	0
Eksterne renteutgifter	20 048	97 683	97 683	97 683	97 683
Konserninterne renteutgifter	2 147 554	2 371 100	2 580 600	2 790 900	2 996 700
Eksterne avdrag på lån	43 247	0	0	0	0
Konserninterne avdrag på lån	1 200 622	1 303 800	1 428 500	1 554 400	1 669 400
Netto finansutgifter	**3 347 671**	**3 739 583**	**4 073 783**	**4 409 983**	**4 730 783**
Motpost avskrivninger	-2 640 817	-2 622 117	-2 622 117	-2 622 117	-2 622 117
Netto driftsresultat	**-250 822**	**-234 063**	**-246 085**	**-250 775**	**-251 120**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering - fond	147 078	245 937	0	45 225	18 880
Overføring til investering - Virksomhetene	250 822	234 063	218 000	250 775	251 120
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	28 085	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-147 078	-245 937	0	-45 225	-18 880
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**250 822**	**234 063**	**246 085**	**250 775**	**251 120**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Foretak - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Boligbygg Oslo KF	-393 091	-408 100	-443 300	-478 000	-514 900
Oslo Havn	-121 922	-132 163	-143 085	-147 775	-148 120
Oslobygg	-3 083 480	-3 433 383	-3 733 483	-4 034 983	-4 318 883
Sum bevilgninger drift, netto	-3 598 493	-3 973 646	-4 319 868	-4 660 758	-4 981 903
Herav:					
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	-3 598 493	-3 973 646	-4 319 868	-4 660 758	-4 981 903

Foretak - Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Investeringer i varige driftsmidler	7 378 393	6 210 364	5 715 017	4 920 310	3 081 309
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**7 378 393**	**6 210 364**	**5 715 017**	**4 920 310**	**3 081 309**
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 034 772	-837 931	-800 301	-662 409	-452 124
Tilskudd fra andre	-171 152	-361 721	-189 100	-189 100	-144 100
Salg av varige driftsmidler	-97 178	-66 000	-66 000	-66 000	-66 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	-150 000	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000
Bruk av eksterne lån	0	0	0	0	0
Bruk av interne lån	-5 527 391	-4 344 712	-4 321 616	-3 586 801	-2 029 085
Sum investeringsinntekter	**-6 980 493**	**-5 730 364**	**-5 497 017**	**-4 624 310**	**-2 811 309**
Overføring fra drift - fond	-147 078	-245 937	0	-45 225	-18 880
Overføring fra drift - Virksomhetene	-250 822	-234 063	-218 000	-250 775	-251 120
Avsetning til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-397 900**	**-480 000**	**-218 000**	**-296 000**	**-270 000**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Foretak - Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

Foretak - 1. Investeringer i varige anleggsmidler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Boligbygg Oslo KF	705 000	715 000	715 000	715 000	615 000
Oslo Havn	447 900	500 000	238 000	316 000	290 000
Oslobygg	6 225 493	4 995 364	4 762 017	3 889 310	2 176 309
Investeringer i varige driftsmidler	**7 378 393**	**6 210 364**	**5 715 017**	**4 920 310**	**3 081 309**

Foretak - 2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Tilskudd til andres investeringer	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Foretak - 3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Foretak - 4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Utlån av egne midler	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum del 1-4	**7 378 393**	**6 210 364**	**5 715 017**	**4 920 310**	**3 081 309**

Felles inntekter og utgifter

Frie inntekter

Frie inntekter samlet

Frie inntekter består av rammetilskudd og skatt på inntekt og formue, og utgjør om lag to tredjedeler av kommunens driftsinntekter.

I kommuneproposisjonen for 2027 la Regjeringen opp til en realvekst i frie inntekter på 3,5-4,0 mrd. i 2027 regnet fra anslått inntektsnivå i 2026 i revidert nasjonalbudsjett (RNB). Til Sak 1/2027 er det lagt til grunn at veksten blir i midten av dette intervallet.

Veksten i frie inntekter må i stor grad gå til å dekke merkostnader til demografi, men regjeringen anslår en vekst ut over demografi på mellom 0,5 og 1 mrd. i 2027.

I årene 2025 og 2026 ble det innfaset større endringer i inntektssystemet som samlet sett slo negativt ut for Oslo kommune. For 2027 er det ikke varslet noen endringer i inntektssystemet som antas å ha betydning for kommunens frie inntekter.

Endringene i skattegrunnlaget som ble gjennomført i 2025 og 2026 antas på sikt å gi jevnere skatteinntekter til Oslo (og landet), men inntektene vil for Oslo ligge på et lavere nivå enn tidligere.

Regjeringen tar som hovedregel utgangspunkt i inntektsnivået slik det er anslått i revidert nasjonalbudsjett inneværende år når de skal fastsette rammene for kommunesektoren påfølgende år. Det betyr at endringer som skjer etter revidert nasjonalbudsjett i 2026 ikke skal påvirke rammene for 2027. Kommunesektoren har dermed et fast nivå å beregne veksten i frie inntekter fra 2026 til 2027, men det vil være forskjellig fordeling mellom kommunene og mellom fylkeskommunene.

Regjeringen vil legge fram forslag til statsbudsjett for 2027 den 7. oktober. I statsbudsjettet vil størrelsen på rammetilskuddet og den kommunale skattøren justeres for å oppnå regjeringens ønskede inntektsnivå for kommunesektoren for 2027. Regjeringens forslag til skatteopplegg, inntektsrammer og fordelingen av rammetilskudd vil kunne påvirke kommunens frie inntekter i 2027 på måter som ikke er innarbeidet i Oslo kommunes budsjettforslag. I statsbudsjettet kan det også komme bindinger eller føringer på veksten i frie inntekter. Konsekvenser for Oslo kommune av regjeringens forslag til statsbudsjett vil bli innarbeidet i Tilleggsinnstillingen.

Tabellen under viser hvilke endringer som er gjort i frie inntekter fra Dok 3/2026 til Sak 1/2027 i 1 000 kr.

Beløp i 1 000 kr

	2027	2028	2029	2030
Dok 3/2026 -Vedtatt økonomiplan	**-67 063 500**	**-67 243 500**	**-67 423 500**	**-67 423 500**
Demografisk utvikling				-180 000
Avtale Stortinget 2026 - Styrking av kommunesektorens inntekter	-461 100	-461 100	-461 100	-461 100
Avtale Stortinget 2026 - Innlemming av øremerkede tilskudd	-161 500	-161 500	-161 500	-161 500
Avtale Stortinget 2026 - Barnevern i Oslo	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
K.prop - Vekst i frie inntekter	-200 100	-200 100	-200 100	-200 100
RNB 2026 - Merskatt i 2026 som videreføres	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
K.prop Innlemming av øremerkede tilskudd	-26 063	-26 063	-26 063	-26 063
RNB 2026 - Nye oppgaver	-842	-842	-842	-842
Avtale RNB 2026- Endringer som videreføres	-71 000	-71 000	-71 000	-71 000
Prisjustering av frie inntekter	-2 328 527	-2 328 527	-2 328 527	-2 328 527
Sak 1/2027	**-70 762 632**	**-70 942 632**	**-71 122 632**	**-71 302 632**

Demografikompensasjon gjennom frie inntekter

Veksten i frie inntekter fra ett år til det neste kompenserer vanligvis for kommunesektorens anslåtte kostnader ved den demografiske utviklingen. Til tross for at regjeringen ikke har gitt direkte signaler for de tre siste årene i ny økonomiplanperiode, er en kompensasjon for demografisk utvikling sjablongmessig lagt inn på inntektssiden de tre siste årene i økonomiplanperioden for Oslo. I vedtatt økonomiplan for Oslo er det på usikkert grunnlag forutsatt at kommunen får en årlig vekst i frie inntekter som følge av befolkningsendring på 180 mill. Samlet ligger det nå akkumulert 180 mill., 360 mill. og 540 mill. i årene 2027-2029. Til Sak 1 er det innarbeidet en tilsvarende forventet vekst i frie inntekter for 2030 som følge av demografi.

Bevilgninger på rammetilskuddet i forliket for statsbudsjettet for 2026

Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2026 ble det gjort endringer i rammetilskuddet til kommunesektoren. Rammetilskuddet til kommunesektoren ble økt, syv øremerkede tilskudd ble erstattet med rammetilskudd, og det ble bevilget 50 mill. til barnevernet i Oslo. Disse endringene antas å være varige og videreføres til ny økonomiplan med til sammen 672,6 mill. Endringene er nærmere omtalt i Oslo kommunes reviderte budsjett for 2026.

Realvekst i inntekter i kommuneproposisjonen

Basert på signalene i kommuneproposisjonen og analyser av inntektsutviklingen i Oslo er det forventet en realvekst på 200 mill. i frie inntekter fra 2026 til 2027 ut over veksten som allerede er innarbeidet i vedtatt økonomiplan som følge av demografisk utvikling.

Merskatt i 2026 som videreføres

I RNB for 2026 er skatteanslaget for inntekts- og formuesskatt for kommunesektoren satt opp med 4 mrd. Økningen i skatteanslaget må bl.a. ses i sammenheng med at det forventes høyere lønnsvekst enn det som er lagt til grunn i vedtatt budsjett. Da inntektsnivået for 2027 regnes med utgangspunkt i RNB 2026, vil denne inntektsøkningen videreføres til påfølgende år. Det er lagt til grunn en økning i Oslo kommunes frie inntekter på 400 mill. i 2027 som følge av at denne merskatten videreføres til 2027.

Innlemming av øremerkede tilskudd i 2027

Regjeringen foreslo i kommuneproposisjonen å innlemme åtte øremerkede tilskudd i 2027. Dette medfører økning i kommunens frie inntekter, men samtidig bortfall av inntekter som øremerket tilskudd.

Tilskuddene som foreslås innlemmet er; tilskudd til skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme, tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljø, tilskudd samarbeid kulturskole SFO, tilskudd til svømmeopplæring for minoriteter, tilskudd for å forebygge radikalisering, lønnstilskudd til utdanning klinisk allmennsykepleie, tilskudd til sekretariatsfunksjon helsefellesskap og tilskudd til utvidet TT-ordning brukere med særskilt behov.

Samlet økes Oslo kommunes frie inntekter med 26 mill. som følge av innlemming av øremerkede tilskudd i 2027.

Ny oppgave i RNB

Kommunene ble i RNB kompensert for at de har fått en ny plikt til å dele visse personopplysninger om elever ved skolebytte. Oslo kommunes frie inntekter økes med 0,8 mill. som følge av denne nye oppgaven.

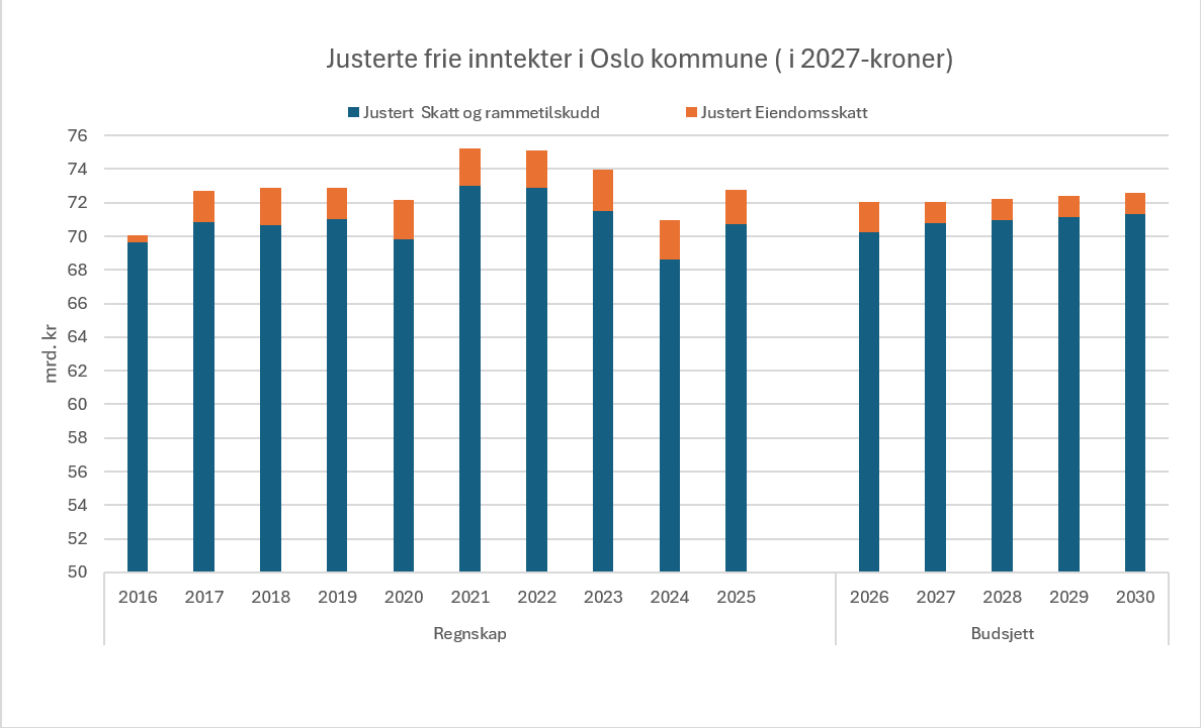
Avtalen i Stortinget om RNB

Ved behandling av RNB 2026 i Stortinget ble det gjort forlik som økte bevilgningene til kommunesektoren for 2026. Det ble eksplisitt sagt at tilskuddet i 2026 til vedlikehold av fylkesveier var ekstraordinært og midlertidig, og det er derfor lagt til grunn at de øvrige bevilgningene videreføres. Bevilgningene gjelder; økt søknadsgrense for pensjon for private barnehager (13 mill.), styrking av fylkeskommunenes rammer for å sikre kollektivtilbudet og bedre tannhelsetilbud (52 mill.) og midler til økt takstsamarbeid mellom fylkeskommunene og togselskapene (6 mill.). Samlet økes frie inntekter med 71 mill. som følge av avtalen i Stortinget om RNB.

Prisjustering

For å ta høyde for lønns- og prisveksten i kommunesektoren blir kommunenes frie inntekter (utenom eiendomsskatt) hvert år justert med forventet vekst i kommunale lønninger og prisvekst i varer og tjenester kommende år. Denne sammenvektingen av lønnsvekst og prisvekst i kommunesektoren kalles kommunal deflator. På inntektssiden får kommunesektoren kompensert for deflatoren slik den ligger i anslagene til statsbudsjettet for det kommende året.

I Sak 1/2027 er det lagt til grunn en deflator på 3,4 % fra 2026 til 2027. Prisjusteringen beregnes på inntektsrammen for 2027 og videreføres flatt resten av økonomiplanen. Frie inntekter økes med 2 329 mill. alle år som følge av dette. Faktisk prisjusteringsfaktor (deflator) for 2027 kunngjøres i regjeringens forslag til statsbudsjett. Ved større avvik mellom innarbeidet deflator i Sak 1/2027 og deflator i regjeringens budsjettforslag vil frie inntekter bli justert frem til Tilleggsinnstillingen.

Utviklingen i frie inntekter korrigert for deflator, innbyggertall og større oppgaveendringer.

Skatt på inntekt og formue (kap. 800)

Driftsbudsjett: kap. 800 Skatt på inntekt og formue

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsinntekter	18	Overføringsinntekter	-49 275 900	-51 654 305
Totalsum			**-49 275 900**	**-51 654 305**

Maksimalsatsen for kommunesektorens skattører i 2027 vil bli fastsatt ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2027. Siden 1979 har alle kommuner benyttet den høyeste tillatte satsen når det gjelder skatt på inntekt. Det er i Sak 1/2027 forutsatt at Oslo kommune benytter høyeste tillatte sats i 2027 og at skatt også for 2027 vil utgjøre om lag 40 % av kommunesektorens samlede inntekter.

Fra og med 2026 er kommunesektorens andel av formuesskatten halvert sammenlignet med 2024. Oslo kommune tapte på denne endringen og mangel på erfaringstall med det nye skattegrunnlaget betyr at det er vanskelig å anslå skattenivået for Oslo framover.

Anslaget for inntekts- og formuesskatten for 2027 og resten av økonomiplanperioden bygger på en vurdering av skatteinngangen i Oslo så langt i 2026, informasjon fra RNB 2026 og signaler gitt i kommuneproposisjonen for 2027. Det er også vurdert om det er andre forhold som kan påvirke skatteinngangen i Oslo i årene framover.

Tabellen som er vist under teksten frie inntekter samlet er fordelt mellom inntekts- og formuesskatt og rammetilskudd. For 2027 – 2030 foreslås følgende inntekter fra inntekts- og formuesskatt:

Beløp i 1 000 kr

Skatt på inntekt og formue	2027	2028	2029	2030
Dok 3/2026	-49 375 900	-49 475 900	-49 575 900	-49 575 900
Endringer i frie inntekter som gjelder skatt på inntekt og formue	-579 052	-579 052	-579 052	-679 052
Prisjustering	-1 699 352	-1 699 352	-1 699 352	-1 699 352
Sak 1/2027	**-51 654 305**	**-51 754 305**	**-51 854 305**	**-51 954 305**

Rammetilskudd fra staten (kap. 840)
Driftsbudsjett: Kap. 840 Rammetilskudd fra staten

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsinntekter	18	Overføringsinntekter	-17 609 600	-19 108 327
Totalsum			**-17 609 600**	**-19 108 327**

Rammetilskuddet til Oslo består av midler som fordeles etter inntektssystemets kriterier, storbytilskudd og midler med særskilt fordeling. I tillegg er det i inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner en delvis utjevning av skatteinntektene mellom kommunene og mellom fylkeskommunene, og omfordelingen gjøres gjennom trekk eller tillegg i rammetilskuddet.

Kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet trekkes 64 % av skatteinntektene som ligger over landsgjennomsnittet mens kommuner som ligger under snittet, får et tilsvarende tillegg. Kommuner som ligger under 90 % får i tillegg kompensert 35 % av differansen opptil 90 %. Dette finansieres ved et likt trekk per innbygger for alle kommuner.

For fylkeskommunene omfordeles 87,5 % av skatteinntekter over og under landsgjennomsnittet mellom fylkeskommunene.

For Oslo gir skatteutjevningen en betydelig reduksjon i rammetilskuddet, anslått til om lag 7,4

mrd. i 2027. Det er ikke foreslått endringer i skatteutjevningen for 2027.

Skatteutjevningen foretas på grunnlag av løpende skatteinngang og endelig trekk i rammetilskuddet blir først kjent etter årets slutt. I Sak 1/2027 benyttes anslag på rammetilskuddet etter skatteutjevning.

For 2027 – 2030 foreslås følgende rammetilskudd fra staten:

Beløp i 1 000 kr

Rammetilskudd	2027	2028	2029	2030
Dok 3/2026	-17 687 600	-17 767 600	-17 847 600	-17 847 600
Endringer i frie inntekter som gjelder rammetilskuddet	-791 552	-791 552	-791 552	-871 552
Prisjustering	-629 175	-629 175	-629 175	-629 175
Sak 1/2027	**-19 108 327**	**-19 188 327**	**-19 268 327**	**-19 348 327**

Eiendomsskatt (kap. 810)

Driftsbudsjett: kap. 810 Eiendomsskatt

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsinntekter	18	Overføringsinntekter	-1 749 000	-1 259 000
Totalsum			**-1 749 000**	**-1 259 000**

Byrådet har lovet å fjerne eiendomsskatten på folks hjem, og i dette budsjettet foreslås det derfor at det ikke skal skrives ut eiendomsskatt på boliger i 2027 og resten av økonomiplanperioden. Det budsjetteres derfor med 0 i inntekt fra eiendomsskatt på bolig.

Beløp i 1 000 kr

Eiendomsskatt bolig	2027	2028	2029	2030
Dok 3/2026	-464 000	-464 000	-464 000	-464 000
Sak 1/2027	**-**	**-**	**-**	**-**

Kommunen skrev i 2026 ut eiendomsskatt på all fast eiendom jf. Eiendomsskattelovens § 3a. Når kommunen nå skal slutte å skrive ut eiendomsskatt på bolig må kommunen endre utskrivingsalternativ til Eiendomsskattelovens § 3d. Dette utskrivingsalternativet inkluderer ikke boligtomter. Som en følge av dette vil også om lag 16 mill. i inntekter fra eiendomsskatt på boligtomter som i vedtatt økonomiplan er budsjettert sammen med næringseiendom falle bort.

Da det ikke skal utskrives eiendomsskatt på bolig vil det i tillegg til tap av inntekter gi noe

reduserte kostnader hos Økonomi- og forvaltningsetaten (OKF). Rammen til OKF foreslås derfor redusert med om lag 2 mill. fra 2027 økende til 5 mill. de påfølgende årene.

For næringseiendom ligger takstene fast i 10 år. Utviklingen i skattegrunnlaget kommer derfor primært gjennom endring i bygningsmassen gjennom nybygg, transformasjon og rivning. Endringene i skattegrunnlaget for næringseiendom er relativt små fra år til år, så skattesatsen er det viktigste premisset for utvikling i inntektene. Byrådet foreslår å holde skattesatsen for næringseiendom uendret på 3,7 promille. Eiendomsskatten for den enkelte næringseiendom vil med dette være nominelt uendret fra 2026 til 2027 og reelt redusert.

Oslo kommunes takster for eiendomsskatt er nå i enden av 10 års perioden. For å sikre en mest mulig effektiv forvaltning av eiendomsskatt, og forutsigbarhet for eierne vedtok bystyret i forbindelse med budsjettet for 2025 å forlenge gjeldende takstperiode til å gjelde ut 2027 slik at det tas sikte på ny alminnelig taksering i tide til utskrivingen av eiendomsskatt for 2028. Ny taksering vil endre skattegrunnlaget, og byrådet vil komme tilbake til dette ifm. Budsjett 2028 og økonomiplan 2029-2031.

I vedtatt økonomiplan er det budsjettert med 1 295 mill. i eiendomsskatt på næring i 2027 økende med 10 mill. årlig i resten av økonomiplanperioden på grunn av endring i bygningsmassen. Nye analyser tilsier at det ikke er grunnlag for en slik årlig økning i skatten og det legges nå til grunn at nivået på eiendomsskatt fra næring mv. holdes uendret i hele økonomiplanperioden. Inntektene fra eiendomsskatt på næring reduseres med 36 mill. i 2027, 46 mill. i 2028, og 56 mill. i 2029 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Beløp i 1 000 kr

Eiendomsskatt næring	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Dok 3/2026	-1 295 000	-1 305 000	-1 315 000	-1 315 000
Bortfall av skatt på boligtomter	16 000	16 000	16 000	16 000
Endret forventning til skattegrunnlaget	20 000	30 000	40 000	40 000
Sak 1/2027	**-1 259 000**	**-1 259 000**	**-1 259 000**	**-1 259 000**

Øvrige statstilskudd

Øvrige generelle statstilskudd (kap. 845)

Driftsbudsjett: Kap. 845 Øvrige generelle statstilskudd

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsutgifter	14	Overføringsutgifter	1 530	1 530
Driftsinntekter	18	Overføringsinntekter	-72 630	-64 730
Totalsum			**-71 100**	**-63 200**

På dette kapitlet inntektsføres statlige kompensasjonstilskudd for investeringer under ulike statlige ordninger. Kompensasjonen blir beregnet med basis i et serielån med avdragstid på 20 år med 5 års avdragsfrihet.

For de fleste ordningene følger rentesatsen Husbankens flytende rente, og vil derfor variere i tråd med renteutviklingen. Rentesatsen fastsettes årlig i forbindelse med statsbudsjettet.

Samlet statlig kompensasjonstilskudd til skoler, omsorgsboliger, sykehjem og kirkebygg forventes å utgjøre 64,7 mill. i 2027. På kapitlet er det også innarbeidet rentekompensasjon på 1,5 mill. til St. Sunniva for en investering på 60 mill. For å redusere private skolers finanskostnader til investeringer, er det også åpnet for at skolene kan søke kommunal garanti.

Generelle statstilskudd vedr. flyktninger m.v. (kap. 850)

Driftsbudsjett: kap. 850 Generelt statstilskudd vedr. flyktn. mv.

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsinntekter	18	Overføringsinntekter	-977 460	-793 601
Totalsum			**-977 460**	**-793 601**

Statlig integreringstilskudd for å dekke utgifter relatert til flyktninger

Oslo kommune tar imot og bosetter flyktninger i tråd med IMDIs anmodning.

Det foreslås budsjettert med 793,601 mill. i statlig integreringstilskudd for 2027. Dette er basert på en forutsetning om at Oslo bosetter 600 nye flyktninger i 2027, og at flyktningene som er bosatt blir boende i tilskuddsperioden (5 år). I tillegg er det lagt til grunn at 160 personer bosettes ved familiegjenforening eller ved selvbosetting.

Tilskudd til bosetting av flyktninger

Kommunene mottar et statlig integreringstilskudd de fem første årene etter bosetting som er ment å dekke kommunens utgifter til bosetting av flyktninger. I Oslo fordeles tilskudd for førsteårsbosatte flyktninger med kr 155 000 til bydelene og kr 20 000 til Utdanningsetaten per person. På kap. 302 avsettes bosettingstilskudd til bydelene og til Utdanningsetaten for år 1. De øvrige fire årene fordeles integreringstilskuddet i tråd med kriteriesystemet.

For nærmere omtale av kommunens arbeid med å motta og integrere flyktninger vises det til Sosiale tjenester under overskriften «Mottak og integrering av flyktninger».

Renter og avdrag

Renter (kap. 900)

Driftsbudsjett: kap. 900 Renter

Beløp i 1000 kr

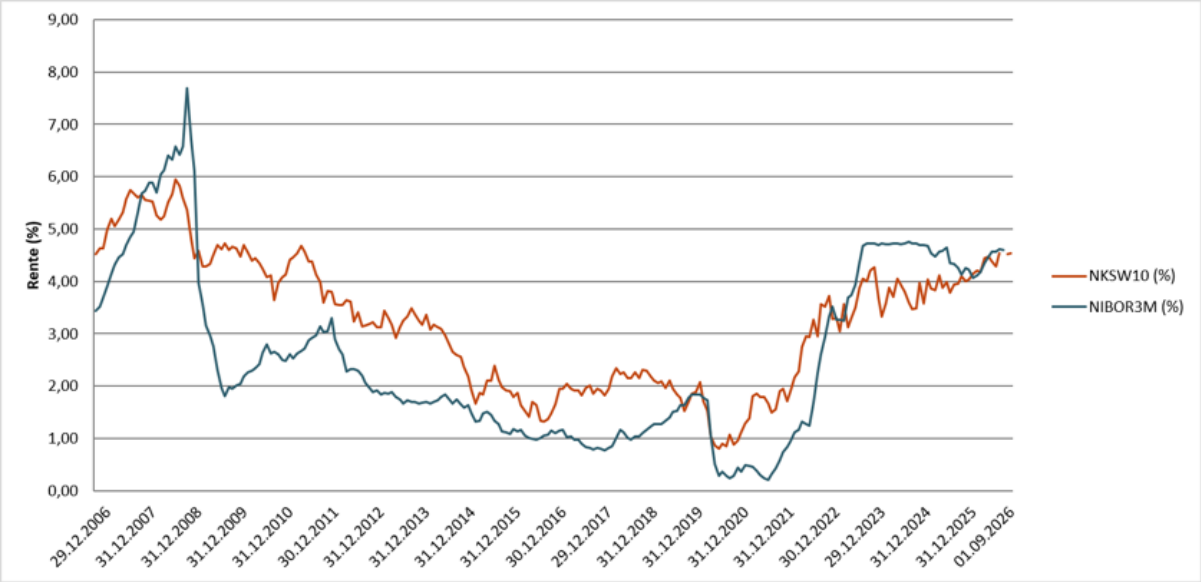
Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsutgifter	15	Finansutgifter	1 478 336	1 836 832
Driftsinntekter	19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-674 000	-762 000
Totalsum			**804 336**	**1 074 832**

Kap. 900 omfatter bykassens renteutgifter og renteinntekter eksklusiv renter knyttet til videreutlånsordningen av Husbankmidler (Startlån) som budsjetteres på kap. 927 Betjening av videreutlån.

Kommunens fastrentestrategi medfører at gjeld fortrinnsvis tas opp til fastrente. Derimot kan kontantstrømmer (som for eksempel VAR-gebyr) bestemmes av flytende rentesatser. Tilsvarende kontantstrøm i flytende finansiering vil da nøytralisere renterisiko. En miks av fast og flytende renter vil dermed være risikodempende. Bystyret vedtok i 2025 nytt finansreglement der rammene for flytende rente ble økt.

Kommunens finansieringsutgifter/-inntekter er følsomme for renteendringer. Renteendringer vil få virkninger for store deler av kommunens balanse (aktiva og passiva) på henholdsvis kort og lang sikt. Selv om prognosen for renteutviklingen er usikker, vil endringer her i mindre grad påvirke kapitlet i 2027 på grunn av de rentebindingstider som er valgt. Uforutsette endringer i gjelds- og likviditetsnivået vil imidlertid kunne lede til budsjettavvik. Etterslep i investeringer og avvik i driftsfinansieringsgrad påvirker tilgjengelig likviditet og bruk av lån.

20- års historisk utvikling lang (rød) og kort (blå) rente.

Budsjettrenter

	Innskudd/trekk	3 mnd. NIBOR	Lånefondets innlån	10 års SWAP
Vedtatt øk.plan	4,06 % / 4,14 %	3,64 %	4,19 %	3,69 %
Forslag ny øk.plan	5,19 % / 5,27 %	4,77 %	4,56 %	4,06 %

Refinansiering
Refinansiering av lån i planperioden forutsettes gjort i samsvar med langsiktig rente på 4,56 %.

Rentegrunnlaget
Det er tatt utgangspunkt i balanseregnskapet pr. 31.12.2025 (inkludert overførte bevilgninger fra tidligere år).

Det er for utviklingen i likviditet og lånegjeld forutsatt at prognostisert etterslep i investeringer og udekket finansiering fra 2026 er avviklet innen utgangen av 2030.

Renteberegning
Det er forutsatt årlig etterskuddsvis rente- og avdragsbetjening på nye lån.

Nærmere om renteutgiftene og renteinntektene
På kapitlets utgiftsside føres bykassens andel av låneomkostninger i lånefondet og ordinære renteutgifter på lang- og kortsiktig ekstern gjeld, rente på mellomregningskonti med kommunale foretak og renter til fond. Totalt foreslås det ført opp 1 836,8 mill. som er 358 mill. høyere enn budsjettet (Dok. 3) i 2026. Økningen skyldes i hovedsak forventet økt låneopptak i Lånefondet i 2026 samt høyere rentenivå.

Bykassens renteinntekter foreslås ført opp med 762 mill. Beløpet er 88 mill. høyere enn budsjettet for 2026 (Dok 3). Økningen skyldes økt innskuddsrente og økt utlånsrente til Sporveien AS og Oslo vognselskap. Renteinntekter fra utlån til aksjeselskaper utgjør 477 mill.

Prognose fordeling mellom låntakerne pr 31.12.2026, med budsjetterte renteinntekter i 2027

Låntaker	Lånebeløp (mill.)	Renter
CCS Finansiering AS	3 718,6	201,5
Munkedamsveien 15 AS	6,6	0,3
Sporveien AS/ Vognmateriell AS	6 360,0	275,2
Oslo Nye teater AS	25,0	0,0
SUM	**10 110,2**	**477,0**

Avdrag på lån (kap. 910)

Driftsbudsjettet: kap. 910 Avdrag på lån

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsutgifter	15	Finansutgifter	2 376 636	2 207 921
Totalsum			**2 376 636**	**2 207 921**

Her budsjetteres bykassens avdragsutgifter på langsiktig investeringsgjeld. Det foreslås avsatt 2 207,9 mill. i avdragsutgifter for 2027. Dette er en reduksjon på ca. 168,7 mill. fra Dok 3/2026.

Aksjeutbytte

Utbytte fra aksjeselskaper (kap. 901)

Driftsbudsjett: kap. 901 Utbytte

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsinntekter	19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 000 000	-2 350 000
Totalsum			**-2 000 000**	**-2 350 000**

Oslo kommune eier alle aksjene i Hafslund. Eierskapet er viktig for å skape langsiktige verdier for kommunens innbyggere. Hafslund er Norges nest største kraftkonsern og en viktig pådriver og aktør i den grønne omstillingen i Oslo og nasjonalt.

I vedtatt økonomiplanperiode er det forutsatt stigende utbytte i intervallet 2 050 mill. til 2 100 mill. i perioden 2027 til 2029. I revidert budsjett for 2026 ble inneværende års utbytte på 2 000 mill. supplert med ekstraordinært utbytte på 300 mill. Strømprisen er en viktig driver for utviklingen i Hafslunds resultater, og basert på en vurdering av kraftmarkedet og fremtidige terminpriser i markedet, mener byrådet det er grunnlag for å øke utbytte ut over vedtatt utbytteforventning med 300 mill. årlig også i de kommende tre årene før man trapper ned til 200 mill. i siste år i forslaget til ny økonomiplanperiode. Kraftmarkedet viser fallende markedspriser utover i tid. Gode enkeltår i starten av perioden forventes å legge grunnlaget for jevne utbytter per år som vist i forslaget til ny økonomiplanperiode.

Tabellen nedenfor viser forslag til utbytteforventning fra Hafslund AS i økonomiplanperioden 2027-2030 der 2030 i vedtatt økonomiplan er en videreføring av nivået i 2029:

Aksjeutbytte (kap, 901) (Beløp i mill.)	2027	2028	2029	2030
Vedtatt øk. plan 2026 - 2029	2 050	2 100	2 100	2 100
Endring øk. plan. 2027 - 2030	300	300	300	200
Forslag til utbytte øk. plan 2027 - 2030	**2 350**	**2 400**	**2 400**	**2 300**

Det knytter seg generelt alltid usikkerhet til utbyttenivå, og det er flere faktorer som påvirker fremtidige nivåer, hvor blant annet strømprisen er blant de viktigste driverne for utviklingen i resultatet og utbyttekapasiteten til selskapet.

Pensjon

Avsetning pensjon (kap. 193)

Driftsbudsjett: kap. 193 Avsetning pensjon

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsutgifter	10	Lønn	111 636	20 775
Totalsum			**111 636**	**20 775**

Forutsetninger for utviklingen i pensjonsutgiftene

For å beregne fremtidige pensjonskostnader til ordningen i Oslo Pensjonsforsikring (OPF) gjøres det en rekke generelle forutsetninger:

- Det foretas ingen vesentlige endringer i offentlig tjenestepensjon eller i Folketrygden.
- KDDs beregningsforutsetninger fra Rundskriv H-2/26 av 24.06.26 benyttes for å estimere avkastning, diskonteringsrente, lønns- og G-regulering.
- Det benyttes faste tariffer for frivillig avgang og AFP-uttak.
- Premieavvik skal amortiseres over de etterfølgende 7 årene.
- Nyansatte genererer gjennomsnittlig like høye pensjonskostnader som de som slutter, dvs. at nyansatte og personer som slutter har en pensjonskostnad lik gjennomsnittet av ansatte
- Det ligger ikke inne forutsetninger om vekst i antall medlemmer i modellen.

Virksomhetenes driftsbudsjett til Sak 1 inkluderer forventede pensjonskostnader til tjenestepensjonsordningen i OPF. Gjenstående avsetninger skal dekke avsluttede avtaler i KLP og pensjonsordningen for enkelte sykehjem som har driftsavtale med SYE.

Kostnaden fordeles på kommunens virksomheter ved at deres utbetaling av pensjonsgivende lønn genererer pensjonskostnadsbelastning etter en fastsatt prosentsats. Brutto kostnadssats for 2027 økes fra 18,1 % i 2026 til 18,9 % av pensjonsgivende lønn.

Budsjettforslaget for 2027

Pensjon OPF

Pensjon OPF (Beløp i mill.)	Regnskap 2025	Dok3 2026	Forslag 2027
Årets kostnad inkl. arbeidsgiveravgift	5 036	5 081	5 416
Herav amortisering inkl. arbeidsgiveravgift	1 910	1 802	2 084

Det er i budsjettet for 2027 forutsatt en økning i pensjonskostnaden på 335 mill. sammenlignet med vedtatt budsjett for 2026, dette inkluderer lønnsvekst mellom 2026 og 2027.

Amortiseringen er den delen av tidligere års premieavvik som kostnadsføres i respektive år.

Kostnaden fordeles på kommunens virksomheter ved at deres utbetaling av pensjonsgivende lønn genererer 18,9 % pensjonskostnadsbelastning (bruttosats). Byrådet vil til Tilleggsinnstillingen komme tilbake med korrigert kostnadssats (nettosats) for de virksomhetene som skal belastes egenandel for AFP 62-64.

Fordeling av pensjonsutgifter til Oslo Pensjonsforsikring (OPF)

Pensjonskostnaden til OPF er høyere i 2027 enn i 2026. Samtidig er det pensjonsgivende lønnsgrunnlaget som pensjonskostnaden fordeles ut over økt som følge av et sterkt lønns-, trygde- og pensjonsoppgjør i 2026.

Det fremtidige nivået på det pensjonsgivende lønnsgrunnlaget vil avhenge av den videre lønnsutviklingen og bemanningssituasjonen i kommunen.

Brutto pensjonskostnadssats øker fra 18,1 % i SAK1 2026 til 18,9 % i SAK1 2027. I SAK1 er virksomhetenes driftsramme økt for å svare denne pensjonskostnadssatsen gjennom den lønns- og prisomregnede budsjettrammen i 2027. Økningen skyldes høyere pensjonskostnader som følge av nye beregningsforutsetninger for pensjonskostnader fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) og inneværende års sterke lønns-, trygde- og pensjonsoppgjør.

Når det betales ut pensjonsgivende lønn til en ansatt vil kostnadsstedet vedkommende tilhører automatisk bli belastet i regnskapet med et påslag for pensjonskostnad i OPF på 18,9 %. Er arbeidstakeren innmeldt i annen pensjonskasse som f.eks. Statens pensjonskasse, vil den prosentsats som gjelder for denne ordningen bli benyttet.

Fra og med 2020 ble ordningen med egenandeler for uføretilfeller avviklet. Det vil fortsatt være egenandelsbelastning for førtidspensjonister (AFP) for virksomheter med mer enn 50 ansatte. Virksomheter som omfattes av ordningen får en kompensasjon gjennom lavere beregnet pensjonskostnad. Dette vil bli innarbeidet til Tilleggsinnstillingen.

Se også kapittel Økonomiplan 2027-2030 hvor pensjonskostnader er nærmere omtalt.

Forsikringer

Driftsbudsjett: kap. 124 Forsikringer

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsutgifter	10	Lønn	491	491
Driftsutgifter	11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	194 312	194 312
Sum Driftsutgifter			**194 803**	**194 803**
Driftsinntekter	17	Refusjoner	-180 823	-180 823
Sum Driftsinntekter			**-180 823**	**-180 823**
Totalsum			**13 980**	**13 980**

Hovedmål

Kommunens hovedmålsetning er å sikre god risikostyring ved blant annet å anskaffe kvalitativt dekkende forsikringsordninger til en lavest mulig kostnad.

Ansvarsområde

Oslo kommunes forsikringer omfatter personalforsikring, barne- og elevulykkesforsikring, tingskadeforsikring (brann- og katastrofeforsikring på eiendommer), kriminalitetsforsikring, motorvognforsikring og ansvarsforsikring.

Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

I medhold av vedtatt forsikringsstrategi er Oslo kommune selvassurandør, med mindre man er pålagt forsikring som følge av lov eller avtale. Operativt er det Oslo Pensjonsforsikring AS og datterselskapet Oslo Forsikring AS som ivaretar forsikringsansvaret. Dette ved at alle erstatninger på kommunens forsikringer, som selskapene ikke har reassurert, vil måtte belastes dem. Som 100 % eier av Oslo Pensjonsforsikring AS vil Oslo kommune være indirekte selvassurandør.

En viktig del av selskapenes virksomhet er skadeforebyggende arbeid og risikostyring overfor kommunens virksomheter. Dette arbeidet bidrar i stor grad til å holde skadefrekvensen og forsikringspremiene nede.

I tråd med bystyrets vedtak i sak 335/94 er det innført lokale egenandeler for kommunens virksomheter. Den lokale egenandelen for skader under brann- og katastrofeforsikringen og kriminalitetsforsikringen er kr. 500 000,- pr. skadetilfelle. For skader meldt under ansvarsdelen av motorvognforsikringen er egenandelen kr. 15 000,- pr. skadetilfelle med mulighet for virksomhetsspesifikke avvik.

Merknader til driftsbudsjettet

Det er i 2027 lagt til grunn tilsvarende forsikringsordninger og egenandeler som i 2026. Utgiftene dekker personalforsikringer, barne- og elevulykkesforsikringer, eiendomsforsikringer, kriminalitetsforsikringer og ansvarsforsikringer. Premie for motorvognforsikring belastes virksomhetene direkte.

Forsikringspremiene, unntatt tingskadepremien på eiendom fordeles fullt ut på foretak, etater og bydeler. Premien for tingskade fordeles på foretakene, bykassen sentralt og selvfinansierende miljøetater. Det enkelte foretaks premie beregnes på grunnlag av skadehistorikk, samt opplysninger om bygningstekniske forhold, sikringstiltak mv. i henhold til Oslo Forsikring AS' database for kommunens eiendommer.

I 2027 er premieandelen som dekkes av bykassen sentralt beregnet til 13,98 mill. Samme nivå foreslås videreført i økonomiplanperioden.

Diverse avsetninger og tilfeldige inntekter

Diverse avsetninger og tilfeldige inntekter (kap. 192)

Driftsbudsjett: kap. 192 Diverse avsetninger og tilfeldige inntekter

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsutgifter	10	Lønn	-11 739	-11 739
Driftsutgifter	11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	487 200	599 008
Sum Driftsutgifter			**475 461**	**587 269**
Driftsinntekter	16	Salgsinntekter	-4 014	-44 014
Driftsinntekter	17	Refusjoner	0	0
Sum Driftsinntekter			**-4 014**	**-44 014**

Totalsum	**471 447**	**543 255**

Spesifisering av avsetninger på kap. 192 - mill. kr	**2027**
Avsetning rentekostnader ved strategisk eiendomskjøp	227,2
Avsetning - adm. av beredskapslager smittevernutstyr (normalsituasjon)	1,7
Bufferavsetning - redusert mva-refusjon Boligbygg	50
Avsetning innlemming av øremerkede statlige midler i rammetilskuddet	26,1
Avsetning IKT-kostnader bydelsreformen	150
Usikkerhetsavsetning sosialhjelp	100
Avsetning drift av 3 nye private sykehjem	26
Usikkerhetsavsetning pensjon Statens pensjonskasse	15
Støtte til bedriftsidrettslaget Oslo kommune	0,3
Låneordning sak/arkiv - forskuttering av avdrag	-9
Avsetning - besøksbidrag cruisebåter	-40
Div. tilfeldige inntekter	-4
Sum netto utgifter kap. 192	**543,3**

Investeringsbudsjett: kap. 192 Diverse avsetninger og tilfeldige inntekter

(Beløp i tusen)

Kontotype		**Kontogruppe**	**DOK 3 - 2026**	**Forslag 2027**
Investeringsutgift	023	Investeringer i varige driftsmidler	0	30 000
Totalsum			**0**	**30 000**

Som en del av byrådets arbeid med å styrke beredskap og samfunnssikkerhet foreslås det 30 mill. til oppgradering av tilfluktsrom i 2027 og 100 mill. årlig i 2028-2030. Investeringsmidlene foreslås foreløpig avsatt sentralt på kap. 192.

Mottatte overføringer fra KF

Mottatte overføringer fra KF (kap. 898)

Driftsbudsjett: kap. 898 Overføringer fra KF mv.

Beløp i 1000 kr

Kontotype		**Kontogruppe**	**DOK 3 - 2026**	**Forslag 2027**
Driftsinntekter	18	Overføringsinntekter	-1 603 885	-1 623 202
Totalsum			**-1 603 885**	**-1 623 202**

Overføring fra foretak

Beløp i 1 000 kr	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Oslobygg KF				
Overføringer til bykassa	-1 223 579	-1 181 231	-1 153 900	-1 103 314
Overføring - andel underdekning pensjonslån	-600	-600	-600	-600
Sum overføringer til bykassa	**-1 224 179**	**-1 181 831**	**-1 154 500**	**-1 103 914**
Boligbygg Oslo KF				
Overføringer	-324 199	-324 118	-324 504	-324 118
Overføring - andel underdekning pensjonslån	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Sum overføringer til bykassa	**-325 299**	**-325 218**	**-325 604**	**-325 218**
Oslo Havn KF				
Overføringer	-73 724	-73 679	-73 791	-73 679

Sum overføringer til bykassa	**-73 724**	**-73 679**	**-73 791**	**-73 679**
Sum overføringer	**-1 623 202**	**-1 580 728**	**-1 553 895**	**-1 502 811**

Oslobygg KF

Oslobygg KF har i 2030 fått redusert overføringskravet med 46,9 mill. pga. at løpende bevilgninger til rehabilitering av skoler, barnehager, sykehjem og omsorgsboliger, idretts- og kulturanlegg og eiendommer som benyttes av Barne- og familieetaten og Velferdsetaten er videreført i 2030.

Oslobyggs overføringskrav til bykasse er økt med 10 mill. årlig fra 2027 som gjelder generell reduksjon av foretakets budsjettrammer knyttet til effektivisering.

Overføringskravet er redusert med 3,983 mill. årlig fra 2027 grunnet bortfall av husleieinntekter for Lambertseter gymsal.
Overføringskravet er redusert med 6,267 mill. årlig fra 2027 grunnet bortfall av husleieinntekter for Gamle Munch.

Oslobyggs overføringskrav er økt med 4,5 mill. årlig fra 2027 på grunn av at etablering av felles regnskapstjeneste i Oslo kommune.

Overføringskravet er økt med 0,185 mill. årlig fra 2027 knyttet til rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser.

Foretakets overføringskrav er økt med 6,363 mill. i 2027, kr 17 000 i 2028 og 3,686 mill. i 2029. Dette skyldes rammefinansiering av livsyklusforvaltning av nettverksutstyr.

Boligbygg Oslo KF

Foretakets overføringskrav til bykasse er økt med 7,5 mill. årlig fra 2027 som gjelder generell reduksjon av foretakets budsjettrammer knyttet til effektivisering.

Boligbyggs overføringskrav er økt med 3,45 mill. årlig fra 2027 på grunn av at etablering av felles regnskapstjeneste i Oslo kommune.

Overføringskravet er økt med 0,185 mill. årlig fra 2027 knyttet til rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser.

Foretakets overføringskrav er økt med kr 81 000 i 2027 og 0,386 mill. i 2029. Dette skyldes rammefinansiering av livsyklusforvaltning av nettverksutstyr.

Oslo Havn KF

Foretakets overføringskrav er økt med 0,995 mill. årlig fra 2027 på grunn av at etablering av felles regnskapstjeneste i Oslo kommune.

Overføringskravet er økt med 0,110 mill. årlig fra 2027 knyttet til rammefinansiering av forvaltning av system for anskaffelser.

Foretakets overføringskrav er økt med kr 45 000 i 2027 og 0,112 mill. i 2029. Dette skyldes rammefinansiering av livsyklusforvaltning av nettverksutstyr

Fond

Fond i driftsbudsjettet

I driftsbudsjettet benyttes disposisjonsfond (ubundne fond) og bundne driftsfond.

Etter budsjett- og regnskapsforskriften gjeldene fra 2020 skal midler fra driftsfond som skal benyttes til investeringer gå via posten for overføringer fra drift til investering, jf. omtale av kap. 980 Overføring mellom drift og investering nedenfor.

Ubundne og bundne investeringsfond benyttes bare i investeringsbudsjettet.

For samlet oversikt over alle avsetninger til og bruk av samtlige bykassefond i økonomiplanperioden 2027-2030 vises det til egen oppstilling under Hovedoversikter.

Disposisjonsfond - ubundne driftsfond (kap. 940)

Driftsbudsjett: kap. 940 Disposisjonsfond

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsutgifter	15	Finansutgifter	379 772	279 978
Driftsinntekter	19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-451 772	-449 978
Totalsum			**-72 000**	**-170 000**

Det foreslås avsatt til sammen ca. 280 mill. til disposisjonsfond (ubundne driftsfond) i 2027. Det foreslås bruk av disposisjonsfond for til sammen ca. 450 mill. i 2027 hvorav 170 mill. på drift og ca. 280 mill. til investeringer. Nedenfor er det redegjort nærmere for de ulike disposisjonsfondene dette gjelder i budsjettet for 2027.

Avsetning til og bruk av fond for samferdselsformål

Det foreslås avsatt ca. 280 mill. til fondet i 2027. Det foreslås å bruke ca. 280 mill. av fondet i 2027 for å finansiere samferdselsprosjekter på Bymiljøetatens investeringsbudsjett.

Bruk av fond for tap på lånegarantier

Fond for tap på lånegarantier er et ubundet disposisjonsfond som skal være en sikkerhet for å dekke opp for kommunens forpliktelser dersom lånegarantier som kommunen har gitt blir gjort gjeldende. I 2024 ble fondet styrket med 60 mill. til en garantiavtale med KFUM. Garantiavtalen er bortfalt og det foreslås derfor å redusere fondet med 60 mill. i 2027. Midlene benyttes til å finansiere diverse engangstiltak i driftsbudsjettet. Det vises for øvrig til nærmere omtale under kap. 426 Tap på lånegarantier.

Bruk av innovasjons- og kompetansefondet innen helsesektoren

Det foreslås å bruke 10 mill. av fondet i 2027 for å delfinansiere utgifter til elektronisk pasientjournal.

Bruk av premieavviksfondet for pensjon

Det foreslås å bruke 100 mill. av fondet i 2027. Dette må ses i sammenheng med at Kommunal- og distriktsdepartementet har strammet inn på parametrene for å beregne pensjonsutgifter, noe som isolert sett bidrar til å øke pensjonsutgiftene i 2027 samtidig som det bidrar til å redusere akkumulert premieavvik.

Bundne driftsfond (kap. 950)
Driftsbudsjett - kap. 950 Bundne driftsfond

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsutgifter	15	Finansutgifter	251 500	343 494
Driftsinntekter	19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-279 264	-314 474
Totalsum			**-27 764**	**29 020**

Det foreslås avsatt til sammen 343,5 mill. til bundne driftsfond i 2027. Det foreslås bruk av bundne driftsfond med til sammen 314,5 mill. hvorav 117,5 mill. på drift og 197 mill. til investeringer i 2027. Nedenfor er det redegjort nærmere for de ulike bundne driftsfondene dette gjelder i driftsbudsjettet i 2027.

Avsetning til og bruk av Skogavgiftsfondet
Avsetning til og forbruk av skogavgiftsfondet skjer i henhold til Lov av 21.5.1965 om skogproduksjon og skogsvern. Avsetningen er på 20 % av fakturabeløpet ved tømmersalg og belastes tømmerkjøperne. Skogplanting og utbedring av driftsveier finansieres av fondet. Det foreslås en avsetning i 2027 med 0,30 mill. Det foreslås å bruke 0,32 mill. av fondet i 2027 til skogplanting og utbedring av driftsveier på Bymiljøetatens investeringsbudsjett.

Avsetning til og bruk av klima- og energifondet
Det foreslås avsatt 33 mill. til fondet i 2027. Det foreslås å bruke 104,2 mill. av fondet i driftsbudsjettet i 2027 for å finansiere netto driftsutgifter på kap. 770 Tilskudd til klima- og energitiltak med 102,2 mill. og 2 mill. til Futurebuilt på kap. 609 Plan- og bygningsetaten.

Avsetning til Tapsfondet
Tapsfondet skal dekke reelle tap for videreutlån av husbankmidler (Startlån). Det foreslås avsatt 33 mill. til fondet i 2027. Det er ikke budsjettert med bruk av fondet i 2027. Fondsbeholdning pr. 31.12.2025 var 651 mill. mens saldo for samlede utlån på samme tidspunkt var ca. 13,9 mrd. Tapsfondet utgjør således ca. 4,7 % av samlede utlån i videreutlånsordningen. I økonomiplanperioden foreslås det videreutlån av husbankmidler (startlån) med 2,05 mrd. årlig. Det vises til budsjettering av videreutlånsordningen på kapitlene 926 og 927 i drifts- og investeringsbudsjettet.

Avsetning til selvkostfondet for renovasjon
Det foreslås avsatt 67,2 mill. til fondet i 2027.

Avsetning til og bruk av fond for Oslopakke 3
Bompenger fra Oslopakke 3 avsettes til fondet. For 2027 foreslås det avsatt 210 mill. til fondet. Det foreslås å bruke 210 mill. av fondet i 2027 hvorav 13,2 mill. for å finansiere utgifter i

driftsbudsjettet på kap. 542 Bymiljøetaten og kap. 609 Plan- og bygningsetaten. Resterende 196,8 mill. foreslås brukt til å finansiere samferdselsprosjekter i investeringsbudsjettet.

Fond i investeringsbudsjettet

For samlet oversikt over alle avsetninger til og bruk av fond vises det til egen oppstilling under Hovedoversikter.

Bundne investeringsfond (kap. 959)

(Beløp i tusen)

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Investeringsutgift	05	Finansutgifter og finanstransaksjoner	153 742	243 887
Investeringsinntekt	09	Finansinntekt og finanstransaksjoner	0	-42 948
Totalsum			**153 742**	**200 939**

Avsetning til Fond for offentlig tilfluktsrom
Det foreslås avsatt 0,38 mill. til fondet i 2027.

Avsetning og bruk av bundet investeringsfond – grunneierbidrag fra byutviklingsprosjekter
Det forslås å avsette grunneierbidrag med 243,5 mill. til fondet i 2027. Det foreslås å bruke 42,9 mill. av fondet i 2027 for å finansiere byutviklingsprosjekter på Bymiljøetatens investeringsbudsjett.

Overføringer fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet

Overføring til investeringsbudsjettet (kap. 980)

Overføring til investering kap. 980

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsutgifter	15	Finansutgifter	479 454	612 516
Totalsum			**479 454**	**612 516**

Det foreslås å overføre 135,5 mill. fra årets drift for å finansiere investeringer i bykassens investeringsbudsjett i 2027. I tillegg foreslås det å overføre midler fra driftsfond for å finansiere investeringer med 477 mill. Etter budsjett- og regnskapsforskrift gjeldende fra 2020 skal midler fra driftsfond som skal benyttes til investeringer gå via posten for overføring fra drift til investering. Før 2020 ble midler fra driftsfond til investeringer benyttet direkte i investeringsbudsjettet. Overføring av midler fra driftsfond under bykassen gjelder følgende fond i 2027:

Tabell: Overførte midler fra driftsfond til investeringsbudsjettet-bykassen

Bykassen	*Tall i tusen*
Ubundne driftsfond	
Fond for samferdselsformål	279 978
Bundne driftsfond	
Skogavgiftsfondet	320
Fond for Oslopakke 3	196 750
Sum overførte fondsmidler til investering	**477 048**

Samlet overføring fra drift til investering for bykassen i 2027, inklusiv fondsmidler, blir etter dette 612,5 mill.

For de kommunale foretakene foreslås det i 2027 å overføre 234,1 mill. fra foretakenes drift for å finansiere investeringer (Oslobygg KF med 100 mill. og 134,1 mill. for Oslo Havn KF). I tillegg foreslås det å overføre midler fra driftsfond med 245,9 mill.

Tabell: Overførte midler fra driftsfond til investeringsbudsjettet – Kommunale foretak

Kommunale foretak	*Tall i tusen*
Oslo Havn KF	
Ubundet driftsfond	245 937
Sum overførte fondsmidler til investering	**245 937**

Samlet overføring fra drift til investering for KF-ene i 2027, inklusiv fondsmidler, blir etter dette 480 mill.

Overføring fra driftsbudsjettet (kap. 980)

Investeringsbudsjett: kap. 980 Overføring mellom drift og investering
(Beløp i tusen)

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Investeringsinntekt	09	Overføring fra drift	-479 454	-612 516

Totalsum			**-479 454**	**-612 516**

For bykassen foreslås det på kap. 980 i investeringsbudsjettet 612,5 mill. i overføring fra driften for å finansiere investeringer i investeringsbudsjettet hvorav 477 mill. er overføring av midler fra driftsfond.

Videreutlånsordningen

Videreutlån (kap. 926)

Investeringsbudsjett: kap. 926 Videreutlån
(Beløp i tusen)

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Investeringsutgift	05	Finansutgifter og finanstransaksjoner	2 306 000	2 056 000
Investeringsinntekt	09	Finansinntekt og finanstransaksjoner	2 300 000	-2 050 000
Totalsum			**6 000**	**6 000**

Videreutlånsordningen består av innlån fra Husbanken for videre utlån til privatpersoner for boligformål. Den eksisterende låneordningen heter Startlån. Lån kan gis som fullfinansiering eller i kombinasjon med boligtilskudd. Lån kan også gis som toppfinansiering. Videreutlånene til privatpersoner administreres av Velferdsetaten. Bydelene saksbehandler søknader om lån.

Pr. 01.09.2026 hadde Oslo kommune en låneportefølje på ca. 14,4 mrd. som fordelte seg på 6 878 lån. Låneporteføljen av videre utlån til forsøksordningen for startlån til førstegangsetablerere utgjør 289,9 mill. og fordeler seg på 85 lån.

Byrådet foreslår innlån fra Husbanken med 2 050 mill. i 2026. Videreutlån av husbankmidlene foreslås budsjettert med 2 056 mill. inkl. 6 mill. i tillagte renterestanser.

Betjening av videreutlån (kap. 927)

Driftsbudsjett: kap. 927 Betjening av videreutlån

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsinntekter	19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-450 000	-575 000
Driftsutgifter	15	Finansutgifter	501 300	605 700
Totalsum			**51 300**	**30 700**

Det foreslås avsatt 605,7 mill. i 2027 til å betale renter på kommunens lån i Husbanken. Renteinntekter fra videreutlån av husbankmidler foreslås budsjettert med 575 mill. i 2027. I henhold til regnskapsforskriften skal renter og gebyrer for videreutlånsordningen føres i driftsregnskapet mens avdrag skal føres i investeringsregnskapet. Det vises til

investeringsbudsjettet kap. 927 for budsjettering av avdragsinntekter og avdragsutgifter for videreutlånsordningen, samt kap. 926 hvor innlån fra Husbanken og utlån av Husbankmidler føres.

Tap på utlån (avsatt beløp i driftsbudsjettet gjelder rente- og gebyrfordringer eldre enn 90 dager for videreutlån av husbankmidler mens avsatt beløp i investeringsbudsjettet gjelder avdragsfordringer eldre enn 90 dager) budsjetteres på kap. 427 under sektor Byrådsavdeling for sosiale tjenester. Bruk- og avsetning til Tapsfondet, som skal dekke reelle tap på videreutlån av husbankmidler, budsjetteres på kap. 950 Bundne driftsfond under Felles inntekter og utgifter.

Investeringsbudsjett: kap. 927 Betjening av videreutlån
(Beløp i tusen)

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Investeringsutgift	05	Finansutgifter og finanstransaksjoner	1 000 000	1 149 300
Investeringsinntekt	09	Finansinntekt og finanstransaksjoner	-822 000	-913 000
Totalsum			**178 000**	**236 300**

I 2027 foreslås det avsatt 1 149,3 mill. til avdragsbetjening av kommunens lån i Husbanken.

Avdragsinntekter fra låntakerne av videreutlån foreslås budsjettert med 913 mill. i 2027. Ekstraordinære innbetalte avdrag fra låntakerne skal benyttes til tilsvarende ekstraordinære avdrag på kommunens lån i Husbanken.

Tabell utgifter videreutlånsordningen	Beløp i 1000
Tillagte renterestanser på kapittel 926 investering	6 000
Renteutgifter på kapittel 927 drift	605 700
Ordinære avdragsutgifter på kapittel 927 investering	549 300
Ekstraordinære avdragsutgifter på kapittel 927 investering	600 000

Tabell inntekter videreutlånsordningen	Beløp i 1000
Renteinntekter på kapittel 927 drift	569 000
0,25 % tilleggsrente på kapittel 927 drift	4 000
Ordinære avdragsinntekter på kapittel 927 investering	313 000
Ekstraordinære avdragsinntekter på kapittel 927 investering	600 000

I henhold til retningslinjene for Startlån fra Husbanken har kommunene adgang til å påplusse husbankrenten med inntil 0,25 prosentpoeng til dekning av administrative kostnader. Dette har

vært budsjettert med 3 mill. i 2008 og deretter 4 mill. fra 2009. Inntekter fra administrasjonsgebyret er overført bydelene, som saksbehandler videreutlånsordningen.

Tap på lånegarantier

Driftsbudsjett: kap. 426 Tap på lånegarantier

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Driftsutgifter	14	Overføringsutgifter	0	0
Totalsum			**0**	**0**

Kommunenes og fylkeskommunenes adgang til å stille garanti for lån er regulert i kommuneloven av 07.06.2018 § 14-19, samt forskrift gitt med hjemmel i denne. Bystyret vedtok i 1993 (sakene 755 og 1141) prinsipper for kommunale garantistillelser, som gir ytterligere innskrenkninger i forhold til lovverket. Bystyret vedtok i sak 190/15 Realisering av idrettsanlegg gjennom samarbeid med idrettslag å kunne stille kommunal garanti til idrettsanlegg.

Det er ikke registrert noen tap de siste årene. Dette viser at virksomhetene kommunen garanterer for har klart å betjene sine forpliktelser.

Oslo kommunens garantiansvar pr. 31.12.25 utgjorde 1 241 mill. Oslo kommunes vedtatte garantiramme pr. 31.12.2025 var 1 368 mill. som inkluderer ubenyttede vedtak.

Fond for tap på lånegarantier var pr 31.12.25 på 222 mill., som utgjør 17,9 % av totalt garantiansvar (inklusiv ubenyttede garantier).

Lån

Finansiering av investeringer og avsetninger

Bruk av lån (kap. 910)

Investeringsbudsjett: kap. 910 Lån
(Beløp i tusen)

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Investeringsutgift	09	Finansinntekt og finanstransaksjon	-9 270 463	-6 574 133
Totalsum			**-9 270 463**	**-6 574 133**

Det foreslås bruk av lån i 2027 på kap. 910 med 6 574,1 mill. Dette gjelder lån fra Lånefondet for å finansiere investeringer i bykassen.

I tillegg kommer bruk av lån med 2 050 mill. fra Husbanken på kap. 926 til videreutlån. Bykassens samlede bruk av lån i 2027 blir dermed 8 624,1 mill.

For KF-ene foreslår byrådet et samlet låneopptak på 4 344,7 mill. i 2027, det vises til nærmere detaljer om foretakenes investeringsbudsjett med finansiering under sektoromtalen til BYU.

Samlet bruk av lån for Oslo kommune (bykassen + KF) i 2027 blir etter dette 12 968,8 mill.

Utlån egne midler (kap. 920)

Investeringsbudsjett: kap. 920 Utlån egne midler
(Beløp i tusen)

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2026	Forslag 2027
Investeringsutgift	05	Finansutgifter og finanstransaksjoner	0	300 000
Investeringsinntekt	09	Finansinntekt og finanstransaksjoner	-285 000	-330 000
Totalsum			**-285 000**	**-30 000**

Det foreslås budsjettert med utlån til Sporveien på kap. 920 med 300 mill. i 2027. Utlån til Sporveien gjelder anskaffelse av nye t-banevogner til Fornebubanen.

Det foreslås budsjettert med avdragsinntekter fra utlån kap. 920 med til sammen 330 mill. i 2027. Dette gjelder i hovedsak avdrag på tidligere utlån til Sporveien.

Lånefondet (kap. 080)

Lånefondet er kommunens egen "interne bank". Det tas hovedsakelig opp obligasjonslån. Disse midlene lånes ut til selvkost til bykassen og kommunale foretak. Dette gjelder både langsiktige lån til investeringsvirksomhet og kortsiktige likviditetslån. Lån som tas opp, inntektsføres ved opplåningstidspunktet og utgiftsføres ved utlånstidspunktet.

Kommunen oppnår en rekke fordeler ved å ha et lånefond. Siden innlånene og utlånene delvis er uavhengig av hverandre, står man friere til å velge tidspunkt for låneopptak, lånestruktur, rentebindingstid, avdragstid osv. Dette innebærer at man lettere kan styre Lånefondets, og derved Oslo kommunes, rente- og refinansieringsrisiko. Det gir også forhandlingsstyrke og stordriftsfordeler å ta opp større lån.

Lånefondets eksterne gjeld pr 31.12.2025 var på 89,2 mrd. og var lånt ut slik:

Utlån til:	Beløp i mill.
Bykassen	36 514,9
Oslo Havn KF	2,0
Oslobygg KF	48 461,2
Boligbygg Oslo KF	4 221,8
Sum utlån	**89 200,0**

Oslo kommune har tatt opp to obligasjonslån på til sammen 4 mrd. hittil i 2026. I samme periode er det innfridd 5 mrd.

Tabellen nedenfor viser Lånefondets eksterne lån pr. 31.08.2026. Saldo 88,2 mrd.

Lånereferane	Lånebeløp	Startdato	Sluttdato	Rente p.t.	Fast/flytende
KBN-20180585	1 500 000 000,00	13.12.2018	13.06.2028	2,6100%	Fastrente
KBN-20190653	1 500 000 000,00	12.12.2019	12.12.2029	2,3050%	Fastrente
KBN-20200333	2 000 000 000,00	14.08.2020	14.08.2030	1,2700%	Fastrente
KBN-20210316	1 000 000 000,00	16.09.2021	17.03.2031	1,9250%	Fastrente
KBN-20210333	1 000 000 000,00	04.10.2021	04.04.2031	2,1750%	Fastrente
KBN-20220186	1 000 000 000,00	01.07.2022	01.07.2032	3,9250%	Fastrente
KBN-20220230	1 000 000 000,00	31.08.2022	30.08.2032	4,1600%	Fastrente
KBN-20230245	1 500 000 000,00	10.08.2023	10.08.2033	4,7250%	Fastrente
KBN-20230365	1 500 000 000,00	08.11.2023	08.02.2027	4,5600%	Fastrente
KBN-20230480	1 000 000 000,00	12.12.2023	12.09.2031	3,9600%	Fastrente
KBN-20240271	1 500 000 000,00	30.08.2024	30.11.2033	3,9900%	Fastrente
KBN-20240333	1 000 000 000,00	18.10.2024	18.10.2030	4,1900%	Fastrente
KBN-20240341	1 000 000 000,00	25.10.2024	25.10.2030	4,2500%	Fastrente
KBN-20240396	1 000 000 000,00	25.11.2024	25.11.2031	4,3400%	Fastrente
KBN-20240440	1 000 000 000,00	13.12.2024	13.12.2032	4,1800%	Fastrente
KBN-20250008	1 500 000 000,00	09.01.2025	09.01.2031	4,6000%	Fastrente
KBN-20250072	1 000 000 000,00	26.02.2025	26.02.2032	4,3700%	Fastrente
KBN-20250077	1 000 000 000,00	28.02.2025	28.02.2033	4,3100%	Fastrente
KBN-20250298	1 000 000 000,00	03.09.2025	03.09.2032	4,3230%	Fastrente
KBN-20250477	1 000 000 000,00	18.11.2025	19.11.2035	5,0600%	Flytende
NIB-L 5970	1 500 000 000,00	11.11.2016	23.10.2026	2,1200%	Fastrente
NIB-L 7557-1	800 000 000,00	13.12.2024	13.12.2039	4,0650%	Fastrente
NIB-L 7557-2	800 000 000,00	13.12.2024	13.12.2039	4,1400%	Fastrente
NIB-L 7557-3	800 000 000,00	13.12.2024	13.12.2039	4,1460%	Fastrente
NIB-L 7557-4	800 000 000,00	13.12.2024	13.12.2039	4,0900%	Fastrente
NO0010731011	1 500 000 000,00	13.02.2015	13.02.2030	2,4000%	Fastrente
NO0010811227	1 500 000 000,00	01.12.2017	01.12.2027	2,3000%	Fastrente
NO0010811235	1 500 000 000,00	07.12.2017	07.06.2027	2,2500%	Fastrente
NO0010838873	2 000 000 000,00	30.11.2018	30.11.2028	2,7500%	Fastrente
NO0010866650	2 000 000 000,00	17.10.2019	17.10.2029	2,1500%	Fastrente
NO0010869225	2 000 000 000,00	21.11.2019	21.11.2034	2,4000%	Fastrente
NO0010907033	2 000 000 000,00	16.11.2020	16.02.2028	1,3200%	Fastrente
NO0010907892	2 000 000 000,00	27.11.2020	27.11.2030	1,5000%	Fastrente
NO0010912835	2 000 000 000,00	10.12.2020	10.12.2026	1,2000%	Fastrente
NO0011136020	2 000 000 000,00	22.10.2021	23.04.2030	2,2500%	Fastrente
NO0011146367	2 000 000 000,00	04.11.2021	04.11.2031	2,2200%	Fastrente
NO0011155905	2 000 000 000,00	18.11.2021	18.05.2029	2,1700%	Fastrente
NO0012713538	2 000 000 000,00	29.09.2022	29.09.2027	5,2700%	Flytende
NO0012726589	2 000 000 000,00	13.10.2022	13.04.2029	4,4500%	Fastrente
NO0012733429	2 000 000 000,00	20.10.2022	20.10.2032	4,4500%	Fastrente

Lånereferane	Lånebeløp	Startdato	Sluttdato	Rente p.t.	Fast/flytende
NO0012752049	2 000 000 000,00	10.11.2022	10.05.2028	4,2600%	Fastrente
NO0012811837	2 000 000 000,00	12.01.2023	12.01.2033	3,7000%	Fastrente
NO0012818055	2 000 000 000,00	19.01.2023	19.01.2032	3,5000%	Fastrente
NO0013052928	2 000 000 000,00	19.10.2023	19.10.2028	4,6400%	Fastrente
NO0013068114	2 000 000 000,00	13.11.2023	13.02.2031	4,4500%	Fastrente
NO0013120485	2 000 000 000,00	11.01.2024	11.06.2029	3,9900%	Fastrente
NO0013135327	2 000 000 000,00	22.01.2024	22.05.2034	4,1800%	Fastrente
NO0013364414	2 000 000 000,00	10.10.2024	10.10.2034	4,2100%	Fastrente
NO0013389494	2 000 000 000,00	04.11.2024	04.11.2027	4,9200%	Flytende
NO0013583278	2 000 000 000,00	10.06.2025	10.04.2035	4,4500%	Fastrente
NO0013597393	2 000 000 000,00	19.06.2025	19.06.2030	4,4300%	Fastrente
NO0013684308	2 000 000 000,00	23.10.2025	23.10.2035	4,3700%	Fastrente
NO0013684316	2 000 000 000,00	23.10.2025	23.10.2040	4,4270%	Fastrente
NO0013684324	1 000 000 000,00	23.10.2025	23.10.2045	4,3680%	Fastrente
NO0013713172	2 000 000 000,00	28.01.2026	28.01.2031	4,8900%	Flytende
NO0013726398	2 000 000 000,00	12.02.2026	12.02.2029	4,7300%	Flytende
TOTAL	**88 200 000 000,00**				

Budsjettforslag for kap. 080 Lånefondet i 2027

Driftsbudsjettet
(Tall i mill.)

Artsgruppe		DOK 3 2026	Budsjettforslag 2027
100-509	Omkostninger og renteutgifter	3 501,9	4 207,9
510-519	Avdrag på eksterne lån	3 577,2	3 511,7
	Sum eksterne finansutgifter	**7 079,1**	**7 719,6**
190	Refunderte omkostninger og renter	3 501,9	4 207,9
192	Mottatte avdrag på utlån	3 577,2	3 511,7
	Sum interne finansinntekter	**7 079,1**	**7 719,6**

100-509 Renteutgifter og låneomkostninger
Lånefondets stipulerte forbruk i 2027 når det gjelder renter på innlån samt diverse låne- og administrasjonskostnader foreslås budsjettert med 4 207,9 mill.

Lånefondet låner hovedsakelig opp lån med årlig, etterskuddsvis renteforfall.

510-519 Avdrag på eksterne lån
Lånefondets ordinære avdrag i 2027 foreslås budsjettert med 3 511,7 mill.

190 refunderte omkostninger og renter

Lånefondets nettokostnader som gjelder renter og øvrige lånekostnader fordeles hvert år etter låntakernes andel av Lånefondet og kommer frem av tabellen nedenfor, under beskrivelsen av artsgruppe 190

192 Mottatte avdrag på utlån

Interne avdrag på lån består av låntakernes avdragsbetjening av respektives lån i Lånefondet og fordeles i henhold til fastsatt nedbetalingsplan.

Økonomiplan 2027-2030- drift

(Beløp i mill.)	2027	2028	2029	2030
100-159 Omkostninger og renteutgifter	4 207,9	4 605,7	4 896,8	5 237,3
510-519 Avdrag på eksterne lån	3 511,7	3 816,6	4 055,8	4 475,5
Sum eksterne finansutgifter	**7 719,6**	**8 422,3**	**8 952,6**	**9 712,8**
190 Refunderte omkostninger og renter				
Bykassen	1 836,8	2 025,1	2 105,9	2 240,6
Oslo Havn KF	0,1	0,0	0,0	0,0
Boligbygg Oslo KF	199,4	216,0	232,1	250,4
Oslobygg KF	2 171,6	2 364,6	2 558,8	2 746,3
192 Mottatte avdrag på utlån				
Bykassen	2 207,9	2 388,1	2 501,4	2 806,1
Oslo Havn KF	1,0	0,0	0,0	0,0
Boligbygg Oslo KF	208,7	227,3	245,9	264,5
Oslobygg KF	1 094,1	1 201,2	1 308,5	1 404,9
Sum interne finansinntekter	**7 719,6**	**8 422,3**	**8 952,6**	**9 712,8**

Investeringsbudsjettet
(beløp i mill.)

Artsgruppe		DOK 3 2026	Budsjettforslag 2027
520-529	Utlån	14 797,8	10 918,8
	Sum interne utlån	**14 797,8**	**10 918,8**
910-919	Bruk av lån	14 797,8	10 918,8
	Sum bruk av lån	**14 797,8**	**10 918,8**

520-529 Interne utlån
Samlet foreslås at det lånes ut 10,91 mrd. i interne utlån i 2027 og utlånene er fordelt i henhold til nedenstående økonomiplanoversikt:

910-919 Bruk av lån
Nye låneopptak anslås i 2027 til 10,91 mrd.

Økonomiplan 2027-2030 - investering

(Beløp i mill.)	2027	2028	2029	2030
520 Utlån				
Utlån Bykassen	6 574,1	3 783,6	3 180,7	2 493,5
Utlån Boligbygg Oslo KF	437,0	437,0	436,6	351,5
Utlån Oslobygg KF	3 907,7	3 884,6	3 150,2	1 677,6
Sum interne utlån	**10 918,8**	**8 105,2**	**6 767,5**	**4 522,6**
910-919 bruk av lån	10 918,8	8 105,2	6 767,5	4 522,6
	10 918,8	**8 105,2**	**6 767,5**	**4 522,6**

Lånevedtak:
Bruk av lån 10 918,8 mill. + refinansiering av eldre lån 5 188,1 mill. = 16 106,9 mill.

Økonomireglementet

Endringer fra tidligere år som følge av bydelsreform:

På bakgrunn av bystyrets vedtak i sak 207/26 om bydelsreform 2028 er det innarbeidet følgende endringer i økonomireglementet:

Bystyret vedtok følgende i sak 207/26, vedtakspunkt 13:
Bystyret ber byrådet påse at av det mer- og mindreforbruket som bydelene eventuelt opparbeider seg i 2027 så skal kun 3 % av nettorammen av netto driftsutgifter, uten sosialhjelp, i vedtatt budsjett, korrigert for øremerkede midler, framføres til 2028.

Endring i punkt 5.5 Beregning av fremført mer-/mindreforbruk
Følgende setning tas ut: *«For bydelene er maksimalgrensen 4 %».*

Endring i punkt 6.4 Årsavslutning
Prosentsatsen av merforbruk som bydelen må dekke første år endres fra 2% til 1,5%:

*«Bydelen kan vedta å dekke merforbruket over en toårsperiode, men slik at minimum **2 %** av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3), dekkes inn påfølgende budsjettår og resten i år to»*

Endres til:

*«Bydelen kan vedta å dekke merforbruket over en toårsperiode, men slik at minimum **1,5 %** av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3), dekkes inn påfølgende budsjettår og resten i år to»*

Bystyret vedtok følgende i sak 207/26, vedtakspunkt 22:
Bystyret ber byrådet i neste fase av bydelsreformen, utrede hvordan de nye bydelene kan gis en fullmakt til å disponere en del av bydelens vedtatte investeringsramme til enkeltprosjekter uten krav om særskilt behandling i byrådet eller bystyret.

Nytt punkt under 3.2 Budsjettforutsetninger/-regler
Pkt. h) «*Bydelsutvalget gis i investeringsbudsjettet fullmakt til å fordele uspesifiserte avsetninger på konkrete anskaffelser og nærmere definerte prosjekter innenfor samme budsjettkapittel. Fullmakten gjelder fordeling av midler til enkeltprosjekter/-tiltak med brutto kostnadsramme opp til 2 mill.»*

Nytt punkt under 3.3 Rammer for videredelegering
Pkt. d) «*Fullmakt i investeringsbudsjettet til å fordele uspesifiserte avsetninger på konkrete anskaffelser og nærmere definerte prosjekter innenfor samme budsjettkapittel. Fullmakten gjelder fordeling av midler til enkeltprosjekter/-tiltak med brutto kostnadsramme opp til 2 mill.»*

Andre endringer fra tidligere år:

Nytt punkt under 2.6 Øvrige fullmakter delegert til byrådet
2.6.12 Fullmakt til å innvilge søknader om refusjon av lønnsgap
«Byrådet gis fullmakt innenfor en ramme på 5 millioner av kap. 127 Økonomi- og forvaltningsetaten til å innvilge søknad fra virksomhetene om hel eller delvis refusjon av lønnsgap og kostnader til sluttvederlag ved bemanningsreduksjoner i forbindelse med

omstruktureringsprosesser i virksomhetene, i henhold til byrådsvedtak xx/2026 Arbeidsgivermyndighet - Prosedyre for bemanningsreduksjoner. Midlene kan også benyttes til å dekke andre tiltak for overtallige».

Bakgrunnen for at fullmakten foreslås innarbeidet i økonomireglementet, er at den tidligere har vært delegert gjennom Prosedyre for bemanningsreduksjoner, som har vært et vedlegg til budsjettet. Prosedyre for bemanningsreduksjoner er et arbeidsgiverregelverk som byrådet kan fastsette i medhold av reglementets § 3-3 andre ledd. Byrådet foreslår derfor at prosedyren utgår som vedlegg til budsjettet fra og med 2027. For å ivareta regelverkets økonomiske fullmakt innarbeides den i økonomireglementet.

Endring i punkt 3.2 Budsjettforutsetninger/-regler, pkt. d)
Tidligere formulering:
«Bydelsutvalget kan fremme innstilling overfor byrådet om budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer i fast eiendom som helt eller delvis skal finansieres gjennom overføring fra driftsbudsjettet».

Endres til:

«*Bydelsutvalget kan vedta budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer i fast eiendom opp til 2 mill. i brutto kostnadsramme pr prosjekt, og som i sin helhet skal finansieres fra bydelens eget driftsbudsjett. For investeringer i fast eiendom utover denne beløpsgrensen kan bydelsutvalget fremme innstilling overfor byrådet om budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investerings-budsjettet for investeringer som helt eller delvis skal finansieres gjennom overføring fra driftsbudsjettet».*

Nytt punkt under 3.3 Rammer for videredelegering
Pkt. e) *«Fullmakt til å vedta budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer i fast eiendom opp til 2 mill. i brutto kostnadsramme pr. prosjekt, og som i sin helhet skal finansieres fra bydelens eget driftsbudsjett».*

Endring i fullmakt 8.3 Kommunalt engasjement i private investeringsprosjekter
Endret formulering i punkt d) om garantier. Ny formulering ble vedtatt av bystyret i sak 206 av 17.06.2026 - Byrådssak 101/2026 - Revidert budsjett 2026 - Effekt av regnskap 2025 mv.

Vedtakskompetanse

Kommunestyret skal selv vedta regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement) etter kommuneloven § 14-2 bokstav d) og regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement) etter kommuneloven § 14-2 bokstav e).

1. Budsjettfullmakter

1.1 Definisjoner og avgrensninger

a) Med årsbudsjett menes oppstilling av forventede inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger, og utgifter, utbetalinger og avsetninger

b) Med bevilgning (i årsbudsjettet) menes den økonomiske ramme som bystyret har gitt underordnet organ til disponering i budsjettåret.

c) Driftsbudsjettet er bystyrets vedtak for et kapittel fastsatt som sum utgifter, sum inntekter og netto utgifter

d) Investeringsbudsjettet er bystyrets vedtak for et kapittel fastsatt som sum utgifter, sum inntekter og netto utgifter

e) Bystyret vil innskjerpe bestemmelsen om at tilleggsbevilgning bare må gis når det er nødvendig, og at det ikke må gis tilleggsbevilgning det ikke er dekning for. Inntil vedtak er fattet, må det disponeres som om tilleggsbevilgning ikke er gitt

f) Med budsjettjustering forstås disponering/ omdisponering innenfor bystyrets vedtatte budsjett

g) Med «øremerkede budsjettmidler» menes midler gitt i medhold av lov, forskrift eller avtale reservert til særskilte formål. Denne kategorien av øremerkede midler er overførbare.

h) Med «øremerkede ikke-overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål. *Ubrukte midler ved årsslutt vil bli inndratt.*

i) Med «øremerkede overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål og som er overførbare til neste budsjettår.

j) Kostnadsramme må vedtas spesifikt for:
Alle investeringsprosjekter over 5 mill. som er fullfinansiert i årsbudsjettet
Alle investeringsprosjekter som er planlagt gjennomført over mer enn ett budsjettår, og som derfor ikke er fullfinansiert i årsbudsjettet.

k) Med «kommunalt foretak» forstås virksomhet med eget styre, som er etablert i medhold av kapittel 9 i kommuneloven. Bystyret vedtar i økonomireglementet budsjettfullmakter og instruks for økonomiforvaltningen som gjelder for foretakets styre.

Bystyret vil understreke at budsjettfullmaktene er basert på at kommunens øvrige regelverk blir fulgt og vil spesielt peke på intern kontroll i økonomiforvaltningen, anskaffelsesreglene og kommunens etiske retningslinjer.

1.2 Prinsipper for delegering

Bystyrets bevilgninger i årsbudsjettet er basert på rammebudsjetteringsprinsipper og knyttet til fastsetting av de samlede økonomiske rammer for kommunen i budsjettåret og hovedtrekkene i bruk av ressursene. Bystyret delegerer myndighet til henholdsvis byrådet, bydelsutvalgene og styre i foretak å fatte vedtak i saker slik det følger av økonomireglementet. Vedtak i saker som ikke er nevnt særskilt, må fattes av bystyret.

Bystyret fastsetter budsjettfullmakter for kommunale foretak i økonomireglementet. Økonomibestemmelsene utgjør en presisering og innskrenking av den normalkompetansen som følger av lov, forskrift og foretakets formål. Prinsippene for delegering er annerledes enn for byrådet og bydelsutvalgene, og betyr at for saker som ikke er nevnt særskilt i økonomireglementet, er budsjettfullmaktene for styret i foretaket kun begrenset av det som følger av lov, forskrift og bestemmelser i foretakets vedtekter og styreinstruks.

Bystyret forutsetter at den instruks som byrådet utarbeider for økonomiforvaltningen i etater også gjøres gjeldende for bystyrets organer med mindre annet fremkommer av lov, tidligere bystyrevedtak mv.

De budsjettfullmakter byrådet videredelegerer til sine underordnede virksomheter, gjøres også gjeldende for virksomheter underlagt bystyret.

1.3 Budsjettstruktur og avgrensinger i budsjettfullmakter

Bystyret vedtar budsjettet i henhold til kommunens interne kapittelgruppering.
Budsjettjusteringer som omfatter følgende kapitler i driftsbudsjettet må vedtas av bystyret:

- Fellesutgifter og finansposter: 800, 810 og 901
- Bystyrets organer: 100, 109, 110, 111, 112 og 113.

Budsjettjusteringer som omfatter følgende kapitler i investeringsbudsjettet må vedtas av bystyret:

- 425 - Øke inntektsanslag for salg av fast eiendom utover 50 mill. på årsbasis
- Fellesutgifter og finansposter: 910, 926 og 929

Forretningsutvalget gis fullmakt til å foreta budsjettjusteringer mellom kapitlene 100, 109, 110, 111, 112 og 113.

Byrådet gis fullmakt til å fastsette det nærmere innhold i de obligatoriske hovedoversikter som skal benyttes i budsjett og regnskapsoppstillinger innenfor rammene av forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. av 07.06.2019.

2. Budsjettfullmakter delegert til byrådet

2.1 Justering av vedtatt driftsbudsjett

Bystyrets budsjettvedtak for et kapittel i driftsbudsjettet vedtas som sum utgifter, sum inntekter og netto utgifter. Fullmaktene i punkt b) og c) kommer i tillegg til rammen på 400 mill. i pkt. a).

a) Byrådet gis i driftsbudsjettet fullmakt til å foreta budsjettjusteringer innenfor et budsjettkapittel og mellom alle budsjettkapitler. Byrådet gis en samlet ramme for budsjettjusteringer mellom budsjettkapitler på 400 mill.

b) Byrådet gis i driftsbudsjettet fullmakt til å fordele avsetninger på kapitlene 302, 303, 305, 306, 307 og 308 i tråd med de spesifikasjoner og konkrete formålsbeskrivelser bystyret knytter til avsetningene

c) Byrådet gis fullmakt til å fordele de sentralt avsatte midlene på kap. 485 Områdesatsinger og kap. 490 Mer byliv, i tråd med de spesifikasjoner og formålsbeskrivelser som er knyttet til avsetningene.

d) Byrådet gis i driftsbudsjettet fullmakt til å fordele statlige øremerkede tilskudd til kapitler og

tiltak i tråd med de forutsetninger som ligger til grunn for den enkelte bevilgning

e) Byrådet gis fullmakt til å foreta budsjettjusteringer som følge av endret arbeidsfordeling mellom byråder.

Følgende forutsetninger legges til grunn for fullmaktene under punktene a–e:

- Justeringene må ikke berøre bevilgninger som etter bystyrets budsjettvedtak er ført opp til spesielle angitte formål
- Justeringene må ikke medføre vesentlige avvik fra de premisser som ligger til grunn for bystyrets budsjettvedtak - herunder måltall og aktivitetsplaner for de enkelte virksomheter
- Omdisponeringene må skje med finansiell dekning innen bystyrets budsjettvedtak for vedkommende år.

2.2 Justering av vedtatt investeringsbudsjett

Bystyrets budsjettvedtak for et kapittel i investeringsbudsjettet vedtas som sum utgifter, sum inntekter og netto utgifter. Fullmaktene i punktene i) – l) kommer i tillegg til rammen på 300 mill. i pkt. a).

a) Byrådet gis i investeringsbudsjettet fullmakt til å foreta budsjettjusteringer innenfor hvert budsjettkapittel og mellom alle budsjettkapitler. Byrådet gis en samlet ramme for budsjettjusteringer mellom budsjettkapitler på 300 mill.

b) Byrådet gis fullmakt til å foreta budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer som helt eller delvis skal finansieres gjennom overføring fra driftsbudsjettet og som planlegges gjennomført i løpet av budsjettåret.

c) Byrådet gis fullmakt til å vedta og senere justere kostnadsramme og finansieringsplan for investeringsprosjekter med en brutto kostnadsramme på inntil 30 mill. pr. prosjekt, og som er fullfinansiert i årsbudsjettet For virksomheter under VAR-sektor er denne grensen 70 mill.

d) Byrådet gis fullmakt til å justere kostnadsramme og finansieringsplan for investeringsprosjekter vedtatt i bystyret, med inntil 15 % og maksimalt 30 mill. pr. prosjekt i forhold til bystyrets vedtatte kostnadsramme For virksomheter under VAR-sektor er denne grensen 70 mill. Byrådet kan justere kostnadsramme uten nærmere prosentvis avgrensning når justeringen er under 2,0 mill. pr. prosjekt. Justeringene må være fullfinansiert i årsbudsjettet.

e) Byrådet gis i investeringsbudsjettet fullmakt til å overføre bevilgninger fra ett investeringsprosjekt til bruk for planlegging, prosjektering eller gjennomføring av andre investeringsprosjekter, når beløpet som overføres til og fra hvert enkelt prosjekt ikke overstiger 30 mill. For virksomheter under VAR-sektor er denne grensen 70 mill.

f) Byrådet gis i investeringsbudsjettet fullmakt til å fordele uspesifiserte avsetninger til inventar og utstyr, og til investeringer i fast eiendom på budsjettkapitler, prosjekter og konkrete anskaffelser. Fullmakt gjelder fordeling av midler til enkeltprosjekter/-tiltak med brutto kostnadsramme opp til 30 mill. For virksomheter under VAR-sektor er denne grensen 70 mill.

g) Byrådet gis fullmakt til å slutte de nødvendige kontrakter innenfor rammen av det av bystyret

godkjente kostnadsramme når bystyret har vedtatt igangsetting av et investeringsprosjekt.

h) Byrådet gis fullmakt til å foreta budsjettjusteringer som følge av endret arbeidsfordeling mellom byråder.

i) Byrådet gis fullmakt til å fordele bevilgningen på kapittel 180 Usikkerhetsavsetning investering i tråd med formålsbeskrivelsen for kapittelet.

j) Byrådet gis fullmakt til å fordele bevilgningen på kapittel 185 Forskjellige utbedringstiltak i tråd med de spesifikasjoner og formålsbeskrivelser bystyret knytter til bevilgningen.

k) Byrådet gis fullmakt til å fordele bevilgningen på kapittel 550 Usikkerhetsavsetning investering MOSM i tråd med formålsbeskrivelsen for kapittelet.

l) Byrådet gis fullmakt til å fordele bevilgningen på kapittel 660 Usikkerhetsavsetning investering MOSS i tråd med formålsbeskrivelsen for kapittelet.

Følgende forutsetninger legges til grunn for fullmaktene under punktene a–l:

- Justeringene må ikke medføre vesentlige avvik fra de premisser som ligger til grunn for bystyrets budsjettvedtak
- Omdisponeringene må ikke føre til at bystyrets vedtatte kostnadsrammer overskrides
- Omdisponeringene må ikke føre til at bystyrets vedtatte prosjekter ikke blir gjennomført eller vesentlig utsatt.
- Omdisponeringene må skje med finansiell dekning innen bystyrets budsjettvedtak for vedkommende budsjettår

2.3 Fordeling av budsjettrammer for byomfattende tiltak

Byrådet gis fullmakt til å fordele budsjettrammene for kapitlene for de byomfattende oppgaver på enkelttiltak med utgangspunkt i bystyrets budsjettvedtak.

2.4 Fordeling av tilskuddsbevilgninger og fordeling av rammen for videreutlån til bydelene

Byrådet gis med utgangspunkt i bystyrets budsjettvedtak fullmakt til å fordele bevilgninger på budsjettkapitler som omfatter tilskudd til organisasjoner og enkelttiltak. Fullmakten omfatter også fordeling av midler til private og offentlige aktører som følge av statlige tilskudd, herunder også fordeling av spillemidler.

Byrådets fullmakt betinger at det som vilkår for kommunalt tilskudd under dette punktet skal stilles krav om fremleggelse av skatteattest for merverdiavgift og skatt som ikke er eldre enn seks måneder på søknadstidspunktet. Det gjøres unntak fra dette vilkåret for tilskuddsmottakere, herunder idrettslag m.v. og nyetablerere, som dokumenterer at de ikke er skatte- og merverdiavgiftspliktige.

Byrådet gis fullmakt til å fordele avsetningen på kapittel 926 Videreutlån, til bydelene og til Velferdsetaten. Midlene som fordeles Velferdsetaten forbeholdes startlån i refinansieringssaker.

2.5 Budsjettekniske korreksjoner

Byrådet gis fullmakt til å foreta budsjettekniske korreksjoner.

2.6 Øvrige fullmakter delegert til byrådet

2.6.1 Priser for kommunale ytelser

Byrådet gis fullmakt til å vedta nye priser på kommunale ytelser som ikke er hjemlet i lov. De retningslinjer for prisjusteringer bystyret vedtar som en del av budsjettbehandlingen skal legges til grunn for den konkrete prisfastsetting.

Byrådet gis fullmakt til å fastsette priser på interne leveranser/tjenester i Oslo kommune når slike ikke er fastsatt av bystyret.

Styret for Oslo Havn KF fastsetter de kommunale forskrifter etter Havne- og farvannsloven, herunder avgifter, med unntak av Havne- og farvannslovens § 14, siste ledd og § 15.

2.6.2 Økonomifullmakter overfor private institusjoner

Byrådet gis fullmakt til å fastsette budsjetter, eventuelt inngå driftsavtaler, samt godkjenne regnskaper for private institusjoner som får driftstilskudd fra Oslo kommune. Dette gjelder dog ikke for private bydelsspesifikke institusjoner som mottar driftstilskudd som følge av vedtak fattet av de enkelte bydelsutvalg.

2.6.3 Oppretting og inndragning av stillinger

Byrådet gis fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av vedtatt budsjett.

2.6.4 Instrukser for økonomiforvaltningen

Byrådet gis fullmakt til å utarbeide instrukser for økonomiforvaltningen i etater innenfor de retningslinjer som ligger i fullmaktene vedtatt av bystyret.

2.6.5 Videredelegering av fullmakter

Byrådet gis fullmakt til å videredelegere avgjørelsesmyndighet i saker som byrådet i medhold av økonomireglementet er gitt myndighet til å fatte vedtak i.

2.6.6 Udekket i investeringsregnskapet

Byrådet gis fullmakt til å belaste foretakene med den til enhver tid gjeldende innlånsrente i lånefondet inneværende regnskapsår for det udekkede beløpet.

2.6.7 Endringskostnader ved kjøp av barnehager fra private utbyggere

Byrådet gis fullmakt til å binde Oslo kommune økonomisk for endringskostnader ved kjøp av barnehage-seksjoner fra private utbyggere før kjøpekontrakt godkjennes av bystyret.

2.6.8 Rekkefølgen i strykninger av budsjettdisposisjoner

Byrådet gis fullmakt til å bestemme rekkefølgen i strykninger av egenkapitaldisposisjoner etter bestemmelsene i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner kapittel 4.

2.6.9 Inngå leiekontrakter

Byrådet gis fullmakt til å inngå leiekontrakter for lokaler med en leietid på til og med 20 år og som har en samlet verdi på til og med 50 mill. eks. felleskostnader, energiutgifter o.l. som avregnes hvert år etter regnskap.

2.6.10 Konkurranseutsette tjenester/tjenestesteder
Byrådet gis fullmakt til å konkurranseutsette kommunale tjenester og tjenestesteder. Kommunale og nasjonale regler og føringer må følges.

2.6.11 Bestemmelse om minimumsavdrag på lån:
I tråd med unntaket i § 2-2 i forskrift om minimumsavdrag på lån for kommuner og kommunale foretak, kan foretakene ha avdrag på lån som er lavere enn minimumsavdraget så lenge bykassen og foretakene samlet tilfredsstiller bestemmelsen om minimumsaavdrag.

2.6.12 Fullmakt til å innvilge søknader om refusjon av lønnsgap:
Byrådet gis fullmakt innenfor en ramme på 5 millioner av kap. 127 Økonomi- og forvaltningsetaten til å innvilge søknad fra virksomhetene om hel eller delvis refusjon av lønnsgap og kostnader til sluttvederlag ved bemanningsreduksjoner i forbindelse med omstruktureringsprosesser i virksomhetene, i henhold til byrådsvedtak xx/2026 Arbeidsgivermyndighet - Prosedyre for bemanningsreduksjoner. Midlene kan også benyttes til å dekke andre tiltak for overtallige.

3. Budsjettfullmakter delegert til bydelsutvalgene

Bystyrets vedtak om nettoramme for bydelene er fordelt som driftsramme og sosialhjelpsramme.

3.1 Budsjettfordeling

Bydelsutvalget skal før budsjettåret vedta et budsjett innenfor de rammer, retningslinjer og frister som bystyret fastsetter i sitt budsjettvedtak. Vedtaket skal umiddelbart sendes byrådet til orientering.

Bydelsutvalget skal vedta et driftsbudsjett for bydelen fordelt på henholdsvis:

- Funksjonsområde, definert gjennom kriteriesystemet
- KOSTRA-funksjoner
- Resultatenhet, definert som det organisasjonsnivå som samsvarer med rapporteringsansvar til bydelsdirektør

Sammenhengen mellom disse vedtaksnivåene skal fremgå av budsjettdokumentene (både budsjettforslag og bydelsutvalgets budsjettvedtak).

Budsjettet skal for bydelen totalt og for hvert funksjonsområde spesifiseres på artsgrupper. Både brutto utgifter, brutto inntekter og netto inntekter skal fremkomme i oppstillingen.

Inndelingen i funksjonsområder er basert på funksjonene i KOSTRA. Nedenstående inndeling i funksjonsområder skal benyttes i bydelsutvalgets vedtak:

- Funksjonsområde1: Administrasjon og fellestjenester
- Funksjonsområde 2A: Barnehager
- Funksjonsområde 2B: Barnevern
- Funksjonsområde 2C: Aktivitetstilbud for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste

- Funksjonsområde 3: Helse og omsorg
- Funksjonsområde 4: Sosialtjenester og ytelser
    - FO4AB: Sosiale tjenester
    - FO4C: Økonomisk sosialhjelp

Budsjettvedtaket pr KOSTRA-funksjon og resultatenhet skal vise henholdsvis brutto utgifter, brutto inntekter og netto inntekter.

Bydelsutvalget kan eventuelt vedta et investeringsbudsjett for inventar, transportmidler og utstyr med en økonomisk levetid på minst tre år og innkjøpspris over kr. 100 000. Summen av netto driftsutgifter i driftsbudsjettet og netto forslag til kapitalutgifter i investeringsbudsjettet skal for den enkelte bydel være identisk med bystyrets vedtatte budsjett for netto driftsutgifter.

3.2 Budsjettforutsetninger/-regler

a) Bydelsutvalgets budsjett skal til enhver tid holdes innenfor de rammer og overordnede mål som er vedtatt av bystyret. Det gis ikke anledning til å justere drifts- eller investeringsbudsjettet ved mer-/mindreinntekter i forhold til budsjettert statstilskudd som kompenserer for merverdiavgift fra investeringsregnskapet. Dette omfatter ikke kompensasjon fra investeringer som er finansiert av virksomheten selv ved overføring av egne driftsmidler til investeringsbudsjettet

b) Bydelsutvalget skal i sitt budsjettvedtak ta utgangspunkt i et netto sosialhjelpsbudsjett tilsvarende den sosialhjelpsramme bydelen får bevilget fra bystyret. Bydelsutvalget gis fullmakt til å foreta omdisponeringer fra bystyrets vedtatte sosialhjelpsramme, artsgruppe 14 til bydelens ordinære driftsramme, artsgruppe 11. Omdisponeringer i forhold til tildelt sosialhjelpsramme skal gjøres eksplisitt, med henvisning til hvilke tiltak som blir finansiert ved en slik omdisponering. Bydelsutvalget gis fullmakt til å foreta omdisponeringer fra bydelens ordinære driftsramme, artsgruppe 11, til styrking av sosialhjelpsrammen utover vedtatt eksternbudsjett på artsgruppe 14. Bydelene skal rapportere disse tiltakene, og sannsynliggjøre effektene i forhold til sosialhjelpsutgiftene i tertial- og årsberetningene til bystyret

c) Bydelsutvalget kan vedta budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer i inventar, transportmidler og utstyr, som i sin helhet skal finansieres gjennom overføring fra driftsbudsjettet

d) Bydelsutvalget kan vedta budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer i fast eiendom opp til 2 mill. i brutto kostnadsramme pr prosjekt, og som i sin helhet skal finansieres fra bydelens eget driftsbudsjett. For investeringer i fast eiendom utover denne beløpsgrensen kan bydelsutvalget fremme innstilling overfor byrådet om budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investerings-budsjettet for investeringer som helt eller delvis skal finansieres gjennom overføring fra driftsbudsjettet.

e) Bydelsutvalget gis fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av vedtatt budsjett. Fullmakt til å opprette stillinger innenfor denne rammen gjelder kun for stillingskategorier under saksområder hvor bydelsutvalget har fått delegert avgjørelsesmyndighet. Bydelsutvalget har ansvar for å sikre at driftsutgifter som følger av vedtak om opprettelse av nye stillinger på årsbasis kan dekkes innenfor bydelens budsjett-ramme.

f) Bydelsutvalget gis fullmakt til å fastsette budsjetter, eventuelt inngå driftsavtaler, samt godkjenne regnskaper for private bydelsspesifikke institusjoner som mottar driftstilskudd fra

g) Bydelsutvalget gis fullmakt til å videredelegere avgjørelsesmyndighet til bydelsdirektøren i saker som bydelsutvalget i medhold av økonomireglementet er gitt myndighet til å fatte vedtak i, men innenfor de rammer som fremgår av punkt 2.3.

h) Bydelsutvalget gis i investeringsbudsjettet fullmakt til å fordele uspesifiserte avsetninger på konkrete anskaffelser og nærmere definerte prosjekter innenfor samme budsjettkapittel. Fullmakten gjelder fordeling av midler til enkeltprosjekter/-tiltak med brutto kostnadsramme opp til 2 mill.

3.3 Rammer for videredelegering

Adgangen til videredelegering til bydelsdirektøren er begrenset til:

a) Fullmakt til å foreta den detaljerte budsjettfordeling innenfor rammen av bydelsutvalgets vedtak (jf. punkt 2.1)

b) Fullmakt til å foreta budsjettjusteringer for alle artsgrupper på driftsbudsjettets utgifts- og inntektsside og innenfor følgende funksjonsområder:

- Funksjonsområde1: Administrasjon og fellestjenester
- Funksjonsområde 2A: Barnehager
- Funksjonsområde 2B: Barnevern
- Funksjonsområde 2C: Aktivitetstilbud for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste
- Funksjonsområde 3: Helse og omsorg
- Funksjonsområde 4: Sosialtjenester og ytelser
    - FO4AB: Sosiale tjenester
    - FO4C: Økonomisk sosialhjelp

c) Fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av vedtatt budsjett.

d) Fullmakt i investeringsbudsjettet til å fordele uspesifiserte avsetninger på konkrete anskaffelser og nærmere definerte prosjekter innenfor samme budsjettkapittel. Fullmakten gjelder fordeling av midler til enkeltprosjekter/-tiltak med brutto kostnadsramme opp til 2 mill.

e) Fullmakt til å vedta budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer i fast eiendom opp til 2 mill. i brutto kostnadsramme pr. prosjekt, og som i sin helhet skal finansieres fra bydelens eget driftsbudsjett.

Følgende forutsetninger legges til grunn for fullmaktene under punktene a-e:

- Justeringene må ikke føre til endringer i aktivitetsforutsetningene i forhold til bydelsutvalgets vedtak, herunder vedtatte måltall og aktivitetsplaner
- Justeringene må i sum, i løpet av budsjettåret, ikke overstige 10 % av bydelsutvalgets opprinnelig vedtatte bruttobudsjett for det enkelte funksjonsområde.
- Justeringene må ikke berøre bevilgninger som etter bystyrets budsjettvedtak er ført opp til spesielle angitte formål

4. Budsjettfullmakter for kommunale foretak

4.1 Generelt

Budsjettfullmaktene omfatter kommunale foretak etablert etter kapittel 9 i Kommuneloven, og utgjør en presisering og innskrenking av den normalkompetansen som følger av lov, forskrift og foretakets formål. Prinsippene for delegering er annerledes enn for byrådet og bydelsutvalgene, og betyr at for saker som ikke er nevnt særskilt i økonomireglementet, er budsjettfullmaktene for styret i foretaket kun begrenset av det som følger av lov, forskrift og bestemmelser i foretakets vedtekter og instrukser.

De kommunale foretakene har i all hovedsak bykassen som kunde, og defineres dermed ikke som foretak som driver næringsvirksomhet ut fra forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner av 07.06.2019 Det innebærer at alle foretakene skal følge budsjett- og regnskapsregler etter kommunelovens bestemmelser.

I medhold av kommuneloven og forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner av 07.06.2019 gjelder følgende prinsipper for årsbudsjettet:

a) Bystyret selv må innen årets utgang fastsette bindende økonomiske rammer for foretakets drift og investering for kommende kalenderår. Bystyret vedtar også økonomiplan for foretaket, jf. kommunelovens § 14-2. Styret foretar den nærmere fordeling av årsbudsjettet og basert på prinsipper i kommuneloven med forskrifter. Det fullstendige årsbudsjettet skal bestå av et driftsbudsjett og investeringsbudsjett slik de framkommer for bykassen.

b) Driftsbudsjettet kan vedtas som en nettoramme, men det er krav til budsjettbalanse. Styret kan foreta endringer i driftsbudsjettet innenfor bystyrets bindende rammer. Styret kan også omdisponere fra drift til gjennomføring av investeringer i budsjettåret.

c) Med unntak av øremerkede midler skal det ikke legges opp fond fra driftsrammen. Ubrukte øremerkede midler skal anvendes i det påfølgende års budsjett.

d) Mindreforbruk som ikke dekker inn et merforbruk som fremkommer etter kapittel 4 i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner av 07.06.2019 714 skal disponeres året etter regnskapsåret.

e) Bystyrets budsjettvedtak for investeringsbudsjettet må som et minimum spesifiseres på sum investering og sum finansiering, herav lån. Styret for foretaket kan ikke selv vedta låneopptak. Bystyret kan vedta en kostnadsramme for et enkeltprosjekt eller som en sum for en gruppe av enkeltprosjekter. Oppjustering av kostnadsrammen for slike investeringsprosjekter kan ikke skje uten fullfinansiering i årsbudsjettet. For investeringer som er fullfinansiert i budsjettåret er det tilstrekkelig for bystyret å angi rammebevilgninger.

f) Styret for foretaket gis fullmakt til å slutte de nødvendige kontrakter innenfor tilhørende styringsramme av den av bystyrets godkjente kostnadsramme når bystyret har vedtatt igangsetting av et investeringsprosjekt.

g) Styret i Oslobygg KF gis fullmakt til å omdisponere inntil 30% av rehabiliteringsmidlene som foretaket disponerer innenfor ulike kategorier av rehabilitering av formålsbygg.

h) Styret i Oslobygg KF gis fullmakt til å endre finansieringen for investeringsprosjekter ved å redusere budsjettert låneopptak for bystyrevedtatte prosjekter dersom finansieringsforutsetningene endrer seg på grunn av tilsagn om eksterne tilskudd, herunder også erstatninger fra forsikringsselskap.

4.2 Bystyrets budsjettvedtak

I det følgende foretas ytterligere presiseringer og innskrenkinger i budsjettfullmaktene for kommunale foretak. Bystyret vedtar bindende rammer for foretakets økonomiske drift og investering i budsjettåret og med følgende detaljering:

- Driftsbudsjettet fastsettes som en nettoramme (netto driftsresultat)
- Investeringene fastsettes som en bruttoramme med sum investering og sum finansiering.
- Budsjettfullmakter for investeringer gjelder for anleggsmidler som er tatt inn i foretakets balanse.
- Dersom bystyret vedtar samlet kostnadsramme for en gruppe prosjekter, må styret vedta kostnadsramme pr. prosjekt etter samme regler som gjelder for bykasseinvesteringer. Styret må også fordele de fastsatte investeringsrammene i årsbudsjettet og økonomiplanen på investeringsprosjektene. Eventuell særskilt finansiering skal knyttes til vedkommende prosjekt.

4.3 Budsjettfordeling

Styret for foretaket skal innen før budsjettåret vedta et fullstendig årsbudsjett, og i samsvar med kommuneloven og forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. av 07.06.2019 nr. 714. Foretakene skal benytte kommunens felles valgte økonomisystem, herunder bruken av konto- og kodeplaner samt konteringsdimensjoner.

Investeringsbudsjettet
Styret skal foreta en ytterligere fordeling med tilhørende finansiering på de enkelte investeringsprosjektene.

Byrådet gis fullmakt til å gi nærmere retningslinjer.

4.4 Budsjettjustering

a) Foretakets budsjett skal til enhver tid holdes innenfor de rammer og overordnede mål som er vedtatt av bystyret

b) For salg av aksjer/andeler/fast eiendom gis styret for eiendomsforetaket fullmakt til å øke beløpet med inntil 50 mill. i forhold til bystyrets opprinnelige budsjettvedtak. Salg av aksjer/andeler/fast eiendom utover 50 mill. årlig i forhold til bystyrets opprinnelige budsjettvedtak vedtas av bystyret.

c) Inntekter i investeringsbudsjettet som ikke omfattes av b, vedtas av bystyret

d) Styret kan ikke foreta budsjettjustering mellom de enkelte prosjektporteføljer slik de

fremkommer av bystyrets vedtak. Hvis bystyret har vedtatt en kostnadsramme for enkeltprosjekter, kan ikke styret foreta endringer av denne

Følgende forutsetninger legges til grunn for fullmaktene under punktene a-d:

- Justeringsfullmakter for investeringer gjelder for anleggsmidler som er tatt inn i foretakets balanse.
- Justeringene må ikke medføre vesentlige avvik fra de premisser som ligger til grunn for bystyrets budsjettvedtak.

Omdisponeringene må skje med finansiell dekning innen bystyrets budsjettvedtak for årsbudsjettet.

Foretaket skal meddele byrådsavdelingen som foretaket sorterer inn under og Byrådsavdeling for finans fortløpende og senest innen en uke etter at vedtaket er fattet i følgende tilfeller:

1. Justering i netto driftsutgift på et kapittel som ikke skyldes økt bevilgning sentralt, inkludert overføring mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet.
2. Justering av kostnadsramme eller justering av årets bevilgning til et investeringsprosjekt.
3. Justering for salg av aksjer/andeler/fast eiendom jf. punkt 4.4 b).

5. Instruks for økonomiforvaltningen

5.1 Instruks for økonomiforvaltningen i byrådet

Bystyret vil understreke at budsjettfullmaktene er basert på at kommunens øvrige regelverk blir fulgt og vil spesielt peke på intern kontroll i økonomiforvaltningen, anskaffelsesreglene og kommunens etiske retningslinjer.

5.2 Årsbudsjett

Byrådet skal legge frem et forslag til årsbudsjett og skattevedtak for kommunen. Årsbudsjettet skal inneholde en oversikt over inntekter og utgifter for kommunens virksomheter kommende år.

Det skal utarbeides konkrete måltall for den enkelte virksomhets aktivitet. Aktivitetsplanene skal gjøre det lettere å se sammenhengen mellom ressursinnsats og forventet resultat, samtidig som de skal bidra til å legge forholdene til rette for å vurdere graden av måloppnåelse i kommunen.

Bystyret presiserer at tallbudsjettet er det overordnede styringselement i budsjettet, og understreker at vedtatt tallbudsjett skal overholdes. Uventede merutgifter og/eller inntektsbortfall må dekkes innenfor virksomhetenes ansvarsområder.

Byrådets forslag til tallbudsjett skal bygge på aktivitetsplaner for det kommende år. Planene skal vise hvilke tiltak som skal gjennomføres og omfanget av tiltakene.

Dersom det i løpet av året oppstår vesentlige avvik i forhold til vedtatt tallbudsjett og/eller aktivitetsplaner, skal nødvendige tiltak iverksettes straks. Dersom avvikene er av en slik karakter at premissene for bystyrets budsjettvedtak må anses å være endret, skal dette legges frem for bystyret snarest mulig. Som hovedregel skal varsling skje i forbindelse med kvartals- og

tertialrapporteringen. Inntil et eventuelt nytt vedtak er fattet, skal tallbudsjettet overholdes.

Bystyret understreker at de bevilgninger som gis til organisasjoner o.l., er ment som et driftstilskudd for hele året. Driften må tilpasses etter tilskuddets størrelse.

5.3 Ansvar

Byrådet har ansvar for å føre tilsyn med kommunens økonomiforvaltning, herunder:

- Holde seg løpende orientert om utviklingen i de enkelte virksomheter
- Påse at bystyrets vedtak blir iverksatt
- Påse at det ikke skjer overskridelser i forhold til vedtatt budsjett
- Sørge for at ressursene anvendes optimalt og i tråd med kommunens overordnede mål og aktivitetsplaner.

5.4 Rapportering

For 1. kvartal og 2. tertial i året skal byrådet utarbeide rapporter med regnskapsoversikter og års-prognoser for den enkelte etat, bydel, foretak og for bykassen samlet. Kvartals- og tertialrapportene skal beskrive den økonomiske utvikling og utviklingen i tjenesteproduksjonen i forhold til tallbudsjett og aktivitetsplaner. Rapportene skal inneholde en sammenstilling av periodisert budsjett, akkumulert regnskap og prognose for året.

Dersom det ligger an til avvik skal dette forklares, og forslag til nødvendige mottiltak skal fremkomme.

Kvartals- og tertialrapportene skal også gi en oversikt over regnskap, budsjett og prognose for investeringene.

Kvartalsrapportene fremmes for bystyrebehandling i juni, og tertialrapportene i oktober hvert år.

5.5 Beregning av fremført mer-/mindreforbruk

Hvis ikke bystyret vedtar noe annet, gis det adgang til å styrke neste års budsjett med besparelser i driftsbudsjettet begrenset til 3 % av budsjetterte utgifter for artsgruppene 10-14 som lå til grunn for bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3). For praktisering av denne bestemmelse, tas det forbehold om at driftsregnskapet for kommunen totalt sett ved regnskapsavslutningen viser et resultat som gir adgang til å overføre midler.

For kommunale foretak fastsettes ingen maksimalgrense for slik adgang til styrking av neste års budsjett.

Merforbruk i driftsbudsjettet begrenset til 3 % av budsjetterte brutto driftsutgifter i bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3), skal dekkes inn på neste års budsjett.

For kommunale foretak fastsettes ingen maksimalgrense for slikt krav om inndekking på neste års budsjett.

Øremerkede kommunale bevilgninger gitt i Dok. 3 skal trekkes ut før beregning av maksimalgrensen gjøres.

Ubrukte øremerkede midler gitt i medhold av lov, forskrift eller avtale og ubrukte øremerkede overførbare kommunale midler skal holdes utenfor beregningen av fremført mer-/mindreforbruk.

Definisjonen av øremerkede midler er presisert i punkt 1.1 g) - i):
g) Med «øremerkede budsjettmidler» menes midler gitt i medhold av lov, forskrift eller avtale reservert til særskilte formål. Denne kategorien av øremerkede midler er overførbare.

h) Med «øremerkede ikke-overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål. Ubrukte midler ved årsslutt vil bli inndratt.

i) Med «øremerkede overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål og overførbare til neste budsjettår.

Beregningene foretas for hvert enkelt budsjettkapittel.

Det utarbeides egne retningslinjer i forbindelse med den årlige regnskapsavslutningen.

Byrådet gis som et ledd i gjennomføring av årsavslutningen fullmakt til å foreta delvise strykninger i driftsregnskapet.

5.6 Årsregnskap og årsberetning

Byrådet skal ved regnskapsårets slutt avgi et årsregnskap i henhold til Kommunal- og distriktsdepartementets forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. som viser årets regnskapstall i forhold til bystyrets opprinnelige budsjettvedtak (Dok. 3), justert årsbudsjett og foregående års regnskapstall.

Årsberetningen skal redegjøre for kommunens virksomhet og resultater i året i forhold til overordnede mål og aktivitetsplaner. Det skal videre gis en vurdering av den økonomiske situasjonen ved årets slutt. Beretningen skal vise hvordan tjenester og tiltak er tilpasset behovene blant kommunens innbyggere. Årsberetningen skal utformes slik at den gir et dekkende bilde av kommunens utvikling, resultat og stilling.

6. Instruks for økonomiforvaltningen i bydeler

Bystyret vil understreke at budsjettfullmaktene er basert på at kommunens øvrige regelverk blir fulgt og vil spesielt peke på intern kontroll i økonomiforvaltningen, anskaffelsesreglene og kommunens etiske retningslinjer.

6.1 Bydelsutvalgets ansvar for årsbudsjettet

Bydelsutvalget skal vedta et budsjett innenfor de rammer, retningslinjer og frister som bystyret fast-setter i sitt budsjettvedtak. Bydelsutvalgets budsjett skal til enhver tid holdes innenfor de rammer og overordnede mål som er vedtatt av bystyret.

Bydelens budsjett skal gi en oversikt over utgifter og inntekter knyttet til funksjonsområdene bydelen har ansvar for. Det skal, i tråd med bystyrets overordnede mål for bydelenes virksomhet, utarbeides måltall for bydelens aktivitet det kommende år. Av bydelsutvalgets budsjettvedtak skal det fremgå hvilke aktivitetsendringer som forutsettes gjennomført i løpet av budsjettåret. Vedtaket skal umiddelbart sendes byrådet til orientering.

Bystyret understreker at de budsjetter som er vedtatt skal overholdes. Det skal ikke legges opp fond fra driftsrammen. Bydelsutvalget har ansvar for den økonomiske utviklingen i løpet av året, og for å iverksette nødvendige tiltak for å hindre merforbruk i forhold til tildelt budsjettramme. Dersom det i løpet av året oppstår vesentlige negative avvik i forhold til budsjettet, skal dette snarest mulig varsles overfor byrådet og bystyret. Som hovedregel skal varsling skje som ledd i tertialrapporteringen.

Dersom bydelsutvalget ikke har vedtatt et saldert budsjett, skal bydelsdirektøren i henhold til bydelsreglementet anke saken inn for byrådet/ bystyret. Dersom bydelsutvalget ikke har vedtatt et saldert budsjett innen to måneder etter en varslet anke, legges bydelsdirektørens forslag til budsjett til grunn for bydelens aktivitet i påvente av ankebehandlingen.

Dersom bydelsutvalget vedtar permanent avvikling av større deler av bydelens virksomhet, skal et slikt vedtak sendes byrådet til orientering.

6.2 Bydelsdirektørens ansvar for årsbudsjettet

Bydelsdirektøren har ansvar for å fremlegge et saldert budsjettforslag for behandling i bydelsutvalget, og for å holde bydelsutvalget orientert om utviklingen i løpet av året, herunder også foreslå nødvendige justeringer innenfor tildelt budsjettramme, eller aktivitetsnivå.

Dersom bydelsutvalget ikke har vedtatt et saldert årsbudsjett innen den frist som bystyret har fastsatt, har bydelsdirektøren plikt til omgående å fremme ankesak for byrådet. Byrådet plikter å legge frem sak for bystyret innen tre uker etter mottatt anke.

Bydelsdirektøren har ansvar for å holde bydelsutvalget orientert om utviklingen i løpet av året. Dersom det i løpet av året oppstår vesentlige avvik i forhold til vedtatt tallbudsjett og/eller aktivitetsplaner, skal bydelsdirektøren straks iverksettes nødvendige tiltak. Dersom forutsetningene for å holde vedtatt budsjettramme eller aktivitetsnivå ikke lenger er til stede skal bydelsdirektøren fremme forslag om nødvendige budsjettjusteringer.

Bydelsdirektøren har ansvar for at godt og effektivt lederskap av bydelens forvaltning utøves, og for at bydelsutvalgets vedtak gjennomføres.

6.3 Rapportering

For 1. kvartal og 2. tertial i året skal det utarbeides en rapport som gir en beskrivelse av den økonomiske utviklingen og av utviklingen i tjenesteproduksjonen i forhold til tallbudsjett og aktivitetsplaner. Kvartals- og tertialrapportene skal inneholde en sammenstilling av periodisert budsjett, akkumulert regnskap og prognose for året. Rapportene skal legges frem for bydelsutvalget og oversendes byrådet. Byrådet fastsetter nærmere retningslinjer for kvartals- og tertialrapportenes innhold og form, samt frister.

Til hvert møte i bydelsutvalget skal bydelsdirektøren utarbeide en rapport for utvikling i tjeneste-produksjon og økonomi. Statusrapporten skal vise utviklingen sortert på henholdsvis funksjonsområde, KOSTRA-funksjon og resultatenhet.

Det forutsettes at bydelen har etablert måleindikatorer i bydelens løpende månedsoppfølging, som viser i hvor stor grad mål, strategier, aktivitetsplaner og tiltak blir gjennomført med de effekter som er forutsatt.

Budsjettavvik hittil i år og årsprognose skal som et minimum fremstilles på samme detaljeringsnivå som bydelsutvalgets budsjettvedtak. Bydelsutvalget velger selv om hovedinndelingen av den tekstlige fremstillingen skal være basert på KOSTRA eller resultatenhet. Uansett fremstillingsmåte må sammenhengen mellom KOSTRA og intern ansvarsstruktur komme tydelig frem.

6.4 Årsavslutning

Hvis ikke bystyret vedtar noe annet, gis det adgang til å styrke neste års budsjett med besparelser for netto driftsramme og rammen for økonomisk sosialhjelp i forhold til justert budsjett, begrenset til 3 % av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3). Hvis bydelsutvalget har vedtatt å omdisponere midler fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet som ikke fullt ut er blitt benyttet til å finansiere årets investeringer, skal ikke denne besparelsen og besparelsen i drift samlet sett utgjøre mer enn 3%-grensen. Fremføringsbeløpet i drift skal i så fall reduseres med det overskytende.

For praktisering av bestemmelsen tas det forbehold om at driftsregnskapet for kommunen totalt sett ved regnskapsavslutningen gir et resultat som gir adgang til å styrke neste års budsjett.

Merforbruk for netto driftsramme og rammen for økonomisk sosialhjelp i forhold til justert budsjett, begrenset til 3 % av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3), skal dekkes inn på neste års budsjett. Bydelen kan vedta å dekke merforbruket over en toårsperiode, men slik at minimum 1,5 % av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3), dekkes inn påfølgende budsjettår og resten i år to.

Øremerkede kommunale bevilgninger gitt i Dok. 3 skal trekkes ut før beregning av maksimalgrensen gjøres.

Ubrukte øremerkede midler gitt i medhold av lov, forskrift eller avtale og ubrukte øremerkede overførbare kommunale midler skal holdes utenfor beregningen av fremført mer-/mindreforbruk.

Definisjonen av øremerkede midler er presisert i punkt 1.1 g) - i):
g) Med «øremerkede budsjettmidler» menes midler gitt i medhold av lov, forskrift eller avtale reservert til særskilte formål. Denne kategorien av øremerkede midler er overførbare.

h) Med «øremerkede ikke-overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål. Ubrukte midler ved årsslutt vil bli inndratt.

i) Med «øremerkede overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål og overførbare til neste budsjettår.

Det utarbeides egne retningslinjer i forbindelse med den årlige regnskapsavslutningen.

6.5 Årsregnskap og årsberetning

Bydelsutvalget skal behandle bydelens regnskap. Som grunnlag for bydelsutvalgets behandling fremlegger bydelsdirektøren regnskapet med den spesifikasjon som ble brukt i bydelsutvalgets budsjettvedtak. Avvik i forhold til opprinnelig vedtatt og justert budsjett skal fremgå av regnskapets oversikter og kommentarer.

I tilknytning til årsregnskapet er bydelsutvalget ansvarlig for å utarbeide, behandle og vedta en årsberetning. Årsberetningen skal, etter byrådets nærmere retningslinjer, redegjøre for hvordan bydelen har disponert sine ressurser i forhold til bystyrets målsettinger. Betydelige avvik i forhold til budsjettrammen skal forklares. Årsberetningen skal videre gi byrådet et grunnlag for å foreslå ressursdimensjonering og fordeling til bydelene i neste års budsjett.

6.6 Inngrep ved brudd på forutsetninger

Dersom bydelens disponeringer i løpet av året har vist store avvik i forhold til bystyrets forutsetninger, enten i form av mer-/mindreforbruk, eller i form av manglende oppfølging av bystyrets mål, skal byrådet vurdere å innstille overfor bystyret at bydelens budsjett med detaljert fordeling må vedtas av bystyret. Bystyret vil i slike tilfeller også bestemme hvordan og hvor lenge bydelens løpende virksomhet skal følges opp.

7. Instruks for økonomiforvaltningen i kommunale foretak

Bystyret vil understreke at budsjettfullmaktene er basert på at kommunens øvrige regelverk blir fulgt og vil spesielt peke på intern kontroll i økonomiforvaltningen, anskaffelsesreglene og kommunens etiske retningslinjer.

7.1 Foretakets ansvar for årsbudsjettet

Styret for foretaket skal vedta et årsbudsjett innenfor de rammer, retningslinjer og frister som bystyret fastsetter i sitt budsjettvedtak.

Bystyret understreker at de budsjetter som er vedtatt skal overholdes. Styret har ansvar for den økonomiske utviklingen i løpet av året, og for å iverksette nødvendige tiltak for å hindre merforbruk i forhold til tildelt budsjettramme.

Dersom det i løpet av året oppstår vesentlige negative avvik i forhold til budsjettet, skal dette snarest mulig varsles overfor byrådet og bystyret. Som hovedregel skal varsling skje som ledd i kvartals- og tertialrapporteringen.

7.2 Rapportering

For 1. kvartal og 2. tertial i året skal det utarbeides en rapport som gir en beskrivelse av den økonomiske utviklingen og av utviklingen i investeringsaktivitet og i tjenesteproduksjon i forhold til tallbudsjett og aktivitetsplaner, samt sykefravær og HMS-arbeid. Foretakene har plikt til å levere informasjon i samsvar med det opplegg byrådet har for utforming av byrådets kvartals- og tertialrapport til bystyret.

Byrådet kan i tillegg fastlegge særskilt rapporteringer for å følge utviklingen for tjenesteproduksjon og/eller den økonomiske utviklingen.

7.3 Årsavslutning

Hvis driftsregnskapet viser et mindreforbruk etter at disposisjonene i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 4-3, skal mindreforbruket disponeres av bystyret i det budsjettår hvor årsregnskapet legges frem.

Et regnskapsmessig merforbruk (underskudd) i årsregnskapet for foretaket inndekkes av bystyret

i det budsjettår hvor årsregnskapet legges frem.

For Oslo Havn KF bestemmer havnestyret i hvilken utstrekning ubenyttede bevilgninger kan overføres fra et år til et annet, jfr. Fiskeri- og kystdepartementets forskrift av 19.06.07, II.

7.4 Budsjett, årsregnskap og årsberetning

Bystyret presiserer at utover krav til særbudsjett, særregnskap og årsberetning i statlige forskrifter og standarder fra foreningen for god kommunal regnskapsskikk, fastsetter byrådet nærmere retningslinjer for innhold, form og frister for årsbudsjett og økonomiplan, årsregnskap og årsberetning.

7.5 Udekket i investeringsregnskapet

Dersom foretakets investeringsregnskap forrige år ble avsluttet med udekket, vil det medføre at inneværende års avdragsutgifter i driftsregnskapet blir lavere enn budsjettert. Den besparelsen foretaket får i forhold til budsjetterte avdragsutgifter skal brukes til å øke budsjettert overføring fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Økningen i overføring fra driftsregnskapet skal brukes til å redusere årets bruk av lån.

8. Instruks for investeringer

8.1 Kvalitetssikring av investeringsprosjekter

For alle investeringsprosjekter, både bykasseinvesteringer og investeringer i regi av et kommunalt foretak, skal det foreligge et beslutningsgrunnlag som er tilstrekkelig kvalitetssikret før prosjektet vedtas. Kravet til beslutningsgrunnlag vil kunne variere ut fra type investering, kompleksitet/usikkerhet og økonomisk omfang.

Alle investeringsprosjekter skal kvalitetssikres. Byrådet skal pre-kvalifisere og inngå rammeavtaler med noen eksterne fagmiljøer som kan engasjeres til å forestå kvalitetssikringen.

Byrådet skal tilpasse kravene til ekstern eller intern kvalitetssikring for et investeringsprosjekt til et nivå hvor man anser at beslutningsgrunnlaget vil være kvalitetsmessig tilfredsstillende.

8.2 Generell prosessbeskrivelse for større investeringsprosjekter

Det skal først utarbeides en behovsanalyse. Hovedkravene til prosjektet skal defineres, og alternative løsninger utredes. Kostnadsanslag for investeringen og forventede kostnader gjennom investeringens levetid for aktuelle alternativer og gjennomføringsmodeller skal beregnes. Dette beslutningsunderlaget skal kvalitetssikres.

Dersom kvalitetssikringen konkluderer med at beslutningsgrunnlaget er kvalitetsmessig godt nok til at Oslo kommune kan vurdere å gå videre med prosjektet, avgjør byrådet hvilket alternativ som skal planlegges for gjennomføring.

Deretter gjennomføres et forprosjekt for å fremskaffe gjennomarbeidede kostnadsanslag og plan for fremdrift, organisering mv. Dette materialet skal kvalitetssikres før det avgjøres om prosjektet skal foreslås gjennomført. Det skal legges en styringsramme (P50) til grunn ved budsjettering av nye investeringsprosjekter. 20 % av prosjektenes usikkerhetsavsetning som er differansen mellom kostnadsrammen (P85) og styringsrammen (P50) avsettes sentralt.

Byrådet gis fullmakt til å definere nærmere kravene til den dokumentasjonen som skal foreligge, også kravene til beslutningsgrunnlag og kvalitetssikring for mindre investeringsprosjekter.

Investeringsprosjektene forutsettes gjennomført innenfor den styringsrammen virksomheten får seg tildelt. Byrådet gis fullmakt til, etter anmodning fra etatsledelsen eller fra styret i et foretak, å frigi hele eller deler av den sentralt avsatte usikkerhetsavsetningen som inngår i den kostnadsrammen bystyret har satt for prosjektet.

For prosjekter gjennomført i regi av et kommunalt foretak, utarbeides det en bindende husleieavtale mellom bestiller og utfører før prosjektet igangsettes. Ansvaret og risikoen for at prosjektet holder seg innenfor vedtatte rammebetingelser, vil deretter ligge hos foretaket.

Når det er gitt bevilgning til et prosjekt må det sikres at den etterfølgende detaljplanleggingen er kvalitetsmessig tilfredsstillende før prosjektet igangsettes. Ved gjennomføringen må det sikres tilfredsstillende rutiner for å ha løpende oversikt over utviklingen i kostnader og i fremdrift samt rutiner for rapportering.

Prisjustering av kostnadsramme i investeringsprosjekter som strekker seg over flere år
For store investeringsprosjekter skal det årlig etterskuddsvis foretas en regulering av prisvekst for store investeringsprosjekter. Følgende prinsipper skal gjelde for ordningen:

a) Alle investeringsprosjekter i Oslo kommune skal vedtas med en kostnads- og styringsramme basert på estimerte reelle kostnader for å få fullført prosjektet. Antatt prisvekst for hele prosjektperioden skal være innarbeidet i kostnadsrammen.
b) Store investeringsprosjekter kan få prisjustert den vedtatte kostnads- og styringsrammen etterskuddsvis når det i løpet av prosjektperioden skjer en prisutvikling som avviker fra den forutsatte prisveksten som kostnadsrammen er basert på. Prisjusteringen foretas årlig i forbindelse med revidert budsjett, og skal bygge på den faktiske prisutviklingen i foregående år.
c) Ved endringer i kostnadsrammen for et investeringsprosjekt som spilles inn til revidert budsjett skal det også opplyses om hva dette medfører av endringer knyttet til finansieringen av prosjektet.
d) Ordningen med årlig prisjustering av styrings- og kostnadsramme gjelder for investeringsprosjekter med kostnadsramme på over 3 mrd.
e) Prisomregningen skal skje i samsvar med en etterprøvbar prisindeks fra Statistisk sentralbyrå. Det skal fastsettes en relevant prisindeks på forhånd som er dekkende for det aktuelle prosjektet.
f) Endring i kostnadsrammen og finansiering av prosjektene vedtas av bystyret i forbindelse med behandlingen av revidert budsjett. Denne prosessen gjentas hvert år i gjennomføringsfasen av prosjektet.
g) I revidert budsjett for det året prosjektet er planlagt ferdigstilt skal det settes en prognose for forventet prisstigning fram til ferdigstillelsesdato, hvor dette skal anses som endelig prisjustering av kostnadsrammen.
h) De budsjettmessige konsekvensene av eventuelle endringer i kostnadsrammer som blir vedtatt i revidert budsjett innarbeides deretter i Sak 1 for kommende år.

8.3 Kommunalt engasjement i private investeringsprosjekter

a) Bystyret forutsetter at kommunen ikke engasjerer seg i byggeprosjekter der finansieringsplanene er urealistiske. Prosjekteringskostnader som måtte påløpe for ikke-

finansierte prosjekter i privat regi, er kommunen uvedkommende

b) Private investeringsprosjekter hvor det er forutsatt lån fra kommunen og/eller kommunal lånegaranti, og/eller hvor kommunen skal betale renter, avdrag og/eller driftsutgifter, kan ikke settes i gang før finansieringsforutsetningene er oppfylt

c) Kommunalt investeringstilskudd til private investeringsprosjekter utbetales ikke før prosjektet er dokumentert fullfinansiert.

d) Oslo kommune stiller normalt ikke garantier. Bestemmelsene i kommunelovens §14-19 fastslår at kommunen «*ikke kan stille kausjon eller annen økonomisk garanti hvis garantien innebærer vesentlig økonomisk risiko eller er stilt for næringsvirksomhet*». Vesentlig økonomisk risiko er ikke en konkret sum eller prosent, men må forstås etter en økonomisk helhetsvurdering. Elementene vil være både prosjektet (garantisum/løpetid, prosjektbudsjett/risiko, soliditet/egenkapital etc.) og kommunens økonomiske situasjon og garantiportefølje. Konsekvensene ved både utstedelse (avsetning av andel av garantisummen til kommunens tapsfond; driftskostnad) og potensiell innløsning (driftskostnad) må identifiseres. Ved behov må det gjøres en juridisk vurdering av mulig regulering, nødvendig notifisering, vurdering av næringsvirksomhet med mer. Det er ikke etablert en øvre sum for kommunale garantier, men som en indikasjon må garantisøknader over p.t. 10 millioner kroner godkjennes av Statsforvalteren. Byrådet gis fullmakt til å gi nærmere retningslinjer innenfor kommunelovens rammer og i henhold til føringer fra gjeldende bystyrevedtak.

8.4 Finansforvaltning

I henhold til Kommunal- og moderniseringsdepartementets forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning av 18.11.2019 nr. 1520 skal bystyrets selv gi regler for kommunen eller fylkeskommunens finans- og gjeldsforvaltning. Regler for finansforvaltningen i Oslo kommune er gitt i byrådssak 64/25 og vedtatt av bystyret i sak 151/25.

Budsjettekniske merknader

Pris- og lønnskompensasjon i 2027-budsjettet

For å kompensere virksomhetene for forventet lønns- og prisvekst i 2027, er det gitt en kompensasjon på virksomhetenes nettorammer med en kommunal deflator på 3,4 %. Den kommunale deflatoren er vektet med 58 % lønn og 42 % kommunale driftsutgifter.

For bydelene benyttes det 80 % lønnsandel i deflator og 20 % forventet utvikling i kommunale driftsutgifter. Denne deflatoren benyttes også for Sykehjemsetaten og Tilskudd til Den norske kirke.

Korrigering på grunn av ny forventet lønns- og prisvekst i 2026

Ved beregning av lønns- og prisvekst i budsjettet for 2027 korrigeres det for avvik mellom det som var forutsatt av lønnsvekst i inneværende år og hva som ble resultat av årets lønnsoppgjør. Det korrigeres også for ny forventet prisvekst for 2026.

I tabellen nedenfor sammenstilles forventet lønns- og prisvekst for 2026 med forutsetningene for lønns- og prisvekst i vedtatt budsjett for 2026 (Dok 3).

Forventet lønns- og prisvekst for 2026	Ny forventet vekst i 2026	Forutsatt vekst i vedtatt budsjett 2026	Avvik 2026
Kommunale lønnsutgifter	4,50 %	4,00 %	0,50 %
Kommunale driftsutgifter for øvrig	4,60 %	2,80 %	1,80 %
Kommunal deflator	4,50 %	3,50 %	1,00 %
Konsumprisindeks (KPI)	3,20 %	2,50 %	0,70 %
Diverse inntekter, herunder brukerbetalinger		3,50 %	-
Inntekts- og formuesskatt, og statlige rammetilskudd		3,50 %	-
Tjenester med 80 % lønnsandel	4,52 %	3,76 %	0,76 %

I vedtatt budsjett (Dok. 3) er det forutsatt en lønnsvekst på 4,0 %. Resultatet fra årets lønnsoppgjør ga en lønnsvekst på 4,4 % i 2026, og i denne veksten ligger også økt ubekvemstillegg. Økt kostnad for ubekvemstillegg er tatt hensyn til i virksomhetenes kompensasjon for lønns- og prisjustering. Endelig prisvekst er ikke kjent, men det forventes at veksten for kommunale driftsutgifter blir på 4,6 % i 2026, mens det i vedtatt budsjett var forventet en vekst på 2,8 %.

Det korrigeres for den høyere forventede lønns- og prisvekst i 2026 enn forutsatt, i økonomiplan for 2027-2030.

Forventet lønns- og prisvekst for 2027

I tabellen nedenfor fremkommer forventet lønns- og prisvekst for 2027.

Forventet lønns- og prisvekst for 2027	Forventet vekst i 2027
Kommunale lønnsutgifter	3,90 %
Kommunale driftsutgifter for øvrig	2,80 %
Kommunal deflator	**3,40 %**
Konsumprisindeks (KPI)	2,50 %
Diverse inntekter, herunder brukerbetalinger	3,40 %
Inntekts- og formuesskatt, og statlig rammetilskudd	3,40 %
Tjenester med 80 % lønnsandel	**3,68 %**

I budsjett 2027 er alle bykassens virksomheter kompensert med kommunal deflator på 3,4 % på nettorammen. Bydelene, Sykehjemsetaten og tilskudd til Den norske kirke er kompensert med en deflator på 3,68 % på nettorammen.

Resultat av tariffoppgjøret i 2026

Resultat av tariffoppgjøret i % for 2026

Elementer	Helår	Ramme	Overheng 2027
Overheng*	1,15 %	1,15 %	
Glidning**	0,3 %	0,3 %	
Dok. 25 pr. 1.5	0,26 %	0,18 %	0,09 %
Tabelltillegg 01.05	4,17 %	2,78 %	1,39 %
Sum	**5,88 %**	**4,40 %**	**1,48 %**

*Overheng er konsekvensen av fjorårets lønnsoppgjør som får full virkning året etter.
**Glidning er effekten av ulike lokale lønnsendringer.

Kompensasjon for befolkningsutvikling

For bydelene er det innarbeidet kompensasjon i kommende økonomiplanperiode tilsvarende 80 % av gjennomsnittskostnaden for økt befolkningsvekst. For skolekapitlene er demografikompensasjonen 100 %.

Merverdiavgift og investeringer

Alle investeringer som faller inn under mva-kompensasjonsordningen budsjetteres inklusiv mva. Det budsjetteres med tilsvarende mva-kompensasjon i finansieringen av disse investeringene.

Kommunens investeringstilskudd til rehabilitering av kirker er budsjettert eksklusiv mva da det er Kirkelig fellesråd selv som krever inn mva-refusjonen. Alle investeringsavsetninger til kjøp av tomter faller utenom mva-kompensasjonsordningen.

Alle investeringer som faller inn under den ordinære merverdiavgiftsordningen budsjetteres eksklusiv mva. Dette gjelder primært for investeringer i regi av Oslo Havn KF, Vann- og avløpstaten, Renovasjons- og gjenvinningstaten og Fornebubanen.

Prisforutsetninger investeringsprosjekter

Prisforutsetninger som skal legges til grunn for investeringsprosjekter for formålsbygg og lignende bygg.

For prosjekter som er i planleggingsfasen og hvor det ikke er vedtatt noen kostnadsramme skal det i økonomiplanperioden legges til grunn en årlig prisjustering på 4,0 % av prosjektkostnaden for investeringsprosjekter for formålsbygg og lignende. Den unormale prisveksten som har funnet sted de senere årene har resultert i mye usikkerhet i markedet, og det vil fortsatt være stor usikkerhet med hvordan prisutviklingen vil være i tiden fremover.

Prisjustering av kostnadsramme for store investeringsprosjekter som strekker seg over flere år

For store investeringsprosjekter med kostnadsramme på over 3 mrd. skal det årlig etterskuddsvis foretas en regulering av prisvekst, jf. Økonomireglementets pkt. 8.2.

KOSTRA

KOSTRA (rapportering for kommunesektoren til staten)

KOSTRA-indikatorer gir mulighet til å kunne sammenligne Oslo kommunes resultater med andre (øvrige storbyer/landsgjennomsnitt). I tillegg betyr økt bruk av KOSTRA-indikatorer at man reduserer/fjerner dobbeltrapportering.

For lettere å kunne sammenligne bydelenes budsjetter/ressursbruk skal bydelsbudsjettene spesifiseres på KOSTRA-funksjoner. Bydelene vedtar sine budsjetter i etterkant av bystyrets budsjettvedtak. Bydelenes budsjett for 2027 fordelt på KOSTRA-funksjoner vil bli innarbeidet i Dok. 3 for 2027.

Hele kommunens budsjett blir fordelt pr. KOSTRA-funksjon i eget vedlegg til Dok. 3 for 2027.

Tallene som var innarbeidet i byrådets årsberetning for 2025 var foreløpige tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB). SSB oppdaterer alle tidligere offentliggjorte tall ved hver ny publisering. Dette gjør at det kan være avvik mellom de resultattallene som presenteres i Sak 1 og de tall som tidligere har vært presentert i byrådets årsberetninger og SSBs KOSTRA-publiseringer.

Endringer i kapittelinndelingen

Sektortilhørighet

BYD	Bydelene (HLS, SET og UTD)
BLK	Byrådslederens kontor
BYS	Bystyrets virksomheter
BYU	Byrådsavdeling for byutvikling
HLS	Byrådsavdeling for helse
FIN	Byrådsavdeling for finans
FIN	Felles inntekter og utgifter
KON	Byrådsavdeling for kultur og næring
MOSM	Byrådsavdeling for miljø og samferdsel - miljø
MOSS	Byrådsavdeling for miljø og samferdsel - selvfinansierende
SET	Byrådsavdeling for sosiale tjenester
UTD	Byrådsavdeling for utdanning

Nye budsjettkapitler

Ingen nye budsjettkapitler

Utgåtte/ikke aktive budsjettkapitler

185 Forskjellige utbedringstiltak (BYU)

Vedlegg

Forkortelser

Listen under viser forkortelser brukt i budsjettdokumentet.

Forkortelse	Fullt navn
AAN	Amathea, tidligere Alternativ til abort Norge
ABLU	Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning
AFP	Avtalefestet pensjon
AKS	Aktivitetsskolen
AS	Aksjeselskap
ASA	Allmennaksjeselskap
ASSS	ASSS-kommunene er de 12 største kommunene i Norge som samarbeider om å sammenligne aggregerte styringsdata
B	Bydel
BBY	Boligbygg Oslo KF
BER	Beredskapsetaten
BFE	Barne- og familieetaten
BKB	Boligkommunal bostøtte
BLK	Byrådslederens kontor
BOB	Behovsbasert bemanning (kompetansestyringssystem)
BPA	Brukerstyrt personlig assitanse
BRE	Brann- og redningsetaten
BTS	Bedre tverrfaglig samarbeid
Bufdir	Barne- ungdoms- og familiedirektoratet
Bufetat	Barne-, ungdoms- og familieetaten
BUFF	Barne- og ungdomsfaglig forum
BYD	Bydelene
BYM	Bymiljøetaten
BYMIF	Byomfattende senter for mindreårige enslige flyktninger
BYS	Bystyrets organer
BYU	Byrådsavdeling for byutvikling
CSIRT	Computer Security Incident Response Team
DIG	Digitaliseringsetaten
Dok.3	Bystyrets vedtatte budsjett

Forkortelse	Fullt navn
DSB	Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap
EBY	Eiendoms- og byfornyelsesetaten
EHF	Elektronisk handelsformat
EMI	Enhet for mangfold og integrering
EMM	Enterprise mobility
ENØK	Energiøkonomisering
EKOM	Elektronisk kommunikasjon
Esktl	Lov om eigedomsskatt til kommunane
EU	Den europeiske union
EØS	Det europeiske økonomiske samarbeidsområde
FAFO	Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning
FDV	Forvaltning, drift og vedlikehold
FDVU	Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling
FIN	Byrådsavdeling for finans
FN	Forente Nasjoner
FO	Funksjonsområde
FoU	Forsknings- og utviklingsarbeid
FRIGO	Friluftssenter i Bydel gamle Oslo
G	Grunnbeløpet i folketrygden
Gat	Tids- og timeregistreringssystem/turnussystem
GFE	Gravplassetaten
GPS	Global Positioning System (sporingsteknologi)
GWh	Gigawatt-timer
HEL	Helseetaten
HF	Helseforetak
HFU	Helsestasjon for ungdom
HKS	Helsestasjon for kjønn og seksualitet
HLS	Byrådsavdeling for helse
HMS	Helse, miljø og sikkerhet
HR	Human Resource
HSØ	Helse Sør-Øst
IA	Inkluderende arbeidsliv

Forkortelse	Fullt navn
IGA/IDA	Identitets- og tilgangssystem
IKT	Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
IMDi	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
INE	Innkrevingsetaten
IPR	Interkommunalt politisk råd
IPS	Individual Placement and Support – metodikk for sysselsetting
ISMS	Information Security Management System (styringssystem for informasjonssikkerhet)
ISO	International Organization for Standardization
ISY PA	System for fakturering av kommunale avgifter og eiendomsskatt
IT	Informasjonsteknologi
ITO	Individuell tilrettelagt opplæring
JURK	Juridisk Rådgivningskontor for kvinner
KAD	Kommunal akutt døgnenhet
KAO	Kommuneadvokaten
KAV	Kontraktsadministrasjonsverktøy
KDD	Kommunal- og distriktsdepartementet
KEF	Tilskudd til klima- og energitiltak
KF	Kommunalt foretak
KGV/KAV	Forvaltning av system for anskaffelser
KfiO	Kirkelig fellesråd i Oslo
Kgl.res.	Kongelig resolusjon
KGV	Konkurransegjennomføringsverktøy
KI	Kunstig intelligens
KI-Oslo	Oslo kommunes felles satsing på kunstig intelligens
KIFT	Kunnskapsmessig forretningsmessig tjenesteyting
KLI	Klimaetaten
KLP	Kommunal Landspensjonskasse
KOFA	Klagenemnda for offentlige anskaffelser
KPI	Konsumprisindeks
Komm.prp.	Kommuneproposisjon
KON	Byrådsavdeling for kultur og næring
KoRus	Oslo Kompetansesenter – rus

Forkortelse	Fullt navn
KOSS	Kommunenes koordineringssentral
KOSTRA	Kommune-Stat-Rapportering
KPI	Konsumprisindeks
KRB	Kommunalt risikobilde
KRV	Kommunerevisjonen
KS	Kommunesektorens organisasjon
KS1	Ekstern kvalitetssikring av konseptvalgutredning for investeringsprosjekter
KS2	Ekstern kvalitetssikring av forprosjekter og styringsdokument for investeringsprosjekter
KSS	Kvalitetssikringssystem
KTP AS	Kollektivtransportproduksjon AS
Kv	Kvartal
KVP	Kvalifiseringsprogram
KVU	Konseptvalgutredning
LAN	Lokalt nettverksutstyr
LCC	Livssykluskostnader
LEAN	Metodikk for forbedringsprosesser
LG/IDA	Ledelsens gjennomgang/Virksomhetsleders egenerklæring
LUR	Lokale ungdomsråd
M365	Microsoft 365 (Kommunens kontorstøtte- og samhandlingsverktøy)
Meld. St.	Stortingsmelding
Mill.	Million
Mnd.	Måneder
MOS	Byrådsavdeling for miljø og samferdsel
MOSM	Byrådsavdeling for miljø og samferdsel etater
MOSS	Byrådsavdeling for miljø og samferdsel selvfinansierende etater
Mrd.	Milliard
MUN	Munchmuseet
Mva	Merverdiavgift
NAE	Næringsetaten
NAV	Arbeids- og velferdsetaten
NCSC	Nasjonalt cybersikkerhetssenter (National Cyber Security Centre)
NFP	Nurse-Family Partnership

Forkortelse	Fullt navn
NHO	Næringslivets Hovedorganisasjon
NIBOR	Norwegian interbank offered rate
NKI	Fornøyd kunde indeks
NOU	Norges Offentlige Utredninger
NPE	Norsk pasientskadeerstatning
NTP	Nasjonal transportplan
OBF	Oslobygg KF
OBR	Oslo Business Region
OftP	Offentlig tjenestepensjon
OHO	Opplysningskontoret for helse- og oppvekstfag
OIK	Oslo Idrettskrets
OKER	Oslo kommunes eiendomsregister
OKF	Økonomi- og forvaltningsetaten
OPF	Oslo Pensjonsforsikring AS
OPS	Offentlig privat samarbeid
OsloMet	Oslo Metropolitan University - Storbyuniversitetet
Oslo VO	Oslo Voksenopplæring
OT	Oppfølgingstjenesten
OU-fondet	Opplærings- og utviklingsfondet
OXLO	Oslo Extra Large, en kampanje for en romsligere by
P50	Forventet kostnadsramme for investeringsprosjekter, også kalt styringsramme
P85	Budsjettert kostnadsramme for investeringsprosjekter, inklusive usikkerhetsavsetning tilsvarende sikkerhetsnivå P85, dvs. at risikoen for overskridelser er begrenset til 15 %
PBE	Plan- og bygningsetaten
PISA	Programme for International Student Assessment
PLIS	Psykisk helse, lavterskel, i skolehelsetjenesten
PPT	Pedagogisk – psykologisk tjeneste
PRO-base	Pleie-, rehabiliterings- og omsorgsbase
PUH/PU	Psykisk utviklingshemmede
REG	Renovasjon- og gjenvinningsetaten
RFT	Rådhusets forvaltningstjeneste
RHF	Regionalt helseforetak
RNB	Revidert nasjonalbudsjett

Forkortelse	Fullt navn
ROS-analyse	Risiko- og sårbarhetsanalyse
RPA	Robotic Process Automation
RUP	Regionalt utviklingsprogram
Sak 1	Byrådets forslag til budsjett
SaLTo	Sammen lager vi et trygt Oslo
SERAF	Senter for rus og avhengighetsforskning
SET	Byrådsavdeling for sosiale tjenester
SFO	Skolefritidsordning
SFT	Statens forurensingstilsyn
SIRUS	Statens institutt for rusmiddelforskning
SKATE	Styring og koordinering av tjenester i e-forvaltning
SKOK	Standard kravspesifikasjoner for formålsbygg
SPK	Statens Pensjonskasse
SRM	Sektorvise responsmiljø
SSB	Statistisk Sentralbyrå
SSO	Særskilt språkopplæring
SUR	Sentralt ungdomsråd
SYE	Sykehjemsetaten
SAA	Sosial og ambulant akuttjeneste
TSB	Tverrfaglig spesialisert rusbehandling
TT	Transporttjenesten for funksjonshemmede
UBM	Ungdommens bystyremøte
UBW	Unit 4 Business World (Oslo kommunes økonomi- og budsjettsystem)
UDA	Utdanningsadministrasjonen
UDE	Utdanningsetaten
UDI	Utlendingsdirektoratet
UiO	Universitetet i Oslo
UngOrg	Barne - og ungdomsorganisasjonene
UKE	Utviklings- og kompetanseetaten
UTD	Byrådsavdeling for utdanning
VAR-sektoren	Vann-, avløp og renovasjonssektoren
VAV	Vann- og avløpsetaten

Forkortelse	Fullt navn
VEL	Velferdsetaten
VGS	Videregående skole
VIS	Velferdsteknologi i sentrum
VTA	Varig tilrettelagt arbeid
WinTid	Tids- og timeregistreringssystem
YNO	Yrkesrettet norskopplæring